מרדכי שעכטער

די געוויקסן־וועלט אין ייִדיש

ייִדישער וויסנשאַפֿטלעכער אינסטיטוט – ייִוואָ
ניו־יאָרק 2005

אילוסטראַציעס פֿון:
אַל. סאָקאָלאָווסקי, באָטאַניק: האַנטביכל פֿאַרם צווייטן קאָנצענטר פֿון אַרבעטשול.
ייִדיש: ל. פּרוסמאַן און י. שטשופּאַק. קיִעוו, 1928.

ISBN # 0–914512–49–8

מײַן משפּחה איז אַ װאַלד פֿון בײמער אַלערלײ:
דער טאַטע – אַ דעמב,
די מאַמע – אַ סאָסנע,
די פֿעטערס זענען אָלשינעס,
די מומעס זענען יאָדלעס,
און מיר, די קינדער – קלאָגנדיקע װערבעס.

י. פּאַפּיערניקאָװ
פֿון זײַן „די זון הינטער מיר“

אַ וואָרט פֿריִער פֿונעם אַרויסגעבער

מיט גרויס פֿרייד דערלאַנגען מיר דעם לייענער דעם האַנטבוך די געוויקסן־וועלט אין ייִדיש פֿון ד״ר מרדכי שעכטער. דאָס האָט ער אָנגעהויבן צוגרייטן נאָך העט אין די 1960ער יאָרן, נאָר צוליב כּלערליי סיבות האָט עס נישט געקענט פֿריִער אַרויסקומען. די הויפּטטיילן פֿונעם ווערק זענען פֿאַרטיק געוואָרן סוף 1970ער; די אַרײַנפֿירן־טיילן – אין די 1990ער. אַז ד״ר שעכטער האָט, קודם צוליב איבערגעלאָדנקייט און שפּעטער צוליב פֿיזישער שלאַפֿקייט, עס נישט געקענט דערפֿירן צון אַ גמר, איז עס געפֿאַלן אויף אונדז. קומט דעם ייִוואָ אַ שבֿח פֿאַרן גמר; אַ גרעסערער יישר־כּוח קומט דעם הויפּט־מיטאַרבעטער, דוד בראַון (איצט: מאַסאַטשוסעטסער טעכנאָלאָגיע־אינסטיטוט); און דערעיקרשט – דעם צונויפֿשטעלער אַליין.

למען־ידעו: מיר האָבן געלייענט קאָרעקטור פֿון די אַרײַנפֿיר־טיילן (דער הויפּטטייל, דער גלאָסאַר, איז אויסגעפֿאַרטיקט געוואָרן נאָך בימי שרײַבמאַשין און איז שוין לאַנג „פּאָ קאָרעקטורזשע״); און אויף אַלץ אויפֿגעפּאַסט בשעתן דרוקן. מיר האָבן זיך נישט אונטערגענומען צו דערהײַנטיקן דעם טעקסט, וועט דער לייענער זען, אַז טייל פּרטים זענען פֿאַרעלטערט (אָט, למשל, באַדאַנקט דער צונויפֿשטעלער „עם כּל הנערים״ סײַ די וואָס לעבן ביזן הײַנטיקן טאָג, סײַ די, וואָס זענען פֿאַר די לעצטע יאָרן אַוועק פֿון דער וועלט). צוליב טעכנישע סיבות איז דער מקורים־ווײַזער געבליבן אַ נישט־פֿאַרענדיקטער – ער דערגייט בלויז ביז בּית. לאָמיר נאָר דערלעבן אַ צווייטע אויפֿלאַגע, וועלן מיר אַלץ אַרײַננעמען בלי־נדר.

די לייענערס וועלן אויך מוזן האָבן אײַנזעעניש פֿאַר דעם, וואָס די נײַערע חלקים, וואָס מע האָט זיי אויסגעקלאַפּט אויפֿן קאָמפּיוטער, האָבן אַן אַנדער פּנים פֿון די, וואָס מע האָט נאָך געמאַכט אויף דער שרײַבמאַשין. דאָס וועט זיי, דאַכט זיך, גאָר נישט שטערן – זיי דאַרפֿן נאָר געדענקען, למשל, אַז די ווערטער ווו מע האָט אויפֿן קאָמפּיוטער געשריבן מיט קורסיוו האָט מען אויף דער שרײַבמאַשין נאָך געמוזט אונטערשטרײַכן.

איז דער האַנטבוך איצט אַ רשות־הרבים, פֿון אַלע וואָס וועלן אים לייענען. איז מאַכט אַ שהחיינו און לייענט געזונטערהייט!

פֿאַרן ייִדישן וויסנשאַפֿטלעכן אינסטיטוט – ייִוואָ
ד״ר **הערשל גלעזער**
מאַרץ 2005

תוכן

אַ וואָרט פֿריִער פֿונעם אַרויסגעבער.......................... 4

I. אַרײַנפֿיר־טײלן.......................... **7**

1. אַ וואָרט פֿריִער.......................... 8
2. הקדמה.......................... 11
3. אַרײַנפֿיר: וועגן באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע.......................... 14
   א. דער נאָמען פֿון אַ געוויקס.......................... 14
   ב. די צוגעהעריקייט פֿון אַ געוויקס.......................... 15
   ג. אַלטס און נײַס אין דער ייִדישער באָטאַנישער נאָמענקלאַטור..... 16
   ד. פּשוט־פֿאָלקישע נאָמענקלאַטור און סיסטעמאַטישע טערמינאָלאָגיע.......................... 25

II. אינסטרוקציעס פֿאַרן באַניצער.......................... **29**

1. ווי זיך צו באַגיין מיט געוויקסן־וועלט אין ייִדיש.......................... 30
2. וועגן דרײַשפּראַכיקן ווערטערביכל ליטײַניש־ענגליש־ייִדיש.......................... 32
3. דער שליסל פֿון פּרט־נעמען.......................... 34
4. דער געאָגראַפֿיש־עטנישער זוכצעטל.......................... 36
5. וועגן געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער.......................... 44
   א. זײַן מהות.......................... 44
   ב. דער סדר.......................... 45
   ג. דער אופֿן פֿאַררופֿן זיך אויף מקורים.......................... 46
   ד. די אָפּשיקן.......................... 47
   ה. קירצונגען און סימבאָלן.......................... 48

III. שפּראַכיקע אָנווײַזן.......................... **49**

1. דער גראַמאַטישער מין.......................... 50
2. דאָס לשון־רבים.......................... 52
3. דער אַרויסרעד.......................... 54
4. אויסלייג: אָרטאָגראַפֿישע און מאָרפֿאָלאָגישע וואַריאַנטן.......................... 55

IV. דין־וחשבון פֿונעם צונויפֿשטעלער.......................... **57**

1. אויסגעניצטע מקורים.......................... 58
   א. דאָס גערעדטע ייִדיש.......................... 58
   ב. דאָס געשריבענע ייִדיש.......................... 59
2. אידענטיפֿיציר־פּראָבלעמען 62
   א. בײַם עטנאָבאָטאַנישן טערמין.......................... 62

ב. בײַם ענגלישן טערמין 64
ג. בײַם אינטערנאַציאָנאַלן טערמין 64
3. נאָרמיר־פּראָבלעמען 67
א. דאָס לשון פֿונעם קאָלאָניסט צי פֿונעם באָטאַניק־
און ייִדיש־לערער 67
ב. היקף, סכום און אַנדערע פּראָבלעמען 71

V. סימבאָלן, קירצונגען און מקורים: ביבליאָגראַפֿיע און אינפֿאָרמאַטאָרן, הוספֿות צו דער ביבליאָגראַפֿיע 75

VI. די מערשפּראַכיקע טייל 157
1. דאָס לײטײַניש־ענגליש־ייִדישע טאַקסאָנאָמישע ווערטערביכל 158
2. דער מקורים־ווײַזער א 287
דער מקורים־ווײַזער ב 339
הוספֿות צו די מקורים־ווײַזערס 383
תּיקון־טעות צום מקורים־ווײַזער א 384

VIII. English Section .... **VII**
1. Preface VIII
2. Introduction: Yiddish Botanical Terminology XI
3. Guidelines XXXVII
4. English Index to the Latin-English-Yiddish Taxonomic Dictionary XXXXIV

ו. אַרײַנפֿיר־טײלן

לופטל.

1. אַ וואָרט פֿריִער

צו וואָס האָבן מיר צונויפֿגעשטעלט די געוויקסן־וועלט אין ייִדיש (דאָ ווײַטער געקירצט: געוועי[1])? ס׳נישט קיין רעטאָרישער פֿרעג. פּשוט: פֿאַר זיך אַליין און פֿאַר אַנדערע איז כּדאַי קלאָר צו מאַכן דעם תּכלית פֿון אַ טערמינאָלאָגישן האַנטבוך אויף אַזאַ אומגעריכטער טעמע ווי נעמען פֿון געוויקסן אין מאַמע־לשון און אויף אַזאַן אומגעריכטן פֿאַרנעם.

צונויפֿגעשטעלט געוועי האָבן מיר איבער עטלעכע טעמים פּראַקטישע, טעאָרעטישע און פּרינציפּיעלע. אין זינען געהאַט האָבן מיר סײַ ר׳ ישׂראל, סײַ דעם כּלל ישׂראל, סײַ די ייִדישע שפּראַך. לאָמיר זיי נעמען איינציקווײַז. פֿאַרן יחיד – און במילא אויך פֿאַרן כּלל – האָבן מיר דעם האַנטבוך צוגעגרייט כּדי:

1) מע זאָל וויסן ווי אָנצורופֿן אויף מאַמע־לשון אַ געוויקס, וואָס זײַן נישט־ייִדישן נאָמען ווייסט מען יאָ, אָבער דעם ייִדישן האָט מען אָדער פֿאַרגעסן, אָדער קיין מאָל נישט געוווּסט. דאָס איז „אַהער" – פֿון אַן אַנדער לשון צו ייִדיש צו.

2) מיר ווילן אָבער דינען דעם ייִדיש־ניצער אויך „אַהין" – פֿון ייִדיש צון אַן אַנדער לשון, למשל: מע ווייסט דעם ייִדישן נאָמען פֿון אַ געוויקס און מע וויל וויסן, ווי סע הייסט אויף אַן אַנדער לשון, כּדי געוויר צו ווערן פּרטים וועגן דעם געוויקס דורך נאָכקוקן אין אַן ענציקלאָפּעדיע צי אַן אַנדער אײַנקוקבוך אויפֿן שייכדיקן אַנדערן לשון.

דער „אַהין" – פֿון ייִדיש צון אַן אַנדער לשון – גילט נישט נאָר פֿאַר געוויקסן, וואָס מע ווייסט זייער ייִדישן נאָמען. בײַם לייענען ייִדישע ליטעראַטור שטויסט מען זיך אָן אין אַ גוזמא טערמינען, וואָס די טײַטש איז דעם לייענער בדרך־כּלל פֿרעמד. אַ באַסאַראַבער, אַ שטייגער, וועט תּיכּף וויסן די טײַטש פֿון פּאַמען, גאַלדאַנעס, מאַליאַנטשיקל, אָבער אַ גאַליציאַנער, וואָלינער, ליטוואַק, צי פּוילישער וועט בלײַבן שטיין אָפּהענטיק: וואָס איז דאָס? פּונקט אַזוי וועט, כאַפּן מיר אָן, אַ דרום־ייִד נישט וויסן דעם פּשט פֿונעם געוויקסן־נאָמען מײַ (שעכ VIII), סעטענע, גריזענע, שאַלאַמוקסנעס (אין כּלערליי „סאַבעסדיקע" וואַריאַנטן) אינעם לשון פֿון צפֿונדיקע שרײַבערס. ווער ס׳איז נישט י.־י. שוואַרצעס קיין לאַנדסמאַן וועט מסתּם נישט וויסן „מיט וואָס מע עסט" ריבעלעך (אין פֿאַרשיידענע קאַנטן – מיט פֿאַרשיידענע טײַטשן), קרוצקעס, ברוקנעס, בלאָע יאַגדעס, באַלבאַרעסן, וואָס

1) אָבער אין דער ביבליאָגראַפֿיע „סימבאָלן, קירצונגען און מקורים: ביבליאָגראַפֿיע און אינפֿאָר־מאַטאָרן" און אין „געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער" דאָ ווײַטער באַצייכנט ווי שעכ VI.

אין זײַן פֿאָעמע יונגע יאָרן. רעגיאָנאַלע טערמינען אָדער רעגיאָנאַלע פֿאָנאָלאָגישע וואַריאַנטן זענען דאָך אין מאַמע־לשון דאָ אין די הונדערטער. פֿאַר ס׳רובֿ ייִדיש־רעדערס זענען — לאָמיר נעמען אַ דריט געמעל — איקעס, עכפּל, שיקסע־באַרלעך, נעילה־באַרלעך, כּל־נדרי־באַרלעך, קורעס־באַרלעך, שלאָפֿעפּל/שלאָפֿעפּעלע, שלאָף־קעפּעלע, שרויף־קעפּעלע [שרופֿקעפּאַלע], ווי אויך רוחות־שטעקנס, משוגענע גרײַפּעלעך, שלענדערל, בלינדע בלום, מילעכבלום, פּעכבלימל, קריגעלעך אין דער בחינה פֿון תּרגום־לשון, נישט צו פֿאַרשטיין.

און ס׳איז אַן ענין נישט נאָר פֿון דיאַלעקט, נאָר אויך פֿון סאָציאָלעקט. די געוויקסן־נעמען וואָס אַ ייִדישער קאָלאָניסט, אָדער אַ סאַדאָווניק, אָדער אַ מוכר־תּבֿואהניק ווייסט, וועט דער סתּם ייִד אפֿשר נישט וויסן, פּונקט ווי נאָר דעם מומחה וועט זײַן באַוווּסט די טײַטש פֿון אַרכאַיִשע באָטאַנישע טערמינען. מיט שפּעלט צי קטנית וועט זיך אַן עצה געבן נאָר דער, וואָס ר׳איז געגאַן אין חדר צי ישיבֿה. אַנדערע טערמינען, ווידער, זענען באַוווּסט נאָר דעם, וואָס ר׳איז געגאַן אין אַ וועלטלעכער ייִדישער שול.

געווי איז, הייסט עס, אַ מיטל פֿון שפּראַך־באַרײַכערונג פֿאַר „ר׳ ישׂראל״. דאָ וועט מען קענען געפֿינען די תּשובֿה אויף דער אייביקער שאלה „ווי זאָגט מען אויף ייִדיש?״. אויפֿן פֿרעגער וואַרט דאָ דער תּירוץ אויף הונדערטער טערמינאָלאָגישע קשיות אַ סך מאָל געפֿרעגטע, זעלטן געפֿרעגטע, אפֿשר נאָך כּלל נישט געפֿרעגטע, און אַזוינס וואָס סע וואָלט גרײַלעך גאָר אויף דער מחשבֿה נישט געקומען צו פֿרעגן, ווען נישט — אַ ספּעציעלער אײַנקוקבוך וואָס האָט כּמעט דאָס גאַנצע ווערטערוואַרג צונויפֿגעקליבן פֿונעם בעל־מקשנס וועגן. נישט נאָר אויסברייטערן דעם ווערטער־אוצר פֿונעם יחיד זע׳מיר אויסן, נאָר אויך פֿונעם גאַנצן שפּראַך־ציבור.

יאָ, דורך ר׳ ישׂראלן וועט אויך דער כּלל ישׂראל נהנה זײַן. געווי איז בכּוונה־תּחילה אויסן צו פֿאַרבאַוווּסטיקן גאַנץ „ייִדישלאַנד״ אויפֿן ענין ייִדיש־באָטאַנישע טערמינאָלאָגיע: זאָל מען וויסן, זאָל מען זיך דערמאָנען, אַז אויף מאַמע־לשון איז עס נישט „טעמייטעס״, „טשעריס״, „אַפּריקאַטס״, „פּיטשעס״, „בלובעריס״, „בלעקבעריס״, „רעזבעריס״, צי ווי זיי הייסן דאָרטן אויף ענגליש, שפּאַניש און אַזוי ווײַטער, נאָר פּאָמידאָרן (צי טאָמאַטן, פּאַראַדײַעס, טרייפֿענע עפּל א״אַ), קאַרשן (צי קערשן), אַפּריקאָסן (צי פּריקאָזן), פֿערעטשקעס (צי פֿערשקעס, פֿאַרזשעכעס) און נאָך און נאָך.

די דעסקריפּטיווע לינגוויסטיק וועט פֿון געווי געווינען אַ כּמעט פֿולן אינווענטאַר פֿונעם ייִדישן עטנאָבאָטאַנישן באַגאַזש, וואָס ר׳איז אַ סך, אַ סך גרעסער ווי מע וואָלט זיך אין פֿלוג געקענט ריכטן. ווען מען וואָלט זיך אַפֿילו געחלומט, אַז אין אונדזער שפּראַכשײַער ליגן אײַנגעשפּײַכלערט — אויב מע רעכנט אויך די רעגיאָנאַלע, היסטאָרישע און סטיליסטישע וואַריאַנטן און סינאָנימען — טויזנטער נעמען פֿון געוויקסן? ווען מיר וואָלטן נישט אויסגעניצט די אַלע מקורים, וואָס מיר האָבן זיך צו זיי דערשלאָגן, ווי וואָלטן מיר געוווּסט, אַז — אַרײַנרעכענענדיק אויך סינאָנימען און וואַריאַנטן — האָבן ייִדישע סאַדאָווניקעס, אַגראָנאָמען, אויפֿסהענדלערס געהאַט אין זייער רשות דעם טערמינאָלאָגישן פֿאַרמעג אָנצורופֿן בײַם נאָמען 189 (!) סאָרטן און גאָרטן־וואַריעטעטן עפּל, צוועלעף סאָרטן אַרבעס, וכּדומה[2]. נעמט ווי אַ משל באַרן, האָבן מיר: אונגערישע

2) די רשימה האַנדל־סאָרטן און גאָרטן־וואַריעטעטן האָט, צום באַדויערן, נישט געקענט אַרײַנגיין אין דעם באַנד — ייִוואָ

באַרן, אוסורײַשע באַרן, אילינקע, אינקעבאַרלעך, אָנזוימענדיקע, אָקרענגליצעס, באַבעס, באַבעבאַרן, באָרוויל, בושקעס, בײַביקע באַרלעך, בערגאַמאָטן, בערעס, בערעטשקעס און נאָך און נאָך – אין איינעם 240 (!) האַנדל־סאָרטן און גאָרטן־וואַריעטעטן (אַרײַנגערעכנט זייערע סינאָנימען און וואַריאַנטן).

די ייִדישע פּאָעטיק, ווידער, וועט אָפּשפּאָרן אַן אַרומנעמיקן סך־הכּל פֿון די באָטאַנישע אימאַזשן, די כּמו־געוויקסן, אי די פּשוט־פֿאָלקישע (פֿראָסטבלומען א״אַ), אי די ליטעראַרישע „געוויקסן" – אין די הונדערטער.

לסוף: דער נאָרמאַטיווער צוגאַנג. כּמעט אַלע ייִדישע פֿילאָלאָגן[3] – פֿון י.־מ. (שיִע־מאָטל) ליפֿשיץ איבער בער באָראָכאָוו, נח פּרילוצקי, אליהו אָלשוואַנגער, נ. שטיף, מ. ווײַנרײַך, ז. רייזען, ז. קלמנאָוויטש, עליע ספּיוואַק אאַז״וו ביזן נאָכחורבנדיקן דור פֿילאָלאָגן (חיים גינינגער, אוריאל ווײַנרײַך און דער שרײַבער פֿון די שורות) – האָבן כּמה־וכּמה מאָל אַרויסגעהויבן דאָס חשיבֿות פֿון דער לעקסישער אויסברייטערונג פֿון מאַמע־לשון: מע זאָל וועגן איטלעכן פֿעלד פֿון מענטשלעכן לעבן און שאַפֿן קענען רעדן און שרײַבן אויף ייִדיש. במילא – אויסברייטערן אונדזער באָטאַנישן וואָקאַבולאַר אויך. נעמען פֿאַר די געוויקסן פֿון מיזרח־ און צענטראַל־אייראָפּע פֿאַרמאָגט מאַמע־לשון אַ שלל; סע האָבן אָבער געפֿעלט די טערמינען פֿאַר די געוויקסן פֿון צפֿון־ און דרום־אַמעריקע, ארץ־ישׂראל (חוץ די סאַמע באַוווּסטסטע: מאַראַנצן, לימענעס (און נאָך עטלעכע), ווי אויך די לאָקאַליזמען וואָס מיר דערמאָנען אינעם קאַפּיטעלע „אַלטס און נײַס אין דער ייִדישער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע", דאָ ווײַטער), אויסטראַליע, דרום־אַפֿריקע, ד״ה פֿאַר דער פֿלאָרע פֿון די „נײַע" מאַסן־ייִשובֿים. (מיר „באַפֿיסלען" דאָ דאָס וואָרט נײַע, וואָרן דער ייִדיש־רעדנדיקער קיבוץ אין ארץ־ישׂראל איז דאָך שוין העכער פֿינעף הונדערט יאָר אַלט, און ייִדיש־רעדנדיקע ייִדן לעבן אין צפֿון־אַמעריקע – זינט 1654.)

במילא איז אונדז אויסגעקומען אין גוואַלד צו דערבערענגען צון אַ רעלאַטיוון גמר די אַרבעט, וואָס שיִע־מאָטל ליפֿשיץ האָט אָנגעהויבן אין זײַנע ווערטערביכלעך (מיט אַזוינע נעאָלאָגיזמען ווי שלייפֿגראָז), מענדעלע אין זײַן דער לופֿטבאַלאָן (אײַנגעפֿירט באַאָבאַב), דער קול מבֿשׂר מיט ברויטבוים, וועלינגטאָניע א״אַ – די געאָגראַפֿישע אוניווערסאַליזירונג פֿון דער ייִדישער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע. אין אַ היפּשער צאָל פֿאַלן איז אונדז פֿונדעסטוועגן אויסגעקומען צו פֿאַרפֿולן לעקסישע בלויזן.

אַ כּלל, גוואַלד איז אי אַ דעסקריפּטיווער אײַנקוקבוך, אי אַ נאָרמאַטיווער, אי אַ מיטל פֿון אומדירעקטן שפּראַך־לימוד, אַ שפּראַך־פּעדאַגאָגישער מכשיר פֿאַרן יחיד און פֿאַרן כּלל.

3) מיר האַלטן זיך דאָ דערווײַלע מיטן טראַדיציאָנעלן טערמין **פֿילאָלאָג**, כאָטש הײַנט איז עס – דערעיקרשט אין אַמעריקע – כּמעט אַרויסגעשטופּט געוואָרן פֿון **לינגוויסט**.

2. הקדמה

ביז ס'האָט זיך באַוויזן אויף דער ליכטיקער שײַן, האָט דאָס איצטיקע אײַנקוקביכל דורכגעמאַכט עטלעכע גילגולים. אָנגעהויבן האָט זיך עס ווי אַן ענגערער פּראָיעקט „נעמען פֿון ביימער און קשאַקעס", וואָס די טעאָרעטישע טייל זײַנע האָט זיך געדרוקט אינעם זשורנאַל ייִדישע שפּראַך (ב' XXVI, 1966, זז' 65־80). האָט אָבער קהל פּראָטעסטירט: וואָס עפּעס נאָר ביימער און קוסטעס? און ווו איז קווייטן? און גאָרטנוואַרג (ספּעציעל די נײַע וואָס אין מיזרח־אייראָפּע האָט מען פֿון זיי נאָך נישט געוווּסט)? און מיר אַליין האָבן צוגעגעבן: נו, און די וואַסערגעוויקסן, וואָס אַ. גאָלאָמב האָט זיי אײַנגעפֿירט אין ייִדיש? און די שוועמלעך? און די רפֿואהדיקע געוויקסן – ווי וועט מען קענען פֿאַרשטיין די ייִדישע פֿאָלקמעדיצינישע ביכלעך און כּתבֿ־ידן, אויב מיר וועלן נישט אויפֿקלערן די טײַטש פֿון די שייכדיקע טערמינען? און ווי קען מען אין דער הײַנטיקער ציוויליזאַציע איגנאָרירן סײַ די אינדוסטריעלע געוויקסן, וואָס די אין ראַטן־פֿאַרבאַנד געדרוקטע ייִדישע טעכנאָלאָגישע, געאָגראַפֿישע און באָטאַנישע ליטעראַטור איז מיט זיי פֿול, סײַ די וואָס זענען צוגעקומען די פֿאַרגאַנגענע עטלעכע צענדליק יאָר? און בכלל די טערמינען וואָס תּלמידים אין די ייִדישע שולן אין מיזרח־אייראָפּע האָבן געלערנט?

אַ כּלל, ס'איז געבליבן אויסצוברייטערן דעם היקף אַזוי, אַז סע זאָל ווערן אַן אַרומנעמיקע באָטאַנישע טערמינאָלאָגיע. איז דאָך גוט, טויג ערשט נישט. ווען די קלײַבסטאַדיע האָט זיך געענדיקט, האָט זיך אַרויסגעוויזן, אַז ס'איז צו אַרומנעמיק – דער אָנגעקליבענער מאַטעריאַל איז געוועזן אַזוי קאָלאָסאַל, דאָס ווערטערוואַרג אַזוי אין־סופֿיק וואַרײַרט, אַז ס'איז אונדז באַפֿאַלן אַן אימה: אין לדבֿר סוף. ווער ווייסט צי דעם צונויפֿשטעלער וועט געראָטן דאָס ווערק צו פֿאַרענדיקן?

איז נישט געווען קיין אַנדער ברירה ווי כאָטש אַ ביסל אײַנצושמעלערן אונדזער ציל און איבערלאָזן די הונדערטער אָנגעקליבענע איינסן פֿון די שטחים פֿון געוויקסן־מאָרפֿאָלאָגיע, ־אַנאַטאָמיע, ־פֿיזיאָלאָגיע, ־עקאָלאָגיע, ־געאָגראַפֿיע און ־גענעטיק, ווי אויך פֿאַלעאָבאָטאַניק פֿאַר אַ שפּעטערדיקן כּוללדיקן פּראָיעקט: טערמינאָלאָגיע פֿון לעבן־וויסנשאַפֿטן אין ייִדיש. דורך אַרויסלאָזן אָט די שטחים האָבן מיר אין דער לעצטער סטאַדיע זיך באַנוגנט דערעיקרשט מיט די נעמען פֿון געוויקסן, דאָס הייסט סע האָט זיך באַקומען אַ פֿיטאָטאַקסאָנאָמישע טערמינאָלאָגיע אי פֿון אַ דעסקריפּטיוון קוקווינקל, אי פֿון אַ נאָרמאַטיוון.

בעל־מחברשאַפֿט. גוורי האָט טאַקע נאָר איין צונויפֿשטעלער, אָבער פֿאָרט

איז עס אין דער בחינה פֿון אַ קאָלעקטיוו ווערק. סע וואָלט נישט געקענט מקוים ווערן, ווען נישט די צענדליקער צונויפֿשטעלערס פֿון נאַטור־וויסנשאַפֿטלעכע און געאָגראַפֿישע לערן־ און לייען־ביכלעך, די פֿאַרטײַטשערס און בעלי־מחברים פֿון נסיעות־אָפּמשלונגען, די טערמינאָלאָגן און לעקסיקאָגראַפֿן, די דיאַלעקטאָלאָגן און זאַמלערס פֿון לאָקאַלער לעקסיק. זיי אַלע האָבן צוגעשטעלט אַ פּלייצע בײַם אויפֿשטעלן די ייִדישע באָטאַנישע טערמינאָלאָגיע. און יענע פּראָזאַיִקערס און פּאָעטן, וואָס זיי האָבן יאָ געזען קאָנקרעטע געוויקסן פֿאַר די אויגן און געשריבן נישט ווי וועגן סתּם „ביימער" און „קווייטן", נאָר זיי אינדיווידואַליזירט. אַ סך פֿון זיי ווערן דערמאָנט דאָ ווײַטער, אין די אַרײַנפֿיר־טיילן און אין דער ביבליאָגראַפֿיע, און ציטירט אין מקורים־ווײַזער.

דירעקט געהאָלפֿן האָבן אונדז קודם־כּל די צענדליקער אינפֿאָרמאַטאָרן, וואָס זיי האָבן בכּבֿוד־גדול געלאָזט פֿון זיך צאַפּן באָטאַנישע נאָמענקלאַטור (די נעמען זייערע זענען אויסגערעכנט אינעם קאַפּיטל „סימבאָלן, קירצונגען און מקורים: ביבליאָגראַפֿיע און אינפֿאָרמאַטאָרן"). געווען צו הילף איז מען אונדז אויף פֿאַרשיידענע אופֿנים: טייל האָבן געשאָנקען אַ ביכל (לייבל כּהן, משה־שמואל בורגין, י. פּושעט, חנהלע בולער). אַנדערע האָבן צוגעשיקט נעמען פֿון געוויקסן, אויפֿגעקלערט טײַטשן אָדער ביבליאָגראַפֿישע פּרטים: פּראָפּ׳ ר. אויסטערליץ, צבֿי און יהודיתקע אײַזנמאַן, הירש אָשעראָוויטש, פּראָפּ׳ טעוויע בוירד, ד״ר הערשל גלעזער, מאיר הורוויץ, נחמה ווײַנער, בינה סילווערמאַן־ווײַנרײַך, אַ.־ל. טאַב, צבֿי טלשיר, הרבֿ חיים ליבערמאַן, שׂרה זילבערמאַן, ד״ר י. ניבאָרסקי, שמואל נײַדאָרף, י. עלבערג, ד״ר רחמיאל פּעלץ, אליעזר פֿרענקעל, ד״ר בערל קאַבאַק, לאה ראָבינסאָן, יעקבֿ־צבֿי שאַרגעל, ז. שניאַדאָווער, עלי שעכטמאַן. מיט טעכנישע עצות בנוגע קאָמפּיוטערײַ איז אונדז געווען צו הילף אָדם ווײַטמאַן. אַחרון־אַחרון – ווען נישט די אוצרות פֿון דער ייִוואָ־ביבליאָטעק און ־אַרכיוו, וואָלט געוויס געווען אַ סך אָרעמער. אַרויסהייבן מוזן מיר דאָ ווײַטער: דינה אַבראַמאָוויטש, משה־זכריה בעקער און איציק גאָטעסמאַן.

רעדאַקציאָנעל צוגעלייגט אַ האַנט האָבן: אוריאל ווײַנרײַך, וואָס ער האָט נאָך באַוויזן צו דערלייענען די ערשטע ווערסיע פֿונעם פּראָיעקט „נעמען פֿון ביימער און קשאַקעס" ביז Cupressus sempervirens, אַ וואָך איידער ער האָט זיך אַזוי טראַגיש פּרי געפּעלט; ווי אויך מ.־מ. שאַפּיר און – איר צו לאַנגע יאָר – ביילע שעכטער־גאָטעסמאַן, וואָס זיי האָבן אַדורכגעלייענט דעם גאַנצן כּתבֿ־יד פֿון די אַרײַנפֿיר־טיילן און געמאַכט וואָגיקע אָבסערוואַציעס.

ספּעציעל וואָלט איך געוואָלט אַרויסהייבן עטלעכע מענטשן, וואָס אָן זיי וואָלט געווי אָדער אין גאַנצן נישט צו שטאַנד געקומען, אָדער געהאַט אַן אַנדער פּנים: אין דער ערשטער סטאַדיע (1963־1967) – מײַן ווײַב, טשאַרנע שעכטער, וואָס אין איינעם מיט איר האָב איך זיך אַרײַנגעלאָזט אין דער וועלט פֿון געוויקסן – געגאַן אין באָטאַנישע גערטנער, ווי אויך אין פּאַרקן, וועלדער, געלייענט באָטאַנישע ליטעראַטור; אין אַ ווײַטערדיקער סטאַדיע (אין משך פֿון דריט האַלבן יאָר אינטענסיווע האָרעוואַניע, 1980־1982) – איידל שעכטער (הײַנט: רעזניק), וואָס זי האָט מיט אַן התמדה, פּינקטלעכקייט, פֿאַרלאָזלעכקייט און עקספּערטישקייט, וואָס כ׳בין פֿאַר זיי אַלע מאָל פֿון ס׳נײַ נתפּעל געוואָרן, אויסרעדאַקטירט דעם נישט־גרינגן מאַטעריאַל. אין 1983־1984 האָט בנימין שעכטער געהאָלפֿן רעדאַקטירן און אויסטיפּירן אַן ערשטן נוסח פֿון די ערשטע עטלעכע צענדליק זײַטלעך פֿונעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער; אין 86/1985 איז שושנה וואָלקאָוויטש

אַדורך דעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער און די ביבליאָגראַפֿיע און זיי פֿאַר־איינהייטלעכט לויט די פּרינציפּן וואָס דער בעל־מחבר האָט איר אָנגעוויזן; אין די זומערס פֿון 1987־1993 האָט דוד בראַון אָט די אַרבעט אויסגעענדיקט, אָנגעשריבן פֿאַר דער ענגלישער טייל פֿון געוויי די אינסטרוקציעס פֿאַרן באַניצער און אָפּגע־קלאַפּט אין אַ פֿאָטאָגרייטער פֿאָרעם דעם מאַטעריאַל וואָס גייט אַרײַן אינעם ערשטן באַנד געוויי, צום טייל אויף אַן עלעקטראָנישער שרײַבמאַשין, צום טייל אויף אַ קאָמפּיוטער.

ועל־כּולם מוז מען נאָכזאָגן גאָר אַ גרויסן שבֿח דעם שטילן און איידעלן בויער פֿונעם ייִדישן קולטור־בנין תּנחום [טאַכנע] ברײַסן ע״ה, וואָס ער האָט דורך זײַן ברייטהאַרציקער סובסידיע דעם ייִוואָ געגעבן דעם געהעריקן פֿינאַנציעלן און מאָראַלישן שטויס, אַז דער היסטאָרישער פֿאַרמעסט זאָל אַרויס מן הכּוח אל הפּועל. נישט ווינציקער וויכטיק איז געווען זײַן טאַטישע זאָרג, זײַן האַרציק אונטער־טרײַבן דעם צונויפֿשטעלער: „נו, ווען וועל איך שוין דערלעבן דאָס בוך?״

אויך די פֿונדאַציעס א״נ יהודה זעליטש, מאיר און ציפּע פּרוכטבוים, בנימין שעכטער און דער שמואל־ און סימע קאַפּלאַן־פֿאָנד בײַ דער ייִדיש־ליגע האָבן מיט אַ ברייטער האַנט געגעבן צו שטײַער, כּדי געוויי זאָל דערזען די ליכטיקע שײַן.

ווײַטער, דאַרף מען לשבֿח דערמאָנען דעם פֿינאַנציעלן צושטײַער פֿון אַ צאָל יחידים: שעלבי שאַפּיראָ, ווי אויך וועלוול אַרצט, ד״ר דובֿ־בער גוראַלניק און ד״ר מאָטל פּרץ (לזכּרון זײַן מאַמע, עלקע פּרץ, פֿון דער היים וועבערמאַן, אונדזער אינפֿאָרמאַנטקע פֿאַרן שטעטל לעוורטעוו).

3. אַרײַנפֿיר: וועגן באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע

א) דער נאָמען פֿון אַ געוויקס

איטלעכער מענטש האָט אַן אייגענעם נאָמען, וואָס ער שטעלט זיך צונויף לכל־הפּחות פֿון צוויי טיילן: דער ערשטער נאָמען (אין אייראָפּע – פּשוט: נאָמען, אָדער כּשרער נאָמען), און דער פֿאַמיליע־נאָמען (בײַנאָמען, פֿאַמיליע, דײַטשער נאָמען). אויך איטלעכס געוויקס האָט זײַן אייגענעם צווייגלידיקן (binomial) אָדער מערגלידיקן ליטײַנישן (פּינקטלעכער: גרעקיש־ליטײַנישן) וויסנשאַפֿטלעכן נאָמען. די ערשטע טייל פֿונעם צווייגלידיקן טערמין איז דער נאָמען פֿונעם מין (genus). די צווייטע טייל איז דער צוגאָב, וואָס ער ספּעציפֿיצירט דעם זגאַל (species); אָט דער צוגאָב איז אַן אַדיעקטיוו אָדער אַ פּרט־נאָמען אין פּאָסעסיוו.

נו, און אין די באַזונדערע נאַציאָנאַלע שפּראַכן: ייִדיש, ענגליש, רוסיש, שפּאַניש? אויך דאָ זענען דאָ צוויי־ און מער־גלידיקע נעמען. מײנסטנס, אָבער נישט תּמיד. אַ משל: ווײַסיאָדלע (Silverfir) Abies alba. דער מין־נאָמען אין ליטײַניש, ווי געזאָגט, איז דאָס ערשטע גליד (Abies). אין ייִדיש און אין ענגליש איז עס אָבער דאָס צווייטע: יאָדלע און fir. דער ספּעציפֿיצירנדיקער צוגאָב איז, הייסט עס, אין ליטײַניש דאָס צווייטע גליד (alba) און אין ייִדיש און ענגליש – דאָס ערשטע (ווײַס, silver). אַ כּלל, ביידע טיילן אין איינעם זענען דער נאָמען פֿונעם געוויקס, אָבער דער סדר איז אַנדערש פֿון לשון צו לשון.

אַ ווײַטערדיקער טראָט: דער מין צעטיילט זיך אַ מאָל אויף אונטערמינים (sub-genus), אַ זגאַל – אויף אונטערזגאַלן (sub-species), וואַריעטעטן (variety), אונטערוואַריעטעטן (sub-variety) און פֿאָרמעס (form). דער נאָמען פֿונעם געוויקס האָט דעמאָלט דרײַ, פֿיר אָדער אַפֿילו פֿינעף גלידער: יאַפּאַנישע ווײַסע בערעזע – Betula platyphylla japonica.

ביז איצט איז עס געווען לפֿי־ערך גרינג: איטלעכס גליד פֿון די צוויי־ און מער־גלידיקע ליטײַנישע נעמען האָט אין ייִדיש און אַנדערע נאַציאָנאַלע שפּראַכן צוויי־ און מער־גלידיקע עקוויוואַלענטן, איז זעט מען קלאָר אַרויס די צווישן־שפּראַכיקע עקוויוואַלענץ פֿון די גלידער. פֿאַראַן אָבער אַ סך פֿאַלן, ווען קיין

עקוויוואַלענץ איז נישטאָ:

1) ווען דער נאַציאָנאַלער (ייִדישער, ענגלישער, רוסישער אאַז״וו) טערמין איז אַן איינגלידיקער (monomial) (אַ שטייגער: באַרעוויק) אַקעגן דעם צווייגלידיקן ליטװיִשן (Boletus edulis).

2) ווען דער מין־נאָמען אין דער נאַציאָנאַלער שפּראַך איז אַ צווייגלידיקער (מיר ריכטן זיך דאָך, אַז דער נאָמען פֿון דעם מין זאָל זײַן איינגלידיק): אין ייִדיש דערעיקרשט די געוויקסן־מינים, וואָס זיי זענען צונויפֿהעפּטן מיט ־באַרד, ־בוים, ־בלאָט אאַז״וו.

3) ווען דער זגאַלנאָמען אין דער נאַציאָנאַלער שפּראַך האַלט טאַקע צוויי עלעמענטן און סע זעט אויס ווי איינער פֿון זיי איז דער נאָמען פֿונעם מין, און איינער – דער ספּעציפֿיצירנדיקער צוגאָב, בשעת אין דער אמתן איז עס אַנדערש. בעבלעך אינעם נאָמען חזירשע בעבלעך איז נישט דער נאָמען פֿונעם מין און סע קער זיך נישט אָן מיטן מין באָב צי פֿאַסאָליע (Phaseolus; Vicia). ס'איז גאָר אַן אומטיילעװדיקער עלעמענט פֿונעם ייִדישן נאָמען פֿון אַן אַנדער געוויקס (Hyosciamus niger). אויך בײַ משוגע־קאַרש איז קאַרש פֿאַרפֿירעריש, נישט קיין אָנווײַז אויפֿן מין, וואָרן משוגע־קאַרש קער זיך נישט אָן מיטן קאַרשנבוים (Prunus cerassus). ס'איז גאָר דער נאָמען פֿון לחלוטין אַן אַנדער זגאַל (Atropa belladonna).

אַ סך מאָל איז אויך נישטאָ קיין עקוויוואַלענץ בײַ די נעמען פֿון גאָרטן־וואַריעטעטן און האַנדל־סאָרטן פֿון אויפּס, גאָרטנוואַרג, תּבֿואות. זיי האָבן דאָך בדרך־כּלל נישט קיין ליטײַנישע נעמען. אונגערישע פֿלוימען, כאַפּן מיר אָן, איז אַ באַוווּסטער סאָרט, מיט אַן אייגענעם נאָמען אין כלערליי אייראָפּעיִשע נאַציאָנאַלע שפּראַכן, אָבער קיין ליטײַנישן נאָמען פֿאַרמאָגט ער נישט (על־כּל־פּנים אין די הײַנטיקע נאָרמירטע מקורים; אַמאָליקע יאָרן איז עס אין האַנטביכלעך געווען פֿאַרצייכנט ווי Prunus hungarica. במילא ברענגען מיר עס נאָר אינעם געוויקסן־און מקורים־ווײַזער, נישט אינעם ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל, ווו די נעמען זענען אויסגעשטעלט לויט די ליטײַנישע טערמינען. אַז אַ געוויקס האָט נישט קיין ליטײַנישן נאָמען, קען מען עס דאָך נישט אויסרעכענען אין אַ ווערטערביכל, ווו ליטײַניש איז דאָס אַרויסגיי־לשון.

ב) די צוגעהעריקייט פֿון אַ געוויקס

לאָמיר נעמען אַ פּיקטיוון העלד, פֿרויקע שטיינבאַרג פֿון טאָלנע (אין אוק־ראַיִנע). איזן איז ער, ווי איטלעכער בן־אָדם, אַ וועלט פֿאַר זיך, אָבער אין איין ווענגס – אַ מיקראָסקאָפּיש שרײַפּעלע אין אַן אין־סופֿיק גרויסער מאַשין: דער מענטשלעכער מין. צווישן דעם מענטשלעכן מין און צווישן פֿרויקע שטיינבאַרג קומען אַלץ קלענער ווערנדיקע רעדלעך – קלאַסיר־גרופּעס. דער מענטשלעכער מין צעטיילט זיך דאָך אויף ראַסעס, פֿעלקער, שבֿטים, קלאַנען, משפּחות. בײַ אַ סך פֿעלקער, די אַנטוויקלטערע, זענען קיין שבֿטים און קלאַנען נישטאָ, דערפֿאַר אָבער – רעליגיעזע און אידעאָלאָגישע קלאַסיר־קאַטעגאָריעס. הײַנט ווו זענען עקאָנאָמישע קלאַסן? און מלוכישע צוגעהעריקייט? אַ כּלל, פֿרויקע שטיינבאַרג

געהערט צו דער ווײַסער ראַסע, צום ייִדישן פֿאָלק, אַשכּנזישע סובקולטור (אָדער אפֿשר בעסער: צו דער ייִדישער ציוויליזאַציע, אַשכּנזיש פֿאָלק, וואָלינער סובקול־טור?), טאָלנער קהילה, משפּחה שטיינבאַרג. דערצו איז ער נאָך אַ בראָסלעווער חסיד.

לאָמיר לאָזן שטיין דאָס משל פֿון פֿריִקע שטיינבאַרג און זיך נעמען צום נימשל – די קלאַסיר־סיסטעם פֿון געוויקסן. אויך זיי צעטיילן זיך דאָך אויף אַלץ קלענער ווערנדיקע קאַטעגאָריעס. מיר וועלן נעמען ווי אַ משל דאָס געוויקס קריכיקער ראַנונקל. אָט איז זײַן סיסטעמאַטיש צוגעהעריקייט:

אַפּטייל: זוימען־געוויקס	*Division*: Spermatophyta
אונטעראַפּטייל: דעקזוימיקע	*Subdivision*: Angiospermae
קלאַס: צווייטייליקע	*Class*: Dicotyledonae
סדר: ראַנונקלישע	*Order*: Ranunculales
משפּחה: ראַנונקלדיקע	*Family*: Ranunculaceae
מין: ראַנונקל	*Genus*: Buttercup
זגאַל: קריכיקער ראַנונקל	*Species*: Creeping Buttercup

בײַ טייל געוויקסן, ווי מיר האָבן שוין אָנגעוווּנקען, זענען דאָ ווײַטערדיקע צווישנשטאַפּלען: אונטערמין (צווישן מין און צווישן זגאַל), אונטערזגאַל (צווישן זגאַל און צווישן וואַריעטעט), וואַריעטעט *variety*, אונטערוואַריעטעט און פֿאָרמע. מיינסטנס שטעלט מען זיך אָבער אָפּ בײַ זגאַל, ווי דעם קלענסטן קלאַסיראיינס.

אין אַ פֿריִערדיקער סטאַדיע אין דער היסטאָריע פֿון דער ייִדישער טערמינאָ־לאָגיע האָט מען דעם קלאַסיראיינס משפּחה געדופֿן אויך פֿאַמיליע, און מין און זגאַל – אָדער מיט די דײַטשמערישע „אַרט" און „גאַטונג", אָדער מיט די גלאַט טעותדיקע טערמינען („אונטערמין" פֿאַר species!). פֿאַמיליע איז נאָך הײַנט דערלאָזלעך, אָבער „אַרט", „גאַטונג" צי גאָר „אונטערמין" פֿאַר species – נישט. אונטערמין האָט זיך דאָך שוין זײַן פֿונקציע: ס'איז sub-genus, פּונקט ווי אונטערזגאַל איז sub-species, און אונטערוואַריעטעט – sub-variety. מע טאָר זיי נישט צונויפּפּלאָנטערן, פּונקט ווי מע טאָר אונטערקאָלאָנעל נישט ניצן פֿאַר major, וואָרן אונטערקאָלאָנעל איז דאָך lieutenant colonel.

ג) אַלטס און נײַס אין דער ייִדישער באָטאַנישער נאָמענקלאַטור

פֿאַראַן צוויי טעותדיקע צוגאַנגען צום ענין ייִדישע באָטאַנישע טערמינאָלאָ־גיע: איין מיינונג – אַ ברייט פֿאַרשפּרייטע – אַז ייִדיש האָט בכלל כּמעט נישט קיין נעמען פֿון געוויקסן, און אויב איר פֿרעגט „היתּכן – דעמב, סאָסנע?", וועט מען אײַך מסתּם אָפּענטפֿערן „עט, רוסישע ווערטער". די לינגוויסטיש נאַיִווע, אָבער כּמעט אוניווערסאַלע, השׂגה בײַ ייִדן איז דאָך, אַז ווערטער פֿון סלאַווישן אָפּשטאַם זענען נישט ייִדיש, נאָר „פּויליש" און „רוסיש". און די לשון־קודש־שורשדיקע זענען דאָך אַוודאי „העברעיִשע ווערטער". אַז זיי אַלע זענען גאָר ייִדיש, דאָס פּאַטויפּעט זיך ר' ישׂראלן עפּעס נישט אין קאָפּ. מע מיינט, אַז זיי זע־נען „רוסיש, פּויליש, העברעיִש", אַפֿילו אויב איר ווײַזט זיי אָן, אַז אויף רוסיש,

פּויליש צי עבֿרית ניצט מען גאָר אַנדערע ווערטער פֿאַר דער שייכדיקער זאַך. סע העלפֿט נישט. אַן אײַנרעדעניש איז אַרגער פֿון אַ קרענק.

די צווייטע מיינונג – פֿאַרשפּרייט בײַם שמאָלן קרײַז, וואָס ער ווייסט יאָ, אַז ייִדיש פֿאַרמאָגט אַ באָטאַנישע טערמינאָלאָגיע – איז, אַז ייִדיש האָט כמעט נישט געהאַט קיין נעמען פֿון געוויקסן ביז די וועלטלעך ייִדישע שול־באַוועגונג, נאָך דער ערשטער וועלט־מלחמה, האָט זיי אײַנגעפֿירט. אויך די דעה איז נישט גערעכט. די גאַנצע עלטערע ליטעראַטור העט־העט פֿון די עלטסטע גלאָסעס אָן, איבער דער שאלות־ותשובֿות־ליטעראַטור, די מינהגים־ביכלעך, די הגדות מיט זייערע ייִדישע אינסטרוקציעס ווי צו פֿירן אַ סדר – זענען פֿול מיט ייִדישע נעמען פֿון תּבֿואות, גאָרטנוואַרג, אויפּס. אינעם גלאָסאַר צום ערוך קטן (1290) האָט דער שרײַבער פֿון די שורות אָנגעציילט 19 געוויקסן־נעמען. די פֿאָלקס־מעדיצינישע ליטעראַטור איז אָנגעשפּיגעוועט מיט נעמען פֿון רפֿואהדיקע געוויקסן. סאַסעפֿראַס, למשל, וואָלט אַ ייִד פֿון אַ גאַנץ יאָר הײַנט אָדער אין גאַנצן נישט געוווּסט, אָדער עס געהאַלטן פֿאַר אַן ענגליש וואָרט; ס׳איז אָבער שוין דאָ אין שער אפֿרים אין 1728 און מסתּם פֿריִער אויך. אינעם פֿאָלק־מעדיציניש ביכל באר מים חיים פֿון יששׂכר־בער טעללער (פּראָג, אַרום 1650) האָט דער ווידעראַרויסגעבער, ד״ר אַבֿרהם טעללער (נ״י, 1988), אויסגערעכנט 133 זגאַלן מעדיצינישע געוויקסן (זז׳ 111־116). אַפֿילו אָן די כלערליי שרײַבוואַריאַנטן האָט מערבֿ־ייִדיש – די רעדענישן פֿון עלזעס, דײַטשלאַנד, פּיים (ביימען), האָלאַנד, עסטרײַך אאַז״ו – געקערט פֿאַרמאָגן העכער 200 נעמען פֿון געוויקסן. אויב מע זאָל נאָך צורעכענען שרײַב־וואַריאַנטן אינעם ערשטן ליטעראַרישן ייִדיש, וואָס ס׳איז דאָך געווען באַזירט אויף אָט די רעדענישן, איז די צאָל אַ סך גרעסער.

אין אַכצעטן און נײַנצעטן יאָרהונדערט איז, כּידוע, פֿירגעקומען אַ שטיקל שפּראַכיקע רעוואָלוציע: אי דאָס גערעדטע מערבֿ־ייִדיש, אי דאָס ערשטע ליטעראַרישע ייִדיש – די שפּראַך פֿון אליהו בחור, גליקל האַמל אאַז״וו – זענען אַוועקגעקומען (ס׳ערשטע – צום גרעסטן טייל, ס׳צווייטע – אין גאַנצן) און ס׳איז אויפֿגעקומען דאָס מאָדערנע ליטעראַרישע ייִדיש, באַזירט אויף מיזרח־אייראָפּעיִשע דיאַלעקטן: דאָס „וואָלינער" ייִדיש, דאָס „ליטווישע" און דאָס „פּוילישע". די נײַע באָטאַנישע נאָמענקלאַטור שפּיגלט אָפּ אָט דעם געאָגראַפֿישן איבעררוק. פּיטרזיל (פּעטערזיל? פּעטערזײַל?) ווערט נעלם און זײַן אָרט פֿאַרנעמט פּעטרישקע. אייכעבאַם (די מערבֿ־ייִדישע פֿאָרמע איז דאָך באַם, מאַד, לאַפֿן, קאַפֿן און נישט בוים, מויד, לויפֿן, קויפֿן) ווערט אַרויסגעשטופּט פֿון דעמב, ווײַקסל – פֿון ווײַנשל.

אין דער אייגענער צײַט – אין 18טן און 19טן י״ה – אַגראַריזירן זיך ייִדן אין דער כערסאָנער גובערניע, פּאָדאָליע, באַסאַראַביע, גאַליציע, קאָנגרעס־פּוילן, ליטע און רײַסן. אָדער זיי באַזעצן זיך קאָלאָניעסווײַז, אָדער ביחידות – אין פֿאַרזיכדיקע באַלעבאַטישקייטן. אין 1899 האָבן דאָך אין רוסלאַנד 10,721 ייִדישע משפּחות מיט 68,959 נפֿשות זיך פֿאַרנומען מיט אַגריקולטור, אין 301 ייִשובֿים אויף אַ סך־הכּל פֿון 100,107 דעסיאַטין ערד.[1] סוף נײַנצעטן יאָרהונדערט און די

1) די ציפֿערן ברענגען מיר לויט דער טאַבעלע אין: מ. וועללער, **ווי מען פֿלאַנצט אַ סאָד**, ווילנע, 1900, זז׳ 230־238. זי, ווידער, קער זײַן אַ ייִקאַ־סטאַטיסטיק. אַן עקסט אינטערעסאַנטע פֿאָרשאַרבעט אויף אַ שײַכדיקער טעמע האָט אָנגעשריבן שמשון תּפּוח (זען „סימבאָלן, קירצונגען און מקורים" אין דעם באַנד).

ערשטע דרײַ צענדליק יאָר פֿון צוואָנציקסטן קומט צו אויך די אַגריקולטורעלע
קאָלאָניזאַציע אין ארץ־ישׂראל, אַרגענטינע, פֿאַראייניקטע שטאַטן, קאַנאַדע, קרים,
בירעבידזשאַן, וואַקסט טאַקע אויס אַ ברייט פֿאַרצווײַגטע אַגראָטעכנישע טער־
מינאָלאָגיע. ייִדן זענען מוכר־תּבֿואהניקעס, און די פּרײַזקוראַנטן אין קול מבֿשׂר
אינפֿאָרמירן מה־יקר כערסאָנער ווייץ, באַנאַטקע, אַרנאַוטקע, אוקראַיִנקע, כערסאָנער
גריקע אאַז״וו. ייִדן נעמען זיך צו גערטנערײַ און סעדערײַ, און די האַנטביכלעך, וואָס
לערנען אָט די מלאָכות, און די לערערס פֿון די ייִקאַ־ און אָרט־קורסן און ־שולן,
ווי אויך די ייִדישע אַגראָנאָמען פֿונעם אַגראָדזשוינט ברענגען אַרײַן אין ייִדיש אַ
שלל מיט נעמען פֿון סאָרטן גאָרטנוואַרג און אויפּס. ייִדן האַנדלען מיט וואַלד,
האָבן (אָדער אַרבעטן אין) טאַרטיקעס, זענען שאַפֿערס צי שרײַבערס (= וואַלד־
אַדמיניסטראַטאָרן), פֿערשטערס (foresters בלע״ז), סטאָליערס; זיי אַלע קענען
גוט דאָס רויוואַרג, וואָס ס׳איז דער יסוד פֿון זייער פּרנסה – ביימערוואַרג און
געהילץ. ס׳איז מיר בשעתו אויסגעקומען צו אינטערוויויִרן פֿאַרן ייִדישן שפּראַך־
און קולטור־אַטלאַס אַ ייִדן פֿון זשעביע (אין די קאַרפּאַטן־בערג), ל. איוויער, האָט
ער אין איין דעך געגעבן אַ רעכן אויס אַכצן סאָרטן געהילץ! דער זעלביקער האָט
אויך איינס־און־צוויי איבערגערעכנט אַ טוץ ייִדישע נעמען פֿון קווייטן! נחום יוד,
ווידער, משלט אָפּ און באַזינגט אין זײַנס אַ ליד דאָס שיינקייט פֿון זיבן באַזונ־
דערע שוועמלעך, איטלעכס מיט זײַן אייגענעם נאָמען. אויך אַ פּשוטער ייִד דער־
מאָנט אין אַ בריוו אין רעדאַקציע זיבן זגאַלן שוואָמען.[2]

פֿינעף הונדערט יאָר רעדט מען שוין ייִדיש אין ארץ־ישׂראל;[3] איז נישט מיין
ווי רעכט, אַז אויך דאָרטן זאָל זיך האָבן צעוואָקסן אַ ספּעציפֿיש ארץ־ישׂראלדיק
ייִדיש, מיט אַ שפּאָר ביסל נעמען פֿון געוויקסן: אַסקעדיניע, באַטיך (פֿ״גל דאָס
העברעיִשע אַבֿטיח), בראָנדזשינע, דאָם, דורע, דזשינאַרע, זאַרורע, זיטונע, טוט, כאַסאַ,
לוביע, לימינע [מיט אַ בפֿירושן ״י״קלאַנג אין צווייטן טראַף], מישמיש, נאַוט (=
נאַהיט), פּאָרטעגאַל, פּיניאָנע, פֿיסטוק, קאַלאַוואַסע, קאַנעוואַטע, קאַרעלע, קוסעלע א״אַ.
טייל פֿון די טערמינען זענען פֿון אַראַבישן, טערקישן, דזשודעזמישן אָפּשטאַם;
טייל, ווידער, זענען פֿונעם ייִדיש פֿונעם אַלטן ייִשובֿ דערנאָכדעם אַריבער אין
מאָדערנעם עבֿרית אַרײַן. סומסום האָט, אַגבֿ, אין ייִדיש שוין געגאָלטן נאָך פֿריִער
ווי 1650, אַ והאָ־ראַיה: ר׳ משה פּרעגערס דרכי ציון.[4] אין צוואָנציקסטן יאָרהונ־
דערט זענען צוגעקומען אַ צאָל לײַווערטער פֿונעם מאָדערנעם העברעיִש. עטלעכע
פֿון זיי רעקאָמענדירן מיר פֿאַרן הײַנטיקן ייִדיש.

קריק צום נײַנצעטן יאָרהונדערט. אויך לאַנג פֿריִער זענען שוין געווען
ייִדישע נסיעות־אָפּמשלונגען – אין פֿופֿצעטן און זעכצעטן יאָרהונדערט – אָבער
זיי האָבן זיך ווינציקער פֿאַרנומען מיט נאַטור. לאַנגסטיקע צײַטן האָט מען דאָך
בײַ ייִדן און בײַ גויים געהאַלטן, אַז זיך מטפּל זײַן מיט דער נאַטור איז מגושמ־
דיק, פּראָסט. די ענגלישע פֿאָרערס אין די אַלפּן פֿלעגן דאָך אַראָפּלאָזן די ראָלעטן

---

2) לויט גאַרבער, „אַ ברוקלינער ייִד וועגן היימישע שוואָמען״, **פֿאָרווערטס**, דעם 15טן נאָוועמבער 1972.

3) זען די מקורים וואָס אינעם זשורנאַל **ייִדישע שפּראַך** XXXVII (1978־1980), ז׳ 21, הערות 6,5,3,2.

4) פֿ״גל מאָטל שער, „דאָס לשון פֿון אַ טוריסטן־ווײַזער קיין ארץ־ישׂראל מיט 330 יאָר קריק״, **ייִדישע שפּראַך**, דאָרטן, ז׳ 46.

פֿון די קאַרטעס, כּדי זיי זאָלן נישט דאַרפֿן זען די בערג מיט די וועלדער![5] דערצו קומט נאָך צו דער ייִדישלעכער צוגאַנג פֿון ביטול־זמן: ווי מעג מען אָפּגעבן צײַט אויף קווייטן אוןביימער? מיט דער השׂכּלה קומט אָבער אויך דאָס קלינגוואָרט „אין דער סאָכע ליגט די מזל־ברכה" – דער גרויסער קער צו דער נאַטור און אַגראַריזאַציע, ווי אויך דער אינטערעס פֿאַר דער „וועלט", פֿאַר די לענדער און פֿעלקער מחוץ די דלד־אַמות פֿון ייִדישן לעבן. באַווײַזט זיך טאַקע – ווי פֿריִער אָנגעוויזן – בײַ ליפֿשיצן, בײַ מענדעלען, אין קול־מבֿשׂר אאַז״וו די עקזאָטישע באָטאַנישע וועלט.

ברייטער אין כּמות, אָבער ערגער אין איכות איז דער שטראָם באָטאַניש נײַוואַרג אין האַרקאַוויס ווערטערביכלעך פֿון 1891 און 1898 און זײַן געאָגראַפֿיע (1911) – ס׳רובֿ גענומען דירעקט פֿון דײַטשישע ווערטערביכלעך, אַפֿילו אויב זיי זענען אין תּוך אַרײַן געווען קריסטלעך („קריסטוס־פּאַלמע", „אָסטערבלום") און אַ ביסל טערמינען קאַלקירט פֿון ענגליש. אייגן, ייִדיש ווערטער־שאַפֿערישקייט – כּמעט גאָרנישט נישט. דערצו זענען נאָך טייל דעפֿיניציעס פֿאַרגרײַזטע. פֿונדעסט־וועגן מוז מען האַרקאַווין נאָכזאָגן אַ שבֿח: ער האָט געהאָלפֿן אויסברייטערן דעם האָריזאָנט פֿונעם ייִדיש־לייענער. דאָס אייגענע – די פּאָפּולער־וויסנשאַפֿטלעכע אַרטיקלען אין פּרצעס יודישע ביבליאָטעק (וואַרשע 1890, 1891), אין דער ניו־יאָרקער צוקונפֿט און אַנדערע פּובליקאַציעס פֿון סוף נײַנצעטן־אָנהייב צוואָנציקסטן יאָרהונדערט.

אַ קאָלאָסאַלע אויסברייטערונג פֿונעם באָטאַנישן היקף פֿאַרלויפֿט זיך דורך אייבעלסאָנס ענציקלאָפּעדישן ווערטערבוך (1915). די צאָל שייכדיקע טערמינען דאָרטן – אין די הונדערטער. צום באַדויער – אַ ים מיט דײַטשמעריזמען („מוקענפֿענגער", „אַקער־ווינדע" א״אַ), אומבאַטראַכטערהייט אַרײַנגעשלעפּט אין ייִדיש קריסטוואַרג („קריסט־וואָרצל", „קריסטוס־אַקאַציע", „מאַריען־גראָז", „יודאַס־בוים") און אַפֿילו אַנטיסעמיטישוואַרג („יודען־אויער", „יודענקאַרש", „ייִדן־דאָרן"). דער פּרוּוו אַרײַנצוברענגען אַזאַ סך נײַע טערמינען, דאָס אַליין איז אָבער שוין געווען אַן אויפֿטו, כאָטש די טערמינען גופֿא האָבן ס׳רובֿ געהונקען אויף ביידע פֿיס.

הײַנט, די „מיתה־משונהדיקע דעפֿיניציעס"! אַ שטיקל רעקאָרד אין דעם פּרט האָט בײַ אונדז געשלאָגן דרייזינס רוסיש־ייִדיש ווערטערביכל: באַנאַן אָפּגעטײַטשט ׳דער אינדישער אַרבוז׳! שוין איין מאָל אַ דעפֿיניציע...

און אַ.־ש. זאַקס באָטאַניק (1911, 1916)? דײַטשמעריש. איין גרויסע מעלה האָט עס פֿונדעסטוועגן: סע פּרעזענטירט כאָטש די געוויקסן־וועלט אין אַן איבערבליקלעכער פֿאָרעם. ס׳איז מעטאָדאָלאָגיש בעסער פֿון קאָטיקס פּרוּוו פֿון אַ באָטאַניק (פֿונעם יאָר תּר״פּ). שפּראַכיק טויגן זיי אָבער ביידע נישט.

אַ נײַ קאַפּיטל אין דער היסטאָריע פֿון דער ייִדישער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע הייבט זיך אָן מיט דער וועלטלעכער ייִדישער שול־באַוועגונג אין מיזרח־אייראָפּע. די ערשטע דרײַ ביכלעך פֿון יענער צײַט זענען: העלענע כאַצקעלסנס פּראָגראַם פֿון נאַטורוויסנשאַפֿט, ווילנע, 1918), אַ. גאָלאָמבס פֿאַרטײַטש (קיִעוו, 1919) פֿון באָטשעס האַנטביכל פֿון באָטאַניק (שפּעטער איבערגעאַרבעט ווי גאָלאָמבס אַ ווערק) און ד. האָכבערגס פֿאַרטײַטש (מאָסקעווע, 1920) פֿון אָטאָ שמיילס האַנט־

5) פֿײגל היו דענמאַן, „וועגן ליבשאַפֿט און גלײַכגילט צו דער נאַטור", **אויפֿן שוועל**, יולי־דעצעמבער 1983, ז׳ 28.

ביכל. פֿון די בײדע איז גאָלאָמבס דאָס בעסערע, דאָס ייִדישערע – האָכבערגס איז זיך צו פֿיל סומך אויף דײַטשישער טערמינאָלאָגיע, בעת גאָלאָמב האָט זיך געקענט פֿאַרגינען צו זײַן מער טראַדיציאָנאַליסטיש און ייִדישיסטיש (סאָוועטיש־ייִדישע לינגוויסטן האָבן אים שפּעטער דערפֿאַר קריטיקירט); דערצו נאָך איז אים דער פֿילאָלאָג ז. קלמנאָוויטש געווען צו הילף.[6] גאָלאָמב און קלמנאָוויטש האָבן דענצמאָלט געוווינט אין קיִעוו. אויך העלענע כאַצקעלסנס לשון איז זייער פֿײַן.

די ייִדישע שול־באַוועגונג אין פּוילן, ליטע, לעטלאַנד, אָבער דערעיקרשט ראַטן־פֿאַרבאַנד, האָט סײַ אין דער פּראַקטישער קלאַסאַרבעט, סײַ דורך די לערנ־ביכלעך פֿון באָטאַניק, ביאָלאָגיע און געאָגראַפֿיע אײַנגעפֿירט היפּשע עלעמענטן פֿון דער סיסטעמאַטישער באָטאַניק. גאָלאָמב, כאַפּן מיר אָן, האָט אין זײַן ביכל וואַסער־געוויקסן (1923) געשאַפֿן נישט נאָר דעם טערמין פֿאַרן מין געמייזעכצל (פּונקט ווי מע האָט אין עבֿרית געשאַפֿן נהרונית), נײַערט אויך פֿאַר די זגאַלן: גלאַנציקער געמייזעכצל, געקרויזטער ג׳, געריײטלטער ג׳, דורכגעשטאָ־כענער ג׳, לאַנגער ג׳, פּלאַטשיקער ג׳, קאַמאַרטיקער ג׳, קליינער ג׳ און שווימענדיקער ג׳. דערבײַ איז דאָס געווען קרקע־בתולה – די ייִדישע עטנאָבאָטאַניק האָט דאָך כמעט נישט געהאַט קיין נעמען פֿאַר געוויקסן, וואָס זייער ווױן איז וואַסער.

ווען מע רעדט וועגן די ייִדישע לערן־ און לייען־ביכלעך פֿון באָטאַניק, ביאָלאָגיע און געאָגראַפֿיע, ווי אויך נסיעה־אָפּמשלונגען, דאַרף מען פֿאַרצייכענען כאָטש טייל פֿון זייערע בעלי־מחברים אָדער פֿאַרטײַטשערס (פֿון רוסיש, דײַטשיש, פּויליש אויף ייִדיש), ס׳רובֿ לערערס: י. בורטיאַנסקי, ד״ר ישׂראל ביבער, ש. בראָכעס, ש. בריאַנסקי, י. גיליגיטש, ג. גרינבערג, מ. דוואָרקין, מ. דובינסקי, מ. [=מלכּה] חיימסאָן, ז. ווײַסמאַן, י. [=ישׂראל] יאַכינסאָן, העלענע כאַצקעלס, וו.מ. כימיטש, פּ. מינקאָווסקי, י.־ד. נאָוואָגרודסקי, דער נסתּר, אַ. סטרעליץ, עליע ספּיוואַק, ל. פּרוסמאַן, הענעך קאַזאַקעוויטש, א. קאָטיק, ב. קאָטיק, י. קאַראַ, קולבאַק (נישט דער פּאָעט! ערשטער נאָמען – נישט באַוווּסט), יו. ס. ראַזום, י. ראַפּאַפּאָרט, י. שטשופּאַק א״אַ. אַ ספּעציעלע וואַרע ווילט זיך מאַכן פֿאַרן גרויסן בעל־לשון יאַכינסאָן, אַגבֿ: אַ קרבן פֿון סטאַלינס שחיטות סוף דרײַסיקער יאָרן.

די טערמינאָלאָגישע אַרבעט פֿון ייִדישע לערערס האָט אָבער, לפֿי־דעתּי, געקערט זײַן מיינסטנס אַ יחידישע, אַפֿילו ווען ערטערווײַז האָבן, אַ פּנים, אין איר גענומען אַן אײַנטייל גרופּעס, ווי סע קומט, אַ שטייגער, אויס פֿון משה כּצס רייד אין זײַן איבערזעץ פֿון ה. ספּענסערס עוואָלוציע (נ״י, 1920, ז׳ 10) וועגן „די ספּעציעלע טערמינאָלאָגישע קאָמיסיעס[7] בײַ דער קיִעווער קולטור־ליגע און בײַ די

---

6) <u>גאָל</u> 64.

7) וועגן דער אַרבעט פֿון די ייִדישע טערמינאָלאָגישע קאָמיסיעס פֿ״גל לייבל כּהנס גאָר אינפֿאָרמאַטיווע אַרבעט אינעם זשורנאַל **ייִדישע שפּראַך**, XXXII (1973), 1־8. חוץ די זיבעצן קאָמיסיעס, וואָס ער רעכנט דאָרטן אויס, קען מען נאָך צוגעבן דאָס קאָמיסיע פֿון צוויי – ד״ר אײַזיק עלקישיק און מענדל מאַרק – וואָס האָט פֿונקציאָנירט אין ליבאַווע (לעטלאַנד) אין 1919־1920 (לויט מענדל מאַרק, **די ייִדיש־וועלטלעכע שול אין לעטלאַנד**, תּ״אָ, 1973, זז׳ 49־51), די קאָמיסיע (י. קאַראַ, הערטאַ דאָנענפֿעלד א״אַ) וואָס האָט אײַנגעשטעלט די באָטאַנישע טערמינאָלאָגיע פֿאַר די ייִדישע לערנביכלעך פֿון נאַטור־וויסנשאַפֿט און פֿון ייִדיש אינעם נאָכחורבנדיקן רומעניע, און די צוויי־אירעדיקע מאַנשאַפֿט (מרדכי שעכטער און אַבֿרהם־יעקבֿ זאַקס) וואָס האָט צוזאַמענגעאַרבעט בײַם אַרויסגעבן דאָס **ענגליש־ייִדיש**[ע] **ווערטערביכל פֿון אַקאַדעמישער טערמינאָלאָגיע**, נ״י 1988.

ווילנער שולן", אָדער לויט אסתּר ראָזענטאַל־שנײַדערמאַנס זכרונות[8]:

אויף פֿאַראייניהייטלעכן די באָטאַנישע טערמינאָלאָגיע [בכּלל און פֿאַר בירעבידזשאַן בפֿרט] ווערן פֿאַרבעטן [אין דער טערמינאָלאָגי־שער קאָמיסיע פֿונעם קיִעווער אינסטיטוט פֿאַר ייִדישער פּראָלעטאַרי־שער קולטור] י. בורטיאַנסקי, ל. פּרוסמאַן און י. שטשופּאַק.

אַלע דרײַ געהערן צו די קוואַליפֿיצירטסטע און פּאָפּולערסטע מעטאָדיסטן פֿון נאַטור־וויסנשאַפֿט אין דער סאָוועטישער אוקראַיִנע. אַלע זענען זיי מחברים פֿון לערנביכער פֿאַר די ייִדיש־סאָוועטישע שולן און פֿון פּאָפּולערע נאַטור־וויסנשאַפֿטלעכע ביכער פֿאַר דער ייִדישער יוגנט.

די נשמה פֿונעם דאָזיקן דרײַלינג ווערט י. שטשופּאַק, דער ליב־האַרציקער מענטש מיטן שטענדיקן גוטמוטיקן שמייכל. ער איז דער ליבלינג פֿון די קיִעווער ייִדישע סטודענטן. ס'איז מן־הסתּם ניט געווען קיין איין ייִדישע שול אין די שטעט און שטעטלעך פֿון אוקראַיִנע, ווּ שטשופּאַקס געוועזענע תּלמידים פֿון די ייִדישע פּעדאַגאָגישע לערן־אַנשטאַלטן זאָלן ניט אײַנפֿלאַנצן בײַ זייערע תּלמידים ליבע צו דער נאַטור און ניט געבן זיי פּראַקטישע אַגראָנאָמישע געוווינהייטן. דער ראָמאַנטישער שטשופּאַק איז פֿאַרליבט אין זײַן פֿאַך. זײַן פּנים לײַכט, בעת ער פֿירט די לעקציעס פֿון באָטאַניק אין ייִדישן אָפּטייל פֿון קיִע־ווער פּעדאַגאָגישן אינסטיטוט. איצט איז ער ביז גאָר גליקלעך – ער ווייסט: די לאַנדווירטשאַפֿטלעכע פּראָווינציע אין אונדזער ייִדישן בירעבידזשאַן, וועלכע איז שוין, אַגבֿ, געוואָרן מיט אירע אויפֿטוען אַ שם־דבֿר אויפֿן גאַנצן ווײַטן מיזרח, נייטיקט זיך אויך אין זײַן פּער־זענלעכער הילף [בײַם נאָרמירן די באָטאַנישע טערמינאָלאָגיע]. זיצט ער טאָג און נאַכט און אײַלט זיך וואָס גיכער צו פֿאַרענדיקן די אַרבעט.

אַ ספּעציעלע וואַרע מוז מען מאַכן פֿאַר צוויי כּתבֿ־ידן אינעם אַרכיוו פֿון ייִוואָ, אַריבערגעקומענע בירושה פֿונעם פֿאַרשמטן פֿאַרמלחמהדיקן קיִעווער אינסטיטוט פֿאַר ייִדישער פּראָלעטאַרישער קולטור (זײַן נאָמען און סטרוקטור האָבן זיך עטלעכע מאָל געביטן);[9] די צוויי פֿאַכמענישע אָפּמשלונגען פֿון דער בירעבידזשאַנער פֿלאָרע – ס.א. דאַנילאָווס און ב.א. טיכאָמיראָווס. אָנשרײַבן אָט די פּראָפֿעסיאָנעלע פֿאָרשאַרבעטן האָט מען געקערט אויף רוסיש, במילא שטעקט דער שפּראַך־בויערישער אויפֿטו אינעם פֿאַרטײַטשן זיי אויף ייִדיש. וועמען קומט דער שבֿח? סע לייגט זיך אויפֿן שׂכל, אַז שטשופּאַק האָט געהאַט אַ האַנט אין דעם הצלחהדיקן פֿאַרמעסט – אָדער איז ער עס טאַקע דער פֿאַרטײַטשער, אָדער איז עס געטון געוואָרן אונטער זײַן השגחה, אָדער מיט זײַן גאָר אַקטיווער מיטהילף. די צוויי נאָר וואָס דערמאָנטע פֿאָרשאַרבעטן וועגן דער פֿלאָרע פֿון בירעבידזשאַן

8) אין איר **בירעבידזשאַן פֿון דער נאָענט**, תּ"אָ 1983, ז' 52.
9) פֿ"גל לייבל כּהן, דצ"וו, ז' 3.

האָבן באַרײַכערט אונדזער סיסטעמאַטישע באָטאַנישע טערמינאָלאָגיע מיט אַ הונדערט טערמינען.

די נאַטור־אָפּמשלונגען פֿון בירעבידזשאַן, קאַווקאַז, קרים און אַז״וו האָבן אין זינען געהאַט נישט דײַקע די תּלמידימשאַפֿט, נאָר אַ ברייטערן עולם לייענערס. די שפּראַך פֿון די לערן־ און לייען־ביכלעך און פֿון די נאַטור־אָפּמשלונגען איז מיינסטנס גוט ייִדיש, קאָרעקט און דרייסט נאָוואַטאָריש. דער „דרייסט" איז כּדאַי צו דערמאָנען. סע פֿאָדערט זיך דאָך באַהאַרצטקייט צו פֿורעמען נײַע ווערטער בכלל און ייִדישע בפֿרט. צוריק געזעדט, האָבן די אויסגערעכנטע בעלי־מחברים און פֿאַרטײַטשערס עס געטון פֿאַר אַ סבֿיבֿה אין מיזרח־אייראָפּע — די ייִדיש־ווי־סיקע, ייִדישיסטיש אָריענטירטע — וואָס זי האָט אויף זייערע ווערק אַרויסגעקוקט און זיי געהויבן אויף דרוקעס.

וואָס, אין לעצטן סך־הכּל, האָט די ייִדישע שול־באַוועגונג אויפֿגעטון פֿאַר דער ייִדישער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע? צום טייל זי באַרײַכערט, צום טייל זי סיסטעמאַטיזירט, אָבער דער הויפּט זי געשטעלט אויף אייגענע, אויף ייִדישע פֿיס, כאָטש אַ שפּאָר ביסל פֿון די טערמינען, וואָס מע האָט פֿריִער געהאַט אַרײַנגעפֿירט פֿון נײַ־הויכדײַטשיש, זענען פֿאַרבליבן. אפֿשר דער סאַמע עיקר: דורך לערנען באָטאַניק סיסטעמאַטיש איז דעם שפּראַך־ציבורס אומאינפֿאָרמירטקייט אויף דעם פֿעלד אַ ביסל אָפּגעטראָטן. סע האָט זיך דאָ און דאָרטן אָנגענומען די וויסנשאַפֿטלעכע טערמינאָלאָגיע (אַ שטייגער, שאַרף־בלעטערדיקער קליאָן בײַ עלי שעכטמאַנען.) אַ שאָד, וואָס דער לימוד באָטאַניק אין די ייִדישע שולן איז העכער פֿון דער מיטלשול־מדרגה נישט דערגאַן.

אַ גרויס חלק אין אַנטוויקלען אָדער פּאָפּולאַריזירן די טערמינאָלאָגיע פֿון אַגראָטעכניק בכלל און באָטאַניק בפֿרט האָבן געהאַט די אַגראָנאָמען־שרײַבערס, בעלי־מחברים אָדער פֿאַרטײַטשערס אויפֿן פֿעלד פֿון אַגראָ־ליטעראַטור אויף ייִדיש און קאָלאָניסטן שרײַבערס: יעקבֿ באַביצקי, י.־ש. באַראָוויטש, מאיר בורסוק, פּראָפֿ׳ מ. ברוק, ב. דאָבזשינסקי, דאָבראָליובאָוו־גיטמאַן, אַ. גאַביס, הערטאַ דאָנענפֿעלד, ה.־ה. דיבאָלד, מ. האַהן, ברוך הויכמאַן, ש.־י. הורוויץ, מיכל וועבער, מ. וועללער, י. זילבערשטיין, פּ. טרעטיאַקאָוו, וו. יוריִעוו, וו. ליוביטש, י. לייקין, אַ. לעמבערי־קער [=מרדכי שעכטער], ש.־מ. מאָטעל, גיטל מײַזיל, אַג׳ ג. סאַנדלער, נחום סע־ניצקי, א. ענזעלבערג, ב. פּאַסענשטיין, ב.־ל. פּעטשעני, ב. צוקערמאַן, י. צעגעל־ניצקי, פּסח קאָלאָדני, אַ. קאָמיר, י.־וו. קאַמענעצקי, ש. קאַפּלאַן, נ. קריטשמאַר, י. ראַסיין, ש. שאַליט א״אַ (טייל פֿון די אויסגערעכנטע נעמען זענען די בעלי־מחברים פֿונעם אָריגינאַל, בעת די פֿאַרטײַטשערס זענען געבליבן אַנאָנים).

אויסגעברייטערט דעם היקף פֿון דער באָטאַנישער נאָמענקלאַטור האָט אויך די אַלגעמיינע ייִדישע ענציקלאָפּעדיע, סע פֿעלט דאָרט אָבער אַ רעדאַקטיר־האַנט מיט אַ קלאָרן נאָרמאַטיוון אײַנשטעל, כאָטש די ענציקלאָפּעדיע האָט לויט דער הקדמה זיך יאָ געשטעלט סטאַנדאַרדיזיר־צילן.

סטוטשקאָווס אוצר פֿון דער ייִדישער שפּראַך האָט אַדורכגעפֿירט אַ קאָלאָסאַלע כּינוס־אַרבעט, צונויפֿגעקליבן צווישן צוויי טאָוולען אַ גרויסע טייל פֿון אונדזער באָטאַנישן פֿאַרמאָג, אָבער, צום באַדויער, מיט טעותן דורך צונויפֿגרופּירן אין סינאָנימישע ווערטערנעסטן טערמינען, וואָס זיי קערן זיך גאָר נישט אָן איינס

מיטן אַנדערן.

אויך דער גרויסער ווערטערבוך פֿון דער ייִדישער שפּראַך האָט, אין די ביז־איצטיקע פֿיר בענד, שטאַרק אויסגעברייטערט דעם היקף פֿון אונדזער באָטאַני־שער טערמינאָלאָגיע, אָבער בײַם אויסשרײַבן דעפֿיניציעס פֿון פֿרעמדשפּראַכיקע לעקסיקאָנען איז מען אַ סך מאָל ניכשל געוואָרן און, אַ שטייגער, טאָטאַל צע־פּלאָנטערט די טאַקסאָנאָמישע קאַטעגאָריעס משפּחה, מין, זגאַל, וואַריעטעט. (דאָס לעצטע איז דאָרטן, אַגבֿ – „וואַריאַציע"!)

אין לעצטן סך־הכּל איז מען אָבער אין פּרט פֿון סטאַנדאַרדיזירן די טערמי־נאָלאָגיע ווײַט נישט אַוועק, ווי ד"ר ביבער האָט זיך באַקלאָגט נאָך אין 1939:[10]

> דאָס פֿעלן פֿון אַן אײַנגעשטעלטער נאַטור־וויסנשאַפֿטלעכער נאָ־מענקלאַטור איז איינע פֿון אונדזערע נויטן [...], וואָס קען ניט ווערן פֿאַרענטפֿערט פֿון דער פֿאָלקשפּראַך אַליין. הײַנט [...] ווײַזט זיך דער בלויז בולט אַרויס. יעדער לערער בלײַבט שטיין הילפֿלאָז פֿאַר דער פֿראַגע פֿון דער ביאָלאָגישער נאָמענקלאַטור. אפֿשר העלפֿט זיך ווער, ווי עס איז, מיט פֿאַרטײַטשונגען, אָבער דאָס ווערט און מוז דערפֿירן צו אַ כאַאָס, ווײַל מיר וועלן האָבן אַזוי פֿיל טערמינאָלאָגיעס און נאָמענקלאַטורן, אַז אַפֿילו אין די גרעסערע שטעט, מיט אַ סך לערן־אַנשטאַלטן [וואַרשע, ווילנע אאַז"וו] איז אויך נאָך ניט געמאַכט געוואָרן קיין פּרוּוו צו פֿאַראייניטלעכן די נאָמענקלאַטור. אַזאַ צו־שטאַנד איז נישט נאָרמאַל! עס מוז דאָך אַ מאָל געשאַפֿן ווערן אַזאַ קערפּערשאַפֿט, וואָס זאָל פֿעסטשטעלן די סטאַנדאַרדיזירטע ייִדישע נאָמענקלאַטור.

דוגמות פֿון נישט־סטאַנדאַרדיזירטקייט? ווען אין פֿאַרשיידענע שולן און לערנ־ביכלעך ניצט מען צען סינאָנימען און וואַריאַנטן פֿאַר איין געוויקס (Primula), און אַ טוץ – פֿאַר אַ צווייטן (Taraxacum officinale)[11], ווי ס'איז אונדז שוין אויסגעקו־מען אָנצוּווײַזן.[12] אַזאַן עשירות איז צעטומלענדיק, ווײַל אומסטאַנדאַרדיזירט.

אַחרון־אַחרון. די ייִדישע ליטעראַטור, דערעיקרשט נאָך דער ערשטער וועלט־מלחמה, האָט זיך אַ קער געטון צו נאַטור מיט אַ ברען: לייב נײַדוס, י.־י. שוואַרץ, פּרץ הירשביין, אַבֿרהם סוצקעווער, יעקבֿ פֿרידמאַן, מ.־מ. שאַפֿיר, י. פֿאַליקמאַן א"אַ. פּעסי הערשפֿעלד־פּאָמעראַנץ־האָניגבוים האָט אַרײַנגעברענגט די סובטראָפּישע פֿלאָרע פֿון פֿלאָרידע; אַבֿרהם לעוו און יעקבֿ־צבֿי שאַרגעל – די קווייטן פֿון ישׂראל. אין איין ליד פֿון לייזער וואָלף, „דער אַלטער ווינט און דער יונגער ווינט" (אין זײַן צוויי בעריאַזעס בײַם טראַקט, ווילנע, 1939, זז' 20־30), קומט צו רייד וועגן: רויז, מימאָזן, פֿיאָלקעס, רומיאַניק, רייז (= זונרויז), געאָרגיניעס, מײַ־גלעקלעך,

---

10) ישׂראל ביבער, **אילוסטרירטער קאַטאַלאָג פֿון נאַטורוויסנשאַפֿטלעכן מוזיי** (...) 1939, ז' xiv.

11) אין די שולן האָט מען טאַקע געלערנט אַ טוץ, אָבער אין אונדזער געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער זענען פֿאַרצייכנט אַזש 21 ייִדישע סינאָנימען און וואַריאַנטן פֿון Taraxacum officinale וואָס ס'איז אונדז געראָטן זיי אָפּצוזוכן.

12) מרדכי שעכטער, „צום ייִדיש פֿון מאָרגן", **די גאָלדענע קייט** 66 (1969), 244.

כריזאַנטעמעס, פֿאַרגעס־מיך־ניט, נאַרציס, ווערבע, טשערעסניכע (אַ קאַטאַוועסדיקע איבערפֿורעמונג, דערצו נאָך אין סאַבעסדיקן לשון, פֿון טשערעשניע), מאַלענעס־ביימלעך, פּאַרעטשקע־ביימלעך, גריקע, בעריאָזע, גערשטן, ליפּע און קאָנעשינע. נחום יוד רופֿט אָן בײַם נאָמען (אינעם ליד „שוועמלעך") און משלט אָפּ נײַן זגאַלן שוועמלעך: קעזערל, מאָכעווער, בוראַוויק, טאַלסטוכעס, ריזשיקעס, וואָלווינקעס, וואָרצל־שוועמלעך, היניטישע שוועמלעך, פּולווערשוואָם. יעכיִעל פֿאַליקמאַן רעכנט אויס אין זײַנס אַ דערציילונג 23 קווייטן: שוואַרצברעטלעך, זונרויזן, פּערל־בלימעלעך, נאַסטורציעס, גענאָרגינעס, מאַטיאָלעס, אַסטרעס, שנייגלעקלעך א"אַ. אין פּרק הירשביינס נסיעה־אָפּמשלונגען קומען פֿיר: מאַקאַבייער־בלוט, טיגער־ליליע, שלאַנגען־ליליע, פֿויגלבלום א"אַ. די ראָמאַנען, דערציילונגען, רעפּאָרטאַזשן פֿון נאָטע לוריע, נח לוריע, עליע גאָרדאָן, עליע ספּיוואַק, ב. עפּשטיין א"אַ וועגן דער ייִדישער קאָלאָניזאַציע אין אוקראַיִנע און אַרגענטינע רעדן וועגן קורײַ (Salsola/Russian thistle) און אַנדערע סטעפּ־ און פּאַמפּאַס־געוויקסן. כּמעט בײַ איטלעכן אַרגענטינער שרײַבער קומט צו רייד וועגן אָמבובוים. (אינעם לשון פֿון די אַרגענטינער ייִדישע קאָלאָניסטן איז, אַגבֿ, אַלפֿאַלפֿע – דורך האַפּלאָלאָגיע – מגולגל געוואָרן אין אַלפֿע.) די שרײַבערס, וואָס זיי האָבן זיך באַזעצט אין בירעבידזשאַן (בוזי מילער, הענעך קאַזאַקעוויטש, עמנואל קאַזאַקעוויטש) אָדער זענען געקומען צו גאַסט און געמאָלן די ייִדישע אויטאָנאָמע געגנט (דוד בערגעלסאָן אין בירעבידזשאַנער, מ. כאַשטשעוואַצקי אין אַ רײַזע קיין בירעבידזשאַן, מאָטל גרוביאַן אין „אַ וואָך אין בירעבידזשאַן") שרײַבן וועגן אַזוינע געוויקסן ווי: מאַנדזשורישער אַשבוים, מאַנד־זשורישער לינדנבוים, מאַנד־זשורישער ניסנבוים, מאַנדזשורישער קאַנאַטניק, מאָנגאָלישער דעמב, קאָרעער לימענע־יאַגדע, קאָרעיִשע סאָסנע, דאַורער רויטבוים, דאַורער ב(ע)רעזע, דאַורישע ליליע, דאַורישע רויז וכּו'.

שרײַבערס מיט אַ חוש פֿאַר דער נאַטור? להיפּוך צום טראַפֿאַרעט, אַז ייִדישע פּענמענטשן זענען בלינד־און־טויב צו די שיינקייטן פֿון דער נאַטור און מער ווי אַזוינע כּוללדיקע טערמינען ווי בוים, בלום און אַז"ו ווייסן זיי נישט, פֿאַרמאָגט די מאָדערנע ייִדישע ליטעראַטור אַ סך צענדליקער ליטעראַטן „נאַטורניקעס" (זען דאָס קאַפּיטעלע „סימבאָלן, קירצונגען און מקורים" דאָ ווײַטער). פֿאַרשטייט זיך, אַז „נאַטור־קבצנים" פֿאַרמאָגן מיר אויך אַ סך, פֿון זיי האָבן מיר פֿאַר געווי ווינציק וואָס נהנה געווען.

אַפֿילו אין דער אימהדיקער חורבן־ליטעראַטור וואַרפֿן זיך אַדורך נאַטור־אָפּמשלונגען – ד"ר זאבֿ יוניס (=יאָניש?) דערמאָנט, אַז אין דער חרובֿ־געוואָרענער קהילה מעלאַווע זענען געוואָקסן כּלערליי קווייטן: כאַברעס, קאָנקאָלעס (= קאָנוואַליעס?), מילעך־בלימעלעך, ליליעס, וואַסער־ליליעס, רעזעדע, בעז, נאַסטורציעס, לעווקויע, אַסטרעס, געאָרגינעס, רויזן, אָלעאַנדערס, טאַביקבלומען (= זונרויזן).

די אונטערשטע שורה: אַ סך שותּפֿים האָבן אויף פֿאַרשיידענע אופֿנים צוגעשטעלט אַ פֿלייצע צום בנין פֿון דער ייִדישער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע. מע האָט אין 19טן און 20סטן י"ה זי באַרײַכערט מיט הונדערטער נײַע איינסן. סע האָט אָבער געפֿעלט סטאַנדאַרדיזירטקייט. דעם חסרון טוען מיר זיך אָן אַ כּוח אויסצוגלײַכן מיט געווי.

(ד) פּשוט־פּאָלקישע נאָמענקלאַטור און סיסטעמאַטישע טערמינאָלאָגיע

ווי אַלט איז אונדזער באָטאַנישע נאָמענקלאַטור? סע ווענדט זיך. ווי שוין דערמאָנט: אויב מע רעדט וועגן די נעמען פֿון די נוציקע געוויקסן (תּבֿואות, אויפּס, גאָרטנוואַרג, האָלצביימער, רפֿואהדיקע געוויקסן), ווי אויך די געוויקסן, וואָס זיי האָבן אַ חשיבֿות פֿאַר דער הלכה אָדער ווערן דערמאָנט אין תּנך, געפֿינט מען זיי שוין פֿון די עלטסטע ייִדישע געשריפֿטסן אָן. אויב, ווידער, סע רעדט זיך וועגן דער וויסנשאַפֿטלעכער, דער אַזוי גערופֿענער סיסטעמאַטישער, טערמינאָלאָגיע, איז זי אַ סך ייִנגער. די סיסטעמאַטישע באָטאַניק בײַ לײַטן האָט זיך דאָך בכּלל פּאַקטיש אָנגעהויבן ערשט אין 18טן י״ה מיטן שוועדישן באָטאַניקער קאַרל לינע. זײַן קלאַסיפֿיציר־סיסטעם, ווו איטלעכס געוויקס און איטלעכער בעל־חי האָט אַ צווייגלידיקן ליטײַנישן וויסנשאַפֿטלעכן נאָמען, איז דאָך געוואָרן דער יסוד פֿון די נאַטור־וויסנשאַפֿטן. שפּעטער זענען אָט די צווייגלידיקע ליטײַנישע נעמען פֿאַרטײַטשט געוואָרן אין די דעמאָלטיקע הויפּטשפּראַכן פֿון דער מערבֿדיקער קולטורוועלט, און ערשט אין צוואָנציקסטן יאָרהונדערט – אין די צענדליקער קלענערע קולטורשפּראַכן. ייִדיש און העברעיִש זענען פֿון די לשונות, וואָס ערשט אין די פֿאַרגאַנגענע 2־3 דורות האָבן זיי זוכה געווען צון אָט דעם שטאַפּל אין זייער צעוואַקס. אַ משל: דאָס פּשוט־פּאָלקישע קראָפּעווע – דעם נאָמען פֿונעם באָטאַנישן מין האָבן מיר שוין שיינע עטלעכע הונדערט יאָר (דאָס מערבֿ־ייִדישע ברענעצלעך – נאָך לענגער), אָבער בריִיקע קראָפּעווע (אָדער ברי־קראָפּעווע), דעם נאָמען פֿון זגאַל – מסתּם ערשט זינט אָנהייב צוואָנציקסטן יאָרהונדערט. דאָס עלטערע (קראָפּעווע, פּאָקשיווע, בריִעכץ, ברענעצלעך) קער צו דער עטנאָבאָטאַנישער נאָמענקלאַטור; דאָס נײַערע (ברי־קראָפּעווע) – צו דער סיסטעמאַטישער, וויסנשאַפֿטלעכער טערמינאָלאָגיע.

וואָס ס׳איז דאָס שײַכות צווישן דער פּשוט־פּאָלקישער, דער „עטנאָבאָטאַנישער", נאָמענקלאַטור און דער וויסנשאַפֿטלעך אויסגעאַרבעטער, דער סיסטעמאַטישער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע? כראָנאָלאָגיש, ווייסן מיר שוין, איז די פּשוט־פּאָלקישע נאָמענקלאַטור בײַ אַלע פֿעלקער די עלטערע. אין פֿאַרגלײַך מיט דער וויסנשאַפֿטלעכער איז זי אויך רײַכער, אָרעמער און אומפּרעציזער.

רײַכער איז די פּשוט־פּאָלקישע נאָמענקלאַטור אין נעמען פֿון געוויסע געוויקסן. אין איין פֿאָרשאַרבעט וועגן אוקראַיִנישער עטנאָבאָטאַנישער טערמינאָלאָגיע (מאַקאָוויעצקי)[13] האָב איך אָנגעציילט צוויי און נײַנציק סינאָנימען און וואַריאַנטן פֿאַר קאַרטאָפֿל. אַן ענלעך עשירות איז שכיח אויך אין אַנדערע לשונות און אין ייִדיש **אויכעט:** קאַרטאָפֿל, קאַרטאָפֿליעס, געטאָפֿליעס, בולבעס, בולוועס, באַראַבאָליעס, באַראַבוליעס, באַרעבוליעס, באַרבאָליעס, מאַנדעבערקעס, ריבלעך, קרעמפּירן, זשעמיקעס, עכפּל, ערדעפּל **א״אַ. דאָס אייגענע** – קוקורוזע, קוקורוץ, קאַקערידזעס, קאָקרידזעס, קיִאַכעס, קייאַכעס, קיקעס, פּאַפּשוי(עס), ווייצל, טערקישע ווייץ, פּשעניטשקעס **אאַז״וו. וגם** – זונ(ענ)בלום, (זונ)רויזן, לבֿנות, לבֿנה־טשאַטשקעס,

---

13) זען דעם אָפּטייל V („סימבאָלן, קירצונגען, מקורים") אין דעם באַנד, אונטערן זוכוואָרט מאַק.

אַלביטן [=איילבירטן], סאָניטשקעס, סאָנע(ט)שניק, דזשאַנדזשעניק, פּאַצאָנעס א״אַ – אַלץ סינאָנימען און דובלעטן פֿאַר איין געוויקס. אָט דאָס עשירות איז אַ געווינס פֿאַר דער בעלעטריסטיק און פּאָעזיע, אָבער אַ חסרון פֿאַר דער וויסנשאַפֿטלעכער פּראָזע, פֿאַר דער פּעדאַגאָגישער ליטעראַטור, פֿאַרן לערער און תּלמיד. פֿאַר זיי איז איין טערמין, צוויי טערמינען – די־יוהותר.

אָרעמער איז די פּשוט־פֿאָלקישע נאָמענקלאַטור – בײַ ייִדן און בײַ גויים – מיט דעם וואָס זי פֿאַרמאָגט נעמען פֿאַר געוויקסן כּמעט נאָר פֿון דער טעריטאָריע און פֿון דער אינטערעסן־ספֿערע פֿונעם אייגענעם פֿאָלק. והשנית, צוליב איר סך־טײַטשיקייט. נײַנצן פֿאַרשיידענע מינים און זגאַלן הייסן אויף דײַטשיש Sternblume. בילדעריש איז עס טאַקע, אָבער פֿאַרט אַ סימן דלות פֿון דער עטנאָבאָטאַנישער, פּשוט־פֿאָלקישער נאָמענקלאַטור. דאָס סך־טײַטשיקייט ברענגט אונדז צו אַ ווײַטערדיקן חסרון, דהײַנו:

דאָס אומפּרעציזקייט פֿון דער פּשוט־פֿאָלקישער נאָמענקלאַטור. דיניע האָט אין פֿאַרשיידענע געגנטן צום ווינציקסטן פֿיר טײַטשן – עקוויוואַלענטן פֿון די ענגלישע (1) pumpkin; (2) melon; (3) honeydew; (4) canteloupe. פֿון דער אַנדערער זײַט ווערט אָבער טײַטש (1) אויך איבערגעגעבן דורך: באַניע, באַסטאַן, טיקווע, קאַבאַק, קירבעס א״אַ; טײַטש (2) – דורך מעלאָן א״אַ; טײַטש (3) – דורך צעסאַרקע; טײַטש (4) – דורך דינקע. וואָס זשעט איז דאָס חידוש, אַז איר לייענט בײַ אַ שרײַבער דאָס וואָרט דיניע, הייבט איר נישט אָן צו וויסן וועגן וועלכן פֿון די פֿיר טײַטשן סע רעדט זיך?

אָדער די נאָדלביימער: די מינים spruce, fir, pine, hemlock זענען נישט קיין שאַרף אָפּגעגרענעצטע קאַטעגאָריעס אין דער עטנאָבאָטאַנישער נאָמענקלאַטור. זיי דעקן זיך צום טייל – רעגיאָנאַל, סעמאַנטיש. זיי פּלאָנטערן זיך. אַזוי אין ענגליש, אַזוי אין אַנדערע לשונות. אויך אין דער ייִדישער עטנאָבאָטאַנישער נאָמענקלאַטור זענען סאָסנע, טענענבוים, יאָדלע, יעל, פּיכטע, (סיבירער) צעדער אַ ביסל מטושטש, סך־טײַטשיק, „פּלאָנטערדיק״.

נאָך צוויי דוגמות: נח פּרילוצקי האָט שוין אין זײַן אַרבעט „גרינס אויף שבֿועות״ געוויזן וויפֿל סינאָנימען סע זענען פֿאַראַן פֿאַר די ברעגגעוויקסן, וואָס ייִדן ניצן שבֿועות־צײַט. ס׳איז בכּלל אַ טשיקאַוועס צו זען ווי טשערעט (אָטשערעט, טשעראָט א״אַ), קאַמיש, שאַוער, זשאַוער, אַיר, אײַער א״אַ פּלאָנטערן זיך, „סינאָנימירן זיך״ אין די מיזרח־אייראָפּעיִשע שפּראַכן (די סלאַווישע, ייִדיש אאַז״וו). אַפֿילו אַ לינגוויסטישער הערקולעס וואָלט בקיין־שום־אופֿן נישט בכּוח געווען צו דערגיין אַ קלאָרן טאָלק אין די מיזרח־אייראָפּעיִשע אַקעגענערס פֿון Phragmites; Scirpus; Schoenus; Acorus calamus.

דאָס לעצטע משל: הינטישע פּעטרישקע. דאַכט זיך פּשוט: פּעטרישקע – דער מין,[14] הינטישע – דער צוגאָב וואָס ער ספּעציפֿירט דעם זגאַל. אַיאָ? הייבט זיך נישט אָן! ס׳איז דאָך אַ וואָרט פֿון דער פֿרײַ געוואַקסענער עטנאָבאָטאַניק. במילא

[14] אין פּוילישן ייִדיש און אינעם אַמאָליקן מערבֿ־ייִדיש – **דאָס מין**. דער שרײַבער פֿון די שורות האָט דעם נייטראַל אינקאָרפּאָרירט אין זײַן אייגענער שפּראַכסיסטעם, אָבער נאָר אין אַן אַטריבוטיווער פֿונקציע: „זי פֿאַרטראַגט נישט דאָס מין ליטעראַטור״, ד״ה יאַזאַ מין׳. פֿאַרן סתּם סובסטאַנטיוו ניץ איך ווײַטער דאָס לשון־זכר: **דער מין**.

(הערט אַ מעשׂה!) איז עס גאָר נישט קיין פּעטרישקע און סע קער זיך נישט אָן מיט פּעטרישקע. און נישט נאָר אין ייִדיש, נאָר אויך נישט בײַ די רוסישע, דײַטשישע, ענגלישע[15] עקוויוואַלענטן זײַנע.

פֿונדעסטוועגן, ווען מע האָט אײַנגעשטעלט אַ סיסטעמאַטישע טערמינאָ־לאָגיע פֿון די נאַטור־וויסנשאַפֿטן אין די באַזונדערע נאַציאָנאַלע שפּראַכן, האָט איטלעכע אומה־ולשון געטון דאָס אייגענע: אויסגעניצט אויף ווי ווײַט סע לאָזט זיך דאָס היימישע שפּראַכוואַרג. אמת, אַרײַנגענומען טאַקע נאָר אַ קליין חלק, אָבער פֿאָרט – נישט פֿאַרשעמט, חלילה, די אויפֿן אייגענעם גרונט אויסגעוואַקסענע געוויקסן־נעמען. מיר האָבן נאָר וואָס געזאָגט „אַ קליין חלק" – וויפֿל? ווי גרויס (אָדער קליין) איז דאָס חלק פֿון דער פּשוט־פֿאָלקישער נאָמענקלאַטור, וואָס סע גייט אַרײַן אין דער אייגענער, נאַציאָנאַלער וויסנשאַפֿטלעכער טערמינאָלאָגיע? מיר האָבן געמאַכט אַ שטיקל שאַצונג אויפֿן סמך פֿון אַ ציילונג פֿון די רוסישע טערמינען אין דאַווידאָווס זעקסשפּראַכיקן באָטאַנישן ווערטערביכל – געציילט איעדעס צענטע זײַטל: דער רעזולטאַט איז שיִער נישט סענסאַציאָנעל – כּמעט 90 פּראָצענט פֿון די געוויקסן־נעמען פֿון אַזאַ נאַטור־אָריענטירט לשון ווי רוסיש זע־נען נישט „געוואָקסן אויף אייגענעם מיסט", נאָר זענען נײַע ווערטער: אָדער סתּם אינטערנאַציאָנאַלע טערמינען (אין אַ פֿאַררוסישטער פֿאָרעם), אָדער נײַשאַפֿונגען, דערעיקרשט קאַלקעס פֿון די ליטײַנישע און אַנדערע טערמינען. אויב דאָס איז אַזוי בײַ די אומות־העולם, איז אַפּשיטא שוין בײַ אונדז.

לאָמיר נעמען אַ געמעל פֿון דער העברעיִשער טערמינאָלאָגיע: דער מגדיר צמחי ארץ ישראל (<u>איג</u>) רעכנט אויס אַכצן נעמען (אויף העברעיִש און ליטײַניש) פֿאַרן מין און די זגאַלן שלענדערל וואָס אין ארץ־ישׂראל. אַלע אַכצן זענען נעאָלאָ־גיזמען געשאַפֿענע פֿון באָטאַניקערס און לינגוויסטן. פּונקט ווי דער ליטײַנישער טערמין Convolvulus palaestinus האָט נישט עקסיסטירט אין די צײַטן פֿון צעזאַר, האָט דאָך זײַן עבֿריתישער עקוויוואַלענט חבלבל ארץ ישראל נישט עקסיסטירט בימי דוד־המלך. (ווײַט איבער 90 פּראָצענט פֿון דער הײַנטיקער עבֿריתישער באָטאַ־נישער נאָמענקלאַטור האָט דאָך נישט עקסיסטירט אינעם תּנכישן, מישנישן, רבנישן אָדער אַפֿילו משׂכּילישן העברעיִש.) אונדז, אין ייִדיש, איז „בעסער" – דער נאָמען פֿונעם מין Convolvulus (שלענדערל) איז כאָטש, אַ פּנים, אַ פֿאָלק־וואָרט. אויך איינס פֿון די זגאַלן פֿונעם מין שלענדערל (בערעזשקע) איז נישט נײַ.

ווער סע האָט באַשאַפֿן די ייִדישע עטנאָבאָטאַנישע, פּשוט־פֿאָלקישע טערמי־נאָלאָגיע? קודם־כּל, ווער מען ענטפֿערן, דאָס פֿאָלק. פֿאַקטיש מיינט עס: עמעצער, וואָס מיר ווייסן נישט ווי ער אָדער זי האָט געהייסן, אַן אַנאָנים. ניין, אַ סך „עמעצערס". נישט „דאָס פֿאָלק" האָט אויסגעפֿורעמט, למשל, שלענדערל, נאָר אַ יחיד מיט אַ שפּראַך־חוש און מיט איניציאַטיוו. נעזבורים וואַקסט פֿון דער קינדער־שפּראַך; איז ווידער דאָס אייגענע – ס'איז נישט געווען קיין קינדער־קאָנפֿערענץ, וווּ מע האָט עס מחדש געווען. איין קינד, אַן אַנאָנימס, האָט אויסגעניצט דעם פֿאַקט, אַז די פֿרוכטלעך פֿון דעם בוים זאָטלען קינדער אָן אויף די נעז, עלעהיי אַ פּענסנע, האָט עס, דאָס קינד, אַ פֿורעם געטון נעזבורים און מסתּם נישט איין קינד, נאָר אַ סך – העטעראָגענעז.

15) Foolsparsley

ווײַטער, ווי שוין אָנגעוויזן, האָבן זיך באַטייליקט אינעם פּראָצעס פֿון טער־מינאָלאָגישער שפּראַך־באַרײַכערונג אַגראָנאָמען, לערערס פֿון באָטאַניק און פֿון ייִדיש, פֿאַרטײַטשערס, שרײַבערס, לעקסיקאָגראַפֿן, שפּראַך־נאָרמירערס. בײַ טייל ווייסן מיר יאָ ווער־און־וואָס: שיִע־מרדכי ליפֿשיץ (מעלבוים), סוצקעווער (קרעלבוים אויפֿן סמך פֿון פּרילוצקיס אַ געפֿינס: קרעל, פֿון דער קינדערשפּראַך), אָבער, מייִנסטנס איז נישט גרינג צו דערגיין ווער סע האָט וואָס באַשאַפֿן.

II. אינסטרוקציעס פֿאַרן באַניצער

ווילדע ציקאָריע.

1. ווי צו ניצן דעם האַנטבוך געוויקסן־וועלט אין ייִדיש

געוויי האַלט עטלעכע טיילן: א) דאָס דרײַשפּראַכיקע ליטײַניש־ענגליש־ייִדישע טאַקסאָנאָמישע ווערטערביכל; ב) די ענגליש־ייִדישע מאָרפֿאָלאָגישע רשימה, ווו מיר ברענגען די ווערטער פֿאַר די וויכטיקסטע געוויקסטיילן אָדער סטאַדיעס אינעם אויסוואַקסן פֿון געוויקסן;[1] ג) די רשימה סימבאָלן, קירצונגען, מקורים, וואָס זי וועט זייער צו ניץ קומען בײַם באַניצן זיך מיטן ד) אַרומנעמיקן געוויקסן־און מקורים־ווײַזער, וואָס ער איז דאָס ייִדישע זוכצעטל צו געוויי;[2] ה) אַן ענגליש זוכצעטל צו געוויי. חוץ דעם – עטלעכע ייִדישע אַרײַנפֿיר־טיילן: אַ וואָרט פֿריִער, די הקדמה, דעם אַרײַנפֿיר און די אינסטרוקציעס פֿאַרן באַניצער, ווי אויך די ענגלישע אַרײַנפֿיר־טיילן.

ווי מע זאָל ניצן געוויי? לאָמיר נעמען פֿאַרשיידענע סיטואַציעס:

1) עמעץ ווייסט שוין דעם ליטײַנישן, וויסנשאַפֿטלעכן נאָמען פֿון אַ געוויקס און וויל וויסן דעם ייִדישן, דאַרף ער קוקן אינעם דרײַשפּראַכיקן ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל, וועט ער דאָרטן טרעפֿן דעם געזוכטן תּירוץ אויף דער קשיא.

2) עמעץ ווייסט דעם ייִדישן נאָמען פֿון אַ געוויקס אָדער זײַן פּרוכט און וויל וויסן דעם ענגלישן, דאַרף ער נאָכקוקן אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער, וועט ער אָדער

א) געפֿינען דעם ליטײַנישן טערמין אויף דער לינקער זײַט פֿון דער שורה מיטן ייִדישן נאָמען. דערנאָך דאַרף ער נאָכקוקן אינעם ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל, וועט ער געפֿינען דעם ענגלישן נאָמען. (אויב ער ווייסט, למשל, דאָס ייִדישע ליוביסטיק, וועט ער אינעם געוויקסן־און מקורים־ווײַזער אין דער שורה „ליוביסטיק" געפֿינען Levisticum officinale און דערנאָכדעם, אינעם דרײַשפּראַכיקן ווערטער־ביכל בײַם אָקערשט דער־מאָנטן וויסנשאַפֿטלעכן טערמין – דאָס ענגלישע lovage. אָדער וועט ער

ב) בײַם וואָרט, וואָס ער קען (אַ שטייגער, אַגרעסט) זען אַן אָפּשיק צון אַ צווייטן (אַגרעס). בײַם צווייטן וועט ער געפֿינען דעם ליטײַניש־

---

1) די מאָרפֿאָלאָגישע רשימה האָט, צום באַדויערן, נישט געקענט אַרײַן אין דעם באַנד. – ייִוואָ

2) ווי מיר האָבן שוין אָנגעוויזן, דערגייט דער מקורים־ווײַזער בלויז ביז בֿ. – ייִוואָ

וויסנשאַפֿטלעכן טערמין, און דערנאָכדעם – אינעם דרײַשפּראַכיקן ווערטערביכל – דעם ענגלישן טערמין. ער קען אָבער

ג) געפֿינען בײַ אַ וואָרט צו פֿאָרמע, וואָס ער קען (לאָמיר אָנכאַפּן אַגעריסן צו אַגערעס, אַנגערעס, אָגראָזל, אַגרוסן, אַגריש, אַגרעשקע) אַ גלײַכצייכן (=) און דערנאָך אַ צווייט וואָרט, אין דעם פֿאַל אַגרעס. איז די פּראָצעדור די אייגענע וואָס בײַם פּונקט (ב) אויבן.

3) עמעץ ווייסט דעם ענגלישן נאָמען פֿון אַ געוויקס און וויל וויסן דעם ייִדישן, דאַרף ער נאָכקוקן אינעם ענגלישן זוכצעטל וואָס אין געווי, וועט ער זען אַ ציפֿער, וואָס ווײַזט, ווו אינעם ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל סע שטעקט די תּשובֿה אויף דער שאלה;

4) עמעץ ווייסט דעם העברעיִשן – אָדער אונגערישן, דײַטשישן, טשעכישן, פּוילישן, פֿראַנצייזישן, רומענישן, רוסישן, שפּאַנישן אאַז״וו – נאָמען, און ער וויל וויסן דעם ייִדישן, דאַרף ער אָפּזוכן אין אַן ענציקלאָפּעדיע צי אַן אַרומ־נעמיקן ווערטערבוך פֿון יענער שפּראַך דעם וויסנשאַפֿטלעכן (ליטײַנישן) נאָמען. דערנאָכדעם דאַרף ער נאָכקוקן אין אונדזער ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטער־ביכל. אויב דער ליטײַניש־וויסנשאַפֿטלעכער טערמין לאָזט זיך נישט אָפּזוכן, איז זאָל מען פּרוּוון געפֿינען דעם ענגלישן טערמין. דעמאָלט קען מען זיך באַניצן מיטן ענגלישן זוכצעטל אונדזערן, וואָס סע שיקט דאָך אָפּ צום דרײַשפּראַכיקן ווערטערביכל, ווו דער געזוכטער ענטפֿער שטייט און וואַרט...

5) עמעץ ווייסט דעם ענגלישן נאָמען פֿון אַ טייל אָדער אַן אַנטוויקל־סטאַדיע פֿון אַ געוויקס (petal, sepal, bast, sapling, seedling), און וויל וויסן דעם ייִדישן נאָמען, דאַרף ער ניצן די ענגליש־ייִדישע מאָרפֿאָלאָגישע רשימה אין געווי.[3]

6) אויב עמעץ שטויסט זיך אָן (אין דער ליטעראַטור אָדער אינעם גערעדטן לשון) אינעם ייִדישן נאָמען פֿון אַ געוויקס, דאַרף ער אָנקומען צום געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער, וועט ער געוויר ווערן צי דאָס איז אַן אמתדיק געוויקס צי נאָר אַ פּאָעטישע פֿורעמונג, אַן אימאַזש, וואָס ער כאַפּט טאַקע דעם אָנבליק פֿון אַן אמתן געוויקס־נאָמען, אָבער איזן איז ער עס נישט, ער איז אַ כּמו טערמין.

7) אויב עמעץ ווייסט איינעם פֿון עטלעכע סינאָנימען פֿאַר אַ געוויקס (לאָמיר זאָגן: דעמב, דעמבע, דעמבענער בוים, דובאָוועך בוים, דוב, דאָמב, אייכלבוים, אייכנבוים, סטעזשאַר אאַז״וו) און ער וויל וויסן, וואָס סע ווערט איז געווי רעקאָמענדירט פֿאַר דעם נאָרמירטן טערמין, זאָל ער אַ קוק טאָן אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער אונטער דעם איינעם אים באַקאַנטן טערמין. ער וועט זען, אַז אָדער סע ווערט בײַ דעם וואָרט געגעבן דער ליטײַניש־וויסנשאַפֿטלעכער טערמין – איז אַ סימן, אַז דאָס איז דער רעקאָמענדירטער סטאַנדאַרדיזירטער ייִדישער טערמין; אָדער שטייט אַ גלײַכצייכן – איז עס אַ סימן, אַז ס׳איז אַ דערלאָזלעכער סינאָנים, על־כּל־פּנים אין דער רעדשפּראַך, אין דער בעלעטריסטיק און פּאָעזיע; אָדער שטייט דער אָנווײַז זען – איז עס אַ סימן, אַז מע זאָל גיכער ניצן דאָס וואָרט וואָס נאָכן זען. דער אָנווײַז זען סימבאָליזירט דאָך אַן אָפּשיק, ער ווײַזט אָן אויף אַ וואָרט צי פֿאָרמע, וואָס דער צונויפֿשטעלער פֿון געווי האַלט פֿאַר ריכטיקער, בעסער.

---

3) זען הערה 1.

2. וועגן ליטוויִש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל

פֿאַר וואָס מיר האָבן אויסגעסדרט די רשימה טערמינען לויט זייערע ליטווי־נישע טערמינען איז קלאָר: די ליטווייִשע נעמען זענען דאָך דער וויסנשאַפֿט־לעכער סטאַנדאַרד, דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרויסגיי־פּונקט פֿון אַלע נאָרמירטע נאַציאָנאַלע טערמינאָלאָגיעס אין די נאַטור־וויסנשאַפֿטן. ייִדיש קען נישט זײַן קיין יוצא־מן־הכּלל.

און וואָס זאָל מען טאָן, אַז מע ווייסט נישט דעם ליטווייִשן נאָמען, נישט דעם ענגלישן? זאָל מען, ווי געזאָגט, אַ קוק טאָן אין אַן ענציקלאָפּעדיע אָדער אַן אַרומנעמיקן ווערטערבוך פֿון אַ לשון, וואָס מע קען גוט, וועט מען דאָרטן דערגיין דעם ליטווייִשן נאָמען פֿונעם געזוכטן וואָרט. ווי באַלד מע וועט דאָס וויסן, וועט מען אינעם ליטוויִש־ענגליש־ייִדישן ווערטערבוך קענען אָפּזוכן דעם רעקאָמענדירטן ייִדישן נאָמען פֿונעם שייכדיקן געוויקס.

אויב מיר ברענגען נישט אינעם ליטוויִש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל קיין ייִדישן עקוויוואַלענט פֿונעם ליטווייִשן נאָמען, איז דערפֿון צו דרינגען, אַז קיין אייגענער, ייִדישער טערמין איז נישטאָ, און מע זאָל ניצן דעם אינטערנאַציאָנאַל־ליטווייִשן טערמין (איבערגעשריבן מיט ייִדישע אותיות).

אויב דער נאָמען פֿון אַ באַטאַנישן מין איז אידענטיש אין ליטוויִש, ענגליש און ייִדיש, פֿאַרצייכענען מיר אים נישט אינעם ליטוויִש־ענגליש־ייִדישן ווערטער־ביכל, סײַדן מיר פֿאַרצייכענען דאָרטן אויך די טאַקסאָנאָמיש נידעריקערע איינסן זײַנע, ד״ה די זגאַלן. אָט הייסט אַ געוויקסן־מין אי אויף ליטוויִש, אי אויף ענג־ליש Danthonia (און אויף עבֿרית אויך אַזוי: דנתוניה). ברענגען מיר אים נישט אינעם דרײַשפּראַכיקן ווערטערביכל. פֿון דעם דאַרף מען דרינגען, אַז אויך אויף ייִדיש רעקאָמענדירן מיר דער מין זאָל הייסן דאַנטאָניע. דערבײַ דאַרף מען אָבער געדענקען דעם כּלל: דער ליטווייִשער אויסלאָז ia- רופֿט זיך איבער אויף ייִדיש מיט ־יע, און דער קוועטש איז אויפֿן טראַף וואָס פֿאַר דעם.

פֿאַראַן אינעם ליטוויִש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל אַ סך פֿאַלן, ווו מיר גיבן – אין פֿלוג – נאָר דעם זגאַלנאָמען, אָבער נישט דעם מין־נאָמען. ווי זאָל מען עס טײַטשן? אויף צווייערליי אופֿנים:

א) דער מין־נאָמען איז אַ טייל פֿונעם זגאַלנאָמען, און במילא קען מען פֿונעם זגאַלנאָמען אַרויסדרינגען דעם מין־נאָמען. אַ משל: פֿונעם זגאַלנאָמען בלאָ־

גלעקעלע (Campanula rotundifolia) קען מען אַרויסדרינגען, אַז גלעקעלע איז דער מין־נאָמען, ד״ה ר׳איז דער עקוויוואַלענט פֿונעם ליטײַנישן Campanula, בעת בלאָ איז דער ספּעציפֿיצירנדיקער צוגאָב (rotundifolia).ביידע אין איינעם זענען דער זגאַלנאָמען. דערבײַ דאַרף מען אָבער אין זינען האָבן, אַז אויב דער זגאַלנאָמען איז אַ צונויפֿהעפֿט מיט ־בוים, ־ביימל, ־בלאַט, ־בלעטל, ־בלום, ־בלימל, ־גראָז, ־פּאַלמע, ־קאַקטוס, ־קוסט, ־קעפּל, ־קרײַטעכץ, ־שוועמל ווי אַ צווייטן עלעמענט, איז אָט דער צווייטער עלעמענט נישט דער נאָמען פֿונעם מין. פֿאַראַן פֿונדעסטוועגן עטלעכע אויסנעמען: אין וואַסערפּעסט, ווינטערקרעס, יופּיטערס־באָרד, ים־פֿאָדעם, פּאַסטעך־בײַטל, קוקו־שיכעלעך און רפֿואה־צעטעלעך איז דער צווייטער עלעמענט פֿונעם צונויפֿהעפֿט נישט דער נאָמען פֿונעם זגאַל; דער גאַנצער צונויפֿהעפֿט איז דער נאָמען פֿונעם זגאַל. אויך אַנאַנאַס־בוים איז אַ יוצא־מן־הכּלל: אַנאַנאַס איז דער נאָמען פֿונעם מין (Ananas) און אַנאַנאַס־בוים – דער נאָמען פֿונעם זגאַל (Ananas comosus).

ב) אויב דער ייִדישער זגאַלנאָמען איז נישט קיין צווייגלידיקער, למשל גראַמאַפֿאָנדל (Campanula rapunculoides), קען מען דעם נאָמען פֿונעם מין נישט אַרויסדרינגען.

די געוויקסן וואָס אויף ענגליש הייבט זיך זייער זגאַלנאָמען אָן מיט common, garden, edible, cultivated, medicinal, etc. (און אין עבֿרית מיט מצוי אאַז״וו), ברענגען מיר בײַ זייערע ייִדישע עקוויוואַלענטן דעם שייכדיקן ספּעציפֿי־צירנדיקן צוגאָב – סתּם, געוויינטלעך, עסעוודיק, קולטיווירט, גאָרטן־, רפֿואה(דיק), מעדיצייניש אאַז״וו – אײַנגערינגלט, ד״ה דער פּינקטלעכער נאָמען פֿאָדערט דעם אײַנגערינגלטן עלעמענט אויך, אָבער אינעם לשון־בכל־יום היפּט מען אים איבער. דעם ספּעציפֿיצירנדיקן צוגאָב היפּט מען איבער אין אַלע לעבעדיקע שפּראַכן, ווי באַלד סע רעדט זיך וועגן דעם סאַמע אָפּטסט געניצטן, דעם סאַמע באַוווּסטן זגאַל. אינעם ליטײַנישן וויסנשאַפֿטלעכן נאָמען ווערט אָבער דער ספּעציפֿיצירנדיקער צוגאָב – sativus, communis, etc. – נישט איבערגעהיפּט. בײַם ליטײַנישן נאָמען פֿאַרשטייט מען נישט קיין חכמות, דאָרטן פֿירט מען זיך לפֿנים משורת הבאָ־טאַנישן דין.

אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער אין געווי זענען פֿאַרצייכנט אַלע איין און צוואָנציק סינאָנימען און וואַריאַנטן פֿון Taraxacum officinale, וואָס ס׳איז אונדז געראָטן זיי אָפּצוזוכן: אַדוואַנטשיק, בלאָזאַק, בלאָזיק, בלאָזבלום, בלאָזבלימל, בלאָזבלימעלע, בלינדע בלום, בלעזעלע, בלעזערל, טאַראַקסאַגאָן, לופּטל, לופּטשיקל, לייבנצאָן, מענער־טרײַהייט, פֿרויען־טרײַהייט, פּוסטערבלום, פּוכבלום, פּוכבלימל, פּוכקעפּל, פּעלדבלעזל, קרבלום און קולבע; אינעם ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל ברענגען מיר אָבער נאָר צוויי. אָט דאָס ווערטערביכל איז, הייסט עס, נאָרמאַטיוו און סעלעקטיוו, בשעת דער געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער איז דעסקריפּטיוו און מיט אַ נטיה צו אויסשעפּיקייט.

3. דער שליסל פֿון פּרט־נעמען

דאָס דרײַשפּראַכיקע ליטײַניש־ענגליש־ייִדישע ווערטערביכל אין געווי ברענגט 4288 ייִדישע עקוויוואַלענטן פֿון ליטײַניש־אינטערנאַציאָנאַלע טערמינען, אַרײַנגערעכנט סינאָנימען און וואַריאַנטן. פֿאַקטיש קען אָבער איטלעכער ניצער פֿון געווי וויסן דעם ייִדישן נאָמען פֿון אַ סך מער ווי 4288 געוויקסן. ווי אַזוי? לאָמיר זאָגן, עמעץ לייענט ערגעץ וועגן דעם געוויקס Cytisus austriacus/Austrian Broom און ער פֿרעגט זיך „ווי איז עס אויף מאַמע־לשון?". ער גיט אַ קוק אין אונדזער ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל לויטן אַלפֿאַבעטישן סדר און ער זעט, אַז Cytisus איז אויף ייִדיש באָבבוים, אָבער קיין זגאַלנאָמען פֿאַר Cytisus austriacus איז דאָרטן נישטאָ. דאַרף ער אַ קוק טאָן אינעם שליסל פֿון פּרט־נעמען דאָ ווײַטער, וועט ער זען: <u>עסטרײַכש</u> Austriacus/Austrian. דאָס איז דער פֿאַרענפֿער פֿונעם פּראָבלעם: איינס און איינס איז צוויי – עסטרײַכש פּלוס באָבבוים איז עסטרײַכשער באָבבוים. אמת, דער מענטש דאַרף קענען אַ מינימום ייִדישע גראַמאַטיק און וויסן, אַז בוים, און במילא באָבבוים, איז לשון־זכר, במילא נישט סתּם „עסטרײַכש", נאָר עסטרײַכשער באָבבוים. אויב, ווידער, דער באַניצער פֿון געווי לערנט זיך ערשט ייִדיש און ר'איז נאָך נישט זיכער מיטן גראַמאַטישן מין פֿון בוים און במילא פֿון באָבבוים, איז קען ער נאָכקוקן אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער, וועט ער שוין זען, אַז ס'איז דער באָבבוים.

אַוודאי, אינעם נאָר וואָס געברענגטן משל קען אַ גוטער ייִדיש־ און ענגליש־קענער זיך באַגיין אָנעם שליסל פֿון פּרט־נעמען, וואָרן ער ווייסט דאָך, אַז עסטרײַכיש אָדער עסטרײַכש איז דער אַקעגענער פֿונעם שייכדיקן ענגלישן וואָרט. פֿונדעסטוועגן איז גוט זיך צו באַניצן מיט אָט דעם שליסל, וואָרן אַ מאָל קענען זיך מאַכן סורפּריזן. פֿון וואַנעט, אַ שטייגער, זאָל דער ניצער פֿון געווי וויסן, אַז כאָטש ווי אַ היסטאָרישער און געאָגראַפֿישער טערמין איז דער עקוויוואַלענט פֿון Pannonicus אויף ייִדיש פּאַנאָניש, איז עס אין גבֿול פֿון דער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע גאָר אונגעריש? אַ כּלל, מיט דער הילף פֿונעם שליסל פֿון פּרט־נעמען ברייטערט זיך אויס דער היקף פֿון דער טערמינאָלאָגיע מיט נאָך הונדערטער זגאַלן.

מיר חזרן איבער: אויב מע וויל וויסן, ווי סע איז אויף ייִדיש דער רעקאָמענדירטער נאָמען פֿאַר אַזוינע געוויקסן ווי Calendula palaestina, Ligustrum amurense, Atriplex tatarica, Fritillaria arabica, דאַרף מען נאָכקוקן ווי איז אויף ייִדיש די ערשטע העלפֿט פֿונעם צווייגלידיקן נאָמען, דאָס הייסט דער נאָמען פֿון מין:

דערנאָכדעם דאַרף מען געבן אַ קוק Calendula, Ligustrum, Atriplex, Fritillaria. **אינעם שליסל פֿון פּרט־נעמען דאָ ווײַטער, וועט מען וויסן די תּשובֿה אויף דער שאלה:** ארץ־ישׂראלדיק ראש־חודשל, אַמורער ליגוסטער, טאָטערשע לאָבעדע, אַראַבישער קרוינקווייט.

אויף ווי ווײַט דער שליסל פֿון פּרט־נעמען ברייטערט אויס דעם פֿאַרנעם פֿון דער ייִדישער באָטאַנישער נאָמענקלאַטור קען מען ווײַזן מיט אַזאַ משל: דאָס דרײַשפּראַכיקע ווערטערביכל אין געווי **ברענגט צוואָנציק זגאַלן רויז. מיט דער הילף פֿונעם שליסל פֿון פּרט־נעמען קען מען אָבער געוואָר ווערן אויך די ייִדישע נעמען פֿון:** Rosa alberti, R. arkansana, R. arnoldiana, R. aschersoniana, R. banksiae, R. barbierana, R. beggeriana, R. borboniana, R. bruanti, R. brunoni, R. californica, R. carolina, R. chinensis, R. damascena, R. davidi, R. davurica, R. duponti, R. engelmanni, R. fargesi, R. forrestiana, R. francofurtana, R. gallica, R. hawrana, R. heckeliana, R. helenae, R. hemsleyana, R. henryi, R. hibernica, etc., etc. **דהײַנו:** אַלבערטס רויז, אַרקאַנסער רויז, אַרנאָלדס רויז, אַשערסאָנס רויז, באַנקסי רויז, באַרביעס רויז, בעגערס רויז, בורבאָנס רויז, ברואַנטס רויז, בראַונסי רויז, קאַליפֿאָרניער רויז, קאַראָלינער רויז, כינעזישע רויז, דמשׂקער [DAME'SEKER] רויז, דאַווידס רויז, דאַוורישע רויז, דופּאָנטס רויז, ענגלמאַנס רויז, פֿאַרגעסעס רויז, פֿאָרעסטס רויז, פֿראַנקפֿאָרטס רויז, פֿראַנצייזישע רויז, האַווראַנס רויז, העקלס רויז, העלענעס רויז, העמסליס רויז, הענריס רויז, אירלענדישע רויז **און נאָך און נאָך – מסתּם נאָך אַן 80־90 נעמען.**

4. דער געאָגראַפֿיש־עטנישער זוכצעטל צו באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע

די דאָ אויסגערעכנטע רשימה איז תּמיד חל אויף זגאַל־נעמען, נישט אויף קיין נעמען פֿון מינים. זי איז אויסן צו קענען דערגיין דעם נאָמען פֿון אַ סך הונדערטער געוויקסן, וואָס זיי זענען אין אונדזער ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן באָטאַנישן ווערטערביכל נישט אויסגערעכנט.

לויטן טיטל קען מען זען, אַז די רשימה נעמט אַרום נעמען פֿון מקומות און פֿעלקער. אין דער אמתן נעמט זי אַרום אויך עטלעכע נעמען פֿון מענטשן (באָטאַניקערס א״אַ), וואָס מע האָט נאָך זיי אָנגערופֿן אַ געוויקס.

אַ וויכטיק באַוואָרעניש. ווי שוין געזאָגט, דאַרף מען די געאָגראַפֿיש־עטנישע רשימה ניצן נאָר אויב מע זוכט דעם ייִדישן נאָמען פֿון אַ געוויקס און מע געפֿינט אים נישט אין אונדזער ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן באָטאַנישן ווערטערביכל. אין אָט דעם טערמינאָלאָגישן ווערטערביכל זענען דאָך דאָ פֿאַלן ווו די עקוויוואַלענץ איז אַ פֿאַרשטערטע. Quercus halepensis, למשל, איז אין דעם ווערטערביכל נישט „אַלעפּער דעמב״, נאָר ירושלימער דעמב, פּונקט ווי אויף עבֿרית. אין דעם שײַכות – אַ טשיקאַווע פּרטל. ווען כ׳האָב געלייענט געאָבאָטאַנישע אָפּמשלונגען האָב איך ערגעץ געלייענט, אַז דער Quercus halepensis וואַקסט אויף די וועגן וואָס פֿירן קיין ירושלים, האָב איך זיך געקלערט: פֿאַר וואָס זאָלן מיר אויף מאַמע־לשון דעם בוים אָנרופֿן „אַלעפּאָ־דעמב״ צי „אַלעפּער דעמב״ און דערמיט „אָפּגעבן כּבֿוד״ דער סירישער שטאָט? אַמאַי לאָמיר בעסער אויף אַ ייִדישלעכן שטייגער עס פֿאַרבינדן מיט ירושלים, ובפֿרט, אַז סע וואַקסט דאָך נישט נאָר אין אַלעפּאָ, נאָך אויך אין ירושלים? איז געבליבן עס אָנצורופֿן ירושלימער דעמב. אַ צײַט שפּעטער זענען מיר געוויער געוואָרן פֿונעם מגדיר לצמחי ארץ ישראל, אַז אויף עבֿרית איז עס טאַקע אלון ירושלמי. דערנאָך האָט זיך אַרויסגעוויזן, אַז בן־גוריון און בן־צבֿי האָבן אין זייער געאָגראַפֿיע פֿון ארץ־ישׂראל עס אויף ייִדיש אָנגערופֿן ירושלימער דעמב. אַ טשיקאַווער פֿאַל פֿון העטעראָגענעז.

Aaronis	Aaron’s	אַהרנס [ARNS]
Abyssinic(us/a/um)	Abyssinian; Ethiopian	אַביסי׳ניש
Aegyptiac(us/a/um)	Egypt(ian)	מי׳צריש
Aethiopic(us/a/um)	Ethiopian	עטיאָ׳פּיש

Aetnens(is/e)	Aetna	ע׳טנע־
African(us/a/um)	African	אַפֿריקאַ׳נער
Alaskan(us/a/um)	Alaska	אַלאַ׳סקער
Albanic(us/a/um)	Albanian	אַלבאַ׳ניש
Alberti	Albert	אַ׳לבערטס
Alexandrin(us/a/um)	Alexandria	אַלעקסאַנדרי׳נער
Allepic(us/a/um)	Aleppo	אַלע׳פּער
Allegheniens(is/e)	Allegany	אַלעגאַ׳נער
Alpin(us/a/um)	Alpine	אַלפּן־
Altaic(us/a/um)	Altai	אַלטײַ׳ער
Amalecitan(us/a/um)		עמלקיש [AMOLE’YKISh]
American(us/a/um)	American	אַמעריקאַ׳נער
Amurens(is/e)	Amur	אַמו׳רער
Anatolic(us/a/um)	Anatolian	אַנאַטאָ׳ליש
Andin(us/a/um)	Andes	אַ׳נדיש
Angolens(is/e)	Angola	אַנגאָ׳לער
Antarctic(us/a/um)	Antarctic	אַנטאַ׳רקטיש
Arabic(us/a/um)	Arabian	אַראַ׳ביש
Arctic(us/a/um)	Arctic	אַ׳רקטיש
Arizonic(us/a/um)	Arizona	אַריזאָ׳נער
Arkans(us/a/um)	Arkansas	אַרקאַ׳נסער
Armandi	Armand	אַ׳רמאַנדס
Armeniac(us/a/um)	Armenian	אַרמע׳ניש
Arnoldi	Arnold	אַ׳רנאָלדס
Ascalonic(us/a/um)		אַשקלונער [AShKELO’NER]
Aschersonian(us/a/um)	Ascherson	אַ׳שערסאָנס
Asiatic(us/a/um)	Asia(n)	אַזיאַ׳טיש
Atlantic(us/a/um)	Atlantic	אַטלאַ׳נטיש
Aucheri	Aucher	אָשע׳ס
Audleyens(is/e)	Audley	אָ׳דליס
Austral(is/e)	Southern	דרומדיק [DO’REMDIK]
Austriac(us/a/um)	Austrian	ע׳סטרײַכ(י)ש
Babylonic(us/a/um)	Babylonian	בבֿל־ [BOVL] / בבֿליש [BA’VLISh]
Balfouri	Balfour	באַ׳לפֿורס
Baltic(us/a/um)	Baltic	באַ׳לטיש
Banksiae/Banksian(us/a/um)		באַנקס׳
Barbieran(us/a/um)	Barbier	באַרביע׳ס
Baroni	Baron	באַראָ׳נס
Beadleyi	Beadle	בידלס
Beaumontiana	Beaumont	באָמאָ׳נטס
Bebbiana	Bebb	בעבס
Beggerian(us/a/um)	Begger	בע׳גערס
Benderi	Bender	בע׳נדערס

Bermudian(us/a/um)	Bermuda	בערמו׳דער
Bersabeens(is/e)		באר־שבֿער [BERShE'VER]
Berythe(us/a/um)	Beirut	ביירו׳טער
Bessarabic(us/a/um)[1]	Bessarabian	באַסאַראַ׳בער
Bethlemitic(us/a/um)	Bethlehem	בית־לחם־ [BE(Y)SLE'KhEM]
Boissieri	Boissier	בואַסיע׳ס
Borbonian(us/a/um)	Bourbon	בורבאָ׳נס
Boreal(is/e)	Northern	צפֿונדיק [TSO'FNDIK]
Boydi	Boyd	בוידס
Borysthenic(us/a/um)	Dniepr	דניעפּ־
Braziliens(is/e)	Brazil	בראַזי׳ליש
Bruanta	Bruants	ברואַ׳נטס
Bucharic(us/a/um)	Buchara	בוכאַ׳רער
Bucovinens(is/e)	Bukovina	בו׳קעווינער
Brunoni	Browns	בראַונס
Byzantin(us/a/um)	Byzantine	ביזאַנטי׳ניש
Caelesyriac(us/a/um)	Syrian	סי׳ריש
Californic(us/a/um)	California	קאַליפֿאָ׳רניער
Canadens(is/e)	Canada	קאַנאַ׳דער
Canariens(is/e)	Canary	קאַנאַ׳ריש
Cantabric(us/a/um)	Cantabrian	קאַנטאַ׳בריש[2]
Capens(is/e)	Cape	קאַ׳פּלענדיש
Caracasan(us/a/um)	Caracas	קאַראַ׳קאַסער
Caramanic(us/a/um)	Crimean	קרי׳מער
Carelic(us/a/um)	Carelian	קאַרע׳ליש
Carolin(us/a/um); Carolinens(is/e)	Carolina	קאַראָליי׳נער
Carpathic(us/a/um)	Carpathian	קאַרפּאַ׳טיש
Carmeli		כּרמלס [KARMLS]
Caucasic(us/a/um)	Caucasian	קאַווקאַ׳זיש
Chiliens(is/e)	Chilean	טשילע׳נער
Chinens(is/e)	Chinese	כינע׳זיש
Cocksi	Cooks	קאָקס׳
Columbian(us/a/um)	Columbia	קאָלו׳מביער
Constantinopolitan(us/a/um)		סטאַמבל־
Coulteri	Coulter	קו׳לטערס
Cretic(us/a/um)	Crete	קרע׳טיש
Croatic(us/a/um)	Croatian	קראָאַ׳טיש
Cyprian(us/a/um)	Cyprus	קפֿריסין־ [KAFRI'SN]/קי׳פּראָס־
Dalmatic(us/a/um)	Dalmatian	דאַלמאַ׳טיש

1) אין איין סאָוועטישן מקור אויסגעלייגט Basarabicum.

2) נאָך אַ פּראָווינץ אין שפּאַניע. די העברעיִשע באָטאַניקערס האָבן עס געקערט פּלאָנטערן מיט קאַלאַבריע – אַ פּראָווינץ אין איטאַליע. במילא האָבן זיי דעם זגאַל אָנגערופֿן Calabric(us/a/um).

Damascen(us/a/um)	Damascus	[DAME'SEKER] דמשׂקער
Danubial(is/e)	Danube	טי׳נע־
Davidi	David	דאַווי׳דס
Davisisianum	Davis	דיי׳וויסעס
Davuric(us/a/um)[3]	Dahurian	דאַו׳ריש
Dniproic(us/a/um)	Dniepr	דניעפּ־
Domingens(is/e)	Dominican	דאָמיניקאַ׳נער
Duponti	Dupont	דופּאָ׳נטס
Durandi	Durand	דוראַ׳נדס
Edume(us/a/um)		[EDO'YMER] אדומער
Ehrenbergi	Ehrenberg	ע׳רנבערגס
Eigii	Eig	אייגס
Engelmanni	Engelmann	ע׳נגלמאַנס
Erdelii	[Erdel]	ע׳רדעלס
Etrusc(us/a/um)	Etruscan	עטרו׳סקיש
Euphratic(us/a/um)	Euphrates	[PROS] פּרת־
Europae(us/a/um)	European	אייראָפּע׳יִש
Euxim(us/a/um)	Black Sea	[..YA'MIK] שוואַרץ־ימיק
Faktorovskyi	[Faktorovsky]	פֿאַקטאָראָ׳ווסקיס
Fargesi	Farges	פֿאַ׳רגעסעס
Floridan(us/a/um)	Florida	פֿלאָ׳רידער
Formosan(us/a/um)	Formosa	פֿאָרמאָ׳זער
Forrestiana	Forrest	פֿאָ׳רעסטס
Francofurtana	Frankfort	פֿראַ׳נקפֿאָרטס
Galilae(us/a/um)		[GO'LELER] גלילער
Gallic(us/a/um)	French	פֿראַנצײ׳זיש
Gennesaretan(us/a/um)		[KINE'RES] כּנרת־
Georgian(us/a/um)	Georgia	דזשאָ׳רדזשיער
German(us/a/um)	German	דײַ׳טשלענדיש
Gileadens(is/e)	Gilead	[GI'LODER] גלעדער
Graec(us/a/um); Graecizans	Grecian	גרע׳קיש
Guadelupens(is/e)	Guadeloupe	גוואַדעלו׳פּער
G(u)ayan(us/a/um)	Guiana	גוויאַ׳נער
Halepens(is/e)	Aleppo (see also Allepic)	אַלע׳פּער
Hawrana	Hawran	האַ׳וראַנס
Hebronic(us/a/um)	[Hebron]	[KhE'VRENER] חבֿרונער
Heckeliana	Heckel	העקלס
Heldreichi	Heldreich	הע׳לדרײַכס
Helenae	Helene	העלע׳נעס
Hellenic(us/a/um)		גרע׳קיש
Hemsleyana	Hemsley	הע׳מסליס
Henryi	Henry	הע׳נריס

3) טרעפֿט זיך אויך ווי ...Dauric ;...Dahuric.

Hermon(is/e)		חרמון־ [KhE'RMEN]
Hibernic(us/a/um)	Irish	אי׳רלענדיש
Hierochuntin(us/a/um)	Jericho	יריחור [YERI'KhER]
Hierosolymitan(us/a/um)	Jerusalem	ירושלימער [(YE)REShELA'YEMER]
Highdownens(is/e)	Highdown	הײַ׳דאַונער
Himalayan(us/a/um)	Himalaya	הימאַלײַ׳ער
Hispanic(us/a/um)	Hispania; Spanish	שפּאַ׳ניש
Hulens(is/e)		חולה־ [KhU'LE]
Iberic(us/a/um)	Iberian	איבע׳ריש
Illinoens(is/e)	Illinois	אילינוי׳ער
Illyric(us/a/um)		אילי׳ריש
Indic(us/a/um)	India	אי׳נדיש
Israelonic(us/a/um)		יזרעאל־ [I'ZREEL]
Italic(us/a/um)	Italian	איטאַליעניש[4]
Ithaburens(is/e)	Tabor	תּבורער־ [TO'BERER]
Ivorens(is/e)	Ivory Coast	העלפֿאַ׳נדביין־ברע׳גער
Jacksoni	Jackson	דזשע׳קסאָנס
Japponic(us/a/um)	Japanese	יאַפּאַ׳ניש
Jordanicol(us/a/um)	Jordan	ירדן־ [YA'RDN]
Judaic(us/a/um)	Judea	יהודהר [Y(EH)U'DER][5]
Kochiana	Koch	קאָכס
Kahiric(us/a/um); Kahirin(us/a/um)	Cairo	קאַהי׳רער
Korean(us/a/um); Koraiens(is/e)	Korean	קאָרע׳ער
Kurdic(us/a/um)	Kurd	קו׳רדיש
Labradoric(us/a/um)	Labrador	לאַבראַדאָ׳רער
Laconic(us/a/um)		גרע׳קיש
Lapponic(us/a/um)	Lappland	לאַ׳פּלענדיש
Libani; Libanotic(us/a/um)	Lebanon	לבֿנון־ [LEVO'NEN]
Ligustic(us/a/um)		ליגו׳ריש
Lithuanic(us/a/um)	Lithuania	לי׳טוויש
Lodomeriens(is/e)		לו׳דמערער
Louisian(us/a/um)	Louisiana	לויִזיאַ׳נער
Luchuens(is/e)	Luchu	לו׳טשו־
Luciae	Lucia	לו׳ציעס
Lusitanic(us/a/um)	Portuguese	פּאָרטוגאַ׳לער
Lybic(us/a/um)	Libya	לי׳ביש
Macouni	Macoun	מאַקו׳נס
Madagascariens(is/e)	Madagascar	מאַדאַגאַ׳סקאַרער
Malyi	Maly	מאַ׳ליס

4) אין דער פֿאָלקשפּראַך: [TALE'YNISh].
5) כאָטש דער מענער־נאָמען יהודה ווערט אַרויסגערעדט [YU'DE/YI'DE].

Manca	Mancos	מאַ׳נקאָסעס
Mandshuric(us/a/um)	Manchurian	מאַנדזשו׳רער
Marcyona	Marcy	מאַ׳רציס
Marilandic(us/a/um)	Maryland	מע׳רילענדיש
Maris-mortui	Dead Sea	ים־המלח־ [YAMAME'YLEKh]
Martinicens(is/e)	Martinique	מאַרטיני׳קער
Mauritanic(us/a/um)	Mauritania	מוריטאַ׳ניש
Maximowicziana	Maximowicz	מאַקסימאָ׳וויטשעס
Mediterrane(us/a/um)	Mediterranean	מיטל־ים־ [YAM]
Memphitic(us/a/um)	Memphis	מע׳מפֿיסער
Merkusi	Merkus	מע׳רקוסעס
Mesopotamic(us/a/um)		מעסאָפּאָטאַ׳מיש
Mexican(us/a/um)	Mexico	מעקסיקאַ׳נער
Michiganens(is/e)	Michigan	מי׳שיגען
Missouriens(is/e)	Missouri	מיזו׳רי־
Moabitic(us/a/um)		מואבֿער [MO'YEVER]
Mohavens(is/e)	Mohave	מאָהאַ׳ווער
Moldavic(us/a/um)	Moldavian	מאָ׳לדעווער
Mongolic(us/a/um)	Mongolian	מאָנגאָ׳ליש
Monspeliac(us/a/um); Monspessulan(us/a/um); Monspeliens(is/e)	Montpelier	מאָנפּעליע׳ער
Montanens(is/e)	Montana	מאָנטאַ׳נער
Montezumae	Montezuma	מאָנטעזו׳מאַס
Mukacens(is/e)	Mukacevo	מו׳נקאַטשער
Napaulens(is/e)	Nepal	נעפּאַ׳לער
Narbonens(is/e)	Narbonne	נאַרבאָ׳נער
Natalens(is/e)	Natal	נאַטאַ׳לער
Nazaren(us/a/um)	Nazareth	נצרתער־ [NETSE'RESER]
Negevian(us/a/um)	Negev	נגבֿער־ [NE'GEVER]
Nepalensis	Nepal	נעפּאַ׳לער
Nevadens(is/e)	Nevada	נעוואַ׳דער
Nilotic(us/a/um)	Nile	ניל־
Novae Angliae	New England	נײַ־ע׳נגלענדיש
Novomexican(us/a/um)	New Mexican	נײַ־מע׳קסיקע־
Novo-zelandic(us/a/um)	New Zealand	נײַ־זע׳לענדיש
Nubic(us/a/um)	Nubian	נו׳ביש
Nutkan(us/a/um)	Nootka	נו׳טקער
Nyasic(us/a/um)	Nyassa	ניאַ׳סער
Occidentalis	Western	מערבֿדיק [MA'YREVDIK]
Oregan(us/a/um)	Oregon	אָרעגאָ׳נער
Oriental(is/e)	Oriental	אָריענטאַ׳ליש
Ozarken(is/e)	Ozark	אָ׳זאַרקער
Pacific(us/a/um)	Pacific	פּאַצי׳פֿיש

Palaestin(us/a/um)	Palestine	ארץ־ישׂראל־ [ERTSISRO'L]
Pannonic(us/a/um)	Hungarian	אונגעריש
Patagonic(us/a/um)	Patagonian	פּאַטאַגאָניש
Pennsylvanic(us/a/um)	Pennsylvania	פּענסילוואַניער
Persic(us/a/um)	Persian	פּערסיש
Peruvian(us/a/um)	Peru/Peruvian	פּערוּוויאַנער
Philippinens(is/e)	Philippine	פֿיליפּינער
Philistae(us/a/um)		פּלישתּיש
Phoenice(us/a/um)	Phoenician	פֿעניקיש
Polonic(us/a/um)	Poland; Polish	פּויליש
Pontic(us/a/um)	Black Sea	שוואַרץ־ימיק [...YA'MIK]
Pyrenaic(us/a/um); Pyrenae(us/a/um)	Pyrenees	פּירענעיִש
Roman(us/a/um)	Roman	רוימיש
Sargenti	Sargent	סאַרדזשענטס
Ruthenic(us/a/um)	Ruthenian	קרײַנער
Sachalinens(is/e)	Sakhalin	סאַכאַלינער
Savranic(us/a/um)	Savran	סאַווראַניער
Saximontan(us/a/um)	Rocky Mountain	ראָקיבערגיש
Schimperi		שימפּערס
Senegalens(is/e)	Senegal	סענעגאַלער
Sharonens(is/e)	Sharon	שרונער [ShO'RENER]
Sibiric(us/a/um)	Siberian	סיבירער
Sicul(us/a/um)		צידונער [TSIDO'YNER]
Sikkimens(is/e)	Sikkim	סיקימער
Sinaic(us/a/um)	Sinai	סיניער [SI'NAYER]
Sinens(is/e)	Chinese	כינעזיש
Sitchens(is/e)	Sitka	סיטקער
Sonomens(is/e)	Sonoma	סאָנאָמער
Sudanens(is/e)	Sudan	סודאַנער
Surinamens(is/e)	Surinam	סורינאַמער
Suecuc(us/a/um)	Swedish	שוועדיש[6]
Syriac(us/a/um)	Syrian	סיריש
Tabernaemontan(us/a/um)	Mount Tabor	תּבור־ [TO'BER]
Taitens(is/e)	Tahiti	טאַהיטער
Taiwanens(is/e)	Formosa/Formosan	טײַוואַנער
Tataric(us/a/um)	Tatarian	טאָטער(י)ש
Telavivens(is/e)	Tel Aviv	תּל־אָבֿיבֿער [TELO'VEVER]
Tennesseens(is/e)	Tennessee	טענעסיִער
Texan(us/a/um)	Texas	טעקסאַנער
Thebaic(us/a/um)	Egyptian	מיצריש
Tiberiad(is/e)	Tiberian	טבֿריהר [TVE'RYER/TVA'RYER]

6) די עלטערע פֿאָרמע: **שווײדיש** (אין דער ליטע אין צוואָנציקסטן יאָרהונדערט).

Tibetic(us/a/um)	Himalayan	טיבע׳טער
Transjordanic(us/a/um)	Transjordan	[EYVERAYA'RDENER] עבֿר־הירדנער
Transylvanic(us/a/um)	Transylvania	זי׳מבערגער
Tripolitan(us/a/um)		טריפּאָליטאַ׳נער
Tsingtanens(is/e)	Tsingtau	צינגטאַ׳ו־
Tyriac(us/a/um)	Dniestr	(נ)ע׳סטער־
Ucranicus		קרײַ׳נער
Utahens(is/e)	Utah	יו׳טער
Vancouverian(us/a/um)	Vancouver	וואַנקו׳ווערער
Vermontan(us/a/um)	Vermont	ווערמאָ׳נטער
Virginian(us/a/um)[7]	Virginia	ווירדזשי׳ניער
Volhynic(us/a/um)	Volhynia	וואָלי׳נער
Washingtonian(us/a/um)	Washington	וואַ׳שינגטאָנער
Warburgii	Warburg	וואַ׳רבורגס
Yukonens(is/e)	Yukon	יו׳קאָנער
Yunnanens(is/e)	Yunnan	יו׳נאַנער
Zeylanic(us/a/um)	Ceylon	שרי־לאַ׳נקער
Zion(is/e)	Zion	[TSI'YEN] ציון־
Zoharyi	Zohar	זאָהאַרס

7) פֿאַראַן אויך פֿאַלן, ווו דער ייִדישער עקוויוואַלענט פֿונעם דאָזיקן ליטײַנישן וואָרט איז אויף ייִדיש **בתולה**, אָבער יענע פֿאַלן זענען בײַ אונדז אויסגערעכנט אין ווערטערביכל.

5. וועגן געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער

א) זײַן מהות

דער געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער איז אין תּוך אַרײַן עטלעכע זאַכן מיט אַ מאָל:

1) אַ שליסל וואָס ווײַזט פֿון וואַנעט מיר האָבן געשעפּט די טערמינען וואָס מיר ברענגען אין געווי (זען פֿאַר׳ 3 דאָ ווײַטער), אָדער אויף וואָסער סמך מיר האָבן זיי אַרײַנגעברענגט אין ייִדיש: אינטערנאַציאָנאַלע טערמינען, לײַווערטער פֿון אַנדערע לשונות, נײַשאַפֿונגען.

2) אַ ייִדישער זוכצעטל צו געווי – סײַ פֿון די טערמינען וואָס זיי ווערן אויסגערעכנט אינעם ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל ווי רעקאָמענדירטע טערמינען, סײַ פֿון די טערמינען וואָס אין די אַנדערע טיילן פֿון געווי. ווי אַזוי צו ניצן דעם זוכצעטל – זען דאָ ווײַטער דאָס קאַפּיטעלע (ד), „אָפּשיקן".

3) אַן אינווענטאַר פֿון אַלע שייכדיקע ווערטער, וואָס ס׳איז אונדז געראָטן אָפּצוזוכן אינעם ייִדיש שבעל־פּה און שבכתבֿ: א) די הונדערטער באָטאַנישע טערמינען פֿון ייִדישע לערנביכלעך פֿון באָטאַניק, ביאָלאָגיע, געאָגראַפֿיע און טעכנאָלאָגיע; האַנטביכלעך פֿון גערטנערײַ, סעדערײַ, מעדיצינישע געוויקסן און אַגריקולטור; ווערטערביכלעך; נסיעות־אָפּמשלונגען; ב) די פּשוט־פֿאָלקישע, ווינציקער פּרעציזע עטנאָבאָטאַנישע נאָמענקלאַטור געשעפּט פֿון אַ סך צענדליקער אינפֿאָרמאַטאָרן און פֿון דער ייִדישער ליטעראַטור; ג) ווערטער וואָס זעען אויס ווי נעמען פֿון געוויקסן, אָבער זענען עס אין דער אמתן נישט. (בנוגע ווערטער, וואָס ס׳איז געווען אַ ספֿק צי זיי זענען באמת נעמען פֿון געוויקסן, האָט דער צונויפֿשטעלער פֿון געווי זיך געוואָנדן צו די שרײַבערס, וואָס האָבן אָט די ווערטער געניצט, און זיך בײַ זיי נאָכגעפֿרעגט, צי דאָס און דאָס וואָרט איז טאַקע דער נאָמען פֿון אַ געוויקס, אָדער נאָר אַ פּאָעטישע אָפּמשלונג פֿון אַ געוויקס צי אַ פֿורעמונג פֿאַר אַן איינמאָליקן עפֿעקט. אויב די שייכדיקע שרײַבערס האָבן זיך שוין געהאַט געפֿעלט, זענען געבליבן ספֿקדיקע פֿאַלן.) לאָמיר זאָגן, ווען מיר געפֿינען בײַ שלום־עליכמען (קליינע מענטשעלעך מיט קליינע השׂגות, נ״י, 1918, ז׳ 75) באַלעבאַטישער רעטעך און לײַטישער קנאָבל, לייגט זיך אויפֿן שׂכל, אַז ס׳איז אַ חכמהדיקער זאָג, טײַטש ׳היפּש גרויס׳, אָבער נישט תּמיד איז אין לשון־זאַכן שייך דער „לייגט־זיך־אויפֿן־שׂכל". אַ סך מאָל איז דער שׂכל עפּעס מחייבֿ און דאָס מענטשלעכע לשון מאַכט זיך דערפֿון נישט־וויסנדיק. די ווערטער וואָס כאַפּן דעם

אָנבליק פֿון אַ באָטאַנישן טערמין, אָבער דאָס אויג גענאַרט, האָבן מיר באַצייכנט מיט די קירצונגען: נב״ט [= נישט קיין באָטאַנישער טערמין] און פּ״ל [= פּאָעטיש לשון]. אַפֿילו אַזאַ אומאָפּפֿרעגלעכער בוים ווי דער ניטל־בוים איז דאָך אין תּוך אַרײַן נישט קיין באָטאַנישער, נאָר אַ קולטור־היסטאָרישער טערמין, כאָטש בײַ סטוטשקאָווס אוצר פֿון דער ייִדישער שפּראַך פֿיגורירט ער צווישן די נעמען פֿון געוויקסן.

אינטערנאַציאָנאַלע טערמינען ברענגען מיר אינעם מקורים־ווײַזער בדרך־כּלל נאָר אויף וויפֿל זיי קומען פֿיר אין ייִדישן באַניץ בעל־פּה צי בכּתבֿ (נימפֿעע אינעם זשורנאַל די גאָלדענע קייט, פֿיקוס אין סאָוועטיש היימלאַנד, ציסטוס אין צאַנינס ייִדיש־העברעיִשן ווערטערבוך), אַרײַנגערעכנט דאָס ליטײַניש־ענגליש־ייִדיש ווערטערביכל וואָס אין געווי. די צאָל געוויקסן מיט אינטערנאַציאָנאַלע (ליטײַניש־גרעקישע) נעמען איז דאָך אַזוי גרויס, אַז סע קען גאָר נישט געמאָלט זײַן זיי אַלע, – אָדער אַפֿילו אַ פּיפּטל, אַפֿילו אַ הונדערט־חלק – אויסצורעכענען. די ייִדישע שפּראַך איז אָבער אָפֿן צו אינטערנאַציאָנאַלע וויסנשאַפֿטלעכע טערמינען, איז דאַרף מען נישט דרינגען, אַז אויב אַן אינטערנאַציאָנאַלער טערמין איז נישט פֿאַרצייכנט אינעם מקורים־ווײַזער פֿון געווי, טאָר מען אים אין ייִדיש נישט באַניצן. דאָס יאָ: מיר וואָלטן נישט געהייסן ניצן אַן אינטערנאַציאָנאַלן טערמין דאָרטן, ווו מיר האָבן אַן אייגענעם. צו וואָס, אַ שטייגער, דעם אינטערנאַציאָנאַליזם „אַראַכיס״, וואָס אין סאָוועטישע מקורים (אָדער „אַראַכיס היפּאָגעע״), ווען מיר האָבן דערפֿאַר אַזוינע ייִדישלעכע עטנאָבאָטאַנישע טערמינען ווי רבי־ניסלעך, משה־רבינו־ניסלעך, שטרויענע ניסלעך, ארץ־ישׂראל־ניס, אַמעריקאַנער ניסלעך, מאַראָקאַנער ניסלעך, פֿיסטאַשקעס, סטאַשקעס אאַז״וו. (ווי נאָרמירטע טערמינען פֿאַר דער תּכלית־פּראָזע רעקאָמענדירן מיר נאָר צוויי: רבי־ניסלעך און סטאַשקעס; די אַנדערע – גלײַכרעכטיקע סינאָנימען, על־כּל־פּנים אין דער בעלעטריסטיק, פּאָעזיע און אין לשון־שבעל־פּה.)

בײַ די זגאַלן, וואָס זייער וויסנשאַפֿטלעכער נאָמען הייבט זיך אָן מיט סתּם, געוויינטלעך, גאָרטן־, עסעוודיק, מעדיציניש, רפֿואה(דיק) אאַז״וו, לאָזט מען אין דער שמועסשפּראַך אַדורך אָט דעם ערשטן עלעמענט פֿונעם נאָמען, ווי מיר האָבן שוין דערמאָנט (אינעם קאַפּיטעלע „וועגן ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל״). דאָס גערעדטע לשון איז דאָך טערמינאָלאָגיש צימצומדיקער (אָבער דערפֿאַר אויך אומפּרעציזער) פֿון דער אַקוראַטער וויסנשאַפֿטלעכער פּראָזע. מיר פֿאַרצייכענען אָט די נעמען הן אונטערן ספּעציפֿישן צוגאָב סתּם, געוויינטלעך אאַז״וו, הן אונטערן געקירצטן נאָמען, ד״ה אָן דעם ספּעציפֿישן צוגאָב.

(ב) דער סדר

אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער זענען די נעמען פֿון געוויקסן אויסגעשטעלט לויטן אַלף־בית. דערבײַ דאַרף מען אָבער געדענקען:

1) מיר איגנאָרירן די דײַטשמערישע שטומע עין און שטומע הא, ווי אויך די פֿאַרעלטערטע שטומע יוד בײַם סוף אָדער נאָענט צום סוף פֿונעם וואָרט. ווען דאָס שטומע אות איז אָבער אין איינעם פֿון די ערשטע צוויי טראַפֿן, לאָזט עס זיך נישט איגנאָרירן, וואָרן ס׳באַקומט זיך אַ מיכשול פֿאַרן אַלפֿאַבעטישן סדר. דעמאָלט מאַכן מיר אַן אָפּשיק (!באַרענבוים. זען באַרנבוים).

2) בײַם פֿאַרצייכענען ווערטער פֿון ליפֿשיצעס ווערטערביכלעך רעכענען מיר זיך נישט מיט טייל פֿון זײַנע אָרטאָגראַפֿישע עקספּערימענטן: א מיט אַ דיאַרעז (צוויי פּינטלעך האָריזאָנטאַל פֿון אויבן, פֿאַר /U/ וואָס אין צפֿון ווערט עס אַרויסגערעדט /O/) און י מיט אַ פּינטל איבערן אות (פֿאַרן דרומדיקן /I/, וואָס ווערט אין צפֿון געלייענט /U/).

3) פֿון באַקוועמקייט און אוניפֿיצירטקייט וועגן האָבן מיר אַדורכגעפֿירט געוויסע אויסגלײַכן: אַלץ איינס צי אינעם שייכדיקן מקור הייסט דאָס געוויקס בלאָ..., בלוי..., אָדער בלאָוו...; גראָ..., גרוי... אָדער גראָוו..., האָבן מיר זיי אומעטום ציטירט ווי בלאָ... און גראָ.... ווער סע׳ט וועלן וויסן אַקוראַט דעם וואַריאַנט וואָס אין מקור, וועט זיך מוזן מטריח זײַן צום מקור. אויך אַלע דעריוואַטן מיט פּאַשע..., פּאָשע..., פּוטער..., פּיטער..., פּוראַזש..., קאַרמע..., קאָרמע... און קאָרעמע..., האָבן מיר געשטעלט אונטער פּאָשע..., אָבער דערבײַ אָנגעוויזן אײַנגערינגלטערהייט די פֿאָרמע וואָס אין מקור. אַגבֿ: דער געאָגראַפֿישער פֿאַרשפּרייט פֿונעם עלטערן, ייִחוסדיקערן פּאָשע (אַרויסגערעדט /PUShE/), איז מערבֿ־פּוילן; דאָס נײַערע פּאַשע איז אָנגענומען אויף מיזרח פֿון דער פּאָשע־טעריטאָריע.

אינעם ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל קומט דער אַדיעקטיוו פֿריִער: ווײַסער טענענבוים, אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער בדרך־כּלל אויך אַזוי. בײַ די נעמען פֿון סאָרטן אויפּס, גאָרטנוואַרג און תּבֿואה איז אָבער אַ צרה: אין טייל מקורים קומט צום ערשטן דער אַדיעקטיוו (למשל ווײַסער נאַליוו), אין אַנדערע – דער סובסטאַנטיוו (נאַליוו, ווײַסער). מיר ברענגען מיינסטנס דעם ערשטן שטייגער, אָבער מיט אַן אָפּשיק: נאַליוו, ווײַסער זען ווײַסער נאַליוו. בײַ סובסטאַנטיוון אין פּאָסעסיוו קומט דער פּאָסעסיוו תּמיד אויפֿן ערשטן אָרט: בוימאַנס רענעט (נישט „רענעט, בוימאַנס").

ג) דער אופֿן פֿאַררופֿן זיך אויף מקורים

דער סימבאָל וואָס באַצייכנט דעם מקור קומט, אײַנגערינגלטערהייט, באַלד נאָכן באָטאַנישן טערמין. דערבײַ זענען זיך עטלעכע אָפּווײַכן פֿון דער סיסטעם פֿון פּשוט סימבאָל און זײַטל:

1) בײַ אַלפֿאַבעטיש אויסגעשטעלטע צוויי־ אָדער מער־שפּראַכיקע ווערטערביכלעך און גלאָסאַרן, ווו ייִדיש איז דאָס ערשטע לשון (לאָמיר זאָגן: ליפֿשיצעס ייִדיש־רוסישע ווערטערביכל) ברענגען מיר נישט דאָס זײַטל, סײַדן דאָס ציטירטע וואָרט געפֿינט זיך אויף אַן אָרט, ווו מע וואָלט זיך נישט געריכט על־פּי דעם אַלפֿאַבעטישן סדר. בײַ ווערטערביכלעך, ווו ייִדיש איז אַ ציל־לשון (למשל ליפֿשיצעס רוסיש־ייִדישע ווערטערביכל), גיבן מיר יאָ דאָס זײַטל.

2) אויף סטוטשקאָווס אוצר פֿון דער ייִדישער שפּראַך פֿאַררופֿן מיר זיך לויטן זײַטל, נישט לויט דער סינאָנימען־גרופּע, ווי ס׳איז מיינסטנס דער שטייגער בײַ סינאָנימען־ווערטערביכלעך. אַז מע ווייסט דאָס זײַטל, איז דאָרטן גרינגער עפּעס צו געפֿינען, ווי איידער אַז מע ווייסט די סינאָנימען־גרופּע.

3) בײַ לערן־ אָדער לייען־ביכלעך, וואָס זיי פֿאַרמאָגן אַ טערמינאָלאָגישן גלאָסאַר, ציטירן מיר נישט דעם קאָרפּוס פֿונעם ביכל, נאָר באַנוגענען זיך מיטן גלאָסאַר, סײַדן סע זענען דאָ סתּירות צווישן קאָרפּוס און גלאָסאַר: ווערטער אין קאָרפּוס וואָס פֿעלן אין גלאָסאַר, אָדער זענען אַנדערש באַניצט צי דעפֿינירט אין קאָרפּוס און אַנדערש דעפֿינירט אין גלאָסאַר.

ד) די אָפּשיקן

פֿאַראַן אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער עטלעכערליי אָפּשיקן און במילא עטלעכערליי נאָרמאַטיוועו אָנווײַזן:

1) אויב נאָכן ייִדישן טערמין גייט דער ליטײַנישער עקוויוואַלענט, איז עס אַ סימן, אַז דאָס איז דער טערמין, וואָס מיר רעקאָמענדירן צו זײַן דער ייִדישער נאָרמירטער טערמין. אין זעלטענע פֿאַלן איז עס איינער פֿון די צוויי טערמינען, וואָס מיר רעקאָמענדירן, אין גאָר זעלטענע פֿאַלן – איינער פֿון דרײַ.

2) אויב נאָכן ייִדישן טערמין קומט אַ גלײַכצייכן און דערנאָכדעם אַ צווייטער ייִדישער טערמין, איז עס אַ סימן, אַז דאָס וואָרט פֿאַרן גלײַכצייכן ווערט געברענגט ווי אַ גלײַכרעכטיקער סינאָנים צום טערמין וואָס נאָכן גלײַכצייכן. פּינקטלעכער: גלײַכרעכטיק פֿאַר דער שמועסשפּראַך, בעלעטריסטיק, פּאָעזיע, זכרונות; פֿאַר דער וויסנשאַפֿטלעכער טערמינאָלאָגיע רעקאָמענדירן מיר דאָס וואָרט וואָס נאָכן גלײַכצייכן.

3) דאָס אָפּשיקן מיטן וואָרט זען איז שוין אַ שטאַרקערער נאָרמאַטיווער אָנווײַז – טײַטש: ניצט גיכער דאָס וואָרט וואָס נאָכן זען.

4) אויך דער סימבאָל ר״אַ איז אַ נאָרמאַטיווער. ער ווײַזט אָן, אַז דאָס איז אַ רעגיאָנאַלער אַרויסרעד, ד״ה דערלאָזלעך אין דער שמועסשפּראַך, אָבער נישט אינעם הײַנטיקן שרײַב־לשון, חוץ אין דיאַלאָגטעקסטן. [ברושקי] און [ברוסקי], למשל, זענען רעגיאָנאַלע אַרויסרעדן אינעם גראָדנער און סוּוואַלקער קאַנט פֿונעם ליטווישן ייִדיש, אָבער שרײַבן מיט אַ יוד וואָרט־אויס טויג נישט, און דער „סאַבעס־לאָסנדיקער" פּלאָנטער צווישן „ברוסקע" און „ברושקע" איז אינעם שרײַב־לשון דערלאָזלעך נאָר לשם לאָקאַל־קאָלאָריט.

5) דער שטאַרקסטער נאָרמאַטיווער אַרויסזאָג איז דער צווייזיקער אָנווײַז: איינצײַטיק אי דאָס וואָרט זען נאָכן טערמין, אי אַן אויסרוף־צייכן פֿאַר אים. דער טאָפּעלער סימבאָל איז טײַטש: גוואַלד, ייִדן, היט זיך! ס'איז אַ דײַטשמעריזם (צי גאָר אַ קריסטלעכער אָדער אַפֿילו אַנטיסעמיטישער טערמין), אַן אַנגליציזם, אַ שרײַזיקער רוסיזם צי פּאָלאָניזם; צי גלאַט אַ טעות פֿון אַ לעקסיקאָגראַף צי אַ בעל־מחבר, וואָס ער אָריענטירט זיך נישט איבעריקס אין הילכות באָטאַניק; אָדער גאָר אַ 'זעצעריזם', דעם בחור־הזעצערס אַן אָפּטו.

בײַ אַן איינס, וואָס מיר שיקן פֿון אים אָפּ צון אַ צווייטן, גיבן מיר נישט קיין גראַמאַטישע אינפֿאָרמאַציע: לשון־רבים, גראַמאַטישער מין אאַז״וו. אויך נישט בײַ עפּעמעריזמען און פּאָעטישע פֿורעמונגען.

בײַ די אויפּס־, גאָרטנוואַרג־ און תּבֿואה־סאָרטן און האַנדל־וואַריעטעטן איז דער דין אַ ביסל אַנדערש. זיי פֿאַרמאָגן בדרך־כּלל נישט קיין ליטײַנישן נאָמען, זענען מיר גערן, אַז מיר האָבן ערגעץ, מיינסטנס נאָך אַ לאַנג זוכעניש, דערטאַפּט דעם ענגלישן עקוויוואַלענט. ווו ס'איז אונדז נישט געראָטן אָפּצוזוכן אַן ענגלישן עקוויוואַלענט (אַ מאָל איז אַזאַ נישט פֿאַראַן), ברענגען מיר דעם פּוילישן, רוסישן, אוקראַיִנישן, דײַטשישן אָדער רומענישן עקוויוואַלענט און ווײַזן עס אָן מיט דער שייכדיקער קירצונג: .P., R., U., G., Rum

ווען מיר פֿאַרצייכענען דעם פּוילישן, רוסישן אאַז״וו עקוויוואַלענט פֿונעם נאָמען פֿון אַן אויפּס־, גאָרטנוואַרג־ צי תּבֿואה־סאָרט, איז דערפֿון נאָך נישט געדרונגען, אַז דער סלאַווישער אאַז״וו טערמין איז דײַקע דער מקור פֿונעם

ייִדישן, זײַן אָבֿ. ריסלינג, אַ שטייגער, געפֿינט מען אין ייִדיש, רוסיש, דײַטשיש אאַז"וו; דורך וועלכער שפּראַך ס׳איז צון אונדז דערגאַן איז מוטל־בספֿק. און אָט איז דאָ אַ סאָרט קאַבערנע אין ייִדיש און אין רוסיש (Kaberne Savin’yon), אָבער דער אָבֿ קער זײַן פֿראַנצייזיש.

ה) קירצונגען און סימבאָלן

וועגן עטלעכע קירצונגען און סימבאָלן אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער איז שוין געקומען צו רייד. אַלע זענען זיי אויסגערעכנט אינעם אָפּטייל „סימבאָלן, קירצונגען, מקורים". פֿונדעסטוועגן וועלן מיר דאָ באַזונדער דערמאָנען נאָך אַ פּאָר.

אין האַלבע לבֿנות ( ) ברענגען מיר דעם מקור און אַנדערע גענעטישע ידיעות וועגן דעם טערמין. אײַנגערינגלט ברענגען מיר אויך די טיילן פֿון אַ טערמין, וואָס ס׳איז רעכט מיט זיי אָדער אָן זיי. אונגער(י)שע פֿלוים איז טײַטש: ס׳איז רעכט אונגעריש און רעכט אונגערש – מיט צי אָן דער יוד. (דער איינציקער וואַריאַנט, וואָס ער טויג נישט, איז דאָס דײַטשמערישע „אונגאַריש", מיט פּתח־אַלף און דערצו נאָך אַקצענטירט אויפֿן צווייטן טראַף!)

אין קאַנטיקלעך [ ] גיבן מיר דעם אַרויסרעד, אין אַ כמו פֿאָנעמישער טראַנסקריפּציע. דער שרײַב־אופֿן פֿאַרדעקט אים דאָך בדרך־כּלל דעם אַרויסרעד: פֿלוים [FLOYM, FLOM, FLUYM, FWOYM, FWOM]. אין קאַנטיקלעך פֿאַרצייכענען מיר אויך די קאָמענטאַרן פֿונעם צונויפֿשטעלער פֿון געווי. אויך ווען מע דאַרף אין אַ שוין אײַנגערינגלטן טעקסט ווידער אײַנרינגלען אַ וואָרט, האָבן מיר געניצט קאַנטיקלעך, בהסכּם מיטן גאַנג פֿון דער אַלגעברע: ד"ה, שטאָטס צו שטעלן האַלבע לבֿנות אין אַ טעקסט וואָס איז שוין אין האַלבע לבֿנות, שטעלן מיר קאַנטיקלעך: „...(...[...]...)".

צווישן ציטירלעך „ " ברענגען מיר, געוויינטלעך, אַ ציטאַט. מיט איין ציטירל – און נאָר אויבן – ברענגען מיר די טײַטש פֿון אַ טערמין.

די קירצונג ז"פֿ (= זייער פֿאַרשפּרייט) איז נישט קיין „אימפּרעסיאָניסטישע". ווו סע האָבן זיך אָנגעקליבן צענדליקער ציטאַטן, איז בײַ אונדז געבליבן יוצא צו זײַן מיטן אָנווײַז ז"פֿ, און שוין. מיר האָבן יאָ געברענגט אַ שפּאָר ביסל מראה־מקומות בײַ יענע וואַריאַנטן, ווו ס׳איז אונדז געגאַן אין דעם צו ווײַזן זייער פֿאַרשפּרייטקייט, דער הויפּט בײַ אַ נאָרמירונג, וואָס עמעץ קען אַ מאָל פּרוּוון אָפּפֿרעגן.

ווו ס׳איז בײַ אונדז געווען אַ ספֿק וועגן דעם אידענטישקייט פֿון אַ טערמין, האָבן מיר געשטעלט דעם סימבאָל ס"א (= ספֿקדיק אידענטישקייט) אָדער אײַנגעקאַנטיקט אַ גלײַכצייכן מיט אַ פֿרעגצייכן: [= ?]. בײַ ספֿקות וועגן גראַמאַטישן מין, לשון־רבים, אַרויסרעד צי שרײַב־אופֿן, האָבן מיר אויך געניצט באַזונדערע סימבאָלן: סג"מ, סל"ר, ס"אַר אָדער ס"ש. אויב די קומעדיקע דורות וועלן קענען פֿאַרענטפֿערן די הײַנטיקע קשיות, ד"ה די ספֿקות פֿונעם צונויפֿשטעלער פֿון געווי, זאָלן זיי געבענטשט זײַן. לעת־עתּה מוזן מיר אין אַזוינע פֿאַלן יוצא זײַן מיטן טראַדיציאָנעלן תּיקו.

אַלע געאָגראַפֿישע אָנווײַזן (אַזוינע קירצונגען, אַ שטייגער, ווי סאָט, פּראָס פֿאַר סאָטענעוו און פּראָסקערעוו) זענען נוגע אינפֿאָרמאַציע וואָס אין מײַנע שפּראַך־געזעמלען. איבער הונדערט און צוואָנציק וועלן זיי אַריבער אין רשות פֿון ייִוואָ.

III. שפּראַכיקע אָנווײַזונגען

געמ. 28—קאָנאָפּליע.

לינקס—פּעסטלדיקע קאָנאָפּליע, רעכטס—שטויבפּעדימדיקע.

1. דער גראַמאַטישער מין

מיטן געוויסיקן אַרטיקל דער, די, דאָס (ד״ה מיט דער אינפֿאָרמאַציע וועגן גראַמאַטישן מין) ברענגען מיר די באָטאַנישע טערמינען נאָר אין געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער, נישט אינעם לאַטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל. במילא וועלן טייל ווערטער פֿון נייטראַלן מין אין די צוויי ערטער אויסזען אַ ביסל אַנדערש: אין געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער – דאָס שטעכיקע שיינדעלע, דאָס שמעקעדיקע שטערנדל (מיטן אַדיעקטיווישן אויסלאָז ־ע) און אינעם דרײַשפּראַכיקן ווערטערביכל – שטעכיק שיינדעלע, שמעקעדיק שטערנדל (אָן דעם ־ע). אָט די „סתּירה" נעמט זיך פֿונעם גראַמאַטישן כּלל, אַז בײַ אַן אַדיעקטיוו מיטן געוויסיקן אַרטיקל איז די נייטראַלע פֿאָרמע אין נאָמינאַטיוו גלײַך מיט דער פֿעמינינער פֿאָרמע: די קלוגע פֿרוי, דאָס קלוגע קינד; אָבער אַ קלוגע פֿרוי, אַ קלוג קינד.

מיר רעקאָמענדירן, פֿאַרשטייט זיך, דעם גראַמאַטישן מין לויט די נאָרמעס פֿונעם הײַנטיקן ליטעראַרישן ייִדיש. במילא לאָזן מיר בדרך־כּלל אויסן די פֿאַקטן, וואָס שפּיגלען אָפּ די היפּערטראָפֿיע פֿונעם דריטן מין אין מערבֿ־ און צענטראַל־ייִדיש (ספּעציעל גאַליציע) אָדער די אַנדערשקייטן פֿון צפֿון־ייִדיש („ליטוויש ייִדיש"), ווו ס'איז נישטאָ קיין נייטראַלער מין (דער בלעטעלע; בײַ גאַלאָמבן – דער געמייזעכצל), אָבער דערפֿאַר דער געמישטער מין (לשון־נקבֿה אין נאָמינאַטיוו, לשון־זכר אין דאַטיוו: די צווײַג, מיטן צווײַג), דער סובסטאַנץ־מין (לשון־נקבֿה אין נאָמינאַטיוו, כּמו לשון־רבים אין דאַטיוו) און בכּלל אַן אַנדערשדיקער „פֿונאַנדערשטעל" פֿונעם גראַמאַטישן מין (לשון־זכר ווו מע וואָלט זיך געריכט אויף לשון־נקבֿה, און פֿאַרקערט: די בוים). אויך די דערפֿון אַרויסוואַקסנדיקע אומאויסגעהאַלטנקייטן און היפּערקאָרעקטקייטן דערעיקרשט בײַ שרײַבערס פֿון דער ליטע און צפֿון־אוקראַיִנע, וואָס זיי פֿלײַסן זיך צו שרײַבן ליטעראַריש ייִדיש, איגנאָרירן מיר דאָ (בײַ נאָטע לוריע – אי די טשערעט, פֿון די טשערעט, אי דער טשערעט; דאָס ווייץ, די ווייץ און דער ווייץ; די גערשטן, פֿון די גערשטן, אָבער אויך דער גערשטן אאַז״וו).[2]

איבֿ געווי איז בנוגע גראַמאַטישן מין אָריענטירט אויפֿן אָנגענומענעם ליטעראַרישן באַניץ, וואָס זשע זאָל טאָן דער פֿאָרשער פֿונעם גראַמאַטישן מין אין

1) דער שרײַבער פֿון די שורות האָט געוואָרפֿן אַן אומחן אויף די טערמינען **כּלל־שפּראַך** און **כּלל־ייִדיש**: זיי זענען אומפּינקטלעך און שמעקן מיט גאווה („רעדסטו נישט די כּלל־שפּראַך, ביסט מחוצן כּלל"...) . אויך אוריאל ווײַנרײַך האָט צום סוף פֿון זײַנע טעג, אין דער הקדמה צו זײַן ווערטערבוך, ווידער גענומען ניצן דעם טראַדיציאָנעלן טערמין **ליטעראַטור־שפּראַך**.

2) די אָנגעוויזענע פֿאַקטן בײַ נאָטע לורין געפֿינען זיך אויף די זז' 76, 83, 132, 163 אאַז״וו פֿון זײַן **דער סטעפּ רופֿט**.

די ייִדישע דיאַלעקטן? זאָל ער קודם אויסניצן די אוצרות פֿונעם ייִדישן שפּראַך־ און קולטור־אַטלאַס און דערנאָכדעם אויך דאָס שייכדיקע שפּראַכוואַרג, וואָס סע האָט זיך אָנגעקליבן אין די קאַרטאָטעקן פֿונעם שרײַבער פֿון די שורות: אַ פֿיר הונדערט טויזנט קאַרטלעך מיט אַן ערך אַ מיליאָן שפּראַך־אָבסערוואַציעס. געבליבן בדרך־כּלל אין אונדזער קאַרטאָטעק איז, אַ שטייגער, די אינפֿאָרמאַציע וועגן דערמאָנטן סובסטאַנץ־מין, וואָס איז אַזוי כאַראַקטעריסטיש פֿאַרן ליטווישן און צפֿון־אוקראַיִנער ייִדיש: די באָב, פֿון די באָב; די גערשטן, פֿון די גערשטן; די האָבער; די ווייץ; די קאָרן אאַז״וו; אינעם ליטעראַרישן לשון זענען אָט די אויסגערעכנטע סובסטאַנטיוון לשון־זכר: דער באָב, דער גערשטן, דער האָבער, דער ווייץ, דער קאָרן.

ווו דער גראַמאַטישער מין אינעם ליטעראַרישן לשון איז אַ וואַקלדיקער, שיקן מיר אָפּ פֿון איין וואַריאַנט צום אַנדערן, אָדער מיר גיבן ביידע ברירות ווי גלײַכרעכטיק. בײַם אָפּגעבן די בכורה איין וואַריאַנט (פֿון צווישן צוויי אָדער מיין) גייען מיר קודם־כּל לויטן אַחרי־רבים־להטות, דערנאָכדעם לויטן אַרײַנגעפּאַסטקייט אין גלאַטיקע גראַמאַטישע כּללים. אַ משל: פֿאַראַן אין ייִדיש סײַ די מאַראַנץ, סײַ דער מאַראַנץ. איז ערשטנס, קער די מאַראַנץ זײַן פֿאַרשפּרייטער פֿון דער מאַראַנץ. צווייטנס, פּאַסט זיך די מאַראַנץ בעסער אַרײַן אין דער סעריע די סובסטאַנץ, די קאָנקאָרדאַנץ, די אַליאַנץ, ד״ה אינעם כּלל, אַז סובסטאַנטיוון אויף ־אַנץ זענען לשון־נקבֿה. מיר רעכענען זיך אויך שטאַרק מיטן ספּעציפֿישקייט־פּרינציפּ: עפּעס וואָס ס׳איז כאַראַקטעריסטיש פֿאַר מאַמע־לשון איז בײַ אונדז בילעכער פֿון עפּעס וואָס ייִדיש האָט בשותּפֿות מיט דײַטשיש, פּויליש אאַז״וו. אַ וואָרט אָדער פֿאָרמע וואָס זי איז אויפֿגעקומען אין ייִדיש איז טייל מאָל חשובֿער פֿון אַ ירושה־וואָרט; ווען יאָ און ווען נישט — בײַ אַ שעת־הכּושר.

ספֿקות וועגן גראַמאַטישן מין וויַזן מיר אָן דורך דער קירצונג סג״מ, ווי פֿריִער דערמאָנט (אינעם קאַפּיטעלע „קירצונגען און סימבאָלן”). נעמען פֿון האַנדל־סאָרטן און גאָרטן־וואַריעטעטן גיבן מיר אָנעם געוויסיקן אַרטיקל. מע טרעפֿט זיי דאָך זעלטן מיט אַן אָנווײַז פֿון גראַמאַטישן מין. זייער גראַמאַטישער סטאַטוס קער זײַן אין דער בחינה פֿון פּרט־סובסטאַנטיוון, ד״ה ס׳רובֿ אָן אַן אַרטיקל. ווי אַ טעאָרעטישן כּלל קען מען אָבער משער זײַן, אַז די האַנדל־סאָרטן און גאָרטן־וואַריעטעטן זענען לשון־זכר, סײַדן זייער אויסלאָז איז אויף ־ע (לשון־נקבֿה) אָדער זיי זענען דימינוטיוון (נייטראַל).

בײַ ווערטער, וואָס מיר „דיסרעקאָמענדירן” זיי (דײַטשמעריזמען, אַנגליציזמען, שפּאַניזמען; שרײַיִקע רוסיזמען, פּאָלאָניזמען און עבֿריתיזמען; סתּם טעותן אאַז״וו), ברענגען מיר נישט די אינפֿאָרמאַציע וועגן גראַמאַטישן מין.

בײַ אַ צונויפֿהעפֿט איז אַזוי: בדרך־כּלל איז מכריִע דער גראַמאַטישער מין פֿונעם צווייטן עלעמענט זײַנעם — די ווײַבערשיל, ווײַל די שיל (פֿאַראַן אויסנעמען[3]). אויך בײַ די באָטאַנישע טערמינען איז אַזוי, אָבער נישט תּמיד: טאַקע דאָס וואָלגראָז, ווי דאָס גראָז, אָבער בײַ זילבערבלאַט, לעכלבלאַט, שטערנבלאַט וואָלט דער בעל־מחבר פֿון געווי נוטה געווען צו דער, בהסכּם מיט דער רעקאָמענדאַציע וואָס אין אוריאל ווײַנרײַכס ווערטערבוך, כאָטש דאָס בלאַט איז געאָגראַפֿיש דאָס פֿאַרשפּרייטסטע.[4]

---

3) בײַ אוקראַיִנישע, ליטווישע, און רומענישע — **דער יאָרצײַט**, בײַ פּוילישע — **די יאָרצײַט**.

4) סכעמאַטיש איז דאָ דער גראַמאַטישער מין אַזוי: אין ליטווישן ייִדיש **די** אָדער **דער בלאַט**; אין דער אוקראַיִנע און באַסאַראַביע **דער בלאַט** (הגם בדרך־כּלל זאָגט מען **בלעטל**); קאָנגרעס־פּוילן, גאַליציע און בוקעווינע — **דאָס בלאַט**.

2. דאָס לשון־רבים

די אינפֿאָרמאַציע וועגן לשון־רבים ברענגען מיר אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער. מיר גיבן די ליטעראַריש אָנגענומענע לשון־רבים־פֿאָרמע. ווּו ס׳איז דאָ אַ ספֿק, שטעלן מיר דעם סימבאָל סל״ר (= ספֿק לשון־רבים). ווּו צוויי רבים־פֿאָרמעס קאָנקורירן און איינע איז אַ ייִדישע, די צווייטע אַ דײַטשמערישע, ברענגען מיר נאָר די ייִדישע. אויב ביידע זענען ייִדישע און ביידע זענען אָנגענומען אינעם ליטעראַרישן לשון, וועלן זיי פֿיגורירן ווי גלײַכרעכטיקע. אויב נאָר איין רבים־פֿאָרמע איז אָנגענומען אין דער ליטעראַטור־שפּראַך, שיקן מיר אָפּ צון איר.

אויב אַ געוויקס־נאָמען ווערט געניצט בלויז אין לשון־יחיד אָדער נאָר אין לשון־רבים (אַ שטייגער: משוגענע שוועמלעך), פֿאַרצייכענען מיר דעם פֿאַקט דורך די סימבאָלן בל״י (= בלויז לשון־יחיד), בל״ר (= בלויז לשון־רבים). אויב דער טערמין איז אַ סובסטאַנץ־סובסטאַנטיוו, פֿאַרפֿיקסירן מיר דעם פֿאַקט דורכן סימבאָל ס״ס. די אינפֿאָרמאַציע האָט אַ סעמאַנטישע ווערט: דאָס לשון־רבים פֿון סתּם סובסטאַנטיוון איז דאָך טײַטש ׳מיין ווי איין׳, בעת דאָס לשון־רבים פֿון די סובסטאַנץ־סובסטאַנטיוון איז טײַטש ׳פֿאַרשיידענערליי׳.

בײַ צונויפֿהעפֿטן מיט ־בוים, ־בלאַט ברענגען מיר נישט קיין לשון־רבים, וואָרן אונדזער לייענער ווייסט דאָך, אַז דער רבים אין ליטעראַרישן ייִדיש איזביימער (אין טיילן פֿון ליטווישן דיאַלעקט, אַגבֿ: ביימען) און במילא איז איבעריק אים אָנצוּווײַזן, אַז דער רבים פֿון באַוולבוים איז באַוולביימער. אויך דעם רבים בײַ צונויפֿהעפֿטן מיט ־גראָז גיבן מיר נישט בדרך־כּלל, אָבער צום טייל איבער אַן אַנדער טעם: מע ניצט דעם רבים זייער זעלטן.

בײַ ווערטער, וואָס מיר „דיסרעקאָמענדירן״ זיי (דײַטשמעריש אאַז״וו), ברענגען מיר נישט דעם רבים. מיר שיקן דאָך אָפּ פֿון די געפּסלטע ווערטער צון אַנדערע, וועט מען שוין בײַם צילוואָרט געפֿינען אויך די אינפֿאָרמאַציע וועגן רבים.

בײַ נעמען פֿון האַנדל־סאָרטן און גאָרטן־וואַריעטעטן גיבן מיר נישט קיין לשון־רבים, וואָרן זייער גראַמאַטישער סטאַטוס איז ווי בײַ פּרט־סובסטאַנטיוון, וואָס מע ניצט זיי דאָך כּמעט נישט אין רבים. אין די זעלטענע פֿאַלן, ווען סע קען אויסקומען צו ניצן אַ רבים, איז ער אויף ־ן, אַכיבע דער סובסטאַנטיוו ענדיקט זיך אויף ־יק (דעמאָלט איז דאָס לשון־רבים אויף ־עס), אויף ־ע (־ס), אויף קאָנסאָנאַנט פּלוס נון (־ען), אויף קאָנסאָנאַנט פּלוס ל (־ען), אויף געקוועטשטן וואָקאַל (־ען), אָדער דימינוטיוו (־עך) צי אימינוטיוו (־ך).

אין פֿאַקטישן שפּראַכבאַניץ, ווען מע רעדט וועגן אַ סכום, קומען טייל מינים, זגאַלן, וואַריעטעטן און סאָרטן אויפֿס און גאָרטנוואַרג אין רבים (פֿאַסאָליעס, מייערן א״אַ), אַנדערע – אין לשון־יחיד (רעטעך, קרויט א״אַ). בײַביידע קאַטעגאָריעס ברענגען מיר אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער ס׳רובֿ אי דאָס לשון־יחיד, אי דאָס לשון־רבים; אינעם ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל – נאָר דאָס לשון־יחיד, חוץ די פֿאַלן ווו די רבים־פֿאָרמע איז למעשׂה דער נאָמען פֿונעם געוויקס: טרויבן, ווײַמפּערלעך, אָזשענעס, מאַלענעס. דורכן סימבאָל לר״נ (= לשון־רבים־נאָמען) ציִען מיר דעם אויפֿמערק דערויף, אַז בײַ דעם געוויקס איז דאָס לשון־רבים אויך דער נאָמען פֿונעם געוויקס, בעת דאָס לשון־יחיד ווײַזט אָן אַן ענצלפּרוכט. למשל: דאָס לשון־רבים ווײַנטרויבן איז דער נאָמען פֿונעם מין, בשעת ווײַנטרויב צי טרויב איז טײַטש נאָר די ענצלפּרוכט.

3. דער אַרויסרעד

אויב דער אַרויסרעד פֿונעם נאָמען פֿון אַ געוויקס קען זײַן פּראָבלעמאַטיש, גיבן מיר אים טראַנסקריבירטערהייט און אין קאַנטיקלעך.

אַ וויכטיקע אינפֿאָרמאַציע בנוגע אַ וואָרט: דער קוועטש. מיר ברענגען אָט די אינפֿאָרמאַציע נאָר אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער דורך אַ ווערטיקאַל, הויך געשטעלט פּאַסיקל – עלעהיי אַן אַפּאָסטראָף – נאָכן געקוועטשטן טראַף. מיר שטעלן דעם קוועטשצייכן אַפֿילו ווען דער פֿאַרלעצטער טראַף טראָגט דעם קוועטש.

נישט תּמיד ברענגען מיר אָבער אָט די אינפֿאָרמאַציע, זי איז טייל מאָל איבעריק. מיר שטעלן נישט דעם קוועטשצייכן 1) בײַ אַרכאַיִזמען, ווו דער שרײַב־אופֿן פֿאַרשטעלט סײַ ווי דעם אַרויסרעד; 2) בײַ דײַטשמעריזמען, אַנגליציזמען, שפּאַניזמען און שרײַיִקע רוסיזמען צי פּאָלאָניזמען וואָס פֿאַרן הײַנטיקן באַניץ דאַרפֿן זיי האָבן נאָר אַ שפּראַך־היסטאָרישן אינטערעס; 3) ווו מיר האָבן ספֿקות וועגן אַקצענט (צי אַרויסרעד בכלל).

בײַ אַקצענטיר־וואַריאַנטן (באַנאַץ און באַניַאַן) שטעלן מירביידע נוסחאָות, כאָטש מיר גיבן אָפּ די נאָרמאַטיווע בכורה צון איין וואַריאַנט.

4. אויסלייג: אָרטאָגראַפֿישע און מאָרפֿאָלאָגישע וואַריאַנטן

פֿאַרשטייט זיך, אַז געווי היט אָפּ געוויסנדיק די תּקנות פֿון איינהייטלעכן ייִדישן אויסלייג. איז אויב די פֿון ייִוואָ נאָרמירטע אָרטאָגראַפֿיע איז בײַ אונדז אַקסיאָמאַטיש, לית מאַן דפליג, צו וואָס זשע געבן דאָ אַ סובקאַפּיטעלע וועגן אָרטאָגראַפֿיע? כּדי אָנצווײַזן עטלעכע פּרטים, טאַקע אינעם גדר פֿון איינהייטלעכן אויסלייג.

פֿאַראַן אין די תּקנות פֿון ייִדישן אויסלייג אַ פּאַראַגראַף, וואָס ער ווערט ס׳רובֿ בשוגג איגנאָרירט פֿון די, וואָס זיי היטן אָפּ די פּרינציפּן פֿון דער סטאַנדאַרדיזירטער ייִדישער אָרטאָגראַפֿיע, דהײַנו תּקנה 143 ד: „אַ מקף שטעלט מען אין אַ צונויפֿהעפֿט אַפֿילו ווען די צאָל טראַפֿן איז נישט גרעסער ווי דרײַ, אויב די אינאײנעמדיקע שרײַבונג וואָלט געקענט פֿאַרשווערן דאָס לייענען אָדער אַרײַנפֿירן אין אַ טעות". אין געווי האָבן מיר מיט אָט דער תּקנה זיך אַ סך מאָל גערעכנט. מיר שרײַבן בלאָ־קעפּל, וואָרן אויב מיר וואָלטן עס געשריבן אין איינעם („בלאָקעפּל"), וואָלט מען עס גרײַלעך געטײַטשט ווי אַ סאָרט עפּל („בלאָק־עפּל"!). אַזוי זענען מיר זיך אויך נוהג: בלאָ־קרויט (מע זאָל עס נישט לייענען „בלאָק־רויט"), בלאָ־גראָז, בלאָ־שוואָם, בלוט־עפּל (ס׳איז דאָך נישט קיין „טעפּל"), בראָט־שוועמל, בערג־רויז, פֿרײַ־איריס און נאָך און נאָך. מיר ווילן דאָך נישט, אַז עמעץ זאָל איגנאָרירן די תּקנה 143 און במילא אויסלייגן „פֿערדסקריפּ") טײַטשן ווי „פֿערד־סקריפּ"...

די באָטאַנישע טערמינען וואָס מיר ברענגען אין געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער קומען דאָך פֿון כּלערליי טעקסטן און פֿון כּלערליי תּקופֿות, האָבן מיר זיך נוהג געווען אַזוי: נעמען פֿון געוויקסן און ציטאַטן פֿון געדרוקטע מקורים וואָס זינט אָנהייב נײַנצעטן יאָרהונדערט ברענגען מיר אין אַ סטאַנדאַרדיזירטער פֿאָרעם, אוניפֿיצירטערהייט; געוויקסן וואָס ביזן אָנהייב נײַנצעטן יאָרהונדערט – כּכּתובֿ, אין זייער אַרכאַיִשער פֿאָרעם. נאָר בײַ טערמינען וואָס אין ליפֿשיצעס ווערטערביכלעך זענען מיר אַ מאָל מקיל – מיר ברענגען זיי אין דער פֿאָרעם, ווי מיר האָבן זיי בײַ אים געפֿונען.

נאָך אַ יוצא־מן־הכּלל: די אילערליי דײַטשמעריזמען לאָזן מיר אויך אַזוי ווי מיר האָבן זיי געפֿונען, נישט געײַדישט, נישט פֿאַרפּוצט, נאָר מיט אַ וואָרן־צייכן (!) פֿון פֿאָרנט.

וואַריאַנטן האָבן מיר מיינסטנס נישט געטשעפּעט. מיר האָבן אָבער, ווי שוין אָנגעוויזן, געוויקסן מיט בלאָ־/בלוי־/בלאָוו־ און גראָ־/גרוי־/גראָוו־ ווי אַן עלעמענט פֿון זייער נאָמען סטאַנדאַרדיזירט אויף בלאָ־ און גראָ־.

צווישן די פֿאָנעמישע און אָרטאָגראַפֿישע וואַריאַנטן וואָס מיר האָבן געבֿרענגט כּכּתובֿ זענען: פֿלוים און פֿלאָם, אונגעריש און אונגערש א״אַ.

מאָרפֿאָלאָגישע וואַריאַנטן האָבן מיר נישט אוניפֿיצירט. אויב מיר האָבן געפֿונען אין אַ געדרוקטן מקור אַ געוויקס, וואָס זײַן נאָמען הייבט זיך אָן מיט אַמעריקאַנער, קאָרעער אאַז״וו, האָבן מיר געלאָזט אַמעריקאַנער, קאָרעער. אויב ס׳איז געשטאַנען אַמעריקאַניש, קאָרעיִש וכ׳, איז ווידער: געלאָזט ווי געפֿונען. נאָר בײַ נעאָלאָגיזמען קען מען זען די פּרעפֿערענצן פֿונעם בעל־מחבר פֿון געווי.

IV. דין־וחשבון פֿונעם צונויפֿשטעלער

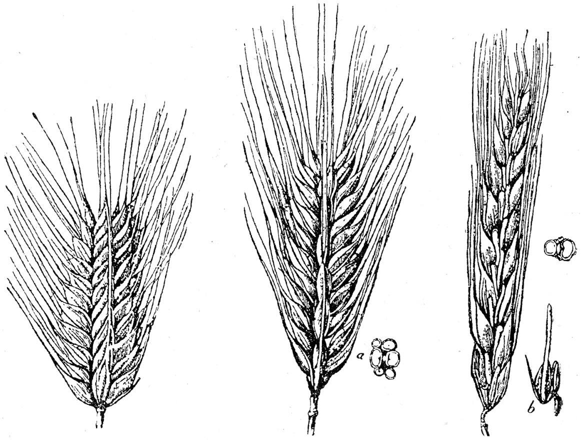

זעקסריייִקער   פיריייִקער   צווייריייִקער

געמ. 20 — ג ע ר ש ט ן

1. אויסגעניצטע מקורים

(א) דאָס גערעדטע ייִדיש

קודם־כּל האָבן מיר זיך געוואָנדן צום ייִדיש שבעל־פּה, צו דער שמועסשפּראַך, דאָס הייסט: צו לעבעדיקע אינפֿאָרמאַטאָרן. האָבן מיר טאַקע אויסגעפֿרעגט בעיקר ייִדיש־רעדערס פֿון ערדאַרבעטערשע קאָלאָניעס, דערפֿער און קלענערע שטעטלעך, אָבער אויך פֿון גרעסערע שטעט, אַ סך־הכּל פֿון 180 אירע פֿון 165 וווינפּונקטן, דהײַנו פֿון: אַדעס, אוזליאַן, אורזיעוו, איהעל, איוויע, איזמײַל, איזשביץ, איט, איש, אָלעסקאָ, אַלעקסאַנדראָווע דעקי, אַמשינעוו, אַסטילע, אָסטראָווצע (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן), אָסטרע, אָסטרעווע, באָדזענעוו, באַטער, באָטשאָן, באָניעד, באַרבעוויץ, באָרזשעווע, באַרישפּאָליע, בוּיד, ביאַליסטאָק, בילסק, בירז, בלאַכאָווניע, בעלכעטעוו, בעלץ, בענדין, בערעזיטש, בערעקסאַז, גאָוורעאָווע, גאָרזשיץ, גוואָזדאָווקע, געטקעוויץ, גרויס־ביאַלע (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן), דאָברעטוואָר, דאָוויד־האַראַדאָק, דאָלענע, דאָמברעווע, דאָרע, דובוי, דיבעטשנע, דעש, דראַטשעניץ (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן), האָלמין, הײַשין, וואָלטשעניץ, וואַרשע, ווילנע (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן), ווילקאָטש, וויערעשעוו, די ווישעוועס, ווערבעלאָוו, זאַבלטאָוו, זאַמד, זוויניעטשקע, זבאָרעוו, זגוריצע, זשעביע, זשיטאָמער, זשיטשקע, טאָמעשעוו־לובעלסק, טאָרנע, טאָשנאַד, טויסט, טולטשין, טישעוויץ (דרײַ אינפֿאָרמאַטאָרן), טעטשין, טעלדז, טעפּליק, טראַב, טשיד, טשערנעוויץ (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן), טשענסטעכעוו, יאַדעווע, יאַנעווע, יאַנעשפּאָליע, יאָס, יאַרמעליניץ, יורבאַריק, ייִגאַן, יעדיניץ (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן), יענדזשעווע, כמעלניק, כעטין (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן), כעלעם, לאָדאַן, לאָדזש (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן), לאָכוויץ, לאָעסק, לובלין, לוכעוו, לונע, ליובער, ליסקעווע, ליפּנע, לעווערטעוו, לעלטשיץ, מאָגלניצע, מאָדזשיץ, מאַרצינאָווקע, מאָשטשיסק, מייטשעט, מיקעלײַעווע, מיקעוו, מעזריטש, מעלאַווע, מערקילעשט, (נ)אַוואַרעדאָק, ניזשבעריק, נײַ־קאָסנטין, נעוועסעליץ, סאָטענעוו, סאַקאָלקי, סאַמעכוואַלעוויץ, סוכאַוואָליע, סטאַניסלע, סטאַשעוו, סטידעניצע, סטראָפּקעוו, סטרי, סיקס, סמילע, סערעט, ספּערמעזעו, סקווער, פּאָדעלוי, פּאָדעמביץ, פּאָנעוועזש, פּאַרצעוו, פּידײַיִץ (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן), פּינצק, פּראָסקערעוו, פּרוזשענע, פּ(ע)רעיאַסלעוו, קאַזלווישטשינע, קאָזשעניץ, קאַמינקע, קאַרלסבאָרג, קאָרסן, קאַשוי, קאָשעדאַר, קיוויאַזשד, קיטנע, קיטאַרעד (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן), קילעמיי, קיניגספֿעלד, קלימעטעוו (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן), קעשענעוו, קריוואָזער, ראַבשוי (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן), ראַדן, ראָדנע, ראָדעם, ראָוונע, ראָזעדעוו,

ראַקעוו, (וואַד־)ראַשקעוו, רימענעוו, רעזשאַן, רעטין, שאָץ, שטראָסבעריק, שעפּס (צוויי אינפֿאָרמאַטאָרן). די נעמען פֿון די אינפֿאָרמאַטאָרן און די אַקוראַטע לאָקירונג פֿון זייערע געבוירן־ערטער קען מען געפֿינען אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער.

אַ סך פֿאַרקוקט בעל־פּה־ק שפּראַכוואַרג האָבן מיר אָפּגעזוכט אין דער רובריק „פֿון פֿאָלקס מויל" אינעם קיִעווער זשורנאַל די ייִדישע שפּראַך און אין די כּלערליי רעגיאָנאַלע לעקסישע זאַמלונגען אין ייִדיש פֿאַר אַלע (וואַרשע), ייִדישע פֿילאָלאָגיע (וואַרשע), ייִדישע שפּראַך (נ"י), פֿילאָלאָגישע שריפֿטן (ווילנע), ווי אויך בכלל – אין די געדרוקטע אידיאָטיקאָנס און פֿאָרשאַרבעטן פֿון: פֿ. אַלפֿאַבעט, ה. בעם, פֿ.־י. בעראַנעק, חיים גינינגער (וועגן שײַנעאַנו), הוטערער, מ. וויינגער, בײדע ווײַנרײַכס, שעיה טויב, משה לערער, רפֿאל מאַהלער, מענדל מאַרק, ב. סטאַלעק (בורגנלענדער ייִדיש), פּרילוצקי, פֿאַלקאָוויטש, קאָסאָווער, קלמנאָוויטש, ראַבאַך, שעכטער א"אַ. ספּעציעל מוז מען מאַכן אַ וואַרע פֿאַר די אוצרות, וואָס זענען אײַנגעשפּײַכלערט אויף די טאַשמעס און אַרויסדרוקן פֿונעם ייִדישן שפּראַך־ און קולטור־אַטלאַס.

ב) דאָס געשריבענע ייִדיש

אַחוץ די „באַנאַלע" נעמען פֿון געוויקסן (ווייץ, קאָרן, האָבער, קאַרטאָפֿל, מייערן, ציבעלעס, קנאָבל אאַז"וו) טרעפֿן זיך באָטאַנישע טערמינען מײַנסטנס בײַ שרײַבערס אויפֿגעוואָקסענע אָדער אין ערדאַרבעטערשע קאָלאָניעס, אָדער אין געגנטן, וווּ טייל ייִדן זענען געווען אינדיווידועלע עובֿדי־אַדמה, ווי אויך בײַ נאַטור־אינפֿאָרמירטע שרײַבערס און בעלי־לשון: הירש אַבראַמאָוויטש, אפֿרים אויערבאַך, רחל אויערבאַך, מ. אַלבערטאָן, משה אַלטמאַן, ב. אָליצקי, לייב אָליצקי, י. אָפּאַטאָשו, מ. אַפּשאַן, הענעך אַקערמאַן, מענדל אַקערמאַן, י. אָקרוטני, ה. אָרלאַנד, הירש אָשעראָוויטש, ח. באַרקאַן, נחמן בלומענטאַל, דוד בערגעלסאָן, מיכה־יוסף בערדיטשעווסקי, ד"ר ניסן ברוסילאָוו, חיים גאָלדענשטיין, עליע גאָרדאָן, שמואל גאָרדאָן, יעקבֿ גלאַטשטיין, יעקבֿ גלאַנץ, חיים גראַדע, נפֿתּלי גראָס, אורי־צבֿי גרינבערג, ז. דיאַמאַנט, ב. דעמבלין, שיקע דריז, משה־לייב האַלפּערן, בער האָראָוויץ, יצחק האָראָוויץ, ש. האָראָנטשיק, קלמן הײַזלער, פּעסיע הערשפֿעלד־פּאָמעראַנץ־האָניגבוים, אלחנן וואָגלער, ליובע וואַסערמאַן, עוזר וואַרשאַווסקי, בעריש ווײַנשטיין, א.־מ. ווײַסענבערג, מ. ווינער, נ. זאַבאַרע, חן־שמעוני, כאַסקל טאַבאַטשניקאָוו, וואָלף טאַמבור, מלכּה חפֿץ־טוזמאַן, ז. טעלעסין, י. טראַכטענבערג, יאַנקל יאַקיר, כאַווער־פּאַווער, נאָטע לוריע, נח לוריע, נ.־ב. לינדער, י.־י. לינעצקי, אַ. גלאַנץ־לעיעלעס, פֿאַליק לערנער, יוסף מאַרגאָשעס, מענדעלע מוכר־ספֿרים, י. מעצקער, משה נאַדיר, לייב נײַדוס, דער נסתּר, מענדל לעפֿין־סאַטאַנעווער, אַ. סוצקעווער, יוסף ערליך, ראָזע פּאַלאַטניק, הערשל פּאָליאַנקער, י. (שיִע) פּערלע, י.־ל. פּרץ, יחיאל פֿאַליקמאַן, מאָזי קאָבריאַנסקי, רחל קאָרן, לייב קוויטקאָ, משה קולבאַק, י. קייטלמאַן, איציק קיפּניס, ראַבאָי, ראַבין, ראַבינקאָוו, רויזענבלאַט, רעסלער, מ.־מ. שאַפּיר, י.־צ. שאַרגעל, י.־י. שוואַרץ, אליעזר שטיינבאַרג, שלום־עליכם, שמרי, שעכטמאַן א"אַ.

געוויינטלעך, די לערנביכלעך פֿון באָטאַניק, ביאָלאָגיע און געאָגראַפֿיע, וואָס די נעמען פֿון זייערע בעלי־מחברים צי פֿאַרטײַטשערס האָבן מיר אויסגערעכנט פֿריִער (אינעם קאַפּיטעלע „אַלטס און נײַס אין דער ייִדישער

באָטאַנישער נאָמענקלאַטור") האָבן מיר געדעקט – מיט אַ ווערעך. אויך די גאַנצע אַגראָנאָמישע ליטעראַטור, וואָס מיר האָבן דאָרטן ראָשי־פּרקימדיק פֿאַרצייכנט (די פֿולע טיטלען – אין דער ביבליאָגראַפֿיע), האָבן מיר זיך געפּלײַסט אויסצושעפּן, כאָטש מיר ווייסן ווויל, אַז דאָס איז נישט פֿאַר די כּוחות פֿון איין מענטש אָדער אַפֿילו פֿון עטלעכע.

אַ רײַכער קוואַל פֿון באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע אינעם ערשטן ליטעראַרישן ייִדיש איז די אַלטע ייִדישע ליטעראַטור, למשל די כּלערליי פּובליקאַציעס א״נ ספֿר מנהגים, ספֿר רפֿואות, סגולות ורפֿואות און די פֿאַרשיידענע הגדות, ווי אויך פֿאַרצײַטיקע ווערטערביכלעך (אַ שטייגער: חינוך קטן, פֿערט, 1750 א״אַ), אָדער דער פֿאַרצײַטיקער טוריסטן־ווײַזער דרכי ציון פֿון „משה פּרעגער דער שרײַבער" (1650), דער ספֿר המגיד און נאָך.

אַוודאי האָבן מיר אויסגעניצט די פֿאַרטײַטשן פֿון תּנך, משניות און גמרא: בליץ, וויצנהויזן, זאַלקינד, יהואָש, פּיעטרושקאַ א״אַ, ווי אויך די אַרבעטן וועגן לשון פֿון די הלכה־מקורים און בכּלל אַלטע טעקסטן: מרדכי בערנשטיינס אַרבעט וועגן די צוויי רעצעפּטביכער פֿון 1474 און 1509, עריקאַ טימס אַרבעט וועגן ערוך קטן (אַ כּתבֿ־יד פֿון 1290) א״אַ.

אַפֿילו אַזוינע יקר־המציאותן ווי די האַנטביכלעך פֿאַר סטאָליערס (י.־מ. בערמאַן), פֿאַר סוחרים פֿון דער פֿאַרב־בראַנזשע (י. פֿינקלער) האָבן מיר נישט אַדורכגעלאָזט.

די צאָל באַאַרבעטע מקורים איז אַ היפּש ביסל גרעסער ווי די מקורים וואָס אין דער ביבליאָגראַפֿיע פֿון אויסגעניצטע מקורים. אָט זע׳מיר אַדורך פֿיר ביכלעך פֿון י. סודאַרסקי (בירעבידזשאַן, כאַרקעוו־קיִעוו, 1937; סטאַלינדאָרפֿער ראַיאָן, מאָסקעווע, 1933; קאַלינינדאָרפֿער ראַיאָן, מאָסקעווע, 1932 און נײַ־זלאַטאָפּאָליער ראַיאָן, מאָסקעווע, 1932), אָבער נאָר פֿון איינעם האָבן מיר באמת געשעפּט און דעריבער איז נאָר דאָס איינע נכלל געוואָרן אין דער ביבליאָגראַפֿיע.

געגעבן צו שטײַער צום אויסוואָקס פֿון דער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע אין ייִדיש האָבן אויך די כּלערליי פּובליציסטיש־אַגראָנאָמישע סך־הכּלען פֿון דער ייִדישער קאָלאָניזאַציע אין אַרגענטינע, ארץ־ישׂראל, באַסאַראַביע, בירעבידזשאַן, גאַליציע און ליטע. און באַריכטן פֿון עקספּערטן־קאָמיסיעס קיין בירעבידזשאַן און סורינאַם זענען וויכטיקע מקורים פֿון אַגראַרער און באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע. דאָס אייגענע – די זכרונות און פּובליקירטע קאָרעספּאָנדענץ פֿון די פּיאָנירן פֿון דער ייִדישער קאָלאָניזאַציע אין אַרגענטינע (מרדכי אַלפּערטאָן, פּנחס ביזבערג, יצחק לאָסעוו, נח קאַצאָוויטש, יחזקאל שוחט א״אַ).

געאָגראַפֿישע האַנטביכלעך און נסיעה־אָפּמשלונגען זענען אַן אַנדער רײַכער מקור: ש. אַבראַמזאָן; אַ. בולקין; מ. בירנבוים און ד. קאַסעל; דוד בן־גוריון און י. בן־צבֿי (אַ פּרטימדיקער סך־הכּל וועגן ארץ־ישׂראל, אַרויס אין 1919); דוד בערגעלסאָן און עם קאַזאַקעוויטש (וועגן בירעבידזשאַן); פּרץ הירשביין; ל. טאַלמי; ד. כאַראַבין; נ. ראָזענבערג (גרוזיע, אַזערבײַדזשאַן, אַרמעניע); ווי אויך כּלערליי פּאָפּולער־וויסנשאַפֿטלעכע ביכלעך (אילין וכ׳).

חוץ דער פּאָפּולער־מעדיצינישער ליטעראַטור וואָס אין די פֿריִערדיקע יאָרהונדערטער האָבן אין צוואָנציקסטן יאָרהונדערט געשריבן ביכלעך און אַרטיקלען וועגן רפֿואה־געוויקסן: חנא גאַרבער, נ. גלויבערמאַן, דער טאַרלער רבי א״אַ. ס׳רובֿ פֿון אָט די אַרטיקלען האָבן זיך געדרוקט אין די אַגריקולטור־זשורנאַלן, ספּעציעל אין די זיבן יאָרגענג פֿונעם לעמבעריקער ייִדישער לאַנדווירט.

געשלאָסענע טערמינאָלאָגישע קאָלעקציעס געבליבענע אין מאַנוסקריפּט, אָבער וואָס ס׳איז אונדז פֿאָרט געראָטן צו זיי צוצוקומען און זיי אויסניצן, זענען: 1) דער אומפֿאַרגלײַכלעכער אוצר, וואָס אין די שוין דערמאָנטע צוויי כּתבֿ־ידן פֿון ס.אי. דאַנילאָוו און ב.א. טיכאָמיראָוו (ייִוואָ־אַרכיוו) – פּרטימדיקע וויסנשאַפֿטלעכע סך־הכּלען וועגן די געוויקסן פֿון בירעבידזשאַן. 2) דער כּתבֿ־יד אַגריקולטור: ייִדישע טערמינאָלאָגיע (אָרט־אַרכיוו אין ייִוואָ); 3) כ. ציפּינס דרײַ געזעמלען אַגראָטערמינען פֿאַרצייכנטע בײַ ייִדישע ערדאַרבעטערס פֿון דער קאָלאָניע יעפֿינגאַר, ניקעלײַעווער קרײַז, דרום־אוקראַיִנע (ייִוואָ־אַרכיוו).

2. אידענטיפֿיציר־פּראָבלעמען

א) בײַם ייִדישן עטנאָבאָטאַנישן טערמין

אינעם קאַפּיטעלע „פּשוט־פֿאָלקישע נאָמענקלאַטור און סיסטעמאַטישע טערמינאָלאָגיע" דאָ אויבן און אין אַ פֿריִערדיקער אַרבעט (שעכ 1966) איז שוין געקומען צו רייד וועגן דעם עשירות אָבער אומפּרעציזקייט פֿון דער פּשוט־פֿאָלקישער נאַטור־וויסנשאַפֿטלעכער נאָמענקלאַטור בײַ ייִדן און בײַ גויים. במילא שאַפֿט עס צרות בײַם וויסנשאַפֿטלעך אידענטיפֿיצירן די עטנאָבאָטאַנישע טערמינען אינעם רעד־ און שרײַב־לשון.

אָט נעמט בערעזקע. פּשוט, אַיאָ? ס'אַ קליינע בערעזע? סע קען טאַקע זײַן אַ קליינע בערעזע, אָבער – חוץ דעם – אויך אַ באַזונדער זגאַל בערעזע (Betula humilis) און אַ גראָזגעוויקס[1]. מיינט איר דאָך, אַז מיט די דרײַ ברירות זענט איר שוין דערשוווּמען צון אַ ברעג? איז ווידער ניין, וואָרן אויף אוקראַיִניש איז „בערעזקאַ" טײַטש אײן זאַך (Polygonum) און אויף רוסיש – אַן אַנדערע (Convolvulus arvensis). איז אַז מע געפֿינט בײַ בערגעלסאָן, קיפּניס, ברוסילאָוו, טאַבאַטשניקאָוו דאָס וואָרט בערעזקע, וואָס זשע איז עס טײַטש? תּיקו.

דאָס איז נאָך גאָרנישט. הערט ווײַטער, ווי שווער ס'איז צונויפֿצופּאָרן אַן עטנאָבאָטאַנישן טערמין מיט זײַן וויסנשאַפֿטלעכן, ליטײַנישן עקוויוואַלענט. מיר האָבן אין ייִדיש הינטשוואָמען, הינטישע שוועמלעך. ווי זשע הייסן זיי מיטן אינטערנאַציאָנאַלן, ליטײַנישן טערמין? דאָ הייבט זיך אָן אַ חתונה: די פּוילישע עקוויוואַלענטן פֿון הינטשוואָמען צי הינטישע שוואָמען (grzyb psi, psiaczy, psiak, psianka, psiary, psiar, psiara, psiarka, psieczki, psiobeda, psiobedka, etc.) הייסן אין דער וויסנשאַפֿטלעכער טערמינאָלאָגיע: Collybia velutipes, Marasmius oreades, Marasmius scorodonius, Coprinus fasciculare, Hypholoma fasciculare, Lepiota procera, Hydnum repandum, Tricholoma nudum, Amanita vaginata, etc. אויב מע נעמט אַרײַן אין קאָן, חוץ די פּוילישע מקורים, אויך די אוקראַיִנישע, רײַסישע, רוסישע, רומענישע, ליטווישע אאַז"וו, קומען צו נאָך ברירות: Agaricus lateritius, Agaricus galera. דאָס ייִדישע הינטשוואָמען און הינטישע שוועמלעך האָט דאָך אין פֿאַרשיידענע מקומות, פּונקט ווי בײַ די קאָטעריטאָריאַלע מיזרח־אייראָפּעיִשע שפּראַכן, געקענט באַצייכענען פֿאַרשיידענע זגאַלן. בײַם סטאַנדאַרדיזירן האָבן מיר געמוזט מחליט זײַן אַהין אָדער אַהער.

1) פֿממ 41: „אַ גראָז וואָס וואַקסט צווישן תּבואה".

האָבן מיר דעם מאַיאָריטעט־פּרינציפּ אַריבערגעטראָגן אויף דער פּוילישער שפּראַך – אָנגענומען די טײַטש וואָס אין פּויליש איז זי די פֿאַרשפּרייטסטע: היות אונדזערע מקורים ווײַזן דאָס ייִדישע הינטשוואָמען אויף דער פּוילישער שפּראַך־טעריטאָריע (טאָמעשעוו־מאַזאָוויעצק, י. באַשעוויס), האָבן מיר זיך משער געווען, אַז דאָס קער זיך איבעררופֿן מיט דעם פֿון די פּוילישע סינאָנימען, וואָס ר׳איז, אַ פּנים, דער פֿאַרשפּרייטסטער. האָט זיך באַקומען Marasmius oreades.

ווען מע לייענט אין דער ייִדישער ליטעראַטור וועגן פֿעדערגראָז, פּאַפּ(אָ)ראָט, פּאַפּראָטיקע געוויקסן איז בדרך־כּלל נישט קלאָר וועגן וועלכן פֿון די ווײַטערדיקע סע רעדט זיך: Dryopteris filix-mas, Filicales, Filicineae, Filicophyta/Pterydophita, Polypodiaceae, Polypodium, Polypodium vulgare. די דערמאָנטע ייִדישע ווערטער ניצט מען נישט־דעפֿינירטערהייט און נישט־דיפֿערענצירטערהייט. אין געווי זענען מיר זיך נוהג אַזוי, אַז פֿאַרן העכסטן שייכדיקן קלאַסיראיינס, ד״ה פֿאַרן אָפּטייל, ניצן מיר דעם אויך אין ייִדיש אָנגענומענעם טערמין פּטערידאָפֿיטן; פֿאַרן צווייט העכסטן קלאַסיראיינס (דעם אונטעראָפּטייל) – דעם טערמין פֿעדערגראָז־געוויקסן; פֿאַרן דריטן (קלאַס) – פּאַפּראָט; פֿאַר דער מחנה – פּאַפּראָטישע; פֿאַר דער משפּחה, מין און זגאַל – אינדיווידועלע טערמינען. אַזויערנאָך וועלן מיר אויך אויף ייִדיש קענען פֿונאַנדערהאַלטן פֿונדאַמענטאַלע חילוקים. צו ניצן אַ גלײַכעניש פֿון אַן אַנדער פֿעלד: פּונקט ווי בײַם שרײַבן וועגן מיליטערישע ענינים מוז מען מבֿחין זײַן צווישן קאָרפּוס, דיוויזיע, בריגאַדע, פּאָלק, באַטאַליאָן, ראָטע און אָפּטייל, אַזוי טאָר מען אויך נישט צונויפֿמישן תּוכיקע באָטאַנישע קאַטעגאָריעס.

אַ מיכשול איז אויך די ברירה „קינסטלערישע אָפּמשלונגען אַקעגן באָטאַנישן טערמין". ווען מיר שטויסן זיך אָן בײַ הירשביינען, למשל, אין קאַרליקדעמבלעך, ווייסן מיר נישט: איז עס אַ קינסטלערישער אימאַזש אָדער אַ קאָנקרעטער זגאַל וואָס דער בעל־מחבר האָט געפּרוּווט צו באַנאָמענען? (Dwarf California Live Oak, Dwarf Canyon, Live Oak, Dwarf Chinkapin Oak, Dwarf Post Oak, etc.) דער אייגענער ספֿק איז אויך חל, ווען מע לייענט וועגן: ווײַסע בערעזע, שוואַרצער דעמב אאַז״וו – זענען טאַקע געמיינט די זגאַלן, וואָס אויך זייער ליטײַנישער, ענגלישער, רוסישער נאָמען איז כּולל דעם עפּיטעט ׳ווײַס׳, ׳שוואַרץ׳ (Betula alba; Quercus nigra), אָדער זענען זיי מערניטשט דעסקריפּטיווע עפּיטעטן? אין די וויסנשאַפֿטלעך פּרעציזע אָפּמשלונגען פֿון דער בירעבידזשאַנער פֿלאָרע אינעם זשורנאַל פֿאָרפּאָסט איז ווײַסע בעריאָזע איינטײַטשיק (Betula alba), אָבער אין דער בעלעטריסטיק לאַוו־דווקא.

און וואָס איז אייערשוועמל (בײַ סטוטשקאָוו)? אויב מיר זאָלן זיך סומך זײַן אויף אוקראַיִניש („יאַיעטשניק", „יאַיעטשניצאַ"), איז עס איין שוועמל (Amanita caesarea); אויב, ווידער, מיר זאָלן גיין לויט דײַטשיש, איז עס גיכער אַן אַנדער זגאַל (Cantharellus cibarius). בכּלל האָבן די נישט־דעפֿינירטע טערמינען בײַ סטוטשקאָוו און די פֿאַלש דעפֿינירטע אין גרויסן ווערטערבוך פֿון דער ייִדישער שפּראַך אונדז אָנגעמאַכט גענוג צרות. ווען מיר זעען, אַ שטייגער, בײַ סטוטשקאָוו לונגענבלום, זענען מיר זיך משער, אַז מע האָט דאָ געוואָלט פֿאַרייִדישן דאָס עלטערע און אַ ביסל דײַטשמערישע לונגענקרויט. אָבער קיין זיכערקייט דערין איז נישטאָ. אויך מיטליצע, מעטליצע (Agrostis; Apera spica-venti) האָבן אין פֿאַרשיידענע לשונות און מקומות – פֿאַרשיידענע טײַטשן, און ווען מיר זעען זיי פֿאַרצייכנט בײַ סטוטשקאָוו, איז נישט קלאָר וועלכס ס׳איז געמיינט.

אַזוי איז אויך מיט טאַטאַרניק/טאַטערניק. בײַ פּויליש־ייִדישע שרײַבערס (אָפּאַטאָשו, כאַפּן מיר אָן) איז עס איין געוויקס; בײַ די וואָלינער – עפּעס אַנדערש. אויך טשערעמכע (Prunus avium; Prunus padus) איז נישט אײנטײַטשיק. דערצו קומען נאָך צו פֿאַרפּירערישע נעמען, וואָס זיי רופֿן גאָר אָן – נישט קיין געוויקסן. ים־אוגערקע איז נישט קיין אוגערקע, נאָר אַ בעל־חי. גאָליש־עפּעלע, אָדם־(הראשון־)עפּעלע זענען גאָר קיין עפּל נישט. פּיבערקרויט איז נישט קיין קרויט (cabbage), און ס׳איז בכלל סך־טײַטשיק; סטוטשקאָוו פֿאַרצייכנט עס טאַקע ווי גלאַט אַ געוויקס, אָבער אין דײַטשיש האָט עס כלערליי טײַטשן, און סע קער טאַקע זײַן גיכער אַ דײַטשיש וואָרט ווי אַ ייִדישס. ד״ר אַבֿרהם טעללער האָט שוין אָנגעוויזן (אין זײַנע ביז גאָר אינפֿאָרמאַטיווע הערות צו יששׂכר־בער טעללערס באר מים חיים, ז׳ 97), אַז לויט גרימס ווערטערבוך איז Mutterkraut כולל פֿאַרשיידענערליי געוויקסן.

אין דער אידענטיפֿיצירונג פֿון קולטיווירטע סאָרטן און גאָרטן־וואַריעטעטן זענען אויך געמאָלט סך־טײַטשיקייטן און במילא טעותן. פֿון די צוויי זגאַלן פֿאַסאָליע Phaseolus vulgaris; Phaseolus coccineus, אַ שטייגער, זענען באַקאַנט פֿינעף הונדערט (!) קוליווירטע סאָרטן. אונדזער אינפֿאָרמאַנטקע פֿון גוואָזדאָווקע האָט אידענטיפֿיצירט ראַבע פֿאַסאָליעס (פֿאַקטיש אַרויסגערעדט /ROBE/) מיט kidney beans און אַזוי ווי זי איז געווען אַ דאָרפֿישע, וואָס האָט נישט נאָר געגעסן פֿאַסאָליעס, נאָר זיי געצויגן אויך, פֿאַרלאָזן מיר זיך אויף איר. פֿונדעסטוועגן זענען מיר נישט גרייט צו שווערן, אַז אַ טעות קען דאָ נישט געמאָלט זײַן.

ב) בײַם ענגלישן טערמין

בײַם ענגלישן עטנאָבאָטאַנישן טערמין קומען פֿיר אָן אַ שיעור פּלאָנטערדיקע טערמינען, וואָס טייל מאָל (אָדער געגנטנווײַז) זענען זיי סינאָנימען, טייל מאָל (אָדער געגנטנווײַז) – אַנטאָנימען. „אין לפּלאָנטער סוף״. איין ציטאַט מערנישט לדוגמא:

”(...) just what is the difference between blueberries and huckleberries, anyway? For the most part it is a matter of tradition and local naming which is extremely variable throughout the country and causes much confusion. The two terms are used interchangeably and sometimes inconsistently, depending on whether you happen to be in New England, the Midwest, the deep South or the West Coast. However, botanists (...) divide them into two different genera: Blueberries, *Vaccinium* (...) and huckleberries, *Gaylussacia* (...). Consider the lady who settled the matter once and for all, when she declared, ”Where we live, we call the huckleberries blueberries if we eat them, but the huckleberries that we can’t eat, we cook with and we call them crackleberries.”[2]

ג) בײַם אינטערנאַציאָנאַלן טערמין

אין דער נאַטור־וויסנשאַפֿטלעכער טערמינאָלאָגיע איז דאָך אָנגענומען, אַז איטלעכס געוויקס און איטלעכער בעל־חי האָט אַן אינטערנאַציאָנאַלן, ליטײַנישן

---

2) Peggy Hopkins, ”Blueberries on the Beach,” The New York Times, April 16, 1972, p. D35.

נאָמען. בלויז די אינטערנאַציאָנאַלע טערמינען זענען באמת דער רעזולטאַט פֿון וויסנשאַפֿטלעכער אָבסערוואַציע און סיסטעמאַטישן אַדורכקלער. במילא זענען זיי אויך די קלאָרסטע, איינטײַטשיקסטע טערמינען. בעת בײַ די געוויקסן־נעמען אין די באַזונדערע לשונות – אין דער עטנאָבאָטאַנישער נאָמענקלאַטור – טרעפֿט זיך דאָך אָן אַ שיעור מאָל, אַז מיטן זעלביקן נאָמען זאָל מען אָנרופֿן כּלערליי געוויקסן און, פֿאַרקערט, איין געוויקס זאָל האָבן כּלערליי נעמען, האָט אין דער אינטערנאַציאָנאַלער ליטײַנישער נאָמענקלאַטור איין געוויקס נאָר איין נאָמען, על־כּל־פּנים „אין פּרינציפּ".

איז דאָך גוט, טויג ערשט נישט. סע בײַטן זיך די וויסנשאַפֿטלעכע שיטות, מע אָבסערווירט נײַע כאַראַקטעריסטיקעס פֿון געוויקסן, מע איז מחדש סיסטעם־חידושים און סע בײַט זיך במילא אויך די וויסנשאַפֿטלעכע נאָמענקלאַטור. בײַ איין באָטאַניקער קער דאָס געוויקס אַלף צו דער משפּחה ראובֿן, בײַם צווייטן – צו דער משפּחה שמעון. אָט האָט איר אַ משל: פֿאַראַן אַ שוועמל Jew's-ear ‏(Judasohr, Judenohr), וואָס אייבעלסאָנס ווערטערבוך – ווי מיר האָבן שוין דערמאָנט – האָט עס נאַזווערהייט געפּרוּווט אײַנצופֿירן אין ייִדיש טאַקע מיטן האַלב דײַטשישן און גאַנץ אַנטיסעמיטישן נאָמען „יודען־אויער". (מיר האָבן עס משנה־שם געווען אויף אויערשוועמל.) אין די פֿאַרשיידענע אײַנקוקביכער פֿיגורירט עס אָבער מיט פֿאַרשיידענע ליטײַנישע נעמען: אין *Encyclopaedia Britannica* אויף איין שטייגער (Auricularia auriculara-judae); אין *Webster's New Twentieth Century Dictionary* (1968) – אויף אַ צווייטן (Hirneola auriculara-judae); אין בראָקהאַוז־לעקסיקאָן – אויף אַ דריטן (Auricularia sambucina). דאַכט זיך, אַ פּשוטע זאַך און פֿאָרט – איין געוויקס מיט דרײַ אַנדערשדיקע אידענטיטעטן! (וועגן דער פּשוט־פֿאָלקישער נאָמענקלאַטור איז דאָך שוין אָפּגערעדט. דאָרטן קען איין געוויקס האָבן אַ טוץ צי אַפֿילו אַנדערט האַלבן טוץ נעמען.)

אַ צווייט משל: דינקע (cantaloupe) האָט לויט איין אײַנקוקבוך – איין ליטײַנישן נאָמען (Cucumis melo cantalupensis), לויט אַן אַנדערן – אַן אַנדערן (Cucumis melo reticulata).

אַ דריט משל ווי שווער ס'איז אַ מאָל צו אידענטיפֿיצירן אַ געוויקס, וואָס מיר האָבן זײַן ייִדישן נאָמען און ווילן דערגיין דעם ליטײַנישן: דאָס געוויקס פּאַשע־קרויט האָבן מיר אין דרײַ פֿאַרשיידענע מקורים געפֿונען מיט דרײַ פֿאַרשיידענע ליטײַנישע טערמינען און על־פּי וויסנשאַפֿטלעכן דין דאַרף דאָך זײַן איין־איינציקער ליטײַנישער טערמין! האָבן מיר טאַקע בלית־ברירה אויסגעקליבן איינעם פֿון די דרײַ און זאָלן אונדז די אַנדערע צוויי מוחל זײַן...

בײַ די אינטערנאַציאָנאַלע נעמען האָבן מיר זיך (בדרך־כּלל) געהאַלטן בײַם אַרומנעמיקן *Standardized Plant Names* (דאָ ווײַטער: סט). אַזוי אויך בײַ די ענגלישע. אויב דאָרטן שטייט אויסגעלייגט אין איינעם Jackinthepulpit, האָבן אויך מיר זיך אַזוי נוהג געווען. דאָרטן ווו אָט דער מקור האָט נישט געקלעקט, האָבן מיר געפֿאָלגט די רעקאָמענדאַציעס פֿון דער *Encyclopaedia Britannica*. (בנוגע tree fern זע'מיר געגאַן מיט דער *Britannica*, נישט מיט *St*.) די דריטע פּריאָריטעט אין דער נאָרמאַטיווער היעראַרכיע האָט בײַ אונדז געהאַט *Webster*. די פֿערטע – *Brockhaus*. די פֿיפֿטע – *Ботанический словарь*. די זעקסטע – *Большая Советская Энциклопедия*. בנוגע ארץ־ישׂראל־געוויקסן האָט די צווייטע פּריאָריטעט – נאָך *St* – בײַ אונדז געהאַט איג־פֿינברונס מגדיר לצמחי ארץ ישראל. אויב מיר האָבן אָבער געפֿונען פֿון איין זײַט *St* און פֿון דער אַנדערער אַרט – אַ הסכּם

צווישן עטלעכע פֿון די נאָר וואָס אויסגערעכנטע מקורים, האָבן מיר זיך נוהג געווען לויטן פּרינציפּ אַחרי־רבים־להטות. אין פֿיר מקורים, למשל, האָבן מיר געפֿונען Najas און נאָר אין *St* – Naias, זענען מיר געגאַן מיט דער מאַיאָריטעט, כאָטש סע קען געזײַן, אַז די מאַיאָריטעט איז אומגערעכט. ס'איז אָבער, ווי געזאָגט, נישט אונדזער עסק צו סטאַנדאַרדיזירן די אינטערנאַציאָנאַלע נאָמענקלאַטור.

בײַ געוויקסן, וואָס זיי וואַקסן אין ענגליש־רעדנדיקע לענדער, מאַכן מיר נישט קיין אָפּשיקן פֿון איין ליטײַנישן נאָמען צום אַנדערן; בײַ ישׂראל־געוויקסן טוען מיר עס יאָ – מיר שיקן אָפּ (אויב ס'איז דאָ אַ סתּירה) פֿונעם ליטײַנישן טערמין, וואָס אין מגדיר לצמחי ארץ ישראל צום ליטײַנישן טערמין וואָס אין *St*, וואָרן דער ישׂראל־באַניצער פֿון געווי וועט זיך גיכער באַניצן מיטן מגדיר ווי אַן אַרויסגיי־פּונקט.

אַפֿילו אין דער ליטײַנישער טערמינאָלאָגיע, וואָס זי איז דאָך די סטאַבילסטע, די ראַיעלסטע, די קראַנטסטע, זענען, הייסט עס, דאָ פּלאָנטערס און סתּירות – טייל מאָל כראָנאָלאָגישע, טייל מאָל – תּוכיקע, טייל מאָל – אָרטאָגראַפֿישע. אַזאַ פּלאָנטער אינעם שרײַב־אופֿן פֿונעם ספּעציפֿירנדיקן צוגאָב קען מען, למשל, געפֿינען בײַ די בירעבידזשאַנער געוויקסן: Betula dahurica, Lillium dauricum, Larix davurica, ווו דער אייגענער אַדיעקטיוו (אַרויסגעפֿירט פֿונעם נאָמען פֿון אַ טײַך) ווערט איבערגעגעבן אויף דרײַ אופֿנים. מיר האָבן דאָ געלאָזט די אומאויסגעהאַלטנקייטן – מיר'ן דאָך נישט גיין און מסיג־גבֿול זײַן, זיך אַרײַנמישן אין פּראָבלעמען פֿון דער אינטערנאַציאָנאַל סטאַנדאַרדיזירטער נאָמענקלאַטור, אַפֿילו ווען זי איז באַשײַמפּערלעך אומאויסגעהאַלטן. אויך בײַ די ייִדישע עקוויוואַלענטן פֿון די נאָר וואָס דערמאָנטע געוויקסן איז דאָ אַ שטיקל מישעניגע: דאַורער, דאַהורער און דאַורישער, אָבער פֿאָרט איז דאָ דאָס וואַקלעניש קלענער ווי אין דער ליטײַנישער טערמינאָלאָגיע, און דאָ האָבן מיר יאָ אוניפֿיצירט: דאַורער, כאָטש מיר ווײַזן אָן אויך די מקורים מיט די אַנדערע צוויי פֿאָרמעס.

אַ מאָל איז דאָ די סתּירה צווישן צוויי באָטאַנישע נעמען דער רעזולטאַט דערפֿון, וואָס איין טערמין איז עלטער און דער צווייטער – נײַער. איז אָבער אַפֿילו דאָס נישט גרינג צו דערגיין. לויט *St* איז Lavandula officinalis דער הײַנטיקער טערמין, בשעת Lavandula spica-vera – דער עלטערער, אָבער לויט *Wise Garden Encyclopedia* איז עס גאָר פֿאַרקערט! נו, גיי ווייס, ווער ס'איז גערעכט.

3. נאָרמיר־פּראָבלעמען

א) דאָס לשון פֿונעם קאָלאָניסט צי פֿונעם באָטאַניק־ און ייִדיש־לערער?

אין דער ייִדישער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע זענען פֿאַראַן אַ שלל מיט סינאָנימען און וואַריאַנטן – כראָנאָלאָגישע, רעגיאָנאַלע, פּראָפֿעסיאָנעלע און סטיליסטישע. דער רעזולטאַט, ווי אויבן שטייט: עשירות און צעטומלעניש. אָט האָבן מיר פֿאַרן מין Equisetum Horsetail אויפֿגעדעקט אין דער ליטעראַטור אַזש צוועלעף סינאָנימען און וואַריאַנטן: עקוויזעטום, עקוויסעטום, עקיסעטום, וויטשן־געוויקס, וויטשנקוסט, שלייפֿגראָז, שאַכטלשטרוי, פֿערד־עק, קאַסטנשטרוי, קייטלשטרוי און קייטלרוט. און – ווער ווייסט? – פֿאַראַן אפֿשר נאָך.

בראשית – אין אָנהייב איז געווען דאָס ערשטע ליטעראַרישע ייִדיש, וואָס ס'איז זיך סומך געווען אויף די מערבֿ־ייִדישע רעדנישן – דאָס לשון פֿון אונדזערע אָבֿות־אַבֿותנו אין דײַטשלאַנד, עלזעס, האָלאַנד, עסטרײַך, פּיים (ביימען), לאָמבאַרדיע, דענמאַרק. אַהער קערן די געוויקסן־נעמען וואָס זיי ווערן דערמאָנט אין די פֿאַרצײַטיקע מנהגים־ביכלעך, אין די כּלערליי ביכעלעך מיט פֿאָלק־מעדיצינישע עצות אין משך פֿון הונדערטער יאָרן. פֿונעם הײַנטיקן קוקווינקל זענען יענע געוויקסן־נעמען אין דער בחינה פֿון אַרכאַיִזמען.

אויב, ווידער, מיר קוקן זיך צו צו דער מאָדערנער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע, גילט איין נוסח בײַ די משׂכּילישע, פּאָפּולאַריזאַטאָרישע פּיאָנירן, וואָס זיי האָבן צו דער וועלט פֿון געוויקסן אין תּוך אַרײַן געהאַט נאָר אַן אומדירעקט שײַכות, און אַ סך מאָל זיך פּשוט נישט אָריענטירט מיט וואָס דאָס איינע געוויקס איז אַנדערש פֿונעם צווייטן. אַהער קערן די מחברים פֿון ווערטערביכלעך (האַרקאַווי און אַפֿילו שפּעטערדיקע, דערעיקרשט מאַרגינאַלע לעקסיקאָגראַפֿן) און פֿון ענציקלאָפּעדיעס (אייבעלסאָן), פֿון פּאָפּולער־וויסנשאַפֿטלעכע ביכלעך און אַרטיקלען: י.־ל. פּרץ, א.־ש. זאַקס א״אַ. זיי האָבן אין ייִדיש אײַנגעפֿירט הונדערטער באָטאַנישע טערמינען, דער הויפּט סתּם געשעפּטע פֿון דײַטשיש. דער גרויסער אויסנעם איז דאָ דער ווונדערלעכער בעל־לשון י.־מ. (שיִע־מאָטל) ליפּשיץ, וואָס ער האָט אין זײַנע ווערטערביכלעך כּמעט אויף קיין איין רגע נישט פֿאַרגעסן דעם חילוק צווישן ייִדיש און צווישן דײַטשיש. געענדיקט האָט זיך אָט די פּיאָנירישע תּקופֿה בדרך־כּלל מיט דער ערשטער וועלט־מלחמה.

דער צווייטער ציבור ניצערס פֿון דער מאָדערנער ייִדישער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע קומט ווי אַ דירעקטער כראָנאָלאָגישער און פּסיכאָלאָגישער יורש

פֿונעם משׂכּיליש־פּאָפּולאַריזאַטאָרישן. ס'איז די וועלט פֿון די ייִדישע באָטאַניקערס אין אַ ברייטערן פּשט: די מחברים פֿון די באָטאַנישע, ביאָלאָגישע און געאָגראַפֿישע לערן־ און לייען־ביכלעך, ווי אויך בכּלל די לערערס און תּלמידים פֿון די ייִדישע שולן אין מיזרח־אייראָפּע, 1918־1939, אין קלאַס און אויף נאַטור־עקסקורסיעס. הינטער זיי שאָטנט אַרויס די ייִדישע שפּראַך־נאָרמירונג, די נאַציאָנאַלע פֿילאָלאָגיע. מע פּרוּווט זיך באַפֿרײַען פֿון דײַטשמעריש, כאָטש דער פּרוּוו געראָט נאָר צום טייל. מע היט זיך אויס פֿון צו אַ שטאַרקער סלאַווישער השפּעה: אין פּוילן, ליטע, לעטלאַנד און עסטלאַנד – מער; אין ראַטן־פֿאַרבאַנד – ווינציקער. דער עיקר: מע האָט נישט קיין מורא פֿאַר נײַשאַפֿונגען.

די ביז איצט דערמאָנטע צוויי ציבורס זענען „טעאָרעטיקערס", אַזוי צו זאָגן. זייער מכשיר איז נישט די סאָכע, נאָר דאָס ביכל. אַנדערש איז אָבער מיטן דריטן – און גרעסטן – ציבור: די פּראַקטיקערס, די וועלט פֿון די סתּם ייִדן. צון איר קערן צום אַלעם ערשטן די עטלעכע הונדערט טויזנט קאָלאָניסטן, פֿונעם אַכצעטן יאָרהונדערט אָן, קודם אין אוקראַיִנע, באַסאַראַביע, גאַליציע, מאַרמעראָש, רײַסן, עטנישע ליטע און קאָנגרעס־פּוילן, און דערנאָכדעם אין ארץ־ישׂראל, אַרגענטינע, די פֿאַראייניקטע שטאַטן, קאַנאַדע, קרים און בירעבידזשאַן. ס'איז דאָס לשון פֿון עמך – די ערדאַרבעטערס, סאַדאָווניקעס, גערטענירערס, פֿאַרמאָגערס פֿון בײַשטאָטישע באַלעבאַטישקייטן אָדער בײַשטובּיקע גערטענער, ווי אויך די וואַלדאַרבעטערס. אין מאַרמעראָש, למשל, איז דאָך אַ גרויסע טייל פֿון דער ייִדישער ווירטשאַפֿט – 28 פּראָצענט! – געווען עובֿדי־אַדמה; אין גאַליציע – 18 פּראָצענט (בירנבוים 17:1979). אין רוסלאַנד אַליין האָבן סוף 19טן י"ה 68,959 ייִדן געלעבט פֿון ערדאַרבעט (ווי מיר האָבן שוין אָנגעוויזן אינעם קאַפּיטעלע „אַלטס און נײַס אין דער ייִדישער באָטאַנישער נאָמענקלאַטור"). הײַנט ווו איז גאַליציע, מאַרמעראָש, קאַרפּאַטן־לאַנד, ארץ־ישׂראל, אַרגענטינע און פֿאַראייניקטע שטאַטן?

אַ נאָענט שײַכות צו דער וועלט פֿון צמחים האָבן אין מיזרח־אייראָפּע אויך געהאַט די אויפּס־ און גרינסן־הענדלערס, קלייטניקעס און וואַלדשאַפֿערס. עקאָנאָמיש איז דאָס אַ פֿאַרשיידנדיקער עלעמענט: צום מײנסטן זענען זיי געווען אומפֿאַרמעגלעכע האָרעפּאַשניקעס, אָן וועלטלעכער בילדונג; סע קערן אָבער צו אָט דעם ציבור אויך די צענדליקער אויסשטודירטע ייִדישע אַגראָנאָמען, די רײַכע ערד־פֿאַרמאָגערס – דאָס ביסל ייִדישע פּריצים פֿון גאַליציע און קאָנגרעס־פּוילן (די ערשטע – אָפּגעמשלט אין די זכרונות פֿון שמואל מאַרגאָשעס), די מוכר־תּבֿואהניקעס, טאַרטיק־באַלעבאַטים, געהילץ־סוחרים אאַז"וו.

דאָס לשון פֿון די פּראַקטיקערס איז ווײַט פֿון פּוריזם. אָט דער ציבור האָט נישט קיין אַמביציעס פֿון שפּראַכבוי. מיט אַ ברייטער האַנט שעפּט מען פֿון אוקראַיִניש, פּויליש, דײַטשיש, רײַסיש, רוסיש, ליטוויש, רומעניש, אונגעריש, אַראַביש, דזשודעזמיש, שפּאַניש, ענגליש אאַז"וו. ס'איז דאָס לשון פֿון אַזוינע פּעריאָדישע פּובליקאַציעס ווי: דער קאָלאָניסט פֿון ירושלים (1893־1895); דער קאָלאָניסט פֿון דאָמינגעז־ענטרע־ריִאָס (1916־1917?); דער אַרגענטינער קאָלאָניסט־קאָאָפּעראַטאָר (1917־1976); אַלטנײַלאַנד (1919־1925); באַהערשן די טעכניק פֿון דער סאָציאַליסטישער לאַנדווירטשאַפֿטלעכער פּראָדוקציע (1932־1934); דער צו ערשט לעמבעריקער, דערנאָכדעם וואַרשעווער ייִדישער לאַנדווירט (1928־1939), דער בירעבידזשאַנער שטערן (1930־), דער קאַלינינדאָרפֿער קאָלווירט־עמעס (1930־1935?), דער נײַ־זלאַטאָפּאָליער קאָלווירט־שטערן (1931־1936?), די ניו־יאָרקער אידישער

פֿאַרם־אַלמאַנאַך (1915־1917), יודישער פֿאַרמער (1891־1892) און ייִדישער פֿאַרמער (1908־1959), דער מינכענער שארית־הפּליטה־זשורנאַל לאַנדווירטשאַפֿטלעכער וועגווײַזער (1946־1948) א״אַ.

בדרך־כּלל דעקט זיך די טערמינאָלאָגיע פֿונעם דריטן ציבור – פֿון די פּראַקטיקערס – מיטן רעד־לשון. דעם חילוק קען מען סכעמאַטיש אילוסטרירן: ווײַדנבוים – בײַם ערשטן ציבור, הושענא־בוים – בײַם צווייטן (מחוצן ראַטן־פֿאַרבאַנד), ווערבע – בײַם דריטן.

אָן אַנדער צד איז די ייִדישע ליטעראַטור. זי ציט אין פֿאַרשיידענע ריכטונגען. די מעמואַריסטיק איז נוטה צום לשון־בכּל־יום; די זכרונות פֿון פּרץ הירשביין, אַ שטייגער, שפּיגלען אָפּ דאָס לשון פֿון סתּם דאָרפֿסלײַט, מילנערס אאַז״וו. די בעלעטריסטיק איז ווי בײַ וועמען – בײַ בערגעלסאָן, קיפּניס, קולבאַק, נח לוריע (אָן אויפֿגעוואָקסענער אין דער אַגריקולטור־קאָלאָניע נײַ־זלאַטאָפּאָליע) הייסן די געוויקסן מיט די נעמען, וואָס בײַ אונדזערע אָבֿות־אָבֿותינו. דער נסתּר און שטיינבאַרג, ווידער, באַרײַכערן שוין די ייִדישע שפּראַך מיט נײַשאַפֿונגען – זיי איז דאָס געירשעטע טערמינענוואַרג נישט גענוג. טייל בעלעטריסטן ניצן טערמינען פֿון דער שול־טערמינאָלאָגיע (סוצקעווער, שעכטמאַן). אין דער פּאָעזיע – סײַ דאָס ירושהדיקע ווערטערוואַרג, סײַ נעאָלאָגיזמען און אינטערנאַציאָנאַליזמען פֿאַר די נײַע, אַ מאָל „עקזאָטישע״ (לייען: טראָפּישע און סובטראָפּישע) צמחים. מע קען דעם חילוק, למשל, אָבסערווירן בײַ דעם געוויקס, וואָס אין דער וויסנשאַפֿטלעכער ליטעראַטור הייסט עס טײַוול־פּאַדעם, און אין דער בעלעטריסטיק – טײַוולסהאָר.

ווען סע קומט צום נאָרמירן, איז אַ צרה אין פֿריידן: אַ חסרון די כּלה איז צו שיין – צו פֿיל סינאָנימען און וואַריאַנטן. ווי סע זינגט זיך אין יענעם ליד: „איצט הייבט זיך אָן צו פֿרעגן די שאלה: וועלכע פֿון די ביידע זאָל איך נעמען פֿאַר אַ כּלה?״ נו טאַקע, וועלכע פֿון די ביידע, צי פֿון די פֿינעף, זעקס, און טייל מאָל צען און מיין סינאָנימען און וואַריאַנטן זאָל מען סטאַנדאַרדיזירן, ד״ה אויסקלײַבן וויי דעם טערמין מיט דער האַ־הידיעה, לכל־הפּחות פֿאַר דעם ייִדיש־ניצער, וואָס ער זוכט אַ סטאַנדאַרדיזירטן טערמין? און וועלכן געאָגראַפֿישן וואַריאַנט? און פֿון די פּראָפֿעסיאָנעלע און סטיליסטישע וואַריאַנטן – דעם אַגראָנאָמס טערמין (ווײַסער קלעווער; צווייקאַנטיקער אָדער צוויי־שורהדיקער גערשטן)? דעם טערמין פֿון די לערן־ביכלעך (משוגע־קאַרש), צי דעם פֿון דער בעלעטריסטיק (שיכּור־ווײַנשל, למשל בײַ עלי שעכטמאַן)? דעם וואָכעדיק־רעאַליסטישן אָדער דעם שבת־יום־טובֿדיק־פּוריסטישן?

אַ סך מאָל איז עס אַ ויתרוצצו צווישן רעדשפּראַך און צווישן שרײַבשפּראַך. דאָ איז נישט גרינג צו פּסקענען. דער פּרווו פֿון אַ נאָרמירטער טערמינאָלאָגיע, וואָס מיר ברענגען אין גאָווי, איז דאָך געמיינט נישט נאָר פֿאַרן לשון־שבכּתבֿ, וואָלט געווען אומשׂכלדיק סתּם אָפּצוגעבן די בכורה דער שרײַבפֿאָרמע. דער פֿאַרקערטער גאַנג וואָלט אָבער אויך געווען קרום – מיר זענען טאַקע מבֿטל דאָס דײַטשוואַרג פֿון 1890־1915 (און אַפֿילו שפּעטער) און דאָס נאַיִווע קאָנסערוואַטיווקייט, וואָס סע האַלט זיך געטרײַ בײַם פֿרעמדן און איגנאָרירט דאָס אייגענע. מיר קענען אָבער אויך נישט גלאַט אַוועקגיין פֿון צו פֿיל טראַדיציעס פֿונעם געדרוקטן ייִדישן וואָרט. פֿון דער אַנדערער זײַט, וואָלט דער צונויפֿשטעלער פֿון גאָווי נישט געווען קיין לינגוויסט מיט אַ שטאַרקן אינטערעס אין דיאַלעקטאָלאָגיע, וואָלט אויך ער אפֿשר זיך גלאַט געהאַלטן בײַם כּכּתובֿ. ווער סע האָט זיך אָבער איין מאָל

אוועקגעלאָזט שווימען אינעם ים־הרעד־לשון, דער וועט מיין נישט אַזוי פּשוט זיך פֿאַרלאָזן אויפֿן „אַזוי־שטייט־בײַ־האַרקאַווי" (צי בײַ סטוטשקאָוו).

מיר האָבן געפּסקעט פֿון פֿאַל צו פֿאַל: אַ מאָל האָבן מיר אָפּגעקליבן דעם טערמין, וואָס מע האָט געלערנט אין די ייִדישע שולן; אַ מאָל – דאָס קלאַסישע וואָרט; אַ מאָל – ביידע (אי טערען, אי דאָרנדיקער פֿלוימענבוים). כאָטש ס'איז אונדז כּסדר געשטאַנען פֿאַר די אויגן דער טערמינאָלאָגישער אימפּעראַטיוו „איין נאָמען פֿאַר איין אָביעקט", האָבן מיר, פּונקט ווי אין די נאָרמירנדיקע ווערק פֿון אַנדערע לשונות, געמוזט מאַכן פּשרות בײַ לאַנגאָניקע ווערטער, און אין אַ פּאָר פֿאַלן – געגעבן מער ווי איין ברירה. ווי נאָרמאַטיווע אָריענטירן האָבן מיר גענוצט:

1) דעם ספּעציפֿישקייט־ אָדער אַנדערשקייט־פּרינציפּ: פֿון פֿאַראַנענע סינאָנימען און וואַריאַנטן זאָל די בכורה האָבן דער, וואָס ער איז ספּעציפֿישער, ייִדישער, בפֿרט אויב ער איז אויפֿגעקומען אין ייִדיש גופֿא.

2) דעם מאַיאָריטעט־פּרינציפּ: בר־מצרא איז דער סינאָנים צי וואַריאַנט, וואָס געאָגראַפֿיש איז ער פֿאַרשפּרייטער פֿון אַן אַנדערן, ד"ה ער איז געניצט געוואָרן פֿון אַ רעלאַטיווער צי גאָר אַבסאָלוטער מאַיאָריטעט ייִדיש־רעדערס (אַחרי רבים להטות). אויך צווישן די שרײַבשפּראַכיקע פֿאָרמעס דאַרפֿן בילעכער זײַן די, וואָס זיי זענען פֿאַרשפּרייטער.

3) דאָס באַלאַנסירטקייט צווישן רעד־ און שרײַב־לשון. מיר ווייסן, ווי געזאָגט, פֿונעם נאַזיון גאַנג, אַז נאָר דער כּכתובֿ איז אַ יש, און דאָס גערעדטע איז נישט מער ווי „פֿאַרגרײַזט". מיר האָבן געפּרוּווט יוצא זײַן סײַ לגבי גערעדטקייט, סײַ לגבי געשריבנקייט, וואָרן אונדזער כּוונה איז דאָך, אַז די נאָרמירטע נאָמענקלאַטור זאָל האָבן אַן אחיזה, כאָטש נישט קיין גלײַך שטאַרקע, אין אַלע סטילפֿאָרמעס פֿון מאַמע־לשון. דאָס אָנגענומענקייט נאָר אינעם רעד־לשון אָדער נאָר אינעם שרײַב־לשון איז ווי אַ מענטש נאָר מיט איין פֿוס.

4) קירצער איז בעסער, סײַדן דאָס קירצערע וואָרט איז סותר די פֿריִערדיקע פּרינציפּן.

5) אַן עלטערע לעבעדיקע פֿאָרמע איז בילעכער פֿון אַ ייִנגערער לעבעדיקער פֿאָרמע, אָבער אַ ייִנגערע לעבעדיקע פֿאָרמע איז בילעכער פֿון אַן עלטערער טויטער, ד"ה בילעכער פֿון אַן אַרכאַיִזם.

6) דאָס עטימאָלאָגישע אומדורכזעיִקייט איז בילעכער.

לאָמיר ברענגען צוויי דוגמות צו ווײַזן דעם אָנווענד פֿון די נאָר וואָס אויסגערעכנטע פּרינציפּן. פֿאַראַן אַ זגאַל מאָך, וואָס אין דער ייִדישער באָטאַנישער ליטעראַטור טרעפֿן מיר אים אָן מיט די נעמען: בערנמאָך, האָרמאָך, האָרמעך, פֿרויענהאָר, גאָלדענער צאָפּ, קוקומאָך, קוקולײַן, קוקאַוועקע־גראָז, קוקאַוועקע־פֿלאַקס – אַכט סינאָנימען, און איינס פֿון זיי – אין צוויי וואַריאַנטן. די אַלע נײַן פֿאָרמעס קערן זײַן נעאָלאָגיזמען, אַזוי אַז די קריטעריע געאָגראַפֿישער פֿאַרשפּרייט פֿאַלט אַוועק. אָריענטירנדיק זיך אויפֿן ספּעציפֿישקייט־פּרינציפּ האָבן מיר רעקאָמענדירט צוויי: גאָלדענער צאָפּ און קוקומאָך. (אַלע נײַן זענען אָבער פֿאַרצייכנט אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער.)

אָדער די קאָנקורענץ, אינעם ליטעראַרישן ייִדיש, צווישן בערעזע, בעריאָזע, באַראָזע, בעראָזע, ברעזע און בזשאָזע. די עטימאָלאָגיע איז קלאָר: אוקראַיִניש, רוסיש, רײַסיש און פּויליש. עטימאָלאָגיש וויסיק איז דער ייִד פֿון אַ גאַנץ יאָר אָבער נאָר וועגן בעריאָזע און בזשאָזע, בעת בערעזע איז שוין אויף אַזאַ סך אינטעגרירט אין ייִדיש – ס'קער אויך זײַן היסטאָריש עלטער – אַז סע ווערט געפֿילט ווי דאָס

ייִדישסטע. בעריאָזע, ווידער, נישט נאָר פּילט מען עס ווי אַ רוסיזם, נאָר ס׳איז אויך פֿרעמד פֿון אַן אַנדער קוקווינקל: סע ווערט בעל־פּה געניצט דערעיקרשט פֿון רוסיפֿיצירטע ייִדן. אין גערעדטן ייִדיש איז בעריאָזע כּמעט ווי נישטאָ. ווי זשע איז עס אינעם לעבעדיק גערעדטן ייִדיש פֿון נישט־רוסיפֿיצירטע ייִדן, אין די דיאַלעקטן? אין ליטע און רײַסן – [באַראָזע, בעראָזע, בראָזע], אין אוקראַיִנע – [בערעזע, ברעזע], אין קאָנגרעס־פּוילן און מערבֿ־גאַליציע – [בזשאָזע]. אין דרוק טרעפֿט מען באַראָזע און בראָזע למעשׂה קיין מאָל נישט – די וואָס ניצן די פֿאָרמעס בעל־פּה, ניצן ס׳רובֿ דעם רוסיזם בעריאָזע בכּתבֿ; אַ וואָרט וואָס סע האָט נישט קיין אָנשפּאַר אינעם גערעדטן ייִדיש איז אָבער שווער צו רעקאָמענדירן ווי דעם טערמין. ברעזע, ווידער, טרעפֿט זיך יאָ (בײַ מ.־מ. שאַפּיר א״אַ), אָבער נישט צו אָפֿט. איז געבליבן: בערעזע – פֿאַר די זגאַלן מיט לאַנגאָניקע נעמען, ברעזע – פֿאַר די זגאַלן, וואָס מע האָט ערשט געדאַרפֿט באַנאָמענען.

געוויינטלעך, אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער ברענגען מיר אַלע סינאָנימען און וואַריאַנטן, וואָס מיר האָבן זיך אין זיי אָנגעשטויסן, אָדער וואָס ס׳איז אונדז געראָטן זיי אָפּצוזוכן. אָבער כאָטש מיר זענען אינעם געוויקסן־ און מקורים־ווײַזער אויסן רעלאַטיוו אויסשעפּיקייט, דאָס הייסט, דער דעסקריפּטיוער צוגאַנג האָט געמוזט געוועלטיקן, האָבן מיר אויך דאָרטן נישט פֿאַרגעסן דעם נאָרמאַטיוון אידעאַל. במילא האָבן מיר מאַרגינאַלע דײַטשמעריזמען און די אימפּראָוויזירטע און בדרך־כּלל טעותדיקע נעאָלאָגיזמען בײַ אַזוינע פּיאָנירן ווי האַרקאַווי צי האָכבערג א״אַ געמוזט אָפּשיקן צו ממשותדיקערע, ייִדישערע און במילא קאָרעקטערע טערמינען. אויך פֿון די סתּם רוסיזמען אין טייל אַגראָנאָמישע און גערטנערישע האַנטביכלעך („פּאַכוטשי קאָלאָסאָק״) האָבן מיר אָפּגעשיקט צו לײַטישערע ברירות.

ב) היקף, סכום און אַנדערע פּראָבלעמען

ס׳איז אונדז שוין אויסגעקומען אָנצווײַזן (שעכ 68:66), אַז אין איין ייִדיש באָטאַניק־ביכל (גילי) זענען פֿאַרצייכנט די נעמען פֿון 16 זגאַלן ווערבע און עטלעכע צענדליק אַנדערע ביימער און קשאַקעס. אין אַ צווייטן (פּרו־ש) – 53 נעמען פֿון ביימער און קשאַקעס. אין אַ דריטן (האָכבערג) – 24. אין פּלוג – גאָר קיין מעשׂה נישט, אָבער אין תּוך אַרײַן נישט גענוג. אין דער שטאָט ניו־יאָרק אַליין וואַקסן דאָך אַזאַ סך. (מיר רעדן דאָ, געוויינטלעך, נישט פֿון די באָטאַנישע גערטנער פֿון בראָנקס און ברוקלין מיט זייערע טויזנטער געוויקסן.) מיר דאַרפֿן פֿאַרפֿולן די לעקסישע בלויזן, אָבער ווי ווײַט גייט מען, חוץ פֿאַרצייכענען דאָס שוין פֿאַראַנענע טערמינענוואַרג? די גרענעץ־סלופּעס פֿון דער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע וואָלטן מיר מיינסטנס אַרײַנגעקלאַפּט בײַ די געמאַרקן פֿון די ייִדישע מאַסן־ישובֿים אין 20סטן י״ה. מיט אַנדערע ווערטער, מיר קענען זיך באַגיין אָן ייִדישע נעמען פֿון געוויקסן, וואָס זיי וואַקסן אין גרעסטן חלק אַפֿריקע (חוץ דער טעריטאָריע פֿון דער דרום־אַפֿריקאַנער רעפּובליק), פֿון עקוואַטאָריאַלן, טראָפּישן און סובטראָפּישן אַמעריקע (חוץ דעם דרום פֿון די פֿ״ש, קובע, מעקסיקע), פֿון כּמעט גאַנץ אַזיע, פֿון סאַמע צפֿון־ און דרום־אייראָפּע. מיר נייטיקן זיך אָבער אין ייִדישע טערמינען פֿאַר די ביימער און קשאַקעס פֿון מזרח־, צענטראַל־ און מערבֿ־אייראָפּע, פֿון ארץ־ישׂראל, פֿון צפֿון־אַמעריקע, פֿון מעקסיקע, די לאַ־פּלאַטאַ־לענדער, מיזרח־בראַזיל, דרום־אַפֿריקע, אויסטראַליע, בירעבידזשאַן און סאָוועטיש מיטל־אַזיע, וווּ צענדליקער טויזנטער ייִדיש־רעדנדיקע פּליטים האָבן געפֿונען אַ מקום־מיקלט אין דער

צווייטער וועלט־מלחמה.

אַ צווייטע קאַטעגאָריע, וואָס זי דאַרף אַרײַנגיין אין אונדזער טערמינאָלאָגיע: די סאַמע פֿאַרשמטע געוויקסן פֿון גאָר דער וועלט, אַלץ איינס ווו זיי וואַקסן. מע קען, למשל, נישט אין גאַנצן אויסן לאָזן די קויטשוקביימער, כאָטש זיי זענען נישט קיין תּושבֿים אין די ייִדישע מאַסן־ייִשובֿים.

אַ דריטע קאַטעגאָריע, וואָס מע טאָר זי נישט איגנאָרירן: די זגאַלן וואָס ווערן דערמאָנט אין דער ייִדישער ליטעראַטור, סײַ אין דער אָריגינעל ייִדיש־געשריבענער, סײַ די איבערגעזעצטע און באַאַרבעטע.

צווישן די כּלערליי פּראָבלעמען און פּראָבלעמעכלעך איז אפֿשר כּדאַי צו דערמאָנען דאָס לאַנגקייט פֿון טייל נאַטור־וויסנשאַפֿטלעכע טערמינען. טייל קאָנטינענטאַלע לשונות (רוסיש, דײַטשיש א״אַ) ניצן פֿאַר אַ געוויקס־נאָמען אַ לאַנגע ווערטער־גרופּע: אַדיעקטיוו פּלוס סובסטאַנטיווישן צונויפֿהעפֿט. אַזוי האָבן זיך אויך נוהג געווען די איירעפּעיִשע ייִדישע לערנביכלעך פֿון באָטאַניק און ביאָלאָגיע. ענגליש, ווידער, איז יאָ סובֿל לאַנגע צונויפֿהעפֿטן פֿון צונויפֿהעפֿטן: Hairleaf Watercrowfoot Buttercup, אַ שטייגער, איז דער נאָמען פֿון איין געוויקס, נישט פֿון דרײַ! פֿאַרן הדיוט, וואָס פֿאַר אים וואָלט געגאָלטן אַ היפּאָטעטיש „אַלע געוויקסנאָמען האָבן איין פּנים" קען דאָס זײַן אַ מיכשול, אָבער קיין ברירה איז נישטאָ. נישט נאָר אין דער באָטאַניק טרעפֿט זיך דאָס. פֿאַראַן טויזנטער גאָר לאַנגע טערמינען אין דער טעכנאָלאָגיע (impregnated-tape metal-arc welding). „שטאָ קאַן עצה".

דורך געוויי פֿירן מיר אײַן אין דער ייִדישער באָטאַנישער טעמינאָלאָגיע עטלעכע עבֿרית־טערמינען, פֿאַר מינים און זגאַלן וואָס זענען ביז איצטער נישט געווען קיין חלק פֿון ייִדיש. מיר ברענגען זיי מיינסטנס לויטן נאַטוראַליזירטן אויסלייג – זיי זענען דאָך נישט קיין טראַדיציאָנעלע לשון־קודש־ווערטער, נאָר אין דער בחינה פֿון אַ לײַוואָרט. אַפֿילו אין עבֿרית זענען זיי דאָך נישט קיין ווערטערוואַרג, וואָס מע האָט איבערגענומען בירושה פֿון די פֿריִערדיקע דורות, נאָר נײַ־געשאַפֿענע צי נײַ־אײַנגעפֿירטע טערמינען – נײַ־אײַנגעפֿירטע אָדער דורך אַ שינוי־ניכּר (דעם ליטײַנישן us/um... געביטן אויפֿן העברעיִשן ...ון), אָדער דורך אַ קאַלקע. נאָר ווו דער עבֿריתישער שרײַב־אופֿן איז נישט קיין מיכשול בײַם לייענען, לאָזן מיר אים (אַחילוף, אַ שטייגער).

אַ מיכשול איז געווען דער טעמאַטישער היקף: דאָס אָפּהיטן די גרענעץ צווישן באָטאַניק, האָרטיקולטור, אַגריקולטור און געוויקסן־עקאָנאָמיק (פֿיטאָעקאָנאָמיק). די שייכדיקע ייִדישע האַנטביכלעך האָבן אַ סך מאָל, בשוגג צי במזיד, נישט אָפּגעהיט די מחיצה. מיר האָבן זיך אין געוויי נוהג געווען אַזוי: ווען סע קומט צו טאַקסאָנאָמיע, האָבן מיר מסיג־גבֿול געווען – אַרײַנגענומען גאָרטן־סאָרטן פֿון אויפּס און גאָרטנוואַרג. אויף אַנדערע גרענעצן האָבן מיר יאָ מקפּיד געווען.

דער סכום טערמינען? ווען דער בעל־מחבר פֿון געוויי האָט זיך גענומען צום ענין ייִדישע באָטאַנישע טערמינאָלאָגיע, האָט ער נישט געהאַט קיין השׂגה, ווי ווײַט ער וועט בעל־כּרחו גיין. ס'איז אים אָבער שפּעטער געוואָרן קלאָר (שעכ 69:1966), אַז נאָר אַ קליינער חלק פֿון די העט איבער 300,000 געוויקסן, וואָס באָטאַניקערס האָבן שוין אָפּגעמשלט און קלאַסירט, דאַרף אַרײַן אין דער ייִדישער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע. פֿונדעסטוועגן, נאָכן אָפּאַרבעטן 37 יאָר אויף דעם פֿעלד (אַקוראַט: זינט 1960) האָט זיך באַקומען אַ סך־הכּל פֿון 4288 רעקאָמענדירטע נעמען פֿון משפּחות, מינים, זגאַלן און אונטערזגאַלן וואָס אינעם

דרײַשפּראַכיקן ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל אין געווי. אינעם מקורים־ווײַזער, מיט זײַן מער דעסקריפּטיוון, נישט־איבערקלײַבערישן צוגאַנג, זענען פֿאַרצייכנט אַ סך, אַ סך מיין. אויב מע רעכנט אַרײַן די כּלערליי סינאָנימען און וואַריאַנטן (בעיקר שרײַב־וואַריאַנטן; די אַרויסרעד־וואַריאַנטן האָבן מיר בדרך־כּלל איגנאָרירט), די אַרכאַיִזמען, דײַטשמעריזמען, אַנגליציזמען, שפּאַניזמען, די נישט־טעכנישע פֿוללדיקע טערמינען, די פּאָעטישע פֿורעמונגען וכדומה, באַקומט זיך אַ סך־הכּל פֿון אַ 8־10 טויזנט איינסן. רעקאָמענדירן ווי נאָרמירטע טערמינען רעקאָמענדירן מיר אָבער, ווי געזאָגט, „נאָר" די 4288 וואָס אינעם דרײַשפּראַכיקן ווערטערביכל, פּלוס די עטלעכע הונדערט, וואָס קומען צו, אויב מע באַניצט זיך מיטן זוכצעטל פֿון פּרט־נעמען.

אויך גרײַזן אין די אויסגעניצטע מקורים איז נישט קיין שפּעטנע קלייניקייט. מיט טייל טעותן אין די כּלערליי מקורים איז פֿון מאָל צו מאָל נישט גרינג געווען זיך צו ספּראַווען. אויב נאָר אַן ענין פֿון אויסלייג, האָבן מיר טייל מאָל מערניש פֿאַרריכט, דערהײַנטיקט: אויב דער גאַנצער טערמין איז געווען אַ דײַטשמערישער, האָבן מיר אים געלאָזט אומפֿאַרריכט.

פֿאַראַן פֿאַלן, ווו דער ייִדישער טערמין איז דער רעזולטאַט פֿון אַ טעות אין פּשט אָדער פֿון אַ נישט־דערלייענטקייט. אָט האָבן מיר אַ געוויקס מיט דרײַ נעמען: כאַבלאַסטקע, „טויבנקאָפּ" און „טויבנקעפּל"; זענען אָבער די לעצטע צוויי דער פּועל־יוצא פֿון אַ כּמעט קאָמישן טעות: אין דײַטשיש הייסט דאָס געוויקס Taubenkropf, האָט דער בעל־מחבר, וואָס ער האָט, אַ פּנים, דאָס וואָרט אײַנגעפּירט אין מאַמע־לשון, עס געלייענט "Traubenkopf" – אַ נישט־געשטויגענקייט. Kopf און Kropf זענען דאָך לגמרי אַנדערע זאַכן! האָבן מיר אינעם מקורים־ווײַזער אָפּגעשיקט פֿון „טויבנקאָפּ" און „טויבנקעפּל" צו כאַבלאַסטקע, און פּטור אַן עסק.

שיִע־מאָטל ליפּשיצעס אַ טעות אין פּשט האָבן מיר אָבער פֿון גרויס אָפּשײַ וועגן אויפֿגעהיט לדורות: ליפּשיץ־פּערילע. דער בעל־געווי גייט מיטן גאַנג, אַז ליפּשיצעס שפּראַך־חוש איז אַפֿילו בײַ אַ טעות־דורכרײַס באַגלייבטער, ראַיעלער, סאָלידער פֿונעם שפּראַך־חוש פֿון אַנדערע וואָס אָן אַ טעות אין פּשט...

גרינגער איז אונדז אויסגעקומען צו איגנאָרירן טעותים אין דער העברעיִשער טערמינאָלאָגיע. דער מגדיר צמחי ארץ ישראל ברענגט אַ געוויקס חבלבל איטלקי פֿאַר Convolvulus cantabrica, וואָס סע האָט נישט קיין שײַכות מיט איטאַליע, נײַערט מיט שפּאַניע. דער בעל־מחדש פֿונעם עבֿרית־טערמין האָט געקערט פֿלאָנטערן cantabrica מיט calabrica, האָבן מיר אין ייִדיש אויסגעגלײַכט דעם טעות אין פּשט: שפּאַניש שלענדערל.

מיר זענען בכּיוון געגאַן אויפֿן וועג נישט נאָר פֿון ייִדישיזירונג, נאָר אַפֿילו פֿון כּמו פֿאָלק־עטימאָלאָגיע: מאַלע־ביילע, דאָס מאַלווועלע (אין ליטײַניש איז עס אויך אַ דימינוטיוו), שאַנדרע־באַנדרע א"אַ.

אַפֿילו ווען גאַנץ געווי, נישט בלויז דער ערשטער באַנד, וועט האָבן דערזען די ליכטיקע שײַן, בלײַבט נאָך אַ דעזידעראַט, דהײַנו: די הערות צו געווי. כּאָטש אונדזערע מקורים זענען אויסגערעכנט אין מקורים־וועגווײַזער און אין דער ביבליאָגראַפֿיע, וואָלטן מיר זייער געוואָלט דערלעבן כאָטש צום טייל אָנצושרײַבן די מאָטיווירונג, פֿאַר וואָס אַזוי און נישט אַנדערש, פֿאַר וואָס האָבן מיר פֿון כּמה־וכּמה ברירות אויסגעקליבן דײַקע דעם סינאָנים צי וואַריאַנט, נישט קיין אַנדערן. אָבער דאָס איז שוין אַ גאָטזאַך, ס'נישט געווענדט אין אונדז.

סוף מעשׂה במחשבֿה תּחילה. מיר׳לן פֿאַרענדיקן די אַרײַנפֿיר־טיילן דורך אומקערן זיך צו דער קשיא וואָס בײַם סאַמע אָנהייב: צו וואָס האָבן מיר צונויפֿגעשטעלט געווי? דערויף מוזן מיר ברענגען אַ ציטאַט פֿון שלום־עליכם (מאָטל פּייסי דעם חזנס, נ״י, 1920, ז׳ 129):

„דער פּראָשיק איז רויטלעך און צעריבן דין, ווי שמעקטאַביק. רופֿן רופֿט זיך עס ׳שעמעריצי׳.

– וואָס הייסט דאָס שעמעריצי? [פֿרעגט מאָטל זײַן ברודער עליע]

– טערקישער פֿעפֿער.

– וואָס הייסט דאָס טערקישער פֿעפֿער?

– איך וועל דיר געבן אַ ׳וואָס־הייסט־דאָס׳, וועסטו בײַ מיר עפּענען מיטן קאָפּ די טיר!״

צו וואָס דאָס משל? וואָס איז דער נימשל? מיר ווילן מע זאָל יאָ פֿרעגן וואָס שעמעריצע איז און וואָס – טערקישער פֿעפֿער, און וואָס הונדערטער אַנדערע געוויקסן. נישט נאָר פֿרעגן, נײַערט טאַקע אויך געפֿינען אין געווי דעם ענפֿער.

V. סימבאָלן,
קירצונגען, מקורים

באַוול-קוסט, זיין שאַכטעלע און דער זוים דאָס פּליערל.

1. סימבאָלן

: (נאָך אַ וואָקאַל) לאַנגער וואָקאַל (למשל: /A:/ איז דער לאַנגער וואָקאַל A)

// צווישן קאָסאַקעס קומט דער אַרויסרעד, אויב ער איז היפּש אַנדערש פֿונעם אָנגענומענעם שרײַב־אופֿן (אַ שטייגער: /וועגנעבקעס/ פֿאַר וועגגערקעס).

= גלײַכרעכטיק; סינאָנים, דובלעט. פֿונדעסטוועגן גיבן מיר אָפּ די בכורה דער פֿאָרמע וואָס אויף לינקס פֿונעם גלײַכצייכן.

! דער אויסרוף־צייכן פֿאַר אַ וואָרט איז אַ וואָרנדל וואָס סע ווײַזט נישט־רעקאָמענדירטקייט – דאָס וואָרט איז אַ דײַטשמעריזם, רוסיזם, אַנגליציזם, גלאַט אַ טעות.

׳ אַ ווערטיקאַל פּאַסיקל נאָך אַ וואָקאַל ווײַזט דעם אַקצענט, נאָך אַ קאָנסאָנאַנט – פּאַלאַטאַליקייט.

2. פֿרעמדשפּראַכיקע קירצונגען

B. = Belarussian
Fr. = French
G. = German
H. = Hungarian
h.v. = horticultural variety
P. = Polish
R. = Russian
Rum. = Rumanian
U. = Ukrainian

אָט די קירצונגען ניצן מיר נאָר בײַם אידענטיפֿיצירן קולטיווירטע וואַריעטעטן אָדער האַנדל־סאָרטן פֿון אויפּס, גאָרטנוואַרג און תּבֿואות. ווילד וואַקסנדיקע אָדער נאַטירלעך אַנטוויקלטע וואַריעטעטן, ווי אויך זגאַלן, מינים, משפּחות אאַז״וו אידענטיפֿיצירן מיר מיטן אינטערנאַציאָנאַל אָנגענומענעם (ליטײַניש־גרעקישן) טערמין. דעם פֿרעמדשפּראַכיקן מקור פֿון וואַריעטעט־נעמען גיבן מיר, אַגבֿ, אָן נישט כּדי אָנצוּווײַזן די עטימאָלאָגיע, נאָר פֿון אידענטיפֿיקאַציע וועגן.

3. אויסגעניצטע מקורים און זייערע קירצונגען

די רשימה דאָ ווײַטער ווײַזט די קירצונגען, וואָס מיר ניצן אינעם מקורים־ווײַזער. מיר האָבן זיך געפּלײַסט צו ניצן אַזוינע קירצונגען, אַז די געדרוקטע מקורים, וואָס זײ באַצייכענען, זאָלן זײַן אויסגעשטעלט לויטן אַלף־בית פֿון

זייערע בעל־מחברים אָדער פֿון די טיטלען – בײַ אַנאָנימע ווערק.

די מקורים בעל־פּה האָבן מיר אויסגעשטעלט לויטן אַלף־בית פֿונעם געבוירן־אָרט פֿונעם אינפֿאָרמאַטאָר.

ווערק איבערגעזעצטע פֿון אַנדערע לשונות פֿאַרצייכענען מיר לויטן אַלפֿאַבעטישן סדר נישט פֿון די נעמען פֿון די בעל־מחברים, נאָר פֿון די פֿאַרטײַטשערס אָדער רעדאַקטאָרן. ווערק אין נישט־ייִדישע לשונות זענען אויסגעשטעלט לויטן אַלף־בית־סדר פֿון זייערע קירצונגען אויף ייִדיש. נישט־ייִדיש־שפּראַכיקע ווערק, וואָס מיר האָבן באַניצט, אָבער וואָס מיר ציטירן זיי נישט אינעם מקורים־ווײַזער, גיבן מיר אין אַ פֿערטער רשימה: „אַנדערע מקורים".

מיר היטן אויף דעם אויסלייג פֿונעם אָריגינאַל בײַ נעמען פֿון פּעריאָדישע פּובליקאַציעס, ביכער און בעל־מחברים; מערנישט מיר שטעלן צו די דיאַקריטישע צייכנס. בײַ טיטלען פֿון אַרטיקלען, ווידער, סטאַנדאַרדיזירן מיר בכלל די אָרטאָגראַפֿיע. ס'איז דאָך אַ צער־בעלי־חיים אויפֿן צונויפֿשטעלער פֿון אַ ייִדישער ביבליאָגראַפֿיע, אויפֿן רעדאַקטאָר, זעצער און קאָרעקטאָר פֿון אַזאַ טעקסט צו דאַרפֿן פֿון פּאָזיציע צו פּאָזיציע, און אַ מאָל פֿון וואָרט צו וואָרט, אין זינען צו האָבן די אָרטאָגראַפֿישע אומאויסגעהאַלטנקייטן אין די קעפּלעך פֿון די כּלערליי ביבליאָגראַפֿישע מקורים.

מקורים

אַ	אַטלאַס (= שפּראַכוואַרג אויפֿגענומען אויף רעקאָרדירקעס פֿאַרן ייִדישן שפּראַך־ און קולטור־אַטלאַס דורך: י. גרין, מ. הערצאָג, מאיר־לייב וואָלף, אוריאל ווײַנרײַך, מרדכי שעכטער א״אַנד).
אָ״אָ	אָן אָרט פֿון דרוק.
אָאָ״י	אָן אָרט און יאָר פֿון דרוק.
אבק	אבק [= בערעזניאַק]. מלון אידי־עברי מלא. פּאַריז, אָ״י.
אַבר	אַבראַמאָוויטש, הירש. פֿאַרשווּנדענע געשטאַלטן: זכרונות און סילועטן. ב״א, 1958.
אַבראַ	אַבראַמזאָן, ש. געאָגראַפֿיע פֿון פּוילן (...). וואַרשע, 1920.
אַגר	„אַגריקולטור: ייִדישע טערמינאָלאָגיע״. טיפּאָסקריפּט אינעם אָרט־אַרכיוו אין ייִוואָ.
אַד	אַדיעקטיוו פֿונעם סובסטאַנטיוו ... (אַ שטייגער: רעטשענע – אַד רעטשקע).
אָ״ד	אָפּגעמשלט דאָרטן (אינעם אָנגעגעבענעם מקור).
אַדעס	אַדעס (אוקראַיִנע). אינפֿ׳: טויבע ווײַסמאַן.
אוז	אוזליאַן (לעם הומען, מינצקער געגנט). אינפֿ׳: מרים ווײַנטרויב, מ״נ: סאָלאָווייטשיק.
אוי א	אויערבאַך, אפֿרים. גילדענע שקיעה. ב״א, 1959.
אוי א וו	-------. ווײַסע שטאָט. נ״י, תשי״ג.
אוי א וואַר	-------. וואַר איז דער סטעפּ. ת״אָ, 1963.
אוי א ל	-------. לויטער איז דער אַלטער קוואַל. נ״י, 1940.
אוי א לע	-------. אַ לעבן צווישן טאָוולען. נ״י, 1968.
אוי ר	אויערבאַך, רחל. אין לאַנד ישׂראל: רעפּאָרטאַזשן, עסייען, דערציילונגען. ת״אָ, 1964. [זען אויך אָזי, דאָ ווייטער]
אווײַז	The Wise Garden Encyclopedia (...) ed. E.L.D. Seymour. New York, 1951.
אולי	אולינאָווער, מרים. דער באָבעס אוצר. וואַרשע, 1922.
אומ	(כמעט) אומעטומיק וואָרט, נישט כּדאַי צו ברענגען מראה־מקומות.

אונ	אונגעריש.
אונג	„אונגעריש ייִדיש" (= אויף דרום און מערבֿ פֿון די קאַרפּאַטן־בערג: אויבערלאַנד, זימבערגן, מאַרמעראָש, סלאָוואַקײַ, קאַרפּאַטן).
אונג א	אונגער, אַבֿרהם־פּנחס. מײַן שטעטעלע סטריקעוו. נ"י, 1957.
אונג מ	אונגער, מנשה. די חסידישע וועלט. נ"י, 1955.
אונט	אונטערן זוכוואָרט ... קען מען עס געפֿינען אינעם אָנגעוויזענעם ווערטערביכל.
אוסאָ	Усовский, Б.Н. Русско-английский сельско-хозяйственный словарь. Москва, 1960.
אוצ	אונ[ד]זער צײַט. נ"י, 1941־.
אוק	אוקראַיִניש.
אוקר	אוקראַיִנער ייִדיש.
אור	אור חדש. אַמסטערדאַם, 1671. [צ' פּריל, 27]
אוריִעוו	אוריִעוו (באַסאַראַביע). אינפֿ': אַדאַ קרוטאָנאָג, מ"נ: וואַסערשטײן.
אורע	Українська Радянска Энциклопедія. Київ, 1977-.
אַזוי	אַזוי לעבן מיר: דאָקומענטאַלע נאָוועלן, פֿאַרצײכענונגען, רעפּאָרטאַזשן. מאָסקווע, 1964.
אָזי	„מגלת אָזיעראַן: זכרונות און דאָקומענטן". געזאַמלט און געאָרדנט: רחל אויערבאַך, אין ספר אזיראן והסביבה. ירושלים־ת"א, 1959, שפּ' 401־495.
אַזש	אַלגעמײנער זשורנאַל. נ"י, 1970־.
א"י	ארץ־ישׂראלדיק ייִדיש.
אָ"י	אָן יאָר פֿון דרוק.
אַיאַ	אַיאַלטי, חנן. דער מאַן פֿון לע מיל. ת"אָ, 1974.
איג	איג, א. און מ. זהרי, נ. פּינברון. מגדיר לצמחי ארץ ישראל. ירושלים, תש"ח.

איגנאַטאָוו, ב. זען פרו־ש.

איד — דער איד: אָרגאַן פון אומאָפּהענגיגען אָרטאָדאָקסישען אידענטום אין אַמעריקע. נ"י, 1953־.

איה — איהעל (צפון־אונגערן). אינפ׳: שמואל־יצחק סאַמעט.

איוו — איוואַנאָוו, ג. געאָגראַפיע: עלעמענטאַרער קורס. ערשטער טייל, פערדע אויפלאַגע, קיִעוו, 1925.

איוואָ — איוואַנטשענקאָ, ט. „נייע קולטורן אויף די סאָציאַליסטישע פעלדער", באַה, II, 10 (נאָוו׳ 1933), 16־21.

איוויע — איוויע (ווילנער קאַנט). אינפ׳: חנה אַראָנסאָן, מ"נ: פעדער.

איזב — איזבאַן, ש. פאַמיליע קאַרפ. ב"א, 1949.

איזב II — ------. „דער תקיף", גק, 67 (1969), 69־90.

איזמײַל — איזמײַל (דרום־באַסאַראַביע). נג"פ.

איזרא — איזרא, ע. שיך און קאַלאָשן: פון וואָס און ווי אַזוי ווערן זיי אויסגעאַרבעט (...). קיִעוו, 1928.

איזש — איזשביץ (לעם וולאָצלאַוועק, צפון־מערב־פוילן). אינפ׳: נחום גימפל (מינכן).

איט — איט (וואָלין). אינפ׳: דבֿורה כהן.

איטאַ — איטאַליעניש.

איטק — איטקין, מ. „וועגן פרוכטן פון די אַמאָליקע ייִדישע סעדער", פאָרוו׳, 2/XII/1972.

אײַב — אײַבעלסאָן, פּאָול, רעד׳. ענגליש־אידישעס ענציקלאָפּעדישעס ווערטערבוך. נ"י, 1915.

אײַז — אײַזמאַן, נחום. „די שטאָט בײַ דער בירע", סה, 1972, נ׳ 9: 95־107.

אײַזנמאַן — צבֿי אײַזנמאַנס בריוו (5/II/68) צו מרדכי שעכטער וועגן ייִדישער באָטאַנישער טערמינאָלאָגיע אין ישׂראל.

אײַזע — אײַזענשטיין, יעקבֿ. „אַרגענטינע", אין אַרג, 33־36.

אײַנה — אײַנהאָרן, דוד. מײַנע לידער. צווייטע אויפלאַגע, ווילנע, תרע"ג.

איל — אילין, מ. די ווײַסטעניש ווערט איבערגעבויט. קיִעוו־כאַרקעוו, 1935.

אימ; אימ׳ — אימינוטיוו פון (אַ שטייגער: שוועמעלעך, אימ׳ שוואָם).

אינט'	אינטערנאַציאָנאַל אָנגענומענער טערמין.
אינפֿ'	אינפֿאָרמאַטאָר(שע) וועגן דעם שײַכדיקן אָרט.
איס	לובסקי, ח. „איסרלינס ייִדיש", אין ייִפֿיל, 288–302.
איקאָר	באַריכט פֿון דער אַמעריקאַנער איקאָר־עקספּערטן־קאָמיסיע (...). נ"י, 1930.
איש	איש (מאָלדעווע, רומעניע). אינפֿ': שײַנדל וואַלמאַן, מ"נ: פֿישלער.
אַלב	אַלבערטאָן, מ. „אין טײַגע אַ שטיבל", סה, 1967, נ' 8:3–10.
אַלוו	1־טער אַלווײַסרוסלענדישער צוזאַמענפֿאָר פֿון אידישע פּויערים (4־טער דעקאַבר, 1924). מינצק, אָ"ל.
אלון	אלון, עזריה. פרחי הר וגאי. ת"אָ, 1955.
אַלטמ	אַלטמאַן, משה. אויסגעוויילטע שריפֿטן. בוקאַרעשט, 1974.
אַלטמ 35	——. די ווינער קאַרעטע (...). בוקאַרעשט, 1935.
אַלטנ	אַלטנײַלאַנד: אילוסטרירטער חודש־זשורנאַל, געווידמעט ארץ־ישׂראל. וואַרשע, 1919–1925.
אַלט־ס	אַלט־סווענציאַן (לעם ווילנע). אינפֿ': פֿראַדע פֿרידקין, מ"נ: ליגומסקי.
אליאַש	אליאַש, י. „פֿאָרשריטן אין דער א"ידיקער לאַנווירטשאַפֿט", לאָנדוו, II, 10 (נאָוו' 1947), 4.
אָליע	אָליעווסקי, בוזי. „לידער וועגן די ערשטע", סה, 1972, נ' 9:44–46.
אָליצ ב	אָליצקי, ברוך. מײַן בלוט איז אויסגעמישט: לידער און געזאַנגען. נ"י, 1951.
אָליצ וו	אָליצקי, ל. וואָלינער ייִדן: ראָמאַן. ת"אָ, 1973.
אָליצ פֿ	——. פֿון אײגענעם פֿעלדז. ת"אָ, 1964.
אָליצ 33	——. זון אַנטקעגן: דערציילונגען (...). וואַרשע, 1933.
אָליצקי	אָליצקי, מ. לידער פֿון פֿריִער און פֿון איצט. ת"אָ, 1980.
אַלמ	אַלמאַזאָוו, ש. צען יאָר ביראָ־בידזשאַן. נ"י, 1938.
אַלמ ייִ	אַלמאַנאַך ייִדיש. רעדאַקציע־קאָלעגיע: יעקבֿ פּאַט, מלך ראַוויטש, זײַנוול דיאַמאַנט. נ"י, 1961.

אָלע	אָלעסקאָ(וו) (אוקראַיִנע). אינפֿ': מירקע סאַפּיאַן, מ"נ: אַנבינדער.
אַלעקס	אַלעקסאַנדראָווע דעקי (צפֿון־מערבֿ־פּוילן). אינפֿ': דוד פּיעניעק.
אַלפֿ 22	אַלפֿערסאָן, מרדכי. קאָלאָניע מאַאוריציאָ: דרײַסיק־יעהריגע יק"אַ קאָלאָניזאַציע אין אַרגענטינע. ב"א, 1922.
אַלפֿ 23	-------. 30 יאָר אין אַרגענטינע: מעמואַרן פֿון אַ ייִדישן קאָלאָניסט. בערלין, 1923.
אַלפֿאַ	אַלפֿאַבעט, פֿ. „מאַטעריאַלן צו אַ אידיאָטיקאָן פֿון שטעטל פּיאָסק, לובלינער קרײַז", אין ייִפֿיל, 61–72.
אַמש	אַמשינעוו (וואַרשעווער געגנט). אינפֿ': בלומע גאָטעסמאַן, מ"נ: רינקעוויטש (חולון, ישׂראל).
אַנג	אַנגליציזם.
אַנט פּ	אַנטאָלאָגיע פֿון דער ייִדישער פּראָזע אין פּוילן (...). צונויפֿגעשטעלט: י.־י. טרונק, אַהרן צייטלין. נ"י, 1946.
אָנכי	אָנכי, ז.־י. ר' אַבאַ און אַנדערע כּתבֿים. ב"א, 1953.
אַנשל לוי	מײַטליס, יעקבֿ י. מדרש לפּרקי אבות בײִדיש קמאית לאנשל לוי. יעקבֿ י. מײַטליס, רעד'. ירושלים, תשל"ט.
א"ס:	אויפֿן סמך פֿון אַ געוויסן מקור צי טערמין אין אַן אַנדער לשון (למשל: אַז מיטן דײַטשמעריש „יאָהאַניס־עפּל" איז געמיינט גן־עדן־עפּעלער, האָבן מיר געדרונגען א"ס: בר, דאָס הייסט אויפֿן סמך פֿון דער בראָקהאַוז־ענציקלאָפּעדיע).
אַסט	אַסטילע (וואָלין). אינפֿ': אַהרן בורלאַנט.
אָסטר	אָסטראָוצע (קעלצער קאַנט). אינפֿ': אליעזר קופּערמאַן; צווייטער אינפֿ': נב"פֿ.
אָסטר־מ	יזכּור־בוך פֿון דער ייִדישער קהילה אין אָסטראָוו־מאַזאָוויעצק [= אָסטרעווע]. ת"אָ, 1960.
אָסטרע	אָסטרע (וואָלין). אינפֿ': הערשל ראַבינאָוויטש.
אָסטרעווע	אָסטרעווע (= אָסטראָוו־מאַזאָוויעצק). אינפֿ': וועלוול קאַפּקאַ.
אַסיאַ	אַסיאַ. צווײַגן־ציטער. ת"אָ, 1972.
אָפּ	אָפּאַטאָשו, י. „פֿון מײַן לעקסיקאָן", ייִשפֿ, I (1941), 90–93, 118–120, 156–157, 183–185.
אָפּ א	------. אין פּוילישע וועלדער. זעקסטע אויפֿלאַגע, וואַרשע, 1923.

אָפּ אַל	--------. אַליין: ראָמאַן. צווייטע אויפֿלאַגע, ווילנע, 1927.
אָפּ ט	--------. אַ טאָג אין רעגנסבורג. נ"י, 1933.
אָפּ יי	--------. ייִדן־לעגענדע און אַנדערע דערציילונגען. נ"י, 1951.
אָפּ ל	--------. לינטשערײַ און אַנדערע דערציילונגען. ווילנע, 1927.
אָפּ מ	--------. מענטשן און חיות. נ"י, 1938.
אָפּ פּ	--------. „50 יאָר ייִדישע ליטעראַטור אין די פֿאַראייניקטע שטאַטן", ייִבל, XXXVIII (1954), 39־54.
אָפּ ר	--------. ראָמאַן פֿון אַ פֿערד־גנבֿ. זיבעטע אויפֿלאַגע, ווילנע, 1928.
אָפּמ'	אָפּמשלונג, נישט קיין אמתער טערמין (אַ שטייגער: קרומע ווערבע).
אפּש	אַפּשאַן, הערצל. בית ישׂראל - וויזשניצער רבי'ס הויף. סיגעט (רומעניע), 1939.
אקער	אַקערמאַן, העניך. כ'בין קיינמאָל נישט אַוועק פֿון דער היים. ת"אָ, 1962.
אקער מ	אַקערמאַן, מענדל. אויסגעלאָשענע שטערן. ב"א, 1960.
אקצ	דער אַקציזניק. זשיטאָמער, 1868.
אָקר	אָקרוטני, יוסף. טויבע טעריטאָריע. ב"א, 1973.
אָקר ס	--------. סוף קאַפּיטל. ב"א, 1956.
אַרבעט	דאָס בוך פֿון אַרבעט: צו דער געשיכטע פֿון דער אַרבעטנדיקער קאָלאָניזאַציע (...) אין ארץ־ישׂראל. ערשטער באַנד, קאָוונע, 1934.
אַרג	אַנטאָלאָגיע פֿון דער ייִדישער ליטעראַטור אין אַרגענטינע. סעלעקציאָנירט (...): שלמה סוסקאָוויטש. ב"א, 1944.
אַרג יי	אַרגענטינער ייִוואָ־שריפֿטן. ב"א, 1941־.
אָרט	באַריכט פֿון געגנט־קאָמיטעט פֿון דער געזעלשאַפֿט אויף צו פֿאַרשפּרייטן (...) לאַנדווירטשאַפֿט צווישן ייִדן („אָרט") אין ווילנע פֿאַרן 1921 יאָר. אָאָ"י.
אַרכ	אַרכאַיִזם; וואָרט פֿונעם ערשטן ליטעראַרישן ייִדיש.
אָרל	אָרלאַנד, ה. הרעבלייעס. צווייטע אויפֿלאַגע, כאַרקעוו, 1931.

אָרנ	אָרנשטיין, ישׂראל. הערונות ישׂראל. יאַס, 1893.
א"ש	אויפֿן שוועל [ט"ג]. נ"י, 1941־.
אַש	אַש, שלום. „אַ שטילער גאָרטן", ייִדקו, יאַנ'/פֿעב' 1980: 25־31.
אַש א"י	--. ארץ ישׂראל. נ"י, 1921.
אַש י	--. יוגענד: דערציילונגען. צווייטעס בוך, נ"י, 1917.
אַש קה	--. קידוש השם. נ"י, 1942.
אַשע	אַשענדאָרף, ישׂראל. לעצטע שריפֿטן. ב"א, 1958.
אָשע ה ג	אָשעראָוויטש, הירש. געזאַנג אין לאַבירינט: לידער און פּאָעמעס. ת"אָ, 1977.
אָשע ה ת	---------. תנך־פּאָעמעס. ת"אָ, 1979.
אָשע מ	אָשעראָוויטש, מ. געשיכטעס פֿון מײַן לעבן. נ"י, 1945.

ב"א	בוענאָס־אײַרעס.
באַב	באַביצקי, אינדזש' יעקבֿ. ייִדישע לאַנדווירטשאַפֿט אין סטאַניסלאַ־ווער וואָיעוואָדשאַפֿט. צווייטע אויפֿלאַגע, שטוטגאַרט, 1948.
באָדז	באָדזענעוו (לעם פלאָצק, צפֿון־פּוילן). אינפֿ': בינעם לעדערמאַן
באָדע	Bodenbender, Guillermo. "Nombres (...) de plantas argentinas (...)," Revista de la Universidad Nacional de Córdoba, 27 (marzo-avril 1940).
באַה	באַהערשן די טעכניק פֿון דער סאָציאַליסטישער לאַנדווירט־שאַפֿטלעכער פּראָדוקציע: חודש־זשורנאַל. כאַרקעוו, 1932־1934.
באַטער	באַטער (אונגערן). אינפֿ': שלמה־פֿײַוול ווײַס.

באָטש	באָטשאָן (מאָלדעווע). אינפֿ׳: אַנאַ (אַנוצאַ) שעכטער, מ״נ: ראָט.
באָלש	Большая советская энциклопедия. 30 тт. Москва, 1970–78.
באָמ	באָמזע, נחום. אַ חתונה אין האַרבסט: לידער. נ״י, 1949.
באָנ	באָניעד (דרום־אונגערן). אינפֿ׳: רײזל שוויד, מ״נ: דײַטש.
באַס	די אידישע לאַנדווירטשאַפֿט אין בעסאַראַביע (...) אין יאָר 1924. קעשענעוו, 1926.
באַסאַ	דאָס ייִדיש פֿון באַסאַראַביע (פּראָווינץ צווישן די טײַכן פּרוט און דניעסטער).
באַסין	אַמעריקאַנער ייִדישע פּאָעזיע: אַנטאָלאָגיע. געזאַמלט און צונויפֿגעשטעלט: מ. באַסין. נ״י, 1940.
באַראָ	באַראָוויטש, אַגר׳ י.ש. ווי אַזוי צו פֿירן פֿעלד־ווירטשאַפֿט אינעם סטעפּ־געגנט פֿון אוקראַיִנע. מאָסקווע, 1927.
באַרב	באַרבעוויץ (בוקעווינע). אינפֿ׳: יצחק ווידמאַן.
באָרזש	באָרזשעווע (קאַרפּאַטן). אינפֿ׳: שײַנדל קליין.
באַרי	באַרישפּאָליע (לעם קיִעוו). אינפֿ׳: דאָבריש גאָרדאָן, מ״נ: אָקמאַן.
באָרנ	באָרנשטיין, י. דער מצבֿ פֿון דער ייִדישער לאַנדווירטשאַפֿט אין מזרח־גאַליציע. סעפּאַראַטל פֿון ווירטשאַפֿטלעך לעבן. אָא״י.
באַרק 59	באַרקאַן, ח. מײַן שטעטל אונגען: פּאָעמע. פֿילאַדעלפֿיע, 1959.
באַרק 62	-------. אויף פֿרעמדער ערד. ב״א, 1962.
באַש	באַשעוויס, יצחק. מײַן טאַטנ׳ס בית־דין־שטוב. נ״י, 1956.
באַש ק	-------. דער קנעכט. נ״י, 1967.
באַש ש	-------. דער שפּיגל און אַנדערע דערציילונגען. ירושלים־ת״א, 1975.
באַש שׂטן	-------. דער שׂטן פֿון גאָרײַ (...). נ״י, 1943.
באַשר	„באַשרײַבונג פֿון ירושלים פֿון צוויי אַלטע אַראַבישע שריפֿטשטעלער", קמ, 10 (1865), 150–153.
בבד	Bartnicka-Dąbrowska, Barbara. Polskie Ludowe Nazwy Grzybów. Wrocław–Warszawa–Kraków, 1964.

ב.ד.	ב.ד. „די וויכטיקסטע דערמאָנונגען אויף פּריילינג“, ייִלוו ב, V (1937), 15‏–16.
בה:	בהסכּם מיט אַ טערמין אין אַן אַנדער לשון צי אַן אַנדער מקור (למשל: בה:ליטײַ = בהסכּם מיטן ליטײַניש־גריעקישן אינטערנאַציאָנאַלן טערמין).
בוו	ביכערוועלט (...). וואַרשע, 1922־1924.
בויד	בויד (נאַוואַרעדקער קאַנט). אינפֿ': לייבע קלענער.
בוים	בוימוואָל, רחל. פֿון ליד צו ליד. ירושלים, 1977.
בוכ	בוכבינדער, יאָסל. „צווישן כוואַליעס“, סה, 1968, נ' 8:60־113.
בול	Bulas, Kazimierz et al. The Kościuszko Foundation Dictionary: English-Polish, Polish-English. Ninth printing, New York, 1983.
בולק	בולקין, אַבֿרהם. געאָגראַפֿיע פֿון אײראָפּע. ווילנע, 1925.
בולק II	------. געאָגראַפֿיע פֿון די אויסעראייראָפּעיִשע לענדער (...). ווילנע, 1930.
בוק ב	באָטאַנישע טערמינאָלאָגיע צונויפֿגעשטעלט פֿאַר די ייִדישע לערנביכלעך פֿונעם בוקאַרעשטער מלוכה־פֿאַרלאַג אין די 1950ער יאָרן. די מיטאַרבעטערס: הערטאַ דאָנענפֿעלד און י. קאַראַ (כּ״י צוגעשיקט פֿון י. קאַראַ, 1986).
בוק שר	בוקאַרעשטער שריפֿטן. בוקאַרעשט, 1978־.
בוקע	בוקעווינער ייִדיש.
בורגנ	סטאַלעק, ד. „מאַטעריאַלן צום בורגנלענדער ייִדיש“, פֿש, II (1928), 265–280.
בורט	בורטיאַנסקי, י. דאָס געוויקס און זײַנע נוצן פֿאַר די קאָמפּלעקס־טעמעס אינעם ייִנגערן קאָנצענטר. קיִעוו, 1929.
בור־קר	בורסוק, מאיר און נחום קריטשמאַר, רעד'. די קאָלאָניע נאַרסיס לעווען. ב״א, 1964.
בורש	בורשטיין, אַבֿיעזר. דערציילונגען אין לב אין די 1970ער יאָרן.
בורשט	בורשטין, מ. איבער די חורבֿות פֿון פּלוינע. ב״א, 1949.
בורשט מ	--------. בײַ די טײַכן פֿון מאַזאָוויע. וואַרשע, 1951.
ב.ז.	ב.ז. [= בערטאַ זאָנענפֿעלד]. „אַרויספֿירן די בינען אויף היידגעוויקסן (ווזשאַס)“, ייִלוו ב, II (1934), 86.

בזש	בזשעזשלינער [= ברעזשלינער] יזכור־בוך. א. אַלפּערין, נחום סומער, רעד'. נ"י־ישׂראל, 1961.
ביאַל	ביאַלאָסטאָצקי, ב.־י. פֿון ליד צו ליד. נ"י, 1958.
ביאַליסטאָק	ביאַליסטאָק (צפֿון־מיזרח־פּוילן, הײַנט: ר"פּ). אינפֿ': שׂרה באָרנ־שטיין, מ"נ: צפּת.
ביאַליק	ביאַליק, ח.־נ. „פֿון זײַן ליטעראַרישער ירושה", גק, I (1949), 10־19.
ביאַליק ש	———. שירים (לידער און פּאָעמען). בערלין, 1922.
ביאַלע	גרויס־ביאַלע. אינפֿ': חנה לעווין, מ"נ: פּאַרשפּאַן; יעקבֿ־משה שנײַדמאַן.
ביב	ביבער, ישׂראל. אילוסטרירטער קאַטאַלאָג פֿון נאַטור־וויסנשאַפֿטלעכן מוזיי (...). ווילנע, 1939.
ביב ז	———. זאָאָלאָגיע: I טייל. אָנשדרהדיקע. ווילנע, 1939.
ביב פּ	———. פּרילינג: נאַטורביכל (...). וואַרשע, 1936.
ביז	ביזבערג, פינחס. [בריוו פֿון אַרגענטינער ייִדישע קאָלאָניסטן אָפּגעדרוקט אין זײַן] „אויף די שפּורן פֿון ייִדישער אײַנאָרדענונג אין אַרגענטינע", אַרג יי, II (1942), 46־47; III (1945), 23־49.
ביז ד	———. „דאָס דאָרף פֿון הייליקן אַגעלע", אין אַרג, 65־70.
ביכל	איין ביכל וואָס דרינין גיפֿינט זיך זאַכין ציקאָווי בעדערפֿטיגי אונ מיט נוץ (...). שקלאָוו, 1795. [ציטאַטן צוגעשיקט פֿון הרבֿ חיים ליבערמאַן]
ביל	בילמעס, לעאָן. אַמאָל איז געווען אַ שטעטל [אָלעקסאָוו]. ת"א, 1963.
בילסק	בילסק (דרום פֿון ביאַליסטאָק). אינפֿ': ליבע עלסאָן, מ"נ: אוזשיצקי.
בימקאָ	בימקאָ, פֿ. דאָס געוויין פֿון בלוט. נ"י, 1954.
בימקאָ דאָ	———. „דאָ און דאָרטן", אין זאַמלבוך, י. אָפּאַטאָשו, ה. לייוויק, רעד'. נ"י, 7 (1948), 63־113.
בינ	בינטשע דיא צדקתטע (...). וואַרשע, 1883.
ביס	ביסקאָ, א. ל. מלון (מלא ושלם) זרגוני עברי. לאָנדאָן, תרע"ג.
ביקל	ביקל, שלמה. משפּחה אַרטשיק. ת"א, 1967.

ביקל דרײַ	----. דרײַ ברידער זײַנען מיר געווען. נ"י, 1956.
ביר מ	בירנבוים, מאַרטין. לידער וועגן ליד. נ"י, 1981.
ביר ש 16	Birnbaum, Salomo. Praktische Grammatik der Jiddischen Sprache (...). Wien-Leipzig, 1918 (2. Auflage: Hamburg, 1966).
ביר ש 32	בירנבוים, ד"ר שלמה. ייִדיש ווערטער־ביכל (...). לאָדזש, ה'תּרצ"ב.
ביר ש 40	Solomon A. Birnbaum. Yiddish Phrase Boook. London, 1940.
ביר ש 79	S.A. Birnbaum. Yiddish: A Survey and a Grammar. Toronto and Buffalo: University of Toronto Press, 1979.
בירז	בירז (ליטע). אינפֿ': יצחק־אַהרן בערגער.
ביר־ק	בירנבוים, מ. און ד. קאַסעל. געאָגראַפֿיע: אַוסטראַליע, אַנטאַרקטיקע און אַפֿריקע. צווייטער טײל, וואַרשע, 1921.
ביר־ק ב	--------. כינא און מאַנדזשוריען, מאָנגאָליען, טיבעט, קאָרייע (...). וואַרשע, 1918.
בירש	בירשטײן, יאָסל. „זומער", גק, 103 (1980), 21־52.
בלאָ	Blomberry, Alec M. What Wildflower is That? Sydney-Auckland-London-New York, 1973.
בלאַכ	בלאַכאָווניע (דאָרף לעם טשענסטעכעוו, פּוילן). אינפֿ': פֿריידע בלום, מ"נ: בראָט.
בלום	בלום, שמואל. דער בוים פֿון לעבן: אַרײַנפֿיר אין דער זאָאָלאָגישער וויסנשאַפֿט (...). נ"י, 1931.
בלומע	בלומענטאַל, נחמן. צוריקבליקן [זכרונות פֿון באָרשטשעוו]. ת"אָ, 1973.
בל"י	דאָס וואָרט טרעפֿט זיך בלויז אין לשון־יחיד (סינגולאַרע־טאַנטום). אין די זעלטענע פֿאַלן, ווען דאָס וואָרט קומט אין לשון־רבים, איז עס טײַטש נישט 'עטלעכע, אַ סך', נאָר 'פֿאַרשײדענע מינים'.
בליץ	יקותיאל בן יצחקס תּנך־פֿאַרטײַטש. אַמסטערדאַם, 1676־1679.
בל"ר	דאָס וואָרט טרעפֿט זיך בלויז אין לשון־רבים (פּלוראַלע־טאַנטום).
בן־ג	בן־גוריון־בן־צבֿי, רעד'. יזכּור: צום אָנדענקען די געפֿאַלענע וועכטער און אַרבעטער אין ארץ־ישׂראל. צווייטע פֿאַרגרעסערטע אױפֿלאַגע, נ"י, 1907.
בן־ג־ב	בן־גוריון, ד. און י. בן־צבֿי. ארץ־ישׂראל אין פֿערגאַנגענהייט און געגענוואַרט (...). נ"י, 1918.

בן־נון	Bin-Nun, Jechiel. Jiddisch und die deutschen Mundarten. Tübingen, 1973.
בעל	Беларуска-рускі слоўнік. Пад рэдакцыяй К.К. Крапівы. Масква, 1962.
בעלכ	בעלכאַטאָווסקי, ישׂראל. פֿון אַ לעבן וואָס איז נישטאָ מער. ת"אָ, 1973.
בעלכעטעוו	בעלכעטעוו (לאָדזשער קאַנט). אינפֿ': גוטשע האַוט, מננ"פֿ.
בעלץ	בעלץ (באַסאַראַביע). אינפֿ': ב. אָקס.
בעלק	בעלקינד, ישׂראל. די ערשטע שריט פֿון ישובֿ ארץ ישׂראל. נ"י, 1918.
בעם	Beem, H. Jerosche: Jiddische [האָלענדיש ייִדיש לויט:] spreekwoorden en zogswijzen uit het Nederlandse taal-gebied. 2e (...) druk, Assen, 1970.
בענדין	בענדין (דרום־מערבֿ־פּוילן). אינפֿ': נחום מעלניק.
בעראַ	Beranek, Franz-Josef. Die Jiddische Mundart Nordost-ungarns. Brünn-Leipzig, 1941.
בעראַ ס	-------. "Sprachgeographie des Jiddischen in der Slowa-kei", Sonderdruck (...) Phonetik, III, 1-2 (1949), 25-46.
בערג	[בערגמאַן, אַ.] . „בלומען", אין ייִפֿיל, 97.
בערג א	בערגעלסאָן, דוד. אַרום וואָקזאַל: ערצעהלונג. וואַרשע, 1909.
בערג ב	---------. באַם דניעפּער. ערשטער באַנד, מאָסקווע, 1932; צווייטער באַנד, מאָסקווע, 1940.
בערג בי	---------. בירעבידזשאַנער. מאָסקווע, 1934.
בערג־ק	--------- און עמ קאַזאַקעוויטש. בירָאָבידזשאַן. מאָסקווע, 1939.
בערד	[בערדיטשעווסקי, מיכה־יוסף] מיכה בן גריון. יודישע כּתבֿים פֿון אַ ווײַטען קרובֿ. (...) עם ולשון. בערלין, תרפּ"ד.
בערל	בערלינסקי, ש. אַ לעבן גייט אויף. וואַרשע, 1938.
בערמ	בערמאַן, י.־מ. מעבל־אַרבעט: האַנטבוך פֿאַר סטאָליאַרעס. וואַרשע, 1929.
בערנ	ייִדישע שפּריכווערטער און רעדענסאַרטען. געזאַמלט (...) פֿון איגנאַץ בערנשטיין. וואַרשע, 1908.

בערנשטיין׳ס	נאַטור־וויסענשאַפֿטליכע פֿאָלקס־ביכער זען פֿרומק
בערעז	בערעזיטש (לעם ליבישיי, דרום פֿון פינצק). נב״פּ.
בערעק	בערעקסאַז (קאַרפּאַטן). אינפֿ׳: ישׂראל שוואַרץ.
בערק	בערקאָוויטש, י.־ד. מנחם־מענדל אין ארץ־ישׂראל. ת״אָ, 1973.
בערקמ	בערקמאַן, יונה. ווײַפּרײַד. ת״אָ, 1977.
ב.צ.	ב.צ. „אַ פּאָר באַמערקונגען וועגן זעצן קאַרטאָפּל״, ייִלוו ב, IV (1936), 28–29.
בר	Der Grosse Brockhaus. Leipzig, 1928.
בראַט	בראַט, יצחק. אין היימישן שפּיגל: הומאָר און סאַטירע. ת״אָ, 1974.
בראָכעס	בראָכעס, ש. און ד. שאַפּיראָ. נאַטורוויסנשאַפֿט: פּראַקטישע אַרבעטן און מאַטעריאַלן (...) מינסק, 1927.
בר־אל	בר־אל, יוסף. מלון יידיש־עברית לשו״ת גדולי אשכנז: מאות י״ג־ט״ו. רמת־גן, תשל״ז.
בראַס	[ר׳ נחמן בראָסלעווער]. ספורי מעשׂיות. אָ״אָ, תקע״ה.
ברוין	ברוין, ה. דאָס פֿאַמיליען קאָך־בוך (...) ספּעציעל פֿאַר דער אידישער קיך. נ״י, 1928.
ברוס	ברוסילאָוו, ניסן. בײַ די טײַכן פֿון פּאַלעסיע. נ״י, 1953.
ברוס II	---------. די שטילע ערד. נ״י, 1957.
ברוצ	ברוצקוס, פּראָפֿ׳ ב. די ייִדישע לאַנדווירטשאַפֿט אין מזרח אייראָפּע. בערלין, 1926.
ברוק	ברוק, פּראָפֿ׳ ב. „די ספּעציאַליזירונג פֿון דער לאַנדווירטשאַפֿט אין דער ייִדישער אַווטאָנאָמער געגנט״, פֿאָרפּ, 2 (1936), 181–195.
בריקס	בריקס, ירחמיאל. די אַנטלויפֿערס פֿון גסיסה צום לעבן. נ״י, 1975.
ברכ מ	ספר ברכות מנחם (...). ווילנע, 1866.
ברע	ברעזן (מינצקער קאַנט). אינפֿ׳: כײַקע בערגער, מ״נ: קרײַנעס.
בש	בירעבידזשאַנער שטערן (...). בירעבידזשאַן, 1930–.

ג	גאָדינער, שמואל. זאַוועלער טראַקט. נ״י, 1950.
גאָוו	גאָוואָרע (וואַרשעווער געגנט, פּוילן). אינפֿ': נחמן טײַטלבוים.
גאָטל	גאָטלאָבער, אַבֿרהם־בער. דער גילגול. וואַרשע, 1896.
גאָטליב	גאָטליב, אינזש' י. „ווילדע קרײַטעכצער אין גאָרטן", ייִלוו ב, III, 5 (1935), 52.
גאַל	גאַליציאַנער ייִדיש.
גאַל 19	גאָלאָמב, אַ. „נאַטור־לימוד אין דער ייִדישער פֿאָלקסשול", שול און לעבן: חודש־זשורנאַל (אָרגאַן פֿון ייִדישן דעמאָקראַטישן לערער־פֿאַרבאַנד. בילדונג־סעקציע בײַ דער „קולטור־ליגע", קיִעוו, 1918–1920?) 5/4 (מאַרץ־אַפּריל 1919), 44.
גאַל 21	-------. „בלעטערפֿאַל אין האַרבסט", גריני, 34 (אָקט' 1921), 552–556.
גאַל 22	-------, פֿאַרט'. אַ.באָטש, געוויקסן, קיִעוו, 1919. (צווייטער איבערגעאַרבעטער דרוק: וואַרשע, 1922; דריטער דרוק אונטערן טיטל: אַ. גאָלאָמב, באָטאַניק, מעקסיקע, 1947.)
גאַל 22 ב	-------. דאָס לעבן פֿון אַ בוים. קיִעוו, 1922.
גאַל 23	-------. וואַסער־געוויקסן: הילפֿס־ביכל צו באָטאַנישע עקסקורסיעס אויפֿן וואַסער. ווילנע, 1923.
גאַל 23 ב	-------. „י. גיליגיטש, אונדזער פֿלאָרע", בוו, II (1923), 99–100.
גאַל 26	-------. פּראָגראַם פֿון נאַטור־לימוד [פּראָיעקט]. וואַרשע, 1926.
גאַל 38	-------. „עטלעכע באַמערקונגען (...)", ייִפֿאָ, I (1938), 293.
גאַל 58	-------. [„געוויקס, געוועקס, פֿלאַנץ"], ייִשפּ, XVIII (1958), 94.
גאַל 64	-------. [„מין, אַרט"], ייִשפּ, XXIV (1964), 93.
גאָלד	גאָלד, בען. אין יענע טעג. נ״י, 1970.
גאָלדב	גאָלדבלאַט, דוד. אַלגעמיינע אילוסטרירטע ענציקלאָפּעדיע. 2 בב'. נ״י, 1920, 1923.
גאָלדוו	Goldwater, A. Citrus Fruits in Palestine (...). Jerusalem, 1972.
גאָלדווי	גאָלדווירט, בעלאַ. אין דער פֿרעמד. נ״י, 1954.
גאָלדענ	גאָלדענשטיין, חיים. „פּאַרע פֿון אַ קאַלטער מאַמעליגע", בוק שר, ב (1979), 14–23.

גאָלדענ II	----------. „זיצן דרײַ ווײַבער", בוק שר, ג (1980), 41־55.
גאָלדענ III	----------. צווײ נאָוועלעס מיט אַ שמיץ. בוקאַרעשט, 1977.
גאָלדש	גאָלדשטרײַך, חיים. „אין איינעם אַ טאָג", אין אַרג, 145־152.
ג־אַן	ג־אַן, י., פּאַרט׳. מאַמין־סיביריאַק, „אַ וואַלד־מעשׂהלע", גריני, 25 (מאַרץ 1921), 181־184.
גאַר	גאַרבער, חנא. מענטשן, פּלאַנצן און רפֿואות (אַלגעמיינע שטריכן). ב"א, 1945.
גאַרב	גאַרבער, לויס. „אַ ברוקלינער ייִד וועגן היימישע שוואָמען", פֿאָרווו, 15/XI/1972.
גאָר ע	גאָרדאָן, עליע. „די מאַמע פֿון די טראַקטאָריסטן", סה, 1962, נ׳ 2:83־93.
גאָר ע א	------. „אונטער דער הייסער זון", בה, 1976, נ׳ 2:36־84.
גאָר ש	גאָרדאָן, שמועל. „ניט אויסגעטראַכט, ניט צוגעטראַכט", סה, 1976, נ׳ 9:61־99.
גאָרדין א	גאָרדין, אַ. דרײַסיק יאָר אין ליטע און פּוילן. ב"א, 1958.
גאָרדין י	גאָרדין, יעקבֿ. די יתומה: דראַמע. נ"י, 1911.
גאָרדין י III	------. אַלע שריפֿטן. דריטער באַנד, נ"י, 1910.
גאָרדין י ג	------. גאָט, מענטש און טײַוול. נ"י, 1911.
גאָרז	גאָרזשיץ (צענטראַל־גאַליציע). אינפֿ׳: רחל האַר.
גאָרין	גאָרין, ב. (י. גוידא). פֿערגעסענע ניגונים. ערשטער באַנד: יום־טובֿ׳דיגע ערצעהלונגען. נ"י, 1919.
גאָרש	גאָרשמאַן, ש. „כאַנקע", סה, 1962, נ׳ 1:61־63.
ג"ד	געוועזענער דימינוטיוו (/בעריקל/, למשל, ווערט אין גרויסע טיילן פֿון דרום־מ מער נישט געפֿילט ווי אַ דימ׳).
גובנ	גובניצקי, אַלעקסאַנדער. „אַ טאָג אין בראַטסק", סה, 1961, נ׳ 3:15־18.
גובנ II	---------. „אויף די ברעגן פֿונעם קאַספּישן ים", סה, 1971, נ׳ 1:133־139.
גובנ III	---------. „די באָבע נעסיע", סה, 1971, נ׳ 11:126־136.

גוואָ	גוואָזדאָפּקע (לעם קריוואָזער, אוקראַינע). אינפֿ': שײנדל פּאָליסאַר, מ"נ: גלעזערמאַן.
גווב	גרויסער ווערטערבוך פֿון דער ייִדישער שפּראַך. רעד': יודל מאַרק (ב' I–III: און יודאַ אַ. יאָפֿע). ב' II–III, נ"י, 1961–1971; ב' IV, נ"י־ירושלים, 1980.
גור	גורין, משה. די גרינע בריק. ת"אָ, 1966.
גור II	------. מיט זיבן איגן: לידער 1966–1971. ת"אָ, 1973.
גיל	גיליגיטש, י. אונדזער פֿלאָרע: געוויקסן־באַשטימער פֿון דער פּוילישער, ליטווישער און טײַלווײַז וואָלינער, גאַליצישער און לעט־לאַנדישער פֿלאָרע. ווילנע, 1923.
גינ	Gininger, Chaim. "Sainéan's Accomplishments in Yiddish Linguistics," Field of Yiddish, New York, I (1954), 147-178.
גינע	גינעווסקי, יעקבֿ. „טולפּאַנען (...)", סה, 1972, נ' 6:184–185.
גלאַזמ	גלאַזמאַן, ברוך. אין גאָלדענעם זומפּ. נ"י, 1940.
גלאַזמ א	--------. אַנטרונענע. נ"י, 1935.
גלאַזמ ס	--------. סטעפּ און ישובֿ: בילדער פֿון (...) די ייִדישע קאָלאָניעס (...). וואַרשע, 1928.
גלאַזע	גלאַזערמאַן, שמואל. „זיסיע גוי", אין אָרג, 169–182.
גלאַטש	גלאַטשטיין, יעקבֿ. ווען יאָש איז געפֿאָרן. נ"י, 1938.
גלאַטש ט	---------. דעם טאַטנס שאָטן. נ"י, 1953.
גלאַטש י	---------. יאָסל לאָקש פֿון כעלעם. נ"י, 1944.
גלאַטש ל	---------. אַ ייִד פֿון לובלין. נ"י, 1966.
גלאַנצ	גלאַנץ, יעקבֿ. „אַ כּזית ערד", זאַמלן, 7 (1948), 5–62.
גלוי	גלויבערמאַן, נ. רעפֿוע־טעכנישער רוויוואַרג. כאַרקעוו־קיִעוו, 1931.
גליקל	זכרונות מרת גליקל האַמיל משנת ת"ז עד תע"ט. פֿראַנקפֿורט־מײַן, 1896.
געט	געטקעווויץ (לעם קילעמײַ, מיזרח־גאַליציע). אינפֿ': אַהרן היסלער.
געל	געלבאַרט, מיכל. פֿון משוררים־לעבן. נ"י, 1942.
ג"פּ	געוויקס און זײַן נוציקער פּראָדוקט (פֿרוכט, קאָרע, צוויט,

וואָרצל) האָבן דעם זעלבן נאָמען.

גק | די גאָלדענע קייט: פּערטליאָר־שריפֿט פֿאַר ליטעראַטור און געזעל־שאַפֿטלעכע פּראָבלעמען. ת״א, 1949־.

גראַ מ | גראַדע, חיים. דער מאַמעס שבתים. שיקאַגע, 1955.

גראַ צ | ------. „צפֿת אין די בערג", גק, 50 (1964), 34־42.

גראַ צא | ------. צמח אַטלאַס (די ישיבֿה). צווייטער באַנד, לאָס־אַנדזשעלעס, 1968.

גראָד | גראָדזשיסק (לעם לידזשענסק, צענטראַל־גאַליציע). אינפֿ': מאיר זיסקינד.

גראָמפּ | גראָמפּ, מלך. „גאַסן־ און הויף־רעקלאַמע", פֿש, III (1929), 283–296.

גראָס | גראָס, נפֿתלי. אידן. נ״י, 1929.

גראָס II | ----, פֿאַרט'. די פֿינף מגילות. נ״י, 1936.

גראָסמ | גראָסמאַן, משה. שטויב און אייביקייט. ת״א, 1970.

גרוב | גרוביאַן, מאָטל. „אַ וואָך אין ביראָבידזשאַן", סה, 1968, נ' 1:119־124.

גרוב II | --------. „אויף דער סיבירער ערד", סה, 1965, נ' 3:12־10.

גרי | גרינבערג, אורי־צבֿי. מעפֿיסטאָ. וואַרשע, 1920.

גרייט | גרייט זיך צום שניט!: באַשטימונגען פֿון דער פֿאַרוואַלטונג פֿון קאָלווירט־צענטער. מאָסקעווע־כאַרקעוו־מינצק, 1931.

גרינ | גרינבערג, ג., פֿאַרט'. יו. א. פֿיליפּטשענקאָ, פּאָפּולערע ביאָלאָגיע (...), מאָסקעווע, 1929.

גרינ II | --------. „ווילדע בעלי־חיים אין דער טײַגע פֿון דער ייִדיש־אַווטאָנאָמער געגנט", פֿאַרפֿ, 4־5 (1940), 120־144.

גריני | גרינינקע ביימעלעך: צוויי־וועכנטלעכער אילוסטרירטער קינדער־זשורנאַל. ווילנע, 1920־1939.

גרינע | „דאָס גרינע קעניגרײַך", אין די יודישע ביבליאָטעק. קראָקע, 1904, 84־93.

גרע | גרעקיש.

גרש | גרשוני, משה. „אַ שפּאַציר איבער דער חולה", גק, 21 (1955), 41־54.

ד דײַטשיש.

דאָבז דאָבזשינסקי, אינזש׳ ב. „אײניקע באַמערקונגען און דערמאָנונגען וועגן די פֿרילינג־אַרבעטן אין פֿעלד״, ייִלוו ב, II (1934), 23–24.

דאָבז II ———————. „באַמערקונגען וועגן אויסוואַל פֿון זריעה״, ייִלוו ב, VI (1938), 70–72.

דאָבז III ———————. „ווי זאָל מען זײען צוויי־שורהדיקע און פֿיר־שורהדיקע גערשטנס״, ייִלוו ב, VI (1938), 10–11.

דאָבז IV ———————. „„עטלעכע באַמערקונגען און פּראַקטישע אָנווײַזן בײַם אַנבוי פֿון קאַרטאָפֿל״, ייִלוו ב, II (1934), 34–35.

דאָבר דאָבראָליובאָוו־גיטמאַן. „די סאָרטן ווינטערווייץ פֿאַר די סטעפּישע ראַיאָנען״, באַה, II, 7 (יולי 1933), 16–18.

דאָברע דאָברעטוואָר (לעם לעמבעריק). אינפֿ׳: גיטל הילזנראַט, מ״נ: שוועמער.

דאַווי Давидов, Н.Н. Ботанический словарь: Русско-английско-немецко-французско-латинский. Москва, 1960.

דאַוויד דאַווידזאָהן, אליהו. דיא אײביגע מלחמה אין דער נאַטור (דאַרווי־ניזמוס). וואַרשע, 1897.

דאָלענע דאָלענע (סטאַניסלעווער וואָיעוואָדשאַפֿט). אינפֿ׳: שפּרינציע קרײַנער, מ״נ: רובין; טויבע קויפֿמאַן, מ״נ: יעקל.

דאָמבר דאָמברעווע (לעם טאָרנע, גאַליציע). אינפֿ׳: חנה גימפּל, מ״נ: מעצקער (מינכן).

דאַנילאָוו דאַנילאָוו, ס. אי. „טיפֿן פֿונעם געוויקסן־צודעק פֿון דער ייִדיש־אַווטאָנאָמער געגנט (בערעבידזשאַן)״. כּ״י פֿון די מאַטעריאַלן פֿונעם קיִעווער אינסטיטוט פֿאַר ייִדישער פּראָלעטאַרישער קולטור אין ייִוואָ־אַרכיוו.

דאָרע דאָרע (מיזרח־גאַליציע). אינפֿ׳: מינגע־רײזע גיטלסאָן, מנב״פֿ.

דוב דובוי (פּינצקער קרײַז). אינפֿ׳: חיים קוזנעץ.

דוב־ב דובינסקי, מ. און ש. בריאַנסקי, פֿאַרט׳. וו. א. טעטיורעוו, נאַטורוויסנשאַפֿט: לערנבוך פֿאַר דער אָנפֿאַנג־שול. ערשטער טייל, דריטער לערניאָר. צווייטע, איבערגעאַרבעטע אויפֿלאַגע, כאַרקעוו־קיִעוו, 1934.

דווקא דווקא: דרײַ־חדשים־שריפֿט פֿאַר ליטעראַטור און קריטיק. ב״א, 1949–1982.

דזש האַמער־דזשאַקלין, שׂרה. שטאָט און שטעטל. ת״אָ, 1964.

ד"ט — דעסקריפּטיווער טערמין; נאָמען וואָס וואַקסט אַרויס פֿון פֿיזישע, געאָגראַפֿישע און אַנדערע כאַראַקטעריסטיקעס.

דטשמ — דײַטשמעריזם; וואָרט פֿון נײַ־הויכדײַטשן אָפּשטאַם, וואָס סע טויג נישט פֿאַר דער הײַנטיקער ייִדישער קולטורשפּראַך.

דיאַמ — דיאַמאַנט, זײַנוול. אויף אַלע ווינטן: נאָוועלן. נ"י, 1957.

דיב — דיבאָלד, ה.ה. „דאָס אויפֿהאַלטן קאַרטאָפֿל, פּיטער־בוריקעס און אַנדערע", באַה, II, 9 (סעפּט' 1933), 13־19.

דיבע — דיבעטשנע (לובלינער קאַנט). אינפֿ': לײזער ראָטער.

דײַטש — דײַטש, מאַטעס. צום נאָענטסטן שטערן – ייִדיש. ת"אָ, 1959.

דײַק — דײַקסעל, ש. אינדיאַנישע דערציילונגען. נ"י, 1957.

דײַשפּ — די ייִדישע שפּראַך: זשורנאַל פֿאַר פּראַקטיש ייִדיש שפּראַכוויסן. קיִעוו, 1927־1930.

דימ; דימ' — דימינוטיוו פֿון.

דיק — דיק, א. מ. ר' שמאַיע דער גוט יום טובֿ ביטטער. וואַרשע, 1860.

דיק ס — ---. דער סיום התורה. ווילנע, 1868.

דמשׂק — דמשׂק, שלמה. אין יענע יאָרן: פֿאַרצייכענונגען און בילדער פֿון מײַן היים־שטעטל ניעסוויזש. נ"י, 1950.

דעמב — דעמבלין, ב. אויף אייגענעם באַראָט: ראָמאַן. נ"י, 1961.

דערק — פֿאָלקסקאָמיסאַריאַט פֿאַר בילדונג פֿון אוסס"ר. וויסנשאַפֿטלעך־מעטאָדישער סעקטער. אַ דערקלערוואָרט צו דער פּראָגראַם פֿון פֿאָליטעכנישן לימעד אין דער לאַנדווירטשאַפֿטלעכער פּראָדוקציע. כאַרקעוו־קיִעוו, 1937.

דראַטש — דראַטשעניץ (בוקעווינע). אינפֿ': רעגינע ווײַנינגער, מנ"פֿ (שיקאַגע).

דראַטש 2 — דראַטשעניץ (בוקעווינע). אינפֿ': שיקו ווײַנינגער (שיקאַגע).

דראַפּ — דראַפּקין, ציליע. אין הייסן ווינט. נ"י, 1959.

דרו — דרום־אַפֿריקע: (...). יאָהאַנעסבורג, 1948־.

דרום — דרום־ייִדיש. נעמט אַרום: דרום־מיזרח־ייִדיש (אוקראַיִנע, באַסאַראַביע, בוקעווינע, מאָלדעווע און די סאַמע מיזרחדיקסטע טייל פֿון גאַליציע) און צענטראַל־ייִדיש (קאָנגרעס־פּוילן, די גרעסטע טייל פֿון גאַליציע, קאַרפּאַטן, סלאָוואַקײַ, אונגערן, זימבערגן און מאַרמעראָש).

דרום־מ	דרום־מיזרח־ייִדיש. זפּ״פּ.
דריז	דריז, שיקע. די פּערטע סטרונע. מאָסקווע, 1969.
דרײַזין	Дрейзинъ, I. Полный русско-новоеврейскій словарь (...). Варшава, 1886.
ה	האָלענדיש.
האַג	האַגער, ברוך. אין גאולה־אומרו. ת״אָ, 1969.
האַהן	האַהן, אינזשי מ. „די קולטיווירונג פֿון טרוסקאַווקעס", ייִלוו ב, V (1937), 61־62.
האַכ	שמייל, אָטאָ. געוויקסן (באָטאַניק): די יסודות פֿון באַטורוויסנשאַפֿט פֿון ביאָלאָגישן שטאַנדפּונקט. אין ייִדיש אונטער דער רעדאַקציע פֿון ד. האָכבערג. מאָסקווע, 1920.
האַכ II	אין דער היים, אין שול, אין וואַלד, אין פֿעלד. ייִדיש: י.ה., אונטער דער רעדאַקציע פֿון ד. האָכבערג. מאָסקווע־לענינגראַד, [1924].
האָכמ	האָכמאַן, שושנה. „ייִדיש אינעם אַמאָליקן ירושלים", ייִשפּ, XXXVII (1978־1980), 29־34.
האָל	האָלמין (זימבערגן). אינפֿ': בײַלטשיו פֿוקס, מ״נ: טרויב.
האַלפּ	משה־לייב האַלפּערן. ערשטער באַנד, נ״י, 1934.
האַלפּ א	האַלפּערן, משה־לייב. אין ניו־יאָרק. נ״י, 1948.
האַלפּ ג	-------. די גאָלדענע פּאַווע. קליוולאַנד, אָ״י.
האָלצ	האָלצבערג, אסתּר. „פֿון די ליבע קינדער־יאָרן", דרו, נאָוו'/דעצ' 1978:13.

האַנ	[נתן־נטע האַנאָווערס לשון, לויט] מ. ווײַנרײַך, „די ייִדישע שפּראַכ־פֿאָרשונג אין 17טן י"ה", צײַט, III–II (1928), 689־732.
האָפּער	האָפּער, יחיאל. „די גרויסע", צוק, אָקט' 1971:354־360.
האָפּער ה	------. אַ הויף אויף פּאָקאָרנע: שטייגער־ראָמאַן. ערשטער טייל, ת"אָ, 1959.
האָפּש	האָפּשטיין, דוד. געקליבענע ווערק. מאָסקווע, 1968.
האַראַ	דאָוויד־האַראַדאָק (מערבֿ־רײַסן). אינפֿ': פּר' גאַרבער־בערגמאַן, מ"נ: קאַצמאַן (מיאַמי־ביטש).
האָראָ ב	האָראָוויץ, בער. פֿון מײַן היים אין די בערג. II. ווונדערלעכע מעשׂיות. ווילנע, 1929.
האָראָ י	האָראָוויץ, יצחק. מײַן טאַטנס קרעטשמע. נ"י, 1953.
האָראָנ	האָראָנטשיק, שמעון. 1905: ראָמאַן. וואַרשע, 1929.
האָראָנ II	---------. שטאַרקע מענטשן (נאָוועלן). וואַרשע, 1936.
האַרצ	האַרצמאַן, מאָטל. געזאַנג און שווערד. מאָסקווע, 1970.
האַרק	האַרקאַווי, אַלכּסנדר. ענגליש־ייִדישער ווערטערבוך. נ"י, דרוקרעכט 1891, הקדמה 1893.
האַרק II	-------. ייִדיש־ענגלישער ווערטערבוך. נ"י, 1898.
האַרק III	-------. געאָגראַפֿיע (...). ערשטער באַנד, נ"י, 1911.
האַרק III ב	-------. געאָגראַפֿיע (...). צווייטער באַנד, נ"י, 1911.
האַרק IV	-------. ייִדיש־ענגליש־העברעאישער ווערטערבוך. נ"י, 1925 (ווײַטערדיקע דרוקן: 1928, 1988).
הגדה	סדר הגדה של פסח. האַמבורג, תפּ"ח/1728.
הוט	Hutterer, C.J. "The Phonology of Budapest Yiddish," in Field of Yiddish, Second Collection, U. Weinreich, ed., The Hague, 1965:116-146.
הוי	הויכמאַן, ברוך. „קאָלאָניע פֿאַלמער־זשאַטיי", קאָלאָנ־ק, 660 (סעפּט' 1972), 8־9, 16.
הוי II	------. „עקספּערימענטאַלע טשאַקרעס", קאָלאָנ־ק, 673 (נאָוו' 1973), 12־13.
הוי III	------. „אַ חתונה אַ מאָל אין קאָלאָניע", קאָלאָנ־ק, 631 (יאַנ' 1970), 8־9, 16.

הומ	הומאָריסטיש.
הורוו ד ה	הורוויץ, דוד הלוי. ספר המלים זשאַרגאָני־עברי יודישער לשון־קודשער ווערטערבוך. וואַרשע, תּרנ״ג.
הורוו מ	הורוויץ, מאיר. „ייִדיש לשון אין ווײַסרוסלאַנד", ייִשפּ, XXXV (1976), 60־64.
הורוו ש י	הורוויץ, ש. י. קאָלאָניע לוסיענוויל. ב״א, 1932.
הורוו ש י II	———. „די קאָאָפּעראַטיוון אין די ייִדישע קאָלאָניעס אין אַרגענטינע", אַרג ייִ, I (1941), 59־116.
הורוו XII	הורוויץ, שואל. „אין מײַן מאַמעס קיך", ייִשפּ, XII (1952), 114־118.
הורוו XV	———. „היימישע ווערטער", ייִשפּ, XV (1955), 89־91.
הורוו 52	הורוויץ־זאַלקעס, ש. אַ שטעטל אין ווײַסרוסלאַנד. אָ״אָ, 1952.
הורוו־ב	הורוויץ (זאַלקעס), ש. און אַ. בולקין. פֿון נאָענט און ווײַט: געאָגראַפֿישע כרעסטאָמאַטיע. ערשטער טייל: ליטע, ווײַסרוסלאַנד, פּוילן, אוקראַיִנע. ווילנע, 1923.
הורוו־ג	הורוויץ־זאַלקעס, ש. און י. גיליגיטש. זאָאָלאָגישע כרעסטאָמאַטיע. צווייטער בוך: וואַלד־, פֿעלד־, וואַסער־ און אַרומוואַסערדיקע חיות און פֿייגל. וואַרשע, 1923.
הײַזלער	הײַזלער, קלמן. מײַנע קומאַרנער נעבעך. נ״י, 1953.
הײַזלער ק	———. קומאַרנער פֿאַרשווינען. נ״י, 1930
היין	ספר בית היין. טשערנעוויץ, 1860.
הײַשין	הײַשין (אוקראַיִנע). נב״פּ.
הירש	[הירש, י.א. בן צבֿי]. יסוד לשון הקודש. ווילמערסדאָרף, 1721.
הירשב	הירשביין, פּרץ. פֿון ווײַטע לענדער: אַרגענטינע, בראַזיל (...). נ״י, 1916.
הירשב II	———. איבער אַמעריקע. נ״י, 1918.
הירשב III	———. אַרום דער וועלט. נ״י, 1927..
הירשב III ב	———. פֿעלקער און לענדער: רײַזע־אײַנדרוקן פֿון נײַזעלאַנד, אויסטראַליע, דרום־אַפֿריקע (...). ווילנע, 1929.
הירשב III ג	———. אינדיע (...). ווילנע, 1929.
הירשב IV	———. ארץ ישׂראל. ווילנע, 1929.

הירשב V ‏--------. מײַנע קינדער־יאָרן. וואַרשע, 1929.

הירשה הירשהאָרן, י. דער ניגון פֿון נעכטן. ת״אָ, 1928.

הכּהן הכּהן, מרדכי בן הלל. אין מאַמע־לשון (געקליבענע שריפֿטן). ווילנע, 1935.

העלד העלד, משה. פֿון דער רויטער בריק אין דער וועלט אַרײַן. בוקאַרעשט, 1980.

העלער זען לוינסקי.

העניך העניך, ש., פּאַרט׳. פּראָפֿ׳ וו.וו. ווינער, די געבאָטן פֿון ווײַסרוסישן פֿויער. מינסק, 1926.

הערצ Herzog, Marvin I. The Yiddish Language in Northern Poland. The Hague, 1965.

הערש הערש, ל. „אַ פּעקל ווערטער (...) פֿון פּילווישעק", ייִשפֿ, IV (1945), 51־54.

הערשפֿ הערשפֿעלד־פּאָמעראַנץ, פּעסי. רויטער טוי. שיקאַגע, 1939.

הערשפֿ II ‏----------------. „טראָפּיקאַנאַ", צוק, יאַנ׳ 1971:22.

העש העשעלעס, ירמיה. „ביז מאָרגנרויט", גק, 64 (1968), 212־216.

העש ת ‏-------. סאָנעטן פֿון תּוהו ובֿוהו: לידער פּאָעמעס. נ״י, 1957.

ה.ר. ה.ר., „וועגן פֿאַקן און איבערשיקן הײַלגעוויקסן", ייִלוו ב, III (1935), 112.

וו וואַריעטעט (סיסטעמאַטישער אײנס וואָס איז נידעריקער פֿון זגאַל).

וואָג וואָגלער, אלחנן. אַ בלעטל אין ווינט. ווילנע, 1937. (גלאָסאַר בײַם סוף).

וואַל וואַלאַך, ד״ר י. [= וואָלף יונין]. אַרטיקלען אין טאָג, נ״י, 1960ער יאָרן.

וואָל	וואָלאַנסקי, מ., פּאַרט׳. מ. אילין, בערג און מענטשן. ב״א, 1950.
וואָלטש	וואָלטשעניץ (לעם סערעט, בוקעווינע). אינפֿ׳: לוסיע בוקסבוים, מ״נ: גאָטעסמאַן (חולון, ישׂראל).
וואָלמען	Wallmén, Olof. Alte tschechische Pflanzennamen und Rezepte im Botanicon Dorstens (...). Uppsala, 1954.
וואָלף	וואָלף, לייזער. שוואַרצע פּערל. וואַרשע, 1939.
וואָלף II	----. לידער. נ״י, 1955.
וואָלף מ	ד״ר מאיר־לייב וואָלפֿס בריוו (דעם 18טן מאַרץ 1986) צו מרדכי שעכטער.
וואַס	וואַסילעווסקי, שלום. „מײַן מאַמעס מאכלים", ייִשפּ, XXXV (1976), 76–79.
וואַסע	וואַסערמאַן, ב. „אַ פעקל ווערטער פֿון מיזרח־גאַליציע", ייִשפּ, XI (1951), 52–54.
וואַסע ל	וואַסערמאַן, ליובע. „געניללקעלעך". פּאָרפּ, 3 (1939), 54–58.
וואַסער	וואַסערמאַן, שניאור. ווינטער־בלומען. ב״א, 1976.
וואָרז	וואָרזאָגער, ש. „אַ חתונה", גק, 102 (1980), 94–104.
וואָרצ	„וואָרצלען", שמו, נ״י, XXXVIII, 2 (פֿעב׳ 1979), 7–10.
וואַרש א	וואַרשאַווסקי, אַבֿרהם. די חכמי־התּלמוד און די נײַסטע ערפֿינדונגען. אָאָ״י.
וואַרש י	וואַרשאַווסקי, יקיר. די לעצטע (פֿון מײַן חסידישער היים). וואַרשע, 1929.
וואַרש ע	וואַרשאַווסקי, עוזר. שמוגלאַרס. ווילנע, 1926.
וואַרשוו	וואַרשויער יודישע צײַטונג. וואַרשע, 1867.
וואַרשע	וואַרשע. אינפֿ׳: אַוורעמל סטעסטין.
ווי	ווי מען פּלאַנצט אַ סאָד. ווילנע, תּרס״א.
ווײַז	ווײַזענפֿרוינד, ה. „געאָגראַפֿיש־געשיכטלעכער טייל" אין ספֿר סאָסנאָוויץ און זאַגלעמביער אומגעגנט. ת״א, 1973, 211–217.
ווײַנ	ווײַנבערג, י. „אַ פעקל ווערטער פֿון דער אַלטער קראָקע", ייִשפּ, II (1942), 15.
ווײַנג	ווײַנגער, מ. „ייִדישע עטימאָלאָגיעס", אין שריפֿטן פֿון ווײַסרוסישן מעלוכע־אוניווערסיטעט, ייִדישע סעקציע פֿון פּעדאַגאָגישן פֿאַקולטעט. ערשטער בוך, מינסק, 1929.

ווײנז	ווײַנזאַפּט, ד״ר פּינחס. מעדיצינישע אַרטיקלען אין פֿאָרוו, 1970ער און 80ער יאָרן.
ווײנז ג	--------. „גרינע מעדיצין אַ מאָל און הײַנט", פֿאָרוו, 30/V/1982:9.
ווײני	ווײַנינגער, פֿריד. אין גרויסן דרויסן. ת״אָ, 1974.
ווײני II	---------. „הערץ גראָסבאָרד", גק, 103 (1980), 128.
ווײנפ	ווײַנפער, ז. בירעבידזשאַן. נ״י, 1935.
ווײנר א	ווײַנרײַך, אוריאל. מאָדערן ענגליש־ייִדיש ייִדיש־ענגליש ווערטער־בוך. נ״י, 1968.
ווײנר א יי	-------. [דער מער דעסקריפּטיווער ייִדיש־ענגלישער חלק פֿונעם ווערטער־בוך, זפּ״פ, להיפּוך צום ענגליש־ייִדישן חלק, וואָס ער איז מער נאָרמאַטיוו. די קירצונג ניצן מיר ווען אַ וואָרט איז פֿאַרצייכנט נאָר אינעם ייִדיש־ענגלישן חלק.]
ווײנר א 58	Weinreich, Uriel and Beatrice. Say It In Yiddish. New York, 1958.
ווײנר א 64	Weinreich, Uriel. "Western Traits in Transcarpathian Yiddish," in For Max Weinreich on His Seventieth Birthday, The Hague, 1964:245-264.
ווײנר מ 23	ווײַנרײַך, מ. שטאַפּלען (...). בערלין, 1923
ווײנר מ 24	------. „ייִדישע עטימאָלאָגיעס", אין ייִפֿיל, 46־55.
ווײנר מ 73	-------. געשיכטע פֿון דער ייִדישער שפּראַך: באַגריפֿן, פֿאַקטן, מעטאָדן. 4 בב'. נ״י, 1973.
ווײנש	ווײַנשטאָק, ד״ר א. „דאָס ליבע־לעבן בײַ פּלאַנצן", צוק, XIII (1908), 449־453, 503־506, 584־588, 641־645.
ווײנשט	ווײַנשטיין, בעריש. רײַשע: פּאָעמע. נ״י, 1947.
ווײסב	ווײַסבראָד, אַבֿרהם. „איך קינדעריאָרן", דרו, סעפּט'/אָקט' 1977:16־18.
ווײסמ	ווײַסמאַן, ז., פּאָרט'. י. פּאָליאַנסקי, בלי פֿון געוויקסן: אַ קאַפּיטל ביאָלאָגיע. קיִעוו, 1927.
ווײסנ	ווײַסענבערג, א.מ. געזאַמעלטע שריפֿטן. נ״י, 1919.
וויל	ווילנע. אינפֿ': מרדכי אײדלמאַן (מאַלמע, שוועדן).
וויל II	ווילנע. אינפֿ': דוד ראַגאָוו.

ווילקאָטש	ווילקאָטש (לעם לעמבעריק). אינפֿ': י. ליפּל.
ווינער	ווינער, מ. קאָלעוו אַשקענאַזי: היסטאָרישע דערציילונג. מאָסקעווע, 1938.
וויער	וויערעשעוו (לעם פּויזן). אינפֿ': גאָלדע ספּעקטאָר, מ"ב: זילבערבערג.
וויצ	וויצנהויזנס ייִדישער תּנך־פּאַרטײַטש. אַמסטערדאַם, 1679.
וויש	די ווישעוועס (מאַרמעראָש). אינפֿ': עזריאל כּץ.
ווסעסוויאַטסקי	זען שטש־ב־פּ
ווע	וועבער, מיכל. דער יודישער פֿעלדאַרבײַטער (...). וואַרשע, 1891.
וועב	Webster's New Twentieth Century Dictionary of the English Language. Unabridged, second edition, New York, 1968.
וועוו	וועוויאָרקע, א. „פֿרעמדס און אײגנס", פֿאַרמעסט, קיִעוו, 2–3 (1933), 174–187.
וועל	וועללער, מ. ווי מען פֿלאַנצט אַ סאָד. ווילנע, 1900 (ביבליאָטעק פֿאַר קאָלאָניסטן און גערטנער, נ' 2).
וועל ל	------. דער לאַנדאַרבײַטער: לוח פֿאַר קאָלאָניסטען און גאַרטנער. צווייטער יאָרגאַנג, ווילנע, 1901–1902.
ווענ	ווענדראָף, ז. אונדזער גאַס. מאָסקעווע, 1967.
וועפּ	וועפּרינסקי, ראַשעל. דאָס קרייצן פֿון די הענט. ת"אָ, 1971.
ווערב	ווערבעלאָוווע (מערב־ליטע). אינפֿ': מאַשע בעניאַ־מץ.
ווערג	ווערגעליס, אַהרן. אויג אויף אויג: לידער און פּאָעמעס. נ"י, 1969.
ווערטערניק	קאָלאָדני, בר. ליטוויש־ייִדישער ווערטערניק (...). קאָוונע, 1930.

זא	זאַבאַרע, נאַטאַן. „אונטער דער הייסער זון פֿון פּראָוואַנס", סה, 1972, נג' 9, 10.
זאב	זאַבלטאָוו (מיזרח־גאַליציע). אינפֿ': חנה פֿײַנזילבער, מ"נ: ערנסט.
זאל	זאַלקינד, ד"ר יעקבֿ־מאיר, פֿאַרט'. תּלמוד בבֿלי. ערשטער באַנד: ברכות. לאָנדאָן, תּרפּ"ב.
זאל II	--------. תּלמוד בבֿלי. צווייטער באַנד: מסכתּא פּאה. לאָנדאָן, תּרפּ"ח.
זאל III	--------. תּלמוד בבֿלי. דריטער באַנד: מסכתּא דמי. לאָנדאָן, תּרפּ"ט.
זאל IV	--------. תּלמוד אין ייִדיש. פֿערטער באַנד: מסכתּא כּלאַים. לאָנדאָן, ה'תּרצ"ב.
זאמד	זאַמד [ייִדישער נאָמען פֿונעם דאָרף פּיעיִנע] (קאַמין־קאָשירסקער קרײַז, בריסקער וואָיעוואָדשאַפֿט, פּאָלעסיע). אינפֿ': בוזיע שילעסקי, מ"נ: שוואַרצבלאַט (לייקוווּד, נ"דזש).
זאמל	זאַמלביכער. רעד': י. אָפּאַטאָשו, ה. לייוויק. נ"י, 1־8, 1936־1952.
זאמלו	זאַמלונגען: פֿערטליאָר־שריפֿט פֿאַר ליטעראַטור און קולטור־געזעלשאַפֿטלעכע שטודיעס. נ"י, 1954־1978.
זאמלט	טערמינאָלאָגישע קאָמיסיע [פֿון ייִוואָ]. „זאַמלט נעמען פֿון געוויקסן און בעלי־חיים!", ידיעות פֿון ייִוואָ, 34 (1931). (אויך ווי אַ סעפּאַראַטל).
זאקא	זאַקאַליק, דוד. גערשנגל. ת"אָ, 1958.
זאקס	זאַקס, א.ש. באָטאַניק (...). נ"י, 1911 (צווייטער דרוק: 1916).
זאקס II	----. חרובֿע וועלטען. דריטע (...) אויפֿלאַגע. נ"י, 1927.
זאר־לוי	זאַרעצקי, א. און כ. לויצקער. גראַמאַטיק און אָרטאָגראַפֿיע: לערנבוך פֿאַרן III־טן קלאַס. קאָוונע, 1940.
זב	זבאָרעוו (לעם טאַרנעפּאָל). אינפֿ': יעטע ראָזנטאַל, מ"נ: פּאַסטערנאַק.
ז"ג	זעלטן געניצט.
זגו	זגוריצע (באַסאַראַביע). אינפֿ': שלמה זימעלעס.
זוויב	זוויניעטשקע (צפֿון־בוקעווינע, לעם נעסטער). אינפֿ': ליפּשע שעכטער, מ"נ: פֿישבאַך.

זוו"פ	זען ווײַטערדיקע פּאָזיציע (אָפּשיק צום ווײַטערדיקן איינס אין אַ רשימה).
זיבן	זען ז"ש.
זיגל	זיגעלבוים, פּײַוול. דער כּוח צו שטאַרבן: משפּחה־בוך. ת"אָ, 1976.
זיגל II	---------. די אומאַהאַס: ראָמאַן פֿון דרום־אַפֿריקע. ת"אָ, 1971.
זיל	זילבערבוש, ד. י. מענטשן און געשעענישן. ווין, אָ"י.
זילב	זילבערשטיין, ה. ר. [„זגאַל"], ייִשפּ, XXX (1972), 93.
זילב י	זילבערשטיין, י. „פּוטער־(פּאַשע־)בוראַקעס", ייִלוו ב, I (1933), 6-4.
זילב י II	----------. „די פּראָבלעם פֿון פּאַשע פֿאַרן אינווענטאַר", ייִלוו ב, IV (1936), 28-25.
זינגער	זינגער, י. י. די ברידער אַשכּנזי. ערשטער טייל: געבורט. וואַרשע, 1931.
זעל	זעלצער, חיים. אין גרינעם טאָל: לידער און באַלאַדן. ת"אָ, 1978.
זעע	זעעמאַן, א. „לוצערנע, פּאַשעקרויט און סאָיאַ", ייִלוו ב, I (1933), 14-13, 33.
ז"פּ	זייער פּאַרשפּרייט. נישט כּדאַי צו ברענגען מראה־מקומות.
זפּ"פּ	זען פֿריִערדיקע פּאָזיציע (אָפּשיק צום פֿריִערדיקן איינס אין אַ רשימה).
ז"צ	זוכצעטל (דער שײַכדיקער טערמין איז אויסגערעכנט אין מקורים־ווײַזער).
ז"ש	Sieben-Sprachen-Wörterbuch: Deutsch/Polnisch/Russisch/Litauisch/Lettisch/Jiddisch. Herausgegeben im Auftrage des Oberbefehlshabers Ost, Leipzig, 1918.
זשאַביע	זשאַביע (סטאַניסלעווער קאַנט, גאַליציע). אינפֿ': ל. איוויער.
זשאַראָוו	זשאַראָוו, פּ. אָ. קרימ. מאָסקווע, 1937.
זשיט	זשיטאָמער (אוקראַיִנע). אינפֿ': שלום פּילצער.
זשיטש	זשיטשקע (לעם טשערנעוויץ, בוקעווינע). אינפֿ': פֿישל בורג.

חאַצקעלס	זען כאַצ.
חזן	שאַצקי, יעקבֿ. „אַן אַפּאָלאָגיע פֿון חזנות (...)", פּנקס, I (1927), 177.
חיד	„חידושים", קמ, 7 (1862/XI/29), 104‑105.
חיי־אָ	בערנשטיין, מרדכי. דער ייִדיש־גלאָסאַר פֿון „חיי־אָדם". סעפּאַראַטל פֿון ב׳ 6 אַרגענטינער ייִוואָ־שריפֿטן, ב"א, 1955.
חיימ	חיימסאָן, מ. מאַכט זיך אַליין אַ גערטעלע. ווילנע, 1922. (קודם געדרוקט אין גרינבי, אַפּריל־סעפּט׳ 1920).
חיימ II	------, פֿאַרט׳. ק.פּ. יאַגאָדאָווסקי, נאַטורוויסנשאַפֿטלעכע אַרבעטן אויף זומער (...) באָטאַניק. ווילנע, אָ"ל.
חיימ III	------. פֿיזישע געאָגראַפֿיע (...). דריטער און פֿערטער לערניאָר. ווילנע, 1922.
חיב	חיבור קטן. פֿיורדא, 1750. נ"פּ.
חן	חן, לייבל [= חן־שמעוני]. „בשׂמים", גק, 14 (1952), 156‑161.
חן־ש	חן־שמעוני, ל. גאַנג: ארץ־ישׂראל, מדינת־ישׂראל, עמך ישׂראל. ת"אָ, 1962.
חן־ש II	----------. „פֿון יענער זײַט", גק, 67 (1969), 29‑44.
חפֿץ־ח	תרגום המלים (...) משנה ברורה (...) [פֿון] חפֿץ חיים (...). המלים תרגמו (...) מאת יעקב גליס. ירושלים, תשי"ד.
חרץ	חרץ, מאיר. אין פֿרעמדן גן־עדן. ת"אָ, 1974.
חרץ II	---. לידער צו אייגענע. ת"אָ, 1975.
חרץ III	---. „דער זינדיקער קאַרטאָפֿל־בוים", ייִדישע צײַטונג, ת"אָ, 1981/V/15.
חרץ IV	---. שטערן אויפֿן הימל: לידער. ירושלים, תשל"ז.
חרץ V	---. גרינער ווינטער/מאַרקולעשט. ירושלים, 1982.

טׂ — טעות־הדפּוס אָדער טעותדיקע דעפֿיניציע אינעם געברענגטן מקור.

טאַ — טאַבאַטשניק, מענדל. אין שפּעטע שעה[ע]ן. יאָהאַנעסבורג, 1965.

טאַב — טאַבאַטשניקאָוו, כאַסקל און סרוליק טורקאָוו. „אונדזער גאָרטן“, פֿרייד, III, 16‏–15 (אָקט׳־נאָוו׳ 1924), 35‏–34.

טאַב II — טאַבאַטשניקאָוו, כאַסקל. „באָרשטעווער מאָטיוון“, סה, סעפּט׳ 1970:77‏–105.

טאַב III — ‏-----------. „זומער־לעבן“, סה, דעצ׳ 1972:109‏–140.

טאָוו — Słownik Towaroznawczy. Warszawa, 1952-60.

טאַל — טאַלמי, ל. אויף רויער ערד: מיט דער איקאָר־עקספּעדיציע אין בירעבידזשאַן. נ״י, 1931.

טאַמ — טאַמבור, וואָלף. מאַראַמאָרעשאַנער: דערציילונגען. בוקאַרעשט, 1975.

טאַמ II — ‏-------, פּאַרט׳. וויקטאָר רוסו, „חנא“, צײַט ר, 1/II/1975:10-11.

טאַמ III — ‏-------. „מאַראַמאָרעשער ייִדישע ווערטלעך און אידיאָמען“, בוק שר, ג (1980), 105‏–129.

טאָמ־ל — טאָמעשעוו־לובעלסק. אינפֿ׳: רעכל פֿאַוסט, מ״נ: לערער.

טאָמ־מ — טאָמעשעוו־מאַזאָוויעצק. נבֿ״פּ.

טאַר — טאַרלער רבי. ספר סגולות ורפואות. לאָדזש, 1911.

טאַר II — ‏------- ---. חלק שני [זפּ״פּ]. אָאָ״י.

טאָר — טאָרנע [טונע] (גאַליציע). אינפֿ׳: יעקבֿ יאַסי.

טאָש — טאָשנאַד (זימבערגן, רומעניע). אינפֿ׳: הינדע בריקס, מ״נ: וואָלף.

ט״ג — טיטל צי אונטערטיטל פֿון דער פּובליקאַציע האָט זיך געביטן אין משך פֿון די יאָרן.

טוו — טײַטשוואָרט פֿאַר אַ לשון־קודשדיקן וואָרט.

טוז II — חפֿץ־טוזמאַן, מלכה. בלעטער פֿאַלן ניט: לידער. ת״אָ, 1972.

טוז — ‏----------. הײַנט איז אײביק: לידער. ת״אָ, 1977.

טויב — טויב, ישעיה. „לוואָוויטשער ווערטער“, ייִפֿאַ II (1939), 30‏–31.

טויסט — טויסט [טאָוסט] (מיזרח־גאַליציע). אינפֿ׳: שיינטשע מער, מ״נ: מיילער.

טול — טולטשין (אוקראַיִנע). אינפֿ׳: דבֿורה בענדערסקי, מ״נ: ווײַנבלאַט.

טײַף	טײַף, מױשע. אױסדערװײלטס: לידער, פּאָעמעס, באַלאַדן. מאָסקװע, 1965.
טיכאָ	טיכאָמיראָװ, ב.א. „די װילד װאַקסנדיקע פֿיטער־געװיקסן אין בירעבידזשאַן". כּ"י פֿון די מאַטעריאַלן פֿונעם קיִעװער ייִדישן פּראָלעטאַרישן אינסטיטוט אין ייִװאָ־אַרכיװ.
טיש	טישעװיץ (לובלינער קאַנט). אינפֿ': חנה גאָטעסמאַן, מ"ב: פֿאָלק (חולון, ישׂראל).
טיש II	טישעװיץ, זפֿ"פּ. אינפֿ': ד"ר ישׂראל שטערן (מאָנטרעאָל).
טיש III	טישעװיץ, זפֿ"פּ. אינפֿ': חנה גײַסט (מגנ"פֿ) (לײקװוד, נ"דזש).
טמזש	טאָג־מאָרגן־זשורנאַל. נ"י, 1953–1971.
טעט	טעטשין (לעם רײַשע, גאַליציע). אינפֿ': סימע גאָלדשטײן, מ"ב: הײשװיבער.
טעלדז	טעלדז (ליטע). אינפֿ': בערל כּהן.
טעלע	טעלעסין, זיאַמע. „פֿון דאָרטן און פֿון דאַנען", גק, 77 (1972), 173–176.
טעלע א	---------. אַף מײַנע אַכרײַעס: לידער, באַלאַדעס, פּאָעמעס. מאָסקװע, 1968.
טעלע ג	---------. „אונדזער גאָרטן", צוק, מאַרץ 1977:86.
טעלער	טעלער, י.־י. לידער פֿון דער צײַט. נ"י, 1940.
טענע	טענענבױם, שמואל. „דעם שטעטלס גבֿיר", פֿאָרפּ, 4–5 (1940), 53–60.
טעפּ	טעפּליק (אוקראַינע). אינפֿ': משה בורשטײן.
טקאַטש	טקאַטש, אַבֿרהם. ארץ־ישׂראל־געאָגראַפֿיע. ב"א, 1958.
טראַב	טראַב (לעם װילנע). אינפֿ': ב. סאַװיצקי.
טראַכ	טראַכטנבערג, יוסף. אױף באַסאַראַבער ערד. שיקאַגע, 1935.
טרונק I	טרונק, י. י. פּױלן: זכרונות און בילדער. ערשט בוך, נ"י, 1944.
טרײַפֿ	„טרײַפֿענע עפּל", ייִפֿאַ, I (1938), 63:127–128.
טרעט	טרעטיאַקאָװ, פּ. „דער אַראָפּנעם פֿון די װײַנטרױבן", באַה, II (מײַ 1933), 39–43.
טרעט II	---------. „דער אַראָפּנעם פֿון די אינדוסטריעלע סאָרטן עפּל

און באַרן", באַה, II, 6 (יוני 1933), 21-16.

טשאַרני — טשאַרני, דניאל. באַרג־אַרויף (בלעטלעך פֿון אַ לעבן). וואַרשע, 1935.

טשיד — טשידנעוו (אוקראַיִנע). אינפֿ': חנה־בוזי ליבערמאַן, מנג"פֿ.

טשענסט — טשענסטעכעוו (דרום־מערבֿ־פּוילן). אינפֿ': חנן קיִעל.

טשערנ — טשערנעוויץ (בוקעווינע). אינפֿ': טשאַרנע בערנשטיין, מ"נ: קינסברונער; ביילע שעכטער־גאָטעסמאַן.

יאָאַ — יאָאַכימאָוויטש, א. אונטער שטאָלענעם בלוי. נ"י, 1975.

יאַגאָדאָווסקי זען חיימ II.

יאַד — יאַדעווע (וואַרשעווער קאַנט). אינפֿ': משה מוליאַרסקי.

יאַכ־ב — בורטיאַנסקי, י. און מ. דוואָרקין, י. יאַכינסאָן, ל. פּרוסמאַן, י. שטשופּאַק. אַרבעט־בוך אַף נאַטורוויסנשאַפֿט. ערשטער טייל: מאַטעריאַלן פֿון לאַנדווירטשאַפֿט, אונטער דער רעדאַקציע פֿון י. יאַכינסאָן. קיִעוו, 1926.

יאַכי — יאַכינסאָן, י. געיעג נאָך שפּייז. קיִעוו, 1924.

יאַנ — יאַנאַסאָוויטש, יצחק. אויף יענער זייט וווּנדער. ת"אָ, 1974.

יאַנע — יאַנעווע (לעם קאָוונע, ליטע). אינפֿ': אַלטער יאָקאָר.

יאַנעש — יאַנעשפּאָליע (צענטראַל־אוקראַיִנע). אינפֿ': הערשל ליבערמאַן.

יאָס — יאָס (רומעניע). אינפֿ': ד"ר יעקבֿ שעכטער (ירושלים).

יאָפֿע — Joffe, Judah A. "The Development of Yiddish in the United States," The Universal Jewish Encyclopedia, 10 (1943, 1948), 601-602.

יאַק — יאַקאָוולעוו, י. די קאָלווירטישע באַוועגונג און דער אויפֿשטייג פֿון דער לאַנדווירטשאַפֿט. מינצק, 1930.

יאַקיר	יאַקיר, יאַנקל. אַ שליטן מיט ישובֿניקעס און אַנדערע דערציילונגען. ת"אָ, 1974.
יאַרמ	יאַרמעליניץ (אוקראַיִנע). אינפֿ': מאַלי רובינשטיין, מ"נ: קראַמיק.
יאַרמאָ	יאַרמאָלינסקי, ד"ר אַבֿרהם. „אַ צושטייַער צום ייִדישן וואָרט־אוצר", פּנקס, II, 1 (1929), 70־73.
יה	יהואש, פֿאַרט'. תורה, נביאים וכתובים. נ"י, תּשי"ח.
יה 17	־־־־־. פֿון ניו יאָרק ביז רחובות און צוריק. [נ"י,] 1917.
יה 19	־־־־־. אין זונען און נעבעל. נ"י, 1918.
יה 49	־־־־־. הערות צום תּנך פֿון יהואָש: לעקסיקאָן פֿון מפֿרשים און פּירושים (...) פֿון ד"ר מרדכי קאָסאָווער. נ"י, 1949.
יובי	די יודישע ביבליאָטעק: אַ זשורנאַל פֿיר ליטעראַטור, געזעללשאַפֿט אונ עקאָנאָמיע. רעדאַגירט און אַרויסגעגעבן דורך י.־ל. פּרץ. וואַרשע, תּרנ"א (ערשטער באַנד); תּרנ"ב (צווייטער באַנד).
יוד	יוד, נחום. „שוועמלעך", אין זייַן ליכטיקע מינוטן. נ"י, 1932, 131־133.
יו"י	יונג־ישׂראל: ליטעראַטור, קונסט, קריטיק. חיפֿה, דעצ' 1954.
יונ	יונגמאַן, משה. מייַן טאַטנס פּרנסות: ליד און באַלאַדע. ת"אָ, 1961.
יונ 69	־־־־־־־. שמייכלען פֿון ארץ הקודש. ת"אָ, 1969.
יונין	יונין, וואָלף. „שפּראַכווינקל", טמזש (ביז סוף 1971); פֿאָרווו (1972־1980).
יוניס	יוניס, ד"ר זאבֿ. „די אַלטע היים", פּנקס מלאַווע, נ"י, 1950, 27־130.
יור	יוריעוו, וו. „די סעלעקציע פֿון געוויקסן", באַה, II, 10 (נאָוו' 1933), 33־36.
יורב	יורבאַריק (ליטע). אינפֿ': רבֿקה גוטמאַן, מ"נ: קרעליץ (מעקסיקע).
ייִבל	ייִוואָ־בלעטער: שריפֿט פֿון ייִדישן וויסנשאַפֿטלעכן אינסטיטוט. ווילנע, 1931־1939; נ"י, 1940־.
ייִגאַן	ייִגאַן (שעדליצער קאַנט). אינפֿ': ביילע גאָלדווירט, מ"נ: ציגלשטיין.
ייִד־ווײַ	וויַיסרוסישע וויסנשאַפֿט־אַקאַדעמיע, ייִדישער סעקטאָר. ייִדיש־וויַיסרוסישער ווערטערבוך. מינצק, 1932.
ייִדקו	ייִדישע קולטור: חודש־שריפֿט פֿונעם אַלוועלטלעכן ייִדישן קולטור־פֿאַרבאַנד. נ"י, 1938־.

ייִדקע	אידישער קעמפּער [ט״ג]. נ״י, 1911־.
ייִלוו	דער יודישער לאַנדווירט: חודש־זשורנאַל פֿאַר לאַנדווירטשאַפֿט און גערטנערײַ. אַרויסגעגעבן פֿון דער געזעלשאַפֿט „טאָר״. וואַרשע, 1928.
ייִלוו ב	דער יודישער [פֿון פֿעב' 1934: ייִדישער] לאַנדווירט: אָרגאַן פֿון דער ייִדישער לאַנדווירטשאַפֿטלעכער געזעלשאַפֿט אין פּוילן. לעמבעריק, 1933־1939.
ייִפֿאַ	ייִדיש פֿאַר אַלע: חודשדיקער זשורנאַל אַרויסגעגעבן פֿון דער פֿילאָלאָגישער סעקציע פֿון (...) ייִוואָ אונטער דער רעדאַקציע פֿון נח פּרילוצקי. וואַרשע, 1938־1939.
ייִפֿיל	ייִדישע פֿילאָלאָגיע: צווייחודשדיקע בלעטער פֿאַר שפּראַכוויסנשאַפֿט, ליטעראַטור־וויסנשאַפֿט און עטנאָגראַפֿיע. אונטער דער רעדאַקציע פֿון מאַקס ווײַנרײַך, נח פּרילוצקי און זלמן רייזען. וואַרשע, 1924.
ייִשפּ	ייִדישע שפּראַך: זשורנאַל פֿאַר די פּראָבלעמען פֿון דער ייִדישער כּלל־שפּראַך. נ״י, 1941־.
ייִשפּר 48	מיניסטעריום פֿאַר עפֿנטלעכן אונטערריכט. ייִדישע שפּראַך: איינהייט־לעכער לערנבוך פֿאַרן צווייטן עלעמענטאַר־קלאַס. בוקאַרעשט, 1948.
ייִשפּר 54	----------. ייִדישע שפּראַך: לייענבוך פֿאַרן 2־טן עלעמענטאַר־קלאַס. בוקאַרעשט, 1954.
יעד	יעדיניץ (באַסאַראַביע). אינפֿ': נח זינגמאַן און פֿייגל קופּיט, מ״נ: שינדערמאַן.
יענ	יענדזשעווע (קעלצער קאַנט). אינפֿ': משה טשינסקי.
ירוש אַל	ירושלימער אַלמאַנאַך. ירושלים, 1973־.

כהן	כהן, י.־ל. ייִדישע פֿאָלקסלידער מיט מעלאָדיעס. נ"י, 1957.
כ"ט	כּולדיקער טערמין (אַ שטייגער: גאָרטנוואַרג).
כ"י 1474	בערנשטיין, מרדכי. „צוויי רעצעפּטן־ביכער אין אַלט־ייִדיש פֿון 1474 און 1509", דווקא, 17 (אָקט׳־דעצ׳ 1953), 330־361.
כץ 19	כּץ, מ., פֿאַרט׳. ס. הערבערט. עוואָלוציע. נ"י, 1919.

כאַוו	כאַווער־פּאַווער. גרשון מאיר דעם בלינדנס. לאָס־אַנדזשעלעס, 1958.
כאַיעס	כאַיעס, ח. „סימנים און סגולות וועגן בעלי־חיים און געוויקסן", ייִדישער פֿאָלקלאָר, י.־ל. כהן, רעד׳. ווילנע, 1938: 277־297.
כאַצ	כאַצקעלס, העלענע. אַ) פּראָגראַם פֿון נאַטורוויסנשאַפֿט (...). ווילנע, 1918.
כאַצ II	‏--------. די נאַטור אַרום אונדז און מיר אַליין. בערלין, 1922, 160 זז׳.
כאַצ III	‏--------. די נאַטור אַרום אונדז: אַ לערנבוך פֿאַר פֿאָלקסשולן. בערלין, 1922, 117 זז׳.
כאַר	כאַראָל, דווירע. „לירישע העפּטן", סה, 1974, נ׳ 5:124־133.
כאַריק	כאַריק, איזי. מיט לײַב און לעבן. מאָסקווע, 1970.
כאַש	כאַשטשעוואַצקי, מױשע. רײַזע קיין בירעבידזשאַן (...). קיִעוו, 1937.
כימ	כימיטש, וו.מ. און י. ס. ראָזום. נאַטורקענטעניש: לערנבוך פֿאַרן V לערניאָר (...). קיִעוו, 1933.
כמע	כמעלניצקי, מלך. רו און אומרו. נ"י, 1948.
כמעל	כמעלניק (קלעצער קאַנט, פּוילן). אינפֿ׳: מאיר רידעלניק.
כ־ן	כאַראָבין, ד. עקאָנאָמישע געאָגראַפֿיע. ייִדיש: כ־ן. קיִעוו, 1928.
כעט	כעטין (באַסאַראַביע). אינפֿ׳: ב. אָקס און בײלע ראָטמאַן, מ"נ: יאַנעווער.

כעל — כעלעם (פּוילן). אינפֿ׳: שבֿע ראָזענפֿעלד, מ״נ: זיגלבוים.

כ״פ — כאַאָטישע פֿאַגינאַציע אינעם אָנגעוויזענעם מקור, במילא לאָזט זיך נישט ברענגען קיין קלאָרער זײַטל־אָנווײַז.

ל — ליטוויש ייִדיש (קאָוונער ליטע, לעטלאַנד, עסטלאַנד, רײַסן און די צפֿונדיקסטע טייל פֿון אוקראַיִנע).

לאָדאַן — לאָדאַן (דרום־אונגערן). אינפֿ׳: פֿעסל ראָזענבערג.

לאָדזש — לאָדזש (פּוילן). אינפֿ׳: יוסף גאָטאײַנער; פֿײגל גלעזער, מ״נ: אינפֿעלד.

לאָכ — לאָכוויץ (צפֿון־מיזרח־אוקראַיִנע). אינפֿ׳: גוטע באַראַנאָווסקי, מ״נ: האַרעליק.

לאַנ — לאַנגער, יצחק־שמעון. „ווערטער פֿון קעלץ", ייִשפּ, V (1971), 78–83.

לאַנדוו — לאַנדווירטשאַפֿטלעכער ווערטערבוך. [מינכן,] 1946–1948.

לאַנדוי — לאַנדוי, ד״ר אַלפֿרעד. „מילואים צו מ. ווײַנרײַכס שטאַפּלען", ייִפֿיל, 55–61.

לאַנדוי 26 — ------. „באַמערקונגען צו נח פּרילוצקיס גרוועט", אין פּריל־לעה, 5–14.

לאָסעוו — לאָסעוו, יצחק. „זכרונות פֿון דער קאָלאָניזאַציע אין כענעראַל ראָכאַ", אַרג, I (1941), 146–167; אַרג, II (1944), 139–166.

לאָעסק — לאָעסק (מערבֿ־פּוילן). אינפֿ׳: הענע סאָלאָמאָן, מ״נ: גאָלדבערג.

לאָק — לאָקיעטש, משה. „פּאָטער און זון", צוק, מײַ־יוני 1980:183–187.

לוב — לובלין (פּוילן). אינפֿ׳: פֿאַני זילבערשטראָם, מ״נ: מײַזל.

לווינסקי — לווינסקי, ד״ר יום־טובֿ. מילון רב־לשוני: עברית־יידיש־אנגלית־צרפתית־גרמנית־רוסית. ת״אָ, תשל״ד. (ייִדישער חלק: בינם העלער).

לוכ — לוכעוו (טשערניִעווער קאַנט, אוקראַיִנע). אינפֿ׳: מאַריאַסע באַרקאַן.

לונ — לונסקי, חייקל. פֿון ווילנער געטאָ: געשטאַלטן און בילדער געשריבן אין שווערע צײַטן. ווילנע, 1920.

לונע — לונע (גראָדנער קאַנט). אינפֿ׳: ריווע יאָניש, מ״נ: קאַפּלאַן.

לוצ — לוצקי, אַ. בראשית־אינמיטן. נ״י, 1932.

לוריע — לוריע, נאָטע. דער סטעפּ רופֿט. מאָסקווע, 1932.

לוריע נח — לוריע, נויעך. אין וואַלד. מאָסקווע, 1972.

לי — לי, מלכּה. אונטערן נוסנבוים. ת״אָ, 1969.

ל״י — לשון־יחיד.

ליאָנדאָר — ליאָן דאָר, לעווין אַבֿרהם. פּולישע ווערטר בוך אין יידעש טײַטשע שפּראַכע (...). ווילנע, 1827.

ליוב — ליוביטש, וו. „די צוגרייט־אַרבעטן צום האַרבסטפֿאַרזײ״, באַה, II, 6 (יוני 1933), 6–9.

ליובער — ליובער (אוקראַיִנע). אינפֿ׳: אַבֿרהם פֿעלדמאַן.

ליזען — ליזען, אַלעקסאַנדער. „גרינע מצבֿות, וואָס שווײַגט איר?״, סה, 1973, נ׳ 11:65־101.

ליט — Niedermann, Max, Alfred Senn, Anton Salyn. Wörterbuch der litauischen Schriftsprache: Litauisch-deutsch. Heidelberg, 1932–1968.

ליטווו — ליטווין, אַ. יודישע נשמות. באַנד 4: פּוילען. נ״י, 1917.

ליטײַ — ליטײַניש־גרעקישער ווינשאַפֿטלעכער טערמין.

ליטע — סודאַרסקי, מ., רעד׳. ליטע. ב׳ I, נ״י, 1951.

לײבל — לײבל, דניאל (דער צונויפֿשטעלער פֿונעם ייִדיש־חלק פֿון: משה ארדלי, דניאל לײבל ודן פינס, מלון כיס: מלים בחמש שפות עברית־יידיש־אנגלית־הונגרית־צרפתית. ת״אָ, 1954).

לײקין — לײקין, י., פֿאַרט׳. ד״ר וול. גאָריאַטשקאָווסקי, אַ סאָד וואָס דאַרף געבן ריווח, ווילנע, 1935.

לינ — לינדער, נ.־ב. אין יענע טעג: טיפֿן און בילדער פֿון (...) בערדיטשעוו. נ״י, 1957.

ליני — חצחקואלי, עלי־קצין [י.־י. לינעצקי]. דאָס חסידישע יונגעל (...). ווילנע, תּרנ״ז.

ליס ליסיקאָווע („דאָרף לעבן גאָרדיסק, אַרום מעלאַווע", צפֿון־פּוילן). אינפֿ': יצחק סיגאַל.

ליסק ליסקעווע (נאַוואַרעדקער קאַנט). אינפֿ': גאָלדע ווײַנשטיין, מ"נ: העבּיס.

ליעוו ליעוו, ש. מעטראָפּאָליע. נ"י, 1919.

ליעסין ליעסין, אַבֿרהם. זכרונות און בילדער. נ"י, 1954.

ליפּנע ליפּנע (צפֿון־מערבֿ־פּוילן). אינפֿ': משה־שיִע שײַנבערג.

ליפֿ ליפֿשיץ, י.־מ. רוסיש־יודישער ווערטער ביך. זשיטאָמער, 1869 (ווײַטערדיקע דרוקן: 1874; קיִעוו, 1881; זשיטאָמער, 1876).

ליפֿ II ------. יודעש־רוסישער ווערטער ביך. זשיטאָמער, 1876.

לנ לעצטע נײַעס: אומפּאַרטײַישע צײַטונג פֿאַר געזעלשאַפֿט, פּאָליטיק און קולטור. ת"אָ, 1948־.

לעד לעדערמאַן, משה־בינם. אין שפּיגל פֿון ליד: לידער און פּאָעמעס. ב"א, 1978.

לעה לעהרער, לײבוש. „פֿון פּוילישן דיאַלעקט", ייִשפּ, II (1942), 48-47, 151-149, 181-180; III (1943), 53-51, 148-146.

לעוו Löw, Immanuel. Die Flora der Juden. Wien-Leipzig, 1926-36.

לעוו מ לעוו, מ. קימאַט אַ לעגענדע. מאָסקווע, 1973.

לעוואַ לעוואַנדאָ, פֿאַנני. וועגעטאַריש־דיעטעטישער קאָכבוך. ווילנע, 1938.

לעווי לעווי, יוסף־הלל. קראָקע: פּאָעמע. לאָנדאָן, 1941.

לעווין ג לעווין, ד"ר גרשון. פּרץ: אַ ביסעל זכרונות. וואַרשע, 1919.

לעווין י לעווין, יעקבֿ. „ווערטער פֿון מײַן הײמישן געגנט", ייִשפּ, XVIII (1958), 61-57.

לעווין ל לעווין, לײבו, פֿאַרט'. זעלמאַ מערבוים־אײַזינגער, לידער, ת"אָ, 1978.

לעווינז לעווינזאָהן, ל., פֿאַרט'. עליזאַ אָרזעשקאָוואַ, „גדליה", יובֿל, I (1891), 136-101.

לעווינסקי לעווינסקי, מ. „פֿראַנצײזישע ווערטער אינעם פּאַריזער ייִדיש", אין ייִדן אין פֿראַנקרײַך: שטודיעס און מאַטעריאַלן. אונטער דער רעדאַקציע פֿון אַ. טשעריקאָווער. צווייטער באַנד, נ"י, 1942, 204־193.

לעווע לעווערטעוו (לובלינער קאַנט). אינפֿ': עלקע פּרץ, מ"נ: וועבערמאַן.

לעווענפֿעלד — Loewenfeld, Claire and Phillipa Back. The Complete Book of Herbs and Spices. Boston-Toronto, 1974.

לעי — לעיעלעס, אַ. אַ ייִד אויפֿן ים. נ"י, 1947.

לעי ב — --------. בײַם פֿוס פֿון באַרג. נ"י, 1957.

לעי ר — --------. ראַנדאָס און אַנדערע לידער. נ"י, 1926.

לעל — לעלטשיץ (מינצקער קאַנט). אינפֿ': מערקע לעווין, מ"נ: שענקמאַן.

לעמב — לעמבעריקער, אַ. „ציבעלעס אין ישׂראל", א"ש, אַפּריל־סעפּט' 22:1981.

לעמב II — ----------. „אייביקל, חײַ־עולמל, לעולם־ועדל, הונדערט־יאָריקל", א"ש, אָקט'־דעצ' 12:1981.

לעמב III — ----------. „דאָס אײַטערל", א"ש, יאַנ'־יוני 26:1982.

לעמב III ב — ----------. „געוויקסן ־ אינסעקטן־פֿרעסערס", א"ש, יאַנ'־יוני 26:1982.

לעמב IV — ----------. „דער וווּרשטבוים און דער פֿלעדערמויז־בוים", א"ש, יולי־סעפּט' 15:1982.

לעמב IV ב — ----------. „דער טויטער ים", א"ש, יולי־סעפּט' 15:1982.

לעמב V — ----------. „דער טרערנבוים", א"ש, אָקט'־דעצ' 12:1982.

לעמב V ב — ----------. „דער יצר־טובֿניק", א"ש, אָקט'־דעצ' 12:1982.

לעמב V ג — ----------. „די כּבֿוד־פּאַלמע", א"ש, אָקט'־דעצ' 13:1982.

לעמב VI — ----------. „פּאָכערבלאַט, פּרויענהאָר, שולמיתעס האָר, גאָלדענער צאָפּ", א"ש, יאַנ'־מאַרץ 14:1983.

לעמב VII — ----------. „'מיצרישע' געוויקסן אין ישׂראל און ־ אין דער בוקעווינע", א"ש, אַפּריל־יוני 12:1983.

לעמב VII ב — ----------. „דאָס שטערן־שוועמל און דאָס באַראָמעטער־שוועמל", א"ש, אַפּריל־יוני 12:1983.

לעמב VII ג — ----------. „דאָס רוחותל", א"ש, אַפּריל־יוני 12:1983.

לעמב VIII — ----------. „דער וועגסלײַט־בוים", א"ש, יולי־דעצ' 21:1983.

לעמב VIII ב — ----------. „דער האָגלדעמב און דער קאָסעדעמב", א"ש, יולי־דעצ' 21:1983.

לעמפעל	לעמפעל, בלומע. אַ רגע פֿון אמת: דערציילונגען. ת״אָ, 1981.
לעפֿין	זען סאַטע.
לער	לערנער, יאָסל. ביז ס׳הייבט אָן טאָגן. ת״אָ, 1977.
לער כ	------. פֿון כעלעמער פנקס. ת״אָ, 1975.
לערנ	לערנער, פֿאַליק. אַ בעסאַראַבער שטעטל (לעבנשטייגער, בילדער, געשטאַלטן, זכרונות). ב״א, 1958.
לערנ פֿ	------. מענטשן און לאַנדשאַפֿטן (רעפּאָרטאַזשן). ב״א, 1951.
לערער	לערער, יחיאל. מײַן היים. וואַרשע, 1937־1938.
לערער מ	לערער, משה. „מילואים צו נח פרילוצקיס געוועט", ייִפֿיל, 72־74.
לפֿר	לעבנס־פֿראַגן: סאָציאַליסטישע חודש־שריפֿט פֿאַר פּאָליטיק, ווירטשאַפֿט און קולטור. ת״אָ, 1951־.
ל״ר	לשון־רבים.
לר״נ	דער לשון־רבים ווײַזט אָן דעם נאָמען פֿונעם געוויקס. דער לשון־יחיד באַצייכנט די איינצלפֿרוכט. (אָזשענע איז די איינצלפֿרוכט; אָזשענעס – אָדער מיין ווי איין איינצלפֿרוכט אָדער דאָס גאַנצע געוויקס).

מאָגל	מאָגלניצע (וואַרשעווער קאַנט). אינפֿ׳: שמואל האָפֿמאַן.
מאָד	מאָדזשיץ (לובלינער קאַנט). אינפֿ׳: י. אוזורפּאַטאָר (סאַן־פּאַולאָ, בראַזיל).
מאַה	מאַהלער, רפֿאל. „ייִדיש אין סאַנץ [= צאַנדז]", ייִשפֿ, IV (1944), 65–79.
מאַה II	------. [אויסגעברייטערטער איבערדרוק פֿון מאַה] אין ספֿר סאַנץ, ת״אָ, 1970, 545־564.

מאָוו	מאָווּשאָוויטש, ד"ר י. „אונדזערע געוויקסן־צודאַטן (...)", פֿג, 1940, נ' 8:10־12.
מאָוו II	---------. „וועגן (...) אײניקע שטוביקע וואַזאָן־געוויקסן", פֿג, 1940, נ' 4:10־11.
מאָוו III	---------. „וועגן טאַבאַק", פֿג, 1940, נ' 3:9.
מאַזע	מאַזע, אײַדאַ. דינה: אויטאָביאָגראַפֿישע דערציילונג. מאָנטרעאָל, 1970.
מאָטיל	מאָטיל, אינדזש' אַגר' ש.־מ. „דער פּרוכטוועקסל אין געמיזע־גאָרטן", לאַנדוו, II, 8 (1947/I/1), 5.
מאָטיל II	-----. „בלומענצוכט", לאַנדוו, III, 16 (יוני 1948), 2-4.
מאַלאַ	מאָלאָדאָווסקי, קאַדיע. מאַרצעפּאַנעס: מעשׂהלעך און לידער פֿאַר קינדער און יוגנט. נ"י, 1970.
מאָלד	ייִדיש פֿון דער מאָלדעווע (פּראָווינץ אין רומעניע).
מאַלט	מאַלטינסקי, חיים. די ערד פֿאַרשטייט. ת"אָ, 1976.

מאַלט II	---------. מײַן דמיון־בריק. ת"אָ, 1978.
מאַלט III	---------, פּאַרט'. צ. זמיאַדוליאַ, „אין געדיכטע וועלדער", ס"ה, 1969, נ' 8:81־98.
מאַליאַ	מאַליאַרענקאָ, וו.ס. דער זונענרויז. מאָסקווע, 1930.
מאַן	מאַן, מענדל. די גאַס פֿון די בלײַענדיקע מאַנדלען. ב"א, 1958.
מאַן 51	---. „אין אַ כּפֿר נטוש", גק, 8 (1951), 140־152.
מאַן 56	---. בײַ די טויערן פֿון מאָסקווע. נ"י, 1956.
מאַן 57	---. נאַכט איבער גלושינאָ. ת"אָ, 1957.
מאַן 68	---. „די פֿוקסן פֿון שמשון", גק, 62/63 (1968), 65־83.
מאַנגער	מאַנגער, איציק. ליד און באַלאַדע. ת"אָ, אָ"י.
מאַנגער פּ	-------. „פֿינעף סאָנעטן", וואָגשאָל, I, 2 (אַפּריל־יוני 1959), 1־3.
מאַני	די מאַנילִיע־קראַנקהייט אָדער די פּרוכט־פֿילעניש אויף עפּעל און בערנעס. מינסק, 1914.
מאַני ל	מאַני לייב. לידער. נ"י, 1918.
מאַניק	מאַניק, י. אין מײַן גלעזערנעם טורעם: משל און סאַטירע. ת"אָ, 1968.
מאַניק II	מאַניק־לעדערמאַן, יהושע. מעטאַלענע קוויטן. ת"אָ, 1935.
מאַסט	מאַסטבוים, יואל. „דער גערטנער שאָול און זײַן הונט כּביר", גק, 8 (1951), 23־29.
מאַסט II	-------. מײַנע שטורמישע יאָרן: שׂמחה גלעזער. ב"א, 1950.
מאַצ	מאַצקאָוו, פּ. „די יאַוואָריזאַציע ־ אַ נײַ מיטל צו העכערן די גערעטענישקייט", באַה, II, 10 (נאָוו' 1933), 22־27.
מאַק	Makowiecki, S. Słownik botaniczny łacińsko-małoruski. Polska Akademia umiejętności. Kraków. Komisja językowa. Prace. No. 24 [1936].
מאַקמאַן	מאַקמאַן, גוסטאַוו. דיא געהיימניסע פֿין יענער וועלט. וואַרשע, 1865.
מאַרג	מאַרגאָלין, אַננאַ. לידער. נ"י, 1929.
מאַרגאַ	מאַרגאָשעס, יוסף. ערינערונגען פֿון מײַן לעבן. נ"י, 1936.

מאַרגנ	מאָרגנטוי, לייב. אויף פּאַלעסיער ערד: לידער. וואַרשע, 1937.
מאַרגנש	מאָרגנשטערן, יוסף. איך געדענק די טעג. נ"י, 1962.
מאַרמ	ייִדיש אין מאַרמעראָש (פּראָווינץ וואָס האָט ביז 1918 געהערט צו אונגערן; זינט דעמאָלט צו רומעניע, חוץ די יאָרן 1940־1944).
מאַרצ	מאַרצינאָווקע (לעם ווידז, ליטע). נב"פּ.
מאַרק א	מאַרק, אהרן. פּויליש־ייִדיש ווערטערבוך. וואַרשע, 1929.
מאַרק י	מאַרק, יודל. „אַ זאַמלונג פֿאָלקספּאַרגלײַכן", ייִשפּ, V (1945), 97-140.
מאַרק מ	מאַרק, מענדל. „ווערטער און אויסדרוקן פֿון מײַן שטעטל פּאַלאָנגע", ייִשפּ, X (1950), 16-31.
מאַרקוזע	מאַרקוזע, משה. ספר רפואות. פּריצק, 1790.
מאַרקיש	מאַרקיש, פּרץ. וואָלין (פּאָעמע). ווילנע, 1921.
מאַרקיש פּ	------. פּוסט און פּאַס. קאַטערינעסלאַוו, 1919.
מאַרקיש ש	------. שטיפֿעריש: לידער. ווילנע, אָ"י.
מאַרש	מאַרשעוו, פּאַרט'. נ. מיקלוכאָ־מאַקלײַ, אײַנער אַליין צווישן ווילדע (פֿון טאָגבוך), קיִעוו, 1930.
מאָש	מאָשטשיסק (גאַליציע). אינפֿ': אפֿרים בראַנדלער.
מ"ט	מאָרפֿאָלאָגישער טערמין.
מיזעס	Mieses, Matthias. Die jiddische Sprache: Eine historische Grammatik des Idioms der integralen Juden Ost- und Mitteleuropas. Berlin-Wien, 1924.
מײַזיל	גיטל מײַזילס פֿאַרטײַטשונג פֿון י. אַלונס סעריע, „באַשרײַבונגען פֿון דער ישׂראל־פֿלאָרע", אַן ערך צוואָנציק אַרטיקלען געדרוקט אין פֿאָלקסבלאַט, ת"אָ, 1958־1959.
מייטשעט	מייטשעט (באַוואַרעדקער קאַנט). אינפֿ': דוד באַס (ירושלים).
מיל	מיללער, ש. אַ בליאַסק אויף טאָג. ווילנע, 1935.
מילג	מילגרוים: אַ ייִדישע צײַטשריפֿט פֿאַר קונסט און ליטעראַטור. בערלין, 1922־1924.
מילער	מילער, אסתּר. פֿון טעלעכאַן קיין אַמעריקע. נ"י, 1956.
מילער ש	מילער, שאָול. זכרונות פֿון אַ שטעטל אין גאַליציע אין די יאָהרען 1890 ביז 1907. נ"י, 1980.

מינק	מינקאָווסקי, פּ. נאַטורוויסנשאַפֿט: די פּלאַנץ און איר לעבן: לערנבוך פֿאַר די פֿאָלקסשולן. וואַרשע, 1923.
מיסחר	„מיסחר פֿון תּבֿואות", קמ, 13 (1863/IV/4), 207.
מיק	מיקעלײַעוו (פּאָדאָליע, אוקראַינע). אינפֿ': מלכּה ברעסלער.
מיקעוו	מיקעוו (מאַרמעראָש). אינפֿ': סילקע־רייזע קאַגאַן, מ"נ: נעמעט.
מיר	מיראַנסקי, פּרץ. שורות שירה. ת"אָ, 1974.
מיש	מישולאָוו, א.ב. און שׂרה י. מישולאָוו. וועגעטאַרישע [!] קאָכבוך. נ"י, 1926.
מלאך רפֿאל	מלאך רפֿאל (...) רפֿואות און סגולות. פּרעמיסלע, אָ"י.
מלון שמ	מלון שמושי קצר עברי אידי. הוצאת שרות תרבות של צבא ההגנה לישראל, אָאָ"י.
מלכּי	מלכּי, דוד. חכמי יבנה. פּאַריז, 1978.
מל"ר	מײַנסטנס אין לשון־רבים, דעריבער קען געמאָלט זײַן אַ ספֿק וועגן לשון־יחיד.
מ"נ	מיידל(ערי)שער נאָמען (בײַנאָמען וואָס פֿאַר דער חתונה).
מנה	ספֿר מנהגים. אָפֿעבאַך, אָ"י [סוף 18טן י"ה?].
מנב"פֿ	מיידל(ערי)שער נאָמען נישט פֿאַרצייכנט.
מעז	מעזריטש (מיזרח־פּוילן). אינפֿ': י. בלאַנק.
מעל	מעלאַווע (צפֿון־פּוילן). אינפֿ': חיים יאָניש.
מעלאַ	מעלאַמוד, חיים. „קאָלטס און וואַרעמס", סה, 1973, נ' 3:15־68.
מענד וו	מענדעלע מוכר־ספֿרים. דאָס ווינטשפֿינגערל. וואַרשע, 1928.
מענד ל	———. דער לופֿטבאַלאָן. וואַרשע, 1928.
מענד פֿ	———. פֿישקע דער קרומער. אָדעס, 1888.
מענד ק	———. דיא קליאַטשע (...). אָדעס, 1888.
מענד קל	———. דאָס קליינע מענטשעלע. וואַרשע, 1928.
מענד קל 64	———. דאָס קליינע מענטשעלע. 65/1864 (איבערדרוק: חיפֿה, 1984).
מענד ש	———. שלמה ר' חיימס. צוויי טיילן. וואַרשע, 1928.

מעצ	מעצקער, נ. אויפֿן זיידנס פֿעלדער. נ"י, 1953.
מעצ II	------. גאָטס באַשעפֿעניש. נ"י, 1917.
מערבֿ	מערבֿ־ייִדיש (דאָס ייִדיש פֿון דײַטשלאַנד, האָלאַנד, עלזעס, בורגנלאַנד אאַז"וו; מיינסטנס אונטערגעגאַן).
מערי	מעריסאָן, ד"ר י.א. היגיענע (...). נ"י, 1917.
מערק	מערקילעשט (ייִדישע קאָלאָניע אין צפֿון־באַסאַראַביע). אינפֿ': מאיר חרץ (ירושלים).
מעשט	מעשטשינסקי, ע. האַנטבוך פֿאַרן אַרבעטער־טוריזם (...). מאָסקווע־כאַרקעוו־מינצק, 1932.
מ"פֿ	מקור פֿאַרלייגט, לאָזט זיך נישט אָפּזוכן (צי טייל ביבליאָגראַפֿישע פּרטים נישט פֿאַרצייכנט).
מרג	מרגליות, מ. „די מעגלעכקייטן פֿון פֿלאַנצן וויַנגערטנער אין פּוילן", ייִלוו ב, I (1933), 17-16, 38-39, 51.
מרדכי	ר' מרדכי בר' אריה. סוד ה'. נאָוועדוואָר, 1794.
משפ'	(געוויקסן־)משפחה.

נ"א	נישט־אידענטיפֿיצירעוודיק; דאָס וואָרט איז נישט דעפֿינירט אינעם אָנגעוויזענעם מקור אָדער נישט גענוג דעפֿינירט.
נאָבל	נאָבל, ש. „דיפֿערענצירונג פֿון ייִדישע דיאַלעקטן אין איין פּונקט", ייִשפּ, XXV (1965), 46-51.
נאַדיר	נאַדיר, משה. אונטער דער זון. נ"י, 1926.
נאַדיר II	------. מודה אַני: לידער און פּראָזע. נ"י, 1944.
נאַדיר III	------. קום שפּאַצירען געליבטע און פֿליטערפֿלירט. נ"י, 1919.
נאַדיר 29	------. אַ לאָמפּ אַפֿן פֿענצטער. נ"י, 1929.

נאַוו	נאַוואַרעדאָק (צפֿון־מיזרח־פּוילן, הײַנט: מערבֿ־רײַסן). אינפֿ': יוסף סקאַקון.
נאָוואָ	נאָוואָגרודסקי, ד. פּיאָנערן – יונגע נאַטוראַליסטן. מאָסקווע, 1925.
נאָוואָ י	נאָוואָגרודסקי, י.־ד. פֿון אונדזער נאַטור. (...) פֿרילינג. ביאַליסטאָק, 1921.
נאַטו 2	נאַטורוויסנשאַפֿט (לעבעדיקע נאַטור) און געאָגראַפֿיע: איינציקער לערנבוך פֿאַרן 2־טן עלעמענטאַר־קלאַס. בוקאַרעשט, 1949.
נאַטו 3	נאַטורוויסנשאַפֿט (לעבעדיקע נאַטור) און געאָגראַפֿיע: איינציקער לערנבוך פֿאַרן 3־טן עלעמענטאַר־קלאַס. בוקאַרעשט, 1949.
נב"ט	נישט קיין באָטאַנישער טערמין (אַ שטייגער: שׂימחת־תּורה־עפּעלע).
נ"ד	נישט דעפֿינירט (למשל די נעמען פֿון געוויקסן אין סטו און אין דער בעלעטריסטיק און פּאָעזיע).
נון	נון, פּאַרט'. פּראָפֿ' אַ. ניעטשאַיעוו. די ערד און די גאָר־וועלט. קיִעוו, 1924.
נט"ט	נישט קיין טעכניש פּרעציזער טערמין (אַ שטייגער: יאַגדע פֿאַר די כּלערליי berries. אַ גרויסע טייל פֿון דער פּשוט־פֿאָלקישער באָטאַנישער נאָמענקלאַטור פֿאַלט אַרײַן אין דער קאַטעגאָריע.)
ניב	אַרגענטינער ייִדישע באָטאַנישע טערמינען, אויסגעטײַטשט פֿון יצחק ניבאָרסקי אין בריוו צו מרדכי שעכטער.
ניזש	ניזשבעריק (לעם הוסיאַטין, מיזרח־גאַליציע). אינפֿ': גיטל זימעלעס, מ"נ: האָלינגער.
נײַד	נײַדוס, לייב. וועלט־פּאַרנאַס. וואַרשע, 1928.
נײַד II	------. אויסגעקליבענע שריפֿטן. ב"א, 1958.
ניימ	ניימאַן, י.־מ. דער מיליאָנער. וואַרשע, אָ"י.
נײַ־קאָסנטין	נײַ־קאָסנטין (אוקראַיִנע). אינפֿ': רינה שאַראָן, מ"נ: כינע טשאַרנאָפּאָלסקי.
נב"פֿ	נאָמען פֿונעם אינפֿאָרמאַטאָר נישט אַקוראַט פֿאַרצייכנט.
נסתּר	דער נסתּר. משפּחה מאַשבער. נ"י, 1943.
נסתּר II	--- ----, פּאַרט'. ב. פּילניאַק, דערציילונגען, קיִעוו, 1928 (צ' ב. סלוצקי, דײַטש, נב' 21־22: 78).
נעוואַ	נעוואַדאָווסקי, ראָזע. „אַ בינטל בונטע ווערטער פֿון ביאַליסטאָק", ייִשפּ, V (1945), 50-46.

נעווע	נעוועסעליץ (צפֿון־באַסאַראַביע). אינפֿ׳: ריווע ראָזענבערג, מ״ב: טײַטלבוים.
נ״פ	נישט פֿאַגינירט.
ס׳	סאָרט (=האַנדל־סאָרט און גאָרטן־וואַריעטעט פֿון אויפס, גאָרטנוואַרג, תּבֿואה).
ס״א	ספֿקדיק אידענטישקייט צווישן דעם ייִדישן טערמין און דעם נישט־ייִדישן.
סאָט	סאָטענעוו (פּאָדאָליע). אינפֿ׳: פעסיע ביאַלאָסטאָצקי, מ״ב: כהנא.
סאָטע	סאָטענעווער, מענדל לעפֿין, פֿאַרט׳. ספֿר רפֿואות העם, לעמבעריק, 1851 [ערשטער דרוק: זשאָלקווע, 1794].
סאָטע מ	---------. משלי. תּקע״ט (רעפּראָדוצירט: ווילנע, 1930).
סאַמע	סאַמכוואַלעוויץ (רײַסן). אינפֿ׳: כיניע אײַזנשטאַדט, מ״ב: וועבער.
סאַנ	סאַנדלער, אַגר׳ ג. די קולטור פֿונ זונרויזנ. מאָסקווע־כאַרקעוו־מינצק, 1931.
סאַנ II	--------. נײַזלאַטאָפּאָלער ראַיאָנ. מאָסקווע, 1935.
סאַניק	סאַניק (לעם לוויוּטש, טשאָכטשעוו – מערבֿ־פּוילן). אינפֿ׳: י. על־בערג (מאָנטרעאָל).
סאָס	ספֿר סאָסנאָוויץ און זאַגלעמביער אומגעגנט. ת״אָ, 1931.
סאָק	סאָקאָלקי (לעם ביאַליסטאָק). אינפֿ׳: לייבל סטאָלאַר.
סאָקאָ	סאָקאָלאָוו, נחום. אויסגעוועהלטע שריפֿטען. ערשטער באַנד, וואַרשע, 1912.
	סאָקאָלאָווסקי זען פּרו־ש.
סאַקצ	סאַקציער, מאָטל. מיט פֿאַרבאָטענעם בלײַער. ת״אָ, 1977.
ס״אַר	ספֿק בנוגע אַרויסרעד/אַקצענט.
סג״מ	ספֿק בנוגע גראַמאַטישן מין.
סדן וו	סדן, דבֿ. אַ וואָרט באַשטייט: שפּאַצירן צווישן שפּראַך און ליטעראַטור. צווייטער באַנד, ת״אָ, 1978.
סדן ח	---. חן־גריבעלעך (צו דער ביאָגראַפֿיע פֿון וואָרט און ווערטל). ב״א, 1971.
סדן צ	---. „צווישן ייִחוס און קבֿרות", אין אַלמאַנאַך פֿון די ייִדישע

	שרײַבערס אין ישׂראל. רעד׳: מ. גראָס־צימערמאַן, אַ. קאַר־פּינקאָוויטש און אַ. שפּיגלבלאַט. ת״אָ, 1967:104־112.
סה	סאָוועטיש היימלאַנד. מאָסקווע, 1962־.
סהמ	ספר המגיד. ווילמערסדאָרף, 1716.
סוצ	סוצקעווער, אַבֿרהם. פּאָעטישע ווערק. צוויי בענד. ת״אָ, 1963.
סוצ ג	---------. גרינער אַקוואַריום: דערציילונגען. ירושלים, 1975.
סוצ פּ	---------. „פֿון געוועזענעם הײַנט״, גק, 5 (1950), 211־220.
סט	Standardized Plant Names (...) by Harlan P. Kelsey and William A. Dayton. Harrisburg, PA, 1942
סטאַ	סטאַניסלע (מיזרח־גאַליציע). אינפֿ׳: כײַוועט (יוכבֿד) אַרנאָלד, מ״נ: שטריק.
סטו	סטוטשקאָוו, נחום. דער אוצר פֿון דער ייִדישער שפּראַך. אונטער דער רעדאַקציע פֿון מאַקס ווײַנרײַך. נ״י, 1950.
סטל	סטידעניץ (פּאָדאָליע). אינפֿ׳: איטע טאַוב, מ״נ: פּאַסמאַן.
סטראָ	סטראָפּקעוו (סלאָוואַקײַ). אינפֿ׳: הערשל־לייבציע רײַך.
סטרי	סטרי (מיזרח־גאַליציע). אינפֿ׳: בלימע אײַגענמאַכט.
סטרע	סטרעליץ, אָ., פּאַרט׳. ל.ג. טערעכאָווא און וו.ג. ערדעלי, געאָגראַפֿיע. ערשטער טייל (...), מאָסקווע, 1937.
סיג	סיגאַלאָווסקי, נ. דער אוצר: דערציילונגען. נואַרק, נ״דזש, 1949.
סײַ	סײַמאָן, שלמה. וואָרצלען. ב״א, 1956.
סײַ צ	-----. צווײַגן. ב״א, 1960.
סימ	סימכאָוויטש, ש. אַזוי איז אַ יוגנט פֿאַרגאַנגען. מאָנטרעאָל, 1950.
סימני	סימני רפֿואות [באַזונדער קאַפּיטל בײַם סוף פֿון משה מאַרקוזעס ספֿר רפֿואות, פּאָריצק, 1790].
סינ	סינאָנים פֿון.
סיס	סיסטעמאַטיק. העפֿט VII, 3B. 25/II-7/VII/1922. [כּתבֿ־יד פֿון אַ קורס אין באָטאַנישער סיסטעמאַטיק, מסתּם געלייענט אינעם אויבן אָנגעוויזענעם סעמעסטער. אָ״אָ. ייִוואָ־אַרכיוו.]
סיע	סיעניצקי, נ. „זײט די ווינטער־וויקע״, ייִלוו ב, I (1933), 46 [= אינזש׳ נחום סעניצקי?]

סיקס	סיקס (לעם מישקאָלץ, אונגערן). אינפֿ': הרבֿ יקותיאל־מרדכי שיק.
סלו	סלוצקי, ב. „רויערד", רוו, 26 (1926), 79־88.
סל"י	ספֿק בנוגע לשון־יחיד.
סל"ר	ספֿק בנוגע לשון־רבים.
ס"מ	סובסטאַנץ־מין (אַ מין־פֿאָרמע אין צפֿון־ייִדיש: דער לשון־יחיד זעט אויס ווי פֿעמינין, אָבער סע ווערט נישט געבויגן, אַ שטייגער: די קאָרן, פֿון די קאָרן).
סמילע	סמילע (צענטראַל־אוקראַיִנע). אינפֿ': ניסל פֿעלדשטיין.
סממ	מ.וו. „ספֿר מציל ממות: אַ מוסטער פֿון דער ייִדישער ליריק אין 17טן יאָרהונדערט", אין פּנקס, II [קראָקע, אָ"ל]:20־30.
ס"ס	סובסטאַנץ־סובסטאַנטיוו (עלטערער טערמין: זאַמל־נאָמען). קומט מײנסטנס אין לשון־יחיד; דער לשון־רבים איז טײַטש נישט 'מער ווי אײנס', נאָר 'פֿאַרשיידענע מינים פֿון אָט דער זאַך'.
סעג	סעגאַלאָוויטש, ז. איצטער. ב"א, 1948.
סעג ד	----------. דאָרטן. נ"י, 1948.
סעל	סעלצער, דוד. בילדער און געשטאַלטן פֿון סאָראָקי. נ"י, 1961.
סעמ	סעמיועל, מאָריס. „דאַברודזשיער ייִדיש: אַ ביסל שפּראַכיקע זכרונות", ייִשפּ, XXXI (1972), 20–23.
סענ	סעניצקי, אינזש' אַגר' נחום. „די מאַגאַזינירונג פֿון קאַרטאָפֿל און בוריקעס", לאַנדוו, I, 6 (1946/XII/1), 1.
סענ II	--------. „דער ווירטשאַפֿטפּלאַן און זײַן באַדײַטונג", לאַנדוו, II, 8 (1947/I/1), 1–2.
סער	סערעט (בוקעווינע). אינפֿ': ד"ר יונה גאָטעסמאַן.
ספּ	ספּיוואַק, א. אַרום אונדז: כרעסטאָמאַטיע. ערשטער טייל, קיִעוו, 1926.
ספּ II	-------. אַרום אונדז. צווייטער טייל, קיִעוו, 1926.
ספּ III	ספּיוואַק, עליע. נײַע וואָרטשאַפֿונג. קיִעוו, 1939.
ספּ IV	ספּיוואַק, ע. און מ. שאַפּיראָ, מ. שולמאַן, רעד'. רוסיש־ייִדישער ווערטערבוך. מאָסקעווע, 1984.
ספּי ח	ספּיוואַק, חיים. „אַלטע און נײַע ווערטער אין יהואָשעס ייִדישן חומש",

	פּש, II (1928), 55–68.
ספּי ש	ספּיוואַק, ש., פּאַרט׳. ש. איזהר, „דער געפֿאַנגענער", גק, 2 (1949), 154־171.
ספּירשטיין	ספּירשטיין, יצחק ליב. נאַטור־וויססענשאַפֿט פֿריַי בעאַרבייטעט נאָך ד"ר א. בערנשטיין. וואַרשע, 1891.
ספּע	ספּעקטאָר, מרדכי. דער יודישער מוזשיק. וואַרשע, 1894.
ספּע וו	————. וואַרשעווער יודישער פֿאַמיליען־קאַלענדאַר: תּרנ"ד. וואַרשע, 1893.
ספּער	ספּערמעזעו (30 קמ פֿון דעש, זימבערגן). אינפֿ׳: אַבֿרהם ראָזענבערג.
ספֿרד	ספֿרד, דוד. שפּאַצירן אין דער נאַכט: לידער. תּ"אָ, 1979.
סקווער	סקווער (צענטראַל־אוקראַיִנע). אינפֿ׳: גרשון טאָפּער.
ס"ש	ספֿק בנוגע שרײַב־אופֿן.
ע	ענגליש.
ע"ב	The New Encyclopedia Britannica in Thirty Volumes. Chicago, etc. 1976,
עבֿ	עבֿרית.
עוג	„דער עוג־מלך־הבשן פֿון ביימער", שמו, 40 (פֿעב׳ 1981), 5־8.
עט	די עטימאָלאָגיע פֿונעם טערמין ווערט אַרומגערעדט אינעם אָנגע־וויזענעם מקור.
ע"ט	עלטערער טערמין, ד"ה ווינציקער אַלט ווי אַרכאַיִש, אָבער פֿאָרט נישט מיין צוגעפּאַסט פֿאַרן הײַנטיקן באַניץ. די מײנסטע טערמינען פֿון דער קאַטעגאָריע זענען דײַטשמעריזמען, רוסיזמען, עמיגראַנטישע אַנגליציזמען.

עטי — עטינגער, יעקבֿ. קאָלאָניזאַציע און אינדוסטריע אין ארץ־ישׂראל. וואַרשע, 1917.

עלב — עלבערג, יהודה. אויפֿן שפּיץ פֿון אַ מאַסט. נ"י, 1954.

עלב מ — ------. אַ מענטש איז נאָר אַ מענטש. ת"אָ, 1983.

עלב ק — ------. קלמן קאַליקעס אימפּעריע: ראָמאַן. ת"אָ, 1983.

עלז — עלזעסער ייִדיש פֿאַרצייכנט אין: Zuckerman, Richard. "Alsace (...)", Field of Yiddish III, NY, 1969, 36-57.

עלזעס — עלזעסער ייִדיש וואָס אין אַ אָדער דעם מחברס קאָלעקציעס (פֿ"גל שטראַ).

עלק — עלקין, מענדל. קאַיבאַלער סטעפּעס. ווילנע, 1934.

עמיאָט — עמיאָט, ישׂראל. פֿאַרדעקטע שפּיגלען. ב"א, 1962.

ענז — ענזלבערג, א. „נײַע פּרנסה־קוואַלן אין הײַנטיקן קריזיסצײַט", ייִלוו ב, I (1933), 18.

ענז III — ---------. „צוגרייטונג און זאַמלונג פֿון היילפֿלאַנצן", ייִלוו ב, III (1935), 44-43.

ענז IV — ---------. „וואָסערע היילגעוויקסן האָבן איצט אַ פֿאַרזיכערטן אָפּזאַץ?", ייִלוו ב, III (1935), 55.

ענז V — ---------. „דאָס זאַמלען פֿון היילגעוויקסן אין האַרבסט", ייִלוו ב, III (1935), 113-112.

ענז VI — ---------. „די זאַמלונג פֿון ווילדע היילקרײַטעכצער אַלס מקור פֿון פֿאַרדינסט", ייִלוו ב, IV (1936), 16-15.

ענז VII — ---------. „די הײַאָריקע קאָניונקטור אויפֿן מאַרק פֿון היילגעוויקסן", ייִלוו ב, V (1936), 92-91.

ענצ — אַלגעמיינע ענציקלאָפּעדיע. ב' I: פּאַריז, 1934; ב' II: פּאַריז, 1935; ב' III: פּאַריז, 1936; ב' IV: פּאַריז, 1937; ב' V: נ"י, 1944.

עסע — עסעלין, אַלטער. לידער פֿון אַ מדברניק. מילוואָקי, 1954.

עפּש — עפּשטיין, ב. די זון איז פֿאַרגאַנגען אין דרום. ת"אָ, 1968.

עפּש י — עפּשטיין, יחיאל־מיכל. סידור תּפֿילות. אַמסטערדאַם, תּק"ח, דז' קעב/קעג.

עפֿ — עפֿעמעריזם.

ע"ק — דאָס לשון פֿון ערוך־קטן לויט:
Timm, Erika. "Jiddische Sprachmaterialien aus dem Jahre 1290 (...)", Trierer Beiträge (...), Sonderheft 2: Fragen des älteren Jiddisch (...). Trier, Okt. 1977:16-34

ער	ערליך, יוסף. טריט אין געסל. ת״אָ, 1972.
ער ז	ערד: זאַמלונג פֿון דערציילונגען (...) פֿון ארץ־ישׂראלדיקן לעבן. ת״אָ, 1948.
ער ש	ערליך, יוסף. דאָס שטעטל [וואָלברעם]. ת״אָ, 1982.
ערל	ערליך, פנחס. „איך דערמאָן זיך", דרו, נאָוו'/דעצ' 1980:24–26.
פ	פּויליש.
פּאָד	פּאָדעלוי (מאָלדעווע). אינפֿ': אליעזר פֿרענקעל (אַשקלון, ישׂראל).
פּאָדע	פּאָדעמביץ (מערבֿ־פּוילן). אינפֿ': הלל קעמפּינסקי.
פּאָוו	Wielka Encyklopedia Powszechna. Warszawa. 1962-1969.
פּאָל ה	פּאָליאַנקער, הערשל. אַ יאָם מיט אַרבעט. מאָסקווע, 1982.
פּאַלאַ	פּאַלאַטניק, ראָזע. קראָשניק־ריגאָ: דערציילונגען. ריגאָ, 1953.
פּאַלאַ ג	--------. געקליבענע דערציילונגען. ריגאָ, 1966.
פּאָלאָ	פּאָלאָניזם.
פּאָלי	פּאָליאַקאָוו, י.מ. די אָפּשטאַמונג פֿונ באַלעכאַימ אונ געוויקסנ: וואָס לערנט אונדז טשאַרלז דאַרווינ. כאַרקעוו־קיִעוו, 1933.
פּאָמ	פּאָמעראַנץ, א. קאַווקאַז. נ״י, 1943.
פּאָנ	פּאָנעוועזש (ליטע). אינפֿ': הירש אָשעראָוויטש (יפֿו, ישׂראל).
פּאַס	פּאַסענשטיין, אינדזש' ב. „ווי אַזוי און וועלכע טרוסקאַווקעס זאָל מען פֿלאַנצן", ייִלוו II, VI (1938), 60.

פּאָס־ש	פּאָסענשטיין, אינזשׄ ב. און אינזשׄ ש. שאַליט. גערטנערײַ און סעדערײַ. וואַרשע, 1936.
פּאַפּ	פּאַפּירניקאָוו, י. פֿון צווייטן בראשית. ת״אָ, 1960.
פּאָר	ייִדיש־פּאָרטוגעזישער ווערטער־בוך פֿאַר עמיגראַנטן קיין בראַזיליען. וואַרשע, אָ״י.
פּאָרט	פּאָרטוגאַליש.
פּאַרי	פּאַרישעווסקי, מאַרקוס. צווישן ווילדע און ציוויליזירטע: אַ באַשרײַבונג פֿון אַ רײַזע איבער פּערואַנער בערג און וועלדער (...). ב״א, 1944.
פּאַרצעוו	פּאַרצעוו (לעם לובלין). אינפֿ׳: טאָבע אָפּנהיים, מ״נ: גאָלדהעכט.
פּוי	פּויליש ייִדיש (ייִדיש אינעם געוועזענעם קאָנגרעס־פּוילן און אין דער גרעסטער טייל גאַליציע).
פּויער	דער אידישער פּויער (...). כאַרקעוו, 1926־1929.
פּיד	פּידײַיץ (מיזרח־גאַליציע). אינפֿ׳: שיינדל מאָסקאָוויטש, מ״נ: אײַכנשטיין; יורי סול.
פּיו	פּיודיק, אַהרן. „ייִחוד", גק, 102 (1980), 168־172.
פּיט	פּיט־סקי, ש. „דרײַ מעטאָדן פֿון פּראָדוצירן ציבעלעס", ייִלוו, I (פֿעב׳ 1928), 10־13.
פּינטש	פּינטשעווסקי, משה. צוויט: לידער. ב״א, 1918.
פּינצק	פּינצק (ביז 1939: פּוילן). אינפֿ׳: יהודיתקע אײַזנמאַן, מ״נ: פֿעדערמאַן (קיבוץ אַלונים, ישׂראל).
פּיעט	פּיעטרושקאַ, שׂמחה, פֿאַרט׳. די זעקס סדרים משניות. נ״י, 1955.
	פּילניאַק זען נסתּר II.
פּ״ל	פּאָעטיש לשון, ליטעראַרישער אימאַזש (זעט נאָר אויס ווי אַ נאָמען פֿון אַ געוויקס, אַ שטייגער: אוצר־בוים).
פּנקס	פּנקס: פֿערטליאָריקער זשורנאַל פֿאַר ליטעראַטורגעשיכטע, שפּראַך־פֿאָרשונג, פֿאָלקלאָר און ביבליאָגראַפֿיע. נ״י, ב׳ I – יולי־דעצ׳ 1927; ב׳ II – 1929.
פּ״ס	פּרט־סובסטאַנטיוו (נאָמען פֿון איין קאָנקרעטן געוויקס, אַ שטייגער לייוויק־בוים ביי פּריד ווײַנגער).

פעט	פעטשעני, ב.ל. „ווען די ערד איז טרוקן געוואָרן", קאָלאָנ־ק, 660 (1972), 12־13.
פעט II	———. „ווען מאַני־קערנער האָבן געצײַטיקט (דערציילונג)", קאָלאָנ־ק, 673 (נאָוו' 1973), 10־11, 15.
פערלע	פערלע, יהושע. ייִדן פֿון אַ גאַנץ יאָר. ב"א, 1951.
פערע	פערעלמאַן, אָ. ביראָבידזשאַן: שילדערונגען פֿון אַ רײַזע (...). ב"א, 1934.
פֿפּל	דאָס פֿפּלאַנצענלעבען (וועגען געוואַקסע). וואַרשע, 1899.
פר	פראָדוקט פֿון אַ געוויקס.
פראָג	[גאָלאָמב, אַ. און י. ביבער, י. גיליגיטש, מאשעוויצקי, א. ריינהאַרץ.] פראָגראַם פֿון נאַטורלימוד. אַרויסגעגעבן דורכן פעדאַגאָגישן אַמט פֿון דער ייִשאָ. וואַרשע, 1927.
פראָס	פראָסקערעוו (פּאָדאָליע). נב"פּ.
פרוזש	פרוזשענע, אינפּ': רחמיאל קויפּמאַן.
פרו־ש	פרוסמאַן, ל. און י. שטשופּאַק, פּאַרט'. ב. איגנאַטאָוו און ס. לעבעדיעוו, באַשטימער פֿון ביימער און מיסטגראָזן, קיִעוו, 1926 (אַרבעטביכער אַף נאַטורוויסנשאַפֿט, אונטער דער רעדאַקציע פֿון י. יאַכינסאָן).
פרו־ש II	———. באָטאַניק: האַנטביכל פֿאַרן צווייטן קאָנצענטער פֿון אַרבעטשול. קיִעוו, 1928.
פרײַזן	„פרײַזן פֿון ווייץ", קמ, 2 (1862/X/6), 32.
פרײַל	פרײַל, גבֿריאל. לידער. נ"י, 1966.
פריל	פרילוצקי, נח. „בערן, בערלעך און בערעלעך", אין פריל־לעה, 15־44.
פריל ג	———. דאָס געוועט: דיאַלאָגן וועגן שפּראַך און קולטור. וואַרשע, 1923.
פריל גר	———. „גרינס אויף שבֿועות", אין ייִפֿיל, 87־89.
פריל דפאב	———. ייִדישע דיאַלעקטאָלאָגישע פּאַראַלעלן און באַמערקונגען. וואַרשע, אָ"י [1921].
פריל ט	———. „טרײַפֿענע עפּל", ייִפֿאָ, I (1938), 63–64, 127–128, 198–199, 264.
פריל מ	———. מאַמע־לשון: ייִדישע שפּאַכוויסנשאַפֿטלעכע פֿאָרארבעטן. וואַרשע, 1924.

פריל ק	————————. דער ייִדישער קונסונאַנטיזם. וואַרשע, 1917.
פריל ש	————————. „שפּעט־לשון", אין ייִפֿיל, 33־45, 123־140, 338־382.
פריל שפּ	————————. „די שפּראַך פֿון ש. בערלינסקיס אַ לעבן גייט אויף", ייִפֿאַ, I (1938), 40–46.
פּריל־לעה	אַרכיוו פֿאַר ייִדישער שפּראַכוויסנשאַפֿט, ליטעראַטורפֿאָרשונג און עטנאָלאָגיע. אַרויסגעגעבן פֿון נח פּרילוצקי און שמואל לעהמאַן. וואַרשע, 1926־1933.
פּרע	פּ(ע)רעיאַסלעוו (אוקראַיִנע). אינפֿ': ישׂראל יאָפּע.
פּרץ	פּרץ, י.־ל. [זאַכן אונטער זײַן נאָמען אָדער פּסעוודאָנימען אין יובל, I.]
פּרץ II	———. [זאַכן אונטער זײַן נאָמען אָדער פּסעוודאָנימען אין יובל, II.]
פּרץ III	———. בריוו. בריוו און רעדעס. ווילנע, 1929.
פּרץ IV	———. לידער. נ"י, 1920.
פּרץ V	———. בילדער און סקיצן. נ"י, 1920.
פּשי	שטאָקפֿיש, ד., רעד'. ספֿר פּשיטיק (...). ת"אָ, 1973.
פֿאָגל	פֿוגעל, הירש. דיא אידישע קאָלאָניזאַציאָן אין הייליגען לאַנד פּאַלעסטינאַ. אָאָ"י.
פֿאַל ל	פֿאַליקמאַן, יעכיִעל. „לייב כאַדאָש", סה, 1961, נ' 3:27־41.
פֿאַל פֿ	————————. „פֿײַער און אַש", סה, 1974, נ' 5:64־119; נ' 6:8־57.
פֿאַל ש	————————. „שנייגלעקלעך", סה, 1966, נ' 2:3־35.
פֿאַלק	פֿאַלקאָוויטש, ע. ייִדיש: פֿאָנעטיק, גראַפֿיק, לעקסיק און גראַמאַטיק. מאָסקווע, 1940.
פֿאַלק 41	————————. רוסיש־ייִדיש ווערטערביכל פֿאַר דער אָנפֿאַנגשול. מאָסקווע, 1941.

פֿאָלקס	פֿאָלקסגעזונט. ווילנע, 1923־1940.
פֿאַם	דער נאָמען פֿונעם דאָזיקן געוויקס טרעפֿט זיך אויך ווי אַ פֿאַמיליע־נאָמען.
פֿאַר	פֿאַרבער, ה., פֿאַרט'. ק.א.טימיריאַזעוו, דאָס לעבן פֿון אַ געוויקס, אונטער דער רעדאַקציע פֿון ד. האָכבערג. מאָסקווע, 1925.
פֿאָרוו	פֿאָרווערטס. נ"י, 1896־.
פֿאַרט'	פֿאַרטײַטשט פֿון; פֿאַרטײַטשער(ס).
פֿאַרמ	דער יודישער פֿאַרמער: מאָנאַטליכע צײַטשריפֿט פֿיר לאַנדווירט־שאַפֿטליכע קאָלאָניזאַציאָן. נ"י, 1891־1892.
פֿאַרמ II	דער אידישער [אין די 1950ער יאָרן: ייִדישער] פֿאַרמער. נ"י, 1908־1959.
פֿאַרמ־א	דער אידישער פֿאַרם־אַלמאַנאַך. נ"י, 1915־1917.
פֿאַרפּ	פֿאַרפֿאַסט: דרײַכאַדאָשעמדיקער ליטעראַרישער, קינסטלערישער און פּאָליטיש־געזעלשאַפֿטלעכער זשורנאַל פֿון דער ייִדישער אַווטאָנאָמער געגנט. בירעבידזשאַן, 1936־1940.
פֿג	זען פֿאָלקס.
פֿ"גל	פֿאַרגלײַך (אונטערן צילוואָרט, וואָס צון אים ווערט אָפּגעשיקט, וועט מען געפֿינען נאָך אינפֿאָרמאַציע).
פֿוקס	פֿוקס, א.מ. „די נאַכט", גק, 8 (1951), 117־132.
פֿוקס II	----. „דער טאָג", גק, 16 (1953), 37־44.
פֿוקס III	----. "דער שׂטן", גק, 3 (1949), 59־78.
פֿוקס IV	----. „די ראָש־השנה", ל"נ, 26/IX/1965:6.
פֿור	פֿורמאַן, ישׂראל. ייִדישע שפּריכווערטער און רעדנסאַרטן: געזאַמלט אין רומעניע ־ בעסאַראַביע, בוקאָווינע, מאָלדעווע און טראַנסילוואַניע. ת"א, 1968.
פֿײַנ	פֿײַנבערג, ל. „ווערטער פֿון אוקראַיִנע וואָס האָבן אַ שײַכות צום עסן", ייִשפּ, IV (1944), 125.
פֿײַנ ד	--------. דוד בלאַנק. נ"י, 1934.
פֿײַנ ל	פֿײַנבערג, רבי ל. „אַ לײַסטער ראַסײַנער ווערטער", ייִשפּ, VII (1947), 68-75.
פֿײַנ־ז	Feinbrun, Naomi and Michael Zohary. Flora of the Land of Israel (...). Jerusalem, 1952.

	פֿיליפּטשענקאָ זען גריב.
פֿיני	פֿינינבערג, עזרא. די קריגן דויערן. קיִעוו, 1930.
פֿינקלער	פֿינקלער, י. האַנטבוך פֿאַר סוחרים פֿון דער (...) פֿאַרבן־בראַנזשע. וואַרשע, 1937.
פֿלאָ	„די פֿלאָרע פֿון דער ייִדישער אַווטאָנאָמער געגנט", פּאָרפּ, 1 (1936), 183-193.
פֿעפֿער	פֿעפֿער, איציק. לידער, באַלאַדעס, פּאָעמעס. מאָסקעווע, 1967.
פֿע"ש	פֿאַרעלטערטער שרײַב־אופֿן.
פֿפֿמ	„פֿון פֿאָלקס מויל", דײַשפּ, I (מאַרץ־אַפּריל 1927), 39-42; 3-4 (יולי־אויג' 1927), 67-74; 10 (מײַ־יוני 1928), 43-50.
פֿר	פֿראַנצייזיש.
פֿרוג	פֿרוג, ש. אַלע שריפֿטן. ערשטער באַנד: פּאָעזיע. נ"י, 1910.
פֿרומעס	פֿרומעס, י.ק. אונטער קובאַנער הימל. נ"י, 1939.
פֿרומק	בערנשטיין'ס נאַטור־וויסנשאַפֿטליכע פֿאָלקס־ביכער. פֿאַרט' פֿון דײַטשיש אונטער דער רעדאַקציע פֿון א. פֿרומקין און מ. שפּיראָ. אַכטער טייל. לאָנדאָן, 1909.
פֿרומק II	נײַנטער טייל [זפֿ"פ]. לאָנדאָן, 1909.
פֿרומק III	ערשטער טייל [זפֿ"פ]. לאָנדאָן, 1910.
פֿריד	פֿרידלאַנד, י. רוי־ערד. לאָס־אַנדזשעלעס, 1949.
פֿריד ג	פֿרידמאַן, ג., פֿאַרט'. וו.ק. אַרסעניעוו, דערסו אוזאַלאַ, מינצק, 1935.
פֿרידמ	פֿרידמאַן, יעקבֿ. געזעגן אויף אַ ווײַל. ת"אָ, 1979.
פֿרידמ ל	-------. לידער און פּאָעמעס. באַנד איינס: צום ערשטן איינס. ת"אָ, 1974.
פֿרידמ לע	-------. די לעגענדע נח גרין. נ"י, 1960.
פֿרידמאַן	פֿרידמאַן, ש. „שמועסן וועגן גערטנער", פֿרייד, II (מאַרץ־אַפּריל 1923), 33-36.
פֿרידמן	פרידמן, פ. „מכתבים מא"י משנות התקע"ד־התקפ"ב", ציון, III (1938), 167-274.

פֿרייד	פֿרייד: זשורנאַל פֿאַר קינדער. (גייט אַרויס אַלע חודש). קיִעוו, 1922–1925.
פֿש	פֿילאָלאָגישע שריפֿטן פֿון ייִוואָ. ווילנע, 1926–1938.
צ; צ'	ציטירט לויט (...); נאָך ציטאַטן געפֿינט מען ביי (...).
צאַ	צאַנין, מ. פֿולער העברעיִש־ייִדישער ווערטערבוך. 2 בד'. ת"אָ, 1960.
צאַ II	------. פֿולער ייִדיש־העברעיִשער ווערטערבוך. ת"אָ, 1982.
צאַ 81	------. דער ירדן פֿאַלט אין ים המלח. ת"אָ, 1981.
צ.ב.י.	צ.ב.י. „דער ברויטבוים", קמ, 1 (1862/X/11), 8–11.
צבֿי	צבֿי. „די אינדער־שטודע (...)", קמ, 8 (1862/XII/6), 117–118.
צבֿי II	---. „די ריזנביימער אין קאַליפֿאָרניע", קמ, 3 (1862/XI/1), 44–48.
צו	צוזאַמען: זאַמלבוך (...). רעד': ש.ל. שנייַדערמאַן. נ"י, 1974.
צונ	אליקום צונזערס ווערק. קריטישע אויסגאַבע פֿון מרדכי שעכטער. נ"י, 1964.
צוק	די צוקונפֿט [ט"ג]. נ"י, 1892–.
צוקער	צוקער, משה. גוט און פֿרום. נ"י, 1948.
צוקערם	צוקערמאַן, ב. „פּאַשע פֿאַר הינער", ייִלוו ב, 2 (1934), 64–65.
ציווי	Zivy, Arthur. Jüdisch-deutsche Sprichwörter und Redensarten. Basel, 1966
צײַ	צײַטלין, אַהרן. ברענענדיקע ערד: ראָמאַן. ת"אָ, 1979.
צײַט	צײַטשריפֿט פֿאַר ייִדישער געשיכטע, דעמאָגראַפֿיע און עקאָנאָמיק, ליטעראַטור־פֿאָרשונג, שפּראַכוויסנשאַפֿט און עטנאָגראַפֿיע. מינסק, 1926–1931.
צײַט ר	צײַטשריפֿט פֿונעם רומענישן רעליגיעזן ייִדנטום [ט"ג]. בוקאַרעשט, 1957–.

צפֿין I — ציפֿין, כ. „לאַנדווירטשאַפֿטלעכע טערמינאָלאָגיעס (געזאַמלט אין יולי 1927 אין דער קאָלאָניע יעפֿינגאַר)". אין ייִוואָ־אַרכיוו.

צפֿין II — ------. „טערמינאָלאָגיע וואָס באַנוצט זיך אין דער לאַנדווירטשאַפֿט (פֿאַרבעסערונגען, וואַריאַנטן, צוגאָבן צו די צעטלען אין די ייִדישע שפּראַך ננ' 1 און 3־4)". אין ייִוואָ־אַרכיוו.

צפֿין III — ------. „טערמינאָלאָגיע און לעקסיק וואָס באַנוצט זיך אין דער לאַנד־ווירטשאַפֿט (געזאַמלט בײַ פּויערים אין דער קאָלאָניע יעפֿינגאַר, ניקאָלײַ־עווער קרײַז)". אין ייִוואָ־אַרכיוו.

צ"ס — צײלעקער סובסטאַנטיוו; אַנווײַז געניצט נאָר בײַ סובסטאַנץ־סובסטאַנטיוון וואָס ווערן אינדיווידואַליזירט (אַ שטײגער: ווען פֿון די סובסטאַנץ־סובסטאַנטיוון האָבער, גערשטן האָט מען געפֿורעמט אַ צײלעקן סובסטאַנטיוו האָבערל, גערשטל).

צע — צענטראַל־ייִדיש (דאָס ייִדיש פֿון קאָנגרעס־פּוילן, גאַליציע און אויף דרום פֿון די קאַרפּאַטן־בערג).

צפֿ — צפֿון־ייִדיש (דאָס טראַדיציאָנעלע „ליטווישע ייִדיש": קאָוונער ליטע, רײַסן, לעטלאַנד, עסטלאַנד).

ק"אַ — קענעדער אַדלער. מאָנטרעאָל, 1907־1987.

קאָבר — קאָבריאַנסקי, מאָזי. „אין שטעטעלע ליבאַוועו", סה, 1969, נ' 8:3־46.

קאַהאַן — קאַהאַן, אַב. בלעטער פֿון מײַן לעבן. ערשטער באַנד: אין דער אַלטער היים. נ"י, 1926.

קאַזאַ — קאַזאַקעוויטש, הענעך, פֿאַרט'. וו. קאַפּעלקין און אַ. ציגנער, באַטור־קענטעניש. צווייטער טייל: באָטאַניק. קיִעוו, 1923.

קאַזל — קאַזלווישטשינע (נאַוואַרעדקער קאַנט). אינפֿ': בראָכקע באַס.

קאָזש — קאָזשעניץ (קעלצער וואָיעוואָדשאַפֿט). אינפֿ': פֿאָליע ראָזען, מ"נ: לוקסנבורג.

קאָט — קאָטיק, א. באָטאַניק. וואַרשע, תר"פּ.

קאַט II — ------. געאָגראַפֿיע. ערשטער טייל, וואַרשע, 1913.

קאַט III — ------. צווייטער טייל [זפ"פ], וואַרשע, 1913.

קאַט IV — ------. די ערשטע ידיעות פֿון נאַטורוויסנשאַפֿט. וואַרשע, 1900.

קאַטיק ב — קאַטיק, ב., פֿאַרט׳. ל.ג. טערעכאָווא און וו.ג. ערדעלי, געאָגראַפֿיע. ערשטער טייל. מאָסקווע־לעמבעריק, 1940.

קאַטיק ב II — ------. געאָגראַפֿיע. צווייטער טייל. דריטע אויסגאַבע. [אין דער זעקסטער אויפֿלאַגע, 1938, ווערט קאַטיק מער נישט דערמאָנט.]

קאַל — קאַלאַדני, פּ.א. פּראַקטישע גערטנערײַ (...). באַאַרבעט פֿון מיכל דווידזאָן. קיִעוו־פּייטערבאַרג, 1919.

קאַל II — קאַלאַדני, פּסח. גערטנערײַ: פּראַקטישע ידיעות. בערלין, 1921.

קאַלאָ — פּנקס קאַלאָמײַ: געשיכטע, זכרונות, געשטאַלטן, חורבן. רעד׳: שלמה ביקל. נ"י, 1957.

קאַלאָנ — דער קאָלאָניסט: לאַנדווירטשאַפֿטליכער אָרגאַן (...). ירושלים, 1893–1895.

קאַלאָניסט — דער קאָלאָניסט: פּובליציסטיש־ליטעראַרישער וואָכנבלאַט. דאָמינגעז־ענטרע־ריִאָס [אַרגענטינע]. 1916–1917 [?].

קאַלאָנ־ק — דער קאָלאָניסט קאָאָפּעראַטאָר: אָרגאַן פֿון „פֿראַטערנידאַד אַגראַריאַ". ב"א, 1917–1976. [זינט 1976 – אויף שפּאַניש.]

קאָלוו — קאָלווירט־עמעס. קאַלינינדאָרף, 1930–1935 [?].

קאָלוו־ש — קאָלווירט־שטערן. נײַ־זלאַטאָפּאָליע, קיִעווער געגנט, 1931–1936 [?].

קאַלע — Callenberg, Johann Heinrich. Kurze Anleitung zur Jüdischteutschen Sprache, 1733.

קאַמ — קאַמינקע (פּאָדאָליע). אינפֿ׳: ברוך טשובינסקי.

קאָמ — קאָמיר, אַ. „וואָס פֿאַר אַ מינים בײמער דאַרף מען פֿלאַנצן, און די טעכניק פֿון פֿאַרזעצן זיי", באַה II, 7 (יולי 1937), 46–48.

קאַמ ה — קאַמענעצקי, ה. [= הערשל]. מיטן גלײַכן וועג: לידער. מינצק, 1933.

קאַמע — קאַמענעצקי, אַגר׳ י.וו. „די נאַטור־באַדינגונגען און די נאַטור־אוצרות פֿון דער ייִדישער אַוטאָנאָמער געגנט", פֿאַרפּ, 1 (1936), 166–182.

קאַמ־צ — קאַמענעצקי, י. און י. צעגעלניצקי. דער גרינס־גאָרטן (...).

פּיטערבאַרג, 1920.

קאַנ — Yiddish Instruction Manual (...). Conversa-phone Institute, New York, 1973.

קאַנט — קאַנטאָר, סאָניע. אין דער מלוכה פֿון מוראַשקעס און שוואָמען. ביאַליסטאָק, 1920.

קאַני — „דער קאַמף מיט קאַניאַנקע אויף קאַניטשינע־פֿעלדער", ייִלוו ב, II (1934), 83.

קאָס — Kosover, Mordecai. The Arabic Element in Palestinian Yiddish (...). Jerusalem, 1966.

קאָס II — קאָסאָווער, מרדכי. „ייִדישע גלאָסן אין דער רבנישער ליטעראַטור", אין שלמה ביקל־יובֿל־בוך, נ"י, 1967, 232־261.

קאָס III — ————. ייִדישע מאכלים. נ"י, 1958.

קאָס IV — ————. „וועגן ייִדיש פֿון אַלטן אַשכּנזישן ייִשובֿ אין ארץ־ישׂראל", ייִבֿל, IV (1932), 43–50.

קאַפּ — קאַפּלאַן, זלמן. „עטלעכע באַזונדערקייטן פֿון קאַלישער ייִדיש", ייִשפּ, XXIII (1963), 93–94.

קאַפּ ש — קאַפּלאַן, אינזש' ש. „קולטיווירונג פֿון מעלאָנען", ייִלוו ב, VI (1938), 19–21.

קאַפּ ש II — ———. „ווי אַזוי מען פֿאַרמערט אַגרעסט און ווײַנפּערלעך", ייִלוו ב, V (1937), 50–51.

קאַפּ ש III — ———. „סעלערן", ייִלוו ב, VI (1937), 130–131.

קאָפּע — קאָפּע, רבֿקה. סימפֿאָניע אין ווינט. פּאַריז, 1978.

קאָפּעלאָוו — קאָפּעלאָוו, י. אַמאָליקע יאָרן. נ"י, 1931.

קאַפּעלקין־צינגער זעון קאַזאַ.

קאַצ — קאַצאָוויטש, ישׂראל־איסר. זעכציג יאָהר לעבען: ערינערונגען. נ"י, 1919.

קאַצ נ — קאַצאָוויטש, נח. מאַזעסווילער בראשית (זכרונות). ב"א, 1947.

קאַר — קאַראַפּ, ר. און נ. דאַווידענקאָ־טאַראַן. נאַטורוויסנשאַפֿט: לערנבוך פֿאַרן III לערניאָר פֿון דער פֿאָליטעכנישער שול. צווייטער העפֿט. אונטער דער רעדאַקציע פֿון ר. קאַראַפּ. כאַרקעוו־קיִעוו, 1932.

קאַראַ — קאַראַ, י. אַ מאָלדעווויש ייִנגל (בילדער און געשטאַלטן). בוקאַרעשט, 1976.

קאַראַ י	----. יונגע יאָרן און ... ווײַניקער יונגע. בוקאַרעשט, 1980.
קאָרי	קאָרינצעוו, נ. טיף אין אַפֿריקע. כאַרקעוו, אָ״י.
קאַרל	קאַרלסבאָרג (זימבערגן). אינפֿ׳: דוד ווײַנשטיין.
קאָרמ	קאָרמאַן, עזרא, פֿאַרט׳. סערגיי יעסענין, לידער און פּאָעמעס (1925־1895). דעטרויט, 1946.
קאָרמ ד	------. ייִדישע דיכטערינס: אַנטאָלאָגיע. דעטרויט, 1928.
קאָרמ נ	קאָרמאַן, נתן־דוד. „ראָדעמער טיפֿן און געשטאַלטן״, ייִדקו, נאָוו׳־דעצ׳ 1977:52־56.
קאָרן	קאָרן, רחל. פֿאַרביטענע וואָר: לידער. ת״אָ, 1977.
קאָרן ע	----. ערד (דערציילונגען). וואַרשע, 1936.
קאָרן פֿ	----. „אַ פֿרימאָרגן אין דאָרף״, גק, 109 (1982), 61־67.
קאָרן ק	----. „אין דעם שטעטעלע קריוועטש״, צוק, דעצ׳ 1979:326.
קאָרן 62	----. פֿון יענער זײַט ליד. ת״אָ, 1962.
קאָרסן	קאָרסן (קאַניעווער געגנט, אוקראַינע). אינפֿ׳: פֿעני סאָלאָמאָן.
קאַרפּ	קאַרפּינאָוויטש, אַבֿרהם. „מענדע דער שמיד״, גק, 103 (1980), 82־88.
קאַרפּי	נישט־דאַטירטער בריוו פֿון אַבֿרהם קאַרפּינאָוויטש (ת״אָ) צו מרדכי שעכטער.
קאַרפּי ט	אַ. קאַרפּינאָוויטש, אַ טאָג פֿון מלחמה, ת״אָ, 1973.
קוו	קוויטקאָ, לייב. געקליבענע ווערק. מאָסקעווע, 1967.
קוו פֿ	------. „וועגן פֿלוימען״, סה, 1976, נ׳ 11:66.
קול	קולבאַק, משה, פֿאַרט׳. ס. סאָקאָלאָוו און ב. קאַטשענקאָ, געאָגראַפֿיע פֿון פֿ.ס.ס.ר. מינצק, 1929.
קולב ג	------. געקליבענע ווערק. נ״י, 1953.
קולב מ	------. מאָנטאָג (ראָמאַן). וואַרשע, 1926.
קולב משיח	------. משיח בן אפֿרים, מאָנטאָג. ווילנע, 1929.
קולב II	------. [פֿראַגמענטן פֿון זײַנע ווערק] אין: שפּיגל אויף אַ שטיין: אַנטאָלאָגיע. צונויפֿגעשטעלט: בנימין הרושאָווסקי, אַבֿרהם סוצקעווער, חנא שמערוק. ת״אָ, 1964:515־566.

קולט — קולטור: אַ זשורנאַל פֿאַר ליטעראַטור, קונסט און פּעדאַגאָגיק. [רעד': אליעזר שטיינבאַרג.] טשערנעוויץ, 1921.

קופּער — קופּער, מרדכי. די ייִדן פֿון מײַן בענקשאַפֿט: זכרונות פֿון מײַן היימשטאָט שאַרגאָראָד. ב"א, 1968.

קורז — קורזשניץ, א. „די ייִדישע אַוטאָנאָמע געגנט", אין: ייִדן אין פֿססר: זאַמלבוך, ש. דימאַנשטיין, רעד', מאָסקעווע, 1935:59–119.

קיוו — קיוויאַזשד (קאַרפּאַטן). אינפֿ': רחל ענגלמאַן, מ"נ: איצקאָף.

קיט — קיטאַרעד (אוקראַיִנע). אינפֿ': פּעסיע אַראָנאָוויטש, מ"נ: גאָרפֿינקל; כאַנציע מעלמאַן, מנג"פֿ.

קיטנע — קיטנע (צפֿון־פּוילן). אינפֿ': אסתּר אָקרוטני, מ"נ: טעפּליצקי (ב"א).

קיי — קייטלמאַן, יחזקאל. אויפֿן וועג קיין אומאַן. נ"י, 1967.

קיל — קילערמאַן, ס. „די געוויקסן פֿון ארץ־ישׂראל", אַלטנ I, 1 (אויג' 1919), 36–39; 2 (סעפּט' 1919), 40–45; 3 (אָקט' 1919), 36–41; 4–5 (נאָוו'־דעצ' 1919), 62–69.

קיני — קיניגספֿעלד (לעם סיגעט, רומעניע). אינפֿ': אַלטער אַפּשאַן.

קיס — קיסטיאַקאָווסקי, וו.וו. אַרבעטס־ביכל אַף געאָגראַפֿיע. ערשטער טייל: קאַנט־קענטעניש און געאָגראַפֿיע פֿון אוקראַיִנע. כאַרקעוו, 1928.

קיִעל — קיִעל, חנן. „צווי לידער", צוק, יאַנ' 1981:23.

קיפּ — קיפּניס, איציק. חדשים און טעג און אַנדערע דערציילונגען. תּ"אָ, 1973.

קיפּ II — ———. מײַן שטעטעלע סלאָוועשנע. באַנד איינס: קינדער־יאָרן. תּ"אָ, 1971.

קיפּ III — ———. מײַן שטעטעלע סלאָוועשנע. באַנד צווי: יום־טובֿים. תּ"אָ, 1971.

קיפּ IV — ———. „קוויטן", סה, 1970, נ' 4:38–41.

קיפּ V — ———. די שטוב און אונטערוועגנס. תּ"אָ, 1977.

קיצ — (...) קיצור שלחן ערוך בלשון עברי טייטש (...). וואַרשע, תּרמ"ו.

קיר — קיראַלסקי, י. „דער ראַציאָנעלער אויסנוץ פֿון די באַכטשע־קולטורן", באַה, II, 6 (יוני 1933), 22–27.

ק"ל — קינדער־לשון (אַ שטייגער: בערן פֿאַר קוריי).

קל"אָ — קלאַנגיק אָנגעשפּאַרט אין אַ היימיש וואָרט; כּמו פֿאָלקס־עטימאָלאָגישער

	טערמין.
קלי	קליגער, קעהאָס. די באָרוועסע וואָר: לידער און באַלאַדעס. ב"א, 1972.
קלי ב	------. „די באַלאַדע פֿון בלומען־פֿאַרקויפֿער", צוק, פֿעב' 1980:61־62.
קליב בו	------. „אַ בוים גלייבט אין גאָט", דווקא, 17 (נאָוו'־דעצ' 1953), 368־369.
קלימ	קלימעטעוו (קעלצער געגנט). אינפֿ': יצחק אַדלער.
קלימ II	--------. אינפֿ': מ. אַלעקסאַנדער (סידניי, אויסטראַליע).
קליג	קלינגער, י.ח. אויף גאַליציש פֿעלדער: דערציילונגען. פּאַריז, 1950.
קלמ	קלמנאָוויטש, ז. „דער ייִדישער דיאַלעקט פֿון קורלאַנד", פֿש, I (1926), 161–188.
קלע	קלעזמער־לשון.
קמ	קול מבשׂר. אַדעס, 1862־1870.
קמ 3	„פּרײַזן פֿון ווייץ", קמ, 3 (1862/I/1), 48.
קנאַפּה	קנאַפּהייס, משה. אַ ייִנגל פֿון וואַרשע. ב"א, 1961.
קעל	קעלעריך, מלכּה. צוריק צום לעבן. מינכן, 1948.
קענ	קעניגסבערג, דוד. הונדערט סאָנעטען. ווין, ה'תּרפּ"א.
קער	קערלער, יוסף. „די פֿײַל פֿון רעגן־בויגן", ירושׁ אַל, 5 (1975), 63־67.
קער ע	------. די ערשטע זיבן יאָר. ירושלים, 1979.
קעש	קעשענעוו (באַסאַראַביע). אינפֿ': גרשון מאַרקאָוויטש.
קצ	ק. צעטניק. „די באַפֿרוכפּערונג", גק, 103 (1980), 69־71.
קרו	קרוגליאַק, מאָטל. „זומער־אַרבעט", פֿרייד, IV, 20 (יוני־יולי 1925), 2־4.
קרול	קרול, חיים. אַרום זיך (...). ווילנע, 1930.
קריוו	קריוואָזער (אוקראַיִנע). אינפֿ': רחל סוריס.
קריט	נ. קריטשמאַרס אַ בריוו (1970/IV/29) צו מרדכי שעכטער

	מכּוח נעמען פֿון געוויקסן בײַ אַרגענטינער ייִדיש־רעדערס.
קריט 50	נ. קריטשמאַר, „50 יאָר ייִדישע קאָלאָניזאַציע אין אַרגענטינע", אין: אַרגענטינע: פֿופֿציק יאָר אידישער אישעוו: צוואָנציק יאָר די פּרעסע, ב"א, 1938, זז' 122־158.
ראַ	ראַבאָי, א. הער גאָלדענבאַרג. נ"י, 1916.
ר"אַ	רעגיאָנאַלער אַרויסרעד; די פֿאָרמע געפֿינט זיך כּמעט קיין מאָל נישט בכּתב.
ראַ II	ראַבאָי, א. אַ דאָרף פֿון קינדער. נ"י, 1953.
ראַ III	------. מײַן לעבן. ערשטער באַנד, נ"י, 1945.
ראַ IV	------. מײַן לעבן. צווייטער באַנד, נ"י, 1947.
ראַ V	------. נײַ־ענגלאַנד (...). נ"י, 1918.
ראַב	ראַבאַך, בערל. „צושטײַערס צום ייִדישן ווערטערבוך", ייִשפּ, XII, 2 (אַפּריל־יוני 1952), 58־61.
ראַבאָן	ראַבאָן, ישׂראל. די גאַס: ראָמאַן. וואַרשע, 1928.
ראָבאַק	ראָבאַק, א.־א. „ייִדיש אין דער האַרוואַרדער ביבליאָטעק", פֿש, II (1928), 349.
ראַבין	ראַבין, י. „איך זע דיך, ווילנע", סה, 1968, נ' 1:70־111.
ראַבינאָ	ראַבינאָוויטש, א.א. ווי אַזוי צו אַרבעטן מיט אַ שורה'דיקן זײַ־מאַשין. („ביליגע און פּאָפּולערע ביבליאָטעק פֿאַר אידן ערד־אַרבעטער", נ' 1), קעשענעוו, אָ"י.
ראַבינאָוויטש	ראַבינאָוויטש, וואָלף (וועוויק). מײַן ברודער שאָלעם־אליכעם: זיכרוינעס. קיִעוו, 1939.
ראַבינק	ראַבינקאָוו, הערשל. „נײַשטאָט", סה, 1972, נ' 9:26־43.
ראַבינק II	--------. „ביראָבידזשאַנער דערציילונגען", סה, 1973, נ' 8:22־47.
ראַבשוי	ראַבשוי (לובלינער קאַנט). אינפֿ': פּר' אַפּעל, מנב"פּ (ווײַנלאַנד, נ"דזש).
ראַבשוי II	ראַבשוי, זפּ"פּ. אינפֿ': חנה־ריווע איידלמאַן, מ"נ: רײַס (מאַלמע, שוועדן).

ראַגיל	ראַגיל, מ. [= מרדכי שטריגלערס אַרטיקלען אין ייִדקע].
ראַדן	ראַדן (ווילנער געגנט). אינפּ׳: רישע־לאה דוואָרק, מ״נ: באָיאַרסקי.
ראָדנע	ראָדנע (זימבערגן). אינפּ׳: פּרידע פּאַט, מ״נ: פּריד.
ראָדעם	ראָדעם (פּוילן). אינפּ׳: יחזקאל ליפּשיץ.
ראו	ראובֿני, א. אונטער׳ן וואַנד: ערצעהלונג. ירושלים, אָ״י.
ראַוו	ראַוויטש, מלך. דאָס מעשׂה־בוך פֿון מײַן לעבן: פֿון די יאָרן 1893 ביז 1908. ב״א, 1962.
ראַוו II	———: „די ביאָגראַפֿיע פֿון אַ ייִדישן באַרנבוים", אין צו, 65־74.
ראָווגע	ראָווגע (וואָלין). אינפּ׳: געניע זאַץ, מ״נ: דודאַלסקי.
ראָז	ראָזענבערג, נ. פֿאַרבאַנדישע רעפּובליקן (גרוזיע, אַזערבײַדזשאַן, אַרמעניע). קיִעוו, 1937.
ראָזע	ראָזענפֿאַרב, חוה. אַרויס פֿון גן־עדן. ת״א, 1965.
ראָזע II	———. „אויסטראַלישע נאָטיצן", גק, 85/84 (1974), 59־90.
ראָזע III	———. „אויף די שפּורן פֿון איך און דו", גק, 90 (1976), 183־203.
ראָזענ	ראָזענפֿעלד, מאָררים. שריפֿטען. ערשטער באַנד (פּאָעזיע), נ״י, 1908.
ראָזענש	ראָזענשטיין, א.ב. פֿרעמד־ווערטער־בוך. וואַרשע, 1919.
ראַט	ראַטשענקאָ, פּ.ט. „וועגן צוגרייטן גראָבן און זאַפּטיקן פּיטער", באַה, II, 7 (יולי 1933), 19־45; 8 (אויג׳ 1933), 20־26.
ראָכ	ראָכמאַן, לייב. דער מבול. ירושלים, 1978.
ראָכ־ש	ראָכקינד, מ. און ה. שקליאַר. ייִדיש־רוסישער ווערטערבוך. מינסק, 1940.
ראָל	ראָלניק, יוסף. לידער. צווייטע אויפֿלאַגע, נ״י, 1926.
ראָנטש	ראָנטש, י.־א. „אַמעריקאַנאַ", זאַמלו, 48 (פֿרילינג 1971), 16־75.
ראָנטש II	———. הונגעריקע הענט: לידער און פּאָעמעס. נ״י, 1936.
ראַס	ראַסיין, י. בײַשטוביקער גרינס־גאָרטן. קאָווגע, 1939.
ראַפּ	ראַפּאַפּאָרט, י., פּאַרט׳. מאָריס מעטערלינק, די אינטעליגענץ פֿון בלומען. וואַרשע, 1927.

ראַפּל	„ראַפּלעזיאַ – די גרעסטע בלום אין דער וועלט", שמו, שבֿט ה'תשמ"ב:5–7.
ראַק	ראַקעוו (מינצקער געגנט). אינפֿ': פֿייגל כאַסקל, מנב"פֿ.
ראַש	(וואַד־)ראַשקעוו (באַסאַראַביע). אינפֿ': קניה פֿרידמאַן, מ"נ: מאַלאַמעד (רמת־גן, ישׂראל).
רבֿקה	רבֿקה בת מו"ה יוסף בן מו"ה מרדכי ספֿרא דק"ק בראָד, פֿאַרט'. אגרת בעלי חיים. אָסטרע [לעמבעריק?], אָ"י.
רו	רובאַקין, נ. די אייביגע מלחמה מיט דער נאַטור. וואַרשע, 1906.
רוב	רובין, הדסה. „ווינטן אין צוויַיג", גק, 100 (1980), 141–142.
רובי	רובינגער, ש. „מיַין לערער שטאַלמאַן", בוק שר, ג (1980), 60–65.
רובינ	רובינשטיין, אַבֿרהם. „איך קום דיר, באַרג, אַ ליד", דרו, מיַי־יוני 1973:29.
רוו	רויטע וועלט: פּאָליטיש־געזעלשאַפֿטלעכער, ליטעראַריש־קינסטלערישער כוידעש־זשורנאַל. כאַרקעוו, 1924–1933.
רויז	רויזענבלאַט, ה. אין שאָטן פֿון מיַין בוים. לאָס־אַנדזשעלעס, 1948.
רויז מ	———. מיַין ליכטיקע נסיעה. שיקאַגאָ, 1944.
רויז 15	———. געזאַמעלטע געדיכטע און לידער. נ"י, 1915.
רויט א	רויטמאַן, אפֿרים. די ערד זינגט. ת"אָ, 1977.
רויט א א	———. אויפֿן אינדזל פֿון זען. ת"אָ, 1975.
רויט ש	רויטמאַן, שלוימע. דער מאַמעס ניגון: לידער און פּאָעמעס. מאָסקעווע, 1971.
רויט ש ש	———. מיַין ישׂראל־שופֿרל. רמת־השרון, 1976.
רומ	רומעניש.
רומע	געאָגראַפֿיע פֿונ דער רומענישער פֿאָלקס־רעפּובליק (...) פֿאַרנ 7־טנ עלעמענטאַר־קלאַס. בוקאַרעשט, 1949.
רומע־יי	„רומעניש־ייִדיש" (= ייִדיש אין מאָלדעווע, רעגאַט, דאָברודזשיע, דרום־בוקעווינע).
רוס	רוסיש.
רוסמ	רוסמעריש (= רוסיפֿיצירט ייִדיש, איבעריקע רוסיזמען).

ריבֿ — ריבֿקינד, יצחק. „פֿון מײַן ווערטערביכל", ייִשפּ, XV (1955), 20-30.

ריוועס — ריוועס, אַ. „הערשלס אויפֿגאַנג", גק, 4 (1949), 131-136.

ריז — „אַ נײַער ריזנבוים: דער סומאַמײַראַ אין בראַזיליען", קמ, 18 (1865/IV/22), 243-244.

רײַ — רײַסיש (= ווײַסרוסיש).

רײַס — רײַסיש ייִדיש (= ייִדיש אין רײַסן און צפֿון־אוקראַיִנע).

רײז אַ — רײזען, אַבֿרהם. „אַ ביסל מאַטעריאַלן פֿאַרן ייִדישן ווערטערבוך", ייִשפּ, V (1945), 1-8.

ריכ — Richhardt, Rosemarie. Polnische Lehnwörter im Ukrainischen. Berlin, 1957.

רימ — רימענעוו (גאַליציע). אינפֿ׳: נתן פֿריש.

רעג — רעגעלסאָן, אַבֿרהם. „דער מאַן פֿון די שטערן", גק, 5 (1960), 85-87.

רעד׳ — רעדאַקטירט פֿון, אונטער דער רעדאַקציע פֿון, רעדאַקטאָר(ן).

רעוו — רעוווּצקי, א. דאָס נײַע ארץ־ישׂראל. וואַרשע, 1936.

רעוו II — -------. אידן אין ארץ־ישׂראל. נ"י, 1947.

רעז — רעזניק, לייב. „מײַנע פּרוּוון", פֿאַרפֿ, 1 (1936), 111-118.

רעזש — רעזשאַן. אינפֿ׳: נב"פֿ.

רעט — רעטין (מיזרח־גאַליציע). אינפֿ׳: נ. פּרײַס.

רעל — רעלעס, ה. „אין די שטעטלעך פֿון ווײַסרוסלאַנד", סה, 1972, נ׳ 7: 108-129.

רעס — רעסלער, בנימין. [דערציילונגען אין טמזש.]

רעס II — -------. אויף אַלטער ערד: ראָמאַן. ווילנע, 1927.

רעס III — -------. נאָכן גערעטעניש. ווילנע, 1929.

ר"פּ — רעד־לשונדיקע פֿאָרמע, געפֿינט זיך כמעט קיין מאָל נישט בכּתבֿ.

רפֿ"ג — רפֿואהדיק געוויקס.

שאַוו	שאַוולער (באָיאַרסקי), שלמה. מײַן ליטע: מעמואַרן פֿון 1892־1931. יאָהאַנעסבורג, 1976.
שאַינ	שאַין, ס. קאָלעקטיווע קעלבערשטאַלן. מאָסקווע־כאַרקעוו־מינצק, 1931.
שאַל	שאַליט, ש. „אין דער ווילנער לאַנדווירטשאַפֿטלעכער שול", ייִלוו ב, III (1935), 118–120, 128–130.
שאַפּ 34	שאַפּיראָ, א. „די ווילדע גראָזן", ייִלוו ב, II (1934), 47–49.
שאַפּ 35	———. „פּילצקראַנקייטן פֿון תּבֿואות", ייִלוו ב, III (מײַ 1935), 49–50.
שאַפּ 37	———. „אַ פּאָר באַמערקונגען וועגן פּאַשע־געוויקסן", ייִלוו ב, V (1937), 16–17.
שאַפּ ל	שאַפּיראָ, ל. די יודישע מלוכה. אָ"אָ, 1919.
שאַפּ ל II	———. כּתבֿים. לאָס־אַנדזשעלעס, 1949.
שאַפּ ל נ	———. נויאָרקיש און אַנדערע זאַכן. נ"י, 1931.
שאַפֿ 40	שאַפֿיר, מ.־מ. אַ סטעזשקע. מאָנטרעאָל, 1940.
שאַפֿ 66	———. אויף מײַן פֿידעלע ליד. מאָנטרעאָל, 1966.
שאַפֿ 68	———. דער שטערן־וואָגן. מאָנטרעאָל, 1968.
שאַפֿ 71	———. בורא מיני חלומות. מאָנטרעאָל, 1971.
שאַפֿ 72	———. בריוו אין „מע שרײַבט אונדז", ייִשפּ, XXXI (1972), 29.
שאַפֿ 73	———. מיט דער לידער־טאָרבע. מאָנטרעאָל, 1973.
שאַפֿ 75	———. אין מײַן געפֿאַלנקייט. מאָנטרעאָל, 1975.
שאַפֿ 77	———. מיט צוגעניגטע רייד. נ"י, 1977.
שאַפֿ 78	———. די פֿלייט פֿון מײַנע ביינער. מאָנטרעאָל, 1978.
שאַפֿ 79	———. די ליפּן פֿון מײַן טרויער. מאָנטרעאָל, 1979.
שאַפֿ 81	———. אַ רגע רו געפֿינען. מאָנטרעאָל, 1981.
שאַפֿר	שאַפֿראַן, ב. ייִדישע קוך. וואַרשע, 1930.
שאָץ	שאָץ (דרום־בוקעווינע). אינפֿ': מ.־מ. שאַפֿיר.
שאַצקעס	שאַצקעס, מ.־א. דער יודישער פּאַר פּסח (...). וואַרשע, 1881.
שאַר	שאַרגעל, י.צ., פּאַרט'. אָשר באַראַש, „דער ברונעם לחי", גק, 2 (1949), 54־63.

שאַר II — ------. „פֿון מײַן גאָרטן", אין צו, 188־191.

שאַר III — ------. „האַרץ פֿון מײַן בוים", גק, 105 (1981), 115־118.

שאַר IV — ------. „דער קאַליסטעמאָן", גק, 113 (1984), 86־87.

שוואַ ג — שוואַרץ, י. י. געקליבענע לידער. נ"י, 1961.

שוואַ ה — ------, פּאַרט'. „האַמלעט", צוק, XXII (1917), 686-701.

שוואַ י — ------. יונגע יאָרן: פּאָעמע. מעקסיקע, 1952.

שוואַ ק — ------. קענטאָקי: פּאָעמעס און אידיליעס. נ"י, 1942.

שוואַ ש — שוואַרץ, שלמה. בראַנדזענער מבול. ת"אָ, 1981.

שוואַ ש ב — ------. בלומאַנטיק. שיקאַגע, 1938.

שוואַ ש וו — ------. וווּנדן און וווּנדער. ת"אָ, 1975.

שוואַ־שי — שוואַרצבלאַט־שילעסקי, בוזיע. „די היימישע שוואָמען, פּרוכטן, יאַגדעס", פֿאָרווי, 1972/XI/15.

שוואַ־שי II — בוזיע שוואַרצבלאַט־שילעסקיס בריוו צו מרדכי שעכטער, 1972/XII/26.

שווייד — שווייד, מאַרק. אַלע לידער און פּאָעמעס. נ"י, 1951.

שווייץ — [שווייצער ייִדיש, פֿאַרצייכנט אין:] Guggenheim-Grünberg, Florence. "Endinger Jiddisch", Field of Yiddish, NY, III:8-15.

שו ח — שוחט, ח. „פּאָמידאָרן־צוקער", ייִלוו ב, I (1933), 28.

שו י — שוחט, יחזקאל. בלעטלעך צו דער געשיכטע פֿון נאַרסיס לעווען. רעדי: י. אָקרוטני. ב"א, 1953. (אַרגענטינער ייִוואָ־ביבליאָטעק, נ' 1).

שו י II — ------. „בערנאַסקאָניער קאָאָפּעראַטיוועס (בלעטלעך זכרונות)", אַרג ייִ, 8 (1961), 185־226.

שויס — שויס, חיים. דאָס יום־טובֿ־בוך. נ"י, 1933.

שולש — שולשטיין, משה. דאָרט ווּ מײַן וויג איז געשטאַנען. פּאַריז, 1982.

שומ — שומיאַטשער־הירשביין, אסתּר. לידער. לאָס־אַנדזשעלעס, 1956.

שוס — שוסטער, אַהרן. ליפּקאָן פֿון אַמאָל. מאָנטרעאָל, 1957.

שט — שטאָלצענבערג, אַבא. לידער. נ"י, 1941.

שטאָק — שטאָק, פֿראַדל. געזאַמעלטע ערצעהלונגען. נ"י, 1919.

שטיי	שטיינבאַרג, אליעזר. מעשאָלים. טשערנעוויץ, 1932.
שטיי 21	---------. אַלף־בית. טשערנעוויץ, 1921.
שטיי 36	---------. מײַסעלעך. טשערנעוויץ, 1936.
שטיי 50	---------. „די גליקלעכע", גק, 5 (1950), 60־84.
שטיי 56	---------. משלים II. ת"אָ, 1956.
שטיי 72	---------, פֿאַרט'. חיים־נחמן ביאַליק, „לידער", גק, 76 (1972), 9־21.
שטיי 77	---------. געזונגענע לידער. רחובֿות, 1977.
שטייב	שטיינבערג, י.־נ. געלעבט און געחלומט אין אויסטראַליע. נ"י, 1945.
שטיינבערג	שטיינבערג, יהודה. „זאַנוול זייגער־מאַכער", דער יוד, קראָקע, I, 18 (סעפּט' 1899), 7־9.
שטיינג	שטיינגאַרט, משה. אין דרויסן פֿון דער וועלט. נ"י, 1978.
שטיינמ	שטיינמאַן, אַ. „אינטים מיט דער וועלט", גק, 9 (1951), 11־28.
שטיינער	שטיינער, ראָבערט. „די צוכט פֿון שאַמפּיניאָן־שוועמל", לאַנדוו, II, 7 (1/XI/1946), 5־6.
שטיקער	שטיקער, מאיר. לידער. נ"י, 1945.
שטיקער II	-------. ייִדישע לאַנדשאַפֿט II. ת"אָ, 1970.
שטע	שטענצעל, א.נ. עפּל: לידער (...). לאָנדאָן, 1937.
שטער	שטערנבערג, יעקבֿ. אין קרײַז פֿון יאָרן (1915־1970). בוקאַרעשט, 1970.
שטר	Strack, Hermann L. Jüdisches Wörterbuch (...). 1916.
שטראָ	שטראָסבעריק (עלזעס). אינפֿ': איוואָן פֿוקס, מ"נ: וואָרמסער (ב"א).
שטש	שטשוטשינסקי, אָשר. פֿון לאַנד צו לאַנד. ת"אָ, 1979.
שטש־ב־פּ	שטשופּאַק, בורטיאַנסקי, פּרוסמאַן, פֿאַרט'. ב.וו. וואָסעסוויאַטסקי, באָטאַניק: לערנבוך פֿאַר דער מיטלשול V–VI לערניאָר. כאַרקעוו־קיִעוו, 1933.
שיפּ	שיפּער, ד"ר יצחק. קולטור־געשיכטע פֿון די ייִדן אין פּוילן בעתן מיטלאַלטער. וואַרשע, 1926.
ש"ל	שפּעט־לשון, חוזקדיקער טערמין.
שלג	שלג, פֿאַרט'. דער אוצר פֿון געזונט און לעבן. וואַרשע, 1908.

שלו אג	שלום־עליכם. אײַזנבאַהן־געשיכטעס. נ"י, 1920.
שלו אָ II	----------. אָרעמע און פֿריילעכע. צװײטער בוך, נ"י, 1920.
שלו דראַ	----------. דראַמאַטישע שריפֿטן. נ"י, 1920.
שלו ייִש	----------. ייִדישע שרײַבער. נ"י, 1919.
שלו ל	----------. לכּבֿוד יום־טובֿ. צװײטער בוך, נ"י, 1921.
שלו מ	----------. מאָטל פּייסי דעם חזנס. נ"י, 1920.
שלו מא"פֿ	----------. מעשׂיות און פֿאַנטאַזיעס. נ"י, 1917.
שלו פֿי	----------. פֿונ'ם יאַריד. נ"י, 1959.
שלו פֿכ	----------. פֿון כּתרילעװקע. נ"י, 1917.
שלו ק	----------. קאָמעדיעס. נ"י, 1921.
שלו קל	----------. קלײנע מענטשעלעך מיט קלײנע השׂגות. נ"י, 1918.
שמ	ספֿר שמואל אין טויטשער שפּראַך. אויגשפּורג, 1544.
שמ ה	שמולעװיטש, הינדע. „אַ פּעקל װערטער פֿון לאָדזש (...)", ייִשפֿ, III (1943), 88–89.
שמו	שמועסן מיט קינדער און יוגנט: מאָנאַטסהעפֿט. נ"י, 1943־1990.
שמייל	זען האָכ.
שמרי	שמרי, אַריה. אויף גרינעם פּאַרמעט: לידער און פּאָעמעס. ת"אָ, 1977.
שמרי 75	----. רינגלען אין שטאָם. ת"אָ, 1975.
שנ	שנהוד, שלמה. „אין שטילן גליל", גק, 9 (1951), 123־125.
שנאַבל	שנאַבל, בערל. מילנער־גאַס. בוקאַרעשט, 1936.
שני פּ III	שניאור, ז. נח פּאַנדרע. דריטער טײל: צוריק פֿון אָסטראָג. ת"אָ, 1969.
שני פּ	-------. פּעטער זשאָמע. װילנע־װאַרשע, [1930].
שני ש	-------. שקלאָװער קינדער: דערצײלונגען. נ"י, 1951.
שס־ר	ש"ס־ראָמאַן. „פּאַרמאַצעװטישע נאָמענקלאַטור בײַ רומענישע ייִדן", ייִשפֿ, XXXIV (1975), 33–37.

שע	שעכטמאַן, עלי. ערבֿ: ראָמאַן. ערשטער און צווייטער בוך. ת״אָ, 1974.
שע 73	--------. „אין וואָגל", גק, 79–80 (1973), 172–181.
שע 78	--------. „ערבֿ: זעקסטער בוך", גק, 95–96 (1978), 127–167.
שע 81	--------. רינגען אויף דער נשמה: ערשטער און צווייטער בוך. ת״אָ, 1981.
שע 86	עלי שעכטמאַנס בריוו פֿון 1986/II/26 צו מרדכי שעכטער.
שעכ	שעכטער, מרדכי. „נעמען פֿון ביימער און קשאַקעס: טערמינאָלאָגישער פּראָיעקט", ייִשׁפֿ, XXVI (1966), 65–79.
שעכ II	-------. „צו אַבֿרהם גאָלאָמבס טערמינאָלאָגישן אויפֿטו (...)", אין חסד לאַבֿרהם, לאָס-אַנדזשעלעס, 1969, 213–218.
שעכ III	-------. מיט אַ גוטן אַפּעטיט. נ״י-פֿילאַדעלפֿיע-העמדען, 1976.
שעכ IV	-------. "The Carrot", א״ש, יאַנ׳-מאַרץ 1981:15.
שעכ V	--------. ייִדיש צוויי: לערנביכל פֿאַר מיטנדיקע קורסן. פֿילאַדעלפֿיע, 1986.
שעכ VI	--------. געוויקסן-וועלט אין ייִדיש. [דאָס איצטיקע ווערק]
שעכ VII	--------. "Black-eyed Susan? Squash?". א״ש, אָקט׳-דעצ׳ 1986:19–20.
שעכ VIII	-------. „וואָס איז מײַקל? און וואָס איז - מײַ?", א״ש, אַפּריל-יוני 1987:19.
שעכ-ווײַ	------- און מ. ווײַנרײַך. ייִדישער אָרטאָגראַפֿישער וועגווײַזער. נ״י, 1961.
שעכט-ג	שעכטער-גאָטעסמאַן, ביילע. שאַריי: לידער. נ״י, 1980.
שעכט-וו	שעכטער-ווידמאַן, ליפֿשע. דורכגעלעבט אַ וועלט: זכרונות. נ״י, 1973.
שעל	שעליובסקי, מ. אויף אַ פֿולער וואָך: דערציילונגען. ב״א, 1951.
שעס	שעסקין, חיים. „עטלעכע אויסדרוקן און שפּאַסן פֿון ארץ-ישׂראלדיקן ייִדיש", ייִשׁפֿ, XIV (1954), 95.
שעפּס	שעפּס (צפֿון-מערבֿ-פּוילן). אינפֿ׳: לוי-יצחק קאַליסקי און ש. דאַנטוס (מעקסיקע).

שער אפֿ	שער אפֿרים פֿון אפֿרים בן נפֿתּלי צבֿי ווערטהיים. אַלטאָנע, 1736 [?].
שער אפֿ פֿ	שער אפֿרים (...) פֿון אפֿרים רישר אב״ד דק״ק ווערטהיים. אָ״אָ, [1728].
שערט	שערטעלס, משה. ספֿר ירמיהו. פּראָג, 1602.
שפּ	שפּאַניש; שפּאַניזם.
שפּי	שפּיגל, ישעיה. „דער געצן־דינער", גק, 79־80 (1973), 62־95.
שפּי II	------. „אַ ייִד אין בית־עולם", גק, 1 (1949), 141־154.
שפּי III	------. „מאָדע", גק, 9 (1951), 77־92.
שפּ״ע	Enciclopedia Universal Ilustrada. Madrid, 1930-76.
שפּיג	שפּיגלבלאַט, אַלכּסנדר. פֿאַפּירענע זעגלען: לידער. ת״אָ, 1973.
שפּיג II	---------. וואָלקנבּרעמען: לידער. ת״אָ, 1979.
שפּיל	שפּילפּאָגל, י. „די ערנערונג (פּאַשע) פֿון מעלקקי", ייִלוו, I, 2 (מאַרץ 1928), 31־32.
שפּיל וו	---------. וועגן האָדעווען בהמות. וואַרשע, 1929.
שפּרפּר	אָפּגן שפּראַכפּראָנט. זאַמלונג 3־4. קיִעוו, 1935.
שר 28	קאַטעדרע פֿאַר ייִדישער קולטור באַ דער אַלוקראַיִנישער וויסנשאַפֿט־לעכער אַקאַדעמיע. ליטעראַרישע און פֿילאָלאָגישע סעקציעס. שריפֿטן. ערשטער באַנד, קיִעוו, 1928.
ש־רא	ש־רא, פּאַרט'. סווען העדין, אין הייסן מדבר. וואַרשע, 1922.
תּוו	די תּורה־וועלט: חודש־אויסגאַבע לחיזוק הדת. ברוקלין, נ״י, 1976־ [?].
תּל	תּלוש (איסר מוסעלעוויטש). דער בונט: פֿון דעם לעבן פֿון די ייִדישע היי־פֿיבערניקעס (...). וואַרשע, 1936.
תּעלה	תּעלה ארוכה. לעמבעריק, 1850.

הוספֿות צו סימבאָלן, קירצונגען און מקורים

אברא II	אַבראַמאָוויטש, הירש, „דאָרפֿישע ייִדישע פּרנסות אין ליטע", ייִבל XXII (1943), 178–200.
ארג פּ	ארגענטינע: פּופֿציק יאָר אידישער אישעוו: צוואָנציק יאָר די פּרעסע. ב"א, 1938.
באָט	באָטאָשאַנסקי, יעקבֿ. „אַ טאָג אין אַ ייִדישער קאָלאָניע", אין ארג, זז' 49–57.
באַך	באַך, ד"ר ז. „די פּוטערריב", ייִלוו ב, II (1934), 58–59.
באל	Словарь полезных растений (...). Редактор: Л.Л. Балашев. Москва, 1970.
באָמ	באָמזע, נחום. אַ חתונה אין האַרבסט: לידער. נ"י, 1949.
באס	די אידישע לאַנדווירטשאַפֿט אין בעסאַראַביע (...) אין יאָר 1924. קעשענעוו, 1926.
באסא	באַסאַראַבער ייִדיש.
באָראָ	באָראָוויטש, אַגראָנאָם י.ש. ווי אזוי צו פֿירן פֿעלד־ווירטשאַפֿט אינם סטעפּ־געגנט פֿון אוקראַיִנע. מאָסקעווע, 1927.
בוט	Butura, Valer. Etnobotanica poporului român. Bucharest, 1980.
בלום פּ	בלום, פּ. סאַמום (דערציילונג פֿונם לעבן פֿון די פּלאַנטאַציע־ארבעטער אף סומאַטרע). מאָסקעווע, 1928.

ביב ש — ביבער, ד"ר ישׂראל. „שוועמלעך", פֿאָלקס, יולי 1932:102־103, אויג' 1932:117־118.

בענדערסקי — בענדערסקי, ברוך. אויף אידישע פֿעלדער [...]. ב"א, 1931.

בערגנער — בערגנער, הינדע. אין די לאַנגע ווינטערנעכט. מאָנטרעאָל, 1946.

בראַכמאַן — בראַכמאַן, א. און י. זשיוו. עקאָנאָמישע געאָגראַפֿיע. ערשטער טייל: וועלטווירטשאַפֿט. מאָסקווע, 1928.

בראַנטשפּיגל — ברנט שפּיגל. פֿראַנקפֿאָרט/מײַן, 1676.

גאָלדענ IV — גאָלדענשטיין, חיים. צופּיל אין איין וואָך. בוקאַרעשט, 1974.

גאָרשמ — גאָרשמאַן, שירע. „דערציילונגען", סה, פֿעב' 1970:58־80.

דעש — דעש (זימבערגן). אינפֿ': הרבֿ משה פֿאַנעט.

וואָלף צוויי — וואָלף, לייזער. צוויי בעריאָזעס בײַם טראַקט. ווילנע, 1939.

ווייץ — ווייץ, אַבֿרהם. בעל־שם־טובֿ[־]מאָטיוון און אַנדערע דערציילונגען. פּאַריז, 1977.

וויליאַמס — Williams, Gareth and Károly Hunyadi. Dictionary of Weeds of Eastern Europe: […]. Amsterdam, 1987

האָראָ ז — Horowitz, Zina. Dr. Ph. Liliput-Dictionary: English-Yiddish. Bronx.

ווײַנר מ 27 — ווײַנרײַך, מ. „ייִדישע יקר־המציאותן אין קיימברידזש, ענגלאַנד", אין פּנקס פֿון אַמאָפּטייל, ב' I, ניו־יאָרק, 1927, זז' 20־25.

זאַמע פּ — זאַמעטקין, אַדעלאַ קײַען. דער פּרויס האַנדבוך, נ"י, 1930.

זאַק — זאַק, אַבֿרהם. אין אָנהייב פֿון א פֿרילינג (קאַפּיטלעך זכרונות). ב"א, 1962.

זען — ס'איז גלײַכער צו ניצן די פֿאָרמע וואָס צון איר שיקט אָפּ אָט דער סימבאָל, דאָס הייסט, וואָס ווערט געברענגט נאָכן סימבאָל זען.

זשעביע — זשעביע (סטאַניסלעווער קאַנט, גאַליציע). אינפֿ': ל. איוויער. [אינעם אָפּטייל „סימבאָלן, קירצונגען און מקורים" שטייט על־פּי טעות, אַז דאָס שטעטל הייסט זשאַביע. ריכטיק איז אָבער זשעביע.]

טעללער — טעללער, ישׂשכר בער. באר מים חיים. פּראָג, נישט שפּעטער ווי

1655/תּט״ו. אַרויסגעגעבן מיט אַן ענגלישן איבערזעץ און קולטור־היסטאָרישע, מעדיציניש און שפּראַכיקע הערות פֿון ד״ר אַבֿרהם טעללער (Arthur Teller, M.D.), נ״י, 1988. נ״פ.

כמיל — כמיל (לובלינער קאַנט). ייִדל שיפּמאַן

לוב II — לובלין (קאָנגרעס־פּוילן). אינפֿ׳: אַבֿרהם פֿײַנזילבער.

לעמב X — אַ. לעמבעריקער, „אַ בוים אַ פּעמפּיק״, אַ״ש, יולי־אָקטאָבער 1992, ז׳ 22.

לעמב IX — אַ. לעמבעריקער. „וואַזאָנעס – פֿאַרן געזונט״, אַ״ש, יאַנ׳־מאַרץ 1990, 19.

לעמב IX ב — – „פּאָשע־געוויקסן אויף ייִדיש״, אַ״ש, יאַנ׳־מאַרץ 1990, 19.

מאַנגער 48 — מאַנגער, איציק. דער שנײַדער־געזעלן נטע מאַנגער זינגט. לאָנדאָן, 1948.

מאָרפֿ — מאָרפֿאָלאָגישער טערמין.

נאַל — ספֿר נאַליבאָק. תּ״אָ, 1967.

סוד — סודאַרסקי, אי. בירעבידזשאַנ. כאַרקעוו־קיִעוו, 1937.

סוכ — סוכאָוואָליע (צווישן גראָדנע און ביאַליסטאָק). אינפֿ׳: ליבע מעניאָל, מ״נ: שוואַרץ („ליבע יאַנקל דעם שוואַרצנס״).

סטאַשעוו — מ״פֿ.

סמה — ספֿר מקור הברכה. מינקעטש, תּרנ״ה [1895].

ספּ V — ספּיוואַק, עליע. געאָגראָפֿישע טערמינאָלאָגיע. קיִעוו־כאַרקעוו, 1936.

עטי ש — אַלע כּתבֿים פֿון ד״ר שלמה עטינגער: דאָס ערשטע חלק. אַרויסגעגעבן ... פֿון ד״ר מאַקס ווײַנרײַך, ווילנע, 1925.

פּאַיוק — פּאַיוק, מאַשע־שטוקער. כּלניות: בלומען פֿון מײַן לאַנד. ב״א, 1964.

פּאָליאַנסקי — פּאָליאַנסקי, ד״ר אַ. ווי אַזוי ציהט מען אויף זויג־קינדער. בערלין, 1925.

פּרעגר — משה פּרעגר דער שרײַבער. דרכי ציון (...). אָ״אָ, 1650.

פֿאָגעל	פֿאָגעל, דבֿורה. טאָג־פֿיגורן. לעמבעריק, 1930.
פֿינקעל	פֿינקעל, ח.א. ייִדישער טעכנישער ווערטערבוך. כאַרקעוו, 1923.
פֿעלדמ	פֿעלדמאַן, יעקבֿ. „די ייִדישע קאָלאָניעס אין אַרגענטינע", אין: יובֿל־בוך: סך־הכּל'ן פֿון 50 יאָהר אידיש לעבען אין ארגענטינע. ב"א, 1940, זז' 187־208..
קאַמעניעצקע I	קאַמעניעצקע, י. די ערד – א ווערקשטוב פֿאַרן מענטש: א כרעסטאָמאַטיע פֿון פֿיזישער געאָגראַפֿיע [...]. ערשטער טייל. צווייטעס העפֿט. מאָסקעווע, 1925.
קאַראַבינאַ	קאַראַבינאַ, ל.ד. א"אַ. סאכאקלען פֿון זומער־ארבעטן פֿאַרן 3־טן און 4־טן לערניאָר. מאָסקעווע, 1928.
קאַרפּאַט	Рослинність Українских Карпат (...). Київ, 1964
קאַרפּי ט	קאַרפּינאָוויטש, אַ. א טאָג פֿון מלחמה. תּ"אָ, 1973.
קאַשוי	קאַשוי (סלאָוואַקײַ). אינפֿ': ליבע חזן, מ"נ: ראָזענצווײַג.
קאָשע	קאָשעדאַר (לעם קאָוונע, ליטע). אינפֿ': אַלטער יאָקאָר (ניו־אָרלינז, ל"ע).
קבֿ	קבֿ הישר. פֿערט, 1743.
קגמ	קינדערגאָרטן מעשׂה'לעך מיט בילדער. ברוקלין, תּשל"ח.
קוד	קודלי, ברכה. ניט אויף ברויט אליין: לידער. תּ"אָ, 1971.
קורל שר	קורלאַנד, לייב. שרונה: ראָמאַן. תּ"אָ, 1977.
קילעמיי	קילעמיי (מיזרח־גאַליציע). אינפֿ': מאַריעם היסלער, מ"נ: שוסטער.
קיִעל II	קיִעל, חנן. אין ווינט פֿון זכּרון: לידער און עסייען. נ"י, 1990.
ראַוויטש III	נאַקעטע לידער. ווין, 1921.
ראָזעדעוו	ראָזעדעוו (מיטל־גאַליציע). אינפֿ': רבֿקה קראָנעפֿעלד, מננ"פּ.
ראַכלין	ראַכלין, יוסף. „דער פֿרילינג דערוואַרעמט זיך אין קאָנטרי", פֿאָרוו, 9:82/V/18.
רויט ש ל	רויטמאַן, שלמה. דער לץ און דער ריטער. תּל־אָבֿיבֿ, 1975.

רייז ז	רייזען, ז. „אַ ביסל מאַטעריאַל צו דער וואָרטבילדונג אין ייִדיש", פֿ״ש, II (1928), 453־466.
שאא״ש	אַ שפּיגל אויף אַ שטיין: אַנטאָלאָגיע [...]. צונויפֿגעשטעלט: בנימין הרושאָווסקי, אַבֿרהם סוצקעווער, חנא שמערוק. ת״אָ, 1964.
שאבאד	שאַבאַד, ד״ר צ. „וועגן גרינסן [...] און וועגן וויטאַמינען", פֿאָלקס, 166 (יוני 1931), 81–82; 168 (יוני 1931), 90–92; 169 (יולי 1931), 101.
שאפּ־ס	רוסיש־ייִדישער ווערטערבוך, אונטער דער רעדאַקציע פֿון משה שאַפּיראָ, עליע ספּיוואַק און מויני שולמאַן. צונויפֿשטעלערס: ראובֿן לערנער, חיים לויצקער, מ. מײַדאַנסקי און משה שאַפּיראָ. מאָסקעווע, 1984.
שאר 84	שאַרגעל, י.־צ. ליכט פֿון מײַן גאָס: לידער. ת״אָ, 1984.
שווייץ II	[שווייצער ייִדיש, פֿאַרצייכנט לויט:] Florence Guggenheim-Grünberg. Wörterbuch zu Surbtaler Jiddisch (...). Zürich, 1976.
שווייץ III	Fl. Guggenheim-Grünberg, "Zur Phonologie des Surbtaler Jiddischen", Phonetica, 2 (1958), 86-108.
שטיינבערג י.	שטיינבערג, יעקבֿ. געזאַמלטע דערציילונגען. ירושלים, 1986.
שטש 79	שטשוטשינסקי, אָשר. פֿון לאַנד צו לאַנד. ת״אָ, 1979.
שעכ IX	טראָגן, האָבן און פֿרײַקע קינדער־יאָרן: אַן ענגליש־ייִדיש ווערטערביכל. נ״י, 1991.
שעכ XI	Mordkhe Schaechter, "Yiddish botanical terminology: a mirror of changing geographic, social, and cultural conditions", International Journal of the Sociology of Language, 67 (1987), 57-82.
שעכ 1993	מיט אַ גוטן אַפּעטיט!. צווייטער דרוק (אין דרוק).
שרײַ	שרײַבמאַן, יחיאל. „פֿינף דערציילונגען", סה, 1971, נ׳ 1:17–49.
שר״ל	שרײַב־לשון־פֿאָרמע, קומט פֿיר נאָך בכתבֿ.

VI. די מערשפּראַכיקע טייל

געמ. 13—ווילדער מער.

1. דאָס ליטײַניש־ענגליש־ייִדישע טאַקסאָנאָמישע ווערטערביכל

ABIES / Fir	יאָדלע; סכך־בוים
A. alba / Silver F.	ווײַסיאָדלע
A. amabilis / Cascades F.	חן־יאָדלע
A. balsamea / Balsam F.	באַלזאַם־יאָדלע
A. concolor / White F.	בלאָע יאָדלע
A. grandis / Grand F.	ריזן־יאָדלע
A. fraseri / Fraser Balsam F.	פֿרייזער־יאָדלע
A. lasiocarpa / Alpine F.	פוכשישקע־יאָדלע
A. magnifica / Red F.	יעלניק
A. m. shastensis / Shasta Red F.	שאַסטאַ
A. nephrolepis / Khingan F.	אַמורער יאָדלע
A. nordmannia / Nordmann F.	נאָרדמאַן־יאָדלע
A. procera / Noble F.	העלדישע יאָדלע
ABIETINEAE	יאָדלעדיקע
ABUTILON / Abutilon	אַבוטילאָן
A. denticulatum	געציינדלטער אַבוטילאָן
A. muticum	הײַליקער אַבוטילאָן
A. theophrasti / Chingma A.	(מאַנדזשורער) קאַנאַטניק
ACACIA / Acacia	אַקאַציע
A. albida / Winter Thorn	ווײַסצווײַג־אַקאַציע
A. armata / Kangaroo-thorn A.	קינזשאַל־אַקאַציע
A. cavenia / Cavenia A.	עספינידזשע
A. cultriformis / Knife A.	מעסער־אַקאַציע
A. cyanophylla / Blueleaf A.	בלאָבלאַט־אַקאַציע
A. decurrens dealbata / Silvergreen-Wattle A.	זילבער־אַקאַציע
A. farnesiana / Sweet A.	פֿאַרנעזישע אַקאַציע
A. laeta / Gay A.	לעבעדיקע אַקאַציע
A. longifolia / Sydney A.	לאַנגבלאַט־אַקאַציע
A. melanoxylon / Blackwood A.	שוואַרצע אַקאַציע

A. oswaldi / Umbrella A.	שירעם־אַקאַציע
A. pycnantha / Goldenwattle A.	גאָלדענע אַקאַציע
A. raddiana savi	ראַדיאַן־אַקאַציע
A. vera / Egyptian Thorn	עכטע אַקאַציע
ACANTHACEAE	בערנפּוסיקע
ACANTHOLEPIS orientalis	ארץ־ישׂראל־שטעכקע
ACANTHUS / Acanthus	בערנפּוס; אַקאַנטוס
A. mollis / Soft A.	ווייך־בלעטערדיקער אַקאַנטוס
ACER / Maple	נעזבוים; קליאָן
A. campestre / Hedge M.	פֿעלדקליאָן
A. circinatum / Vine M.	ווילדווײַן־נעזבוים
A. ginnala / Amur M.	בײַטײַכיקער קליאָן
A. macrophyllum / Bigleaf M.	גרויס־בלעטערדיקער נעזבוים
A. mono / Mono M.	קליין־בלעטערדיקער קליאָן
A. negundo / Boxelder	אַמעריקאַנער קליאָן
A. nigrum / Black M.	שוואַרצקאָרע
A. palmatum / Japanese M.	דלאָניע־נעזבוים
A. pennsylvanicum / Striped M.	פענסילוויניער קליאָן
A. platanoides / Norway M.	שאַרף־בלעטערדיקער קליאָן
A. pseudoplatanus / Planetree M.	יאַוואָר; פלאַטאַן־קליאָן
A. rubrum / Red M.	זומפּקליאָן
A. saccharinum / Silver M.	זילבער־נעזבוים
A. saccharum / Sugar M.	צוקערקליאָן
A. spicatum / Mountain M.	באַרגקליאָן
A. tegmentosum / Manchustripe M.	גרינקאָריקער קליאָן
ACERACEAE	קליאָניקע
ACHILLEA / Yarrow	אַכילעע
A. fragrantissima	שמעקעדיקע אַכילעע
A. micrantha	פיצל־פּרוכטיקע אַכילעע
A. millefolium / Common Y.	טויזנט־בלעטל; אַכילעס־בלימל
A. ptarmica / Sneezewort Y.	ניס־אַכילעע
A. sibirica / Siberian Y.	סיבירער אַכילעע

A. sulphurea	שוועבלדיקע אַכילעע
ACHRAS zapota / Sapodilla	זאַפּאָטע
ACONITUM / Monks-hood	אַקאָניט; שטורעמהוט
A. barbatum	באָרדיקער שטורעמהוט
A. lycoctonum / Wolfbane M.	וואָלפֿוואָרצל
A. napellus / Aconite M.	אײַזנהוט
ACORUS / Sweetflag	שאַוער
A. calamus / Drug S.	אַיִר; אײַער; שאַוער
ACTAEA / Baneberry	אַקטעע
A. erythrocarpa	רויטפֿרוכטיקע אַקטעע
ACTINIDIA kolomikta / Kolomikta Actinidia	קישמיש־אַקטינידיע
ACTINOMYCES bovis	שטראַלן־שוועמל
ADANSONIA digitata / Baobab	באַאָבאַב
ADENOPHORA / Ladybell	טאַמבורל
A. latifolia / Broadleaf L.	ברייט־בלעטערדיק טאַמבורל
A. verticillata princeps	רינגלדיק טאַמבורל
ADIANTUM / Maidenhair	פֿרויענהאָר
A. capillus-veneris / Southern M.	שולמיתס האָר
ADONIS / Adonis	אַדאָניס
A. aestivalis / Summer A.	זומער־אַדאָניס
A. annua / Pheasants-eye A.	אַדאָניס־רויז
A. dentata	געציינדלטער אַדאָניס
A. palaestina	בלוטסטראָפּן
A. vernalis / Spring A.	מילעק
ADOXA moschatellina / Muskroot	פֿיזעמל
AEGIALOPHILA pumila	דריבנע באָרטנדל
AEGILOPS / Goatgrass	ציגנגראָז
A. kotschyi	מידבר־ציגנגראָז
A. ovata	אײַיק ציגנגראָז
AEGOPODIUM podograria / Bishops Goutweed	פֿאָדאַגרע־ציגנפֿוס
AELUROPUS littoralis	אויסגעצויגן קאַצגראָז
AESCULUS / Buckeye; Horsechestnut	פֿערדקאַשטן

A. glabra / Ohio B.	שמוכטיקער פֿערדקאַשטן
A. hippocastanum / Common H.	סתּם פֿערדקאַשטן
A. octandra / Yellow B.	געלצוויטיקער פֿערדקאַשטן
A. pavia / Red B.	רויטצוויטיקער פֿערדקאַשטן
AETHIONEMA / Stonecress	עץ־נעמטס
A. heterocarpum	פֿאַרשיידן־פֿרוכטיקער עץ־נעמטס
AETHUSA / Aethusa	עטוזע
A. cynapium / Foolsparsley A.	הינטישע פעטרישקע
AGAPANTHUS / Agapanthus	אַגאַפּאַנטוס
A. africanus / African A.	אַפֿריקאַנישע ליליע
AGARICACEAE / Gill Fungi	פּלעטלדיקע שוועמלעך
AGARICUS / Agaricus	אַגאַריק
A. arvensis / Horse A.	פֿעלד־פּיטשעריטשע
A. campestris / Common Mushroom A.	שאַמפּיניאָן
A. c. vaporarius	פֿיליק שוועמל
A. colubrinus	באַבקעס
AGATHIS australis / Kauri Dammarpine	קאַורי
AGAVE / Agave	אַגאַווע
A. americana / Centuryplant A.	הונדערט־יאָרניק
AGONIS flexuosa / Peppermintree	פֿעפֿערמינץ־בוים
AGRIMONIA / Agrimony	אַגרימאָניע; בערקעלע
A. eupatoria / Cocklebur; Stickwort	געל בערקעלע
A. pilosa / Hairvein A.	האָריק בערקעלע
AGROPYRON / Wheatgrass	פּיריי; ווילדווייץ; פּירניק
A. caninum	הונטפּיריי
A. elongatum / Tall W.	לענגעכיקער פּיריי
A. repens / Quackgrass	קריכווייץ; קריכיקער פּיריי
AGROSTEMMA / Corncockle	טויבן־קאָרן
A. githago / Common C.	קוקיל
A. gracile	ארץ־ישׂראלדיקער טויבן־קאָרן
AGROSTIS / Bentgrass	פֿעלדניצע
A. alba / Redtop	ווײַסע פֿעלדניצע

A. clavata	בולאַװע־פֿאָרמיקע פֿעלדניצע
A. spica-venti / Wind B.	מיטליצע
A. trinii	טרינוסעס פֿעלדניצע
A. verticillata / Water B.	װאַסער־פֿעלדניצע
AILANTHUS / Ailanthus	אײַלאַנט
A. altissima / Tree-of-heaven A.	הימלבױם
A. glandulosa <u>see</u> A. altissima	
AINSWORTHIA trachycarpa	סתּם קײשעלע
AIRA capillaris / Annual Hairgrass	יאָריקע אַיִרע
AIZOON	כאַיאַד
AJUGA / Bugle	שטײנקע
ALLAMANDA / Allamanda	אַלאַמאַנדע(־בױם)
ALCHEMILLA / Ladysmantle	פֿרױען־מאַנטל
A. arvensis / Field L.	פֿעלד־פֿרױען־מאַנטל
ALDROVANDA	אַלדראָװאַנדיע
A. vesiculosa / Waterbugtrap	זשוקעס־פֿרעסער
ALETRIS / Stargrass	שטערנגראָז
ALEURITES	בײמלבױם
A. fordi / Tungoiltree	טונג(בײמל־)בױם
A. moluccana / Candlenuttree	ליכטנוס־בױם
ALGAE / Algae	אַלגעס
ALHAGI	אַלהאַגי
A. maurorum	קעמל־מן
ALISMA plantago / Grass Waterplantain	געװײנטלעכער פֿראָשלעפֿל
ALISMATACEAE	פֿראָשלעפֿלדיקע
ALKANNA tinctoria / Dyers Alkanet	עכטע אַלקאַנע
ALLIUM / Onion	ציבעלע־געװיקסן
A. ascalonicum / Shallot	שאַלאָט
A. asclepiadeum	גלילער ציבעלע
A. cepa / Garden O.	(גאָרטן־)ציבעלע
A. desertorum	מידבר־ציבעלע
A. fistulosum / Welsh O.	װינטער־ציבעלע

A. hierchuntinum	יריחור ציבעלע
A. modestum	צניעותדיקע ציבעלע
A. paniculatum / Mediterranean O.	מיטל־ים־ציבעלע
A. porrum / Leek	פּאָרע־ציבעלע; פּראַזש
A. rothii	נגבֿער ציבעלע
A. sativum / Garlic	קנאָבל
A. schoenoprasum / Chive	שטשיפּיער
A. ursinum / Ramsons	וואַלדקנאָבל
A. victorialis / Longroot O.	אַלערמאַנס־האַרניש
ALNUS / Alder	אָלכע; אָלשענע
A. crispa / American Green A.	אַמעריקאַנער געבערג־אָלכע
A. glutinosa / European A.	קלייִקע אָלכע
A. hirsuta / Manchurian A.	האָריקע אָלכע
A. incana / Speckled A.	גראָע אָלכע
A. orientalis / Oriental A.	ארץ־ישׂראל־אָלכע
A. rhombifolia / Sierra A.	ראָמבבלאַט־אָלכע
A. rugosa / Hazel A.	גלאַט־קאָרעדיקע אָלכע
A. viridis / European Green A.	גרין־אָלכע
ALOE / Aloe	אַליאָז
A. vera / True Aloe	אמתער אַליאָז
A. dichotoma / Quivertree A.	ציטער־אַליאָז
ALOPECURUS / Foxtail	פֿוקסן־עק
A. anthoxanthoides / Vernal F.	וועסנע־פֿוקסן־עק
A. myosuroides / Mouse F.	לאַנגער פֿוקסן־עק
A. pratensis / Meadow F.	טאָלעקע־פֿוקסן־עק
ALPINIA officinarum / Lesser Galangal	גאַלגאַן
ALSINE caricina	רויטבוימיק נאַסגרעזל
ALSOPHILA / Treefern	פֿעדערבוים
ALTERNANTHERA / Alternanthera	אַלטערנאַנטערע
A. repens	הינדלגראָז
A. polygonoides / Rupturewort	סך־ווינקלדיקע אַלטערנאַנטערע
A. sessilis	זיציקע אַלטערנאַנטערע

ALTHAEA	אַלטיי
A. digitata	פֿינגערדיקער אַלטיי
A. ludwigii	מידבר־אַלטיי
A. officinalis / Marshmallow	ברוסטטיי
A. rosea / Hollyhock	רויזן־אַלטיי
A. r. nigra	שוואַרצע מאַלווע
A. rufescens	געלער טיי
ALYSSUM / Alyssum	אַליסום
A. dimorphosepalum	אדומער אַליסום
A. minimum	דריבנער אַליסום
A. saxatile / Goldentuft A.	גילדענער אַליסום
AMANITA / Amanita	מוכאָמאָר; מאַכעמאָר
A. caesarea / Caesars A.	קעזערל
A. muscaria / Fly A.	פֿליגן־שוועמל; רויטער מאַכעמאָר
A. phalloides / Deathcup A.	טויטער מאַכעמאָר
AMARANTHACEAE	אַמאַראַנטיקע
AMARANTHUS / Amaranth	אַמאַראַנט
A. albus	קלאָר־ווײַסער אַמאַראַנט
A. caudatus / Love-lies-bleeding	רויטער אַמאַראַנט
A. graecizans / Tumbleweed A.	גרעקישער אַמאַראַנט
A. lividus	בלאָער אַמאַראַנט
A. retroflexus / Redroot A.	בעריק־אַמאַראַנט
A. tricolor / Josephs-coat A.	קאָליריקער אַמאַראַנט
A. viridis	גרינער אַמאַראַנט
AMARYLLIS / Amaryllis	אַמאַריל
A. belladonna / Belladonnalily	בעלאַדאָנע־אַמאַריל
AMBROSIA / Ragweed	הײַפֿיבערל
A. maritima	ים־הײַפֿיבערל
AMELANCHIER / Serviceberry	שאַלאַמוקסנע
A. canadensis / Shadblow S.	קאַנאַדער שאַלאַמוקסנע
A. laevis / Allegany S.	גלאַטבלאַט־שאַלאַמוקסנע
A. oblongifolia / Thicket S.	לענגעכיקע שאַלאַמוקסנע

AMENTIFERAE	פֿרענדזל־בלומיקע
AMETHYSTIA	אַמעטיסט
AMMANIA verticillata	ארץ־ישׂראל־אַמאַניע
AMMI / Ammi	אַמי
A. majus / Greater A.	גרױסער אַמי
A. visnaga / Toothpick A.	צײנשטעכערל
AMMOCHLOA	זאַמדניק
AMMOPHILA arenaria / European Beachgrass	אַמאָפֿילע
AMORPHA / Amorpha	אַמאָרפֿע
A. canescens / Leadplant A.	גראָע אַמאָרפֿע
A. fruticosa / Indigobush A.	קוסטיקע אַמאָרפֿע
AMPELODESMA mauritanicus	װײַרעבל
AMYGDALEAE see PRUNOIDEAE	
AMYGDALUS communis see PRUNUS amygdalus	
AMYRIS / Amyris	באַלזאַמניק
ANABASIS articulata	מידבר־אַנאַבאַזיס
ANACARDIACEAE / Cashew Family	אַנאַקאַרדיקע
ANACARDIUM occidentale / Common Cashew	(מערבֿדיקער) אַנאַקאַרד
ANACHARIS canadensis / Canada Waterweed	װאַסערפּעסט
ANACYCLUS monanthos	מיצרישער אַנאַציקל
ANAGALLIS / Pimpernel	אױגנבלום
A. arvensis / Scarlet P.	אױגנבלימל
A. caerulea	בלאָע אױגנבלום
ANAGYRIS foetida / Mediterranean Stinkbush	מיטל־ימישער טײַוולקױט
ANANAS comosus / Pineapple	אַנאַנאַס־בױם
ANAPHALIS margaritacea / Common Pearleverlasting	לוויה־פּערלבלימל
ANASTATICA hierochuntica / Jericho Resurrectionmustard	(אמתּע) רױז־פֿון־יריחו
ANCHUSA / Bugloss	אָקסנצונג
A. azurea / Italian B.	איטאַליענישע אָקסנצונג
A. hybrida	סתּם אָקסנצונג

A. officinalis / Common B.	(רפֿואהדיקע) אָקסנצונג
A. undulata	האָריקע אָקסנצונג
ANDIRA / Angelintree	קרויטבוים
ANDROCYMBIUM	מידבר־ציבולניק
ANDROMEDA / Andromeda	אַנדראָמעדע
ANDROPOGON foveolatus / Delhi Bluestem	דעלהי־אַנדראָפּאָגאָן
ANDROSACE / Rockjasmine	אַנדראָסאַקע
A. maxima	גרויסע אַנדראָסאַקע
ANEMONE / Anemone	ווינטרייזעלע
A. canadensis / Meadow A.	יאַסקער
A. coronaria / Poppy A.	קרוין־אַנעמאָנע
A. dichotoma	גאָפּלדיק ווינטרייזעלע
A. hepatica <u>see</u> HEPATICA	
A. nemorosa / European Wood A.	פּסח־ווינטרייזעלע
A. pratensis / Meadow Pasqueflower	לאָנקע־ווינטרייזעלע
A. pulsatilla / European Pasqueflower	וואָלף־אַנעמאָנע
A. quinquefolia / American Wood A.	פֿינעף־בלעטלדיק ווינטרייזעלע
A. sylvestris / Snowdrop A.	וואַלד־אַנעמאָנע
ANETHUM graveolens / Dill	קריפּ; קאָפּער
ANGELICA / Angelica	אַנגעליקע
A. anomala / Eumenol A.	אַנאָמאַלע אַנגעליקע
A. archangelica / Garden A.	(טריאַק־)אַנגעליקע
A. laevigata	גלאַטע אַנגעליקע
ANGIOSPERMAE	דעקזוימיקע געוויקסן
ANKYROPETALUM gypsophiloides	גיפּסליביק אַנקערל
ANNONA	אַנאָנע
A. muricata / Soursop	פֿלאַשנבוים
A. reticulata / Bullocksheart Custardapple	ביקהאַרץ־אַנאָנע
A. squamosa / Sugarapple	זיססאָק־אַנאָנע
ANNONACEAE / Custardapple Family	אַנאָנעדיקע
ANTHEMIS / Camomile	רימעניק
A. arvensis / Field C.	פֿעלד־רימעניק

A. cotula / Mayweed C.	בוריאַן־רימעניק
A. leucanthemifolia	באָרטן־רימעניק
A. melampodina	נגבֿער רימעניק
A. nobilis / Roman C.	רוימישער רימעניק
A. ruthenica	קרײַנער רימעניק
A. tinctoria / Golden C.	גילדענער רימעניק
ANTHERICUM / Anthericum	פֿאַרקאַן־ליליע
ANTHISTIRIA vulgaris / Kangaroo-grass	קענגורו־גראָז
ANTHOXANTHUM / Vernalgrass	פֿרילינגגראָז
A. odoratum / Sweet V.	שמעקגראָז
ANTHRISCUS / Beakchervil	קערוול
A. cerefolium / Saladchervil	(פּעטרישקע־)קערוול
A. lamprocarpa	גלאַנציקער קערוול
ANTHYLLIS vulneraria / Kidneyvetch Anthyllis	(רפֿואהדיקער) ווונדקלעווער
ANTIARIS toxicaria / Upastree	אופּאַסבוים; אַנטשאַר
ANTIRRHINUM / Snapdragon	לייבנמויל
A. majus / Common S.	גרויס לייבנמויל
A. orontium / Corn S.	קליין לייבנמויל
ANVILLEA garcini	מידבר־אַנווילעע
APERA spica-venti <u>see</u> AGROSTIS spica-venti	
APIUM / Celery	צעלניק; סעלעריע
A. graveolens / Wild C.	שמעקעדיקער צעלניק
A. g. dulce / Garden C.	גאָרטן־צעלניק
A. g. rapaceum / Celeriac	וואָרצל־סעלעריע
APOCYNACEAE	הונט־סמיקע
APOCYNUM / Dogbane	הונט־סם
A. cannabinum / Hemp D.	קענדיר
A. venetum	אָריענטאַלישער הונט־סם
APONOGETON fenestralis	מאַדאַגאַסקאַרער וואַסערדאָרן
AQUIFOLIACEAE	שטעכבלאַטיקע
AQUILEGIA canadensis / American Columbine	ווילדער קאָלומבין
ARABIDOPSIS / Mouseearcress	מײַזל־אויער

A. pumila	דריבנער מײַזל־אויער
ARABIS / Rockcress	אַראַבקע
A. alpina / Alpine R.	אַלפּישע אַראַבקע
A. laxa	שלאַבעריקע אַראַבקע
A. turrita	שאָנקעדיקע אַראַבקע
A. verna	ווּעסנע־אַראַבקע
ARACEAE	אַרומדיקע
ARACHIS / Peanut	רבי־ניסל
A. hypogaea	סטאַשקע; רבי־ניסל
ARALIA / Aralia	אַראַליע
A. hispida / Bristly A.	שפּיצעכיקע אַראַליע
A. racemosa / American Spikenard	נאַרד
A. spinosa / Devils-walkingstick	טײַוולבוים
ARALIACEAE	אַראַליעדיקע
ARAUCARIA / Araucaria	אַראַוקאַריע
A. angustifolia / Parana A.	בראַזיליאַנער אַראַוקאַריע
A. araucana / Monkeypuzzle A.	טשילענער אַראַוקאַריע
A. excelsa / NorfolkIslandpine	נאָרפֿאָלק־אַראַוקאַריע
ARAUCARIACEAE	אַראַוקאַריעדיקע
ARBUTUS / Madrone	פּאָזעמקע־בוים
A. andrachne / Andrachne Strawberrytree	ארץ־ישׂראלדיקער פּאָזעמקע־בוים
A. menziesi / Pacific M.	מערבֿ־אַמעריקאַנער פּאָזעמקע־בוים
A. unedo / Strawberry M.	מיטל־ימישער פּאָזעמקע־בוים
ARCHONTOPHOENIX cunninghamiana / Piccabeen Kingpalm	ראָזצוויטיקע אַצילות־פּאַלמע
ARCTIUM tomentosum / Cotton Burdock	פֿילץ־לאָפּעכע
ARCTOSTAPHYLOS / Manzanita	בערן־יאַגדע
A. manzanita / Common M.	קאַליפֿאָרניער בערן־יאַגדע
A. uva-ursi / Bearberry	רפֿואהדיקע בערן־יאַגדע
ARECA / Arecapalm	אַרעקע־פּאַלמע
A. cathecu / Betelnutpalm	בעטעל־נוס־פּאַלמע

ARECACEAE	פּאַלמעס
ARENARIA / Sandwort	אַרענאַריע
A. tremula	ציטער־אַרענאַריע
ARENGA / Sugarpalm	צוקער־פּאַלמע
ARGANIA sideroxylon / Argantree	אײַזנבוים
ARGYROLOBIUM see LEUCOPHYLLUM	
ARISAEMA / Jack-in-the-Pulpit	אַריזעמע
A. amurensis	אַמורער אַריזעמע
A. triphyllum / Indian Jack-in-the-Pulpit	אינדיאַנישע אַריזעמע
ARISARUM	לופֿיט
ARISTIDA / Threeawn	אַריסטידע
A. ciliata	ווִעדיקע אַריסטידע
A. lanata	באָרטן־אַריסטידע
ARISTOLOCHIA / Dutchmanspipe	ציבעך
A. altissima / Tall D.	הויכער ציבעך
A. billardieri	גלילער ציבעך
A. durior / Common D.	האַרטבלאַט־ציבעך
A. grandiflora / Pelican D.	גרויסצוויט־ציבעך
A. parvifolia	קלײנבלאַט־ציבעך
ARISTOLOCHIACEAE	ציבעכדיקע
ARISTOTELIA / Wineberry	ווײַניאַגדע
ARMERIA maritima / Common Thrift	ים־אַרמעריע
ARMILLARIA mellea / Honeycolor A.	האָניקשוועמל
ARMORACIA lapathifolia / Horseradish	כרײן
ARNEBIA / Arnebia	אַרנעביע
A. decumbens	אויפֿגעשאָסענע אַרנעביע
A. echioides / Prophetflower A.	נבֿיא־אַרנעביע
ARNICA montana / Mountain Arnica	באַרג־אַרניקע
ARONIA / Choiceberry	שטײניאַגדע
ARRHENATHERUM / Oatgrass	האָבערניק
ARTEDIA squamata	ארץ־ישׂראל־שאַפֿרירע
ARTEMISIA / Sagebrush; Wormwood	פּיאָלע; פּאָלין; ביטערגראָז

A. absinthium / Common W.	װערעמקרויט; ביטערער פאָלין
A. cina / Levant W.	ציטוער
A. commutata helmintha	קאָמוטאַטיש ביטערגראָז
A. dracunculus / Tarragon	עסטראַגאָן
A. herba-alba	מידבר־פּיאָלע
A. mandshurica	מאַנדזשורער ביטערגראָז
A. maritima / Maritime W.	ים־פּיאָלע
A. monosperma	איינזומיקע פּיאָלע
A. selengensis	סעלענגינער ביטערגראָז
A. stolonifera	צווײַגן־טראָגיק ביטערגראָז
A. vulgaris / Mugwort W.	געוויינטלעך ביטערגראָז
ARTHRAXON ciliaris	וויִעסדיקער אַרטראַקסאָן
ARTHROCNEMUM glaucum	ארץ־ישׂראל־זעלצערל
ARTOCARPUS	ברויטבוים
A. altilis / Breadfruit	געמיינער ברויטבוים
A. heterophyllus / Jakfruit	אינדישער ברויטבוים
ARUM / Arum	אַהרנס שטעקן
A. maculatum / Lords-and-ladies	געפֿלעקטער אַהרנס שטעקן
A. palaestinum / Blackcalla A.	ארץ־ישׂראלדיקער אַהרנס שטעקן
ARUNCUS sylvester / Sylvan Goatsbeard	וואַלד־ציגנבאָרד
ARUNDINARIA gigantea / Giant Cane	ריזן־יאַמש
ARUNDINELLA anomala	אַנאָמאַלע אַרונדינעלע
ARUNDO donax / Giantreed	מיטל־ים־אַרונדאָ
ASARUM / Wildginger	פֿערדנפֿוס
A. arifolium / Arum W.	אַהרנס־שטעקן־פֿערדנפֿוס
ASCLEPIADACEAE / Milkweed Family	וואַטניקדיקע
ASCLEPIAS / Milkweed	וואַטניק
A. calotropis	מידבר־וואַטניק
A. gomphacarpus <u>see</u> GOMPHOCARPUS cordifolius	
A. tuberosa / Butterfly M.	פֿלאַטערל־וואַטניק
ASCOMYCETES	אַסקאָמיצעטן; רערשוועמלעך
ASCYRUM hypericoides / St. Andrewscross	שמאָלער צלמניק

ASIMINA triloba / Common Pawpaw	דרײַלאָפּיקער פּאָפּאָבוים
ASPARAGUS / Asparagus	אַספּאַראַגוס
A. asparagoides / Smilax A.	שפּאַראַגן־אַספּאַראַגוס
A. officinalis / Garden A.	שפּאַראַגן; ספּאַרזשע
A. plumosus / Fern A.	שליאַרע־שפּאַראַגן
ASPERIFOLIACEAE	שאָרסטקע־בלעטערדיקע
ASPERULA / Woodruff	יאַסמיניק
A. arvensis	פֿעלד־יאַסמיניק
A. humifusa	העלדישער יאַסמיניק
A. odorata / Sweet W.	זיסער יאַסמיניק
ASPHODELINE lutea / Common Jacobsrod	געלע אַספֿאָדעלינע
ASPHODELUS / Asphodel	אַספֿאָדעל
A. tenuifolius	שמאָלבלאַט־אַספֿאָדעל
ASPIDIUM filixmas see DRYOPTERIS filixmas	
ASPIDOSPERMA quebracho-blanco / Common Whitequebracho	טשאַקאָ־ווײַס־קעבראַטשאָ
ASPLENIUM / Spleenwort	זאַניטיצע
A. adiantum-nigrum	שוואַרצע זאַניטיצע
A. ruta-muraria / Water Rue	מויער־זאַניטיצע
ASTER / Aster	אַסטרע
A. alpinus / Alpine A.	שאָרסטקע אַסטרע
A. amellus / Italian A.	אַלפּן־אַסטרע
A. ericoides / Heath A.	גראָע אַסטרע
A. incisus	צעשניטענע אַסטרע
A. novibelgi / New York A.	ניו־יאָרקער אַסטרע
A. sinensis see CALLISTEPHUS chinensis	
A. scaber see A. alpinus	
A. tripolium / Tripoli A.	קאָזע־אויגן
ASTERACEAE	אַסטרעדיקע
ASTERISCUS	שטערנקווייט
A. aquaticus	סתּם שטערנקווייט
A. graveolens	שמעקעדיקער שטערנקווייט
A. pygmaeus	דריבנער שטערנקווייט

ASTRAGALUS / Loco; Milkvetch; Poisonvetch	אַסטראַגאַל
A. amalecitanus	נגבֿער אַסטראַגאַל
A. feinbruniae	פֿײַנברונס אַסטראַגאַל
A. tragacantha	טראַגאַנט
A. trigonus	דרײַעקעכיקער אַסטראַגאַל
ASTRANTIA / Masterwort	מײַסטער־וואָרצל
ASTROCARYUM tucuma / Tucuma Astrocaryum	טוקום־פּאַלמע
ATHEROSPERMA moschatum / Australian-Sassafras	פֿעדער־מוסקעט־בוים
ATHYRIUM	שטרײַפֿנגראָז
A. filixfemina / Ladyfern	ווײַבערש שטרײַפֿנגראָז
ATRACTYLIS	שײנדעלע
A. comosa	שטעכיק שײנדעלע
A. flava	געל שײנדעלע
ATRACTYLOIDES ovata	אָוואַל־בלעטערדיקער אַטראַקטילאָידעס
ATRAPHAXIS spinosa	שטעכיקע האַרצבלום
ATRIPLEX / Saltbush	לאָבעדע; מעלדע
A. halimus / Mediterranean S.	מיטל־ים־לאָבעדע
A. hortensis / Garden Orach	סאָדמעלדע
A. nitens	גלאַנציקע מעלדע
A. patula / Fat-hen S.	קוואָטשקע־לאָבעדע
A. semibaccata / Australian S.	אויסטראַלישע לאָבעדע
ATROPA	אַטראָפּע
A. belladonna / Belladonna	משוגע־קאַרש; בעלאַדאָנע
ATTALEA excelsa see SCHEELEA martiana	
AURANTIACEAE	מאַראַנצנדיקע
AURICULARIA auriculara-judae / Ear fungus	אויער־שוועמל
AVENA / Oat	האָבער
A. barbata / Slender O.	איידעלער האָבער
A. byzantina / Red O.	ביזאַנטינישער האָבער
A. elatior	ווילדער האָבער
A. fatua / Wild O.	שוואַרצער האָבער
A. sativa / Common O.	האָבער

A. pubescens	זאַיאַטשער האָבער
AZALEA see RHODODENDRON	
BACCHARIS / Baccharis	באַקכאַריס
B. articulata	קאַרקעכע
B. halimifolia / Eastern B.	ווינקל־צווײַגיקער באַקכאַריס
B. sarothroides / Broom B.	בעזעמבוים
BACILLARIOPHYTA	דיאַטאָם
BACILLUS	באַציל
BACTERIUM	באַקטעריע
BALANITES aegyptiaca / False Balanites	מיצרישער באַלאַניטעס
BALLOTA / Ballota	באַלאָטע
B. kaiseri	נגבֿער באַלאָטע
B. undulata	קוטשעראַווע באַלאָטע
BALSAMINACEAE	באַלזאַמיניקע
BAMBUSA / Bamboo	באַמבוס
BAMBUSEAE	באַמבוסיקע
BARBAREA vulgaris / Bitter Wintercress	ווינטערקרעס
BAROSMA / Buchu	בוקאָ
BASIDIOMYCETES	באַסידיאָמיצעטן
BASSIA eriphora	געקרײַזלטע באַסיע
BAUHINIA purpurea / Purple Bauhinia	פורפל־בויהיניע
BECKMANNIA / Sloughgrass	בעקמאַניע
B. cruciformis	אייראָפּעיִשע בעקמאַניע
B. syzigachne / American S.	אַמעריקאַניש־אַזיאַטישע בעקמאַניע
BEGONIA / Begonia	בעגאָניע
B. rex / Assamking B.	מלך־בעגאָניע
B. semperflorens / Perpetual B.	לעולם־ועדל
BELAMCANDA chinensis / Blackberrylily	לעמפערטל

BELLEVALIA	ביילע־וועלע
B. desertorum	מידבר־ביילע־וועלע
B. flexuosa	בייגיקע ביילע־וועלע
B. stepporum	סטעפּ־ביילע־וועלע
B. trifoliata	דרייַ־בלעטלדיקע ביילע־וועלע
BELLIS / Daisy	מאַרגעריטקע
B. annua / Spanish D.	יאָריקע מאַרגעריטקע
B. perennis / English D.	סך־יאָריקע מאַרגעריטקע
B. sylvestris	ווילדעניש־מאַרגעריטקע
BERBERIDACEAE	באַרבאַריסיקע
BERBERIS / Barberry	באַרבאַריס
B. canadensis / Allegany B.	אַמעריקאַנער באַרבאַריס
B. darwini / Darwin B.	פּאַטאַגאָנישער באַרבאַריס
B. thunbergi / Japanese B.	יאַפּאַנישער באַרבאַריס
B. vulgaris / European B.	געוויינטלעכער באַרבאַריס
BERGENIA crassifolia / Leather Bergenia	באַדאַן
BERTHOLLETIA	בערטאָלעטיע
B. excelsa / Brazilnut	בראַזילער נוס
BETA / Beet	בוריק
B. cicla / Leaf B.	מאַנגאָלד; בלעטער־בוריק
B. saccharifera / Sugar B.	צוקער־בוריק
B. vulgaris / Common B.	צוויקל; (קיכ)בוריק
B. v. esculenta / Garden B.	גאָרטן־בוריק
B. v. macrorrhiza	פּאַשע־בוריק
BETULA / Birch	ב(ע)רעזע; שבֿועות־בוים
B. ermani / Ermans B.	שטיין־בערעזע
B. fontinalis / Water B.	בלאָטע־בערעזע
B. humilis	נידעריקע בערעזע
B. lenta / Sweet B.	שוואַרץ־קאָרעדיקע ברעזע
B. lutea / Yellow B.	געלע ברעזע
B. mandshurica see B. platyphylla mandshurica	
B. maxowicziana / Monarch B.	מנורות־ברעזע

B. middendorfi / Middendorf B.	מידענדאָרפֿס בערעזע
B. nana / Dwarf Arctic B.	קאַרליק־בערעזע
B. nigra / River B.	שוואַרצע בערעזע
B. ovalifolia	אָוואַל־בלעטערדיקע בערעזע
B. papyrifera / Paper B.	פּאַפּיר־בערעזע
B. p. montanensis / Mountain Paper B.	באַרג־בערעזע
B. pendula / European White B.	ווײַנעדיקע בערעזע
B. platyphylla / Asian White B.	ווײַסע בערעזע
B. p. japonica / Japanese White B.	יאַפּאַנישע ווײַסע בערעזע
B. p. mandshurica / Manchu White B.	מאַנדזשורער בערעזע
B. populifolia / Gray B.	דרײַקאַנט־בערעזע
B. pumila / Low B.	דריבנע בערעזקע
BETULACEAE	ברעזיקע
BIARUM	ביאַרום
B. bovei	קלײנער ביאַרום
B. olivieri blume	דריבנער ביאַרום
BIDENS / Beggarsticks	גאָפּלגראָז
B. tripartita / Bur B.	פּיבערגראָז
BIFORA testiculata	סתּם צווילעכל
BIGNONIA / Bignonia	טרומײטל
B. capreolata / Crossvine	ציגן־טרומײטל
BIXA orellana / Anattotree	אָרלעאַן
BLEPHARIS edulis	עסעוודיקער וויִעניק
BOEHMERIA nivea / Ramie	זײַדגראָז; ראַמי
BOERHAAVIA / Spiderling	בוראַוויע
B. repens	קריכיקע בוראַוויע
BOLETUS / Boletus	באָלעטוס
B. badius	מאַראָנען־בעטקע
B. bovinus	קו־שוועמל
B. cyanescens	שיניאַק
B. edulis / Edible B.	באַרעוויק; ווײַסשוועמל

B. granulatus	שמערלינג־בעטקע
B. luridus / Lurid B.	דונער־שוועמל
B. luteus	פּוטער־שוועמל; מאַסליאַנקע
B. rufus	רויטקעפּל
B. scaber	בערעזע־שוועמל; שוואַרצשוועמל
B. versipellis	פּאַדאַסינעוויק
BORAGINACEAE	בוריטש־בלומיקע
BORAGO officinalis / Common Borage	רפֿואה־בוריטש
BORASSUS flabellifer / Palmyrapalm	דעלעב־פּאַלמע
BOTRYCHIUM lunaria / Moonwort	לבֿנה־גראָז
BOTRYOMYCES	ווײַנשטאָק־שוועמל
BOTRYTIS	ווײַנטרויב־שימל
BOUGAINVILLEA / Bougainvillea	בוגענווילע
B. glabra / Lesser B.	גלאַטיקע בוגענווילע
B. spectabilis / Brazil B.	שאָנקעדיקע בוגענווילע
BOVISTA	באָוויסט
BRACHIARIA / Signalgrass	סיגנאַלגראָז
B. erucaeformis	איידל סיגנאַלגראָז
BRACHYCHITON / Bottletree	בוטלבוים
B. acerifolius / Flame B.	פֿלאַקערבוים
B. populneus / Kurrajong B.	ארץ־ישׂראלדיקער בוטלבוים
B. rupestris / Barrel B.	אויסטראַלישער בוטלבוים
BRACHYPODIUM pinnatum / Japanese Falsebrome	פֿעדערדיק קורצל
BRASSICA	בראַסיקאַ
B. arvense see B. kaber	
B. asperifolia	יאַרעווע ראַפּס
B. campestris / Bird Rape	זשעפּיק; פֿעלדראַפּס
B. c. oleifera / Oilnavew B.R.	ראַפּס; סורעפּקע; סעריפּע
B. c. o. biennis	אָזימראַפּס
B. hirta / White Mustard	ווײַסער זענעפֿט; ווײַסע גאָרטשיצע
B. juncea / India Mustard	כינעזישע גאָרטשיצע
B. kaber / Charlock	פֿעלד־זענעפֿט; פֿעלד־גאָרטשיצע

B. napobrassica / Rutabaga	שוועדישע ברוקווע
B. napus / Winter Rape	ווינטערראַפּס
B. n. crispa	שניטקרויט
B. n. oleifera	רעפּאַק; ריפּיצע
B. nigra / Black Mustard	שוואַרצער זענעפּט; שוואַרצע גאָרטשיצע
B. oleracea / Wild Cabbage	גאָרטנקרויט
B. o. acephala / Kale; Collard(s)	בלעטערקרויט
B. o. a. procera	פּאָשעקרויט
B. o. a. vulgaris	געוויינטלעך קרויט
B. o. botrytis / Cauliflower	קאַלעפֿיאָר
B. o. b. cymosa / Broccoli	בראָקאָלי
B. o. capitata / Cabbage	(קעפּל)קרויט
B. o. c. alba	ווייס קרויט
B. o. c. rubra	רויט קרויט
B. o. gemmifera / Brussels Sprouts	בריסעלער קרויט; ברוקסעלקע
B. o. gongylodes / Kohlrabi	קאָלראַבי; קילעריבן
B. o. sabauda / Savoy Cabbage	איטאַליעניש קרויט; געקאַרבט קרויט
B. rapa / Turnip	ברוקווע; בריקעווו
B. r. esculenta	פּאָשע־בריקעווו
BRIZA / Quakinggrass	ציטערגראָז
B. maxima / Big Q.	גרויס ציטערגראָז
B. media / Perennial Q.	מיטל ציטערגראָז
BROMELIA pinguin / Pinguin B.	אַנאַנאַסניק
BROMELIACEAE	אַנאַנאַסיקע
BROMUS / Brome	בראָמוס
B. madritensis / Spanish B.	שפּאַנישער בראָמוס
B. mollis / Soft B.	ווייכער בראָמוס
B. secalinus / Chess B.	קאָרן־בראָמוס
B. sterilis / Poverty B.	עקרדיקער בראָמוס
BROSIMUM utile / Cow Breadnuttree	קובוים
BROUSSONETIA papyrifera / Common Papermulberry	פּאַפּיר־מוילפּער
BRYONIA / Bryony	בריאָניע

B. multiflora	סך־צוויטיקע בריאָניע
BRYOPHYTA	בריאָפֿיטן
BUCHLOE dactyloides / Buffalograss	פּופֿלגראָז
BUDDLEIA / Butterflybush	בודלעע
BULBOCODIUM vernum / Spring Meadowsaffron	פֿרילינג־ליכטבלום
BULNESIA / Bulnesia	פּאָקנבוים
BUNIUM elegans	איסגעצירטער בוניום
BUPLEURUM / Thorowax	האָזן־אויערל
B. gerardi	שטײַק האָזן־אויערל
B. falcatum	סערפּיק האָזן־אויערל
B. nodiflorum	קליין האָזן־אויערל
B. linearifolium	לינעאַל־בלעטערדיק האָזן־אויערל
B. longiradiatum	לאַנג־שטענגלדיק האָזן־אויערל
B. rotundifolium / Roundleaf T.	קײַלעך־בלעטערדיק האָזן־אויערל
BUTOMACEAE	וואַסער־שירעמדיקע
BUTOMUS umbellatus / Floweringrush	וואַסער־שירעמל
BUXACEAE	בוקסיקע
BUXUS sempervirens / Common Box	(סתּם) בוקס(נ)בוים; בוקשפּאָן

CACALIA hastata	שפּיזפֿאָרמיקע קאַקאַליע
CACHRYS	פּראָפּקעניק
CACTACEAE	קאַקטוסדיקע
CAESALPINIA / Caesalpinia	קעסל־פּיניע
C. gilliesii <u>see</u> POINCIANA gilliesii	
C. sappan / Sappan C.	ברוינהאָלץ
C. echinata / Prickly Brazilwood	פּערנאַמבוק־האָלץ
CAESALPINIACEAE	ברוינוואָרציקע
CAJANUS cajan / Pigeonpea	אַנגאָלער קאַיאַנוס
CAKILE / Searocket	ים־זענעפֿט

C. maritima	ארץ־ישׂראלדיקער ים־זענעפֿט
CALAMAGROSTIS / Reedgrass	קאַלאַמאַגראָסט
C. canadensis scabra / Rough Bluejoint R.	לאַנגסדאָרפֿס קאַלאַמאַגראָסט
C. epigeios	אויפֿערדישער קאַלאַמאַגראָסט
C. langsdorfi see C. canadensis scabra	
C. neglecta / Slimstem R.	זומפּ־קאַלאַמאַגראָסט
CALAMINTHA see SATUREIA	
CALAMUS rotang / Rotang Rattanpalm	ראָטאַנג־פּאַלמע
CALCEOLARIA / Calceolaria	לאַטשנקוויט
CALENDULA / Calendula	ראש־חודשל
C. arvensis	פֿעלד־ראש־חודשל
C. officinalis / Potmarigold C.	סגולה־ראש־חודשל
CALLA palustris / Wild Calla	זומפּיקער ווײַספֿליגל
CALLICARPA / Beautyberry	שײנבערל
CALLIGONUM	קאַנדים
C. aphyllum	אָנבלעטערדיקער קאַנדים
C. comosum	ארץ־ישׂראל־קאַנדים
CALLISTEMON / Bottlebrush	קאַליסטעמאָן
CALLISTEPHUS chinensis / Common China-aster	כינעזישער גאָרטן־אַסטער
CALLITRICHACEAE	וואַסער־שטערנדיקע
CALLITRICHE / Waterstarwort	וואַסער־שטערן
C. verna	וועסנעדיקער וואַסער־שטערן
CALLITRIS / Cypresspine	סאַנדאַראַק־בוים
CALLUNA vulgaris / Scotch Heather	געווײנטלעך סטעפּנהאָר
CALOCARPUM sapota / Sapote	מאַרמעלאַד־בוים
CALOCHORTUS / Mariposa	יפֿה־פּיהלע; מאַריפּאָזע
C. albus / White M.	ווײַס יפֿה־פּיהלע
C. amabilis / Lovely M.	חנעוודיק יפֿה־פּיהלע
CALONYCTION / Moonflower	לבֿנה־בלום
CALOPOGON / Grasspink Orchid	ראָזעכל
CALOTROPIS procera / Faftan Calotrope	גרויסער סדום־עפּל
CALTHA palustris / Common Marshmarigold	(זומפּ־)בלענדעניש

CALYCANTHUS / Sweetshrub	געווערצניק
C. fertilis / Pale S.	אָנהאָריקער געווערצניק
C. floridus / Common S.	האָריקער געווערצניק
CALYCOTOME villosa / Hairy Calycotome	האָריקער שנייבערעכער
CAMELINA / Falseflax	ריזשיק
C. sativa / Bigseed F.	ביטער־זוימען; געווינטלעכער ריזשיק
CAMELLIA / Camellia; Tea	קאַמעליע
C. japonica / Common C.	יאַפּאַנישע קאַמעליע
C. sinensis / Common T.	טיי(בוים)
CAMPANULA / Bellflower	גלעקעלע; קראָן־קריגעלעך
C. erinus / Erinus B.	קליין גלעקעלע
C. glomerata / Danesblood B.	געדיכט־בלומיק גלעקעלע
C. rapunculoides / Creeping B.	פֿעלד־גלעקעלע
C. rapunculus / Rampion B.	גראַמאַפֿאָנדל
C. rotundifolia / Bluebell	בלאָ גלעקעלע
C. r. superba / Bluebells of Scotland	שאָטלענדיש גלעקעלע
CAMPANULACEAE	גלעקל־בלומיקע
CAMPSIS radicans / Common Trumpetcreeper	וואָרצל־טרומייטלינג
CANANGA odorata / Ylangylang	אילאַנג־אילאַנג
CANNA edulis / Edible Canna	עסעוודיקע קאַנאַ־קוויט
CANNABACEAE	האַנעפֿדיקע
CANNABIS / Hemp	האַנעף
C. sativa / Hemp	קאַנאַפּליעס; האַנעף
CANNACEAE	קאַנאַ־קוויטיקע
CANTHARELLUS / Cantharellus	בעכער־שוועמל
C. aurantiacus / False C.	פֿאַלש בעכער־שוועמל
C. cibarius / Chanterelle C.	ליסיטשקע; קורקע
CAPPARIDACEAE	קאַפּערדיקע
CAPPARIS / Caper	קאַפּער
C. cartilaginea	כראָמסקער קאַפּער
C. mitchelii / Australian Capertree	אויסטראַלישער קאַפּער

C. spinosa / Common C.	שטעכיקער קאַפּער
CAPRIFOLIACEAE	ציגנבלאַטיקע
CAPSELLA bursa-pastoris / Shepherdspurse	פּאַסטעך־בײַטל
CAPSICUM / Redpepper	פּעפּערל
C. annuum see C. frutescens	
C. frutescens / Bush R.	טערקיש פּעפּערל
C. f. grossum / Sweetbell R.	זיס פּעפּערל
C. f. longum / Long R.	שאַרף פּעפּערל
CARAGANA / Peashrub	קאַראַגאַן
C. arborescens / Siberian P.	געלע אַקאַציע
C. frutex / Russian P.	רוסישער קאַראַגאַן
CARDAMINE / Bittercress	הערצל
C. dasiloba	סאַמעט־הערצל
C. pratensis / Cuckoo B.	לאָנקע־הערצל
CARDIOSPERMUM / Heartseed	האַרצזוימען
CARDUUS / Bristlethistle	דיסטל
C. nutans / Musk B.	אָנבייגעוודיקער דיסטל
C. pycnocephalus	סך־קעפּלדיקער דיסטל
C. tyraicus	נעסטער־דיסטל
CAREX / Sedge	אָסאָקע; ריטגראָז
C. appendiculata	צוגאָביק ריטגראָז
C. arenaria	זאַמד־אָסאָקע
C. caespitosa	ראָזשיק ריטגראָז
C. drymophylla	וואַלדיש ריטגראָז
C. glauca	גראָלעכע אָסאָקע
C. laevirostris	גלאַט־שנאָבלדיק ריטגראָז
C. lanceolata	לאַנצעטיש ריטגראָז
C. pallida	בלאַס ריטגראָז
C. pediformis	טריטפּאָרמיק ריטגראָז
C. praecox	פֿרי ריטגראָז
C. pseudocyperus	ציפּערדיקע אָסאָקע
C. schmidti	שמיטס ריטגראָז

C. umbrosa	שאָטנדיק ריטגראָז
CARICA papaya / Papaya	פּאַפּײַע־בוים
CARISSA grandiflora / Natalplum Carissa	גרויסצוויטיקע קאַריסע
CARLINA / Carlina	שטעכלינג
CARPINUS / Hornbeam	ראַב
C. betulus / European H.	אייראָפּעיִשער ראַב
C. caroliniana / American H.	אַמעריקאַנער ראַב
CARTHAMUS	קורטעם
C. tenuis	אידעלער קורטעם
C. tinctorius / Safflower	זייפּנבלום; ווילדער זאַפֿרען
CARUM	קאַרום
C. bulbocastanum / Earthnut	ערדנוס
C. carvi / Caraway	קימל
CARYA / Hickory	היקאָרי
C. aquatica / Water H.	זומפּ־היקאָרי
C. cordiformis / Bitternut H.	געלאייגל־היקאָרי
C. glabra / Pignut H.	ברויטנוס
C. illinoensis / Pecan	פּעקאַננוס־בוים
C. laciniosa / Shellbark H.	שיליקער היקאָרי
C. ovata / Shagbark H.	אָפּגעשליסענער היקאָרי
C. tomentosa / Mockernut H.	האַרטער היקאָרי
CARYOPHYLLACEAE / Pink Family	נעגעלע־בלומיקע
CASSIA / Senna	קאַסיע; צענעס
C. acutifolia / Alexandria S.	מיצרישע קאַסיע
C. corymbosa / Flowery S.	קולטיווירטער צענעס
C. fistula / Goldenshower S.	קאַטשקע־פּיסל
C. obovata	מידבר־צענעס
CASTANEA / Chestnut; Chinkapin	קעסטנבוים; קאַשט(אַ)נבוים
C. dentata / American Chestnut	געציינדלטער קעסטנבוים
C. mollissima / Chinese Chestnut	כינעזישער קעסטנבוים
C. pumila / Allegany Chinkapin	קאַרליק־קאַשט(אַ)ן
C. sativa / European Chestnut	אידל־קאַשט(אַ)ן

CASTANOPSIS chrysophylla / Giant Evergreenchinkapin	העלדישער קעסטניק
CASTANOSPERMUM australe / Moretonbaychestnut	אױסטראַלישער קעסטזױם
CASTILLEJA / Paintedcup	פּאַרבבערשטל
C. coccinea / Indian Paintbrush	אינדיאַנער־פּאַרבבערשטל
CASUARINA equisetifolia / Horsetail Beefwood	קײטלרוטיקע קאַזואַרינע
CASUARINACEAE	קאַזואַריניקע
CATABROSA aquatica / Brookgrass	װאַסער־טעכלגראָז
CATALPA / Catalpa	קאַטאַלפּע
C. bignonioides / Southern C.	אינדיאַנער־באָב
C. speciosa / Northern C.	ריזנבלאַט־קאַטאַלפּע
CATANANCHE / Cupidsdart	ציגן־אױערל
C. lutea	געל ציגן־אױערל
CATAPODIUM tuberculosum	קנײַלעכל־קאַטאַפּאָדיום
CATASETINAE	קאַטאַסעטידן
CAUCALIS	כמו־מײער
C. daucoides	לײַזיקער כמו־מײער
C. microcarpa / Falsecarrot	דריבנער כמו־מײער
CAULERPA	קאַולערפּע
CEANOTHUS / Ceanothus	צעאַנאָטוס
C. americanus / Jerseytea C.	ניו־דזשױרזי־טײ
C. thyrsiflorus / Blueblossom C.	בלאָער צעאַנאָטוס
CECROPIA peltata / Shieldleaf Pumpwood	אַמבײַ
CEDRELA odorata / Cigarbox Cedrela	שמעקעדיקע צעדרעלע
CEDRUS / Cedar	צעדערבױם
C. atlantica / Atlas C.	אַטלאַס־צעדער
C. deodara / Deodar C.	הימאַלײַער צעדערבױם
C. libani / Cedar-of-Lebanon	לבֿנון־צעדער(בױם)
CEIBA / Ceiba	װאָלבױם
CELASTRACEAE	שפּינדלבױמיקע
CELASTRUS scandens / American Bittersweet	אַמעריקאַנער ביטערזיס
CELSIA / Celsia	צעלזיע
C. horizontalis	ליגיקע צעלזיע

C. parviflora	קליינצוויטיקע צעלזיע
CELTIS / Hackberry	קראָפּעווע־בוים
C. australis / European H.	מיטל־ימישער קראָפּעווע־בוים
C. laevigata / Sugar H.	זיסער קראָפּעווע־בוים
C. occidentalis / Common H.	אַמעריקאַנער קראָפּעווע־בוים
CENTAUREA / Centaurea	כאַבער
C. americana / Basketflower C.	קוישקוויט
C. cineraria / Dusty Miller	גראָער כאַבער
C. crocodylium	גרויספּרוכטיקער כאַבער
C. cyanus / Cornflower	(בלאָ) קאָרן־שוועסטערל
C. imperialis / Royal C.	קייסערישער כאַבער
C. montana / Mountainbluet	געבערג־בלאָעלע
C. moschata / Sweetsultan	סולטאַנדל
C. nigra / Black C.	שוואַרצער כאַבער
C. ruthenica / Ruthenian C.	קרײַנער כאַבער
C. speciosa	שאָנקעדיקער כאַבער
CENTAURIUM / Centaurium	טויזנט־גילדן־גראָז
C. pulchellum	שאָנקעדיק טויזנט־גילדן־גראָז
C. umbellatum / Drug C.	טישאָנטשניק
CENTRANTHUS ruber / Jupitersbeard Centranthus	יופּיטערס באָרד
CEPHAELIS ipecacuanha	איפּעקאַקואַנע
CEPHALANTHERA / Phantomorchid	קעפּל־אָרכידיי
CEPHALANTHUS / Buttonbush	קאָפּבלום
C. natalensis / Tree Strawberry	דרום־אַפֿריקאַנער קאָפּבלום
C. occidentalis / Commom Buttonbush	אַמעריקאַנער קאָפּבלום
CEPHALARIA / Cephalaria	קעפּלניק
CEPHALOCEREUS / Cephalocereus	האָרנדיקער קאַקטוס
CEPHALOTAXUS / Plumyew	קעפּל־שווערדל
CERASTIUM / Cerastium	האָרנגראָז
C. arvense / Starry C.	האָרנגראָז
C. pilosum	האָריק האָרנגראָז
C. tomentosum / Snow-in-Summer	שאָנקעדיק האָרנגראָז

C. viscosum / Sticky C.	קלײיִק האָרנגראָז
CERATOCAPNOS	רײכערל
CERATONIA siliqua / Carob	באָקסערבױם
CERATOPHYLLACEAE	האָרנבלאַטיקע
CERATOPHYLLUM demersum / Hornwort	האָרנבלאַט
CERCIS / Redbud	רױטאײגל
C. canadensis / Eastern R.	קאַנאַדער רױטאײגל
C. occidentalis / California R.	מערבֿ־אַמעריקאַנער רױטאײגל
C. siliquastrum / Judastree	װאַלדקרױן
CERCOCARPUS / Mountainmahogany	עקפֿרוכט
CEREUS giganteus / Saguaro	סאַגוואַראָ(־קאַקטוס)
CERINTHE / Honeywort	װאַקסבלום
CEROXYLON / Waxpalm	װאַקספּאַלמע
CESTRUM / Cestrum	צעסטרום
C. diurnum / Day C.	טאָגצעסטרום
C. nocturnum / Nightblooming C.	נאַכטצעסטרום
CETERACH officinarum	רפֿואה־צעטעלעך
CETRARIA islandica / Icelandmoss	קערפּעס; איסלענדישער מאָך
CHAENOMELES japonica / Japanese Floweringquince	יאַפּאַנישער קװיטנבױם
CHAENORRHINUM	פּומע
CHAETOSCIADIUM trichospermum	האָריקער סאַרור
CHAMAECRISTA fasciculata / Showy Partridgepea	שאָנקעדיקער פֿױגל־אַרבעס
CHAMAECYPARIS / Falsecypress	דר׳ערד־ציפּרעס
C. lawsoniana / Lawson F.	לעבנסבױם
C. thyoides / Whitecedar F.	מיזרח־אַמעריקאַנער דר׳ערד־ציפּרעס
CHAMAEDAPHNE / Leatherleaf	כאַמעדאַפֿנע
C. calyculata / Leatherleaf	זומפּיקער מירט
CHAMAENERION angustifolia <u>see</u> EPILOBIUM angustifolium	
CHAMAEROPS humilis / Mediterraneanpalm	דריבנער כאַמעראָפּס
CHARA / Stonewort	ליפֿשיצעס טשערעט
CHARDINIA	שאַרדיניע
CHEILANTHES fragrans	שמעקעדיקער שראַכראַך

CHEIRANTHUS cheiri / Common Wallflower	גאָלדבלאַט
CHELIDONIUM majus / Greater Celandine	גרויסער שוואַלבן־מילעך
CHELONE glabra / White Turtlehead	טשערעפּאַכקע
CHENOPODIACEAE	גענדזן־לאַפּיקע
CHENOPODIUM / Goosefoot	גענדזן־לאַפּקע
C. album / Lambsquarters	ווײַסע גענדזן־לאַפּקע
C. ambrosioides / Wormseed G.	שמוכטיקע גענדזן־לאַפּקע
C. a. antheminticum / Drug W. G.	ווערעם־זוימען
C. hybridum / Mapleleaf G.	מויער־גענדזן־לאַפּקע
C. murale / Nettleleaf G.	קראָפּעווע־לאַפּקע
C. polyspermum	סך־זוימיקע גענדזן־לאַפּקע
C. vulvaria	מעשׂה־לאַפּקע
CHIMAPHILA / Pipsissewa	ווינטערהאָלט
C. maculata / Striped P.	געשפּרענקלטער ווינטערהאָלט
C. umbellata / Common P.	שמעקעדיקער ווינטערהאָלט
CHIONANTHUS virginicus / White Fringetree	אַמעריקאַנער שנייניק
CHLAMYDOMONAS	כלאַמידאָמאָנאַדעס
CHLORA perfoliata / Common Yellowwort	געלעכערטער געלניק
CHLORIS / Chloris; Windmillgrass	כלאָריס
C. gayana / Rhodesgrass	ראָודס גראָז
CHLOROPHORA / Fustictree	געלהאָלץ
CHLOROXYLON / Satinwood	אַטלעסהאָלץ
CHOIROMYCES maeandriformis	ווײַסער טרופל
CHONDRILLA / Skeletonweed	כאָנדריל
CHONDRUS crispus / Irishmoss	אירלענדישער מאָך
CHORDA filum / Sea-catgut	ים־פֿאָדעם
CHRYSANTHEMUM / Chrysanthemum	כריזאַנטעמע
C. cinerariaefolium / Dalmatian Pyrethrum	פֿליגן־סמל
C. coccineum / Florists Pyrethrum	פּערסישער רומיאַניק
C. coronarium / Crowndaisy C.	געלקרוין־כריזאַנטעמע
C. leucanthemum / Oxeyedaisy	קאַלבאויג

C. majus / Costmary C.	פֿעפֿערל־בלימל
C. morifolium / Florists C.	גאָרטן־כריזאַנטעמע
C. pallasianum	פּאַלאַסעס כריזאַנטעמע
C. segetum / Corn C.	גאָלדבלום
C. viscosum / Sulfur C.	קלייִקע כריזאַנטעמע
CHRYSOBALANUS / Cocoplum	קאָקאָספֿלוים
CHRYSOPHYLLUM / Starapple	שטערן־עפּל
C. monopyrenum	פֿלוים־פֿון־דמשׂק
CHRYSOSPLENIUM alternifolium/ Alternateleaf Goldsaxifrage	מילצבלום
CICER / Chickpea	כומוס
C. arietinum / Gram Chickpea	נאַהיט
C. pinnatifidum	געשפּאָלטענער נאַהיט
CICHORIUM / Chicory	ציקאָריע
C. endivia / Endive	אינדיוו; עס־ציקאָריע
C. intybus / Common C.	ווילדע ציקאָריע
C. pumilum	פֿעלד־ציקאָריע
CICUTA virosa / European Waterhemlock	סמיקע ציקוטע
CIMICIFUGA / Bugbane	וואַנצן־טרײַבער
C. heracleifolia	וואַנצן־טרײַבער
CINCHONA officinalis / Medicinal Cinchona	רפֿואהדיקער כינינבוים
CINNAMOMUM / Cinnamon	צימרינג
C. camphora / Camphortree	קאַנפֿערבוים
C. zeylanicum / Ceylon C.	צימרינגבוים
CIPRIPENDIUM macranthum	קוקו־שיכעלעך
CIRCAEA / Circaea	צירצעע
CIRSIUM / Thistle	בודיק
C. arvense / Canada T.	פֿעלדבודיק
C. lanceolatum / Bull T.	קאָנעטיקאָט־בודיק
C. pendulum	אַראָפּהענגענדיקער בודיק
CISTACEAE	קיסטיקע
CISTANCHE tubulosa	מידבר־יאַכנוק
CISTUS / Rockrose	קיסטרויז

C. salvifolius / Salvia R.	ווײַסע קיסטרויז
C. villosus / Softhairy R.	ראָזעווע קיסטרויז
CITHAREXYLUM / Fiddlewood	פֿידלהאָלץ
CITRULLUS / Citrullus	ציטרולוס
C. colocynthis / Colocynth	שדים־עפּל; קאָלאָקווינט
C. vulgaris / Watermelon	קאַוועניע; אַרבוז
CITRUS	ציטרוס
C. aurantifolia / Lime	גרינע לימענע
C. aurantium / Sour Orange	ביטערע מאַראַנץ; כושכאַש
C. bergamia / Bergamot Orange	בערגאַמאָט(־מאַראַנץ)
C. grandis / Pummelo	פּאָמעלע
C. limetta see C. aurantifolia	
C. limon / Lemon	ציטרין; לימענע
C. medica / Citron	ציטראָן־עפּל
C. m. ethrog / Ethrog	אתרוג
C. nobilis / King Orange	פּאָמעראַנץ
C. n. unshiu / Satsuma Orange	סאַצומע
C. paradisi / Grapefruit	גרייפּפֿרוכט
C. reticulata / Mandarin Orange	מאַנדאַרין
C. r. clementine	קלעמאַנטינע
C. sinensis / Sweet Orange	מאַראַנץ
C. s. jaffa / Jaffa Orange	יפֿור מאַראַנץ
C. s. navel / Navel Orange	נייוול־מאַראַנץ
C. s. shamuti	שאַמוטי(־מאַראַנץ)
CLADIUM see MARISCUS	
CLADONIA rangiferina / Reindeermoss	הירשנמאָך
CLADOPHORA rupestris / Seabeard	פֿעלדזן־וואַסער־פֿאָדעם
CLADRASTIS lutea / American Yellowwood	געלהאָלץ־קלאַדראַסטיס
CLAVARIA flava	געל האָרנשוועמל
CLAVICEPS / Claviceps	באָקסערל
C. purpurea / Ergot Claviceps	קאָרן־באָקסערל
CLAYTONIA / Springbeauty	זונקווייט

CLEMATIS / Clematis	קלעמאַטיס
C. cirrhosa / Vernal C.	ארץ־ישׂראלדיקער קלעמאַטיס
C. recta mandshurica	מאַנדזשורער קלעמאַטיס
C. verticillaris / Rock C.	פורפל־צוויטיקער קלעמאַטיס
C. virginiana / Virginsbower	בתולה־קלעמאַטיס
C. vitalba / Travelersjoy	וווּקסיקער קלעמאַטיס
CLEOME / Spiderflower	שפּינקוויט
C. droserifolia	קײַלעך־בלאַטיקער שפּינקוויט
C. gigantea / Giant S.	ריזן־שפּינקוויט
C. speciosissima	יפֿת־תּוארל
C. trinervia	דרײַנערוויקער שפּינקוויט
CLERODENDRON / Glorybower	גורלניק
CLETHRA / Clethra	קלעטרע
C. alnifolia / Summersweet C.	אָלכע־קלעטרע
C. arborea / Lily-of-the-Valley C.	לאַנדישבוים
CLINTONIA borealis / Yellow Beadlily	געלע קרעללילִיע
CLIVIA / Kafirlily	קאַפֿערל
CLYPEOLA lappaea	שפּיצעכיק קליפּהלע
CNICUS benedictus	געבענטשער הײלבודיק
COCCOLOBIS / Seagrape	ברעגטרויב
COCCULUS / Snailseed	שלענגזוים
C. carolinus / Carolina S.	רויטפֿרוכטיקער שלענגזוים
C. pendulus	ארץ־ישׂראלדיקער שלענגזוים
COCHLEARIA officinalis / Common Scurvyweed	רפֿואהדיק סקאָרבוטגראָז
COCOS nucifera / Coconut	קאָקאָס־פּאַלמע
CODONOPSIS ussuriensis	אוסוריִשער קאָדאָנאָפּסיס
COFFEA / Coffee	קאַוועבוים
COLA acuminata / Sudan Colanut	קאָלאַניסל
COLCHICUM / Autumncrocus	אײביקל
C. autumnale / Common A.	האַרבסט־אײביקל
C. speciosum / Showy A.	שאָנקעדיק אײביקל
C. steveni / Steven's Meadow Saffron	רעגן־אײביקל

C. ritchii	נגבֿער אײביקל
C. tuviae	טובֿיהס אײביקל
COLEUS / Coleus	כּל־קאָלירל
COLLADONIA anatolica	ארץ־ישׂראל־קאָלאַדאָניע
COLOCASIA / Elephantsear	קאָלאָקאַסיע
C. antiquorum / Taro	טאַראָ
C. esculenta / Dasheen	קולקאַס
COLUTEA / Bladdersenna	פּענכערניק
C. arborescens / Common B.	בוימיקער פּענכערניק
C. media / Hybrid B.	מיטנדיקער פּענכערניק
COMARUM palustre <u>see</u> POTENTILLA palustris	
COMMELINA communis / Common Dayflower	סתּם אײנטאָגל
COMMELINACEAE	אײנטאָגלדיקע
COMMIPHORA / Myrrhtree	מירעבוים
C. opobalsamum / Mecca M.	באַלזאַם־פֿון־גלעד
COMPOSITAE	קײשלבלומיקע
COMPTONIA peregrina / Sweetfern	זיסל
CONDALIA lineata / Striped C.	פּיקיזשין
CONIFERALES / Conifers	נאָדלבוימישע*
CONIUM maculatum / Poisonhemlock	העמלאָק; געפֿלעקטער קאָניום
CONNARUS / Zebrawood	זעברעהאָלץ
CONVALLARIA	קאָנוואַליע
C. majalis / Lily-of-the-Valley	מײַ־כּוסעלע
C. m. ussuriensis	אוסוריִיש מײַ־כּוסעלע
CONVOLVULACEAE	שלענדערלדיקע
CONVOLVULUS / Glorybind	שלענדערל
C. althaeoides / Mediterranean G.	מיטל־ים־שלענדערל
C. arvensis / European G.	בערעשקע
C. japonicus / Rose G.	יאַפּאַניש שלענדערל
C. pentapetaloides / Crawling G.	פֿינעף־בלעטלדיק שלענדערל
C. scammonia / Scammony G.	רפֿואה־שלענדערל
C. sepium / Hedge G.	פּלויט־שלענדערל

---

*אין נישט־טעכנישן לשון: נאָדלבײמער

C. siculus / Baby G.	סיציליש שלענדערל
C. soldanella / Seashore G.	ים־גלעקעלע
C. tricolor / Dwarf G.	דרײַ־קאָליריק שלענדערל
COPAIFERA / Copaltree	קאָפּאַלבױם
COPRINUS / Coprinus	מיסטשװעמל
C. comatus / Shaggymane C.	שײטל־שװעמל
CORALLINA	קאָראַלינען
CORALLORRHIZA / Coralroot	קרעלן־װאָרצל
CORCHORUS / Jute	יוטע
C. capsularis / Roundpod J.	קאַפּסל־יוטע
C. olitorius / Potherb J.	עסװודיקע יוטע
CORDIA / Cordia	קאָרדיע
C. myxa / Sebastanplum C.	סעבעסטיעם־קאָרדיע
C. sebestena / Geigertree C.	גײַגער־קאָרדיע
CORIANDRUM sativum / Coriander	פֿעלד־גליאַנדער
CORNACEAE / Dogwood Family	דרעניקע
CORNUCOPIAE	כּוסיעלע
CORNUS / Dogwood	דרענבױם
C. amomum / Silky D.	פּורפּלצװײַג־דרען
C. florida / Flowering D.	צװיטיקער דרען
C. mas / Cornelian cherry D.	(סתּם) דרען
C. racemosa / Gray D.	גראָ־שטאַם־דרען
C. sanguinea / Bloodtwig D.	רױטצװײַג־דרען
C. tatarica	טאָטערשער דרען
CORONILLA / Coronilla	קרײנדעלע
C. parviflora	קלײנצװיט־קרײנדעלע
C. scorpioides / Scorpion C.	סקאָרפּיאָן־קרײנדעלע
C. varia / Crownvetch C.	קרױן־קרײנדעלע
CORONOPUS / Wartcress	לאַפּקעלע
C. squamatus	ארץ־ישׂראל־לאַפּקעלע
CORRIGIOLA littoralis / Strapwort	שװעלבלצונג
CORYDALIS / Corydalis	כאַכלאַטקע

CORYLUS / Filbert — וואַלדניסל

  C. avellana / European F. — (איראָפּעיִש) האָזנניסל

  C. colurna / Turkish F. — טערקיש ניסל

  C. heterophylla / Siberian F. — פֿאַרשיידן־בלעטערדיק וואַלדניסל

  C. maxima / Giant F. — לאָמבערטנוס

  C. sieboldiana mandshurica / Manchu F. — מאַנדזשורער וואַלדניסל

CORYNANTE yohimbe / Johimbe Corynante — יאָכימבע

CORYNEPHORUS / Clubawngrass — קאַנטשיקגראָז

CORYPHA umbraculifera / Talipotpalm — כּבֿוד־פּאַלמע

COSMOS bipinnatus / Common Cosmos — ריזעדיקער קאָסמאָס

COSTUS speciosus / Canereed Spiralflag — פּראַכטיקער קאָסט

COTINUS coggygria / Common Smoketree — איראָפּעיִשער פּאַרוקן־בוים

COTONEASTER integerrina / European Cotoneaster — געוויינטלעכער פֿייערקוסט

COTULA / Brassbuttons — קאָטולע

COTYLEDON [umbilicus] / Cotyledon — קאָטילעדאָן

  C. horizontalis — האָריזאָנטאַלער נאָפּלניק

  C. spinosa see SEDUM spinosum

CRAMBE / Colewort — קאַטראַן

  C. maritima / Common C. — ים־קרויט

CRASSULA / Crassula — דיקבלאַט

CRASSULACEAE / Stonecrop Family — דיקבלאַטיקע

CRATAEGUS / Hawthorn — דאָרן

  C. azarolus / Azarole H. — זאַרורע

  C. crusgalli / Cockspur H. — רייטל־דאָרן

  C. maximowiczi / Maximowicz H. — מאַקסימאָוויטשעס ווײַסדאָרן

  C. monogyna / Singleseed H. — שפּיציקער דאָרן

  C. oxyacantha / English H. — ווײַסדאָרן

  C. phaenopyrum / Washington H. — וואַשינגטאָנער דאָרן

CRATERELLUS cornucopoides / Horn-of-Plenty — מלאך־המוותל

CREPIS / Hawksbeard — ניסנדל

  C. bureniana — מידבר־ניסנדל

  C. foetida — שמוכטיק ניסנדל

CRESCENTIA / Calabashtree	קאַלאַבאַשן־בוים
CRESSA	אַראַד
CRITHMUM maritimum / Samphire	סתּם ים־שלאַטן
CROCUS / Crocus	קראָקוס; זאַפֿערן
C. sativus / Saffron C.	זאַפֿערן; זאַפֿרען
C. vernus / Common C.	ווײַסער זאַפֿערן
CROSERIA macrolepis	קראָזעריע
CROTON / Croton	קראָטאָן
C. eluteria	קאַסקאַרילע־בוים
C. tiglium / Purging C.	לאַקסיר־קראָטאָן
CROZOPHORA tinctoria	פֿאַרבערס־קראָזאָפֿאָרע
CRUCIANELLA / Crosswort	צלמקע
C. herbacea / Herb C.	גראָזיקע צלמקע
C. maritima	באָרטן־צלמקע
CRUCIFERAE	צלם־בלומיקע
CRUPINA crupinastrum / Crupina	סתּם קרופּינע
CRYPSIS / Pricklegrass	סקרופּניצע
CRYPTOGAMAE	ספּאָרן־געוויקסן
CRYPTOMERIA japonica / Cryptomeria	יאַפּאַנישע קריפּטאָמעריע
CUCUMIS	קוקומיס
C. anguria / West Indian Gherkin	עסיק־אוגערקע
C. melo / Muskmelon	מעלאָן
C. m. cantalupensis / Cantaloupe	דינקע
C. m. flexuosus / Snake Melon	שלענג־אוגערקע
C. m. inodorus / Honeydew	צעסאַרקע
C. m. var. / Persian Melon	מאַליאָן
C. prophetarum	נבֿיאים־אוגערקע
C. sativus / Cucumber	אוגערקע
CUCURBITA	פּלוצערן
C. lagenaria	קאַרע
C. maxima / Winter Squash	הונדערט־פֿונטיקע דיניע
C. moschata / Cushaw	קוסע

C. pepo / Pumpkin	דיניע
C. p. melopepo / Bush P.	זיסע מעלאָנע
C. p. ovifera / Yellowflowergourd	אייער־דיניע
C. p. var. / Squash	קאַבאַקל ; אַרביזיקל; באַסטאָניקל
C. p. var. / Zucchini	זוקיני
CUCURBITACEAE / Gourd Family	פלוצערנדיקע
CUMINUM cyminum / Cumin	(קולטיווירטער) קמיניק
CUPRESSACEAE / Cypress Family	ציפּרעסיקע
CUPRESSUS / Cypress	ציפּרעס; קיפּאַריס
C. funebris / Mourning C.	טרויעריקער קיפּאַריס
C. lusitanica / Mexican C.	מעקסיקאַנער ציפּרעס
C. macrocarpa / Monterey C.	מאָנטערייער ציפּרעס
C. sempervirens / Italian C.	ארץ־ישׂראל־ציפּרעס
CURCUMA zedoaria / Zedoary Turmeric	ציטווער־קורקומע
CUSCUTA / Dodder	טײַוול־פֿאָדעם; פּאָוויטעצע
C. americana / Lovevine D.	אַמעריקאַנער טײַוול־פֿאָדעם
C. approximata	גלילער טײַוול־פֿאָדעם
C. eigii	אייגס טײַוול־פֿאָדעם
C. epilinum / Flax D.	פֿלאַקסדרייער
C. europaea / Great D.	קאַניאַקע
C. gennesaretana	כּנרתער טײַוול־פֿאָדעם
CUTANDIA memphitica / Memphisgrass	מיצרישע קוטאַנדריע
CYATHEA / Tree Fern	פֿעדערבוים
CYCADACEAE	ציקאַדיקע
CYCAS / Cycas	ציקאַדע
CYCLAMEN / Cyclamen	גאַלוכקע
C. coum	גרעקישע גאַלוכקע
C. persicum <u>see</u> C. indicum	
C. indicum / Ivyleaf C.	סתּם גאַלוכקע
CYCLOTAXIS	באַלעמניק
CYDONIA / Quince	צידאָניע
C. oblongata / Common Q.	גוטעסבוים

CYMBOPOGON citratus / Lemongrass	קעמלהיי
CYNANCHUM / Swallowwort	הינטוואַרגער
CYNARA	קינאַרע
C. cardunculus / Cardoon	קאַרדאָן
C. scolymus / Artichoke	אַרטישאָק
C. syriaca	כאָפּעש
CYNOCRAMBE prostrata	כורעים־קינאָקראַמבע
CYNODON / Dogtoothgrass	אינדזשיל
C. dactylon / Bermudagrass	בערמודע־אינדזשיל
CYNOGLOSSUM officinale / Common Houndstongue	מעדיצינישער שוואַרצוואָרצל
CYNOMORIACEAE	טאָפּעלדיקע
CYNOSURUS echinatus / Hedgehog Dogtail	שטעכיקער הונטווײַנדל
CYPERACEAE / Sedge Family	אָסאָקיקע
CYPERUS / Flatsedge	ציפּער
C. alternifolius / Umbrella F.	באַלדעך־ציפּער
C. articulatus / Jointed F.	באַהאָפּטענער ציפּער
C. effusus	שאָנקעדיקער ציפּער
C. esculentus / Chufa F.	עסעוודיקער ציפּער
C. papyrus / Papyrus	פּאַפּירוס
CYPRIPEDIEAE	קיפּריפּעדן
CYPRIPEDIUM calceolus / European Ladyslipper	אייראָפּעיִש ווענוסעס מעשטל
CYRILLA racemiflora / American Cyrilla	זומפּ־געלפֿרוכטניק
CYRTANTHUS / Cyrtanthus	בויגן־ליליע
CYTISUS / Broom	באָבבוים
C. laburnum see LABURNUM anagyroides	
C. nigricans / Spike B.	שוואַרצער באָבבוים
C. ratisbonensis biflorus	צוויי־קאָליריקער באָבבוים
C. scoparius / Scotch B.	צעבלעטערטער באָבבוים

DACRYDIUM / Dacrydium	טרערנבוים
D. laxifolium / Pygmypine	רריבנער טרערנבוים
DACTYLIS / Orchardgrass	הונטגראָז
DACTYLOCTENIUM / Crowfootgrass	קנעפּלגראָז
D. aegyptium / Durban C.	מיצריש קנעפּלגראָז
D. radulans / Buttongrass	(אויסטראַליש) קנעפּלגראָז
DAHLIA / Dahlia	דאַליע; געאָרגינע
D. excelsa / Tree D.	בוימדאַליע
D. juarezi / Cactus D.	קאַקטוס־דאַליע
D. pinnata / Aztec D.	געאָרגינע
DALBERGIA / Rosewood	רויזנהאָלץ
D. melanoxylon / African Blackwood	שוואַרצהאָלץ
D. sissoo / Sissoo	אינדיש רויזנהאָלץ
DAMASONIUM burgaei	שטערנדל־דאַמאַסאָן
DAPHNE / Daphne	יאַגדעלע
D. cneorum / Rose D.	שמעקעדיק יאַגדעלע
D. laureola / Spurgelaurel D.	וואָלפֿישע יאַגדע
D. linearifolia	וירע־בלאַטיק יאַגדעלע
D. mezereum / February D.	געווינטלעך יאַגדעלע
DATURA / Datura	דולמאַן
D. metel / Hindu D.	אינדישער דולמאַן
D. stramonium / Jimsonweed D.	סטראַמאָניום
DAUCUS / Carrot	מייער; מער
D. aureus	גילדענער מייער
D. broteri	ארץ־ישׂראל־מייער
D. carota / Wild C.	ווילדער מייער
D. c. (ornamental var.) / Queen-Annes-Lace	שפּיצן־שלייערל
D. c. sativa / Garden C.	(קולטיווירטער) מייער
D. litoralis	באָרטן־מייער
D. maximus	אויפֿגעשאָסענער מייער
D. subsessilis	זיציקער מייער

DAVIDIA involucrata / Dovetree	יפֿהפֿיה־בוים
DECODON verticillatus / Waterwillow	שײַלקאָרע
DELPHINIUM / Larkspur	זשיוועקיסט
D. ajacis / Rocket L.	מינײעדיקער זשיוועקיסט
D. consolida / Forking L.	פֿעלד־זשיוועקיסט
D. flavum / Yellow L.	געלער זשיוועקיסט
D. grandiflorum / Siberian L.	גרויס־בלעטערדיקער זשיוועקיסט
D. maackianum / Maack L.	מאַאַקס זשיוועקיסט
D. peregrinum / Peregrine L.	סגולה־זשיוועקיסט
D. rigidum / Stiff L.	שטײַפֿער זשיוועקיסט
DENTARIA / Toothwort	צײנקרײַטעכץ
D. bulbifera	שיבן־צײנקרײַטעכץ
DESCURAINIA / Tansymustard	דעקורעניע
DESMODIUM gyrans / Telegraph Tickclover	טעלעגראַפֿקע
DIANTHUS / Pink; Carnation	נעגעלע; גוואָזדיקע
D. barbatus / Sweetwilliam	באָרד־נעגעלע
D. campestris / Field P.	פֿעלד־נעגעלע
D. caryophyllus / Carnation	גאָרטן־נעגעלע
D. chinensis / Chinese P.	כינעזיש נעגעלע
D. deltoides / Maiden P.	רויט נעגעלע
D. multipunctatus	געפּינטלט נעגעלע
D. pendulus	הענגיק נעגעלע
DICENTRA / Bleedingheart	אוירינגל
D. chrysantha / Goldeardrops B.	געל אוירינגל
D. cucullaria / Dutchmans-breeches	פּלודערלעך
D. spectabilis / Common B.	רויט־אוירינגל
DICKSONIA antarctica / Tasmanian Dicksonia	אויסטראַלישע דיקסאָניע
DICOTYLEDONAE	צווייטײליקע געוויקסן
DICTAMNUS / Dittany	דיקטאַמנוס
D. dasicarpus	פּוכפּרוכט־דיקטאַמנוס
DIEFFENBACHIA / Tuftroot	דיפֿנבאַכיע
DIERVILLA lonicera / Dwarf Bushhoneysuckle	דריבנער געלצוויטניק

DIGERA alternifolia	אָפּבײַט־בלאַטיקע דיגערע
DIGITALIS / Foxglove	פֿינגעריק
D. lutea / Straw F.	געלער פֿינגעריק
D. purpurea / Common F.	רויטער פֿינגעריק
DIGITARIA / Crabgrass; Fingergrass	פֿינגערגראָז
D. linearis	לינעאַרע טוי־גרעזל
DIMORPHOTHECA / Capemarigold	גילדנקווייט
DINEBRA retroflexa	געבויגן ווײַנדלגראָז
DIONAEA / Venusflytrap	פֿליגן־כאַפּער
DIOSCOREA / Yam	יאַם־וואָרצל
D. bulbifera / Airpotato Y.	ברויטוואָרצל
D. sativa / Common Y.	עסעוודיקער יאַם(־וואָרצל)
DIOSCORIACEAE	טאַמוסדיקע
DIOSPYROS / Persimmon	כורמע
D. ebenum / Ebony P.	עבנבוים
D. hirsuta	קאַלאַמאַנדער־כורמע
D. kaki / Kaki P.	יאַפּאַנישע כורמע
D. lotus / Dateplum P.	שוואַרצע כורמע
D. virginiana / Common P.	אַפּאַרסעמאָן
DIOTIS / Cottonweed	ווילדוואָל
DIPLACHNE serrotina	כינעזישע דיפּלאַכנע
DIPLOTAXIS erucoides / Garden Wallrocket	גאָרטנדיקער טאָפּלריי
DIPSACUS / Teasel	קעמשישקע
D. fullonum / Fullers T.	וועבער־שישקע
D. laciniatus / Cutleaf T.	קראַצשישקע
DIPTERYX odorata / Dutch Tonkabean	טאָנקע־בעבל
DIRCA palustris / Atlantic Leatherwood	זומפּ־לעדערהאָלץ
DOLICHOS / Dolichos	לאַבלאַב
D. lablab / Hyacinth D.	היאַצינט־לאַבלאַב
D. lignosus / Australiapea D.	אויסטראַלישער לאַבלאַב
DOREMA / Sumbul	סומבול
DORYCNIUM / Canaryclover	אַכילאָטוס

D. hirsutum / Hairy C.	האָריקער אַכילאָטוס
D. suffruticosum / Branching C.	צווײַגיקער אַכילאָטוס
DOVYALIS caffra / Keiapple	קאַפֿער־עפּל
DRABA / Draba	גרײַפּעלע
D. nemorosa / Woods D.	וואַלד־גרײַפּעלע
D. verna / Spring D.	פֿרילינג־גרײַפּעלע
DRACAENA / Dracaena	דראַגאָן
D. draco / Dragon D.	נײַן־ברידער־בלוט
DRACOCEPHALUM moldavica / Moldavica Dragonhead	מאָלדעווער שלאַנגענקאָפּ
DRACUNCULUS / Stinkdragon	פּיפּערנאָטערל
DROSERA / Sundew	ראָסע
D. longifolia / Narrowleaf S.	לאַנגבלעטערדיקע ראָסע
D. rotundifolia / Roundleaf S.	ברייטבלעטערדיקע ראָסע
DROSERACEAE	ראָסיקע
DRYOPTERIS / Woodfern	פּאַפּערעט
D. amurensis	אַמורער פּאַפּערעט
D. filixmas / Malefern	ווערעם־פּאַפּערעט
D. goldiana / Goldie W.	גאָלדעס פּאַפּערעט
D. rigida	שטײַפֿער פּאַפּערעט
D. thelypteris	לאָנקע־פּאַפּערעט
DURANTA repens / Creeping Skyflower	שאָנקעדיקע דוראַנטע

EBENACEAE	עבנדיקע
ECBALLIUM elaterium / Squirtingcucumber	מיטל־ימישער שפּריצניק
ECHINARIA capitata	קעפּלדיק שטעכלגראָז
ECHINOCACTUS visnaga / Bisnaga	ביסנאַגע
ECHINOCHLOA / Cockspur	הענער־פֿיסל
E. crusgalli / Barnyardgrass	הינערהירזש
E. c. frumentacea / Japanesemillet	פּאַיִזע
ECHINOPS / Globethistle	יאָזשל

E. viscosus	קלייִק יאָזשל
ECHINOPSIS / Hedgehogcactus	שופֿר־קאַקטוס
ECHIOCHILON fruticosum	פֿרוכטיקער שלענגגניק
ECHIUM / Vipersbugloss	שלאַנגענקוסט
EICHHORNIA / Waterhyacinth	וואַסער־היאַצינט
ELAEAGNACEAE	גן־עדן־בוימיקע
ELAEAGNUS / Elaeagnus	גן־עדן־בוים
E. angustifolia / Russianolive	שמאָלבלאַטיקער גן־עדן־בוים
E. commutata / Silverberry	זילבער־גן־עדן־בוים
ELAEIS guineensis / African Oilpalm	גווינעער אײלבירט־פּאַלמע
ELATINACEAE	עלאַטיניקע
ELATINE / Waterwort	עלאַטינע
E. alsinostrum	גאַרטלדיקע עלאַטינע
E. campylosperma	ארץ־ישׂראל־עלאַטינע
E. hydropiper	פּעפּערדיקע עלאַטינע
ELEOCHARIS / Spikesedge	טשוואָקקאַמיש
ELETTARIA cardamomum / Cardamon	קאַרדעמאָן
ELEUSINE indica / Goosegrass	אינדישע עלעווסינע
ELEUTEROCOCCUS sentiosus	פֿילעווודיקער עלײטעראָקאָקוס
ELODEA canadensis see ANACHARIS canadensis	
ELYMUS / Wildrye	האָרגראָז
E. caput-medusae / Medusahead W.	לאַנגזאַנגיק האָרגראָז
E. dahuricus	דאַוריש האָרגראָז
EMPETRUM nigrum / Black Crowberry	שוואַרצע מאָכיאַגדע
ENCEPHALARTOS / Kafirbread	קאַפֿערברויט
ENTADA / Entada	ענטאַדע
E. phaseoloides / Climbing E.	ים־פֿאַסאָליע
EPHEDRA / Ephedra	עפֿעדרע
E. alte	ווילדיקע עפֿעדרע
E. campylopoda / Leafless-shrubby-horsetail	ארץ־ישׂראל־עפֿעדרע
EPHEDRACEAE	עפֿעדרעדיקע

EPIGAEA repens / Trailing-Arbutus	ליגיק לאָבערל
EPILOBIUM / Willowweed	ווערבעגראָז
E. angustifolium / Fireweed	שמאָל ווערבעגראָז
E. hirsutum / Hairy W.	האָריק ווערבעגראָז
EPIMEDIUM / Epimedium	זאָקנבלום
EPIPACTIS / Epipactis	בן־חורש
EQUISETACEAE	שלײַפֿגראָזיקע
EQUISETUM / Horsetail	שלײַפֿגראָז; קײַטלרוט
E. arvense / Field H.	פֿעלד־שלײַפֿגראָז
E. sylvaticum / Sylvan H.	וואַלד־שלײַפֿגראָז
ERAGROSTIS / Lovegrass	ליבשאַפֿטגראָז
E. abyssinica / Teff	טעף
E. pilosa / India L.	האָריק ליבשאַפֿטגראָז
E. poaeoides / Little L.	דריבנע ליבשאַפֿטגראָז
EREMOBIUM lineare	האָריקע בת־מידבר
EREMOSTACHYS	ירושלים־ליכט
E. laciniata	צעשליסענע ירושלים־ליכט
E. transjordanica	ירדנישע ירושלים־ליכט
EREMURUS / Desertcandle	מידבר־ליכטל
ERIANTHUS / Plumegrass	באַוולגראָז
E. ravennae / Ravennagrass	אויפֿגעשאָסן באַוולגראָז
ERICA / Heath	עריקע
E. arborea / Tree H.	בוימיקע עריקע
E. carnea / Spring H.	רויטצוויט־עריקע
E. vagans / Cornish H.	פליכעוואַטע עריקע
ERICACEAE / Heath Family	עריקעדיקע
ERIGERON canadensis / Horseweed Fleabane	קאַנאַדער פֿלײַפֿעפֿער
ERIOBOTRYA / Loquat	אַסקעדיניע; מושמורע
E. japonica / L.	יאַפּאַנישע מושמורע
ERIOPHORUM / Cottonsedge	וואָלגראָז
E. vaginatum / Sheathed C.	וואָלגראָז
ERODIUM / Heronbill	בושל־שנאָבל

E. alnifolium	אָלכעדיקער בושל־שנאָבל
E. botrys / Big H.	שאָנקעדיקער בושל־שנאָבל
E. cicutarium / Alfileria	נאָדעלעך
E. gruinum / Crane H.	גרויסער בושל־שנאָבל
E. moschatum / Musk H.	סמים בושל־שנאָבל
EROPHILA	וועסנעלע
E. minima	דריבנע וועסנעלע
E. setulosa	גרויס וועסנעלע
ERUCA sativa / Rocketsalad	עסעוודיקע כמו־שאַלאַטן
ERUCARIA myagroides	ארץ־ישׂראל־ערוקאַריע
ERYNGIUM / Eryngo	בלאָ־קעפּל; שטעכדאָרן
E. creticum / Blue E.	בלאָ בלאָ־קעפּל
E. maritimum / Seaholly E.	ים־בלאָ־קעפּל
ERYSIMUM oleifolium	אייל־בירטיקער עריסימום
ERYSIPHE / Powdery Mildews	מעלטוי־שווּמעלעך
ERYTHRAEA centaurium see CENTAURIUM umbellatum	
ERYTHRINA / Coralbean	קאָראַלן־בוים
E. caffra	קאַפֿערבוים
E. crista-galli / Cockspur C.	האָן־קאָראַלן־בוים
ERYTHRONIUM americanum / Common Fawnlily	אַמעריקאַנער ליליקע
ERYTHROXYLUM / Cocainetree	קאָקאַיִן־קשאַק
ESCHSCHOLTZIA / Goldpoppy	מאָנרענדל
E. californica / Californiapoppy	קאַליפֿאָרניער מאָנרענדל
EUBACTERIALES / Nitrogen-fixing Bacteria	אַזאָט־באַקטעריעס
EUCALYPTUS / Eucalyptus	עקאַליפּטוס; (איי) קאַליפּט
E. camaldulensis / Longbeak E.	שנאָבל־עקאַליפּטוס
E. citriodora / Lemon E.	ציטרין־עקאַליפּטוס
E. ficifolia / Scarlet E.	רויטצווייט־עקאַליפּטוס
E. globulus / Tasmania Blue E.	בלאָער עקאַליפּטוס
E. microcorys / Tallowwood E.	חלבֿ־עקאַליפּטוס
E. regnans / Giant E.	עוג־עקאַליפּטוס
E. resinifera / Kino E.	קינאָ־עקאַליפּטוס

E. rostrata Schlecht see E. camaldulensis	
E. salicifolia / Willowleaf E.	פֿעפֿערמינץ־עקאַליפּטוס
E. sideroxylon / Mulga Ironbark E.	רויטער אײַזן־קאָרע־עקאַליפּטוס
EUCHLAENA / Teosinte	טעאָסינטע
EUCOMMIA	אייקאָמיע
EUGENIA	קאַרשניק
E. paniculata australis / Australian Brushcherry Eugenia	אויסטראַלישער קאַרשניק
E. uniflora / Pitanga	פּיטאַנגע
EUONYMUS / Euonymus	ברעסלינע
E. americanus / Brook E.	אַמעריקאַנער ברעסלינע
E. atropurpureus / Eastern Wahoo	פֿלאַמיקע ברעסלינע
E. europaeus / European E.	אייראָפּעיִשער שפּינדלבוים
E. obovatus / Running E.	ליגיקע ברעסלינע
E. parviflora	קליינבלומיקער בערעסקלעט
E. verrucosus / Wartybark E.	קרעציקער שפּינדלבוים
EUPATORIUM / Eupatorium	אייפּאַטאָריע
E. cannabinum / Hemp E.	האַנעף־אייפּאַטאָריע
E. kirillovi	קירילאָווס אייפּאַטאָריע
E. maculatum / Spotted Joe-pye-weed	אינדיאַנישע אייפּאַטאָריע
EUPHORBIA / Euphorbia	סם־סאָק
E. mili / Crown-of-thorns	שאָנקעדיקער סם־סאָק
E. peplus / Petty E.	סתּם סם־סאָק
E. prunifolia	פֿלאָמיקער סם־סאָק
E. pulcherrima / Common Poinsettia	פֿלאַמבלאַט
E. thamnoides / Woody Spurge	געלצוויט־סם־סאָק
EUPHORBIACEAE	סם־סאָקיקע
EUPHRASIA officinalis / Drug Eyebright	רפֿואהדיקע אויגנטרייסט
EUTERPE edulis	אַסאַי
EVAX contracta	אײַנגעצויגענער עוואַקס
EVONYMUS see EUONYMUS	

EXOACANTHA heterophylla	בלערלײַקער דערנערניק
EXOGONIUM purga / Jalap	יאַלאַפּע
FAGACEAE	בוקיקע
FAGOPYRUM / Buckwheat	רעטשקע
F. sagittatum / Common B.	(סתּם) רעטשקע
F. tataricum / Tartary B.	טאַטערקע
FAGUS / Beech	בוק(נבוים)
F. grandifolia / American B.	שײנבלאַט־בוק
F. sylvatica / European B.	וואַלדבוק
FALCARIA vulgaris	פּראָסט סערפּל
FARSETIA ovalis	אָוואַלע גראָ־קרעסע
FEROCACTUS / Barrelcactus	פֿעסל־קאַקטוס
FERULA / Giantfennel	געווערצלינג
F. communis / Common G.	(סתּם) געווערצלינג
F. foetida / Devilsdung G.	שמוכטיקער געווערצלינג
F. tingitana	מאַראָקאַנער געווערצלינג
FESTUCA / Fescue	האָבערגראָז; האָבערניצע
F. arundinacea <u>see</u> F. elatior arundinacea	
F. elatior arundinacea / Reed F.	אַרונדאָ־(האָבער)גראָז
F. gigantea / Giant F.	גיגאַנטישע האָבערניצע
F. ovina / Sheep F.	שאָפֿענע האָבערניצע
F. rubra	רויטע האָבערניצע
F. sulcata	באַרשטגראָז
FIBIGIA	שפּאַקולן
FICUS / Fig	פֿיקוס
F. aurea / Florida Strangler F.	וואַרגער־פֿיקוס
F. benghalensis / Banyan F.	באַניאַן־פֿיקוס
F. carica / Common F.	פֿײַגנבוים
F. c. sylvestris / Capri F.	ווילדער פֿײַגנבוים

F. elastica / Indiarubber F.	גומע־פֿיקוס
F. pseudosycomorus	כמו־סיקאַמאָר
F. religiosa / Botree F.	בודאַס פֿיקוס
F. retusa / Indialaurel F.	בולוואַר־פֿיקוס
F. sycomorus / Sycomore F.	סיקאַמאָר
FILAGO / Fluffweed	זשאַבניק
F. arvensis	פֿעלד־זשאַבניק
FILICINEAE	פאַפאָרטיקע
FILIPENDULA / Meadowsweet	שפירבלום; פֿיליפענדולע
F. palmata tomentosa	האַנטפֿאָרמיקע פֿיליפענדולע
F. purpurea / Japanese M.	פורפלנע פֿיליפענדולע
FISTULINA hepatica / Beefsteak Fistulina	לעבערניק
FOENICULUM / Fennel	פֿענכל; קימלגראָז
F. vulgare / Common F.	איטאַליענישער קאָפער
F. v. piperitum / Carosella	פֿעפֿערדיקער פֿענכל
FOMES / Fomes	בוימשוועמל
F. applanatus / Shelf F.	ראַפֿט־שוועמל
FORSYTHIA / Forsythia	גאָלדגלעקל
F. suspensa / Weeping F.	װײנעדיק גאָלדגלעקל
F. viridissima / Greenstem F.	אָפטימיסטיש גאָלדגלעקל
FORTUNELLA / Kumquat	קונקוואַט
FOUQUIERIA splendens / Ocotillo	אָקאָטילאָ
FRAGARIA / Strawberry	רױטיאַגדעס *
F. ananassa / Pine S.	טרוסקאַפֿקעס; גאָרטן־פילעניצעס
F. grandiflora	גרױסצוויט־טרוסקאַפֿקעס
F. moschata / Hautbois S.	קלובניק; קאַפשונעס
F. orientalis	מיזרחדיקע ערדיאַגדע
F. vesca / European S.	פאָזעמקעס; (וואַלד) יאַגדעס
F. v. americana / American S.	אַמעריקאַנער פאָזעמקעס
F. virginiana / Virginia S.	שאַרלעך־יאַגדעס
FRANKENIA / Frankenia	פֿראַנקעניע
F. grandiflora / Yerbareuma Seaheath	גרױסצוויט־פֿראַנקעניע

---

*טרוסקאַפֿקעס = קולטיווירטע; פאָזעמקעס = ווילדע

F. pulverulenta	פּאָרעך־פֿראַנקעניע
FRANKENIACEAE	פֿראַנקעניקע
FRAXINUS / Ash	אַשבוים; יאַסען
F. americana / White A.	אַמעריקאַנער יאַסען
F. excelsior / European A.	געווײנטלעכער אַשבוים
F. mandshurica	מאַנדזשורער יאַסען
F. nigra / Black A.	שוואַרצאײגל
F. ornus / Flowering A.	צוויטיקער יאַסען
F. pennsylvanica / Red A.	פּענסילווײניער יאַסען
F. p. lanceolata / Green A.	לאַנצעט־יאַסען
FREMONTIA / Fremontia	פֿרעמאָנטיע
F. californica / California Fremontia	יתרוס־נעמען־בוים
FRITILLARIA / Fritillary	קרוינקוויט
F. imperialis / Imperial F.	קײסערקרוין
F. meleagris / Checkered F.	שאָכברעט־קוויט
FUCACEAE	פֿוקוסדיקע
FUCHSIA / Fuchsia	פֿוקסל; פֿוקסיע
F. hybrida / Common F.	שאָנקעדיק פֿוקסל
F. magellanica / Magellan F.	דרום־אַמעריקאַנער פֿוקסל
FUCUS vesiculosus / Bladderwrack Rockweed	פּענכער־פֿוקוס
FUMARIA / Fumitory	פֿעלדרויך
F. asepala	נאַקעדיקער פֿעלדרויך
F. macrocarpa	גרויספֿרוכט־פֿעלדרויך
F. officinalis / Drug F.	מעדיצינישער פֿעלדרויך
F. parviflora	קלײנצוויט־פֿעלדרויך
FUMARIACEAE	פֿעלדרויכיקע
FUNGI / Fungi	פֿונגוסן; שוועמל־געוויקסן
F. imperfecti	פּגימהדיקע פֿונגוסן
FUSARIUM minimum	שנײשימל

GAGEA / Gagea	גאָלדל
G. arvensis	פֿעלדגאָלדל
G. bohemica	פּיימער גאָלדל
G. commutata / Stolen G.	סטאָלאָן־גאָלדל
G. dayana	גאָלדל־פֿון־שרון
G. lutea / Yellow Star-of-Bethlehem	גאַנדז־ציבעלע
G. tenuifolia	איידל־בלאַטיק גאָלדל
GAILLARDIA / Gaillardia	גײַלאַרדיע
G. aristata / Common Perennial G.	סך־יאָריקע גײַלאַרדיע
G. pulchella / Rosering G.	רויזרייפֿל־גײַלאַרדיע
GALANTHUS nivalis / Common Snowdrop	סתּם שנייגלעקל
GALEGA / Goatsrue	צאַפּניק
GALEOPSIS / Hempnettle	הוילצאָן
G. landanum / Red H.	שמאָל־בלעטערדיקער הוילצאָן
G. speciosus	שיינער הוילצאָן
G. tetrahit / Bristlestem H.	ברייט־בלעטערדיקער הוילצאָן
GALIPEA officinalis / Angostura Barktree	אַנגאָסטורע־בוים
GALIUM / Bedstraw	גאַליום
G. aparine / Catchweed B.	קלעפּיקער גאַליום
G. boreale / Northern B.	צפֿונדיקער גאַליום
G. elongatum	ירדנער גאַליום
G. mollugo / White B.	ווײַסער גאַליום
G. setraceum	דינינקער גאַליום
G. trifidium / Small B.	דרײַ־צעטיילטער גאַליום
G. verum / Yellow B.	עכטער גאַליום
GARCINIA mangostana / Mangosteen	מאַנגוסטאַן־בוים
GARDENIA / Gardenia	גאַרדעניע
G. jasminoides / Capejasmine	ריח־ניחוחל
GASTEROMYCETES	גאַסטעראָמיצעטן
GASTRIDIUM ventricosum / Nitgrass	אָנגעפּוישט בויכגראָז
GASTROCOTYLE	בויכניק
GAULTHERIA procumbens /	רויטפֿרוכטיקער ווינטערגרין

Checkerberry Wintergreen	
GAYLUSSACIA / Huckleberry	שוואַרצל
G. baccata / Black H.	עסעוודיק שוואַרצל
G. ursina / Buckberry	בערן־שוואַרצל
GEASTER / Earthstar	שטערן־שוועמל
G. hygrometricus / Barometer E.	באַראָמעטער־שוועמל
GENISTA / Woadwaxen	געניסטע
G. germanica / German W.	שטעכיקע געניסטע
G. pilosa / Silkyleaf W.	האָריקע געניסטע
G. scoparia <u>see</u> CYTISUS scoparius	
G. sphacelata	דערנערדיקע געניסטע
G. tinctoria / Common W.	קאָליריקע געניסטע
GENTIANA / Gentian	גענציאַנע
G. crinita / Fringed G.	געפֿרענדזלטע גענציאַנע
G. detonsa	אָנדאָרנדיקע גענציאַנע
GENTIANACEAE	גענציאַניקע
GERANIUM / Geranium	געראַניום; געראַניע
G. columbinum / Longstalk G.	שאָנקעדיקע געראַניע
G. dahuricum	דאַורישע געראַניע
G. dissectum / Cutleaf G.	געפּאַלמעסטע געראַניע
G. maculatum / Spotted G.	געטשעקטע געראַניע
G. maximowiczi	מאַקסימאָוויטשעס געראַניע
G. pratense / Meadow G.	זומפּ־געראַניע
G. purpureum	פּורפּלנע געראַניע
G. sibiricum	סיבירער געראַניע
G. tuberosum	קנויליקע געראַניע
G. Wlasowianum	וולאַסאָווס געראַניע
GEROPOGON glabrum	סתּם זיקנה
GEUM / Avens	כּמו־נעגעלעך
G. rivale / Water A.	וואַסער־(כּמו־) נעגעלעך
G. urbanum / Siberian Geum hv.	שטאָטישע כּמו־נעגעלעך
GINKGO biloba / Ginkgo	פּאָכערבלאַט

GLADIOLUS / Gladiolus	גלאַדיאָל; שווערדנבלום
G. segetum / Cornflag G.	תּבֿואה־גלאַדיאָל
G. tristis / Eveningflower G.	אויפֿדערנאַכטל
GLAUCIUM / Hornpoppy	האָרנמאָן
G. corniculatum / Blackspot H.	רויטער האָרנמאָן
G. flavum / Yellow H.	געלער האָרנמאָן
G. leiocarpum / Mediterranean H.	מיטל־ימישער האָרנמאָן
GLECOMA	גלעכאָמע
GLEDITSIA triacanthos / Common Honeylocust	דרײַ־קער גליעדיטש
GLOBULARIA / Globedaisy	קײַלעכל
GLOBULARIACEAE	קײַלעכלדיקע
GLYCERIA fluitans / Water Mannagrass	שווימיק מן־גראָז
G. aquatica see CATABROSA aquatica	
GLYCINE / Groundnut	גליצינע
G. hispida see G. soja	
G. soja / Soybean	סויע(־באָב)
G. ussuriensis	אוסורי־ישע סויע
GLYCYRRHIZA / Licorice	לאַקריץ
G. echinata	שטעכיקער לאַקריץ
G. glabra / Common Licorice	זיסוואָרצל־לאַקריץ
GNAPHALIUM / Cudweed	בעסמערטניק
G. luteo-album	געל־ווײַסער בעסמערטניק
G. roseum	רויטער בעסמערטניק
GOMPHRENA globosa / Common Globe-amaranth	רויטער קײַקל־אַמאַראַנט
GONOCYTISUS pterocladus	גלילער צאַלאַן
GOODYERA pubescens / Downy Rattlesnakeplantain	אינדיאַנישער שלענגהײלער
GORDONIA lasianthus / Loblollybay Gordonia	פֿינעף־בלאַטיקע גאָרדאָניע
GOSSYPIUM / Cotton	באַוול
G. arboreum / Asiatic Tree C.	באַוולבוים
GOURLIEA decorticans	טשאַניאַר

GRAMINEAE	שטרויִקע
GRATIOLA officinalis / Drug Hedgehyssop	רפֿואהדיקער גאָטסגנאָד
GREVILLEA robusta / Silkoak Grevillea	אויסטראַלישער זײַדאַק
GREWIA villosa	האָריקע גרויִע
GUAJACUM officinale / Common Lignumvitae	גוואַיאַקבוים
GUTIERREZIA dracunculoides / Tarragon Snakeweed	בעזעמגראָז
GYMNADENIA	גימנאַדעניע
GYMNOCARPOS fruticosum	מידברדיקער נאַקעטפֿרוכט
GYMNOCLADUS / Coffeetree	נאַקעטצווײַג
G. dioicus / Kentucky C.	טויטצווײַג
GYMNOGRAMMA see PITYROGRAMMA	
GYMNOSPERMAE	נאַקעט־זוימיקע
GYNURA / Velvetplant	סאַמעטניק
GYPSOPHILA / Gypsophila	קאַטשים
G. muralis / Cushion G.	פֿעלדקאַטשים
G. paniculata / Babysbreath	נע־ונדניק

HAEMATOXYLON / Bloodwoodtree	בלאָהאָלץ
H. campechianum / Logwood	קאַמפּעטשע־האָלץ
HALESIA parviflora / Florida Silverbell	קלײנצוויטיק ווײַסגלעקל
HALOGETON alopecuroides	ארץ־ישׂראל־זאַלצניק
HALOPHILA stipulacea	בײַבלעטלדיקער זאַמדניק
HALOPHYTE / Halophytes	זאַלצגעוויקסן
HALORRHAGAICEAE	טויזנטבלאַטיקע
HALOXYLON	האַלאָקסילאָן
H. articulatum	מידבר־האַלאָקסילאָן
H. persicum / Saxaul	סאַקסאַול; פּערסישער האַלאָקסילאָן
HAMAMELIS / Witchhazel	האַמאַמעליס
H. virginiana / Common W.	זוימען־שיסער
HAPLOPHYLLUM tuberculatum	קנײַלעכל־פּעגאַמיט

HARPULLIA pendula / Tulipwood	פּינקבוים
HEDEOMA pulegioides / American Falsepennyroyal	אַמעריקאַנער מטבעלע
HEDERA / Ivy	בלייושטש; פּלייושטש
H. helix / English I.	סתּם בלייושטש
HEDYSARUM / Sweetvetch	זיסוויקע
H. gyrans	ציטערדיקע זיסוויקע
H. pallens	שטעכיקע זיסוויקע
HELENIUM / Sneezeweed	ניסניק
HELIANTHEMUM / Sunrose	זונרייזל
H. ellipticum	עליפּטיש זונרייזל
H. sancti-antonii	מידבר־רייזל
H. sessiliflorum	זיציק זונרייזל
H. ventosum	נגבֿער זונרייזל
HELIANTHUS / Sunflower	זונרויז
H. annus / Common S.	סאָנעטשניק; לבֿנה(־סאָנעטשניק)
H. decapetalus / Thinleaf S.	סך־צוויט־זונרויז
H. tuberosus / Jerusalem-artichoke	ערדבאַר
HELICHRYSUM / Everlasting	זונגאָלד
H. bracteatum / Strawflower	אַמעריקאַנער זונגאָלד
H. sanguineum	מכּבייער־בלוט
H. stoechas	גילדענער זונגאָלד
HELIOTROPIUM / Heliotrope	העליאָטראָפּ
H. arbainense	מידבר־העליאָטראָפּ
H. arborescens / Common H.	וואַניל־העליאָטראָפּ
H. corymbosum / Big H.	נאַרציס־העליאָטראָפּ
H. supinum	אויסגעצויגענער העליאָטראָפּ
H. undulatum	קוטשעראַווער העליאָטראָפּ
HELLEBORINE <u>see</u> EPIPACTIS	
HELLEBORUS / Hellebore	ניסוואָרצל
H. niger / Christmasrose	שוואַרצער ניסוואָרצל
HEMEROCALLIS / Daylily	טאָגליליע; געלע ליליע

H. flava / Lemon D.	געלע ליליע
H. fulva / Tawny D.	ברױנלעכע טאָגליליע
H. middendorffi / Middendorff D.	מידענדאָרפֿס געלע ליליע
HEMIBASIDIOMYCETES	תּבֿואה־בראַנד
HEPATICA americana / Roundlobe Hepatica	אַמעריקאַנער לעבערבלימל
HEPATICAE / True Liverworts	לעבער־מאָכן
HERACLEUM / Cowparsnip	באָרשטש
HERNIARIA glabra / Common Burstwort	סתּם בראָכניק
HESPERIS / Rocket	נאַכט־פֿיאַלקע
H. matronalis / Dames R.	נאַכטבלום
H. pendula	הענגיקע נאַכטפֿיאַלקע
HEUCHERA sanguinea / Coralbells	רױטעכל
HEVEA brasiliensis / Para Rubbertree	קױטשוקבױם
HIBBERTIA / Buttonflower	קנעפּלבלום
HIBISCUS / Hibiscus; Rosemallow	היביסקוס
H. abelmoschus / Muskmallow	אַבלמאָסק
H. cannabinus / Kenaf H.	קענאַף
H. esculentus / Okra	באַמיע
H. ovalifolius	רײַפֿל־היביסקוס
H. rosa-sinensis / Chinese H.	כינעזישער רױז־היביסקוס
H. syriacus / Shrub-althea	סירישער היביסקוס
H. trionum / Flower-of-an-hour	שעה־קװײט
HIERACIUM umbellatum / Narrowleaf Hawkweed	שירעמדיקער יאַסטערל
HIEROCHLOE (odorata) / Sweetgrass	זובערעווקע
HIMANTOGLOSSUM	רצועהלע
H. hircinum / Lizard Orchid	יאַשטשערקע־רצועהלע
HIPPOCASTANACEAE	פֿערדקאַשטאַניקע
HIPPOCREPIS	קאָפּעטע
H. multisiliquosa	סך־שױטיקע קאָפּעטע
H. unisiliquosa	אײנשױטיקע קאָפּעטע
HIPPOMANE mancinella / Manchineel	סם־מאַנצינעלע
HIPPOPHAE rhamnoides / Common Seabuckthorn	דאָרנדיקער זילבערקוסט

HIPPURIS vulgaris / Marestail	געווײנטלעך פֿערד־עקל
HIRSCHFELDIA	געלבלום
HOLCUS / Velvetgrass	סאַמעטגראָז
H. mollis / German V.	יאָריק סאַמעטגראָז
HOLOSTEUM	מעדאָווע גראָז; סכיכאָן
H. glutinosum	קלײַקער סכיכאָן
HORDEUM / Barley	גערשטן
H. bulbosum / Bulbous B.	בולבע־גערשטן
H. distichon / Two-row B.	צוויי־שורהדיקער גערשטן
H. hexastichon / Six-row B.	זעקס־שורהדיקער גערשטן
H. marinum / Seaside B.	באָרטן־גערשטן
H. spontaneum / Ancestral Two-row B.	תּבור־גערשטן
H. vulgare / Barley	פֿיר־שורהדיקער גערשטן
HOSTA undulata / Wavyleaf Plantainlily	געפֿלעקטע האָסטע
HOTTONIA palustris / European Featherfoil	זומפּיקער וואַסער־פֿעדער
HOUSTONIA caerulea / Common Bluets	בלאָער ווענוס־שטאָלץ
HOVENIA / Raisintree	צוועבנבוים
HOWEA / Sentrypalm	שומר־פּאַלמע
HOYA / Waxplant	וואַקסקווייט
HUMULUS lupulus / Common Hop	האָפּן
HYACINTHELLA nervosa	אָדערדיקע היאַצינטעלע
HYACINTHUS orientalis / Common Hyacinth	אָריענטאַלישער היאַצינט
HYDNUM / Hydnum	קאָלטשאַך
HYDRANGEA / Hydrangea	האָרטענזיע
H. arborescens / Smooth H.	גלאַטצווײַגל־האָרטענזיע
H. paniculata / Panicle H.	האָרצווײַגל־האָרטענזיע
H. quercifolia / Oakleaf H.	דעמבבלאַט־האָרטענזיע
HYDROCHARIS morsus-ranae / Frogbit	זשאַבעגראָז
HYDROCHARITACEAE	זשאַבעגראָזיקע
HYDROCOTYLE / Pennywort	גראַצער
H. ranunculoides / Floating P.	שווימיקער גראַצער
H. vulgaris / Common P.	קלײנער גראַצער

HYDROPHYLLUM / Waterleaf	וואַסערבלאַט
HYMENOCALLIS / Hymenocallis	שפינעכל
HYMENOCARPUS	קיליאַניט
HYMENOMYCETES / Pileati Fungi	היטל־שוועמלער
HYOSCYAMUS / Henbane	שגעון־גראָז
H. albus / Roundleaf H.	ווײַס שגעון־גראָז
H. aureus / Yellow H.	גילדן שגעון־גראָז
H. niger / Black H.	חזירשע בעבלעך; בלינדע קריגעלעך
HYOSERIS radiata	שטראַליקער היאָזעריס
HYPECOUM	מאַגאַליט
H. grandiflorum	גרויסצוויט־מאַגאַליט
H. pendulum	הענגיקער מאַגאַליט
HYPERICUM / St. Johnswort	שדים־שיץ; פלאָנטערבלום
H. ascyron / Giant St. J.	הונטבלוט
H. hircinum / Goat St. J.	ציגענער שדים־שיץ
H. moserianum / Goldflower	גילדענער שדים־שיץ
H. nanum	דריבנער שדים־שיץ
H. perforatum / Common St. J.	געלעכלטער שדים־שיץ
HYPHAENE / Doumpalm	דומפאַלמע
H. crinita / SouthAfrican D.	דרום־אַפֿריקאַנער דומפאַלמע
H. thebaica / Egyptian D.	מיצרישע דומפאַלמע
HYPOCHOERIS / Catsear	קאַצן־אויער
H. glabra / Smooth C.	גאָלער קאַצן־אויער
H. grandifloris	גרויס־בלעטערדיקער קאַצן־אויער
HYPOXIS / Goldstargrass	מגן־דוד־גראָז
HYSSOPUS officinalis / Hyssop	אזוב

IBERIS odorata / Sweet candytuft	שמעקעדיק זשמוטל
ILEX / Holly	שאַרפֿבלעטער

I. aquifolium / English H.	ניטל־שאַרפֿבלעטער
I. montana / Mountain Winterberry	דינע שאַרפֿבלעטער
I. opaca / American H.	גראָבע שאַרפֿבלעטער
I. paraguariensis / Paraguaytea	זשערבע
I. verticillata / Common Winterberry	ווינטער־יאַגדע
I. vomitoria / Yaupon	אינדיאַנער־טיי
ILLICIACEAE	באַדיאַניקע
ILLICIUM / Anisetree	באַדיאַן
I. anisatum / Japanese A.	שטערן־ענעס
I. verum / Truestar A.	אמתער באַדיאַן
IMPATIENS / Snapweed	אימפּאַציענס
I. balsamina / Garden Balsam	באַלזאַמין
I. noli tangere / Snapweed	נישט־ריר־מיך־אָן
I. sultani / Sultan S.	סולטאַנקווייט
IMPERATA / Satintail	אַטלעס־ווײנדל
INDIGOFERA / Indigo	אינדעך
I. argentea	זילבער־אינדעך
I. paucifolia	קוים־בלעטלדיקער אינדעך
I. tinctoria / True I.	(פֿאַרבער־)אינדעך
INULA / Inula	אַלענט
I. graveolens	שמעקעדיקער אַלענט
I. helenium / Elecampane I.	אָמאַן ; אַלענט
I. oculus-christi / Christ-eye I.	אויגן־אַלענט
I. viscosa	קלייִקער אַלענט
IPOMOEA / Morningglory	קאַיאָרל
I. batatas / Sweetpotato	באַטאַטע
I. nil / White-edge	ווײַס קאַיאָרל
I. palmata / Handleaf M.	דלאָניע־קאַיאָרל
I. purpurea / Common M.	פּורפּל־קאַיאָרל
I. stolonifera	באָרטן־קאַיאָרל
I. tricolor / Tricolor M.	דרײַ־קאָליריק קאַיאָרל
I. turpethum / Turpeth	טורפּיטל

IRIDACEAE	איריסדיקע
IRIS / Iris	איריס
I. albicans / Yemen I.	ווײַסלעכער איריס
I. atropurpurea / Blackpurple I.	פּורפּלנער איריס
I. barnumae mariae / Mary I.	נגבֿער איריס
I. bismarckiana / Bismarck I.	נצרת־איריס
I. germanica florentina / Orrisroot I.	פֿלאָרענטינער איריס
I. hexagona / Dixie I.	דרום־שטאַטישער איריס
I. histrio / Syrian I.	לבֿנון־איריס
I. laevigata / Rabbitear I.	גלאַטער איריס
I. mariae see I. barnumae mariae	
I. mesopotamica / Mardin I.	אַרם־נהרים־איריס
I. nazarena see I. bismarckiana	
I. pseudocarus / Yellowflag I.	פֿאַלש־אײַערדיקער איריס
I. pumila / Dwarf I.	דריבנער איריס
I. sisyrinchium / Moraea I.	געווײנטלעכער איריס
I. versicolor / Blueflag I.	בלאָער איריס
ISATIS / Woad	איסאָטיס
I. aleppica	סתּם איסאָטיס
I. tinctoria / Dyers W.	פֿאַרבער־איסאָטיס
IXIOLIRION montanum / Syria Ixiolirion	געבערג־בלאָניק
IXORA / Ixora	עקזאָרע
JACARANDA / Jacaranda	יאַקאַראַנדע
J. acutifolia / Sharpleaf J.	מימאָזיקע יאַקאַראַנדע
J. brasiliensis / Brazil J.	פּאַליסאַנדער
J. mimosaefolia see J. acutifolia	
JASIONE montana / Sheepsbit Jasione	בערג־יאַזיאָנע
JASMINUM / Jasmine	יאַסמין
J. fruticans	פֿרוכטיקער יאַסמין

J. officinale / Common J.	רפֿואה־יאַסמין
J. sambac / Arabian J.	אינדישער יאַסמין
JATROPHA curcas / Barbadosnut	אָפּפֿירנוס־בױם
JEFFERSONIA diphylla / American Twinleaf	אַמעריקאַנער צװילינגבלאַט
JUBAEA / Jubaea	יובעע
J. spectabilis / Syrup J.	סערעפּ־פּאַלמע
JUGLANDACEAE	נוסנבױמיקע
JUGLANS / Walnut	נוסנבױם
J. australis / Argentine Black W.	אַרגענטינער נוסנבױם
J. californica / California Black W.	שױבערדיקער נוסנבױם
J. cinerea / Butternut	גראָער נוסנבױם
J. mandshurica / Manchu W.	מאַנדזשורער נוסנבױם
J. nigra / Eastern Black W.	שװאַרצער נוסנבױם
J. regia / Persian W.	װעלטשענער (נוסנ)בױם
JUNCUS / Rush	קאַמיש
J. bufonius / Toad R.	בראָסקע־קאַמיש
J. effusus / Common R.	(סתּם) קאַמיש
J. glaucus	גראָלעכער קאַמיש
J. maritimus	באָרטן־קאַמיש
J. squarrosus / Goosecorn	גענדזן־קאַמיש
JUNIPERUS / Juniper	קאַדיק; יאַלאָװיץ
J. communis / Common J.	געװײנטלעכע קאַדיק
J. c. depressa / Oldfield C. J.	כּורעים־קאַדיק
J. c. erecta	בױמיקער קאַדיק
J. c. saxatilis / Mountain C. J.	דריבנער קאַדיק
J. horizontalis / Creeping J.	ליגיקער קאַדיק
J. occidentalis / Sierra J.	מערבֿדיקער קאַדיק
J. oxycedrus / Prickly J.	שטעכיקער קאַדיק
J. sabina / Savin J.	זיבעבױם
J. scopulorum / RockyMountain J.	פֿעלדזנבערג־קאַדיק
J. virginiana / Eastern Redcedar	רױטער קאַדיק

JURINEA tyraica	נעסטער־יורינײ
JUSSIAEA repens / Creeping Waterprimrose	ליגיק וואַסער־פּרימל
KALMIA / Kalmia	קאַלמיע
K. angustifolia / Lambkill K.	שמאָלבלאַט־קאַלמיע
K. lastifolia / Mountainlaurel K.	ברייטבלאַט־קאַלמיע
KICKXIA elatine / Sharpppoint Fluvellin	העלדישע קיקסיע
KIGELIA / Sausagetree	וווּרשטבוים
K. pinnata / Common S.	פֿלעדערמויז־בוים
KNAUTIA integrifolia	גאַנצבלאַט־קנאַוטיע
KOCHIA / Summercypress	ווינעטשע
KOELERIA / Koeleria	קעלעריע
K. gracilis foliosa	דינע קעלעריע
K. phleoides / Annual K.	ארץ־ישׂראל־קעלעריע
KOELREUTERIA / Goldraintree	זײפֿבוים
K. paniculata / Panicled G.	גאָלדפּראַכט
KRAMERIA triandra / Peruvian Krameria	ראַטאַניע
LABIATAE	ליפּן־בלומיקע
LABURNUM anagyroides / Goldenchain Laburnum	(סתּם) גאָלדרעגן
LACTARIUS / Lactarius	מילעך־שוועמל
L. deliciosus / Delicious L.	רויט־שוועמל; געל מילעך־שוועמל
L. piperatus / Milk Mushroom	גרוזד
L. torminosus / Sharp Agaric	הירשן־שוועמל
L. volemus	ווײַס מילעך־שוועמל
LACTUCA / Lettuce	שאַלאַטן; בלעטער־סאַלאַט
L. perennis / Perennial L.	סך־יאָריקע שאַלאַטן

L. sativa / Garden L.	(קולטיווירטער) סאַלאַט
L. s. capitata / Head Garden L.	קאָפּסאַלאַט; סעלאָט
L. serriola / Prickly L.	ווילדער סאַלאַט
LAGENARIA siceraria / Calabash Gourd	קאַלעוואַסע־קערבים
LAGERSTROEMIA indica / Common Crapemyrtle	פֿרענדזל־צוויטיקע לאַגערסטרעמיע
LAGURUS ovatus / Harestail	אָוואַל האָזוויינדל
LAMARCKIA aurea / Goldentop	גילדן בערשטל
LAMINARIA / Bladekelp	לאַמינאַריע
L. digitata	פֿינגער־לאַמינאַריע
L. saccharina / Sugar B.	צוקער־לאַמינאַריע
LAMIUM / Deadnettle	קאַלט־קראָפּעווע
L. album / White D.	ווײַסע קאַלט־קראָפּעווע
L. amplexicaule / Henbit D.	אַרומנעמיקע קאַלט־קראָפּעווע
L. moschatum	בלייכע קאַלט־קראָפּעווע
LANTANA camara / Common Lantana	סתּם לאַנטאַנע
LAPAGERIA rosea / Red Chilebells	טשילעניש בלײַמל
LAPORTEA / Woodnettle	האָלצבריִעכץ
L. gigas	ריזן־בריִעכץ
LAPPA (see also ARCTIUM)	גרויסע לאַפּע
LAPPULA / Stickseed	קלעפּזוים
L. sessiliflora	זיצצוויט־קלעפּזוים
LAPSANA / Nipplewort	אָפּלניק
L. ramosissima	צווײַגיקער אָפּלניק
LARIX / Larch	רויטבוים; בלעטעריצע
L. americana see L. laricina	
L. decidua / European L.	אייראָפּעיִשער רויטבוים
L. d. polonica / Polish L.	פּוילישער רויטבוים
L. gmelini / Dahurian L.	דאַורער רויטבוים
L. laricina / Eastern L.	אַמעריקאַנער בלעטעריצע
L. occidentalis / Western L.	העלדישע בלעטעריצע
LASERPITIUM / Laserwort	לאַזערניק

LATHYRUS / Peavine	אַרבעסל
L. alatus	פֿליגלדיקע טשינע
L. aphaca	ארץ־ישׂראל־אַרבעסל
L. davidi	דאַווידס טשינע
L. gleospermus	קלייִק אַרבעסל
L. luteus / Yellow P.	באַרג־אַרבעסל
L. macrorrhizus	וואַלד־אַרבעסל
L. marmoratus	שאָנקעדיק אַרבעסל
L. niger / Black P.	שוואַרץ אַרבעסל
L. odoratus / Sweetpea	שמעקעדיק אַרבעסל
L. palustris / Marsh P.	זומפּ־טשינע
L. pratensis / Meadow P.	לאָנקע־אַרבעסל
L. sativus / Grass P.	פּאַשע־אַרבעסל
L. vernus / Bitter P.	פֿרילינג־אַרבעסל
LAUNAEA	לאָנעע
L. mucronata	שפּיצעכיקע לאָנעע
L. nudicaulis	העלדישע לאָנעע
LAURUS / Laurel	לאָ(ר)בערבוים; אָבערבוים
L. nobilis / Grecian L.	(גרעקישער) לאָבערבוים
LAVANDULA / Lavender	לאַווענדל; אַווענדע
L. officinalis / True L.	גאָרטן־לאַווענדל
L. stoechas / French L.	גרויסע אַווענדע
L. vera see L. officinalis	
LAVATERA / Treemallow	לאַוואַטערע
L. assurgentiflora / California T.	קאַליפֿאָרניער לאַוואַטערע
L. punctata	געפּינטלטע לאַוואַטערע
L. trimestris / Herb T.	שאָנקעדיקע לאַוואַטערע
LAWSONIA inermis / Henna	קלאָרע ציפּערבלום
LECANORA / Lecanora	לעקאַנאָרע
L. esculenta / Manna L.	מן־לישײַ
LECYTHIS zabucajo /	סאַפּוקײַע־טעפּלבוים

Sapucaianut Monkeypottree	
LEDUM / Ledum	שיכּור־גראָז
L. groenlandicum / Labradortea L.	גרענלענדיש שיכּור־גראָז
L. palustre / Crystaltea L.	פּאָרש
LEGUMINOSAE	שויטנדיקע
LEITNERIA / Corkwood	פּראָפּקעבוים
LEMNA / Duckweed	וואַסער־לינדזן
L. minor / Common D.	קליינע וואַסער־לינדזן
L. polyrrhiza	פּיל־וואָרצלדיקע וואַסער־לינדזן
L. trisulca / Star D.	דרײַיִקע וואַסער־לינדזן
LEMNACEAE	וואַסער־לינדזיקע
LENS / Lentil	לינדזן
L. culinaris / Common L.	סאַטשיפּקעס
L. esculenta see L. culinaris	
L. lenticula	ארץ־ישׂראל־לינדזן
LEONTICE leontopetalum	ארץ־ישׂראל־לעאָנטיצע
LEONTODON / Hawkbit	לעמפּערטצאָן
L. hispidulum	האָריקער לעמפּערטצאָן
LEONTOPODIUM alpinum / Common Edelweiss	אַלפּן־איידלווײַס
LEONURUS / Motherwort	פּוסטירניק
LEOPOLDINIA / Piassava	פּיאַסאַווע
LEPIDIUM / Pepperweed	קרעס; פּעפּערגראָז
L. latifolium	ברייטבלאַט־קרעס
L. sativum / Gardencress P.	גאָרטנקרעס
LEPIOTA procera / Parasol Lepiota	שערעם־שוועמל
LEPTADENIA	קוימענדל
L. pyrotechnica	מידבר־קוימענדל
LEPTOSPERMUM / Teatree	טייניק
LEPTURUS cylindricus / Thintail	צילינדרישער דינווײַנדל
LESPEDEZA / Lespedeza	לעספּעדעצע
L. bicolor / Shrub L.	צוויי־קאָליריקע לעספּעדעצע
L. striata / Common L.	געשטרײַפֿטע לעספּעדעצע

LEUCADENDRON argenteum / Silver Leucadendron	זילבערבוים
LEOCOJUM / Snowflake	שנייעלע
L. autumnale / Autumn S.	אָסיען־שנייעלע
L. vernum / Spring S.	ווסנע־שנייעלע
LEUCOPHYLLUM / Silverleaf	זילבערשויט
LEUCOTHOE catesbaei / Drooping Leucothoe	הענגיקער גלעקלניק
LEVISTICUM officinale / Garden Lovage	(רפֿואה־)ליוביסטיק
LIBOCEDRUS decurrens / California Incensecedar	קאַליפֿאָרניער ווײַרעך־צעדער
LICHENES / Lichens	לישײַ
LIGULARIA / Goldenray	צינגלגראָז
L. calthaefolia	בלינדעניש־צינגלגראָז
L. speciosa	שאָנקעדיק צינגלגראָז
LIGUSTICUM / Ligusticum	ליבשטעקל
LIGUSTRUM / Privet	ליגוסטער
L. obtusifolium / Border P.	טעמפּבלאַט־ליגוסטער
L. ovalifolium / California P.	לעדערבלאַט־ליגוסטער
L. vulgare / European P.	געוויינטלעכער ליגוסטער
LILIACEAE / Lily Family	ליליקע
LILIIFLORAE	ליליע־בלומישע
LILIUM / Lily	ליליע
L. auratum / Goldband L.	באַגילטע ליליע
L. candidum / Madonna L.	ווײַסע ליליע
L. giganteum / Giant L.	ריזן־ליליע
L. maritimum / Coast L.	באָרטן־ליליע
L. philadelphicum / Wood L.	האָפּערדיקע ליליע
L. pomponium / Pompon L.	פּעלדליליע
L. regale / Regal L.	כינעזישע ליליע
L. speciosum / Speciosum L.	שאָנקעדיקע ליליע
L. superbum / Turkscap L.	טערקיש מיצל
L. tigrinum / Tiger L.	טיגער־ליליע
LIMONIUM sinuatum /	געקאָרטשעטער אייביקקוסט

Notchleaf Sea-lavender	
LIMOSELLA aquatica / Water Mudwort	װאַסער־זומפל
LINACEAE / Flax Family	לײַניקע
LINARIA / Toadflax	לײַנעכל
L. elatine <u>see</u> KICKXIA elatine	
L. floribunda	צװיטיק לײַנעכל
L. micrantha	דריבנע לײַנעכל
L. triphylla / Threeleaf T.	דרײַבלאַט־לײַנעכל
L. vulgaris / Butter-and-eggs T.	(סתּם) לײַנעכל
LINDERA benzoin / Common Spicebush	אַמעריקאַנער בענזאָע־בױם
LINNAEA borealis / Twinflower	צפֿון־לינעע
LINOSYRIS vulgaris / European Goldilocks	גאָלדקעפל
LINUM / Flax	לײַן
L. alpinum	באַרגפֿלאַקס
L. austriacum / Austrian F.	װילדער פֿלאַקס
L. grandiflorum / Flowering F.	צװיטיקער לײַן
L. maritimum	באָרטנלײַן
L. mucronatum / Oriental F.	גרױסער לײַן
L. nodiflorum	ארץ־ישׂראל־לײַן
L. perenne / Perennial F.	סך־יאָריקער לײַן
L. usitatissimum / Common F.	הױך־שטענגלדיקער לײַן
LIPPIA citriodora / Lemonverbena Lippia	ציטרין־ליפיע
LIQUIDAMBAR styraciflua / American Sweetgum	אַמעריקאַנער שטערנבלאַט
LIRIODENDRON tulipifera / Tuliptree	טוליפאַן־בױם
LISTERA	ליסטערע
L. muscifera	פֿליגן־אָרכיד
LITCHI chinensis / Lychee	ליטשיבױם
LITHOCARPUS / Tanoak	דעמבקעסט
LITHOSPERMUM arvense / Corn Cromwell	פאַפשױיִקער שטײנזױמען
LIVISTONA / Fanpalm	פֿאָכער־פאַלמע
LLOYDIA / Alplily	אַלפן־ליליע

LOBELIA / Lobelia	לאָבעליע
L. cardinalis / Cardinalflower	צונטערל
L. sessilifolia	אָנשטיליקע לאָבעליע
L. siphilitica / Bigblue L.	פֿראַנצן־לאָבעליע
LOBULARIA / Sweetalyssum	לאָבולאַריע
L. libyca	מיצרישע לאָבולאַריע
LOCHNERA rosea / Madagascar-periwinkle	קבֿר־מירט־לאָכנערע
LOLIUM / Ryegrass	רײַגראָז
L. multiflorum / Italian R.	איטאַליעניש רײַגראָז
L. perenne / Perennial R.	ענגליש רײַגראָז
L. temulentum / Darnel R.	זונין
LONICERA / Honeysuckle	ציגנבלאַט
L. canadensis / American Fly H.	קאַנאַדער ציגנבלאַט
L. caprifolium / Sweet H.	גאָרטן־ציגנבלאַט
L. coerulea / Sweetberry H.	בלאַנקיטנע ציגנבלאַט
L. coerulea edulis	עסעוודיק ציגנבלאַט
L. maacki / Amur H.	מאַאַקס לאָניצערע
L. maximowiczi	מאַקסימאָוויטשעס לאָניצערע
L. oblongifolia / Swamp Fly H.	לענגעכיק ציגנבלאַט
L. periclymenum / Woodbine H.	וואַלד־ציגנבלאַט
L. ruprechtiana / Manchurian H.	רופּרעכטס לאָניצערע
L. sempervirens / Trumpet H.	רויטצוויטיק ציגנבלאַט
L. xylosteum / European Fly H.	האָריק ציגנבלאַט
LORANTHUS acaciae	וואַקאַציע־לאָראַנטוס
LOTUS / Deervetch	לאָטוס
L. angustissimus / Slenderpod D.	שמאָלשויט־לאָטוס
L. corniculatus / Birdsfoot D.	געווײַנטלעכער לאָטוס
L. edulis	עסעוודיקער לאָטוס
L. lanuginosus	מידבר־לאָטוס
L. ornithopodioides	פֿויגל־לאָטוס

L. peregrinus	סתּם לאָטוס
L. tetragonolobus / Squarepod D.	פֿירקאַנט־לאָטוס
L. uliginosus / Wetland D.	זומפּלאָטוס
LUFFA / Towelgourd	ליופֿע
L. cylindrica / Suakwa Vegetablesponge	צילינדרישע ליופֿע
LUNARIA / Honesty	זילבערבלאַט
L. annua / Dollarplant	יאָריק זילבערבלאַט
L. rediviva / Perennial H.	סך־יאָריק זילבערבלאַט
LUPINUS / Lupine	לובין; טורמוס
L. albus / White L.	ווײַסער לובין
L. angustifolius	שמאָלבלאַט־לובין
L. hirsutus / European Blue L.	בלאָער לובין
L. luteus / European Yellow L.	געלער לובין
L. pilosus	געבערג־לובין
L. termis <u>see</u> L. albus	
LUSULA <u>see</u> LUZULA	
LUZULA campestris / Field Woodrush	פֿעלדישע לוזולע
LYCHNIS / Campion	ליכט־נעגעלעך
L. chalcedonica / Maltesecross C.	פֿלאַקערל
L. coronaria / Rose C.	קריינדל־נעגעלעך
L. floscuculi / Raggedrobbin C.	קוקאַווקעלע
L. flosjovis / Flowerofjove	זעוסל
L. fulgens / Brilliant C.	פֿײַערבלימל
L. viscaria / Clammy C.	פּעך־נעגעלעך
LYCIUM / Wolfberry	באָקסדאָרן
L. halimifolium / Matrimonyvine	סתּם באָקסדאָרן
L. petraeum	שטיייניקער באָקסדאָרן
L. ruthenicum	קרײַנער באָקסדאָרן
LYCOPERDON / Lycoperdon	רעגן־שוועמל
L. persicum / Puffball	פּולווערשוואָם
LYCOPERSICON / Tomato	פּאָמידאָר

L. esculentum / Common T.	(סתּם) פּאָמידאָר
L. e. cerasiforme / Cherry T.	קאַרש־פּאָמידאָר
L. e. pyriforme / Pear T.	באַר־פּאָמידאָר
LYCOPODIUM / Clubmoss	מאָכשוועמל; בערן־לאַפּע
L. clavatum / Runningpine	קאָלבנמאָך
LYCOPUS / Bugleweed	וואָלף־לאַפּע
L. europaeus / European B.	אייראָפּעיִשע וואָלף־לאַפּע
L. maackiana	ציגײַנער־גראָז
LYONIA mariana / Staggerbush Lyonia	באַלעמל־ליאָניע
LYSILOMA latisiliqua / Sabicu Lysiloma	סאַביקו
LYSIMACHIA / Loosestrife	ליסימאַכיע
L. dahurica	דאַורישע ליסימאַכיע
L. dubia / Yellow L.	ספֿק־ליסימאַכיע
L. nummularia / Moneywort	געלט־ליסימאַכיע
L. thyrsiflora / Water L.	הענגלדיקע ליסימאַכיע
L. vulgaris / Golden L.	ווערבײַניק
LYTHRUM / Lythrum	ליטרום
L. hyssopifolia / Hyssop L.	קורצבלאַט־ליטרום
L. salicaria / Purple L.	בלוטגראָז; ווערבעדיקער ליטרום

MAACKIA amurensis / Amur Maackia	אַמורער מאַאַקיע
MABA natalensis / Natal-ebony	דרום־אַפֿריקאַנער שוואַרצבוים
MACADAMIA ternifolia / Queenslandnut Macadamia	קווינסלאַנד־מאַקאַדאַמיע
MACLURA pomifera / Osageorange	אינדיאַנער פּאַלטשינע
MADHUCA / Buttertree	פּוטערבוים
MADIA sativa / Chilean Tarweed	(אייל) מאַדיע
MAGNOLIA / Magnolia	מאַגנאָליע
M. acuminata / Cucumbertree M.	אוגערקע־מאַגנאָליע
M. fraseri / Fraser M.	צווײַגשפּיץ־מאַגנאָליע

M. grandiflora / Southern M.	גרויסצוויט־מאַגנאָליע
M. macrophylla / Bigleaf M.	גרויס־בלעטערדיקע מאַגנאָליע
M. tripetala / Umbrella M.	שירעם־מאַגנאָליע
M. virginiana / Sweetbay M.	לעדערבלאַט־מאַגנאָליע
MAGNOLIACEAE / Magnolia Family	מאַגנאָליעדיקע
MAIANTHEMUM / Beadruby	מײַיִקל
M. bifolium / Twoleaf B.	צווײ־בלעטלדיק מײַיִקל
MAJORANA / Marjoram	מײַראַן; מאַיאָראַן
M. hortensis / Sweet M.	שמעקעדיקער מאַיאָראַן
M. syriaca	אזובֿ־גראָז
MALABAILA	מאַלע־בײלע
MALUS / Apple; Crabapple	עפּלבוים
M. baccata / Siberian C.	סיבירער עפּעלעך; סאַמבירסקע עפּעלעך
M. coronaria / Wild Sweet C.	ארץ־ישׂראל־עפּעלעך
M. floribunda / Japaneseflowering C.	צוויטיקע עפּעלעך
M. prunifolia rinki / Pearleaf C.	כינעזישע עפּעלעך
M. pumila / Common A.	(קולטיווירטער) עפּלבוים
M. p. paradisiaca / Paradise A.	גן־עדן־עפּעלעך
M. sylvestris / Wild A.	וואַלדעפּעלעך; ווילדער עפּלבוים
MALVA / Mallow	מאַלווע; קאַלאַטשיק
M. moschata / Musk M.	שמעקעדיקע מאַלווע
M. neglecta	חזירשע ריבעלעך
M. rotundifolia / Common M.	אַמעריקאַנער מאַלווע
M. sylvestris / High M.	וואַלדמאַלווע
MALVACEAE / Mallow Family	מאַלווע־בלומיקע
MALVELLA sherardiana	אויסגעצויגן מאַלוועלע
MANDRAGORA / Mandrake	ליבעפּעלעך; פּײַפּלעך
M. officinarum	רפֿואה־פּײַפּלעך
MANGIFERA / Mango	מאַנגאָבוים
MANIHOT esculenta / Common Cassava	(עסעוודיקער) מאַניאָק
MARANTA / Arrowroot	פֿײַלן־וואָרצל
MARCGRAVIA	מאַרגראַוויע

MARESIA	מאַרעסיע
M. pulchella	יפֿה־פֿיה־מאַרעסיע
M. pygmaea	קאַרליק־מאַרעסיע
MARISCUS / Sawgrass	שנײַדגראָז
MARRUBIUM vulgare / Common Hoarhound	סתּם שאַנדרע־באַנדרע
MATHIOLA / Stock	לעווקויע; מאַצייקע
M. aspera	האַרבע מאַצייקע
M. bicornis / Grecian S.	הערנערדיקע מאַצייקע
M. incana / Common S.	אַמעריקאַנער מאַצייקע
M. longipetala	לאַנג־לעפּלדיקע מאַצייקע
MATRICARIA / Mayweed	ראָמיאַניק
M. aurea	גילדענער ראָמיאַניק
M. chamomilla / German-camomile	געווינטלעכער ראָמיאַניק
M. discoidea see M. matricarioides	
M. inodora / Scentless M.	אָנריחדיקער ראָמיאַניק
M. matricarioides / Pineappleweed	שמעקעדיקער ראָמיאַניק
MATTEUCCIA strupthiopteris see PTERETIS nodulosa	
MEDICAGO / Medic	אַלפֿ(אַלפּ)ע
M. arabica / Spotted M.	האַרצגראָז
M. arborea / Tree M.	בוים־אַלפּע
M. globosa	קײַלעכל־אַלפּע
M. hispida / California Burclover	בודיק־אַלפּע
M. lupulina / Black M.	כמעלעווע לוצערנע; געלע לוצערנע
M. minima / Little M.	דריבנע אַלפּע
M. rotata	רעשל־אַלפּע
M. sativa / Alfalfa	(קולטיווירטע) אַלפּע
M. s. falcata / Sickle A.	בורקון
MELALEUCA leucadendron / Cajeputtree	קאַיעפּוט־בוים
MELAMPYRUM / Cowwheat	קווייץ
M. roseum	ראָזע קווייץ
MELIA	מעליע
M. azedarach / Chinaberry	זאַנזאַלאַכט

MELIACEAE / Mahogany Family	מעליעדיקע
MELIANTHUS / Honeybush	האָניקבלום
MELICA / Melic; Oniongrass	האָניקגראָז
M. minuta	דריבנע האָניקגראָז
MELILOTUS / Sweetclover	האָניקל
M. alba / White S.	ווײַס האָניקל
M. elegans	ציר־האָניקל
M. indica / Annual Yellow S.	אינדיש האָניקל
M. officinalis / Yellow S.	מעלילאָט
MELISSA officinalis / Common Balm	האָניק־מעליסע
MELOCACTUS / Meloncactus	קײַלער־קאַקטוס
MELUM cydonium / Melocoton	גוטעס־פֿערעשניק
MENISPERMACEAE	לבֿנה־זוימיקע
MENISPERMUM / Moonseed	לבֿנה־זוים
M. canadense / Common M.	קאַנאַדער לבֿנה־זוים
M. dauricum / Asiatic M.	דאַורישער לבֿנה־זוים
MENTHA / Mint	מיאַטקע; מענטע
M. aquatica / Water M.	וואַסער־מיאַטקע
M. arvensis / Field M.	פֿעלדמענטע
M. longifolia / Horse M.	נאַנע
M. piperita / Peppermint	פֿעפֿערמינץ; ענגלישע מענטע
M. pulegium / Pennyroyal M.	פֿליי־מיאַטקע
M. spicata / Spearmint	געקרײַזלטע מענטע
M. viridis see M. spicata	
MENYANTHES trifoliata / Common Bogbean	דרײַבלאַט
MERCURIALIS / Mercury	קוועקזילבערל
M. annua / Herbmercury	יאָריק קוועקזילבערל
M. perennis	סך־יאָריק קוועקזילבערל
MERTENSIA / Bluebells	גלאָקנבלום
MERULIUS lacrymans / Weeping Merulius	שטובשוועמל
MESEMBRYANTHEMUM / Mesembryanthemum	האַלבטאָגל
M. crystallinum / Iceplant M.	אײַזניק

M. edule / Hottentotfig	פּײַגנבלום
M. roseum/ Rose M.	רויז־האַלבטאָגל
MESPILUS / Medlar	מיספּלבוים
METOPIUM toxiferum / Florida Poisontree	פֿלאָרידער סם־בוים
METROSIDEROS robusta / Rata	מערדערבוים
METROXYLON / Sagopalm; Ivorynutpalm	סאַגע־פּאַלמע
MEUM athamanticum / Herb Baldmoney	בערוואָרצל
MICHAUXIA campanuloides	גלעקלדיקע מישויע
MICROMERIA / Micromeria	זוטע
M. nervosa	אָדערדיקע זוטע
M. juliana / Turkish M.	טערקישע זוטע
MIKANIA guaco	גואַקאָ
MILIUM / Milletgrass	הירזשגראָז
M. effusum / American M.	אַמעריקאַנער הירזשגראָז
M. vernale	ווּעסנעדיק הירזשגראָז
MIMOSA pudica / Sensitiveplant	שעמעוודיקע מימאָזע
MIMOSACEAE	מימאָזיקע
MIMULUS / Monkeyflower	מאַסקנבלום
MINUARTIA	מינואַרטיע
M. picta	שאָנקעדיקע מינואַרטיע
M. tenuifolia	איידעלע מינואַרטיע
MIRABILIS / Four-o'clock	גוט־עלעפֿל
M. jalapa / Common F.	וווּנדערבלום
M. longiflora / Sweet F.	זיס גוט־עלעפֿל
MISCANTHUS / Silvergrass	זילבערגראָז
M. saccharifer / Amur S.	צוקער־בלימלדיק זילבערגראָז
MITCHELLA repens / Partridgeberry	קאָצל
MOLINIA caerulea / Moorgrass	מורגראָז
MOLUCELLA laevis / Asian Moluccabalm	גלאַטיקער מאָלוקע־בוים
MOMORDICA	מאָמאָרדיקע
M. balsamina / Balsamapple	דאַמען־פּיסטאָלעט
M. charantia / Balsampear	שפּריצבאַרנע

MONARDA / Beebalm	מאָנאַרדע
MONOCOTYLEDONAE	אײנטײליקע געוויקסן
MONOTROPA / Indianpipe	רוחותל
M. uniflora / Indianpipe	ווײַס רוחותל
MONSONIA nivea	קלאָרער באַהאַק
MONTIA / Indianlettuce	מאָנציע
M. rivularis	קוואַליקע מאָנציע
MORACEAE	טוטנדיקע
MORCHELLA esculenta / Common Morel	שמאָרשקע ; מוח־שוועמל
MORINGA aptera / Arabian Horseradishtree	אַראַבישע מאָרינגע
MORINGACEAE	מאָרינגיקע
MORUS / Mulberry	טוטנבוים; זײַדנבוים
M. alba / White M.	ווײַסער זײַדנבוים
M. nigra / Black M.	שוואַרצער טוטנבוים
M. rubra / Red M.	רויטער טוטנבוים
MUCOR	קעפּל־שימל; מוקאָר
MUSA / Banana	באַנאַנ(ע־)בוים
M. cavendishii	קאַווענדיש־באַנאַנ(ע)
M. paradisiaca / Plantain B.	קאָכבאַנאַן ; קאָך־באַנאַנע
M. p. sapientum / Common B.	(סתם) באַנאַנ(ע)
M. textilis / Abaca B.	מאַנילע־האַנעף
MUSACEAE	באַנאַניקע
MUSCARI / Grapehyacinth	טרויבן־היאַצינט
M. botryoides / Common G.	אַמעריקאַנער טרויבן־היאַצינט
M. parviflorum	רעגן־גלעקלעך
M. racemosum / Starch G.	קראָכמלדיקער טרויבן־היאַצינט
MUSCI / true Mosses	מאָכגעוויקסן
MYOSOTIS / Forgetmenot	געדענקמירל; פֿאַרגעסנישטל
M. intermedia / F.	מיטל פֿאַרגעסנישטל
M. scorpioides / True F.	אמת פֿאַרגעסנישטל
M. uncata	ארץ־ישׂראלדיק פֿאַרגעסנישטל
MYOSURUS minimus / Tiny Mousetail	דריבנער מויזן־עק

MYRICA / Bayberry; Waxmyrtle	וואַקס־הדס
M. cerifera / Southern W.	פֿלאָרידער וואַקס־הדס
M. gale / Sweetgale	זומפּיקער וואַקס־הדס
MYRIOPHYLLUM / Parrotfeather	פֿילבלאַט
M. spicatum	זאַנגיק פֿילבלאַט
M. verticillatum / Canada P.	גאַרטלדיק פֿילבלאַט
MYRISTICA / Nutmeg	מושקעטבוים
M. fragrans / Common N.	מושקעט
MYROXYLON / Balmtree	באַלזאַמבוים
M. balsamum / Tolubalsam B.	טאָלובוים
M. pereirae / Perubalsam B.	באַלזאַמבוים־פֿון־פּערו
MYRTACEAE	מירטיקע
MYRTUS / Myrtle	מירט
M. communis / True M.	הדסים־ביימל
NAJAS / Naiad	נאַיאַדע
N. major	גרויסע נאַיאַדע
N. minor	קליינע נאַיאַדע
NARCISSUS / Narcissus	נאַרציס
N. incomparabilis / Nonesuch Daffodil	איינס־אין־דער־וועלטל
N. jonquilla / Jonquil	זשאָנקיל
N. poeticus / Poets N.	פּאָעטן־נאַרציס
N. pseudonarcissus / Common Daffodil	געלער נאַרציס
N. serotinus / Autumn Jonquil	אָסיען־נאַרציס
N. tazetta / Polyanthus N.	פּשוטער נאַרציס
NARDURUS tenuiflorus	איידעלער נאַרדור
NARDUS / Matgrass	שאַרפֿגראָז
NASTURTIUM see TROPAEOLUM	
NELUMBIUM / Lotus	לאָטאָס
N. nelumbo / Hindu L.	אינדישער הייליקער לאָטאָס
NEMOPHANTUS / Mountainholly	פּאַראַלעל־בלאַט
NEOTTIA	נעסטוואָרצל
NEPENTHACEAE	פֿרעסקריגלדיקע

NEPENTHES / Nepenthes	פּרעסקריגל
NEPETA / Nepeta	קאַצניק
N. cataria / Catnip	שיכור־קאַצניק
N. curviflora	ארץ־ישׂראל־קאַצניק
N. ucranica / Ukraine N.	קרײַנער קאַצניק
NEPHROLEPIS / Swordfern	נירן־שיבן
N. exaltata bostoniensis / Bostonfern	באָסטאָנער נירן־שיבן
NERIUM / Oleander	אָלעאַנדער
N. oleander / Common O.	געווײנטלעכער אָלעאַנדער
N. indicum / Sweetscented O.	שמעקעדיקער אָלעאַנדער
NESLIA paniculata / Ballmustard	פּעלדניסל
NEURADA procumbens	זאַמדיקער כּפֿתּור
NICANDRA / Apple-of-Peru	פֿליגן־סם
NICOTIANA / Tabacco	טאַביק
N. bigelovi / Indian T.	אינדישער טאַביק
N. glauca / Tree T.	פּאַלאַן
N. rustica / Aztec T.	מאַכאָרקע
N. tabacum / Common T.	טיטין
NIGELLA / Fennelflower	ניגעלע
N. arvensis	ווילדע ניגעלע
N. ciliaris	וויִע־ניגעלע
N. damascena / Loveinamist	דמשׂקער ניגעלע
N. sativa / Garden F.	טשערניטשקע
NITRARIA retusa	פּעליקע ניטראַריע
NOËA mucronata	שטעכיקע נאָעע
NONNEA melanocarpa	שאָנקעדיקע נאָנעע
NOPALEA cochenillifer / Cochineal Nopalcactus	קאָשעניל־קאַקטוס
NOSTOC / Witches'-butter	הימלבלום
NOTHOFAGUS / Falsebeech	דרום־בוק
N. cunninghami / Tasmanian F.	טאַסמאַנישער דרום־בוק
N. dombeyi / Southern F.	העלדישער דרום־בוק
N. obliqua /Roble Beech	געפּעלצטער דרום־בוק
NOTOBASIS	באַרקאַן

NUPHAR	וואַסער־קריגעלעך
N. luteum / European Cowlily	געלע וואַסער־קריגעלעך
N. pumilum	קלײנע וואַסער־קריגעלעך
NYCTAGINACEAE / Four-o'clock Family	גוט־עלעפֿדיקע
NYCTANTHES arbor-tristis / Nightjasmine	אומעטבוים
NYMPHAEA / Waterlily	וואַסער־ליליע
N. alba / European White W.	ווײַסע וואַסער־ליליע; האַרלאַטשיק
N. a. candidissima / Large European White W.	גרויסע וואַסער־ליליע
N. caerulea / Blue Egyptianlotus	בלאָע וואַסער־ליליע
N. tetragona helvola / Yellow Pygmy W.	געלע וואַסער־ליליע
NYMPHAEACEAE / Waterlily Family	וואַסער־ליליקע
NYSSA / Tupelo	טופּעלאָ
N. aquatica / Water T.	וואַסער־טופּעלאָ
N. sylvatica / Black T.	וואַלד־טופּעלאָ
N. s. biflora / Swamp Black T.	טאָפּלצוויט־טופּעלאָ

OCHROMA / Balsa	באַלזע
OCIMUM basilicum / Sweet Basil	קאַמפֿער־באַזיליק
OCOTEA / Ocotea	אָקאָטעע
O. bullata / Stinkwood O.	שמוכטקלאָץ
O. rodioei / Greenheart O.	גרינהאָלץ
OENANTHE / Waterdropwort	פֿערדס־קריפּ
O. media	מיטנדיקער פֿערדס־קריפּ
O. prolifera	פֿרוכפּערדיקער פֿערדס־קריפּ
O. phellandrium / Fennelleaf W.	סתּם פֿערדס־קריפּ
OENOTHERA / Eveningprimrose; Sundrops	נאַכטליכטל
O. biennis / Common E.	ציטריניק נאַכטליכטל
O. drummondi / Drummond E.	נאַכטליכטל־בײַם־ברעג
O. lamarckiana / Lamarck E.	לאַמאַרקס נאַכטליכטל
OENOTHERACEAE	נאַכטליכטלדיקע
OLDENLANDIA capensis	קאַפּלענדישע אָלדענלאַנדיע
OLEA / Olive	אײלבירטבוים

O. chrysophylla / Goldleaf O.	גאָלדבלאַטיקער איילבירט
O. europaea / Common O.	איראָפּעיִשער איילבירט
O. e. communis / Cultivated C. O.	קולטיווירטער איילבירט
O. e. oleaster / Wild C. O.	ווילדער איילבירט
OLEACEAE	איילבירטיקע
ONOBRYCHIS / Sainfoin	עספּאַרצעט
O. cristagalli / Cockscomb S.	האָנקאַמיקער עספּאַרצעט
O. squarrosa	ארץ־ישׂראל־עספּאַרצעט
O. viciaefolia / Common S.	(וויקע־)עספּאַרצעט
ONOCLEA sensibilis / Sensitivefern	פּילעוודיקע אָנאָקלעע
ONONIS / Ononis	אָנאָניס
O. breviflora	קורצצוויט־אָנאָניס
O. natrix / Snakeroot O.	שלענגקאָרען־אָנאָניס
O. repens / Cammock O.	קאָלקעס
O. serrata / Yellow O.	געלער אָנאָניס
ONOPORDUM / Cottonthistle	טאַטערניק
O. acanthium / Scotch C.	איראָפּעיִשער טאַטערניק
O. alexandrinum see O. sibthorpianum alexandrinum	
O. cynarocephalum	אַרטישאָק־טאַטערניק
O. horridissimum	גרויליקער טאַטערניק
O. sibthorpianum alexandrinum / Egyptian C.	אַלעקסאַנדרינער טאַטערניק
ONOSMA auriculatum	אויערדיקער סומקאַן
OPHIOGLOSSACEAE	שלאַנגענצונגיקע
OPHIOGLOSSUM / Adderstongue	שלאַנגענצונג
OPHRYS see LISTERA	
OPUNTIA / Pricklypear; Cholla	סאַברע
O. ficus-indica / Indianfig	(סתּם) סאַברע; אינדישער פֿײַגנבוים
O. tuna / Tuna P.	טונאַ(־סאַברע)
O. vulgaris / Common P.	רויטע סאַברע

O. cochenillifera see NOPALEA cochenillifer	
ORCHIDACEAE / Orchids	אָרכידייעדיקע
ORCHIS / Orchis	אָרכיס
O. latifolia / Marsh O.	ברייט־בלעטערדיקער אָרכיס
O. maculata / Spotleaf O.	געפּלעקטער אָרכיס
O. militaris / Soldier O.	סאַלעפּ
O. morio / Morio O.	וועבל־אָרכיס
O. papilionaceus	פֿלאַטערל־אָרכיס
O. saccatus	בײַטל־אָרכיס
O. sanctus	הייליקער אָרכיס
O. spectabilis / Showy O.	שאָנקעדיקער אָרכיס
ORIGANUM / Origanum	אָריגאַן
O. dayi	מידבר־אָריגאַן
O. vulgare / Common O.	געווערץ־אָריגאַן
ORLAYA	מייערניק
O. platycarpos	בערג־מייערניק
O. pumila	באָרטן־מייערניק
ORMENIS mixta	סתּם קאַכאַוואַניט
ORNITHOGALUM / Star-of-Bethlehem	פֿויגל־מילעך
O. brachystachys / Short-spiked S.	קורצזאַנגיקע פֿויגל־מילעך
O. montanum	געבערג־פֿויגל־מילעך
O. trichophyllum	איידל־בלאַטיקע פֿויגל־מילעך
ORNITHOPUS / Serradella	סעראַדעלע
O. compressus	געפּלעטשטע סעראַדעלע
O. sativus / Common S.	(פּאָשע־) סעראַדעלע
OROBANCHACEAE	אַרבעס־וואַרגערדיקע
OROBANCHE / Broomrape	אַרבעס־וואַרגער
O. cubana	וועלפּל
O. minor / Clover B.	דריבנער אַרבעס־וואַרגער
O. ramosa / Hemp B.	האַנעפּדיקער אַרבעס־וואַרגער
ORONTIUM aquaticum / Goldenclub	גילדענער קאַנטשיק

OROXYLUM / Trumpetflower	טרומייטן־בלום
ORTHROSANTHUS / Dawnflower	פֿרי־איריס
ORYZA / Rice	רײַז
O. sativa / Rice	רײַז
ORYZOPSIS / Ricegrass	רײַזגראָז
O. miliaceae / Smilograss	הירזש־רײַזגראָז
OSMANTHUS americanus / Devilwood Osmanthus	אַמעריקאַנער כמו־אײלבירט
OSTRYA / Hophornbeam	אָסטרעבוים
O. carpinifolia / European H.	אייראָפּעיִשער אָסטרעבוים
O. virginiana / American H.	אַמעריקאַנער אָסטרעבוים
OXALIDACEAE	קיסליציקע
OXALIS / Oxalis	קיסליצע
O. acetosella / Woodsorrel O.	(זויערע) קיסליצע
O. articulata	מאַשקאַטשון
O. corniculata / Creeping O.	דריבנע קיסליצע
OXYCOCCUS <u>see</u> VACCINIUM	
OXYCOCCUS palustris <u>see</u> VACCINIUM oxycoccos	
OXYDENDRUM arboreum / Sourwood	זויעראַק
OXYRIA / Mountainsorrel	באַרגכטשוף

PADUS maacki see PRUNUS maacki	
P. racemosus see PRUNUS padus	
PAEONIA / Peony	פּיוואָניע
P. arborea see P. suffruticosa	
P. corallina / Coral P.	קרעלן־פּיוואָניע
P. obovata	פֿאַרקערט־אָוואַלער פּיאָן
P. officinalis / Common P.	שבֿועות־רויז
P. suffruticosa / Tree P.	קשאַק־פּיוואָניע
PALAQUIUM gutta / Malay Guttapercha Natotree	גוטאַפּערטשע־בוים
PALIURUS spina-christi / Christthorn Paliurus	בילבולניק
PANAX / Ginseng	זשען־זשען
PANCRATIUM / Pancratium	נאַרציס־ליליע
P. maritimum / Seadaffodil P.	באָרטן־נאַרציס־ליליע
P. parviflorum	קלײנבלומיקע נאַרציס־ליליע
P. sickenbergeri	נגבֿער נאַרציס־ליליע
PANDANUS australis / Australian Screwpine	אויסטראַלישער שרויפֿנבוים
PANICUM / Witchgrass; Panicum	פּראָסע
P. miliaceum / Proso	הירזש; פּראָסע
P. repens/ Torpedo P.	ליגיקע פּראָסע
PAPAVER / Poppy	מאָן
P. argemone / Eye P.	ארץ־ישׂראל־מאָן
P. rhoeas / Corn P.	ווילדער מאָן; רויטער מאָן
P. somniferum / Opium P.	אָפּיוממאָן; ווײַסער מאָן
P. s. nigrum / Black O. P.	שוואַרצער מאָן
PAPAVERACEAE / Poppy Family	מאָנבלומיקע
PAPPOPHORUM / Pappusgrass	פֿעדערקרוין־גראָז
PARIETARIA officinalis / Wall Pellitory	סתּם וואַנטקוויט
PARIS	איין־בערעלע
PARKINSONIA aculeata / Jerusalemthorn	שטעכיקע פּאַרקינסאָניע
PARNASSIA palustris / Wideworld Parnassia	זומפּ־פּאַרנאַסיע
PARONYCHIA / Nailwort	נאָגלניק

P. argentea / Silver N.	זילבער־נאָגלניק
P. lenticulata	לינדזן־נאָגלניק
PARTHENOCISSUS / Creeper	בתולה־בלום
P. quinquefolia / Virginia C.	פֿינעף־בלאַטיקע בתולה־בלום
P. tricuspidata / Japanese C.	יאַפּאַנישע בתולה־בלום
PASSIFLORA / Passionflower	ליידנבלום
P. caerulea / Bluecrown P.	בלאָע ליידנבלום
P. edulis / Purple Granadilla	עסעוודיקע ליידנבלום
P. taurifolia / Waterlemon	לאָבערדיקע ליידנבלום
PASSIFLORACEAE	ליידנבלומיקע
PASTINACA / Parsnip	פּאַסטערנאַק
P. sativa / Garden P.	(עסעוודיקער) פּאַסטערנאַק
PATRINIA scabiosaefolia / Dahurian Patrinia	סקאַביאָזע־בלעטערדיקע פּאַטריניע
PAULOWNIA tomentosa / Royal Paulownia	בת־מלכּה־פּאַוולאָווניע
PEDICULARIS / Pedicularis	לויזגראָז
P. canadensis / Early P.	קאַנאַדער לויזגראָז
P. grandiflora	גרויסצוויטיק לויזגראָז
P. resupinata	אומגעקערט לויזגראָז
P. silvatica	וואַלד־לויזגראָז
PEGANUM harmala / Harmel Peganum	ווײַסער פּעגאַן
PELARGONIUM zonale / Horseshoe Pelargonium	קאָפּעטע־פּעלאַרגאָניע
PENICILLIUM	פּעניציליום
P. crustaceum	פּענדזל־שימל
P. notatum	פּשוטער ברויטשימל
PENNISETUM / Pennisetum	בערשטל (גראָז)
P. ciliare	וויִעדיק בערשטל
P. glaucum / Pearlmillet	פּערל־בערשטל
P. latifolium / Uruguay P.	אורוגווײַער בערשטל
P. purpureum / Napiergrass	העלפֿאַנדגראָז
P. typhoidem see P. glaucum	

PENTATROPIS spiralis	ספּיראַליקער פֿינעווער
PEPLIS erecta	שטייִקער יאַוולול
PERILLA frutescens / Common Perilla	סד־יאָריקע פּערילע
PERIPLOCA / Silkvine	זײַדניק
P. aphylla	אָנבלעטערדיקער זײַדניק
PERSEA / Persea	פּערסעע
P. americana / American Avocado	אַוואָקאַדע־בוים
P. indica / MadeiraBay P.	אינדישע פּערסעע
PETROSELINUM / Parsley	פּעטרישקע
P. crispum / Curly Garden P.	געקרויזט־בלעטערדיקע פּעטרישקע
P. c. latifolium / Common G. P.	(סתּם) פּעטרישקע
P. c. radicosum / Turnip G. P.	וואָרצל־פּעטרישקע
P. c. sativum <u>see</u> P. c. latifolium	
PETUNIA / Petunia	פּעטוניע
P. hybrida / Common P.	היבריד־פּעטוניע
P. inflata / Inflated P.	אָנגעבלאָזענע פּעטוניע
P. violacea / Violet P.	וויאָלעט־פּעטוניע
PEUCEDANUM / Hogfennel	פֿערד־פֿענעכל
P. officinale / Common H.	רפֿואהדיק פֿערד־פֿענעכל
P. therebinthaceum	טערפּענטינאָווער פֿערד־פֿענעכל
PHACELIA tanacetifolia / Tansy Phacelia	סתּם פֿאַצעליע
PHALARIS / Canarygrass	קאַנאַרײַניק
P. arundinacea / Reed C.	אָטשערעטיקער קאַנאַרײַניק
P. brachystachys / Shortspike C.	קורצער קאַנאַרײַניק
P. canariensis / C.	קאַנאַרײַניק
P. paradoxa / Hood C.	מאָדנער קאַנאַרײַניק
PHALLUS impudicus	דעמבענע הופּקע
PHASEOLUS / Bean	באָב; פֿאַסאָליעס
P. angularis / Adsuki B.	אַדזוקי־בעבלעך
P. aureus / Mung B.	גילדענע פֿאַסאָליעס
P. calcaratus / Rice B.	פּערל־פֿאַסאָליעס
P. coccineus / Scarlet Runner B.	טערקישע בעבלעך

P. limensis / Lima B.	קלעצל־פּאַסאָליעס
P. vulgaris / Kidney B.	ראָבע פּאַסאָליעס
P. v. compressus / Snap B.	לאָפּעטקעלעך; סטרוטשעבאָב
P. v. c. macrocarpus	צוקערבאָבעס; געצויגענער באָב
P. v. humilis / Bush K. B.	קליינוווּקסיקער קוסטאָווער באָב
PHELLODENDRON / Corktree	סאַמעטבוים
PHILADELPHUS / Mockorange	כּמו־יאַסמין
P. coronarius / Sweet M.	ווילדער (כּמו־)יאַסמין
P. inodorus / Scentless M.	אָנריחדיקער כּמו־יאַסמין
PHILLYREA latifolia media / Sharpberry Tree Phillyrea	מיטעלער לאָבערניק
PHLEUM / Timothy	טימאָפּיי
P. arenarium / Sand T.	זאַמד־טימאָפּיי
P. pratense / T.	טימאָפּייעווקע
PHLOMIS / Jerusalemsage	פּלאָמיס
P. fruticosa / Common J.	אַמעריקאַנער פּלאָמיס
P. platystegia	מידבר־פּלאָמיס
P. viscosa / Sticky J.	קלייִקער פּלאָמיס
PHLOX / Phlox	פּלאָקס
P. paniculata / Summer P.	זומערפּלאָקס
P. subulata / Moss P.	מאָכפּלאָקס
PHOENIX / Date	טייטלבוים
P. canariensis / Canary D.	קאַנאַרישער טייטלבוים
P. dactylifera / Date	טייטל־פּאַלמע
P. sylvestris / Sugar D.	צוקער־טייטל
PHOLIURUS / Sicklegrass	סערפּגראָז
PHORMIUM tenax / NewZealand Fiberlily	נײַזעלענדישע פּלאַקסליליע
PHRAGMITES communis / Common Reed	טראָשטש(ינע)
PHRYGILANTHUS tetrandrue	וואַלדקינטראַלן
PHYCOMYCETES	אַלגן־שוועמלעך; פּיקאָמיצעטן
P. nitens	ריזן־שימל

PHYLLANTHUS / Leafflower	סאַראַנדי
P. sellovianus	ווײַסער סאַראַנדי
PHYLLITIS scolopendrium / Hartstongue	הירשצונג
PHYSALIS / Groundcherry	ווינטערקאַרש
P. alkekengi / Strawberry G.	כינעזיש לאַמטערל
PHYSOCARPUS opulifolius / Common Ninebark	בלעזל־פֿיסאָקאַרפּוס
PHYTELEPHAS / Ivorypalm	העלפֿאַנדביין־פּאַלמע
PHYTOLACCA / Pokeberry	פֿיטאָלאַק
P. americana / Common P.	אַלקערמעס־פֿיטאָלאַק
P. dioica / Ombutree P.	אָמבו (בוים)
PHYTOLACCACEAE	פֿיטאָלאַקיקע
PHYTOPHTORA infestans	קאַרטאָפֿל־שוועמל
PICEA / Spruce	טענענבוים
P. abies / Norway S.	(לאַנג־שישקעדיקער) טענענבוים
P. ajanensis see P. jezoensis	
P. breweriana / Brewer S.	פֿרענדזלעך־טענענבוים
P. engelmanni / Engelmann S.	בלאָלעכער טענענבוים
P. glauca / White S.	ווײַסער טענענבוים
P. jezoensis / Yeddo S.	איאַנער טענענבוים
P. mariana / Black S.	שוואַרצער טענענבוים
P. obovata / Siberian S.	סיבירער טענענבוים
P. o. alpestris	באַרגיקע יאָלקע
P. polita / Tigertail S.	ריבאײַזל־טענענבוים
P. pungens / Colorado S.	בלאָער טענענבוים
P. vulgaris	געוויינטלעכער טענענבוים
PICRIS / Oxtongue	הירטשאַק
P. amalecitana	באָרטן־הירטשאַק
P. hieracioides / Hawkweed O.	(שפּאַרבער־)הירטשאַק
P. sprengeriana	ארץ־ישׂראל־הירטשאַק
PILEA microphylla / Artillery Clearweed	האַרמאַטניק
PILULARIA globulifera	פּילן־קרײַטעכץ
PIMELEA spectabilis / Bighead Riceflower	שאָנקעדיקער רײַזקוויט

PIMENTA officinalis / Allspice Pimenta	פּימענטבוים
PIMPINELLA / Pimpinella	פּימפּינעלע
P. anisum / Anise	ענעס
P. saxifraga / Saxifrage P.	טעריאַק־פּימפּינעלע
PINGUICULA / Butterwort	פּוטערקע
PINUS / Pine	סאָסנע
P. albicaulis / Whitebark P.	ווײַסע סאָסנע
P. aristata / Bristlecone P.	שטעכסאָסנע
P. banksiana / Jack P.	קרומע סאָסנע
P. cembra / Swiss Stone P.	צעדער־סאָסנע
P. c. sibirica / Siberian Stone P.	סיבירער צעדער־סאָסנע
P. contorta / Shore P.	געקאָרטשעטע סאָסנע
P. coulteri / Coulter P.	באָמבע־סאָסנע
P. echinata / Shortleaf P.	צימרינג־סאָסנע
P. flexilis / Limber P.	בײגיקע סאָסנע
P. halepensis / Aleppo P.	ירושלימער סאָסנע
P. jeffreyi / Jeffrey P.	גרויסשישקע־סאָסנע
P. koraiensis / Korean P.	קאָרעיִשער צעדערבוים
P. lambertiana / Sugar P.	ריזן־סאָסנע
P. montana	אַלפּן־סאָסנע
P. nigra / Austrian P.	טונקעלע סאָסנע
P. n. caramanica / Crimean P.	קרימער סאָסנע
P. palustris / Longleaf P.	זומפּסאָסנע
P. pinaster / Cluster P.	ווילדע סאָסנע
P. pinea / Italian Stone P.	פּיניע
P. ponderosa / Ponderosa P.	פּאָנדעראָסע
P. radiata / Monterey P.	מאָנטערייער סאָסנע
P. resinosa / Red P.	רויטע סאָסנע
P. rigida / Pitch P.	פּעכסאָסנע
P. sabiniana / Digger P.	אינדיאַנישע סאָסנע
P. strobus / Eastern White P.	אַמעריקאַנער סאָסנע

P. s. fastigiata	אַרויפֿיקע סאָסנע
P. sylvestris / Scotch P.	וואַלדסאָסנע
PIPER / Pepper	פֿעפֿער
P. cubeba / Cubeb P.	קעבעבע
P. longum / Long P.	לאַנגער פֿעפֿער
P. nigrum / Black P.	שוואַרצער פֿעפֿער
PIQUERIA / Piqueria	פּיקאַריע
PIRUS see PYRUS	
PISTACIA / Pistache	פֿיסטוקבוים
P. atlantica / Mount-Atlas P.	אַטלאַס־פֿיסטוק
P. lentiscus / Lentisk P.	מאַסטיק־פֿיסטוק
P. terebinthus / Terebinth P.	טערעבינטן־בוים
P. t. palaestina / Palestine T. P.	ארץ־ישׂראל־פֿיסטוק
P. vera / Common P.	אמתער פֿיסטוק
PISUM / Pea	אַרבעס
P. elatius / Mediterranean P.	מיטל־ים־אַרבעס
P. fulvum	ארץ־ישׂראל־אַרבעס
P. sativum / Garden P.	גאָרטן־אַרבעס
P. s. arvense / Field P.	פֿעלדאַרבעס; פּעלושקע
P. s. humile / Baby G. P.	דריבנער אַרבעס
P. s. macrocarpon / Sugarpod G. P.	צוקער־אַרבעס
PITTOSPORUM / Pittosporum	קלייזוים
PITYROGRAMMA triangularis / California Goldfern	גילדן נאַקעטל
PLANERA / Waterelm	קנופּניק
P. aquatica / Waterelm	וואַסער־קנופּניק
PLANTAGINACEAE	וועגבלאַט־בלומיקע
PLANTAGO / Plantain	וועגבלאַט; באַפּקע
P. chamaepsyllium	נגבֿער וועגבלאַט
P. coronopus / Crowfoot P.	געשפּאָלטן וועגבלאַט
P. lagopus / Roundhead P.	קײַלעכל־וועגבלאַט
P. lanceolata / Buckhorn P.	לאַנצעט־וועגבלאַט
P. media / Sweet P.	מיטל וועגבלאַט

P. psyllium / Flaxseed P.	פּסיליום
P. squarrosa	באָרטן־װעגבלאַט
PLATANTHERA hologlottis / Butterfly Orchid	לופּקע
PLATANUS / Planetree; Sycamore	פּלאַטאַן
P. acerifolia / London P.	נעזבוים־פּלאַטאַן
P. occidentalis / American P.; American S.	לאַטע־קאָרע
P. orientalis / Oriental P.	טשינאַר
P. racemosa / California P.; California S.	קאַליפֿאָרניער פּלאַטאַן
PLATYCODON grandiflorum / Balloonflower	באַלאָנדל
PLECTRANTHUS / Spurflower	שפּאָרל
P. esculentus / Kafirpotato	קאַפֿער־ריבל
PLUMBAGINACEAE	בלײַניקדיקע
PLUMBAGO europaea / Common Plumbago	אייראָפּעיִשער בלײַניק
PLUMERIA acuminata / Mexican Frangipani	מעקסיקאַנער פּלומעריע
POA / Bluegrass	בעזעמל(־גראָז)
P. annua / Annual B.	יאָריק בעזעמל
P. bulbosa / Bulbous B.	ציבעלע־בעזעמל
P. compressa / Canada B.	געפּלעטשט בעזעמל
P. eigii	אייגס בעזעמל
P. palustris / Fowl B.	זומפּיקער מיאַטליק
P. pratensis / Kentucky B.	לאָנקע־מיאַטליק
PODOCARPUS / Podocarpus	פּאָדאָקאַרפּוס
P. coriaceus / Yacca P.	יאַקאַבוים
P. totara / Totara P.	טאָטאַרע
PODONOSMA	פֿעלדזנרער
PODOPHYLLUM / Mayapple	מײַ־עפּל
POGOSTEMON / Patchouli	פּאַטשולי
POINCIANA / Poinciana	פּױנציאַנע
P. gilliesi / Paradise P.	גן־עדנדעמל
POLEMONIUM caeruleum / Greekvalerian Polemonium	בלאָ בלאָערל
POLIANTHES tuberosa / Tuberose	טובעראָז

POLYCARPEA repens	ליגיק פֿרוכפּערל
POLYCARPON tetraphyllum / Fourleaf Manyseed	פֿירבלאַטיק סך־זריעהלע
POLYGALA / Polygala	אײַטערל
P. edumea	דרום־אײַטערל
P. paucifolia / Fringed P.	ליסעדיק אײַטערל
P. senega / Seneca-snakeroot P.	סענעקע־אײַטערל
P. vulgaris	צלם־קוויט
POLYGALACEAE / Milkwort Family	אײַטערלדיקע
POLYGONACEAE	גריקע־בלומיקע
POLYGONATUM / Solomonseal	שלמה־המלכס־זיגל
P. biflorum / Small S.	טאָפּעלער זיגל
P. officinale / Drug S.	אַפּטייקערשער זיגל
POLYGONUM / Knotweed	גריקע
P. amphibium / Water Ladysthumb	ערד־און־וואַסער־גריקע
P. aviculare / Prostrate K.	פֿויגל־גריקע
P. bistorta / European Bistort	הײלגריקע
P. convolvulus / Dullseed Cornbind	שלענגל־גריקע
P. divaricatum	צעשפּרײַזטער פּאָליגאָנום
P. hydropiper / Marshpepper Smartweed	וואַסער־פֿעפֿער
P. sagittatum see TRACAULON sagittatum	
POLYPODIACEAE	סך־פֿיסיקע
POLYPODIUM / Polypody	סך־פֿיסל
P. vulgare / Common P.	זיסוואָרצל
POLYPOGON monspeliensis / Rabbitfoot Polypogon	סתּם סך־בערדניק
POLYPORUS / Polyporus	טרוט
P. destructor	האָלצשוואָם
P. igniarius	פֿײַער־שוועמל
POLYTRICHUM commune / Common Haircapmoss	גאָלדענער צאָפּ; קוקומאָך
POMACEAE	עפּלדיקע
PONTEDERIA cordata / Pickerelweed	האַרצבלאַטיק פֿיש־מאכל
POPULUS / Poplar	טאָפּאָליע

P. alba / White P.	ווײַסע טאָפּאָליע
P. a. argentea / Silver P.	זילבער־טאָפּאָליע
P. canadensis eugenei / Carolina P.	קאַראָלײַנער טאָפּאָליע
P. deltoides / Eastern P.	דרײַקאַנט־בלאַט
P. grandidentata / Bigtooth Aspen	גרויסצייניקע טאָפּאָליע
P. maximowiczi / Japanese P.	מאַקסימאָוויטשעס טאָפּאָליע
P. nigra / Black P.	יאַסאָקאָר; שוואַרצע טאָפּאָליע
P. n. hv. / Lombardy	פּיראַמידאַלע טאָפּאָליע
P. suaveolens / Mongolian P.	שמעקעדיקע טאָפּאָליע
P. tacamahacca / Tacamahac P.	טאַקאַמאַהאַק
P. tremula / European Aspen	אייראָפּעיִשער ציטערבוים; אַסיקע
P. t. davidiana / David's E. A.	דאַווידס אַסיקע
P. tremuloides / Quaking Aspen	אַמעריקאַנער ציטערבוים
PORTULACA / Portulaca	פּאָרטולאַק
P. oleracea / Common Purslane	גאָרטן־פּאָרטולאַק
PORTULACACEAE / Portulaca Family	פּאָרטולאַקיקע
POTAMOGETON / Pondweed	געמייזעכצל
P. compressus	פּלאַטשיק געמייזעכצל
P. crispus / Curly P.	געקרויזט געמייזעכצל
P. lucens	גלאַנציק געמייזעכצל
P. natans / Floatingleaf P.	שווימיק געמייזעכצל
P. pectinatus / Fennelleaf P.	קעמל־געמייזעכצל
P. perfoliatus / Thorowort P.	דורכגעשטאָכן געמייזעכצל
P. praelongus / Whitestem P.	לאַנג געמייזעכצל
P. pusillus / Baby P.	קליין געמייזעכצל
P. rufescens	גערייטלט געמייזעכצל
POTAMOGETONACEAE	געמייזעכצלדיקע
POTENTILLA / Cinquefoil	פֿינגערבלאַט
P. anserina / Silverweed C.	גאַנדזטריט
P. fruticosa / Bush C.	קוסטיקער פֿינגערבלאַט
P. geranioides	פּלויט־פֿינגערבלאַט
P. nitida / Snowline C.	אַלפּן־פֿינגערבלאַט

P. palustris / Marsh C.	זומפּיק שווערדל
POTERIUM spinosum / Spiny Burnet	שטעכיקע בעכערבלום
PRENANTHES / Rattlesnakeroot	לייבנפֿוס
PRIMULA / Primrose	פּרימל; שליסעלעך
P. sinensis / Chinese P.	כינעזיש פּרימל
P. veris / Cowslip P.	אַקדמות־בלימל
P. vulgaris / English P.	סתּם פּרימל
PRIMULACEAE	פּרימלדיקע
PROSOPIS / Mesquite	מעסקיט
P. algarrobilla	קאַלדען
P. campestris	אַלפּאַטאַקע
P. chilensis / Common M.	אַלגאַראָבע־בוים
P. farcata	ארץ־ישׂראל־מעסקיט
P. ñandubey	ניאַנדובײַ
PROTEA cynarioides / Honeypot Protea	האָניק־פּראָטעע
PROTEACEAE	פּראָטעעדיקע
PRUNELLA / Selfheal	פּרונעלע
P. vulgaris / Common S.	אַלהיילער
PRUNOIDEAE	ביינדלדיקע
PRUNUS / Apricot; Cherry; Chokecherry; Laurelcherry; Peach; Plum	פּרונוס
P. amygdalus / Almond	מאַנדלבוים
P. a. amara / Bitter Almond	ביטערע מאַנדל
P. armeniaca / Apricot	אַפּריקאָסן־בוים
P. armeniaca x salicina / Plumcot	פֿלוימענקאָט
P. avium / Mazzard Cherry	קאַרשנבוים
P. cerasifera / Myrobalan Plum	מיראָבאַלאַן
P. cerasus / Sour Cherry	ווײַנשלבוים; טשערעשנע
P. domestica / Garden Plum	פֿלוימענבוים; פֿלאָמענבוים
P. d. syriaca	ליבישקע
P. glandulosa / Almond Cherry	צוויטיקע מאַנדל

P. intermedia	אייערפּלוים
P. insititia / Bullace Plum	טערנעסליפּקע
P. laurocerasus / Common Laurelcherry	לאָרבערקאַרש
P. maacki / Amur Chokecherry	מאַאַקס טשערעמכע
P. mahaleb / Mahaleb Cherry	פּאַרפֿום־ווײַנשל
P. maritima / Beach Plum	באָרטנפּלוים
P. mume / Japanese Apricot	יאַפּאַנישער אַפּריקאָס
P. nigra / Canada Plum	שוואַרצפּלוים
P. padus / European Birdcherry	טשערעמכע; פֿייגלקאַרש
P. persica / Peach	פֿערשקע־בוים
P. p. nectarina / Nectarine	נעקטאַרין־בוים
P. prostrata / Mediterranean Ground Cherry	כורעים־קאַרש
P. salicina / Japanese Plum	יאַפּאַנישע פּלוים
P. serotina / Black Cherry	שוואַרצקאָרע־קאַרש
P. serrulata / Oriental Cherry	אָריענטאַלישע קאַרש
P. spinosa / Sloe; Blackthorn	טערען; דאָרנדיקע פּלוים
P. subhirtella pendula / Weeping Higan Cherry	וויינעדיקע היגאַן־קאַרש
P. tenella / Russian Almond	דריבנע מאַנדל
P. tomentosa / Manchu Cherry	כינעזישע קאַרש
P. ursina / Bear Plum	בערנפּלאָם
P. virginiana / Common Chokeberry	הײַליקקאַרש
PSALLIOTA arvensis see AGARICUS arvensis	
PSALLIOTA campestris see AGARICUS campestris	
PSEUDOTSUGA / Douglasfir	פּסעוודאָצוגע
P. macrocarpa / Bigcone D.	גרויס־שישקעדיקע פּסעוודאָצוגע
P. taxifolia / Common D.	שווערדל־בלאַטיקע פּסעוודאָצוגע
PSIDIUM guajava / Common guava	(סתּם) גויאַווע
PSORALEA bituminosa / Arabian Scurfpea	אַראַבישער סאַראָל
PTELEA trifoliata / Common Hoptree	דרײַבלאַט־פּלעצל
PTERANTHUS dichotomus	שטעכיקער פֿויגלניק

PTERETIS nodulosa / Ostrichfern	שטרויספֿעדער
PTERIDIUM / Bracken	פּאַפּאָרט
P. aquilinum	אָדלער־פּאַפּאָרט
PTERIDOPHYTA / Pteridophyta	פּטערידאָפֿיטן ; פּאַפּאָרטיקע געוויקסן
PTERIS longifolia / Rusty Brake	לאַנגבלאַט־פֿליניק
PTEROCARPUS santalinus / Sandalwood Pterocarpus	סאַנדלבוים
PTEROCARYA / Wingnut	פֿליניסל
PTEROCEPHALUS / Winghead	פֿליקאָפּ
P. pulverulentus	מידבר־פֿליקאָפּ
P. sanctus	הייליקער פֿליקאָפּ
PUCCINIA / Puccinia	פּוטשיניע
P. graminis / Stemrust Puccinia	ברויטזשאַווער
PULICARIA	פּלישניק
P. dysenterica	שילשול־פּלישניק
P. undulata	קוטשעראַווער פּלישניק
PULMONARIA officinalis / Common Lungwort	רפֿואהדיקע לונגענבלום
PULSATILLA see ANEMONE	
PUNICA granatum / Common Pomegranate	(סתּם) מילגרויםבוים
PUNICACEA	מילגרוימיקע
PYRACANTHA / Firethorn	פֿײַער־דאָרן
PYRETHRUM see CHRYSANTHEMUM	
PYRUS / Pear	באַר
P. aucuparia see Sorbus aucuparius	
P. communis / Common P.	באַרנבוים
P. malus see Malus pumila	
P. salicifolia / Willowleaf P.	ווערבעבאַר
P. ussuriensis / Ussurian P.	אוסורייִשער באַרנבוים

QUASSIA amara / Surinam Quassia	סורינאַמער קוואַסיע
QUERCUS / Oak	דעמב
Q. agrifolia / California Live O.	קוילניסל־דעמב
Q. alba / White O.	ווײַסער דעמב
Q. bicolor / Swamp White O.	שייליקער דעמב
Q. borealis / Northern Red O.	צפֿון־דעמב
Q. b. maxima / Eastern Red O.	העלדישער דעמב
Q. calliprinos / Palestine O.	ארץ־ישׂראל־דעמב
Q. cerris / European Turkey O.	טערקישער דעמב
Q. coccinea / Scarlet O.	שאַרלעכדעמב
Q. douglasi / Blue O.	האָגלדעמב
Q. falcata / Southern Red O.	קאָסעדעמב
Q. frainetto / Italian O.	איטאַליענישער דעמב
Q. ilex / Holly O.	שטיינדעמב
Q. ilicifolia / Scrub O.	קאַפּריזיקער דעמב
Q. imbricaria / Shingle O.	שינדלדעמב
Q. infectoria / Aleppo O.	גאָלישדעמב
Q. kelloggi / California Black O.	קאַליפֿאָרניער גראָ־דעמב
Q. laurifolia / Laurel O.	לאָבערדעמב
Q. lobata / California White O.	קאַליפֿאָרניער דעמב
Q. macrolepis / Valonia O.	וואַלאָניע־דעמב
Q. montana / Chestnut O.	קעסטנדעמב
Q. myrtifolia / Myrtle O.	הדס־דעמב
Q. nigra / Water O.	שוואַרצער דעמב
Q. palustris / Pin O.	זומפּדעמב; שפּיזלדעמב
Q. pedunculata see Q. robur	
Q. petraea / Durmast O.	ווינטערדעמב
Q. phellos / Willow O.	ווערבעדעמב
Q. robur / English O.	זומערדעמב
Q. suber / Cork O.	קאָריקדעמב
Q. tinctoria see Q. velutina	
Q. velutina / Black O.	פּוכיקער דעמב
Q. virginiana / Live O.	לעבעדיקער דעמב
QUILLAJA saponaria / Soapbarktree	טשילענער זײַפֿקאָרע

RAFFLESIA / Monsterflower	ראַפֿלעזיע
RAMISCHIA secunda	איינזײַטיקע ראַמישיע
RANUNCULACEAE / Buttercup Family	ראַנונקלדיקע
RANUNCULUS / Buttercup	ראַנונקל
R. acris / Tall B.	בײַסיקער ראַנונקל
R. aquatilis / Watercrowfoot B.	וואַסער־ראַנונקל
R. asiaticus / Persian B.	אַזיאַטישער ראַנונקל
R. bulbosus / Bulb B.	גאָלד־ראַנונקל
R. chius	דריבנער ראַנונקל
R. circinatus	שטײַף־בלעטערדיקער ראַנונקל
R. ficaria / Figroot B.	פֿײַגן־ראַנונקל
R. millefolius hierosolymitanus	ירושלימער ראַנונקל
R. ophioglossifolius / Mediterranean B.	מיטל־ים־ראַנונקל
R. repens / Creeping B.	קריכיקער ראַנונקל
RAPHANUS / Radish	רעטעך
R. raphanistrum / Wild R.	ווילדער רעטעך
R. sativus / Garden R.	(גאָרטן־)רעטעך
R. s. niger	שוואַרצער רעטעך
R. s. oleifera	ראַפּסרעטעך
R. s. radicula / Red R.	ראש־חודש־רעטעכל
RAPHIA / Raffiapalm	ראַפֿיע
RAUWOLFIA / Devilpepper	ראַוּוואָלפֿיע
RAVENALA madagascariensis / Madagascar Travelerstree	וועגסלײַט־בוים
REAUMURIA hirtella	האָריקער אַשליל
RESEDA / Mignonette	רעזעדע
R. alba / White M.	ווײַסע רעזעדע
R. globulosa	קײַלעכל־רעזעדע
R. lutea / Yellow M.	געלע רעזעדע
R. odorata / Common M.	שמעקעדיקע רעזעדע
RETAMA roetam	מידבר־רעטאַמע

RHAGADIOLUS	שטערנקע
R. edulis	עסעוודיקע שטערנקע
R. stellatus	סתּם שטערנקע
RHAMNACEAE	פֿוילבוימיקע
RHAMNUS / Buckthorn	פֿוילבוים
R. alaternus / Italian B.	מיטל־ימישער פֿוילבוים
R. cathartica / Common B.	נאָדל־פֿוילבוים
R. frangula / Glossy B.	ברעכיקער פֿוילבוים
R. lanceolata / Lanceleaf B.	לאַנצעט־פֿוילבוים
R. punctata	געפּינטלטער פֿוילבוים
R. purshiana / Cascara B.	סאַגראַדע
RHEUM / Rhubarb	ראַבאַרבער
R. palaestinum	מידבר־ראַבאַרבער
R. palmatum / Sorrel R.	פֿינגער־ראַבאַרבער
RHEXIA virginica / Common Meadowbeauty	בלאָנדע פּאהקעלעך
RHIZOCARPON	ווזאָדש
RHIZOPHORA mangle / American Mangrove	אַמעריקאַנער וואָרצלבוים
RHODODENDRON / Rhododendron	ראָדאָדענדראָן
R. arborescens / Sweet Azalea	ביימלדיקע אַזאַליע
R. arboreum / Tree R.	בוים־ראָדאָדענדראָן
R. calendulaceum / Flame Azalea	פֿלאַמיקע אַזאַליע
R. canescens / Piedmont Azalea	פּוך־אַזאַליע
R. dauricum / Dahurian R.	דאַורישער ראָדאָדענדראָן
R. maximum / Rosebay R.	געלקנאָפּ־אַזאַליע
R. myrtifolium / Myrtle R.	באַרג־ראָדאָדענדראָן
R. nudiflorum / Pinxterbloom Azalea	פּורפּל־אַזאַליע
R. roseum / Roseshell Azalea	רויז־אַזאַליע
R. vaseyi / Pinkshell Azalea	ראָזצוויט־אַזאַליע
RHUS / Sumac (see also TOXICODENDRON)	סומאַק
R. aromatica / Fragrant S.	שמעקעדיקער סומאַק
R. copallina / Flameleaf S.	פֿליגל־סומאַק
R. coriaria / Sicilian S.	גאַרבערבוים

R. glabra / Smooth S.	קאָליריקער סומאַק
R. tripartita	שטעכיקער סומאַק
R. typhina / Staghorn S.	עסיקבוים
RHYNCHOSIA minima / Least Rhynchosia	דריבנע רינכאָזיע
RIBES / Currant; Gooseberry	ווײַמפּערלעך; אַגרעס
R. alpinum / Alpine C.	אַלפּישע ווײַמפּערלעך
R. aureum / Golden C.	גאָלדענע ווײַמפּערלעך
R. burejense / Bureja G.	בורייער אַגרעס
R. nigrum / European Black C.	שוואַרצע ווײַמפּערלעך
R. odoratum / Clove C.	שמעקעדיקע ווײַמפּערלעך
R. rubrum / Northern Red C.	רויטע ווײַמפּערלעך
R. sanguineum / Winter C.	רויטצוויטיקע ווײַמפּערלעך
R. sativum / Common Red C.	גאָרטן־ווײַמפּערלעך
R. speciosum / Fuchsia G.	שאָנקעדיקע אַגרעס
R. uva-crispa / European G.	(אייראָפּעיִשע) אַגרעס
RICINUS communis / Castorbean	ריצנבוים
RICOTIA	קאַרמעליט
R. lunaria	לבֿנה־פֿיאַלקע
ROBBAIREA prostrata	כּורעים־ראָביירעע
ROBINIA / Locust	ראָביניע
R. hispida / Roseacacia L.	ראָזע ראָביניע
R. pseudoacacia / Black L.	ווײַסע אַקאַציע
R. viscosa / Clammy L.	קלייִקע ראָביניע
ROCCELLA tinctoria / Litmus Roccella	פֿאַרבערמאָך
ROCHELIA disperma	צווייזוימיקע ראָשעליע
ROEMERIA / Asiapoppy	רעמעריע
ROMULEA bulbocodium	ארץ־ישׂראל־ראָמולעע
RORIPPA	ראָריפּע
R. amphibia / Amphibious Marshcress	וואַסערכריין
R. nasturtium-aquaticum / Watercress	זשערעכע
ROSA / Rose	רויז
R. acicularis / Prickly Rose	נאָדלדיקע רויז

R. alba / Cottage R.	מילעכרויז
R. arvensis / Field R.	פֿעלדרויז
R. canina / Dog R.	הינטישע רויז; ווילדע רויז
R. centifolia / Cabbage R.	הונדערט־בלעטל־רויז
R. c. muscosa / Moss Cabbage R.	מאָכרויז
R. cinnamomea / Cinnamon R.	דאָרנרויז
R. c. plena / Double C. R.	מײַרויז
R. damascena / Damask R.	קאַזאַנליקישע רויז
R. eglanteria / Sweetbrier R.	ווײַנרויז
R. foetida / Austrian Brier R.	געלרויז
R. gallica pumila / Dwarf French R.	נידעריקע רויז
R. involuta / Burnet R.	שאָטלענדישע רויז
R. multiflora / Japanese R.	סך־צוויט־רויז
R. m. platyphylla / Seven-sisters J. R.	זיבלינגרויז
R. odorata / Tea R.	טיירויז
R. pendulina / Drophip R.	בערגרויז
R. pomifera / Apple R.	האָריקע רויז
R. setigera / Prairie R.	דרײַבלאַט־רויז
R. spinosissima pimpinellifolia / Pimpinella Scotch R.	פֿרויענרויז
ROSACEAE	רויזנבלומיקע
ROSMARINUS officinalis / Rosemary	(רפֿואהדיקער) ראָזמאַרין
ROTTBOELLIA compressa	געפּרעסטע ראָטבעליע
ROYSTONEA / Royalpalm	מלכות־פּאַלמע
RUBIA / Madder	כאַנעפּויעס
R. tenuifolia	שמאָלבלאַטיקע כאַנעפּויעס
R. tinctorum / Common M.	רויטע כאַנעפּויעס
RUBIACEAE	כאַנעפּויִקע
RUBUS / Blackberry; Dewberry; Raspberry	*מאַלענעס; אָזשענעס
R. allegheniensis / Allegany Blackberry	אַלעגענער אָזשענעס

* מאַלענעס = די רויטע; אָזשענעס = די שוואַרצע

R. caesius / European Dewberry (שוואַרצע) אָזשעגעס; שוואַרצע מאַלענעס
R. chamaemorus / Cloudberry ווייַסע מאַלענעס
R. frondosus / Yankee Blackberry אַמעריקאַנער אָזשענעס
R. fruticosus / European Blackberry גלייַך־שטענגלדיקע אָזשענעס; (שוואַרצע) בערעלעך
R. idaeus / Red Raspberry עכטע מאַלענעס
R. i. aculeatissimus בירעבידזשאַנער מאַלענעס
R. loganobaccus / Loganberry לאָגאַן־יאַגדעס
R. melanolasius see R. idaeus aculeatissimus
R. nemorosus / Caucasian Dewberry וואַלד־אָזשענעס
R. occidentalis / Blackcap Raspberry אַמעריקאַנער מאַלענעס
R. plicatifolius פֿאַלדן־בלעטערדיקע אָזשענע
R. sanguineus / Holy Bramble סנה־מאַלענעס
R. saxatilis פֿעלדז־אָזשענעס
R. tomentosus ארץ־ישׂראל־מאַלענעס
RUDBECKIA hirta / BlackeyedSusan שוואַרץ־חנדעלע
RUMEX / Dock כטשוף
R. acetosa / Garden Sorrel שטשאַוו; כטשוף
R. acetosella / Sheep Sorrel קוואַסעץ
R. alpinus / Alpine D. אַלפּנכטשוף
R. bucephalophorus פֿערדסקאָפּ־כטשוף
R. confertus פֿערדשטשאַוועל
R. crispus / Curly D. געקרייַזלטער כטשוף
R. obtusifolius / Bitter D. האָזן־שטשאַוועל
R. patientia / Patience D. גאָרטן־שטשאַוויע
R. pulcher / Fiddleleaf D. שאָנקעדיקער כטשוף
R. roseus / Rosy D. פּאַזי
R. vesicarius roseus se R. roseus
R. rotschildianus אַוויאָנכטשוף
RUPPIA / Widgeonweed רופּיע
R. maritima / Widgeongrass ים־רופּיע

RUSCUS / Butchersbroom	רוסקוס
RUSSULA / Russula	פֿעפֿער־שוועמל
R. emetica / Emetic R.	קראַסנאָהאָלאָפֿצע
R. virescens / Green R.	סאָראַווייעשקע
RUTA / Rue	רוטע
R. bracteosa	ארץ־ישׂראל־רוטע
R. graveolens / Common R.	ווײַנרוטע
RUTACEAE / Rue Family	רוטיקע

SABAL / Palmetto	סאַבאַל
S. louisiana / Lousiana P.	דריבנער סאַבאַל
S. palmetto / Cabbage P.	קרויטסאַבאַל
SACCHAROMYCES / Brewers' Yeast	בירהייוון
S. ellipsoideus	ווײַנהייוון
SACCHAROMYCETACEAE	הייוון־שוועמלעך
SACCHARUM / Sweetcane	צוקעררער; צוקער־שטעקל
S. biflorum	מיצריש צוקער־שטעקל
S. officinarum / Sugarcane	קולטיווירט צוקער־שטעקל
SAGINA / Pearlwort	פּערלע
S. apetala	דריבנע פּערלע
SAGITTARIA / Arrowhead	פֿײַלנבלאַט
S. latifolia / Common A.	ברייטער פֿײַלנבלאַט
S. sagittifolia / Oldworld A.	געווינטלעכער פֿײַלנבלאַט
SAINTPAULIA ionantha / Common Africanviolet	סתּם קאַפּ־פֿיאַלקע
SALICACEAE	הושענא־בײמערדיקע
SALICORNIA / Glasswort	זאַלצל
S. fruticosa / Leadbush G.	סך־יאָריק זאַלצל
S. herbacea	גראָזיק זאַלצל
SALIX / Willow	ווערבע; הושענא־בוים
S. alba / White W.	ווײַסער הושענא־בוים
S. amygdalina / Almondleaf W.	מאַנדל־ווערבע
S. amygdaloides / Peachleaf W.	פֿערשקע־ווערבע
S. aurita / Roundear W.	אויערדיקער הושענא־בוים
S. babylonica / Babylon Weeping W.	וויינעדיקע ווערבע
S. bebbiana / Bebb W.	אָדערבלאַט־ווערבע
S. caprea / Goat W.	ציגענער הושענא־בוים
S. cinerea / Gray W.	שאַרער הושענא־בוים
S. daphnoides / Daphne W.	שימלדיקער הושענא־בוים
S. discolor / Pussy W.	קעצעלעך־ווערבע
S. fragilis / Brittle W.	ברעכיקע ווערבע
S. glauca / Grayleaf W.	גראָער הושענא־בוים

S. gracilistyla / Bigcatkin W.	טונבערגס ווערבע
S. humilis / Prairie W.	קאַרליק־ווערבע
S. interior / Sandbar W.	לענטעבלאַט־ווערבע
S. livida	בלאָלעכער הושענא־בוים
S. myrsinifolia	שוואַרץ־ווערנדיקער הושענא־בוים
S. myrtilloides / Whortleberry W.	טשערניצע־ווערבע
S. nigra / Black W.	שוואַרצע ווערבע
S. nigricans see S. myrsinifolia	
S. pentandra / Laurel W.	לאָבערדיקער הושענא־בוים
S. purpurea / Purpleosier W.	פורפלנע ווערבע
S. repens / Creeping W.	קריכיקער הושענא־בוים
S. rorida	טויִקע ווערבע
S. rubra / Red W.	רויטע ווערבע
S. sericea / Silky W.	סאַמעט־ווערבע
S. thunbergiana see S. gracilistyla	
S. viminalis / Basket W.	קוישווערבע
SALSOLA / Russianthistle	קורײַ; זאַלצגראָז
S. autrani	שאָנקעדיקער קורײַ
S. kali / Common R.	קרײַנער קורײַ
S. rosmarinus	ראָזמאַרין־קורײַ
SALVIA / Sage	שאַלוויִע
S. graveolens	שמעקעדיקע שאַלוויִע
S. horminum / Joseph S.	באַקרוינטע שאַלוויִע
S. officinalis / Garden S.	גאָרטן־שאַלוויִע
S. pratensis / Meadow S.	לאָנקע־שאַלוויִע; שלאַנגען־קעפּל
S. sclarea / Clary S.	מעדיצינישע שאַלוויִע
S. sclerochloa see SCLEROCHLOA dura	
S. splendens / Scarlet S.	שאָנקעדיקע שאַלוויִע
S. verbenaca / Verbena S.	ווערבענע־שאַלוויִע
S. verticillata / Lilac S.	בעז־שאַלוויִע
SAMBUCUS / Elder	בוזינע; באָז
S. canadensis / American E.	פורפלנע בוזינע

S. ebulus / Mediterranean Herb E.	דריבנער באָז
S. nigra / European E.	ווילדער באָז
S. pubens / Scarlet E.	שאַרלעך בוזינע
S. racemosa / European Red E.	רויטע בוזינע
SANGUINARIA canadensis / Bloodroot	קאַנאַדער בלוטניק
SANGUISORBA / Burnet	בלוטגראָז
S. officinalis / Garden B.	אַפטייקערש בלוטגראָז
S. tenuifolia / Siberian B.	דין־בלעטערדיק בלוטגראָז
SANTALACEAE	צינדלדיקע
SANTALUM / Sandalwood	צינדל
SAPINDACEAE	זייפֿיאַגדעדיקע
SAPINDUS / Soapberry	זייפֿיאַגדע
S. drummondi / Western S.	מערבֿ־אַמעריקאַנער זייפֿיאַגדע
S. saponaria / Southern S.	דרום־אַמעריקאַנער זייפֿיאַגדע
SAPIUM sebiferum / Chinese Tallowtree	כינעזישער חלבֿניק
SAPONARIA / Soapwort	זייפֿגראָז
S. officinalis / Bouncingbet	זייפֿן־וואָרצל
S. vaccaria / Cow S.	קו־זייפֿגראָז
SARGASSUM bacciferum / Gulfweed Sargasso	גאָלפֿגראָז
SARRACENIA / Pitcherplant	לאָגל־בלימל
SARRACENIACEAE	לאָגל־בלימלדיקע
SASSAFRAS albidum / Common Sassafras	סגולה־סאַסעפֿראַס
SATUREIA / Savory	טשאַבער
S. calamintha / Calamint S.	סגולה־טשאַבער
S. chinensis / Chinese S.	כינעזישע קאַלאַמינטע
S. hortensis / Summer S.	טשעפטשיק
S. thymbra	ארץ־ישׂראל־טשאַבער
SAUSSUREA / Saussurea	סאַוסורעע

SAXIFRAGA / Saxifrage	שטיינברעכער
S. hederacea	ארץ־ישׂראלדיקער שטיינברעכער
SAXIFRAGACEAE	שטיינברעכיקע
SCABIOSA / Scabious	סקאַביאָזע
S. argentea	קרײַנער סקאַביאָזע
S. atropurpurea / Sweet S.	זיסע סקאַביאָזע
S. eremophila	מידבר־סקאַביאָזע
S. fischeri / Fischer's S.	פֿישערס סקאַביאָזע
S. prolifera	פֿרוכפּערדיקע סקאַביאָזע
SCANDICIUM stellatum	שטערן־נאָלקע
SCANDIX / Shepherds-needle	נאָל
S. pecten-veneris / Venuscomb S.	ווענוס־קאַם(־נאָל)
SCHEELEA martiana	אורוקורי
SCHINOPSIS / Redquebracho	קעבראַטשאָ
SCHINUS / Peppertree	פֿעפֿערבוים
S. molle / California P.	קאַליפֿאָרניער פֿעפֿערבוים
S. terebinthifolia / Brazil P.	טערעבינטיקער פֿעפֿערבוים
SCHISANDRA / Magnoliavine	לימענע־יאַגדע; לימאָניק
S. chinensis / Chinese M.	כינעזישער לימאָניק
SCHISMUS barbatus / Mediterraneangrass	מיטל־ים־גראָז
SCHIZANDRA see SCHISANDRA	
SCHOENOCAULON / Sabadilla	סאַבאַדיל
SCHOENUS	קעפּל־טשערעט
SCHOTIA / Kafirbeantree	שויטאַק
SCILLA / Squill	ים־ציבעלע
S. autumnalis / Autumn S.	אָסיענדיקע ים־ציבעלע
S. hyacinthoides / Hyacinth S.	היאַצינטיקע ים־ציבעלע
SCIRPUS / Bulrush	טשערעט
S. cernuus / Weeping B.	וויינעדיקער טשערעט
S. eriophorum see ERIOPHORUM	

S. holoschoenus	קײַלעכל־טשערעט
S. lacustris / Great B.	אָזערעס־טשערעט
S. supinus	העלדישער טשערעט
SCLEROCHLOA dura / Hardgrass	העלדיש גאָרטנגראָז
SCLEROPOA / Stiffgrass	שטײַפֿגראָז
SCOLOPENDRIUM <u>see</u> PHYLLITIS	
SCOLYMUS / Oysterplant	קאָרעבלום
S. hispanicus / Spanish O.	עסעוודיקע קאָרעבלום
S. maculatus	שטעכיקע קאָרעבלום
SCORZONERA / Serpentroot	סקאָרצאָנער
S. hispanica / Blacksalsify S.	שפּאַנישער סקאָרצאָנער
S. multicarpa	סך־פֿרוכטיקער סקאָרצאָנער
S. tau-saghyz	טאַו־סאַגיז
SCROPHULARIA / Figwort	ברוינוואָרצל
S. deserti	מידברדיקער ברוינוואָרצל
S. vernalis / Spring F.	װעסנעדיקער ברוינוואָרצל
S. xanthoglassa	סתּם ברוינוואָרצל
SCROPHULARIACEAE / Figwort Family	ברוינוואָרציקע
SCUTELLARIA / Skullcap	שליאָמניק
S. fruticosa	פֿרוכטיקער שליאָמניק
SEBESTENA <u>see</u> CORDIA sebestena	
SECALE / Rye	קאָרן
S. cereale / Rye	קאָרן
S. cornutum	מוטער־קאָרן
SECURIGERA coronilla / Hatchetvetch	קרוינהעקל
SEDUM / Stonecrop	זאַמדפֿעפֿער
S. acre / Goldmoss S.	בײַסיקער זאַמדפֿעפֿער
S. aizoon / Aizoon S.	לעבעדיק־געבויריקער זאַמדפֿעפֿער
S. album / White S.	וואָרעמגראָז
S. laconicum	גרעקישער זאַמדפֿעפֿער
S. rosea / Roseroot S.	רויזן־וואָרצל

S. spinosum	שטעכיקער זאַמדפֿעפֿער
S. telephium / Liveforever S.	האָזנקרויט
SELAGINELLA / Selaginella	סעלע־גינעלע
S. lepidophylla / Resurrection S.	תּחית־המתימל
SEMECARPUS anacardium / Cashew Markingnut	זכּרון־בוים
SEMPERVIVUM / Houseleek	חיַי־עולמל
SENECIO / Groundsel	זקנדל
S. flammens	פֿײַערדיק זקנדל
S. jacobaea / Ragwort G.	יעקבֿס זקנדל
S. vernalis	ווּעסנע־זקנדל
S. vulgaris / Common G.	געוויינטלעך זקנדל
SEQUOIA / Sequoia	סעקוווּיע
S. gigantea / Giant S.	גיגאַנטישע סעקוווּיע
S. sempervirens / Redwood	רויטע סעקוווּיע
SERAPIAS see EPIPACTIS	
SERIOLA	כאַסאַס
SERRATULA / Sawwort	ציינדלגראָז
S. cerinthifolia	געל ציינדלגראָז
S. coronata	קריינדלדיק ציינדלגראָז
SESAMUM indicum / Oriental Sesame	קונזשוט; סומסום
SETARIA / Bristlegrass; Millet	מויזן־קאָרן
S. glauca	בלאָ־גראָ־מישיי
S. italica / Foxtail M.	מאָהאַר
S. palmifolia / Palmgrass	פּאַלמע־מויזן־קאָרן
S. viridis / Green B.	טשומיזע; גרינער מישיי
SHEPHERDIA / Buffaloberry	פּופֿלאויפּס
S. argentea / Silver B.	זילבערדיק פּופֿלאויפּס
S. canadensis / Russet B.	שוימיק פּופֿלאויפּס
SHERARDIA arvensis / Fieldmadder	(פֿעלד־)שעראַרדיע
SIDERITIS / Ironwoundwort	אײַזנקע
S. pullulans	ווּיִעדיקע אײַזנקע
SIDEROXYLON / Jungleplum	דזשאָנגלפֿלאָם

SILENE / Silene	סילענע
S. conoidea	קונדושיע
S. cucubalus / Bladder S.	קנאַל־סילענע; קריגעלעך
S. inflata see S. cucubalus	
S. modesta	באָרטן־סילענע
S. noctiflora / Nightflowering S.	נאַכטשטערן
S. nutans / Nodding S.	דרימל־סילענע
S. oxyodonta	שאַרפֿציין־סילענע
S. virginica / Firepink S.	פֿלאַם־פֿײַערל
SILPHIUM laciniatum / Compassplant	קאָמפּאַסבלום
SILYBUM marianum / Blessed Milkthistle	סתּם גדילן
SIMAROUBACEAE / Quassia Family	קוואַסיִעדיקע
SINAPIS alba see BRASSICA hirta	
SINAPIS arvensis see BRASSICA kaber	
SINNINGIA speciosa / Common Gloxinia	שאָנקעדיקע גלאָקסיניע
SISON exaltatum	אױפֿגעשאָסענער סיסאָן
SISYMBRIUM	טודרע
S. bilobum	שאָנקעדיקע טודרע
S. officinale / Hedgemustard	רפֿואה־טודרע
SISYRINCHIUM /Blue-eyedgrass	זון־בלאָערל
SIUM / Waterparsnip	סיִום
S. latifolium	ברייט־בלעטערדיקער סיִום
SMILACINA / Solomonplume	סמילאַצינע
S. racemosa / Feather S.	זיגזאַגל
S. dahurica	דאַורישע סמילאַצינע
SMILAX / Greenbrier	(ליפּשיץ־)פּערילע
S. aspera / Eurasian G.	שאָרסטיקע ליפּשיץ־פּערילע
S. rotundifolia / Common G.	קײַלעך־בלאַטיקע ליפּשיץ־פּערילע
S. walteri / Redhead G.	אָנדאָרנדיקע ליפּשיץ־פּערילע
SOLANACEAE	נאַכטשאָטנדיקע

SOLANUM / Nightshade	נאַכטשאָטן
S. carolinense / Carolina Horsenettle	שטעכיקער נאַכטשאָטן
S. dulcamara / Bitter N.	זיס־ביטערער נאַכטשאָטן
S. lycopersicum see LYCOPERSICON esculentum	
S. melongena / Garden Eggplant	פּאַטלעזשאַן
S. nigrum / Black N.	שוואַרצער נאַכטשאָטן; (שוואַרצער) פּאַסליאָן
S. tuberosum / Potato	קאַרטאָפֿל(יע)
S. wendlandi / CostaRican N.	ווענדלאַנדס נאַכטשאָטן
SOLDANELLA / Alpenclock	קײַלער־בלעטערניק
SOLENOSTEMMA argel	מידבר־כאַרגאַל
SOLIDAGO / Goldenrod	גינגאָלדעלע
S. altissima / Tall G.	העלדיש גינגאָלדעלע
S. bicolor / Silver G.	זילבערן גינגאָלדעלע
S. speciosa / Noble G.	מלכותדיק גינגאָלדעלע
S. virgaurea / European G.	אייראָפּעיִש גינגאָלדעלע
SONCHUS / Sowthistle	אָסאָט; ווייצנגראָז
S. arvensis / Field S.	פֿעלד־אָסאָט
S. oleraceus / Common S.	בוימל־אָסאָט
SOPHORA japonica / Japanese Pagodatree	פּאַגאָדע־בוים
SORBARIA sorbifolia / Ural Falsespirea	ראַבינע־סאָרבאַריע
SORBUS / Mountainash	ראַבינע
S. aria / Whitebeam M.	אָראַנזשענע ראַבינע
S. aucuparia / European M.	קרעלבוים; שפּערלבוים
S. decora / Showy M.	שאָנקעדיקע ראַבינע
S. domestica / Servicetree M.	גאָרטן־ראַבינע
S. torminalis / Checkertree M.	ווילדער שפּערלבוים
S. trilobata	דרײַלאָפּיקע ראַבינע
SORGHUM / Sorghum	סאָרגע
S. halepense / Johnsongrass	אַרם־סאָרגע
S. vulgare / Sorghum	סתם דורע
S. v. caffrorum / Kafir	אינדישער הירזש
S. v. durra / Durra	דורע

S. v. saccharatum / Sorgho	צוקער־סאָרגע
S. v. sudanense / Sudangrass	סודאַנער גראָז
S. v. technicum / Broomcorn	בעזעם־סאָרגע
SPARGANIACEAE	שטעכלקאָפיקע
SPARGANIUM / Burreed	שטעכלקאָפ
S. neglectum	ארץ־ישׂראלדיקער שטעכלקאָפ
S. simplex	פשוטער שטעכלקאָפ
SPARTIUM junceum / Weaversbroom	שפאַנישער ביבערבוים
SPECULARIA / Venuslookingglass	שפיגעלע
S. falcata	סערפ־שפיגעלע
S. pentagonia	פֿינעף־עקעכיק שפיגעלע
S. speculum-veneris	שאָנקעדיק שפיגעלע
SPERGULA / Spurry	שפערגל
S. arvensis / Corn S.	(פֿעלד)שפערגל
S. pentandra / Wingseed S.	פֿינעווער־שפערגל
SPERGULARIA / Sandspurry	אַספערגולאַריע
SPERMATOPHYTA / Flowering Plants	זוימען־געוויקסן; ספערמאַטאָפֿיטן
SPHAGNUM / Sphagnum	טאָרפֿמאָך
SPIGELIA marilandica / Pinkroot Spigelia	ראָזעווע ספיגעליע
SPINACIA / Spinach	שפינאַט; שפינאַק
S. oleracea / Pricklyseed S.	(גאָרטן־)שפינאַק
SPIRAEA / Spirea	ספירעע
S. alba / Narrowleaf Meadowsweet S.	ווײַסצוויט־ספירעע
S. chamaedryfolia / Germander S.	קנופבלאַט־ספירעע
S. latifolia / Broadleaf Meadowsweet S.	ברייטבלאַט־ספירעע
S. media / Oriental S.	מיטעלע ספירעע
S. prunifolia / Bridalwreath S.	כלה־קרוין

S. salicifolia / Willowleaf S.	ווערבע־בלעטערדיקע ספּירעע
S. sorbifolia see SORBARIA sorbifolia	
SPIRANTHES / Ladiestresses	ספּיראַנטעס
S. australis	אויסטראַלישער ספּיראַנטעס
SPODIPOGON sibiricus	סיבירער ספּאָדיפּאָגאָן
SPOROBOLUS / Dropseed	פֿאַלעכל
STACHYS / Betony	בעטאָניע
S. arvensis / Fieldnettle B.	פֿעלד־בעטאָניע
S. officinalis / Common B.	סגולה־בעטאָניע
STAPHYLEA / Bladdernut	פּענכערנוס
S. pinnata / European B.	טויטנקאָפּ־פּענכערנוס
S. trifolia / American B.	דרײַ־בלעטלדיקע פּענכערנוס
STAPHYLOCOCCUS	סטאַפֿילאָקאָק
STATICE see LIMONIUM	
STELLARIA / Starwort	שטערנדל
S. media / Chickweed	פֿײַכט שטערנדל
S. radians	שטראַליק שטערנדל
STERCULIACEAE / Cacao Family	קאַקאַאָדיקע
STERNBERGIA / Sternbergia	שטערנבערגיע
S. colchiciflora / Colchicum S.	אייביקל־שטערנבערגיע
S. lutea / Falldaffodil	געלע שטערנבערגיע
S. spaffordiana / Spaffords S.	גרויסע שטערנבערגיע
STIPA / Needlegrass; Feathergrass	(נ)אָלגראָז
S. effusa	סיבירער נאָלגראָז
S. parviflora	דריבנע־צוויטיק נאָלגראָז
S. pennata / European F.	פֿעדער־נאָלגראָז
S. tenacissima / Esparto N.	כילפֿע
S. tortilis	סם נאָלגראָז
STRATIOTES / Watersoldier	וואַסערזעג

S. aloides / Watersoldier	אַליאָז־וואַסערזעג
STRELITZIA reginae / Queens Bird-of-Paradise-Flower	מלכותדיקע גן־עדן־פֿויגלבלום
STREPTOCARPUS / Cape-primrose	קאַפּ־צוויט
STREPTOCOCCUS	סטרעפּטאָקאָק
STRYCHNOS / Poisonnut	סטריכנאָס
S. nuxvomica / Nuxvomica P.	ברעכנוס
S. spinosa / Kafirorange P.	קאַפֿער־פּאַלטשינע
STYGMATELLA longistyla	רויט סימנדל
STYLOCLINE	גאָמעד
STYRACACEAE	בליווײַסיקע
STYRAX / Snowbell	בליווײַסל
S. grandifolia / Bigleaf S.	גרויס־בלעטערדיק בליווײַסל
S. officinalis / Drug S.	סטאָראַקס(בוים)
SUAEDA / Seepweed	ראָפּעלע
S. asphaltica	מידבר־ראָפּעלע
S. fruticosa / Alkali S.	קוסטיק ראָפּעלע
S. splendens	שאָנקעדיק ראָפּעלע
SUCCISA pratensis / Meadow Succisa	טײַוולגראָז
SUILLUS luteus	פּעמפּקעס
SWERTIA / Swertia	זומפּבלום
SWIETENIA / Mahogany	מאַהאָן
SYMPHORICARPOS / Snowberry	שניי־יאַגדעס
S. albus / Common S.	סתּם שניי־יאַגדעס
S. occidentalis / Western S.	גרינבלעכע שניי־יאַגדעס
S. orbiculatus / Indiancurrant Coralberry	רויטלעכע שניי־יאַגדעס
SYMPHYTUM officinale / Common Comfrey	רפֿואהדיקער ביינהײלער
SYMPLOCARPUS foetidus / Skunkcabbage	טכויערקרויט
SYMPLOCOS tinctoria /	אַמעריקאַנער פּערדס־מאכל

Common Sweetleaf	
SYRINGA / Lilac	בעז; מײַ
S. amurensis / Amur L.	אַמורער מײַ
S. vulgaris / Common L.	געווײנטלעכער מײַ; געווײנטלעכער בעז
S. v. alba / White C. L.	ווײַסער בעז
SYZYGIUM	סיזיגיום
S. aromaticum / Clovetree	נעגעלעך־בוים
S. jambos / Roseapple	יאַמבוסבוים

TABERNAEMONTANA utilis / Cowtree	מילעכבוים
Tabernaemontana	
TAGETES / Marigold	סאַמעטקע
T. erecta / Aztec M.	אַזטעקישע סאַמעטקע
T. patula / French M.	פֿראַנצייזישע סאַמעטקע
TAMARICACEAE / Tamarisk Family	טאַמאַריסקיקע
TAMARINDUS indica / Tamarind	טאַמאַרינד
TAMARIX / Tamarisk	טאַמאַריסק
T. aphylla / Athel T.	אָנבלעטערדיקער טאַמאַריסק
T. articulata see T. aphylla	
T. pentandra / Fivestamen T.	פֿינעף־פֿעדעם־טאַמאַריסק
T. pseudo-pallasii	באָרטן־טאַמאַריסק
TAMUS communis / Common Blackbryony	סם טאַמוס
TANACETUM vulgare / Common Tansy	קוקובלימל
TANGHINIA / Tanghin	טאַנגין
TAPHRINA	בלעטער־שוועמלעך
TARAXACUM / Dandelion	לופֿטל; בלעזערל
T. koksaghyz / Kok-saghyz	קאָקסאַגיז
T. megalorrhizon	גרויסוואָרצל־לופֿטל
T. officinale / Common D.	(מעדיציניש) לופֿטל; בלינדע בלום
TAXACEAE / Yew Family	טאַקסוסדיקע
TAXODIUM / Baldcypress	בלאָטע־ציפרעס
T. distichum / Common B.	אַמעריקאַנער בלאָטע־ציפרעס
T. mucronatum / Montezuma B.	פעמפיק־בלאָטע־ציפרעס
TAXUS / Yew	טאַקסוס
T. baccata / English Y.	געווייִנטלעכער טאַקסוס; ציס
T. b. pendula / Weeping Y.	ווייִנעדיקער טאַקסוס
T. b. repandens / Spreading Y.	שפרייטיקער טאַקסוס
T. cuspidata / Japanese Y.	יאַפּאַנישער טאַקסוס
T. devastoni	אָפּטימיסטישער טאַקסוס
TECOMA / Trumpetbush	'ומייטניק

TECOMARIA / Tecomaria	טעקאָמאַריע
T. capensis / Cape-honeysuckle	קאַפּלענדישע טעקאָמאַריע
TECTONA grandis / Common Teak	סתּם טיקבוים
TELEPHIUM / Orpine	ראָסכאָדניק
T. sphaerospermum	קײַלעכל־ראָסכאָדניק
TEPHROSIA apollinea	שאָנקעדיקע טעפֿראָסיע
TERMINALIA / Terminalia	גאָרנבוים
TESTUDINARIA elephantipes / Hottentotbread Tortoiseplant	האָטנטאָטן־ברויט
TETRADICLIS	פֿירערל
TETRAGONIA	כמו־שפּינאַט
T. expansa / NewZealand-spinach	נײַ־זעלענדישער (כמו־)שפּינאַט
TETRAGONOLOBUS see LOTUS	
TETRAPOGON	פֿירניק
TEUCRIUM / Germander	גאַמאַנדער
T. fruticans / Bush G.	בלאָער גאַמאַנדער
T. marum / Cat-thyme G.	קאַץ־גאַמאַנדער
T. polium / Golden G.	גילדענער גאַמאַנדער
T. scordioides / Water G.	קנאָבל־גאַמאַנדער
THALICTRUM / Meadowrue	טאַליקטרום
T. aquilegifolium / Columbine M.	וואַסער־זאַמל־בלעטערדיקער טאַליקטרום
T. chinense	כינעזישער טאַליקטרום
T. minus / Low M.	קליינער טאַליקטרום
T. simplex / Slimtop M.	פּשוטער טאַליקטרום
THALLOPHYTA	טײַגל־געוויקסן
THEACEAE / Tea Family	טייִקע
THEOBROMA / Chocolatetree	שאָקאָלאַד־בוים
T. cacao / Cacao	קאַקאַאָבוים
THESIUM humile	דריבנע פֿלאַקסל
THLASPI / Pennycress	טאַשנגראָז

T. perfoliatum / Thorowort P.	איבערגעוואָקסן טאַשנגראָז
THRINCIA tuberosa	קנוליקע געלקע
THUJA / Arborvitae	טויע
T. occidentalis / Eastern A.	אַמעריקאַנער טויע
T. plicata / Giant A.	העלדישע טויע
THYMELAEA hirsuta	האָריקע טימעלעע
THYMELAEACEAE / Mezeron Family	יאַגדעדיקע
THYMUS / Thyme	טימיאַן
T. capitatus / Conehead T.	קאָנוסדיקער טימיאַן
T. serpyllum / Mother-of-thyme	פֿעלדקימל(־טימיאַן)
T. vulgaris / Common T.	גאָרטן־טימיאַן
TIGRIDIA / Tigerflower	טיגערבלום
TILIA / Linden; Basswood	ליפּע; לינדנבוים
T. amurensis / Amur L.	אַמורער ליפּע
T. cordata / Littleleaf L.	קליין־בלעטלדיקער לינדנבוים
T. heterophylla / Beetree L.	ווײַסבלאַט־ליפּע
T. mandshurica / Manchurian L.	מאַנדזשורער לינדנבוים
T. neglecta / Quebec L.	קוויבעקער ליפּע
T. platyphyllos / Bigleaf L.	בלעטערדיקע ליפּע
T. tomentosa / Silver L.	זילבערדיקער לינדנבוים
TILIACEAE	ליפּעדיקע
TILLAEA / Pygmyweed	טילעע
T. alata	פֿליגלדיקע טילעע
TILLANDSIA usneoides / Treebeard Tillandsia	באָרדלישײַ
TOLPIS umbellata	שערעם־טאָלפּיס
TORILIS / Hedgeparsley	פּעטרישניק
T. neglecta	פֿאַרשעמטער פּעטרישניק
T. nodosa / Knotted H.	קנופּיקער פּעטרישניק
TORREYA taxifolia / Florida Torreya	שמוכטיקער כמו־מושקעט

TOXICODENDRON		סם־האָלץ
T. diversilobum	Pacific Poisonoak	מערבֿ־אַמעריקאַנער סם־האָלץ
T. radicans	Common Poisonivy	סם־בלעטלעך
T. vernicifluum	Japanese Lacquertree	לאַקיר־סם־האָלץ
T. vernix	Poisonsumac	סומאַק־סם־האָלץ
TRACAULON sagittatum	Arrowleaf Tearthumb	פֿײַליקער פֿינגער־רײַסער
TRADESCANTIA	Spiderwort	טראַדעסקאַנציע
T. fluminensis	Wanderingjew	נעכטיקער־טאָג
TRAGANUM nudatum		ארץ־ישׂראל־נאַקעטקע
TRAGOPOGON	Salsify	ציגן־בערדל
T. buphtalmoides		געל ציגן־בערדל
T. porrifolius	Vegetable-oyster S.	האָבער־וואָרצל
TRAPA natans	Waterchestnut	וואַסערניסלעך
TRIANTHEMA	Horse-purslane	דרײַניק
T. pentandrum		פֿינעווער־דרײַניק
TRIBULUS		דרײַשפּיץ
T. terrestris	Puncturevine	ארץ־ישׂראלדיקער דרײַשפּיץ
TRICHILIA emetica	Mafura Bitterwood	קאַפּלענדישער כּמו־מאַהאָן
TRICHOCEREUS pilocereus		אַרגענטינער לײַכטער־קאַקטוס
TRICHODESMIUM boissieri		בואַסיעס טשוב
TRICHOLOMA equestre	Equestrian Tricholoma	שיפּקעס
TRIENTALIS borealis	American Starflower	צפֿונדיקער שטערנבלום
TRIFOLIUM	Clover	קאָנעשינע; קלעווער
T. alexandrinum	Egyptian C.	אַלעקסאַנדרינער קאָנעשינע
T. alpinum	Alpine C.	באַרג־קאָנעשינע

T. arvense / Rabbitfoot C.	פֿעלדקלעווער
T. filiforme / Thread C.	פֿאָדעם־קאַנעשינע
T. formosum	שאַנקעדיקע קאַנעשינע
T. fragiferum / Strawberry C.	יאַגדע־קאַנעשינע
T. hybridum / Alsike C.	שוועדישער קלעווער
T. incarnatum / Crimson C.	אינקאַרנאַטקע
T. lupinaster	לופּינישער קלעווער
T. medium / Zigzag C.	מיטעלע קאַנעשינע
T. pratense / Red C.	רויטער קלעווער
T. procumbens / Low Hop C.	געלע קאַנעשינע
T. repens / White C.	ווײַסער קלעווער
TRIGONELLA / Trigonella	דרײַקאַנטל
T. corniculata / Horned T.	הערנערדיק דרײַקאַנטל
T. foenum-graecum / Fenugreek T.	כילבע; פֿעניגרעקום
T. kotschyi	ירושלימער דרײַקאַנטל
T. maritima	באָרטן־דרײַקאַנטל
T. schlumbergeri	מידבר דיק דרײַקאַנטל
T. spinosa	רײַפּלדיק דרײַקאַנטל
TRILLIUM / Trillium	טריליום
T. erectum / Purple T.	שמוכטיקער טריליום
T. grandiflorum / Snow T.	ווײַסער טריליום
TRIOSTEUM perfoliatum / Common Horsegentian	פֿיבער־וואָרצל
TRIPLASIS / Sandgrass	זאַמדגראָז
TRIPTERIS vaillanti	מידברדיקער דרײַפֿליגל
TRISETUM / Trisetum	באַרשטהערל
T. flavescens / Yellow T.	האָבער־זאָלאָטיסטע
T. koelerioides	באָרטן־באַרשטהערל
T. sibiricum	סיביריש באַרשטהערל
TRITICUM / Wheat	ווייץ
T. aestivum / Wheat	יאַרענע; וויכער ווייץ; זומערווייץ
T. a. arnautka	אַרנאַוטקע
T. a. ukrainka	אוקראַיִנקע

T. compactum / Club W.	קאַרליקווייץ
T. dicoccoides / Wild W.	ווילדווייץ
T. dicoccum / Emmer	עמער; צווי־קערנערל
T. durum / Durum W.	האַרטער ווייץ
T. d. kubanka	טערקישער ווייץ
T. monococcum / Einkorn	איין־קערנדיקער ווייץ
T. spelta / Spelt	שפּעלץ; אָרקוש
T. turgidum / Poulard W.	ענגלישער ווייץ
T. vulgare see T. aestivum	
TRIZETUM see TRISETUM	
TROLLIUS / Globeflower	טראָליוס
T. europaeus / Common G.	אייראָפּעיִשער טראָליוס
T. laxus / American G.	אַמעריקאַנער טראָליוס
TROPAEOLUM / Nasturtium	נאַסטורציע
T. majus / Common N.	קראַסולקע
T. minus / Bush N.	דריבנע נאַסטורציע
TSUGA / Hemlock	צוגע
T. heterophylla / Pacific H.; Western H.	מערבֿ־אַמעריקאַנער צוגע
T. mertensiana / Mountain H.	געבערג־צוגע
TUBER melanosporum / Perigord Truffle	טרופֿל
TUBERARIA guttata	ארץ־ישׂראל־שאַמשעלע
TUBIFLORAE	טרײַבלבלומען
TULIPA / Tulip	טול(י)פּאַן
T. amplyophylla	נגבֿ־טוליפּאַן
T. censiana see T. stellata	
T. gesneriana / Common T.	טוליפּאַן־הראשון
T. polychroma / Josephscoat T.	קאָליריקער טוליפּאַן
T. stellata / Starry T.	שטערן־טוליפּאַן
T. suaveolens / Ducvanthol T.	שמעקעדיקער טוליפּאַן

T. systola	בערג־טוליפּאַן
TUNICA velutina / Hairy Tunicflower	האָריק טוניקל
TURGENIA latifolia	ברייטבלאַט־טורגעניע
TURNERA diffusa / Damiana T.	דאַמיאַנע
TUSSILAGO / Coltsfoot	פּאָדביאַל
T. farfara / Common C.	מוטער־שטיפֿמוטער
TYPHA / Cattail	סאַמעט־קעפּל
T. angustifolia / Narrowleaf C.	שמאָלבלאַטיק סאַמעט־קעפּל
T. latifolia / Comon C.	ברייטבלאַטיק סאַמעט־קעפּל
TYPHACEAE	סאַמעט־קעפּלדיקע

ULEX europaeus / Common Gorse	דערנערדיקער גונסטער
ULMACEAE	קנופבוימיקע
ULMUS / Elm	קנופבוים
U. alata / Winged E.	פֿליגל־קנופבוים
U. campestris see U. carpinifolia	
U. carpinifolia / Smoothleaf E.	בערעסט
U. c. suberosa / Corkbark S. E.	קאָריק־קנופבוים
U. fulva / Slippery E.	קלייִקער קנופבוים
U. glabra / Scotch E.	שאָרסטיקער קנופבוים
U. laevis / Russian E.	צעוואָרפֿענער קנופבוים
U. montana see U. glabra	
U. pedunculata see U. laevis	
U. pumila / Siberian E.	דריבנער קנופבוים
U. serotina / September E.	האַרבסטצוויט־קנופבוים
ULVA / Sealettuce	אולווע
UMBELLIFERAE	שירעם־בלומיקע
UMBELLULARIA californica / Californialaurel	קאַליפֿאָרניער שערעמניק
UMBILICUS / Navelwort	פופיקל
UREDINACEAE	זשאַווער(־שוועמל)
URGINEA / Seaonion	ווינטער־אָנזאָגער
U. maritima / Shore Drugsquill	ווילדע ציבעלע
UROCYSTIS occulta	קאָרנבראַנד
UROMYCES	אוראָמיצעס
U. pisi	אַרבעס־זשאַווער
URTICA / Nettle	קראָפּעווע; בריִעכץ
U. angustifolia	שמאָל־בלעטערדיקע קראָפּעווע
U. caudata	הײַטלדיק בריִעכץ
U. pilulifera / Roman N.	קײַלעכל־בריִעכץ
U. urens / Dog N.	(בריִ־)קראָפּעווע
URTICACEAE	קראָפּעווע־בלומיקע
USTILAGINALES / Smuts	בראַנד (שוועמלעך)
USTILAGO	תּבֿואה־בראַנד

U. tritici	ווייצבראַנד
U. zeae / Cornsmut	זונרויז־בראַנד
UTRICULARIA / Bladderwort	וואַסערבלעזל
U. intermedia	מיטל וואַסער־בלעזל
U. minor / Lesser B.	קליין וואַסער־בלעזל
U. vulgaris / Common B.	געווינטלעך וואַסער־בלעזל
UVULARIA / Merrybells	גלעקלקווייט

VACCARIA see SAPONARIA	
VACCINIUM / Blueberry	אַפּענעס; שוואַרצע יאַגדעס; שוואַרצע בערעלעך
V. angustifolium / Lowbush B.	נידעריקע אַפּענעס
V. arboreum / Farkleberry	בוים־אַפּענעס
V. cespitosum / Dwarf B.	דריבנע אַפּענעס
V. macrocarpum / Cranberry	אַמעריקאַנער גאָגעלעך
V. myrtillus / Myrtle Whortleberry	טשערניצעס
V. oxycoccos / Small Cranberry	זשע(רע)כלינעס; גאָגעלעך
V. stamineum / Common Deerberry	געווינטלעכע בלאָ־יאַגדע
V. uliginosum / Bog Bilberry	בויעכעס; שיכור־ניסלעך; בלאָ־יאַגדעס
V. vitis-idaea / Cowberry	באָרעפּקעס
V. v. minus / Mountain Cowberry	ברוסניצעס; ברעסלינעס
VALERIANA / Valerian	וואַלעריאַן
V. officinalis / Common V.	רפֿואה־וואַלעריאַן
VALERIANACEAE / Valerian Family	וואַלעריאַניקע
VALERIANELLA / Cornsalad	וואַלעריאַנעלע
V. coronata	געקריינטע וואַלעריאַנעלע
V. eriocarpa / Italian C.	איטאַליענישע וואַלעריאַנעלע
V. olitoria / European C.	פֿעלדסאַלאַט
V. tuberculata	קנויליקע וואַלעריאַנעלע
VALLISNERIA spiralis / Spiral Wildcelery	ספּיראַליקע וואַליסנעריע
VANILLA planifolia / Mexican Vanilla	וואַניל
VARTHEMIA	פֿעלדזנבלום
VAUCHERIA / Greenfelt	וואָשעריע
VERATRUM / Falsehellebore	שימעריצע
V. maacki	מאַאַקס שימעריצע
V. viride / American F.	אַמעריקאַנער שימעריצע

VERBASCUM / Mullein	קבֿרים־מנורות
V. eremobium	מידבר־מנורות
V. phoeniceum / Purple M.	פֿעניקישע מנורות
V. sinuatum / Mediterranean M.	מיטל־ים־מנורות
V. thapsiforme / Wool M.	קעניגרוט
V. thapsus / Flannel M.	דזיעוואַנע
VERBENA / Verbena	ווערבענע
V. hastata / Blue V.	בלאָע ווערבענע
V. officinalis / European V.	רפֿואה־ווערבענע
V. supina	העלדישע ווערבענע
VERBENACEAE	ווערבעניקע
VERONICA / Speedwell	וועראָניקע
V. anagallis-aquatica / Water S.	קוואַליקע וועראָניקע
V. arvensis / Common S.	פֿעלד־וועראָניקע
V. beccabunga / Beccabunga S.	וואַסער־וועראָניקע
V. incana / Woolly S.	וואָליקע וועראָניקע
V. komarovi	קאָמאַראָװס וועראָניקע
V. longifolia see V. maritima	
V. maritima	לאַנג־בלעטערדיקע וועראָניקע
V. polita / Wayside S.	גלאַנציקע וועראָניקע
V. sibirica	סיבירער וועראָניקע
VIBURNUM / Viburnum	קאַלענע־בוים
V. acerifolium / Mapleleaf V.	נעזבוים־קאַלענע
V. alnifolium / Hobblebush V.	אָלכעבלאַטיקע קאַלענע
V. edule	אײַנגעמאַכטס־קאַלענע
V. lantana / Wayfaringtree V.	מעלבוים
V. odoratissimum / Sweet V.	שמעקעדיקע קאַלענע
V. opulus / Europen Cranberrybush V.	שנייקויל
V. o. roseum / Snowball European V.	ראָזעווע שנייקויל
V. sargenti / Sargent Cranberrybush V.	סאַרזשענטס קאַלענע

V. sieboldi / Siebold V.	גלאַנצבלאַט־קאַלענע
V. tinus / Laurestinus V.	אייביק גרינע קאַלענע
V. tomentosum / Doublefile V.	שאָנקעדיקע קאַלענע
VICIA / Vetch	וויקע
V. amoena / Broadleaf V.	איינגענעמע וויקע
V. cracca / Bird V.	פויגל־באָנדלער; מויזן־וויקע
V. faba / Broadbean	ביב; (רוסישער) באָב
V. f. equina / Horsebean	פֿערדישע בעבלעך
V. f. major / Broadbean; Fieldbean	גרויסזוימיקער רוסישער באָב
V. f. minor / Small Horsebean	קליינזוימיקער רוסישער באָב
V. gigantea / Giant V.	ריזן־וויקע
V. peregrina	סתּם וויקע
V. pseudo-orba	פֿאַלש־טשיניקע וויקע
V. pubescens	קליינע בעבלעך
V. sativa / Common V.	שוואַרצער באָב
V. tenuifolia / Bramble V.	איידל־בלאַטיקע וויקע
V. unijuga / Pair V.	איינריפּיקע וויקע
V. ussuriensis	אוסורײַשע וויקע
V. villosa / Hairy V.	ווינטער־וויקע
VICTORIA regia / Royal Waterplatter	קייסער־וויקטאָריע
VIGNA / Cowpea	לוביע
V. nilotica	מיצרישע לוביע
V. sinensis / Common C.	קולטיווירטע לוביע
VILLARESIA	ווילאַרעסיע
V. nymphoides	פֿאַלש וואַסער־קריגל
VIMINARIA denudata / Rushbroom	אויסטראַלישעווימינאַריע
VINCA / Periwinkle	קבֿר־מירט
V. herbacea / Herbaceous P.	גראָזיקער קבֿר־מירט
V. minor / Common P.	באַרווינק
V. rosea see LOCHNERA rosea	
VINCETOXICUM / Milkvine	שוואַלבנגראָז

VIOLA / Violet	פֿיאַלקע; סאַמעטל
V. acuminata	שאַרף־בלעטערדיקע פֿיאַלקע
V. arvensis / Field V.	ברידערלעך
V. cornuta / Horned V.	האָרן־פֿיאַלקע
V. modesta	צניעותדיקע פֿיאַלקע
V. occulta	אײַנגעדעקטע פֿיאַלקע
V. odorata / Sweet V.	שמעקעדיקע פֿיאַלקע
V. papilionacea / Butterfly V.	פֿלאַטערל־פֿיאַלקע
V. patrini	פּאַטרינס פֿיאַלקע
V. pedata / Birdsfoot V.	פֿיסל־פֿיאַלקע
V. tricolor / Wild Pansy	חנהלעס אייגעלעך; (פֿעלד)בראַטקעס
V. t. hortensis / Garden Pansy	אַמנון־ותמר
VIOLACEAE	פֿיאַלקעדיקע
VISCUM	מיסטל
V. album / European Mistletoe	(איראָפּעיִשער) מיסטל
V. cruciatum	ארץ־ישׂראל־מיסטל
VITACEAE	ווײַנטרויבנדיקע
VITEX / Chastetree	וויטעקס
V. agnuscastus / Lilac C.	יצר־טובֿניק
V. pseudonegundo	הויכער וויטעקס
VITIS / Grape	(ווײַנ)טרויבן
V. aestivalis / Summer G.	זומער־טרויבן
V. amurensis / Amur G.	אַמורער ווײַנטרויבן
V. hederacea	קריכווײַן
V. labrusca / Fox G.	פֿוקסטרויבן
V. riparia / Riverbank G.	באָרטן־טרויבן
V. vinifera / European G.	איראָפּעיִשע (ווײַנ)טרויבן
V. v. sylvestris / Woodland E. G.	ווילדע טרויבן

WASHINGTONIA filifera / California Washingtonpalm	קאַליפֿאָרניער וואַשינגטאָניע
WISTARIA / Wistaria	בלאָרעגן
W. floribunda / Japanese W.	יאַפּאַנישער בלאָרעגן
W. frutescens / American W.	לאַנגצוויטיקער בלאָרעגן
WITHANIA somnifera	אײַנשלעפֿיקע וויטאַניע
WOODSIA ilvensis / Rusty Woodsia	צפֿונדיקע ווּדסיע

XANTHIUM / Cocklebur	קסאַנטיום
X. spinosum / Spiny C.	דאָרן־קסאַנטיום
X. strumarium	בערעלע
XANTHORHIZA / Yellowroot	געלקאָרען
XANTHORIA parietina	וואַנטלישײַ
XANTHORRHOEA / Grasstree	גראָזבוים
XERANTHEMUM / Immortelle	אימאָרטעל
X. annum / Common I.	יאָריקער אימאָרטעל
X. longepapposum	ארץ־ישׂראל־אימאָרטעל
XEROPHYTES	טרוקן־געוויקסן
XYRIS / Yelloweyegrass	געלעכל־גראָז

YUCCA / Yucca	יוקע
Y. brevifolia / Joshuatree Y.	יהושע־בוים
Y. filamentosa / Adamsneedle Y.	אָדמס נאָדל

ZANTEDESCHIA / Callalily	ווײַספֿליגל־ליליע
ZANTHOXYLUM / Pricklyash	שטעכניק
Z. americanum / Common P.	אַמעריקאַנער שטעכניק
Z. clavaherculis / Herculesclub P.	צייןווייטיק־שטעכניק
ZEA / Maize; Indian Corn	פּאַפּשוי
Z. mays / Maize; Indian Corn	פּאַפּשוי; (פֿעלד־)קוקורוזע
Z. m. dentiformis / Dent Corn	פֿערדצאָן
Z. m. everta / Popcorn	קאָקאָשעס
Z. m. microsperma	פּערל־פּאַפּשוי
Z. m. saccharata	זיסער מאַיִס
Z. m. vulgaris	געווײנטלעכע קוקורוזע
ZINGIBER officinale / Common Ginger	אימבער; אינגבער
ZINNIA / Zinnia	זיניע
Z. elegans / Common Z.	מאַיאָרקע
ZIZANIA / Wildrice	ווילדער רײַז
ZIZYPHUS / Jujube	יוּיובע
Z. jujuba / Common J.	סופֿײַפֿע
Z. lotus	לאָטוס־יוּיובע
Z. mauritiana / India J.	דרום־אַפֿריקאַנער יוּיובע
Z. mistol / Argentine J.	אַרגענטינער יוּיובע
Z. spina-christi	סידרע
Z. vulgaris see Z. jujuba	
ZOSTERA / Eelgrass	וואַסערגראָז
Z. nana	דריבנע וואַסערגראָז
ZYGOPHYLLUM / Beancaper	זוגאַן

הוספֿות צום ליטײַניש־ענגליש־ייִדישן ווערטערביכל

AMANITA pantherina	פּאַנטער־שווּעמל
AMANIT rubescens	פּערל־שווּעמל
ANCHUSA aegyptiaca	מיצרישע אָקסנצונג
ARMILLARIA / Armillaria	
ASCLEPIAS cornuti / Common Milkweed	סתּם וואַטניק
ASTER incisus *see* CALIMERIS incisa	
BISTORTA officinalis *see* POLYGONUM bistorta	
BOSWELLIA / Frankincense	ווײַרעכניק
BOVISTA nigrescens	בויכשווּעמלעך
BRUNELLA *see* PRUNELLA	
BUGINVILLEA *see* BOUGAINVILLEA	
Butterfly weed *see* ASCLEPIAS tuberosa / Butterfly Milkweed	
CAESALPINIA brasiliensis / Brazilwood	בראַזיל־האָלץ
CAMPANULA medium / Canterburybells	מיטל גלעקעלע
CARDUUS sanctus vulgo benedictus see CNICUS benedictus	
CHLOROPHYTUM	כלאָראָפֿיטום
C. elatum / Bracketplant	קאַנטיקל
CINNA / Woodreed	וואָרעם־זוימען
CONVOLVULUS fatmensis	מיצריש שלענדערל
CORNUS sericea *see* C. amomum	

FESTUCA eliator / Meadow Fescue	לאַן־האָבערניצע
FESTUCA pratensis *see* FESTUCA eliator	
FONTINALIS / Watermoss	ברונע־מאָך
GERBERA / Gerbera	גערבערע
GLEDITSCHIA *see* gleditsia	
GLORIOSA Rothschildiana / Rothschild Glorylily	רויטשילדס רימעלע
HOUSTONIA / Bluets	ווענוס־שטאָלץ; בלאָיִקל
H. caerulea / Common Bluets	סתּם בלאָיִקל
IMPERATORIA *see* PEUCEDANUM	
MARANTA leuconeura / Banded Arrowroot; Prayerplant	בעל־תּפֿילהכל
MARICA *see* NEOMARICA	
MENTHA crispa / Crispleaf Mint	קרויזמינץ
NEOMARICA / Falseflag	צוועלעף־שבֿטים
PHILODENDRON / Philodendron	פֿילאָדענדראָן
P. domesticum / Elephant-ear	שטוביקער פֿילאָדענדראָן
P. oxycardium	האַרץ־פֿילאָדענדראָן
PLANTAGO major / Rippleseed Plantain	ברייטער וועגבלאַט
POTENTILLA errecta / Tormentilla Cinquefoil	טאָרמענטיל
POTENTILLA tormentilla *see* POTENTILLA errecta	
PRUNUS prunifolia rinki	כינעזישע עפּעלעך
PYRUS sylvestris achras	ווילדער באַרנבוים
PYRUS sylvestris piraster	ווילדער באַרנבוים
RHEUM rhaponticum / Garden Rhubarb	ראַפּאָנטיק
RUDBECKIA / Coneflower	קאָנוסל
SANICULA / Sanicle	רפֿואהכל
SCLERODERMA vulgare	קאַרטאָפֿל־באָוויסט
SCINDAPSUS aureus / Golden Pothos	גילדענער סקינדאַפּסוס
SELAGINELLA	סעלע־גינעלע
S. lepidophylla / Resurrectionfern	תּחית־המתימל
VERATRUM album / White Falsehellebore	ווײַסע שימעריצע
WELWITSCHIA / Welwitschia	וועלוויטשיע

2. מקורים־ווײַזער א

!אאיר. זען אַיִר

אאירני קאָרען (קמ, 1869, ז' 247: „אַ רפֿואה צו קדחת"). וואָרצל פֿון
אײַער/אַיִר

אַבוטילאָן, דער, ־ען (גווב, ט). ABUTILON פֿ"גל קאַנאַטניק

!אַבוקאַדאָס (ראַגיל, 1967/I/27). זען אַוואָקאַדע

אַבלמאָסק, דער, ־ן (גאַר 139: !אַבעלמאָסקאָ; גווב, סטו 211:
!אַבעלמאָסק) HIBISCUS abelmoschus

אַבסינט, דער, בל"י (גווב; סטו 208; צאַ 30) = ווערעמקרויט

אַבסענט, דער, בל"י (גווב) = ווערעמקרויט

!אַבעלמאָסק(אָ). זען אַבלמאָסק

/אָבער/ (בילסק, לונע, ליסק). ר"אַ האָבער

אָבערבוים, דער (פֿ"גל אָבערבלעטלער, אָבערבלעטער, אָדערבלעטער, אָדערבלעטלער, אָדער־
בלעטער; באָבקעבלעטער; לאָבערבוים, לאָווערבוים; לאָרב,
לאָרבער) LAURUS

אָבערבלעטלער (בילסק). ל"ר. בלאַט פֿון (ל)אָבערבוים

אָבערבלעטער (כעל, בידש, נעווע: „צון אַ בויכווייטיק", קאָזש, קיטנע;
שמ ה 88). ל"ר. בלאַט פֿון (ל)אָבערבוים

אָבערדאָרפֿער (זילב י 5). ס' פּאָשע־בוריק

אָבערדיקס־רענעט, ס"אַר (טרעט II:21). ס' עפּל

אַבערזשין, דער, ־ען (שאַפּר 110, 132); אָבערזשין, דער, ־ען (צאַ 242);
אָבערזשינע, די, ־ס (גווב). פּאַלאַ. זען פּאַטלעזשאַן

אָבערלאַנדער מאַלין, ס"אַר (לײַקין 75, אָ"ד); אָבערלאַנדער מאַלינאָווער,
ס"אַר (ווי 35; וועל 119). ס' עפּל (P.) Malinowa
Oberlandska; (R.) Malinovoje Oberlandskoje

אָבערלאָנסקע רענעטן (טיש). ס' עפּל. זפּ"פּ

!אבקאליפּטוס־ביימער (בעלק II:84); !אבקאליפּטיס־ביימער (בעלק II:47).
זען עקאַליפּטוס

!אַבראָכאָס (פּעט 13: „צוואָקסענע גראָזן מיט שטעכיקע בערלעך"). כ"ט; שפּ

אַבראַמעס (פּאָד: „לענגעכיקע"). ל"ר. ס' פּלוים

אַבריקאָס, דער, ־ן. 1) (דרייזין; האָכ 217; קיפּ III:78). רוס.
זען אַפּריקאָס
2) (ראָס 76). ס' טרוסקאַפּקע

אַבריקאָסן־בוים, דער (קיל 37:3; שׂ־ראַ 118). זען אַפּריקאָסן־בוים

אַבֿטיח, דער ־ים/־עס [אַבֿאַטיִעך; אַבֿאַטיכים/אַבאַטיכעס] (א״ן; איזב II:74; גווב). פּ״גל באַטיאַר. זען אַרבוז

אַבֿרש־בוים, דער (מײַזיל, 1960/VII/21) = עריקע

אַגאַדאַן, בל״י (טרעט 41). ס׳ טרויבן (R.) Agadan

אַגאַוון (קולבאַק 31). ל״ר. זען אַגאַווע

אַגאַווע, די, ־ס. 1) (גאַל 130:22; האַרק III ב:8; צאַ 4; שאַר II:188) AGAVE
2) (זפּ״פּ). זען הונדערט־יאָריק

אַגאַטיס, דער, ־ן. 1) (פּ״גל ענצ) AGATHIS
2) (ענצ). זען קאַורי

אַגאַפּאַנטוס, דער, ־ן. 1) (אינט) AGAPANTHUS
2) (גווב; ענצ). זען אַפֿריקאַנישע ליליע

אַגאַריק, דער, ־עס (גווב; שער אָה יב/2: אַגאַריקוס) AGARICUS

אַגוואַוועס (פּראַג 31). ל״ר. זען אַגאַווע

אַגורקס (לעוו I:535). אַרכ. זען אוגערקע

אָגניכע, די, סל״ר (שאַפּ 48:34; א״ס:בול) Wild Rape

אַגעראַטום, דער, ־ס (גווב) AGERATUM

אָגעריסן (מאַרקיש פּ 72). ל״ר. זען אַגרעס

אָגערעס, דער, ־ (אַ; פּאַרמ, פּעב׳ 6:1892; אַבֿיעזר בורשטיין, לב, 1974/VI/28). זען אַגרעס

אָגראַזל, דאָס, ־עך (אונג; הוט 126, 138). זען אַגרעס

אָגרוסן (אַ). ל״ר. זען אַגרעס

אַגרימאָניע, די, ־ס (גווב; סטו 209; ענצ) AGRIMONIA

אַגריס (ז״פּ). פּע״ש. זען אַגרעס

אַגריש. זען אַגרעש

אָגרעס, דער, ־ (ז״פּ). ג״פּ RIBES; RIBES uva-crispa

אָגרעסט (אַ; פּאַס 11, 12, 13; פּריל 31; פּאַמ). זען אַגרעס

אָגרעסן (אַ; באַש 154; קיפּ II:194; שלו מ 50). ל״ר. = אַגרעס

אָגרעשן, סל״ר (אונג: דעש, קאַרל, פּיש, קאַשוי, קיוו, ראַדנע) = אַגרעס

אָגרעשקע, די, סל״ר (באַרזש) = אַגרעס

אַדאָניס, דער, ־ן. 1) (כימ 131; שאַפּ־ס 112) ADONIS
2) (גאַר 142; גלוי 11) = מילעך
3) (ענצ). זען אַמורער אַדאָניס

אַדאָניס־בלימל, דאָס, ־עך (איב 19; גווב) = אַדאָניס

אַדאָניס־גראָז (גווב). זען אַמורער אַדאָניס

אַדאָניס ווערנאַליס (גווב). זען מילעק

אַדאָניס־מילקעס (שוואַ־שי; שוואַ־שי II). ל״ר. = אַדאָניס

אַדאָניס עסטיוואַליס (גווב). זען זומער־אַדאָניס

אַדאָניס־רויז, די, ־ן (איב 1044; קיל 4־65:5) ADONIS annua

אַדאַנסאָניע, די, ־ס. 1) (אינט) ADANSONIA
2) (ענצ V:24). זען באַאָבאַב

אַדוואַנטשיק, דער, ־עס (גווב, ט: ס׳איז נישט קיין משפּחה מיט „מער ווי 100 מינים״, נאָר איין־איינציקער זגאַל!; זאַקס 25). זען לופּטל

אדומער אַליסום, דער, ־ס [עדאָימער] (בה:עב) ALYSSUM dimorphosephalum

אַדזוקי־בעבל, דאָס, ־עך (גווב) PHASEOLUS angularis

אָדלערהאַלץ, דאָס (איב 26). זען גן־עדן־האָלץ

אָדלער־פּאַפּראָט, דער (כאַצ II:98 – אָדלער־פּאַפּערעט; דאַניליאַוו 56, 86, 156 – אָדלער־פּאַפּאָראָט) PTERIDIUM aquilinum

אָדם־הראשונס פֿײַגן (גווב). ל״ר. פֿרוכט פֿון אינדישן פֿײַגנבוים

אָדם־הראשון־עפּעלע, דאָס (גאָלדענ III: 196, 197). נב״ט

אָדמס נאָדל, דער, ־ען (גווב) YUCCA filamentosa

אָדמס פֿײַג (גווב:קמ 1865, נ׳ 10). זען אָדם־הראשונס פֿײַגן

אָדמס פֿײַגנבוים (גווב). זען אינדישער פֿײַגנבוים

אָדם־עפּל, דער (מ.־מ. שאַפּיר, צוק, סעפּט׳ 1973:306). נב״ט

אָדערבלאַט־ווערבע, די, ־ס (ד״ט) SALIX bebbiana

אָדערבלעטלעך, בל״ר (איט: „ציט אויס מאַטעריע״). בלעטער פֿון אָבערבוים

אָדערבלעטער, בל״ר (ראַב: „צום אויסציִען אַ גוז״; זיגל 29: „צולייגן אָדערבלעטער״). בלעטער פֿון אָבערבוים

אָדערדיקע היאַצינטעלע, דאָס, ־ך (בה:ליטיי) HYACINTHELLA nervosa

אָדערדיקע זוטע, די, ־ס (בה:עב; ד״ט) MICROMERIA nervosa

!אַהאָרן (גווב;דטשמ). זען נעזבוים

אַהרנס־באָרד (גווב 2161). זען געפּלעקטער אַראָן

אַהרנס־שטאָק (איב 1687). זען שמוכטיקער טריליום

אַהרנס־שטעקן, דער. 1) (פּ״גל: אַראָן; אַראָנוווּרץ; !אַראָן־פּלאַנצע) ARUM
2) (גווב, ט). זען געפּלעקטער אַראָן

אַהרנס־שטעקן־פּערדנפּוס, דער, ...פּיס (גווב: אונטערוואַלדניק, ט) ASARUM arifolium

/אוׂבע(ר)/ (דרום־מ: אור, יאַד). ר״אַ האָבער

אוגאָרקעס, ל״ר (לאָכ) = אונגערישע פֿלוימען

אוגדן, ס״אַר (אליאש). ס׳ פֿלוים

!אוגורקע (מיש 11). זען אוגערקע

/אוׂגעכקע/, די (אַ; אוז). ר״אַ אוגערקע

אוׂגעראָק, דער, אוגערקעס (אַ; האַרק IV:532); אוׂגעריק, דער, אוׂגערקעס (אַ); אוׂגעריקע, די, אוׂגערקעס (אַ; קאַזש) אוׂגערעק, דער (שלו אג 96, 97). ר״פֿ. = אוגערקע

אוׂגערקל, דאָס, ־עך (קיפּ III:121). דימ אוגערקע און וואַריאַנטן

אוׂגערקע, די, ־ס (ז״פֿ) CUCUMIS sativus

אוׂגערקע־אָפּשטאַמיקע (צאַ 108). זען פֿלוצערנדיקע

אוׂגערקע־גראָז, דאָס, בל״י. 1) (אייב 143; גוּוב; ענצ) = בוריטש
2) (סטו 209). זען קריפּ
3) (גוּוב). זען אוגערקע־גרינס 2.

אוׂגערקע־גרינס, דאָס. 1) גוּוב; סטו 209, 243). זען קריפּ
2) (גוּוב: „גרעזל וואָס וואַקסט אַרויס פֿון אַן אוגערקע־קערל...״). נט״ט

אוׂגערקע־מאַגנאָליע, די, ־ס (בה:ד, ע; ד״ט) MAGNOLIA acuminata

אוׂגרעס (אַ). ל״ר. = אַגרעס

אָוואַל־בלעטערדיקע בערעזע, די, ־ס (דאַנילאָוו 93, 99, 182) BETULA ovalifolia

אָוואַל־בלעטערדיקער אַטראַקטילאָידעס, דער, בל״י (דאַנילאָוו 57, 127) ATRACTYLOIDES ovata

אָוואַלע גראָ־קרעסע, די, ־ס (בה:ליטײַ, עבֿ; ד״ט) FARSETIA ovalis

אָוואַלער האָזווײַנדל, דער, ־עך (בה:ליטײַ, ע; ד״ט) LAGURUS ovatus

אַוואַנגאַרדישע (קאַל 17; קאַל II:33). ס׳ פֿאַסאָליע

אַוואָקאַדאָ, דער/די, ־ס (אוי ר 171, 172: די; גוּוב: די; ווײַנר אַ: דער; ענצ; רעוו II:75). זען אַוואָקאַדע

אַוואָקאַדאָ־בוים, דער. זען אַוואָקאַדע־בוים

אַוואָקאַדע, די, ־ס (אליאש). ג״פֿ. זוו״פֿ

אַוואָקאַדע־בוים, דער (לג, 2:1978/XII/8 – אַוואָקאַדאָ־בוים) PERSEA americana

אַוויאָן־כטשוף, דער, בל״י (בה:עבֿ און ליטײַנישן וואַריאַנט – RUMEX aeroplaniformis Eig; ד״ט) RUMEX rotschildianus Aarons.

!אָוויעטשיאַ אָווסיאַניצאַ (וועל 51/50). ס״אַ. [= האָבערגראָז?]

אָוויר, דער (ענצ V:247) = אַויר

אָוונטבוים (שטער 164). פּ״ל

אָוונטגראָז (מאַנגער 247). פּ"ל

אָוונטיקע לילפּעס (כאַריק 167). פּ"ל

!אַוסטראַליאַנער ... זען אויסטראַלישער ...

אַווסלוק (סאָסניצע, קאָנטאָפּער קרײַז, צ' ציפּין II; גווב; ספּיוו שק 162: אַווסיוג). זען שוואַרצער האָבער

אָווענדל (מ"פּ). זען אַווענדע

אָווענדע, די, ־ס (חיי־אַ 11, 19; פּ"גל לאַווענדל, לאַווענדע, נאַווענדע) LAVANDULA

אַוועניריוס (טרעט II:17). ס' עפּל

אַוועקאַדאָ־באַרנעס (הירשב III ב:18). ל"ר = אַוואָקאַדע

אוזשינים. פּע"ש. זען אָזשענעס

אוטריקולאַריאַ (צאַ 477). זען וואַסער־בלעזל

אוטרעכט (ראַס 41). ס' קרויט

אוטשערעט (סלו 85). זען טשערעט

!אויבער... זען אייבער...

אויגן־אַלענט, דער (בה:אוק, ליטײַ; ד"ט) INULA oculus christi

אויגנבלום, די, ־ען. 1) (גווב; ווײַסמ 18) ANAGALLIS
2) (גווב, ט). זען אויגנבלימל

אויגנבלימל, דאָס, ־עך (ענצ) ANAGALLIS arvensis

אויגנגראָז (גווב). זען אויגנטרייסט

אויגן־וואָרצל (גווב, ט). זען דזיעוואַנע

אויגנטרייסט, די, ־ן. 1) (טעללער [19]: אויגן טרוסט קרויט) EUPHRASIA
2) (אייב 459; גווב; האַרק 186; סטו 204; ענצ). זען רפֿואהדיקע אויגנטרייסט

אויגן־עפּעלעך (גאָלדענג II:52). נב"ט

אויוונבלומען (גלאַטש ט 92). ב"א. פּ"ל?

!אויכנ... (עסע 12, 102, ט). זען דעמבנ...

!אוילבוים (אבק; ליפּ; נײַד 155; ענצ). זען איילבירטבוים

!אוילבירטן־בוים (רויז 205:15). זען איילבירטבוים

!אוילבערטבוים (האַכ I). זען איילבירטבוים

אוילכע (דרײַז; ווערטערניק 4). פּע"ש. זען אַלכע

אויסבעסער־גראָזן (אַבראַ 475). כ"ט. נט"ט. פּ"גל לובין; קאָנעשינע

אויסגעסאָכניעטע וולדגראָז, דאָס (מענדל מאַן, גק, ב' 12, 1952, ז' 105). אַפּמ

אויסגעצויגענע מאַלווועלע, דאָס, ־ד (בה:עב; ד"ט) MALVELLA sherardiana

אויסגעצויגענער העליאָטראָפּ, דער, אויסגעצויגענע העליאָטראָפּן (בה: ליטע, עב; ד״ט) HELIOTROPIUM supinum

אויסגעצויגענע קאַצגראָז, דאָס (בה: ליטע, עב; ד״ט) AELUROPUS litoralis

אויסגעצירטער בוניום, דער, בל״י (בה: ליטע) BUNIUM elegans

!אויסטערפּלאַנט (מיש 10, 46). אַנג. זען עסעוודיקער האָקנקוסט

אויסטראַלישער אַיריס (אייב 901). זען פּרי־איריס

אויסטראַלישער בוטלבוים, דער (ד״ט) BRACHYCHITON rupestris

!אויסטראַלישער בעזעמשטרויך. זען אויסטראַלישע ווימינאַריע

אויסטראַלישע דיקסאָניע, די, ־ס (ד״ט) DICKSONIA antarctica

אויסטראַלישע ווימינאַריע, די, ־ס (אייב 1257: !אויסטראַלישער בעזעמשטרויך, !שפּאַנישער בעזעמשטרויך; האַרק 545: שפּאַנישער גינסטער) VIMINARIA denudata

אויסטראַלישע ווערבע, די, ־ס (הירשב III: 139 – אַוסטראַליאַנער ווערבע). נ״א

אויסטראַלישער זײַדאַק, דער, ־עס (בה: ע; ד״ט) GREVILLEA robusta

אויסטראַלישער לאַבלאַב, דער, בל״י (בה: ע, עב) DOLICHOS lignosus

אויסטראַלישע לאָבעדע, די, ־ס (בה: ע) ATRIPLEX semibaccata

אויסטראַלישער ספּיראַנטעס, דער, בל״י (דאַנילאָוו 149, 181) SPIRANTHES australis

אויסטראַלישער פּעדערבוים, דער (ד״ט) DICKSONIA antarctica

אויסטראַלישער קאַפּער, דער, ־ס (בה: ע) CAPPARIS mitchelii

אויסטראַלישער קאַרשניק, דער, ־עס (בה: ליטע, ע; ד״ט) EUGENIA paniculata australis

אויסטראַלישע קנעפּלגראָז, דאָס (שטײַנ 384, 387: „באָטנגראַס") DACTYLOCTENIUM radulans

אויסטראַלישער קעסטזוים, דער (בה: ליטע; ד״ט) CASTANOSPERMUM australe

אויסטראַלישער שרויפֿנבוים, דער (בה: ע; ד״ט) PANDANUS australis

אויסשיטרויזן (שטיקער 15, 97). נב״ט

אויערדיקער הושענא־בוים, דער [שאַינעבאָימ] (גיל 16) SALIX aurita

אויערדיקער סומקאַו, דער, ־עס (בה: ליטע, עב; ד״ט) ONOSMA auriculatum

אויעריק, אויערקעס (אַ; בויד). ר״אַ אוגערקע

אויער־שוועמל, דאָס, ־עך (אייב 744: !יודען־אויער, דטשמ) AURICULARIA auriculara-judae

אויפּס, דאָס, ־ן, ס״ס (ז״פּ; פּע״ש: אויבס, אויבש; דטשמ: !אויבסט, !אויפּסט). נט״ט (edible fruit)

!אויפּסט. זען אויפּס

אויפּפּל (אַנשל לוי 21, 158). אַרכ. זען עפּל

אויפֿגעשאָסענע אַרנעביע, די, ־ס (ד״ט) ARNEBIA decumbens

אויפֿגעשאָסענע באַוולגראָז, דאָס, בל״י (ד״ט) ERIANTHUS ravennae

אויפֿגעשאָסענער מייער, דער, ־ן (ד״ט) DAUCUS maximus

אויפֿגעשאָסענער סיסאָן, דער, אויפֿגעשאָסענע סיסאָנען (בה:ליטיי, עב; ד״ט) SISON exaltatum

אויפֿדערנאָכטל, דאָס, ־עך [אַפּ...] (בה:ע; ד״ט) GLADIOLUS tristis

אויפֿערדיקע געווּלקס, דאָס, ־ן [אַפּ...] (שטש־ב־פּ 153). זען לופֿטגעוויקס

אויפֿערדישער קאַלאַמאַגראָסט, דער, בל״י [אַפּ...] (דאַנילאַוו 59: אַפּ...) CALAMAGROSTIS epigeios

!אויקאַליפּט (ז״פּ). זען עקאַליפּטוס

אוירינגל, דאָס, ־עך (פּ״גל רויט־אוירינגל) DICENTRA

אוירליאַנע (פּאַרמ II:72 – אוירליענע; ראַס 61: אירליאַנאַ). ס׳ פּאָמידאָר Earliana

אולאָטריקס, דער, בל״י (שטש־ב־פּ 140) ULOTHRIX

אולווע, די, ־ס (ענצ) ULVA

אולטראַ (קאַמ־צ 71). ס׳ בוריק

אולטראַ־האַלבלאַנגע (קאַמ־צ 71). ס׳ בוריק

אוליווה (אַנשל לוי 120). אַרכ. זען איילבירט

אולליווקע, די, ־ס (גווב). זען אַליווקע 2.

אולינט וואָרצל (אַפּ ט 48). פּע״ש. זען אַלענט

אולם (ז״פּ); אולמבוים (ז״פּ); אולמוסבוים (צאַ 45); אולמע (ז״פּ), זען קנופּבוים

!אולמע־אַרטיקע ספּירעע, ־ס (גיל 24). דטשמ. זען קנופּבלאַט־ספּירעע

אולמעבוים (ז״פּ). זען קנופּבוים

אולמע־משפּחה. זען קנופּבוימיקע

אולמענבוים (ז״פּ). זען קנופּבוים

אולמענדיקע (גיל 2, 19, 41; סטו 207). זען קנופּבוימיקע

אולמער (ראַס 73). ס׳ שפּאַראַגן

אולמער גרינע (קאַמ־צ 112). ס׳ שפּאַראַגן

אולמער קרויט (וועל 51; קאַל 18; קאַל II:36; ראַס 41). ס׳ קרויט

אולעם, דער. 1) (לייקין 81). ס׳ באַר (P.) Bera Ulmska
2) (גווב; ד״ש 345). זען קנופּבוים

אולקע (באַראַ 41: אולקאַ). ס׳ ווייץ (E.) Ulka

אומגעלומפּערטער קאַקטוס, דער (הירשב III:141/142). אַפּמ?

אומגעקערטע לויזגראָז, דאָס, בל״י (דאַנילאַוו 127) PEDICULARIS resupinata

אומגראָז, דאָס, ־ן (ברוס 9; גווב; האַכ II:231; סטו 208). זעןווילדגראָז

אומעטבוים, דער (בה:ד, ליטײַ, ע, פֿר) NYCTANTHES arbor-tristis

!אומקרויט (דטשמ; ז״פֿ); !אומקרויטעכצן. זען ווילדגראָז

!אומקרײַטעכער (ה. אָשעראָוויטש, סה, אײַג׳ 1969:77); אומקרײַטעכץ (סטו 208). זען ווילדגראָז

אומרובוים (ווײַני 126). פֿ״ל

אומרקין (לעוו 535). אַרכ. זען אוגערקע

אומשולדיקע ליליעס (איבה 27: !אונשולדיגע ליליען). ל״ר. ב״א

!אונ... זען אומ...

!אונגאַריש(ע[ר]). זען אונגעריש(ע[ר])

אונגערישע באַר, די, ־ן, לר״ב (באַדיר III:10 – אונגאַרישע באַרען). ס׳ באַר

אונגערישע גראָז, דאָס (פֿאַרמ, אײַג׳ 1892:5 – „אונגאַרישער גראָז [...] צעשטערט די ווילדע גראָזן"). ב״א

אונגערישער יאַסען, דער (בערמ 141: אונגאַרישער יאַסיען). ס׳ געווײַנטלעכער אַשבוים (P.) Jesion węgierski

אונגערישער מאָהאַר, דער (באַס 21). ס״אַר. ס׳ מאָהאַר

אונגערישע פֿלוים, די, ־ען; ר״אַ: [אינגער(י)שע פֿלאָמ] (אוקראַיִנע: וואָלאָדערקע, טול, ליסינקע, לעטיטשעוו, סאָט, סטיד, פֿראָס, קאַטערינעסלאַוו, קאָרסן, קיט, קיִעוו, קרעמענציק, שאַרעגראָד; באַסאַ: בעלץ, יעד, כעטין; גאַל: זב, טויסט, נידזש, רימ; פֿוי; לערנ 78; ראַב 61; שולש 129; שוס 176; שלו מ 100). פֿ״גל אונגערשע פֿלוים Hungarian; Freestone

אונגערישער פֿרילִיקער מוסקאַטער (טרעט 39). ס׳ טרויבן (R.) Muskat vengerskij rannyj

אונגערישע, שוואַרצע (וועל 119). ס׳ פֿלוים (R.) Čornaja vengerskaja

אונגערער שוואַרצע (ווי 34). ס׳ פֿלוים (R.) Čornaja vengerskaja

אונגערשע פֿלוים, די, ־ען, לר״ב /פֿלאָמ/ (קוו 21). פֿג״ל אונגערישע פֿלוים

אונגערשער פֿלוים, דער (קוו פֿ). פֿ״גל אונגערישע פֿלוים

אונגערשי פֿלוימן (טעללער [50]). פֿע״ש. זען אונגערישע פֿלוים

אונדזערע (קאָל 18). ס׳ ציבעלע Polish Onion

אונטערדר׳ערדישע קאָנעשלנע, די, ־ס (בה:ליטײַ, ע; ד״ט) TRIFOLIUM subterraneum

אונטערוואַלדניק, דער, ־עס. 1) (גווב) = פֿערדנפֿוס (זגאַל)
2) (גווב, ט). זען אייראָפּעיִשער פֿערדנפֿוס
3) (גווב, ט). זען אַהרנס־שטעקן־פֿערדנפֿוס

אונטערוואַסערדיקע געוולקס, דאָס, ־ן (גאָל 22:86; גווב; סיס 12) = וואַסער־געוולקס

!אונקרויט (האַרק 222). דטשמ. זען מיסטגראָז

אוסורלִישער באַרנבוים, דער (דאַניִלאָוו 69; אוסוריִער באַרנבוים – גרוב II:4,

פֿלאַ 192; אוסוריִער באַרנע ־ וואַל 118; אוסורישער באַרנבוים ־
קאַמע 172) PYRUS ussuriensis

אוסורי̆יִשע װיִקע, די, בל״י (דאַנילאַוו 60, 125, 193; אוסוריִער וויקע ־
דאַנילאַוו 156; אוסורישע וויקע ־ טיכאַ 21). VICIA ussuriensis

אוסורי̆יִשע מײַ־כּוסיעלע, דאָס, ־עך (אוסוריִיש מײַ־גלעקל ־
דאַנילאַוו 57, 129) CONVALLARIA majalis ussuriensis

אוסורי̆יִשע סוֹיע (טיכאַ 24: אוסורישע סאָיע) GLYCINE ussuriensis

אוסורי̆יִשער קאָדאָנאָפּסיס, דער, ־ן
(דאַנילאַוו 149) CODONOPSIS ussuriensis

אוסוריִער. זען אוסורייִש

אוסוריש. זען אוסורייִש

/אוסלטשעגע/ (יאַנעש). ר״א אָסיטשעגע; אַד אַסיקע

אוסנעע, די, ־ס (גווב, ט) USNEA

אוערקע, די, ־ס (קאַמעלישאַק, ליטע). ר״פֿ אוגערקע

אוֹפּאַסבוים, דער (אײב 1648; גווב) ANTIARIS toxicaria

אופּס (אַנשל לוי 5, 21, 35, 56). פֿע״ש. זען איפּס

אוצר־בוים (אַ. סוצקעווער, ג״ק 109, 5:1982). פּ״ל

אָוק! (גווב; סטו 210). אַנג. זען דעמב

אוקאַציע, די, ־ס (אַ). ר״א אַקאַציע

/אוֹקכאָפּ/. ר״א אוקראָפּ

אוקסין צונגין בלום. פֿע״ש. זען אָקסן־צונגען־בלום

אוקראַ̆ינישע (ראַס 64). ס׳ פּאַפּשוי

אוקראַ̆נישער אַפּטייקערשער ווײַסער (גלוי 63: אוקרײַנישער ...). ס׳ זײַפֿן־וואָרצל

אוקראַ̆נקע (גווב; דאָבר 16, 17, 18;
יור 36) TRITICUM aestivum ukrainka

אוֹקראָפּ, דער, בל״י (אַ; גווב; סטו 209, 243) = קריפּ

אוקרײַנ... זען אוקראַ̆נ...

אוֹקריפּ, דער, בל״י (אַ; גווב; סטו 209, 243) = קריפּ

אוראָמיצעס (אינט) UROMYCES

אוֹראָק, דער (אַ). ר״פֿ = אוגערקע

אורגינאַ (צאַ 241, ט). זען ווינטער־אַנזאָגער

אוֹרוגווײַער בערשטל, דאָס, ־עך (בה:ע) PENNISETUM latifolium

אורוקוֹרי, דער, ־ס (אײב 1652). ס״א SCHEELEA martiana

אורטיקאַצעען־פֿאַמיליע (זאַל IV:35). זען קראָפּעווע־בלומיקע

אוריוק (אָקר 49; גווב; מאָרגג 44). נב״ט. געטריקנטע אַפּריקאָסן

אורקיש (פּרעגר 5). ל״ר. אַרכ. זען אוגערקע

אַזאָט־באַקטעריע, די, ־ס (ענצ 195:V) EUBACTERIALES

אַזאַליע, די, ־ס. 1) (גווב; האָכ 231:II; ענצ) RHODODENDRON
2) (אייב 1466). זען גלאַנץ־אַזאַליע

אַזאַליען (נייד 99). ל״ר; אַזאַלעע, ־ס (גווב; ווײַנז, 20/VI/1982). זען אַזאַליע

אזוב, דער, בל״ר /עיזעוו/ (גווב; ע. לעף, ייִבל 7-8:XIII; קאָס 289, 290) HYSSOPUS officinalis

אזוב־גראָז, דאָס /עיזעוו/ (יה: שמות יב, 22; ויקרא יד, 49;
אזוב־מאָך, דער ־ יה: מלאָכים א:ה, 13) MAJORANA syriaca

אזוב־קרויט /עיזעוו/ (בליץ: שמות יב, 22). אַרכ. זפ״פ

אַזטעקישע סאַמעטקע, די, ־ס (בה:ע) TAGETES erecta

אַזיאַטישער ראַנונקל, דער, ־ען (בה:ליטיי; ד״ט) RANUNCULUS asiaticus

!אָזימאַ. זען אָזימע

אָזימוויִיץ (וועל 51/50). נט״ט

אָזימינע. פּע״ש. זען אָזימענע

אָזימניצע, די, בל״י (גווב). נט״ט. ווינטער־תּבֿואה

אָזים־סורעפּיצע (וועל 51/50). זען ראַפּס

אָזימע, די, בל״י (סטו 208; מיסחר). נט״ט. ווינטער־תּבֿואה

אָזימע אַלטע (קמ 3). זפ״פ

אָזימע ווייץ (פּרײַזן). נט״ט. ווינטער־תּבֿואה

אָזימענע, די, בל״י. 1) (גווב). נט״ט. ווינטער־תּבֿואה
2) (ברוס 46:II) ־ „ווינטער־קאָרן״)

אָזים־קאָרן, דער, בל״י (וועל 51/50). זפ״פ

אָזימקע, די, בל״י. 1) (גווב). נט״ט. ווינטער־תּבֿואה
2) (גווב: „[ס׳] עפּל, רויט, באַזונדער האַרט...״)

אָזימראַפּס, דער, בל״י (וועל 51/50) BRASSICA campestris oleifera, forma biennis

אַזילנעס (א). ר״א אָזשענעס

!אַזלבערט־בוים (חו־ש 217:II, ט). זען איילבירטבוים

[אָזענע ניסלעכ] (סטיד). ר״א האָזענע ניסלעך, ד״ה האָזן־ניסל

אָזערעס־טשערעט, דער (גאָל 35:23) SCIRPUS lacustris

אַזשינאָווער (קיר 22). ס׳ קאַוונע

אַזשילנעס (א); אָזשינעס (א; קיפּ 68:II). זען אָזשענע

אָזשינע (גוב; שטאָל 114). זען גלײַך־שטענגלדיקע אָזשענעס

אָזשינקעס (גוב). נב"ט

אָזשענבוים (קוו 289). קוסט פֿון אָזשענעס

אָזשעניצע, די, ־ס, לר"ב (אַ; סטיד; גוב; ז"ש 73; סטו 226; שלו מ 47) = אָזשענעס

אָזשענע, די, ־ס, לר"נ. 1) (ז"פֿ; נידש; פריל 30; קרעמעניץ; שעכ־ווײַ) RUBUS
2) (דראַטש; זב; גיל 26; יאַרמאָ 70; כימ 140; סטו 223) RUBUS caesius
3) (גוב; דראַטש; זב; יאַרמאָ 70; ליפֿ 418). פֿרוכט פֿון טוטנבוים

אָטאַווע, די, בל"י (ז"פֿ). נב"ט

אַטאַלעע, די, ־ס (גוב; ענצ) ATTALEA

אָטאָפּאָליע (ליפֿ II). זען טאָפּאָליע

אַטלאַנטישע פּיסטאַציע. זען אַטלאַס־פּיסטוק

אַטלאַס (גוב). כּ"ט Satinwood

אַטלאַסבוים, דער (טאַל 119). זען סאַמעטבוים

אַטלאַסהאָלץ. זען אַטלעסהאָלץ

אַטלאַס־פּיסטוּק, דער, ־עס (מײַזיל, 1959/II/6, 1959/II/13: אַטלאַנטישע פּיסטאַציע) PISTACIA atlantica

אַטלאַס־צעדער, דער, ־ן (אינט) CEDRUS atlantica

אַטלעסהאָלץ, דאָס, ־ן. 1) (אייב 1272) CHLOROXYLON
2) (בערמ 146). כ״ט

אַטלעס־ווינדל, דער, ־ען (צאַ 463: אימפעראַטאַ) IMPERATA

אַטעפּאָליע; אָטעפּאָליע. 1) (ליפּ 380). זען אָטאָפּאָליע
2) (ליפּ 113). זען קנופּבוים

אַטראָפּאַ (ענצ); אַטראָפּיע (זאַ 45). זען אַטראָפּע

אַטראָפּע, די, בל״י. 1) (אינט) ATROPA
2) (גווב; סטו 208 – ס״א) = בעלאַדאָנע

אַטראָקאַרפּוס (גווב, ט). זען אַרטאָקאַרפּוס

אַטראַקטילאָידעס, דער, בל״י (דאַנילאָוו 57, 127) ATRACTYLOIDES

אַטראַקטיליס. 1) (אינט) = שײַנדעלע
2) (דאַנילאָוו 62). זען אַטראַקטילאָידעס

!אַטראָקטיליס. זען שײַנדעלע

אטר מעניך (שער אַפּ – ב״ד; א״ס:בר ?Otterkraut, Otterwurz, Otterzunge) ס״א. זען הײלגריקע; בערקעלע

אָטשאַקעווער (וועל 119). ס״אַר. ס׳ פּלוים

אָטשענע (סטו 223). נ״א

אָטשערעט, דער, ־ן, ס״ס (ז״פּ). זען טשערעט

אָטשערעטיקער קאַנאַרײַניק, בל״י (טיכאַ 14: אָטשערעטיקער קאַנאַרײַגראָז) PHALARIS arundinacea

אָטשערעטל, דאָס, ־עך (דריז 164). דימ טשערעט

איִאַלער יאָדלע (פּלאַ 185). זען איִאַנער טענענבוים

איִאַנער טענענבוים (גרינ II:121). זפּ״פּ PICEA jezoensis

איִאַנער יאָלקע (דאַנילאָוו 93, 104). זען איִאַנער טענענבוים

אילאַק (אַ). ר״פּ. = אוגערקע

אילבערגעוואָקסענע טאַשנגראָז, דאָס, בל״י (ד״ט) THLASPI perfoliatum

/אילגעכקעס/ (דאַמבר; מיק). ר״אַ אוגערקעס

אילגערקע, די, ־ס (דרײַזין 316; הורוו ד ה 20; ליפּ 194; ליפּ II). זען אוגערקע

אידעאַל (זילב י 4,5). ס׳ פּאָשע־בוריק

איווע (ז״פּ); איוועבוים (גווב). זען ווערבע

איווע־משפּחה (ענצ). זען הושענא־בײמערדיקע

איזאַבעלע (טרעט 43). ס׳ טרויבן

איזאָפּ (אײב 668). זען איזוב

איזופּ (טעללער [15, 30]; איזופּף (שער אפּ ח/ט); איזופּ־קרויט (בליץ שמות יב, 22). אַרכ. זען אזוב

איטאַליעניש אַלפּע, די (בה:עב) MEDICAGO obscura

איטאַליעניש אָקסנצונג, די, בל״י (בה:ליטיי, עב) ANCHUSA azurea

איטאַליענישער דעמב, דער, ־עס (ל. טרייסטער, יִדקע, 15:1976/XI/24) QUERCUS frainetto

איטאַליענישער הירזש, דער, בל״י (אײב 889). זען מאָהאַר

איטאַליעניש וואַלעריאַנעלע, דאָס (בה:ע) VALERIANELLA eriocarpa

איטאַליעניש ווענגערקע, די, ־ס (ווי 36; וועל 120) (R.) Italjanskaja vengerka

איטאַליענישער טאָפּאָל, דער, ־ן (קאָרמ 223) = פּיראַמידאַלע טאָפּאָליע

איטאַליעניש סילענע, די, בל״י (ראַפּ 25) SILENE italica

איטאַליעניש פּאָמידאָרן (זשאַראָוו 201). ל״ר. נ״א

איטאַליענישער פּיראַמידישער טאָפּאָלבוים (קאָמ 46) = פּיראַמידישע טאָפּאָליע

איטאַליעניש קאַנאָפּליע, די, ־ס (איוואַ 16, 17). נ״א

איטאַליענישער קאָפּער, דער (ענז VI:15-16) FOENICULUM vulgare

איטאַליעניש קרויט, דאָס, בל״י (ייִלוו ב III:119; לעוואַ 17, 65; ראָס 41) BRASSICA oleracea sabauda

איטאַליעניש רייגראָז, דאָס, בל״י (אָגר 41) LOLIUM multiflorum

איטאַליענישער שפּינאָק, דער, בל״י (פּער 167). נ״א

!אײאיר. זען איר

אײבּיסקאָס (הירשב III:98, 218); אײבּיסקאָס־בלום (הירשב III ב:178). זען היביסקוס

אײביקגרין, דער, בל״י. 1) (שוואַ ג 156) = קבר־מירט
2) (סטו 207; ענצ: „געוויקסן וואָס זײַנען גרין אַ גאַנץ יאָר״). זען אײביק גרינע געוויקסן

אײביק גרינע (סיס 8, 16). ל״ר. = אײביק גרינע געוויקסן

אײביק גרינע בײמער (האַכ II:219). נט״ט Evergreen trees

אײביק גרינע געוויקס, דאָס, ־ן (סטו 207). פּ״ט Evergreen

אײביק גרינע קאַלענע, די, ־ס (בה:רוס) VIBURNUM tinus

אײביקל, דאָס, ־עך (לעמב II) COLCHICUM

אײביקל־שטערנבערגיע, די, ־ס (ד״ט; בה:ליטיי, ע) STERNBERGIA colchiciflora

אײביקע רויז, די, ־ן (קאָפּע 51). נ״א

אײַביקקוסט, דער, ־עס (צא 567) LIMONIUM

אײַביש. 1) (גווב; ענצ). זען כינעזישער רויז־היביסקוס
2) (גווב). זען היביסקוס
3) (ענצ IV; ענצ VI:15; ענצ VII:91). זען ברוסטטײ

אײַבישבוים, דער (גווב, ט). זען ראַבינע

!אייבנבוים. 1) (סטו 210; ענצ). דטשמ. זען טאַקסוס
2) (גווב). זען געווײנטלעכער טאַקסוס

!אייבע (אייב 1740; האַרק 737); !אייבענבוים (אייב 1740; האַרק 737).
דטשמ. זען טאַקסוס

אײַבערערדישע געוויקס, דאָס, ־ן (סטו 207). כּ״ט

אייבערשט וואָרצל (מלאך רפֿאל 14). רפֿואה קעגן אורין־פּאַרהאַלטונג. ב״א

אײַגנטלעכע לוצערנע, די (זעע 33) = כמעלעווע לוצערנע

אײַגס בעזעמל, דאָס, ־עך (בה:ליטײַ, עבֿ) POA eigii

אײַגס טײַוול־פֿאָדעם, דער, בל״י (בה:ליטײַ, עבֿ) CUSCUTA eigii

אײדל־בלאַטיקע גאָלדל, דאָס (בה:ליטײַ, עבֿ; ד״ט) GAGEA tenuifolia

אײדל־בלאַטיקע וויקע, די, בל״י (בה:ליטײַ; ד״ט) VICIA tenuifolia

אײדל־בלאַטיקער פֿויגל־מילעך, דער (בה:ליטײַ, עבֿ;
ד״ט) ORNITHOGALUM trichophyllum

אײדלבעז, דער, בל״י (חרץ II:29). ב״א

אײדלווײַס, דער, ־ן. 1) (זשאַרדאָוו 100; סטו 210; ענצ;
פּרץ III:194) LEONTOPODIUM
2) (גווב, ט). זפּ״פּ. זען אַלפּן־אײדלווײַס

אײדלווײַס־בלימל, דאָס, ־עך (יצחק קאַפּלאַן, גק 61, 1967, ז' 107). זפּ״פּ

אײדל סיגנאַלגראָז, דאָס (מ״פּ) BRACHIARIA eurocaeformis

!אײדלערקאַשטאַן (כאַצ III:89). זען אײדל־קאַשטן

!אײדלפּילץ (זשאַביע: „שוועמלעך וואָס ייִדן האָבן געגעסן"; א״ס:בר). דטשמ.
זען שאַמפּיניאָן

!אײדל־קאַסטאַניע (טשערנ). דטשמ. זען אײדל־קאַשטן

אײדל־קאַשטאַן, דער (גווב; סטו 210; ענצ) CASTANEA sativa

אײדל־קאַשטן, דער, ־ס (גווב; סטו 210) CASTANEA sativa

אײדלשוואָם (גווב); אײדלשוועמל (סטו 212). זען שאַמפּיניאָן

אײדעלע מינואַרטיע, די, ־ס (בה:ליטײַ, עבֿ; ד״ט) MINUARTIA tenuifolia

אײדעלער האָבער, דער, בל״י (בה:ע; ד״ט) AVENA barbata

אײדעלער טאַבאַק (מאַוו III). זען טיטין

אײדעלער טענענבוים (כאַצ III:40). זען ווײַסיאָדלע

אײדעלער נאַרדור, דער, ־ן (בה:ליטײַ, עבֿ; ד״ט) NARDURUS tenuiflorus

אײדעלער קורטעם, דער (בה:ליטײַ, עב; ד״ט) CARTHAMUS tenuis

איײוואַ!. 1) (פּאָמ 63). זען צידאָניע
2) (ראָזע 26). זען גוטעסבוים

אײַזבלום, די, ־ען (לעי 140). פּ״ל

אײזופּ (שער אפּ ח/1). אַרכ. זען אזוב; אזוב־גראָז

אײזינ... פּע״ש. זען אײַזנ...

אײזל־בלווע (צאַ 287). זען שפּריצניק

אײַזליכטל, בל״י (ראָס 52). ס׳ ראש־חודש־רעטעכל White Icicle

אײַזנבוים, דער. 1) (אײב 731; גווב; האַרק 314; ענצ II:170) ARGANIA sideroxylon
2) (גווב). כּ״ט

אײַזנגראָז, דאָס (אײב 1665; ענצ). זען ווערבענע

אײַזנהאָלץ, דאָס, בל״י. 1) (בערמ 146; האַרק 314). נ״א
2) (ענצ: „האַרטע האָלצאַרטן פֿון אײַזנבוים, אינדישן טיקבוים, אינדאָ־מאַלײַישער קאַסיאַ, אויסטראַלישע קאַזואַרינע”). נב״ט
3) (גווב) האָלץ פֿון אײַזנבוים

אײַזנהוט, דער, ־ן. 1) (אײב 1725, בה:ד; גווב) ACONITUM napellus
2) (גאַר 141; ענצ). זען אַקאָניט

אײַזניק, דער, ־עס (אײַזקרויט: אײב 669; גווב; שער אפּ ח/2) MESEMBRYANTHEMUM crystallinum

אײַזנקאָפּ, בל״י (קאַמ־צ 56). ס׳ קרויט

אײַזן־קאָרע־עקאַליפּטוס. זען רויטער אײַזן־קאָרע־עקאַליפּטוס

אײַזנקע, די, ־ס (בה:ליטײַ, ע, עב, רוס; אײב 731: גליעדסקרויט!) SIDERITIS

אײַזנקרויט. 1) (גווב; טעללער [19, 58]; שער אפּ יח/ט, ט/1). זען רפֿואהדיקע ווערבענע
2) (אײב 1665, ט; ענצ II:170). זען ווערבענע

אײַזערדיקע קאַקערלזע, די, ־ס (ליני 23, 24). ס׳ פּאַפּשוי?

אײַזערנע ליליע, די, ־ס (מאַרג 13). נ״א

אײַזערנער קאָפּ (פּיט 11). ס׳ ציבעלע

אײַזפּאַלמעס (לעוו 394). פּ״ל

אײַזצעפּלעך (קאָל II:37). ל״ר. = אײַזליכטל

אײַזקרויט. 1) זען אײַזניק
2) זען האַלבטאָגל

אײַטערל, דאָס, ־עך (לעמב III) POLYGALA

אײַטערלדיקע, בל״ר (שעכ VI) POLYGALACEAE

אײַקע צלגנגראָז, דאָס, בל״י (בה:ליטײַ; ד״ט) AEGILOPS ovata

!אײַיר (שנ פּ 263). זען איר

אייכי בוים (הירש ד/2). אַרכ. זען דעמב

אייכין שוואם (סאָטע צ/1, א״ס:בר). אַרכ. זען דעמבענע הופּקע

אייכין ווישפּיל (שער אַפּ כא/2). ב״ד

אייכל, סג״מ, סל״י. 1) (גווב) = דעמב
2) (גווב; כאַצ III:49; סטו 211). זען חזיר־ניסל

אײַכלבוים, דער (אַ; כאַצ II:16) = דעמב

אייכלין (אליה בחור, שמות דבֿרים, איַזנע 1542 – צ' גווב; שער אַפּ כד/2. ל״ר אייכ(י)ל

אײַכלנוס (גווב II:1081, 1082; כאַצ II:17). זען חזיר־ניסל

!אײַכן. 1) ל״ר אײַכע. דטשמ. זען דעמב
2) אַד אײַכע. זען דעמבן
3) ערשטער עלעמענט פֿון צונויפֿהעפֿטן: אײַכנבלאַט א״אַ

אײַכנבוים (ז״פּ; פֿאַמ). זען דעמב

אײַכננוס (גווב). זען חזיר־ניסל

!אײַכע (גרינע 84). דטשמ. זען דעמב

!אײַכעלנוס (איב 12). דטשמ. זען חזיר־ניסל

אייכעלער (גלוו 51) = חזיר־ניסלער

!אייכעלען (קאַט 68). ל״ר אייכעל. זען דעמב

!אייכענבוים (ז״פּ; פֿאַמ). זען דעמב

איילאיילבירטן (פּיעט, תּרומות ב־ו, בכורים א־ג). נב״ט

אײַלאַנט, דער, ־ן (גווב; ענצ) AILANTHUS

אײַלבוים (ז״פּ). ע״ט. זען איילבירטבוים

איילביר (האַנ 25). אַרכ. זען איילבירט

אײַלבירט, דער, ־ן. 1) (אַפּט, יעד, כמעל, מאַגל, קלימ, קלימ II: „אין חומש האָט מען געטײַטשט זיתים – איילבירטן"; אבק; אוי א וו 35; אַזוי 12; אידב 109; צבֿי איַזנמאַן, יו״ל 2; אַש א״ל 22, 32; יאָסל בירשטיין, יו״ל 6־11; בן־נון 371: „איילבערטן – פֿאַרעלטערט"; בראַט 106; איטשע גאָלדבערג, ייִדקו, יאַנ' 1:1979; גלאַנץ 41; גראָס־צימערמאַן, ל״נ, 1/X/1965:3; הורוו ד ה 67; העש תּ 83; וואַרש א 115, 116; יוניך 18/III/1979; ליפּ 198; ליפּ II:138; לעוו 44; לערער י 133; מאַניק 137; מלוו שמ 14; נאַדיר II:54; ספּי ש 154, 155; פֿאַפּ 26; פֿאַרוו 31/I/1982; צאַ 819; קיפּ III:216; ראַ 41; ראָזענ 57; רויז 205:15; שאַפּ ל ב 41; שאַר 127:84; שוואַ ג 136; שוואַ ש ב 59; שווייד 82; שטיינבערג 8; שמו, ניסן תּשמ״ב, ז' 6).

ג״פ אײלבירטבוים
2) (טעלדז: „דער רבי האָט געטײַטשט אײלבירט״)․ ט״וו זית
3) /אַ(י)לבי(ע)ט/ (אַפּט, גראַד, כעלעם, קלים, קלים II:
„אַ סאָנעטשניק האָט מען בײַ אונדז גערופֿן אײלבירט״, בריוו
פֿון 1986/VIII/26), רימ; פּריל 34)․ ר״אַ․ = זונרויז
4) (קלימ) = זונרויז־קערל

אײלבירטבוים, דער (אבק; איוו 155; אַש א״י 219; גאַר 104; גראַ צ 36; דיאַמ 95; הירשב V: 102; טקאָטש 42, 43; צאַ 829; קערלער 64; שאַר 54; שומ 109; שוואַ ג 148)․ זפּ״פּ․ פּ״גל אײלבירטן־בוים OLEA

אײלבירטיקע, בל״ר (גיל 2, 5, 6, 36 און סטו 207 – אײלבערטנדיקע) OLEACEAE

אײלבירטיקער ערלסימום, דער, אײלבירטיקע עריסימומס (בה:ליטיי; ד״ט) ERYSIMUM oleifolium

אײלבירטישע, בל״ר․ זפּ״פּ OLEALES

אײלבירטן־בוים, דער (אַש א״י 13, 33, 271; זאַ נ׳ 4, ז׳ 53; פּיעט, פּאה ג, א; קיל 4־5:62) = אײלבירטבוים

אײלבירט־פּאַלמע, די, ־ס (האָכ 215: !אײלבערט־פּאַלמע) ELAEIS

אײלבירטפּלאַנצן (קיפּ III:216)․ ב״ד

אײלבירטצווײַג, דער/די, ־ען (לערער י 133; שלו דראַ 86)․ צווײַג פֿון אײלבירטבוים

אײלבלאַט (ייִפּאַל, 1881, נ׳ 12, צ׳ גווב)․ בלאַט פֿון אײלבוים

אײלבער (גווב; ווערטערניק 122)․ אַרכ․ זען אײלבירט(בוים)

אײלבערבוים, דער (מאַן 156) = אײלבירטבוים

אײלבערט, דער, ־ן (ווײַנר א; מענד ש 39; שלו ל 72, 110; סטו 226) = אײלבירט

אײלבערטבוים, דער (בן־ג 168; חן־ש 37; סוצ II:55; ענצ); אײלבערטן־בוים (בולק II:35) = אײלבירטבוים

אײלבערטבלאַט (סוצ I:10)․ בלאַט פֿון אײלבירטבוים

אײלבערטנדיקע = אײלבירטיקע

אײלבערטן־פּאַלמע, די, ־ס (בולק II:100) = אײלבירט־פּאַלמע

אײלבערל, דאָס, ־עך (ברכ מ 11, 12; האַרק IV; סטו 266)․ פּרוכט פֿון אײלבירטבוים

אײלגעוויקס, דאָס, ־ן (גווב; סטו 208; שטש־ב־פּ 131)․ כ״ט: פֿון זיי באַקומט מען אַרויס אייל․

אײלהאָלץ, דאָס, בל״י (ספֿר המגיד, לובלין 1625, צ׳ גווב)․ האָלץ פֿונעם אײלבירטבוים

אײלמאַדיע, די, ־ס (גווב) MADIA sativa

אײלנוס, די, אײלניס (גווב, ט; סטו 211). זען ריצן־בעבל
אײלנוס־בױם, דער (גווב). זען ריצנבױם
אײלסאָרטן (סאַב 46) = אײלקערלער
אײלפּאַלמע, די, ־ס. 1) (האָב I; סטו 211). נ״א. = אײלבירט־פּאַלמע?
2) (בולק II:103; גווב; ענצ). זען גווינעער אײלבירט־פּאַלמע
אײלצאַצקע, די, ־ס (סטאַשעװ) = סאָנעטשניק
אײלקערלער (סאַב 46). ס' זונרויזן (P.) masliczny
אײלשװעמל, דאָס, ־ער (חיימ II:80, 93; סטו 212) = פּוטער־בעטקע
איל־תּבֿואה, די (װע צ' גווב). כּ״ט. נט״ט
אײנבלאַט (גווב; װײַסמ 20). זען פאַרנאַס־גראָז
אײן־בערעלע, דאָס, ־ך (אײב 1007, 1575: !אײנבעערע) PARIS
אײַנגעדעקטע פֿיאַלקע, די, ־ס (בה:ליטײַ, עבֿ; ד״ט) VIOLA occulta
אײנגעלש... זען ענגליש...
אײַנגעמאַכטס־קאַלענע, די, ־ס (ד״ט) VIBURNUM edule
אײַנגענעמע װיקע, די, בל״י (דאַנילאָװ 86, 148) VICIA amoena
אײַנגעצװיגענער עװאַקס, דער, ־ן (בה:ליטײַ; ד״ט) EVAX contracta
אײַנזאַמזאַנג (קיל 40:3, 41). זען צעשליסענע ירושלים־ליכט
אײַנזױמיקע פּיאָלע, די, ־ס (בה:ליטײַ; ד״ט) ARTEMISIA monosperma
אײַנזײַטיקע ראַמישע, די, ־ס (דאַנילאָװ 106) RAMISCHIA secunda
אײַנטאָגל, דאָס, ־עך (בה:ע; ד״ט) COMMELINA
אײַנטאָגלדיקע, בל״ר (שעכ VI) COMMELINACEAE
אײַנטעליקע געװיקסן (ז״פּ) MONOCOTYLEDONAE
אײַניס (גווב; ש״ס־ר 34). זען ענעס
אײַנלײג־אײלבירטן (פּיעט, תּרומות ב־ו). נב״ט
אײַננאַכטיקע מלכּה, די, אײַננאַכטיקע מלכּות (שאַר 115:84). זען נאַכטליכטל
אײַנס־אין־דער־װעלטל, דאָס, ־ער (בה:ליטײַ, ע) NARCISSUS incomparabilis
אײַנעס (רומע 300). זען ענעס
אײַנקערנדיקער װײץ, דער (װאָל 97) TRITICUM monococcum
אײַנרפּיקע װיקע, די, בל״י (דאַנילאָװ 135; טיכאָ 21) VICIA unijuga
אײַנשױטיקע קאָפּעטע, די, ־ס (בה:ליטײַ; ד״ט) HIPPOCREPIS unisiliquosa
אײַנשלעפּיקע װיטאַניע, די, ־ס (בה:ליטײַ; ד״ט) WITHANIA somnifera
אײַער, דער, בל״י (בויד; גווב; װײַנשט 587; חײ־אָ 12; ייִד־װײַ; פּריל גר 87;

קאַמ ה 44; קולב II:531, 536) ACORUS calamus

אייערבלום, די, ־עו /אַיעבלימ/ (כמעל) = זונרויז

אייער־געוויקס, דאָס, ־ן (סטו 223; ענצ). זען פּאַטלעזשאַן

אייערגראָז, דאָס (שׂ־ראָ 91: „געזוכט אַ ביסל פֿרישע אייערגראָז ... עס צעקײַט"). אײַער?

אייער־דלניע, די, ־ס (בה:ליטײַ; ד"ט) CUCURBITA pepo ovifera

אײַער־וואָרצל (ברכ מ 103). וואָרצל פֿון אײַער/אַיִר

!אייערוויקס (סטו 223). זען פּאַטלעזשאַן

אייער־ליצקעלער (שׂ־ראָ 75: „... האָבן מיר געפֿונען צווי אייער־ליצקעלער און מיר האָבן זיי געשמאַק צעקײַט".) נ"א

אייערנע זומערדיקע (ווי 36). ס׳ באַר (R.) Jajčnaja letnaja

אייער־עפּל (גווב). זען פּאַטלעזשאַן

!אייערפֿלאַנצ(ע) (אייב 425, 1662; גווב; סטו 223). דטשמ. זען פּאַטלעזשאַן

אייערפֿלוים, די, ־עו (לונע: „געלע לענגלעכע, וואַסערדיקע, געמאַכט דערפֿון פּאָווידלע"; באַוו: „אַזוי ווי גרויסע פּיטשעס, די בעסטע פֿלוימען"; חיים פּעט צ׳ גווב; סטו 226; ראַב 77) PRUNUS intermedia

אייערפֿרוכטן (מיר 238; סטו 223; ענצ). זען פּאַטלעזשאַן

אייער־שווּעמל, דאָס, ־עך (גווב; סטו 212; ענצ) = ליסיטשקע

אייפּך (קאָס II:245, 251). אַרכ. זען צעלניק

אייפֿאָרביע, די, ־ס (גווב) EUPHORBIA

אייקאַלפּט, דער, ־ן (ווײַנר א; לעי 166); אייקאַלפּטוס, ־ן (גאַר 106; גווב; סטו 211); אייקאַלפּטוס־בוים (סוצ 451; שוואַ ג 72) = עקאַליפּטוס

אייקאָמיע, די, ־ס (פּאַמ 70: !עאוקאָמיע) EUCOMMIA

אײַקען (אַ). זען דעמב

איִר (אָקר ס 53). זען אײַער

/אַיִר/ (סאָק). אַיִר

אייראָפּעיִשע אַגרעס (בה:ע) RIBES uva-crispa

אייראָפּעיִשער אײלבירט, דער, אייראָפּעיִשע אײלבירטן (ענצ II:183 - אייראָפּעיִשער אײלבערטבוים) OLEA europaea

אייראָפּעיִש אַלפּן־פֿײַלכל. זען אייראָפּעיִשע גאַלוכקע

אייראָפּעיִשער אָסטרעבוים, דער (בה:ע; ד"ט) OSTRYA carpinifolia

!אייראָפּעיִשע באָהנען. זען נאַרבאָנער וויקע

אייראָפּעיִשער בלײַניק, דער, אייראָפּעיִשע בלײַניקעס (בה:ליטײַ; ד"ט) PLUMBAGO europaea

אייראָפּעיִשע בעקמאַניע, די, ־ס (טיכאָ 9) BECKMANNIA cruciformis

אייראָפּעיִשע גאַלוּכקע, די (ענצ 255:III – אייראָפּעיִש אַלפּן־פֿײַלכל; פֿ"גל גאַלוּכקע) CYCLAMEN europaeum

אייראָפּעיִשע גינגאָלדעלע, דאָס, ־ך (ד"ט) SOLIDAGO virgaurea

אייראָפּעיִשע האָזנניסל, דאָס, ־עך (אייב 1727: !אייראָפּעאישער האַזעל־נוס) CORYLUS avellana

אייראָפּעיִשער האָרנבוים (אייב 1741). זען אייראָפּעיִשער ראַב

אייראָפּעיִשע וואָלף־לאַפּע, די (אייב 565: ציגײַנער־קרויט; דאַנילאָוו 173: ציגײַנער־גראָז) LYCOPUS europaeus

אייראָפּעיִשע ווײַסע וואַסער־ליליע (אייב 1695). זען ווײַסע וואַסער־ליליע

אייראָפּעיִשע ווענוסעס־מעשטול, דאָס (ענצ 441:IV – פֿרויענשוך) CYPRIPEDIUM calceolus

אייראָפּעיִשער טאַטערניק, דער, בל"י (ד"ט) ONOPORDUM acanthium

אייראָפּעיִשער טראָליוס, דער, בל"י (ווײַסמ 18; קאַמע 170: טראָלבלום) TROLLIUS europaeus

אייראָפּעיִשע טרויבן, בל"ר (בה:ע; ד"ט) VITIS vinifera

אייראָפּעיִשער לאַריקס (גיל 8, 9). זען אייראָפּעיִשער רויטבוים

אייראָפּעיִשער מיסטל, דער (בה:ע; ד"ט) VISCUM album

אייראָפּעיִשער פּאַרוּקן־בוים, דער (ד"ט) COTINUS coggygria

אייראָפּעיִשע פֿיכטע (גיל 9, 12). זען ווײַסיאָדלע

אייראָפּעיִשע פֿלוים, די, ־ען (אליאש). כ"ט

אייראָפּעיִשער פֿערדנפֿוס, דער, אייראָפּעיִשע פֿערדנפֿיס (בה:ליטײַ) ASARUM europaeum

אייראָפּעיִשער ציטערבוים, דער (בה:ליטײַ, ע; ד"ט) POPULUS tremula

אייראָפּעיִשער קלעווער, דער, בל"י (ענצ 247:V). ב"א

אייראָפּעיִשער ראַב, דער, אייראָפּעיִשע ראַבעס (אייב 1741: אייראָפּעיִשער האָרנבוים אָדער גראַב) CARPINUS betulus

אייראָפּעיִשער רויטבוים, דער (האָכ; פּרו־ש 5) LARIX decidua

אייראָפּעיִשער שפּילנדלבוים, דער (גיל 31) EUONYMUS europaeus

אײַרישע קאַרטאָפֿל (מיש 98). אַנג. ס' קאַרטאָפֿל Common white potato

איכה־בלעטלעך (גווב). נב"ט

אילאַוּוקעס (חײַ־אָ 12). ס' מאַסלינעס

אילאַנג־אילאַנג, דער, ־ען (ענצ 239:II) CANANGA odorata

איל בוים (גווב IV:1717). אַרכ. זען איילבירט

אילבירט. פּע״ש. זען איילבירט

אילבעהר (הירש ו/1); אילבער בוים (גווב II:1083); איל בער בעם (בליץ; וויצ צ׳ פריל 32, 33). אַרכ. זען איילבירט

אילים (בערמ 139). זען שאַרסטיקער קנופּבוים

איליינקע, ס״אַר (טרעט II:17, 20). ס׳ באַר

איליסיניכעס בוים, ס״אַר (אַקער 55). פּ״ס

אילם (פּריד ג 281; קאַמע 170). זען קנופּבוים

אילעקס, דער, ־ן; אילעקסבוים (גווב) = שטעכבלאַט

אימאָרטאַל (פּרץ III:194) = אימאָרטעל

אימאָרטעל, די, ־ן (אייב 678; גווב; נאַוואַ 65; נייד 78; סטו 209; ענצ) XERANTHEMUM

אימאָרטעלע (גווב). זען אימאָרטעל

אימאָרק, די, ־ן (אַ; אונג; וויינר א 64:262; טאַמ III :121) = אוגערקעס

אימבער, דער, בל״י (גווב; וויינר א יי; חן־ש 35; סטו 243; ענצ; צאַ 199; שעכ־ווײַ). ג״פּ ZINGIBER officinale

אימבעריק, דער, בל״י (מאַלאַ 129) = אימבער

איממאָרטעלן (ד. אָפּאַלאָוו, אונדזער אייגן וואָרט, דעצ׳ 1972:53). זען אימאָרטעל

אימער גרינע ביימער (האַרק III:255). דטשמ. זען אייביק גרינע ביימער

אימפּאַציענס, דער, ־ן (גווב) IMPATIENS

אימפּעראַטאַ. זען אַטלעס־ווינדל

אימפּעראַטאָר (קאַמ־צ 65); אימפּעראַטאָרשע (קאַל II:37). ס׳ קאַרטאָפּל

אימפּעריאַל (קאַמ־צ 83). ס׳ ציקאָריע

אימפּעריאַל דער לאַנגער (קאַמ־צ 77). ס׳ פּאַסטערנאַק (P.) Pasternak pastewny długy

אינביר (גווב); אינבר (בר־אל 32). פּע״ש. זען אימבער

אינגבער, דער, בל״י (ז״פּ). ג״פּ ZINGIBER officinale

אינגבר (גווב). פּע״ש. זען אינגבער

אינגווער (ז״ש 169; ענצ). זען אינגבער

/אינגע/ ציבעלעס (אוקר, באַסאַ: אור א״אַ). יונגע ציבעלעס

אינגערישע פּלוימען/פּלאָמען (לערב 78; שלו מ 100). ר״אַ אונגער(י)שע פּלוימען

אינדוסטריע־געוויקסן (גווב; סטו 208). זען אינדוסטריעלע געוויקסן

אינדוסטריעלע געוויקסן (ייִשפּר 48:22; קיס 85). נב״ט Economic plants

אינדוסטריע־קאַרטאָפֿל (דאָבז IV:34). נב״ט

אינדזשיל, דער, בל״י, ס״אַר (גווב; ל. חיין, גק 158:14; קאָס 284) CYNODON dactylon

!אינדיאַן ליימא בעבלער (מיש 77). זען קלעצל־פֿאַסאָליעס

אינדיאַנישע אײפּאַטאָריע, די, ־ס (ד״ט) EUPATORIUM maculatum

אינדיאַנישע אַריזעמע, די, ־ס (ד״ט) ARISAEMA triphyllum

אינדיאַנישע סאָסנע, די, ־ס (ד״ט) PINUS sabiniana

אינדיאַנישער פֿײַגנבוים (גרינע 89). זען אינדישער פֿײַגנבוים

אינדיאַנישע קאָנאָפּלעס, בל״י (גאַר 150). זען קאַנאַפּליעס

אינדיאַנישער שלענגהײלער, דער (בה:ע; ד״ט) GOODYERA pubescens

אינדיאַנער־באָב, דער, בל״י (בה:ע; ד״ט) CATALPA bignonioides

אינדיאַנער־טײ, דער, בל״י (אייב 1738: יערבאַקוסט, ט) ILEX vomitoria

אינדיאַנער־פּאַלטשלינע, די, ־ס (בה:ע; ד״ט) MACLURA pomifera

אינדיאַנער־פֿאַרבבערשטל, דאָס, ־עך (ראַנטש 75) CASTILLEJA coccinea

!אינדיאַנער־קאָרן (גווב). אַנג. זען פּאַפּשוי

אינדיגאָ (ד״פֿ); אינדיגאָ־געוויקסן, ל״ר (גווב; ענצ); !אינדיגאָ־פֿלאַנצע (אייב 696). דטשמ. זען אינדעך

אינדיוו, דער, ־ן (גווב; גרינב 11; פּיעט II:176) CICHORIUM endivia

אינדיך (גווב). פּע״ש. זען אינדעך

אינדיקעס, ל״ר (גאָרז: „אַזא קוויט"). ב״א

אינדישער אײכנבוים (האַרק III ב: 117). זען טיק

אינדישע ברויט, דאָס (אייב 1578; האַרק 661) Tuckahoe (or Indian Bread)

אינדישער ברויטבוים, דער (צ.ב.י. 10) ARTOCARPUS heterophyllus

אינדישער דולמאָן, דער (בה:ע) DATURA metel

אינדישער דעמב, דער (אייב 695; גווב; סטו 210). זען טיק

אינדישע האָניקל, דאָס, ־עך (בה:ליטײַ; ד״ט) MELILOTUS indica

אינדישער האָנעף, דער (האַרק 323: אינדישער האַנף). זען יוטע

אינדישער הײליקער לאָטאָס, דער (סוס 12) NELUMBIUM nelumbo

אינדישער הירזש, דער, בל״י (אייב 752) SORGHUM vulgare caffrorum

!אינדישע זאַפֿראַן־פֿלאַנצע. זען קורקומע

אינדישער טאַביק, דער (אייב 695; גווב) NICOTIANA bigelovi

!אינדישער טויטעלבוים (האַרק 263, ט). זען טאַמאַריסק

אינדישער יאַסמין, דער, בל״י (בה:רוס) JASMINUM sambac

אלנדישע ים־רויז (אייב 1695). זען אינדישער הייליקער לאָטאָס

אלנדישער לאָרבערבוים. זען אינדישע פערסעע

אלנדישער נאַרד. זען נאַרד

אלנדישע עלעווסינע, די, ־ס (בה:ליטיי, עב) ELEUSINE indica

אלנדישע פערסעע, די, ־ס (אייב 695: אינדישער לאָרבערבוים) PERSEA indica

אלנדישער פײַגנבוים, דער. 1) (גלאַזמ א 83: „די צווײַגיקע קוסטן פֿון די שטעכעדיקע פײַגן פֿון אינדיע") OPUNTIA ficus-indica
2) (אייב 101, 102; בולק II:78; חיימ III:177, 178). זען באַניאַן־פֿיקוס

אלנדישער פֿלאַקס (בולק II:78). זען יוטע

אלנדישע קאָנאָפּליע (ראַזענ 164). זען קאַנאַפּליעס

אלנדישע קאַמגראָז, דאָס, בל"י (אייב 1722). כּ"ט

אלנדישער קאָרן. 1) (גווב; סטו 208). אַנג. זען פּאַפּשוי
2) (ענצ, ט). זען הירזש

אלנדישער קאָרנגראָז (אייב 362). זען דורע

אלנדישע רויזנהאָלץ, דאָס (האַרק III:247) DALBERGIA sissoo

אלנדעך, דער, בל"י (ליפּ 138, 141; האַרק IV; הורוו ד ה 21; ווײַנר א). ג"פ INDIGOFERA (tinctoria)

אינולאַ (צאַ 262). זען אַלענט

!אינזעקטענפּרעסנדע פֿלאַנצען (זאַקס 47). זען אינסעקטן־פֿרעסיקע געוויקס(ן)

אינזשיל (בן־ג 167). זען אינדזשיל

אינזשיר (כּאַר 125; פּאַמ 59, 63). זען פֿײַגנבוים

אינסעקטן־פֿרעסיקע געוויקס, דאָס, ־ן (לעמב III ב) insectivorous plant

אינסעקטן־שווּעמלעך (ענצ III:139). ב"א [EMPUSA muscae?]

אינקאַרנאַטקע, די, בל"י (ייִלוו IV, 61:1936) TRIFOLIUM incarnatum

אלנקע באַרלעך (זוויב). ל"ר. ס' באַר

איסאַטיס (פּיעט, שבת 6/ה) ISATIS

איסאַריע, די, בל"י (דאַבז III:10; ייִלוו ב, V, 16:1937) ס' גערשטן (P.) Isaria

!איסלאַנדיק־קרײַטעכץ (טאַר II:45). זען איסלענדישער מאָך

איסלענדישער לישײַ (גאַר 22, 121). זען איסלענדישער מאָך

איסלענדישער מאָך, דער, בל"י (סטו 212; שטש־ב־פּ 151) CETRARIA islandica

איסלענדישער מעך (ענצ). זען איסלענדישער מאָך

איסלענדיש פּלעכטגראָז (ווײַסמ 7). זען איסלענדישער מאָך

איספּאַלינער, ס״אַר, ס״ש (קאָל 17; קאָל II:33). ס׳ פּאַסאָליעס

/אַלעקעס/ (זאַמד; זב; טויסט; יאַד; מאַד; סטראַ). ר״אַ אוגערקעס

אַיער (גווב; גרש 47, 54; סטו 209). זען אײַער

איפּאַ (ע״ק 25). אַרכ. זען צעלניק

איפּאָמעע, די, ־ס (גווב: איפּאָמע, ט) = קאַיאָרל

איפּעקעקואַנע. זען איפּעקאַקואַנע

איפּוך (הגדה א/2; מנה כא/1; קאָס II:251); איפּיך (גווב; קאָס II: 245, 246). כּ״ט. אַרכ. זען צעלניק, פּעטרישקע

איפּעקאַ, ס״אַר (גאַר 142); איפּעקאַק (גווב); איפּעקאַקאַנע (פּ״גל גווב). זען איפּעקאַקואַנע

איפּעקאַקואַנהאַ (סאָטע פּז/1). זען איפּעקאַקואַנע

איפּעקאַקואַנע (גווב; ענצ; ראָזענש 52) CEPHALIS ipecacuanha

איפּרת־טאָפּאָל. זען פּרת־טאָפּאָליע

אַלקע, די, ־ס (טויערן). ר״פּ = אוגערקע

אַיִר, ־ן, ס״ס /אַיִר/ (צפּ, למשל סאַק); /אַיער/ (צפּ, למשל בו״ד). פּ״גל אײַער

1) (גאָל 42:23; גלוי 60, 61; פּריל גר 87) ACORUS calamus

2) (הורוו 13:52 – „אַיִר, גרינס אויף שבֿועות״). ב״א. זען טראָשטש(ינע); טשערעט

3) (גרש 47, 54). זען (מיטל־ים־)אַרונדאָ

!אירגאַ (גרוב II:4). זען שאַלאַמוקסנע

/אירדזש/ (אַ). ר״אַ הירדזש

אירידאַצעען־פּאַמיליע. זען איריסדיקע

איריס, דער, ־ן. 1) (אינט; ז״פּ) IRIS

2) (גלוי 66). דײַטשישער איריס

3) (גווב, ט). זען בלאָער איריס

4) נב״ט. אַזאַ צוקערקע

איריסדיקע (זאָל IV:35 – אירידאַצעען־פּאַמיליע; סטו 207 – איריס־געוויקסן; ענצ – איריס־משפּחה) IRIDACEAE

איריש (זאַקס 20). ר״אַ. זען איריס

אירליאַנאַ. זען אורליאַנע

אירלײַן הולץ; אירלינש הולץ (כּ״י 1474:358). אַרכ. זען אַלכענע האָלץ

אירלענדישער לישײַ (גאַר 121). זען אירלענדישער מאָך

אירלענדישער מאָך, דער (אייב 1292; גאַר 121) CHONDRUS crispus

אירנע (קאַמ 46, ט). זען שאַלאַמוקסנע

אַלרע, די, בל״ר (בה:ליטײַ, עבֿ) AIRA

/אלרקעס/ (אַ). ר״אַ אוגערקעס

אַכאַטסקער ווײַס־קאָרעדיקע פּלכטע (גריב II:121). ב״א

אַכילאָטוס, דער, ־ן (בה:עבֿ) DORYCNIUM

אַכילעס־בלימל, דאָס, ־עך (ענצ) ACHILLEA millefolium

אַכילעע, די, ־ס (דאַנילאַוו 142, 169) ACHILLEA

!אלאָו (ל. לײבאָוויטש, דרו, אָקט׳ 1957:16); !אַלאָוס־בלום (ל. לײבאָוויטש, דרו, מאַרץ־אַפּריל 1970). אַנג. זען אַליאָז

!אַלאָי (אײב 39, ט). זען אַליאָז

אַלאַמאַנדע, די, ־ס (הערשפּ II: אַלאַמאַנדע־בוים) ALLAMANDA

!אַלאַמאַס (לאַסעוו 150; לער פּ מ 58). ל״ר. שפּ. זען טאָפּאָליע

אַלאַנט (אײב 427; סאָטע פּז/2; ענצ). זען אַלענט

אַלאָס (סאָטע מ 17). זען אַליאָז

אַלאָע (דרייזין 624; טעללער 44 = אלאע) . זען אַליאָז

אַלאָען (גווב, ט; יה, שיר־השירים ד, 14; פּרץ III:288; קיל 66:5/4). זען אַליאָז

!אַלאָענאַרטיקע וואַסערשער (דטשמ). !אַלאָענאַרטיקע וואַסערזעג; זען אַליאָז־וואַסערזעג

אַלאָענבוים (אײב 39, 1489). זען אַליאָז

אַלאָעס (פּראָג 31; ראָזענ 49). זען אַליאָז

אַלאָקאַזיע, די, ־ס (גווב; ענצ) ALOCASIA

אַלבאַנישע (ראָס 66). ס׳ ארבעס (P.) Książe Albański

[אַלביט]. 1) ר״אַ אײלבירט
2) = זונרויז (פּ״גל אײלבירט 3.)

!אַלבירט־בוימעל (אַש א״י 238). זען אײלבירטבוים

אַלגאַ־גראָזן (קלי 92, 93). כּ״ט

אַלגאַראָבע־בוים, דער (מ״פּ) PROSOPIS chilensis

אַלגן־שוועמלער, ל״ר (סטו 207; ענצ; גווב: אַלגע־שוועמל) PHYCOMYCETES

אַלגע, די, ־ס (גווב 1358; שעכ II:69) ALGAE

!אַלגען (כאַצ II:105). זען אַלגע, ־ס

אָלגראָז. 1) (גאַל 22; סטו 209; שטש־ב־פּ 66) = נאָלגראָז STIPA
2) (גווב 140, ט). זען צעבלעטערטער באָבבוים

אָלדענבורג (פֿאַרם II:66). ס׳ עפּל Duchess

אָלדער! (סטו 211). אַנג. זען אָלכע

אַלדראָוואַנדיע, די (ענצ) ALDROVANDA

אַלהאַגי, דער, בל״י (צאַ 120; ענצ: אַלהאַדזשי) ALHAGI

אָלהיילער, דער, ־ס. 1) (אייב 619) PRUNELLA vulgaris
2) (סטו 209). ס״א

אַלון /אַלאָנ/ (סטו 210). עבֿ. זען דעמב

אָלטער ווײַץ (פּיעט, תּרומות יא, ה). נט״ט. ט״וו ישנות

אַלטיוקע, די, ־ס, ס״אַר (סטו 222: קלע) = קאַרטאָפֿל

אַלטײ, דער, ־ען. 1) (אינט) ALTHAEA
2) (גווב; יה 49: 266; סטו 244); אַלטייע, די, ־ס (כימ 131; גלוי 58, 59); אַלטעע, די, ־ס (ליפֿ 304; ליפֿ II). זען ברוסטטיי

אַלטעע־וואָרצל, דער (גאַר 107; ליפֿ). וואָרצל פֿון ברוסטטיי

אַלטע־קרײַטער (ליפֿ 65). זען ברוסטטיי

אַלטערנאַנטערע, די, בל״י (אינט) ALTERNANTHERA

אָלטריז (מאַרג 8). נב״ט

אָלטש, דער, ־ן (יאַד: „אָלטשענע בלעטער, צוו אַ בלאָטער, געוואַקסן ביי אַ וואַסער״) = אָלכע

אַליאָז, דער, ־ן, ס״אַר (האַרק IV; הורוו ד ה 22; ליפֿ II: [ALYUZ]) ALOE

אַליאָז־וואַסערזעג, דער, ־ן (פּרומק 63: !וואַסער־אַלאָע; אייב 1698: !אַלאָענאַרטיגע וואַסערשער) STRATIOTES aloides

אַליאָזש (באַוו: „קעגן לונגענקרענק״). ר״אַ אַליאָז

אַליאַנדער (קאָס III:12); אָליאַנדרען (קאָט II:68). זען אָלעאַנדער

אַליאָס (האַרק III; הורוו ד ה 22); אַליאַש (קולבאַק צ׳ גווב). זען אַליאָז

אַליבֿא (גווב). פֿע״ש. זען אָליוו(ע)

אַליגאַטאָר־פֿרוכט (ענצ I:170). זען אַוואָקאַדע

אַליגאָטע (טרעט 43: אַליגאָטע, ט). ס׳ טרויבן (R.) Aligote

אָליוו, דער/די, ־ן (אַ; גווב; האַרק 414; סטו 266); אָליוול, דאָס, ־עך (זשאַביע) = מאַסלינע

אָליוונבוים (ז״פֿ). זען איילבירטבוים

אָליוון־משפּחה (גווב). זען איילבירטיקע

אָליווגע עפּל (גווב; סטו 226; פּאַנע: „עס איז פֿאַראַן נאָך אַ גירסאַ: נאַליוונע״). ס׳ עפּל (R.) Naliv

אָליווע (גווב). זען מאַסלינע

אָליווקע. 1) (גווב 507; סטו 226) = מאַסלינע
2) ס' עפּל. פּ"גל רויטע איילבערט; אוליווקע (U.) Olyvka

אַליִין־זיִיקער לײַן, דער, בל"י (סטו 208). ב"א

אַליִין־זיִיקער מאָן, דער, בל"י (האָכ; סטו 208) = ווילדער מאָן

אָליכע, די, ־ס (ווישיי; אידזרא 32; בורט 75, 172; בערג ב 139; גווב 1380; יאָכ 169 א"אַ) = אָלכע

אַלינאָטע. זען אַליגאָטע

אַלינט; אָלינט. זען אַלעגט

אַליס רויזוועלט, בל"י (קאַמ־צ 104; ראָס 61). ס' פּאָמידאָר

אַליסום, דער, ־ס (אינט) ALYSSUM

אָליעאַנדרען (קאָט III:68). ל"ר. זען אָלעאַנדער

אָליעכאָווע בוים, דער (ליפּ) = אָלכע

אָליפּע (עלז 42). ר"אַ = מאַסלינע

אַליר מאַגש הירניש. פּע"ש. זען אַלערמאַנס האַרניש

!אָלכא (אייב 33). רוס. זען אָלכע

אָלכאָווע בוים, דער (אַ; קיפּ II:184) = אָלכע

אָלכע [פּאַלאַטאַלער ל], די, ־ס (בויד; ביב פּ 6, 13, 14; גיל 2; גראַ צאַ 30; פּראָג 19, 29) ALNUS

אָלכע־בלאַטיקע קאַלענע, די, ־ס (בה:ליטײַ; ד"ט) VIBURNUM alnifolium

אָלכעדיקער בושל־שנאָבל, דער, בל"י (בה:ליטײַ; ד"ט) ERODIUM alnifolium

אָלכע־קלעטרע, די, ־ס (בה:ליטײַ; ד"ט) CLETHRA alnifolia

אָלכעס. ל"ר אָלכע

אַללאַק (קאָס III:24). זען אָרקוש

אַלמאַ (ב.צ.; דאָבז IV:34). ס' קאַרטאָפּל (G.) Alma

אַלמן־בוים, דער (טשאַרני 203). פּ"ס

אלמעבוים (האָכ). זען בערעסט

אַלסטאָניע, די, ־ס (ענצ) ALSTONIA

אָלעאַנדער, דער, ־ס. 1) (ענצ) NERIUM
2) (ז"פּ) = געווײַנטלעכער אָלעאַנדער

אָלעאַנדער, די (סאַקצ 98). זפּ"פּ

אָלעאַנדער־בוים, דער (גווב) = אָלעאַנדער

אָלעאַנדערן (נײַד 173); אָלעאַנדרען (פּרץ־מ"פּ); אָלעאַנדרעס (ביר־ק ג 81; גובב 134; נסתּר 88). ל"ר. זען אָלעאַנדער

אָלעאַסטער. 1) (אייב 960). זען ווילדער איילבירטבוים
2) (גווב, ט). זען שמאָלבלאַטיקער גן־עדן־בוים

אָלעגאַלקע (אַ). זען לענגאַלקע

אַלעגענער אָזשענע, די, ־ס (בה:ליטיַי, עַ; ד״ט) RUBUS allegheniensis

/אָלעכע/ (נאַוו). ר״אַ אָלכע

אַלעלאַק (גווב) = אָרקוש

אָלענגאַלקעס (אַלעקס: „קליינטשיקע ... געלייגט אין מאַטראַץ״).
ל״ר. = לענגאַלקעס

אַלענט, דער, בל״י. 1) (א״ס:בר; טעללער [48, 67]) INULA
2) (גווב, ט: אָלינט; שער אַפֿ יב/2:
אלינט וואָרציל) INULA helenium

אַלענטשע־פֿלאָמען (זשיט: „אויף וואַרעניע ... וויַין שטעלן״).
ס' פֿלוים PRUNUS insitia, cf. (U.) alyča

אַלעפּאָ־סאָסנע, די, ־ס (קיל 40:2, 69:4) = ירושלימער סאָסנע

אַלעקסאַנדער־בלעטער (אייב 1307). בלעטער פֿון דער מיצרישער קאַסיִע

אַלעקסאַנדרינער אַסטראַגאַל (בה:ליטיַי, עבֿ) ASTRAGALLUS alexandrinus

אַלעקסאַנדרינער טאַטערניק, דער, בל״י
(בה:ליטיַי) ONOPORDUM sibthorpianum alexandrinum

אַלעקסאַנדרינער קאָנעשינע, די, בל״י
(בה:ליטיַי, עבֿ) TRIFOLIUM alexandrinum

אַלעקסאַנדריער מוסקאַטער (טרעט 39). ס' טרויבן Muscat of Alexandria

אַלערמאַנס האַרניש, דער, בל״י (שער אַפֿ כב/11: אליר מאנש הירניס ווארציל;
א״ס:בר) ALLIUM victorialis

אַלפּאַטאַקע, די, ־ס (שו י 27: אלפּאטאקע, ט) PROSOPIS campestris

אַלפּישע אַראַבקע, די, ־ס (בה:ליטיַי) ARABIS alpina

אַלפּישע ווייַמפּערל, דאָס, ־עך, מל״ר (גיל 21) RIBES alpinum

אַלפּישע פֿיאַלקע, די, ־ס (מאָוו II:11) = גאַלוכקע

אַלפּישע רויז, די, ־ן (שאַפּ־ס 489) = ראָדאָדענדראָן

אַלפּן־אידלווייַס, דער, ־ן (אינט) LEONTOPODIUM alpinum

אַלפּן־אַסטרע, די, ־ס (ענצ IV:48) ASTER amellus

אַלפּנבלום, די, ־ען (גווב, ט). נ״א

אַלפּנגראָזן (האַרק III:258). ל״ר. נ״א

!אַלפּנזאַלב־איי (קיל 41:3). נ״א – אַ זגאַל שאַלוויִע (אויף דייַטשיש Salbei)?

אַלפּנשטוף, דער, בל״י (אייב 894: אַלפּן־רובאַרבער, ט) RUMEX alpinus

אַלפּן־ליליע, די, ־ס (בה:עַ; ד״ט) LLOYDIA

אַלפּן־סאָסנע, די, ־ס (קיל 43:2, ס״א) PINUS montana

אַלפּן־פּיאַלקע, די, ־ס (קיל 68:4) = גאַלוכקע

אַלפּן־פּײַלכל (ענצ). זען גאַלוכקע

אַלפּן־פּינגערבלאַט, דאָס, ־ן (ד״ט) POTENTILLA nitida

אַלפּן־רובאַרבער. זען אַלפּנכטשוף

!אַלפּן־רויז (האַרק III:258; ענצ). דטשמ. זען ראָדאָדענדראָן

!אַלפּענפּײלכען (אײב 322; בן־ג 166). דטשמ. זען גאַלוכקע

אַלפֿאַ. זען אַלפֿע

אַלפֿאַלפֿאַ (סטו 208). זען אַלפֿע

אַלפֿאַלפֿע, די, ־ס (גווב; קאַצ ב 120, 137; שו י 54) MEDICAGO (sativa)

אַלפֿאַלפֿע־גראָז, דאָס (גווב). נ״א

אַלפֿע, די, ־ס, ס״ס.
1) (זוו״פּ) MEDICAGO
2) (ביז III:34, 35: אַלפֿאַ; קאַצ ב 133, 134, 179). פֿ״גל הײַלפֿע MEDICAGO sativa
3) (גווב, ט). נב״ט

אַלקאַנע, די, ־ס.
1) (ענצ) ALKANNA
2) (גווב, ט). זען עכטע אַלקאַנע

אַלקאַנעט, דער, ס״אַר (גווב). זען עכטע אַלקאַנע

אַלקורמיס (גווב 1395). ג״פֿ. זען אַלקערמעס־פֿיטאָלאַק

אָלקע, בל״י (גווב). ס׳ הירדש

אַלקערמעס־פֿיטאָלאַק, דער, בל״י (גווב 1395: אַלקערמעס, קערמעס) PHYTOLACCA americana

אַלרוטע/אַלרוינע (גווב, ט). וואָרצל־שטענגל פֿון רפֿואה־פּײַפֿלער

אָלשאַנע, די, ־ס (גווב). זען אָלשענע

אָלשינע, די. פֿע״ש. זען אָלשענע

אָלשע, די, ־ס (גווב 1380; מאַן 57:23) = אָלכע

אָלשעווע בוים, דער (גראַד) = אָלכע

אָלשענע, די, ־ס (אָפּ א 89; גווב 1380; הירשב V:139) ALNUS

אָלשענער בוים, דער (ייִגאַן: „אָלשענע בלעטער האָט מען גענוצט צוון אַן אָננעמונג", פּרוזש; הירשב V:30, 42, 59, 154)

אַמאַגער, בל״י, ס״אַר (ראַס 41). ס׳ קרויט (P.) Amager

אַמאָמום, דער, בל״י (גווב) AMOMUM

אַמאָן (כאַצ III:52, ט). זען אַנעמאָן

אָמאַן, דער, סל״ר, ס״אַר (ענז V:112) INULA helenium

אַמאַניע, די, ־ס (אינט) AMMANIA

אַמאָפּילע, די, ־ס (ענצ) AMMOPHILA arenaria

אַמאַראַנט, דער, ־ן. 1) (גווב; סטו 209; ענצ; שטש־ב־פּ 56) AMARANTHUS
2) (גווב, ט). זען רויטער אַמאַראַנט

אַמאַראַנט־געוויקסן (האָכ; סטו 207). זען אַמאַראַנטיקע

אַמאַראַנטוס (צא 286). זען אַמאַראַנט

אַמאַראַנטיקע, בל״ר (שעכ VI) AMARANTACEAE

אַמאַראַנטן־משפּחה (ענצ). זען אַמאַראַנטיקע

אַמאַריל, דער, ־ן. 1) (גווב: די אַמאַריל) AMARYLLIS
2) (גווב). זען בעלאַדאָנע־אַמאַריל

!אַמאַרילידאַצעען (זאַל IV:115). זען אַמאַריליקע

אַמאַרילים. 1) (גווב; סטו 209, ט; פּאַלי 54). זען אַמאַריל
2) (גווב; ענצ). זען בעלאַדאָנע־אַמאַריל

אַמאַריליקע, בל״ר (שעכ VI) AMARYLLIDACEAE

אַמאַרילן־געוויקסן (סטו 207). זען אַמאַריליקע

אַמאַרילן־משפּחה (ענצ). זען אַמאַריליקע

אַמאַרעל, דער, ־ן (גווב: די אַמאַרעל; בר: סובוואַריעטעט פֿון מאָרעל)

אַמאָרפֿע, די, ־ס (גיל 30, 31; קאָמ 46) AMORPHA

אַמבאַי. פֿע״ש. זען אַמבײַ

אָמבו, דער, ־ען (אײַזע 36; גווב; קלי בר 369); אָמבובוים, דער (אײַזע 57; יאָב 57) PHYTOLACCA dioica

אָמבוען (אײַזע 34). ל״ר אָמבו

אַמבײַ, דער, ־ען (גאַר 107) CECROPIA peltata

אמביר (הירש י/1). נ״א

!אַמבערבוים (אייב 801); !אַמבראַ־בוימעל (אייב 42). זען שטערנבלאַט

אַמבראָזיע, די, בל״ר (אייב 42) = הײַפּיבערל

אַמורישער ווײַנשטאָק, דער, בל״ר (קאָמע 170). זען אַמורער ווײַנטרויבן

אַמורישער לינדנבוים, דער (קאָמע 172). זען אַמורער ליפּע

אַמורישע ליפּע (דאַנילאָוו 55, 76, 85). זען אַמורער ליפּע

אַמורישער מײַבוים. זען אַמורער מײַ

אַמורישע ריאַבינע (דאַנילאָוו 85). זען אַמורער ראַבינע

אַמורער אַדאָניס, דער, ־ן (גווב: אַדאָניס־גראָז) ADONIS amurensis

אַמורער אַקאַציע. זען אַמורער מאַאַקיע

אַמורער אַריזעמע, די, ־ס (דאַנילאָוו 109) ARISAEMA amurensis

אַמו́רער באַרבאַרי́ס, דער, ־ן (דאַנילאָוו 56) BERBERIS amurensis

אַמו́רער ווײַ́נטרויב, דער, ־ן (גריב II:121) = אַמורער ווײַנטרויבן

אַמו́רער ווײַ́נטרויבן (גרו 120; פּלאָ 184, 189, 190; קאַמע 171). VITIS amurensis ל״ר.

אַמו́רער יאָ́דלע, די, ־ס (פּלאָ 187: אַמורער פּיכטע) ABIES nephrolepis

אַמו́רער לי́נדנבוים, דער (בערג־ק 12; פּלאָ 186). זען אַמורער ליפּע

אַמו́רער לי́פּע, די, ־ס (דאַנילאָוו 107) TILIA amurensis

אַמו́רער מאַאַ́קיע, די (דאַנילאָוו 55, 77, 85; אַמורער אַקאַציע ־ פּלאָ 185) MAACKIA amurensis

אַמו́רער מײַ́, דער (דאַנילאָוו 77 ־ אַמורישער מײַבוים) SYRINGA amurensis

אַמו́רער סאַ́מעטבוים, דער (איַיז 105; פּלאָ 187; סאַמעטענער בוים ־ אַלב 5) PHELLODENDRON amurense

אַמו́רער פּאַ́פּערעט (דאַנילאָוו 106: אַמורער פּאַפּאָראָט) DRYOPTERIS amurensis

אַמו́רער פּי́כטע. זען אַמורער יאָדלע

אַמו́רער פּעלאָדע́נדראָן (דאַנילאָוו 55, 77, 107, 111). זען אַמורער סאַמעטבוים

אַמו́רער קאָ́רקעבוים, דער (פּלאָ 183). זען אַמורער סאַמעטבוים

אַמו́רער ראַ́בינע, די, ־ס (דאַנילאָוו 105; פּלאָ 188) SORBUS amurensis

אַמי́, דער (אינט) AMMI

אַמי́ריס, דער, ־ן (ענצ) = באַלזאַמניק

אַמנון־ותמר, דער /אַמנענבעטאָמער/.
1) (סטו 209, ב״ד) VIOLA tricolor hortensis
2) (גווב). זען חנהלעס אייגעלעך

אַ́מסטערדאַם, בל״י (ראַס 47). זוו״פּ

אַ́מסטערדאַמער (קאַל 17; קאַל II:34). ס׳ מייערן (P.) Karota Amsterdamska

אמסרעלאַן (איס 288, 297). אַרכ. זען אַמאַרעל

אַמעטי́סט, דער, ־ן (גווב, ט; סטו 209) AMETHYSTIA

אַמעריקאַ́ניש־אַזיאַ́טישע בעקמאַ́ניע, די, ־ס (טיכאָ 8) BECKMANNIA syzigachne

!אַמעריקאַנישע איווא (רוס). זען קעצעלעך־ווערבע

אַמעריקאַ́נישע בערע́זע (גיל 18). זען קאַרליק־בערעזע

!אַמעריקאַנישע זעקעל־בלום (אייב 1194). זען ניו־דזשערסי־טיי

אַמעריקאַ́נישע טי́ל־יאַגדע (אייב 1496). זען רויטפּרוכטיקער ווינטערגרין

אַמעריקאַ́נישע יאַ́סענע. זען אַמעריקאַנער יאַסען

אַמעריקאַ́נישע ני́סלעך. פּ״גל אַמעריקאַנער ניסלעך

אַמעריקאַנישער קאַוואָן (האַרק). זען פּאַפּאַבוים

אַמעריקאַנישע קאַרליק־בערעזע (גיל 18). זען קאַרליק־בערעזע

אַמעריקאַנישע שניי־יאַגדע (אייב 1725). זען שניי־יאַגדעס

אַמעריקאַנער אָזשענעס (ד״ט). לר״ב RUBUS frondosus

אַמעריקאַנער אַלאָען־בוים (אייב 827). זען הונדערטיאָרניק

אַמעריקאַנער אַלפּנבוים (אייב 1261, ט). זען טוליפּאַן־בוים

אַמעריקאַנער אָסטרעבוים, דער (ד״ט) OSTRYA virginiana

אַמעריקאַנער באַנדיבערקע. זען אַמעריקאַנער מאַנדעבערקע

אַמעריקאַנער באַרבאַריס, דער, ־ן (בה:ע; ד״ט) BERBERIS canadensis

אַמעריקאַנער בליטערזיס, דער, בל״י (בה:ע; ד״ט) CELASTRUS scandens

!אַמעריקאַנער בירנבוים (אייב 1000, ט). זען פּאַפּיר־בערעזע

אַמעריקאַנער בלאָטע־ציפּרעס, דער, ־ן (ד״ט; פּרומק 42: בלאָטע־ציפּרעסע פֿוןווירדזשיניאַ) TAXODIUM distichum

אַמעריקאַנער בלעטערליצע, די, ־ס (אייב 1489: !אַמעריקאַנער לערכענבוים) LARIX laricina

אַמעריקאַנער בעבלער (גווב). ל״ר. נ״א

אַמעריקאַנער בענזאָע־בוים, דער (אייב 1391) LINDERA benzoin

אַמעריקאַנער ברעסלינע, די, ־ס (בה:ע; ד״ט) EUONYMUS americanus

אַמעריקאַנער גאָגעלע, די, ־ך (ד״ט). לר״ב VACCINIUM macrocarpum

אַמעריקאַנער געבערג־אַלכע, די, ־ס (בה:ע; ד״ט) ALNUS crispa

אַמעריקאַנער געטאָפּליע, די, ־ס (וואַרשע: „זיך צעשיט, מעליק״). לר״ב Idaho Potatoes

אַמעריקאַנער הירזשגראָז, דאָס, בל״י (ד״ט) MILIUM effusum

אַמעריקאַנער וואָרצלבוים, דער (אייב 837) RHIZOPHORA mangle

אַמעריקאַנער וווּנדער, בל״י (פֿרידמאַן 35; קאַמ־צ 95). ס׳ אַרבעס (P.) Cud Ameryki

אַמעריקאַנער זונגאָלד, דער (ד״ט) HELICHRYSUM bracteatum

!אַמעריקאַנישע טהעע־יאַגדע. זען רויטפֿרוכטיקער ווינטערגרין

אַמעריקאַנער טויע, די, ־ס (ד״ט) THUJA occidentalis

אַמעריקאַנער טייוול־פֿאָדעם, דער (בה:ליטווי; ד״ט) CUSCUTA americana

אַמעריקאַנער טראָליוס, דער, ־ן (בה:ע; ד״ט) TROLLIUS laxus

אַמעריקאַנער טרויבן (גווב III:1395). זען אַלקערמעס־פּיטאָלאַק

אַמעריקאַנער טרויבן־היאַצינט, דער, ־ן (ד״ט) MUSCARI botryoides

אַמעריקאַנער יאַסען, דער, ־עס (קאַמע 46: אַמעריקאַנישע

יאַסענע) FRAXINUS americana

אַמעריקאַנער כמוֹ־אײלבירט, דער, ־ן (ד״ט) OSMANTHUS americanus

אַמעריקאַנער לילקע, די, ־ס (אײב 15: שלאַנגענצונג) ERYTHRONIUM americanum

אַמעריקאַנער לינדנבוים, דער. 1) (אײב 107). נ״א
2) (בה:ליטײַ) TILIA americana

אַמעריקאַנער לעבערבלימל, דאָס, ־עך (בה:ליטײַ; ד״ט) HEPATICA americana

!אַמעריקאַנער לערכענבוים. זען אַמעריקאַנער בלעטעריצע

אַמעריקאַנער מאַלווע, די (ד״ט) MALVA rotundifolia

אַמעריקאַנער מאַלענע, די, ־ס (בה:פּר, רוס; ד״ט).
לר״ב RUBUS occidentalis

אַמעריקאַנער מאַנדעבערקע, די, ־ס (גווב: אַמעריקאַנער באַנדיבערקע).
ס׳ קאַרטאָפל Idaho Potatoes

אַמעריקאַנער מאַציִלקע, די, ־ס (אײב 564: ווינטער
לעווקאָיע) MATHIOLA incana

אַמעריקאַנער מטבעלע, דאָס, ־ד /מאַטבעיעלע/ (בה:ד, ע;
ד״ט) HEDEOMA pulegioides

אַמעריקאַנער נוס, ניס/נוסן. 1) (זאַגרעווע) = בראַזיל־נוס
2) (אַ; גווב; האָפּער 354) = רבי־ניסלעך

אַמעריקאַנער נוסהאָלץ, דאָס, בל״י (בערמ 143). נ״א

אַמעריקאַנער ניסל, דאָס, ־עך (אַ; טויסט, טשערנ א״אַ; טאַמ II:10 -
אַמעריקאַנישע ניסלעך). לר״ב = רבי־ניסלעך

אַמעריקאַנער סאָסנע, די, ־ס (גאַל 64; גיל 9; האַכ 221, 222;
סטו 210) PINUS strobus

אַמעריקאַנער פּאָזעמקע, די, ־ס (בה:ליטײַ, ע; ד״ט).
לר״ב FRAGARIA vesca americana

!אַמעריקאַנער פלאַטאַנע. זען לאַטע־קאָרע

אַמעריקאַנער פלאָמיס, דער, ־ן (ד״ט) PHLOMIS fruticosa

אַמעריקאַנער פלוים, די, ־ען (אַלפּ 39:23 - „מיט אַ ווײַס שנײבלימל״). נ״א

אַמעריקאַנער פערדס־מאכל, דאָס, בל״י (ד״ט) SYMPLOCOS tinctoria

אַמעריקאַנער צילטערבוים, דער (בה:ליטײַ; ד״ט) POPULUS tremuloides

אַמעריקאַנער צווילינגבלאַט, דער, ־ן (בה:ליטײַ, ע;
ד״ט) JEFFERSONIA diphylla

אַמעריקאַנער קאָפּבלום, די, ־ען (ד״ט) CEPHALANTHUS occidentalis

אַמעריקאַנער קאַרטאָפל, די, - (אַ) = אַמעריקאַנער געטאָפּליע

אַמעריקאַנער קליאָן, דער, ־ען (בורט 75; גווב) ACER negundo

אַמעריקאַנער קראָפּעווע־בוים (בה:ד, ליטײַ, ע; ד״ט) CELTIS occidentalis

!אַמעריקאַנער קרייצקרויט. זען שמאָל ווערבעגראָז

אַמעריקאַנער ראַב, דער, ־ן (בה:ע; ד"ט) CARPINUS caroliniana

אַמעריקאַנער שוואַרצער וועלשנוס־בוים (אייב 130). זען שוואַרץ־נוסנבוים

אַמעריקאַנער שטעכניק, דער, ־עס (בה:ליטײַ; ד"ט) ZANTHOXYLUM americanum

אַמעריקאַנער שטערנבלאַט, דער, ־ן (בה:ע; ד"ט) LIQUIDAMBER styraciflua

אַמעריקאַנער שימערליצע, די, ־ס (בה:ע; ד"ט) VERATRUM viride

אַמעריקאַנער שניניק, דער, ־עס (בה:ד, ע, פר;
ד"ט) CHIONANTHUS virginicus

אַמעריקאַנקע, די, ־ס. 1) (אַ; בילסק: „ס'איז נישט "Idaho Potatoes;
ב.צ.; דאָבז IV:34; און
אַנדערע) Idaho Potato
2) (ײַלוו ב IV:83) SALIX americana
3) (סאַנ 47). ס' רונרויז

אַמפּפער (אייב 1380). אַרכ. דטשמ. זען כטשוף

אמפר (סאָטע כג/1; ע"ק 23). אַרכ. זען כשטוף

אמריאַל; אַמריל; אַמרעל (בר־אל 9; קאָס II:254־256). אַרכ.
זען אַמאַרעל

אָמתע גרליב, די, ־עס (שוואַ־שי - צווי מאָל) = באַרעוויק

אָמתע דיושעסן (לייקין 83). ל"ר. ס' באַר

אָמתע פֿאַרגעסנישטל, דאָס, ־עך (בה:ע) MYOSOTIS scorpioides

אָמתע קראָפּעווע, די, ־ס (גאָל 22:34). זען ברי־קראָפּעווע

אָמתע רויז־פֿון־יריחו, די, רויזן־פֿון־יריחו /יעריכע/ (בה:ליטײַ,
עב) ANASTATICA hierochuntica

אָמתער אַליאָז, דער, אמתע אַליאָזן (בה:ליטײַ, ע, עב) ALOE vera

אָמתער באַדיאַן, דער, אמתע באַדיאַנען (בה:ליטײַ) ILLICIUM verum

אָמתער פּיסטוּק, דער, אמתע פּיסטוקעס (בה:ד, ליטײַ, עב) PISTACIA vera

אַנאַבאַזיס, דער, ־ן (צאַ 283) ANABASIS

אַנאָמאַלע אַנגעליקע, די (דאַנילאָוו 78, 86) ANGELICA anomala

אַנאָמאַלע אַרונדינעלע, די, ־ס (דאַנילאָוו 59, 135;
טיכאָ 14) ARUNDINELLA anomale

אַנאַנאַס, דער, ־ן. 1) (אינט) ANANAS
2) (הירשב III:98; הירשב III ג 200; ווײַנר אַ;
ליפֿ 2; ליפֿ II; ראָכ־ש). ג"פּ אַנאַנאַס־בוים
3) (פּאָס; ראָס 76). ס' טרוסקאַפּקע

אַנאַנאַס, די, - (אַ; דראַטש; טשערנ). זען אַנאַנאַס 3.

אַנאַנאַס, דער, - (טאָמ־מ; ראָזעדעוו). זען אַנאַנאַס 1.

אַנאַנאַס (סיקס) = צעסאַרקע

אַנאַנאַס־בוים, דער (גווב, ט; סטו 210: אַנאַנאַסן־בוים) ANANAS comosus

אַנאַנאַסיקע, בל״ר (שעכ VI) BROMELIACEAE

אַנאַנאַסישע, בל״ר (שעכ VI) BROMELIALES

אַנאַנאַסן־אַקטינידיע, די, ־ס (פּלאַ 191). ב״א

אַנאַנאַסן־בוים = אַנאַנאַס־בוים

אַנאַנאַסניק, דער, ־עס (איבּ 1027: ווילדער אַנאַנאַס) BROMELIA pinguin

אַנאַנאַסנע (ווי 34; וועל 118, ט: אַנאַנאַסע). ל״ר. ס׳ עפּל (R.) Ananasnoje

אַנאַנאַסן־רענעט (לייקין 76). ס׳ עפּל (G.) Ananasrenette

אָנאָנדאַגאָ־ווײַט־קעפּ (פּאַרמ II: 74). ס׳ פּאַפּשוי

אָנאָניס, דער, ־ן (צאַ 788) ONONIS

אַנאָנע, די, ־ס (צאַ 25). ג״פּ ANNONA

אַנאָנעדיקע, בל״ר (שעכ VI) ANNONACEAE

אַנאַס (קיט). זען אַנאַנאַס

אַנאַסטאַטיקאַ (צאַ 802). זען רויז־פֿון־יריחו

אַנאַ ספּעט (לייקין 87). ס׳ פּלוים (G.) Anna Späth

אַנאַציקל, דער, בל״י (לעמב VI) ANACYCLUS

אַנאַקאַרד, דער (גווב; ענצ) ANACARDIUM

אַנאַ־קאַרדינאַ (טאַר 16; שער אַפּ 1/י: „בלזור הייסט בלשון אשכנז באלדר אדר באלדרייאן. ובלשון לטיין היישט ער אנקורדינא.״) [ANACARDIUM?]

אַנאַקאַרדיקע (שעכ VI; גווב: !אַנאַקאַרדיצעעס, ט; סטו 207: אַנאַקאַרדן־געוויקסן), בל״ר ANACARDIACEAE

אַנאַקאַרד־ניסל, דאָס, ־עך (וואַל 1967/VIII/6: אַנאַקאַרדע־ניסלעך). פֿרוכט פֿון מערבֿדיקן אַנאַקאַרד

אָנאָקלעע, די, ־ס (דאַנילאָוו 109, 148) ONOCLEA

אָנבייגעוודיקער דיסטל, דער, בל״י (פּרו־ש 40) CARDUUS nutans

אָנבלעטערדיקער זײַדניק, דער, אָנבלעטערדיקע זײַדניקעס (בה: ליטיי, ע; ד״ט) PERIPLOCA aphylla

אָנבלעטערדיקער טאַמאַריסק, דער, אָנבלעטערדיקע טאַמאַריסקן (בה: ליטיי; ד״ט) TAMARIX aphylla

אָנבלעטערדיקער קאַנדים, דער, אָנבלעטערדיקע קאַנדימען (ד״ט) CALLIGONUM aphyllum

אַנגאָלער קאַיאַנוס, דער, בל״י (איבּ 1055: אַנגאָלאַ־אַרבעס) CAJANUS cajan

אַנגאַנעס; ס״אַר (זגו: „בעסטער סאָרט זערנעס פֿון פּאַפּשוי״). ל״ר

אַנגאַסטורע־בוים, דער (אייב 51) GALIPEA officinalis

אַנגורקעס (אידזשב)

אנגיליקא. פֿע״ש. זען אַנגעליקע

אָנגעבלאָזענע פּעטוניע, די, ־ס (בה:ליטוי, ע; ד״ט) PETUNIA inflata

אָנגעגאָסן עפּעלע (מ. ווײַנגער, שר 28׳:324); אָנגעגאָסענער עפּל (שאַפּ־ס 267). נב״ט

אַנגעליקע, די, ־ס. 1) (גווב; דאַנילאָוו 126, 148; ענצ) ANGELICA
2) (גווב; שער אָפּ). ג״פּ טריאַק־אַנגעליקע

אָנגענעמע וויקע, די, בל״ר (טיכאַ 19) = אײַנגענעמע וויקע

אָנגעפּוישטע בויכגראָז, דאָס, בל״ר (בה:ליטוי, עב; ד״ט) GASTRIDIUM ventricosum

אָנגערעס, ־, סג״מ (א) = אַגרעס

אָנגערקע, די, ־ס (אידזשב: „רונדיקע פּלאָמען״)

אָנגרעס, דער, ־ (א; מאָגל; לעווי 28) = אַגרעס

אַנגרעסט (אַלעקס) = אַגרעס

!אַנדאָרן. 1) (אייב 640). זען שאַנדרע־באַנדרע
2) (קאָס II:251 — אנדורן). זען פֿעלד־גאָרטשיצע
3) (ע״ק 25 — אנדורן). פֿע״ש. פּ״ט (אָס:בר)

אָנדאָרנדיקע גענציאַנע, די, ־ס (דאַנילאָוו 61) GENTIANA detonsa

אָנדאָרנדיקע ליפּשיץ־פּערלע, די, ־ס (ליפּ II: פּערילע) SMILAX walteri

!אַנדאָרן־קרויט (זאַל IV:19). זען פֿעלד־גאָרטשיצע

אנדורן. אַרכ. זען אַנדאָרן 2., 3.

אַנדזשעליקאַ (פּאַלאַ 158). זען אַנגעליקע

אַנדראָמעדע, די, ־ס (דאַנילאָוו 87) ANDROMEDA

אַנדראָסאַקע, די, ־ס (אינט) ANDROSACE

אַנדראָפּאָגאָן, דער, בל״ר (צאַ 202) ANDROPOGON

אָנהאָריקער געווירצניק, דער, בל״ר (בה:ע; ד״ט) CALYCANTHUS fertilis

אָנוואָנסיקער (דאַבז II:71 — אָנוואָנסיקע). ס׳ ווייץ Beardless

אַנווילעע, די, ־ס (אינט) ANVILLEA

אָנזוימענדיקע (טרעט II:20). ס׳ באַר

אַנזשו, דער, ־ען (לייקין 82). ס׳ באַר

אַנטאָן, דער, ־ען. 1) (אַליצ ב 47). ס׳ באַר
2) (לייקין 76; ראַבין 77). ס׳ עפּל

אַנטאָנאָווער עפּל, דער, ־ (גווב) = אַנטאָנעווער

אַנטאָנאָווקע, די, ־ס (ווי 34; וועל 118, 119; מאָני 6; נעוואָ 49; שוואָ י 71; שטש־ב־פּ 107) = אַנטאָנעווער

אַנטאָנוּווקעס (חיים גראַדע, פּאָרוו, 73/IV/22: „ווײַסלעך־געלע שאָלעכץ") = אַנטאָנעווער

אַנטאָנײַווקע (סטו 226); אַנטאָנײַווקע (גווב) =אַנטאָנעווער

אַנטאָנעווער (עפּל) (לונע; עלי שעכטמאַן, סה, מײַ/יוני 1962:30). ס' עפּל

אַנטאָן־עפּל (לעוואָ 33) = אַנטאָנעווער

אַנטאָנעפּקע, די, ־ס (אַ; ווילנע); אַנטאָנעפּקער עפּל (ווערב: „געלע") = אַנטאָנעווער

אַנטירריהינום (צאַ 334). זען לייבנמויל

אַנטעמיס (צאַ 700, ט: אַנטעמיע) = רימעניק

אַנטשאַר, דער, ־ן (גווב; האָפּש 352; ראָזענ 67) = אופּאַסבוים

אַניאָדערדיקע (לייקין 82, 85). ס' באַר

!אַניוטענע גלאַסקי (זשיט); אַניוטענע גלאַסקעס (בילסק: „אין דער ייִדישער שול ־ חנהלעס אייגעלעך"). רוס. זען חנהלעס אייגעלעך

אַניוטעס אייגעלעך (גווב; גינע 184; סטו 209). זען חנהלעס אייגעלעך

אַניז (גווב; אייב 53). פּע"ש. זען ענעס

אַניס, דער, ־ן. 1) (איאַ 9; יצחק באַשעוויס, גק נ' 73, 1971:43; גווב; סטו 222; ראַס 68) = ענעס
2) (איל 117; ראַבין 77; שאַפּ־ס 30). ס' עפּל Anis

אַניסאָווקע, די, ־ס (ווי 34; וועל 118). ס' עפּל (R.) Anisovka

אַניס־עפּל, דער (אייב 1391; חפּע־ח ד; ראַס 68) = אַניס 2.

אַניש (ע"ק 25). פּע"ש. זען ענעס

אַנמאָן (כאַצ II:52, ט). זען אַנעמאָנע

אַנעמאָן, דער, ־ען (אַליצ ב 88; כאַצ III:51; סטו 209; צאַ 110) = אַנעמאָנע

אַנעמאָנע, די, ־ס. 1) (האַכ; ווײַס; סטו 209) ANEMONE
2) זען לאָנקע־ווינטבלימל

אַנעמאָנען (מײַזיל 1959/I/23; רחל קאָרן, צוק, אָקט' 1978:291; ראַפּ 73); אַנעמאָנעס (ב. רעסלער, טמזש, 1961/X/23). ל"ר. זפּ"פּ 1.

אַנקוסאַ (צאַ 338, ט). זען אָקסנצונג

אַנקערל, דאָס, ־עך (בה:ליטײַ, עב; ד"ט) ANKYROPETALUM

*אַנריחדיקער כמוֹ־יאַסמין, דער (בה:ליטײַ, ע; ד"ט) PHILADELPHUS inodorus

*אַנריחדיקער ראָמיאַניק, דער, בל"י (פּרו־ש 30) MATRICARIA inodora

אַנשטיליקע לאָבעליע, די, ־ס (דאַנילאָוו 175, 177) LOBELIA sessilifolia

אַסאַאי. זען אַסאַי

/אַנרעיעכדיקער/

אָסאָט, דער, בל״י (אַגר 30; גווב) SONCHUS

אַסאַי, דער, ס״אַר (גווב: אַסאַאי) EUTERPE edulis

אָסאָקאָר, דער, ־ן (גווב; שע 157:78); אָסאָקאָר־בוים, דער (שע 151:78 — דריי מאָל) = יאַסאָקאָר

אָסאָקיקע (שעכ VI) בל״ר CYPERACEAE

אָסאָקע, די, בל״י (גווב; ראָכ־ש; שאַפּ־ס 331); אָסאָקע־גראָזן (קאָבר). CAREX ל״ר

אָסוויאַניצע (באָראַ 57; ברוק 192). זעז האָבערגראָז

אָסוועגאָ־ענסילעדזש (פּאַרמ II:74). ס׳ פּאַפּשוי Oswego Ancillage

!אָסטאַינדישע קאַנאָפּליע (אייב 695). זעז קענדיר

אָסטהיים (לייקין 88, אָ״ד); אָסטהיים־ווייַנשל (וועל 119) = אָסטהיימער ווייַנשל

אָסטהיימער (וועל 119) = אָסטהיימער ווייַנשל

אָסטהיימער ווייַנשל, די, ־ (ווי 34, 36) Ostheim; (G.) Ostheimer Weichsel; (R.) vejxsel ostgejmskij

אָסטענדעס (באַס 21). ס׳ האָבער

אָסטער, דער, ־ס (האַרק 26; סטו 209; צאַ 27) = אַסטרע

!אָסטערבלום (האַרק 439; אייב 1012). דטשמ. זעז ווינט־באַנקעלע

אַסטעריסקוס (צאַ 298); אַסטעריקוס (ענצ, ט). זעז שטערנדל

אָסטקע כלאָפּיצקע (יילוו ב V, 1937, ז׳ 15). ס׳ זומערווייץ (P.) Ostka Chlopicka (var. ERYTHROSPERMUM)

אַסטראַגאַל, דער, ־ן (אייב 875: !שטראַגעל; ענצ, צאַ 691: אַסטראַגאַלוס; פּריד ג 178: אָסטראָגאַל; קיל 69:4 — !טראַגאַנטע) ASTRAGALUS

אַסטראַכאַנער (קאַמ־צ 97). ס׳ ציבעלע

אַסטראַכאַנער גראָבהויטיקע. זעז גראָבהויטיקע אַסטראַכאַנער

אַסטראַכאַנער ווייַסער. זעז ווייַסער אַסטראַכאַנער

אָסטרע, די, ־ס (ביב פּ 47; האַכ; מאַלט 136; באַוואַ 64; ראָכ־ש; שאַפּ־ס 32; שיל; שע 129:78) ASTER

אָסטרעבוים, דער (צאַ 84: אָסטריע־בוים) OSTRYA

אָסטרעדיקע, בל״ר (שעכ VI) ASTERACEAE

אָסטרען (גאָל 46:22). ל״ר. זעז אַסטרע

אָסטרעס. ל״ר אַסטרע

אָסלטשענער בוים = איראָפּעיִשער צלטערבוים

!אַסינאַ (אייב 1562). רוס. זעז אָסינע

אַסינאָווע (קאַמ ה 91). אַד אַסינע

אַסינאָווער בוים, דער (מ״פּ); אָסינאָווער בוים (סטו 210) = אָסינע

אַסלינע, די, ־ס (בויד; ווערטערניק 61; טאַל 154; כאַצ II:15) = אַסיקע

אָסלינע, די, ־ס (גווב; גראַ מ 355; הורוו־ג 148; וויינר א; טעלע א 71; סטו 210; ריוו 84) = אָסיקע

אָסלינע־בוים, דער (גראַ צאַ 139; עמיאָט 102; קוו 115; שאַפּ־ס 330) = אָסינע

אָסיענדיקע לס־ציבעלע, די, ־ס (בה:ליטיי, ע, עבֿ; ד״ט) SCILLA autumnalis

אָסיען־נאַרציס, דער, ־ן (בה:ע, עבֿ; ד״ט) NARCISSUS serotinus

אָסיען־שניעלע, דאָס, ־ך (בה:ליטיי, ע; ד״ט) LEUCOJUM autumnale

אַסלקע, די, ־ס (זשיט; בורט 80; פּרו־ש 275) POPULUS tremula

אָסלקע, די, ־ס (גאַל 22 ב 57; גווב). זפּ״פּ

אָסלקע־בוים, דער (שע 7) = אַסיקע

אָסיריס, דער, ־ן (אינט) OSYRIS

אסמא, ס״אַר, ס״ש (טרעט 40). ס׳ טרויבן

אָסעט, דער, בל״י (שאַפּ 34:47) = דיסטל

!אַספּאַדילע (פּרץ מיראַנסקי, פֿאָרווי, 16/XI/1984, ט). זען אַספֿאָדעל

אספאדעלן (נייד 97, ט). זען אַספֿאָדעל

אַספּאַראַגוס, דער, בל״י. 1) (אינט) ASPARAGUS 2) (ברויב 265; לנ 15/IX/1978:14; מיש 10, 23; קאָן 12). זען שפּאַראַגן

אספּנבוים, דער (גווב 1691; סטו 210). זען אַסיקע

אַספּע, די (גאַל 22; גיל 16; טעלע א 58; סטו 210). זען אַסיקע

!אַספּען, ־ס (טאַל 119; סטו 210; ראַנטש 74). אנג. זען ציטערבוים

אַספּערגולאַריע, די, ־ס (בה:עבֿ) SPERGULARIA

אַספֿאָדיל (ענצ). זען אַספֿאָדעל

אַספֿאָדעל, דער, ־ן (אוי ר 293; גווב: די אַספֿאָדעל; סטו 209) ASPHODELUS

אַספֿאָדעללינע, די, ־ס (קיל 4־64:5 – בייטשן־אַפֿאָדיל) ASPHODELINE

אַסקאַדיניע (ירוש; מאַניק 94). זען אַסקעדיניע

אַסקאָמיצעטן (סטו 207). ל״ר ASCOMYCETES

אַסקעדלניע, די, ־ס (אוי ר 378; האַכמ 30; ירוש 30; קאָס 257; שאַרגעל III:117; שאַרגעל IV:86). ג״פּ ERIOBOTRYA

אָענאָטעראַ (צאַ 519). זען נאַכטליכטל

אַעראָפֿיט, דער, ־ן (גווב) Aerophyte

!אַערוקאַרי (צאַ 819, ט). זען ערוקאַריע

אָפּאַדקע, די, ־ס (גווב; סטו 211). נט״ט

אַפּאַלטשלין, סג״מ (אָ); אַפּאַלסלינעס (אָ; הײַשין)ל״ר; אַפּאַלציין (אָ) = מאַראַנץ

אָפּאָפּאַנאָקס, דער, ־ן (אײב 967; גווב: אָפּאָ..., ט) OPOPANAX

אַפּאָרט, דער, ־ן (אַבר 412; וועל 118; טרעט II:21; סטו 226).
ס׳ עפּל (R.) Aport; (P.) Aporta

אָפּאָרט (ראַבין 77, ט). זען אַפּאָרט

אַפּאַרסעמאָן (אליאש) = אַפּרסמון

אָפּבײַט־בלאַטיקע דיגערע, די, ־ס (בה:ליטײַ; ד״ט) DIGERA alternifolia

אָפּגעקלאַפּטע עפּל (בורשט מ 56). נב״ט

אָפּגעשליסענער היקאָרי, דער, אָפּגעשליסענע היקאָריס
(בה:ע; ד״ט) CARYA ovata

אָפּו (אַ: סטוטשין, גאָסטענין, דעמביץ א״א). ר״א עפּל

אָפּונציע (ענצ). זען סאַברע

אפּושע, די, ־ס, ס״אַר (כאַצ II:15). זען איראָפּעיִשער ציטערבוים

אַפּטײקערשע בלוטגראָז, דאָס, בל״י (דאַנילאָוו 57,
59, 78) SANGUISORBA officinalis

אַפּטײקערשער זיגל, דער, בל״י (דאַנילאָוו 157: אַפּטייקערשער
שטאַמפּוואָרצל) POLYGONATUM officinale

אַפּטייקערשער שטאַמפּוואָרצל. זפ״פ

אָפּטימיסטישע גאָלדגלעקל, דאָס, ־עך (ד״ט) FORSYTHIA viridissima

אָפּטימיסטישע גרינשווערדל, דאָס, ־עך. זוו״פ

אָפּטימיסטישער טאַקסוס (שעכ 78: אָפּטימיסטיש גרינשווערדל) TAXUS devastoni

אָפּיומאָן, דער, בל״י (אײב 967; האַרק 256/257;
סטו 208) PAPAVER somniferum

אָפּיום־פּלאַנצע (אײב 967). זען אָפּיומאָן!

אַפּיך (גווב; הגדה). אַרכ. פּ״גל צעלניק

אפּיל זיניס (גליקל 297). אַרכ. זען מאַראַנץ

אַפּל, דער, עפּל (אָ; אײזש; אַלעקס; בעראָ ס 33; דאָמבר; ווײַנר א 64: 252;
מאָגל; פּיפּע 249). ר״פּ עפּל.

אפּלאזינוס (קאָס 256). אַרכ. זען מאַראַנץ

אָפּלבוים (אָ). ר״פּ עפּלבוים

אַפּלזין (אָ) = מאַראַנץ

אַפּלזשאַנעס (אַ: ליובטש). ר״פּ פּאָמידאָר

אַפּלטשין, ־ען (אָ); אַפּלטשינע, ־ס (אָ). ר״פּ מאַראַנץ

אַפּליזינה (ייִבל IV, 1931, זז׳ 342, 344; אַפּליסינן (עפּש י קעב/ג).
אַרכ. זען מאַראַנץ

אָפּלניק, דער, ־עס (בה:ד, ע; ד״ט) LAPSANA

אַפּלסין, דער (אַ; ברעזן; גווב); אַפּלעסין, ־ען (אַ); אַפּלעצין, ־ען (אַ);
אַפּלצין, ־ען (אַ; גווב; סטו 226). ר״פּ מאַראַנץ

אַפּלצינן (קאָס 256). פּע״ש. זפּ״פ

אַפּעל (הלל ליכטענשטיין, עת לעשׂות II, סאַטמער, תּרפּ״ה, יב/א).
פּע״ש. זען עפּל

!אַפּעל־בוים (גרינע 93). זען עפּלבוים

אַפּעלסין, דער, ־עס (אַ; האַרק II; סטו 226; ריוו 9). ר״פּ מאַראַנץ

אַפּעלסין־בוים, דער (האָכ). ר״פּ מאַראַנצן־בוים

אַפּעלסינע (גאָרדין י III:13; ראָזענ 74). זען מאַראַנץ

אַפּעלסינען (בירז: „גרויסע מאַראַנצן"; ביר־ק 43; הירשב III:149).
ל״ר. זען מאַראַנץ

אַפּעלסינען־בוים (בולק II:15; האָכ; הירשב III:148). זען מאַראַנצן־בוים

אַפּעלצין, דער, ־ען (טראַב; האַרק II) = מאַראַנץ

אַפּעלצין־בוים (האַרק 417) = מאַראַנצן־בוים

אַפּעלצינע, די (מיש 66). זען מאַראַנץ

אַפּעלצינען־בוים (האָכ 167, 168). זען מאַראַנצן־בוים

אַפּפּיל (הירש יז/1; שער אַפּ ט/2). אַרכ. זען עפּל

אפפיל באוים (אַנשל לוי 158). אַרכ. זען עפּלבוים

אָפּפּירנוס־בוים (סטו 211: אָפּפּירנוס) JATROPHA curcas

אפפל (כ״י 352:1474). אַרכ. זען עפּל

אַפּפּלזין (אַ). ר״פּ מאַראַנץ

אַפּריל־בלום, די, ־ען (ענצ IV, 27) = פּסח־ווינטרייזעלע

אַפּריקאָוז (בוקע; גאַל: זשאַביע). ר״א אַפּריקאָס

אַפּריקאָז, די, ־ן (הורוו ד ה; ליפּ I: „אַזאַ מין פלאָם"; סטו 226) = אַפּריקאָס

אַפּריקאָזן (זאַל IV:18). זפּ״פ

!אַפּריקאָזע (האַרק II: 21). דטשמ. זען אַפּריקאָס

!אַפּריקאָטן (מיש 45); !אַפּריקאָטס (ברוין 286). אַנג. זען אַפּריקאָס

אַפּריקאָס, דער, ־ן (ז״פּ). פּרוכט פֿון אַפּריקאָסן־בוים

אַפּריקאָסיקע (לייקין 86, 87, 88). ס׳ פּלוים Apricot;
(P.) Brzoskwiniowa

אַפּריקאָסן־בוים, דער (ז״פּ) PRUNUS armeniaca

אַפּרסמון, דער, ־ען /אַפּאַרסעמאָן/ (ברכ מ 58, 109; גווב) DIOSPYROS virginiana

!אַפּאָדיל (קיל 4־5:64, 65). זען אַספּאָדעל

אָפּוניאָ (אַ). (אונ). זען אַפּענע

אָפּינע. פּע״ש. זען אַפּענע

אָפּיצינעלער אײַזנקרויט. זען רפֿואהדיקע ווערבענע

!אַפּנברויט־בוים (אײב 15, 102, 894). זען באָאָבאַב

אַפּענע, די, ־ס, לר״ב. 1) זוו״פּ. VACCINIUM פּ״גל אָפּענע. יאַפּענעס
2) (אַ; אַפּש 99, 213; טויסט; מיזעס 236; קיני) = טשערניצעס
3) (בן־נון 306) = באָרעפּקעס

אָפּענע, די, ־ס, לר״ב. (דראַטש, זוויב, טשערנ, קילעמיי) = אַפּענע

אַפּערדישער קאַלאַמאַגראָסט, דער, בל״י (דאַנילאָוו 59). זען אויפּערדישער...

אַפּערסיק (צאַ). זען פּערישקע

!אָפּריס־פּלאַנץ (צאַ 96). זען ליסטערע

אַפּריקאָז (ליפּ 83, ט; ליפּ II). זען אַפּריקאָס

אַפּריקאַנישע אײַלפּאַלמע (סיס 4). זען גווינעער אײלבירט־פּאַלמע

אַפּריקאַנישע לִיליע, די, ־ס (ענצ 72:I) AGAPANTHUS africanus

אַפּריקאַנישע פּאַשע־קוקורוזע, די (שאַפּ 17). ס׳ פּאַפּשוי

אַפּריקאַניש רויטהאָלץ (אײב 106). נב״ט

אַצִילוּת־פּאַלמע, די, ־ס [אַטסילעס ...] (בה:ד, ליטײַ, ע; ד״ט) ARCHONTOPHOENIX

אַצער. 1) (גווב; האַכ II:50, 54, 217; סטו 211; פּאַר 11) = נעזבוים
2) (גווב: אַצער 2 – ט). נ״א

אַצער מאָנאָ, דער (פּלאַ 188) = קלײן־בלעטערדיקער קליאָן

אַקאַזשו, דער, ־ען (גווב 1428; ענצ 375:IV) = אַנאַקאַרד

אָקאָטִילאָ, דער, ־ס (דײַק 21) FOUQUIERIA splendens

אָקאָטעע, די, ־ס (אינט) OCOTEA

!אַקאַיאָו־בוים (אײב 192). זען אַנאַקאַרד

אַקאַנטוס, דער, ־ן (ענצ; צאַ 699) = בערנפֿוס

אַקאַנטע, די, ־ס (סטו 211; גווב, ט:אַקאַנטע) = בערנפֿוס

אַקאָניט, דער, ־ן. 1) (גווב). ג״פּ ACONITUM
2) (ענצ 207:IV אונט אַקאָניטין). זען אײַזנהוט
3) (אײב 573). זען וואָלפֿוואָרצל

אַקאָנים־וואָרצל (זאַב 55). נ״א [= אַקאָניט?]

אַקאַצבוים (אונג: סיקס; קיני); אָקאַצבוים (אונג: טאַשנאַד). ר״פ אַקאַציע

אָקאַצבלומען (סטראָ: „׳פּלידער׳״, ט). זען אַקאַציע

אַקאַציע, די, ־ס. 1) (ז״פּ: ליפּ 3, ליפּ II א״אַ) ACACIA
2) (גיל 31). זען ראָבינֶיע
3) (ליפּ 1; ליפּ II; שע 81:75 א״אַ). נ״א

אַקאַציע־בוים, דער (גווב 1988) = אַקאַציע

אַקאַציע־לאָראַנטוס (בה:ליטײַ) LORANTHUS acaciae

אקאַציען (סטראָ); אַקאַציִען (גאָרז). ל״ר. זען אַקאַציע

אקאַציען־בוים (בערג אַ 19; שווייד 86). זען אַקאַציע

אַקדמות־בלימל, דאָס, ־עך /אַקדאָמעס/ (אַבֿרהם גאָלאָמב ־ מ״פּ) PRIMULA veris

אַקטידיִניע (פּלאָ 191, ט). זען אַקטינידיע

אַקטינידיע, די, ־ס (אײַז 105; פּלאָ 183, 184, 191; קאָר 161) ACTINIDIA

אַקטעע, די, ־ס (דאַנילאָוו 105: אַקטע, ט) ACTAEA

אַקירשן (איס 294, 302). אַרכ. ל״ר. זען קאַרש

אַקליי (אייב 251). דטשמ. זען קאָלומבין

אָקסאויג־מאַרגאַריטקע (אייב 898). זען קאַלבאויג

אָקסנהאַרץ, דאָס, בל״י (ראַס 41). ס׳ (פּריִק) קרויט

אָקסנצונג, די, בל״י. 1) (אייב 162; לעמב VI; קיל 3:40) ANCHUSA
2) (אייב 988). נט״ט

אָקסנצונגען (טאַר II:74 ־ herba asperuginis) נ״א.

אָקסנצונגען־בלום (טעללער [45]; שער אַפּ י/1). אַרכ. זען אָקסנצונג 1.

אָקסנצונגען־קרויט (שער אַפּ יב/2). אַרכ. זען אָקסנצונג 1.

אַקסעלער, סל״ר, ס״אַר (קאַמ־צ 88; ראַס 62). ס׳ אוגערקע

!אַקערבאָהנען (בן־ג־ב 411). דטשמ. זען ביב־באָנדלען

אַקער־גאָרטשיצע (קיל 3:40). זען פּעלד־גאָרטשיצע

אַקער־דיסטל. 1) פּעלדאָסאָט
2) (ווײַסמ; סטו 211, נ״ד). נט״ט

אַקער־דרייער (ווײַסמ 24, 58). זען בערעשקע

!אַקער־ווינדע (אייב 1724). דטשמ. זען בערעשקע

!אַקערזענף (מײַזיל, 17/IV/1959:8). זען פּעלדזענעפּט

אַקערמאָן (אייב 287; סטו 208). זען רויטער מאָן

!אַקער־מינצע. זען פּעלדמענטע

אַקער־קלעווער (פרו־ש 24). זען פּעלדקלעווער

!אַקער־שאַכטל־שטרוי (האָכ). זען פּעלד־קייטלרוט

אָקראַ (דײַטש 92). זען באַמיע

אקר מן (הירש ג/2). אַרכ. זען רויטער מאָן

אָקרענגלליצעס (ראַב). לר"נ. ס' באַר

אַראַבאַנכע (אַ. גאַלאָמב, ייִבל XVII, 213:1941, 214, 215). זען אַרבעס־וואַרגער

אַראַבאַנקע, די, בל"י (צאַ 585: !אַראַבאַנש, ט) = אַרבעס־וואַרגער

אַראַבישע מאָרינגע, די, ־ס (בה:ע) MORINGA aptera

אַראַבישער סאָראַל, דער, בל"י (בה:ע, עב) PSORALEA bituminosa

אַראַבישער פּעפּער, דער, ־ס (אָפּ יִ 8, 9). נ"א; נט"ט?

אַראַבישער קאַווערבוים, דער (קאַר 157) COFFEA arabica

אַראַביש קײַלעכל, דאָס, אַראַבישע קײַלעכלעך (בה:ליטײַ) GLOBULARIA arabica

אַראַבקע, די, בל"י (ענצ) ARABIS

אַראַד, דער, ־ן (בה:עב) CRESSA

אַראַדאַקסאַ־פּאַלמע (הירשב III:79). זען מלכות־פּאַלמע

אַראַוקאַריע, די, ־ס (זשאַראַוו 115; ענצ) ARAUCARIA

אַראַוקאַריעדיקע, בל"ר (שעכ VI) ARAUCARIACEAE

אַראָידן־משפּחה. זען אַרומדיקע

אַראַכיס, דער, ־ן (איוואָ 19; שאַפּ־ס 31) = רבי־ניסל

אַראַליע, די, ־ס (אײַז 105; גרוב II:4) ARALIA

אַראַליעדיקע, בל"ר (שעכ VI; זאַל IV:115 ־ אַראַליאַצעען; פּריד ג 90: אַראַליעווע געוויקסן) ARALIACEAE

אַראָמאַטישער אײַזנקרויט. זען ציטרין־ליפּיע

!אַראָמאַטישער צעדער־טאַנענבוים. זען שמעקעדיקע צעדרעלע

אַראָן, דער, ־עס (אײב 1687; ווײַסמ) = אַהרנס־שטעקן

אַראַנדזשען (אַש א"י 223). ל"ר. דטשמ. זען מאַראַנץ

אַראַנדזשעס (אַש א"י 223).ל"ר. אַנג. זען מאַראַנץ

!אַראַנוורעץ (פּאַלי 31). זען אַהרנס־שטעקן

אַראַנדזש, דער/די, ־ן (ז"פּ) = מאַראַנץ

אַראַנדזשבוים, דער (גלאַזמ אַ 83, 88); אַראַנדזשן־בוים, דער (ז"פּ). זען מאַראַנצן־בוים

אַראַנדזשענע ראַבינע (ד"ט) SORBUS aria

אַראַנטשן (אונג: סיקס). ל"ר. זען מאַראַנץ

אַראַנעט, דער, ־ן (כאַוו 59/58: „גרינלעך־ברוינלעך"). ס' עפּל [= רענעט?]

אַראָנעס (פּאָלי 13). ל״ר אַראָן

!אַראָן־פּלאַנצע (פּרומק III:70). זען אַהרנס־שטעקן

אָראַנשע (אַ: עלזעס). ר״פּ. = מאַראַנץ

אַראָפּהענגענדיקער בודיק, דער (דאַנילאָוו 147:
אַראָפּהענגענדיקע דיסטל) CIRSIUM pendula

אַראַצעען־פּאַמיליע. זען אַרומדיקע

!אַראַקוריאַ. (קאַט :96, ט). זען אַראַוקאַריע

אַראָרוט (גוב). אַנג. זען פּײַלן־וואָרצל

אַראַשידן (גוב). ל״ר. זען רבי־ניסל

אַרבאַז (ליפּ II). פּע״ש. זען אַרבוז

אָרבאַס (מאָגל). ר״א אַרבעס

אַרבוז, דער, ־עס. 1) /אַרבוז, אַרבועס, (ה)אַרביז, (ה)אַרביס/.
(ז״פּ) CITRULLUS vulgaris
2) (אַ; רײַסן; צפון־אוקראַינע: פּאַוועליטש;
הערש 14; הורוו XII:116 ־ אַרבוזן). זען דיניע
3) (פּרעגר 6). נ״א. [= אַרבעס?]

אַרבוזניקע, די, ־ס (בעלץ: „מין אַרבוז ־ שמאָל און לאַנג״). ס׳ אַרבוז

אַרבוזטשיק, דער, ־עס (הורוו XII:115; הורוו XV:91) = דיניע־קערלעך

אַרבוזיקל, דאָס, ־עך (אַקער 43: „אַ זויער אַרבוזיקל״; שטיי 186, 265;
שריי 26) = אַרביזיקל

אַרבוזן (הערש 87; לאַדזש). ל״ר אַרבוז

אַרבוזעס (אָזי 431; משה אַלטמאַן, סה, מײַ 1970:58; קאַרא 66; שרײַבמ 26).
ל״ר אַרבוז

אַרבוטוס, דער, סל״ר. 1) (גוב; צא 701) = פּאָזעמקע־בוים
2) (גוב). זען ליגיק לאָבערל

אָרבוסן (ליסק). ל״ר אַרבוז

/אַרבועס/ (מאָגל). ר״א אַרבוז

אַרביז. 1) (ליפּ 385). זען אַרבוז
2) (שער אַפּ 2; אַרביזן ־ טעללער [14], אַרבזין ־ טעללער [23]). פּע״ש. אַרבעס

אַרביזיקל, דאָס, ־עך (טשערנ; יעד: „קליין, לאַנג ־ מע פּלעג עס
זײַערן״; פּראָסק) Squash

אַרביזעס (אוי אַ וואָך 85; אוי אַ לע 8). ל״ר. זען אַרבוז

/אַרביס/ (דרום: דראָטש, טשערנ, נעווע, שאָץ). ר״א אַרבוז

אַרביס (גרינע 86; ליפּ 63). פּע״ש. זען אַרבעס

אַרביס שויטין (קיצ 43, 53). פּע״ש. זען אַרבע(ס)שויטן

אַרבירן קרויט (שער אַפּ יח/1; שער אַפּ פּ). נ״א.

ארבס (ברכ מ 12; קאָס III:143)。 פֿע״ש. אַרבעס

אַרבסען (בן־ג 411)。 פֿע״ש. זען אַרבעס

אַרבס שויטן (ברכ מ 12). פֿע״ש. זען אַרבע(ס)שויטן

אַרבע, ־ס, די (יוניס 73; מיזעס 28, 197) = אַרבעס 4.

אַרבעס, ־, דער. 1) (ז״פֿ; פֿ״גל אַרבעסן) PISUM
2) (ז״פֿ) = גאָרטן־אַרבעס
3) (מאָגל) = פֿאַסאָליע(ס)
4) (אומ)。 פֿרוכט פֿון אַרבעס 1 און 2.

אַרבעס, די. 1) ס״ס (צפֿ: ווילש; ווערב) = אַרבעס, דער
2) (באַש 218: „יעדע אַרבעס"; האָראָנ 47). פֿרוכט פֿון אַרבעס, דער, 1 און 2.

אַרבעסבוים, דער. 1) (אייב 7; סטו 211). זען קאַראַגאַן
2) (גווב, ט). זען געלע אַקאַציע

אַרבעסבלום (שטש־ב־פּ 123). נט״ט. בלום פֿון אַרבעס 1 און 2.

אַרבעס־בעבלעך (בראָכעס 46). נ״א

אַרבעס־געוויקסן (וועל 127, 132). זען שויטנדיקע

אַרבעס־וואָרגער, דער, ־ס (גאָל 22:140, 156 ־ אַרבעס־וורגער; גווב, ט) OROBANCHE

אַרבעס־וואָרגערדיקע, בל״ר (שעכ VI) OROBANCHACEAE

אַרבעס־זשאַווער, דער, בל״י (ענצ IV:375) UROMYCES pisi

אַרבעסל, דאָס, ־עך. 1) (ענצ IV:376) LATHYRUS
2) (לייקין 75). ס׳ עפּל (P.) Grochówka
3) (ז״פֿ)。 פֿרוכטל פֿון אַרבעס
4) (אַ). זען בעבל

אַרבעסן (אַ: אַלעקסאַנדראָווקע; יאַרמ)。 ל״ר. ר״פֿ אַרבעס

אַרבעס־סטרוטשע (צפֿ: פּאָדברעדזע, לויט קאַהאַן 38); אַרבעס־סטרוטשקע, די, ־ס (דמשק 13) = אַרבעסשויט

אַרבעסענע קאָמעס (ברכ מ 9, 105). פֿ״גל קאָמעס־אַרבעס

אַרבעסקוסט, דער, ־ן. 1) (סטו 211) = קאַראַגאַן
2) (גווב, ט). זען געלע אַקאַציע

אַרבעסראָסט, דער, בל״י (אַגר 42). זען אַרבעס־זשאַווער

אַרבעסשויט, דער, ־ן, מל״ר. 1) (פּוי: וואַרשע א״אַ; אָפּ אַ 187; גלאַטש 91; פּרץ IV:144; קעהאָס קליגער, צוק, מײַ/יוני 1978:193; שוואַ י 70). כ״ט. סאָרטן פֿאַסאָליע וואָס מע עסט זיי גרינערהייט אין איינעם מיט די שויטן. סינ׳: לאָפּעט(ק)ע, סטרוטש(ק)עס, סטרוטשעבאָב, אַרבעס־סטרוטש(ק)עס.
2) (גווב, ט). ׳שויטן פֿון אַרבעס׳

3) (מאָגל: "green peas"). כ"ט

אַרבעסשטרוי (גווב). נט"ט

אַרבעסשייד (קאָט 55). זען אַרבעסשויט

אַרבעסשייטן (קאהאַ 38: „אַרבעסשייטן [אין פּאָדבערעדזע: אַרבעס־סטרוטשעס]").
זען אַרבעסשויט

/אַרבע פּעפּערלעכ/. ר"אַ האַרבע פּעפּערלעך. פּ"גל פּעפּערל

/אַרבעשאָיט/. ר"אַ אַרבעסשויט

אַרבעשויטן. זען אַרבעסשויט

/אַרבעשעיטנ/. ר"אַ אַרבעסשויטן

!אָרגאַנאָ (אונג: ווישעוועס, מיקעוו, סיקס, קיני). אונ. זען מײַ

אָרגנבוים, דער (אָ; בעראַ 45, 47) = מײַ

אַרגענטינער יויובע, די, ־ס (בה:ע) ZIZYPHUS mistol

אַרגענטינער לײַכטער־קאַקטוס, דער, ־ן (ד"ט) TRICHOCEREUS pilocereus

אַרגענטינער נוסנבוים, דער (בה:ע; ד"ט) JUGLANS australis

אָרדבערע, די, סל"ר (אָ: עלזעס). ר"פּ. = טרוסקאַפּקע

אָרדיל, דער, ־עס (גווב, ט; מאָלד: פּאָד). ר"פּ. = טערקיש פּעפּערל

אַרוועע (ענצ). זען צעדער־סאָסנע

אַרופּגעשאָסענע פּאַלמע, די, ־ס (איזב 141). אָפּמ.

אַרויפֿיקע סאָסנע, די, ־ס (שעכ 70) PINUS strobus fastigiata

אָרום. 1) (זאַל IV:115, 139; צאַ 329) = אַהרנס־שטעקן
2) (גווב). זען געפּלעקטער אַהרנס־שטעקן
3) (גווב, ט). זען זומפּיקער ווײַספּליגל

אָרומדיקע, בל"ר (שעכ IV; גאַל 34:23, 42 – אַראָידן־משפּחה; זאַל IV:36 – אַראַצעען־פֿאַמיליע) ARACEAE

אַרומנעמיקע קאַלט־קראָפּעווע, די, ־ס (בה:ד) LAMIUM amplexicaule

אַרונדאָ, דער, ־ס (גווב; סטו 211; ענצ) ARUNDO

אַרונדאָ־(האָבער)גראָז, דאָס, בל"י (בה:ליטײַ) FESTUCA elatior arundinacea

אַרונדינאַריע, די, בל"י (אינט) = יאַמש

ארז (בן־ג־ב 166: ארזים). עב. זען צעדערבוים

אַרזשאַנטעלער, דער, בל"י. 1) (קאַמ־צ 112). ס' ראַבאַרבער
2) (קאַמ־צ 112; ראַס 73: אַרזשאַנטײַלער).
ס' שפּאַראַגן Argenteuil

!אָרזשעך (ליפּ II; סטו 210). פּאַלאָ. זען נוסנבוים

אַרחעגאָניום. פּע"ש. זען אַרכעגאָניע

אַרטאָקאַרפּוס (גווב: !אַטראָקאַרפּוס, ט). זען ברויטבוים

ארטומעסיא (שער אפּ פּ כה/1). אַרכ. זען פּיאָלע

!אַרטיטשאָוקס (ברויך 263). אַנג. זען אַרטישאָק

אַרטיטשאָק (ראַ IV:195). אַנג. זען אַרטישאָק

ארטי מעסיא קרויט (שער אַ כב/2; שער אפּ פּ כב/1). אַרכ. זען פּיאָלע

אָרטיקע ווײַץ (דאַבר 16). ט"ט

אַרטישאָ (גווב, ט); אַרטיש (שאַפּר 131). פּר. זען אַרטישאָק

אַרטישאָק, דער, ־ן (ז"פּ) CYNARA scolymus

אַרטישאָק־טאָטערניק, דער, ־עס (בה:עבֿ) ONOPORDUM cynarocephalum

אַרטישאָקן־דיסטל (זאַל IV:116). זען קאַרדאָן

!אַרטישאָקע (האַרק). דטשמ. זען אַרטישאָק

אַרטעמיזיע, די, סל"ר (ענצ); אַרטעמיסיע (גווב; שער אפּ פּ כה/ב, כט/ב) = פּיאָלע

אַרטראַקסאָן, דער, בל"י (טיכאַ 19) ARTHRAXON

!אָרטשאַרד גרעז (פּאַרם־א 1917). אַנג. זען הונטגראָז

אָריאַ (קאַט III:96 ־ אַ געוויקס אין צפֿון־ און מערבֿ־אויסטראַליע. נ"א. [?OROYA =]

אָריגאַן, דער, בל"י (גאַר 107: אָריגאַן־בלעטער) ORIGANUM

אַריזאַרום (צאַ 329). זען לופּיט

אַריזעמע, די, ־ס (דאַנילאָוו 109) ARISAEMA

אַריסטאָלאָקיע, די, ־ס (גאַר 129) = ציבעך

אַריסטידע, די, ־ס (אינט) ARISTIDA

אָריענטאַלישער הונט־סם, דער, בל"י (בה:עבֿ) APOCYNUM venetum

אָריענטאַלישער היאַצינט, דער, ־ן (בה:ליטײַ, עבֿ) HYACINTHUS orientalis

אָריענטאַלישע קאַרש, די, ־ן (בה:ע) PRUNUS serrulata

אָריענטאַלער עפּל, דער (מ.־ז. טקאַטש, ייִקע, 24/IX/1976:40 ־ „גאָלדענע אָריענטאַלע עפּל"). נ"א

אָרכידיי, דער, ־ען (שעכ־ווײַ). כּ"ט. געוויקסן פֿון דער משפּחה אָרכידייעדיקע

אָרכידיי־געוויקסן (גריב 172). זען אָרכידייעדיקע

אָרכידייע, ־ן (ז"פּ). זען אָרכידיי

אָרכידייעדיקע, בל"ר (שעכ VI) ORCHIDACEAE

!אָרכידיי־פּפלאַנצן (דאַוויד 33). זען אָרכידייעדיקע

אָרכידישע, בל"ר (שעכ VI) ORCHIDALES

אָרכידישע משפּחה (סיס 8). זען אָרכידייעדיקע

אָרכידן (עסע 82). זען אָרכידיי

אָרכידע (ז״פֿ). זען אָרכידיי

אָרכידע־געוויקסן (סטו 207). זען אָרכידייעדיקע

אָרכידעען־פֿאַמיליע (גווב 1356). זען אָרכידייעדיקע

אָ́רכיס, דער, ־ן (ווײַסמ 43) ORCHIS

אָ́רכיסבלום (האָכ) = אָרכיס

!אָרכיס־פֿלאַנצע (אייב 970). זען אָרכיס

אָרכעאָדיאָ́לע (אַזש, 1982/XI/5). היבריד פֿון אָרכיס און גלאַדיאָלע אַנטוויקלט אין ישׂראל.

אָרלאַ́ן, ס״אַר (מאַרש 128: „אַזאַ מין נוסבוים" [אין ניַי־גווינעע]). נ״א

אָרלאַ́נדעס (אָסטר: „אַזאַ געוויקס"). נ״א

אָ́רלענבוים (איוו 75). אַ בלאָטעבוים. נ״א

אָרלעאַ́ן, דער, ־ען (גווב) BIXA orellana

אָרלעאַ́נער רענע́ט (טרעט II:21); אָרלעאַ́ן־רענע́ט (לייקין 78; טרעט II:20). ס׳ עפּל Orleans

אַ́רם־נהרי́ם־אי́ריס, דער, ־ן /אַראַ́מנאַהאַראַ́יִמ.../ (בה:ליטיַי, עבֿ) IRIS mesopotamica

אַ́רם־סאָ́רגע, די, ס״ס /אַראַ́מ.../ (בה:עבֿ) SORGHUM halepense

אַרמע́ריע, די, ־ס (פֿ״גל ים־אַרמעריע) ARMERIA

אַרנאַוט (מיסחר; פֿרײַזן). זען אַרנאַוטקע

אַרנאַו́טקע, די, בל״י (באַראָ 41; גווב; יור 36) TRITICUM aestivum arnautka

אָרנט, ס״גמ, סל״ר (גווב צ׳: „באר משה טיַיטשט דודאים בראשית ל, 14 – אורנט"). אַרכ. זען ליבעפּעלער; פֿיַיפֿלער

אַרני́ט, דער, ־ן (גווב) = רענעט

אַרניק (גווב; טאַר II:86). זען אַרניקע

אַרני́קע, די, בל״י. 1) (ענצ; ראָזענ 89) ARNICA
2) (גאַר 111; גלוי 44, 45; ווײַסמ 26; ענצ IV) = באַרג־אַרניקע

אַרנע́ביע, די, ־ס (אינט) ARNEBIA

אָרעך, דער (גווב: „געניצט בלויז מיטן באַטיַיט נוסהאָלץ, ניסנהאָלץ")

אָרעכאָווע, אַד (בערג ב 139). געמאַכט פֿון נוסהאָלץ

!אָרענדזש (סטו 226); !אָרענזשביימער (בערק 49). אַנג. זען מאַראַנץ

אַרענאַ́ריע, די, ־ס (אייב 1268; ענצ: !זאַמדקרויט) ARENARIA

אַרעקע, די, ־ס (גוזב; אײב 71 און האַרק III ב 255: אַרעקאַ; סטו: אַרעקאַ־נוס) ARECA

ארץ־ישׂראל־אימאָרטעל, דער, ־ן (בה:עב; ד״ט) XERANTHEMUM longepapposum

ארץ־ישׂראל־אָלכע, די, ־ס (ד״ט) ALNUS orientalis

ארץ־ישׂראל־אַמאַניע, די, ־ס (אינט; ד״ט) AMMANIA verticillata

ארץ־ישׂראל־אַרבעס, דער, ־ (ד״ט) PISUM fulvum

ארץ־ישׂראל־אַרבעסל, דאָס, ־עך (ד״ט) LATHYRUS aphaca

ארץ־ישׂראל־אתרוג, דער, ־ים (גוזב; הכהן 38, 112; טרונק I 89:). ס׳ אתרוג

ארץ־ישׂראלדיקער אַהרנס־שטעקן (בה:ליטײַ, עב) ARUM palaestinum

ארץ־ישׂראלדיקער בוטלבוים, דער (בה:ליטײַ, ע) BRACHYCHITON populneus

ארץ־ישׂראלדיקער דרײַשפּיץ, דער, ־ן (בה:ליטײַ, ע; ד״ט) TRIBULUS terrestris

ארץ־ישׂראלדיקער טויבן־קאָרן, דער, בל״י (ד״ט) AGROSTEMMA gracile

ארץ־ישׂראלדיקער ים־זענעפט, דער, בל״י (ד״ט) CAKILE maritima

ארץ־ישׂראלדיקער פּאַזעמקע־בוים, דער (ד״ט) ARBUTUS andrachne

ארץ־ישׂראלדיקע פֿאַרגעסנישטל, דאָס, ־עך (פֿ״גל פֿאַרגעסנישטל) MYOSOTIS uncata

ארץ־ישׂראלדיקער קלעמאַטיס, דער, ־ן (ד״ט) CLEMATIS cirrhosa

ארץ־ישׂראלדיקער שטיינברעכער, דער, ־ס (מײַזיל, 1960/V/26: שטיינברעכער) SAXIFRAGA hederacea

ארץ־ישׂראלדיקער שטעכלקאָפּ, דער, שטעכלקעפּ (ד״ט) SPARGANIUM neglectum

ארץ־ישׂראלדיקער שלענגזוים, דער, ־ען (ד״ט) COCCULUS pendulus

ארץ־ישׂראל־הירטשאַק, דער, ־עס (ד״ט) PICRIS sprengeriana

ארץ־ישׂראל־זאַלצניק, דער, ־עס (בה:ליטײַ, עב; ד״ט) HALOGETON alopecuroides

ארץ־ישׂראל־זעלצערל, דאָס, ־עך (בה:עב; ד״ט) ARTHROCNEMUM glaucum

ארץ־ישׂראל־טשאַבער, דער, בל״י (ד״ט) SATUREIA thymbra

ארץ־ישׂראל־לאַפּקעלע, דאָס, ־ך (בה:ר; ד״ט) CORONOPUS squamatus

ארץ־ישׂראל־לײַן, דער, בל״י (ד״ט) LINUM nodiflorum

ארץ־ישׂראל־לינדזן, בל״י (ד״ט) LENS lenticula

ארץ־ישׂראל־לעאָנטיצע, די, ־ס (ד״ט) LEONTICE leontopetalum

ארץ־ישׂראל־מאַלענעס, לר״ב (ד״ט) RUBUS tomentosus

ארץ־ישׂראל־מאָן, דער, בל״י (ד״ט) PAPAVER argemone

ארץ־ישׂראל־מײער, דער, ־ן (ד״ט) DAUCUS broteri

ארץ־ישׂראל־מיִסטל, דער, ־ען (ד״ט) VISCUM cruciatum

ארץ־ישׂראל־מעסקיט, דער, ־ן (ד״ט) PROSOPIS farcata

ארץ־ישׂראל־נאַקעטקע, די, ־ס (בה:ליטיי;ד״ט) TRAGANUM nudatum

ארץ־ישׂראל־נוס, די, ארץ־ישׂראל־ניס (אַ; יאַד; סטו 226) = רבי־ניסל

ארץ־ישׂראל־ניסל, דאָס, ־עך (אַ; גרויס־ביאַלע; אַפּ מ 148; בורשט 193; קאַציזנע, פֿאָרווי 1975/II/12) = רבי־ניסל

ארץ־ישׂראל־עלאַטינע, די, ־ס (ד״ט) ELATINE campylosperma

ארץ־ישׂראל־עספּאַרצעט, דער, בל״י (ד״ט) ONOBRYCHIS squarrosa

ארץ־ישׂראל־עפּעלע, דאָס, ־ך (אַ; וויַס 79; מענד ש 51:II; שלו מ 53 א״אַ) MALUS coronaria

ארץ־ישׂראל־עפֿעדרע, די, ־ס (ד״ט) EPHEDRA campylopoda

ארץ־ישׂראל־עקאַליפּטוס, דער, ־ן (ד״ט) EUCALYPTUS camaldulensis

ארץ־ישׂראל־ערוקאַריע, די, ־ס (ד״ט) ERUCARIA myagroides

ארץ־ישׂראל־פּיסטוק, דער, ־עס (מייזיל, 8:59/XII/26 – ארץ־ישׂראלדיקער פּיסטאַטש) PISTACIA terebinthus palaestina

ארץ־ישׂראל־ציפּרעס, דער, ־ן (ד״ט) CUPRESSUS sempervirens

ארץ־ישׂראל־קאָלאַדאָניע, די, ־ס (אינט) COLLADONIA anatolica

ארץ־ישׂראל־קאַנדלם, דער, ־ען (ד״ט) CALLIGONUM comosum

ארץ־ישׂראל־קאַצניק, דער, ־עס (ד״ט) NEPETA curviflora

ארץ־ישׂראל־קעלעריע, די, ־ס (ד״ט) KOELERIA phleoides

ארץ־ישׂראל־ראָמולעע, די, ־ס (ד״ט) ROMULEA bulbocodium

ארץ־ישׂראל־רוטע, די, ־ס (ד״ט) RUTA bracteosa

ארץ־ישׂראל־שאַמשעלע, דאָס, ־ך (ד״ט) TUBERARIA guttata

ארץ־ישׂראל־שאַפּרירע, די, ־ס (ד״ט) ARTEDIA squamata

ארץ־ישׂראל־שטעכקע, די, ־ס (בה:ליטיי, עב; ד״ט) ACANTHOLEPIS orientalis

אַרקאַדישער ציגנבאָרד־דאָמב (קיל 4־65:5). זען וואַלאָניע־דעמב

אַרקאַן (סטרע 141) = בוימעכעס

אָרקוס (גווב צ׳ אייַזיק־מאיר דיק, דיני חלה, קינסבעריק, אַ״י). פֿע״ש. זען אָרקוש

אַרקוש, דער, בל״י (קאָם III 16). זען אָרקוש

אָרקוש, דער, בל״י (גווב צ: חיי־אַ לו/א) TRITICUM spelta

ארקיס (חינ). פֿע״ש. זען אָרקוש

אָרקיש, דער, בל״י (קיצ 53). זען אָרקוש

!אַש (סטו 211). אַנג. זען אַשבוים

אַשבוים, דער. 1) (ווײַסמ; יאַכ 169:I; סטו; ווײַנר א) FRAXINUS
2) (גוב). זען געווינטלעכער אַשבוים

אָשטשיפּקעס, בל"ר (אַ). נט"ט. גרינע בלעטער פֿון יונגע ציבעלעס

אָשינע, די, ־עס (קאָרמ 37, 89); אָשינע ביימער (אָפּ א 31) = ציטערבוים

אָשיקאָווע ביימער (קיי 118). ר"אַ אַסיק...

אֶשל /עִישל/ (סוצ 402:II); אשל־ביימל (חן־ש 164, 169). עבֿ. = טאַמאַריסק

אַשליל, דער, ־ן (בה:עבֿ) REAUMURIA

אַשלער, דאָס, בל"י (ווײַנר א) scallions

אשפלטא (קאָס 20:III). אַרכ. זען שפּעלץ

אַשקירבעס (זאַל 15:IV, 19, ט). זען באָקסערבוים

אתרוג, דער, ־ים (אומ) CITRUS medica ethrog

אתרוגים־בוים, דער (אַש א"ל 186). זפֿ"פ

מקורים־ווײַזער ב, בֿ

/באַ:/ (אַ; פּוי). ר״אַ, באַר
באַאָבאַ׳ב, דער, ־ן (גרינע 84; חיים III:178; מעד ל 25, 71; סטרע 99)
ADANSONIA digitata
באַאָבאַב־בוים, ־ביימער (אייב 15), באַאָבאַב
באָב, דער, בל״י/־ן/־עס; ס״ס
1. (ז״פֿ). כּ״ט (נעמט אַרום זגאַלן פֿון: GLYCINE; PHASEOLUS; VICIA)
סין פֿאַסאָליעס, באָנדלעך, ביבער.
2. (אוקאַר, ליטע; ליפֿ II) VICIA faba
באָב, די, ־עס; ס״ס (ביר ש 40:52: "fresh"). נב״ט
באָב, טע׳רקישער זען טערקישער באָב
באָב, טע׳רקישער, מיט ברייטע סטרוטשעס; ס״ס (וועל 50).
ס טערקישער באָב
באָב, פּע׳רלדיקער; ס״ס (וועל 50). = פּערל־פֿאַסאָליעס
באָב, פֿע׳רדישער, גרויסער; ס״ס (וועל 50) VICIA faba equina
באָב, קליי׳נוווקסיקער, קוסטאַ׳ווער; ס״ס (וועל 50):
PHASEOLUS vulgaris humilis
באָב, רו׳סישער; ס״ס (וועל 50) אַ״ס אסאַ 34 VICIA faba
באָב, רו׳סישער, גרוי׳סזוימיקער; ס״ס (וועל 50). VICIA faba major
באָב, רו׳סישער, קליי׳נזוימיקער; ס״ס (וועל 50). VICIA faba minor
באָבאַלעך (קאָרן ע 162). זען באָבעלעך
!באָבאַקעס; ל״ר (באַש; ט). זען בודיק
!באָבאַרטיקע געוויקסן. זען שויטנדיקע
באָבבוים, דער (האַכ: סטו 211 – נ״ד) CYTISUS
באָבגעוויקסן; לר״נ (טיכאַ 8; סטו 207; קאַזאַ 50; שטש־ב־פּ 17, 122)
= שויטודיקע
/באַבו׳לקעלעכ/; ל״ר (גאַל; ווײַסב 16). ר״אַ באַרבולקעלעך
באַבושקינע (ווי 34; וועל 118 – אַ״ד). ס עפּל Бабушкино (R.)
באָ׳ביק (פֿאַמ) VICIA faba parvula
/באָ׳בלאַכ/ (פּינסק: „באָב – די גרויסע, קאָלירטע“) = בעבלעך
באָבלעך (קאַל II:33), בעבלעך
באָבן (קיפּ: V: 41). פֿג״ל באָב
באָ׳בסטרוטשעס (אַ) = לאָפּעטקעלעך
באָ׳בסקע בלע׳טער (נג״פֿ: „צוגעלייגט סע זאָל אָנרײַסן; אַז זיי ווערן גרויס, האָט מען דערמיט געוויקלט פּוטער“) = לאָבערבלעטער
באָ׳בע, די
1. (ביר ש 16:111 – Saubohne) = רוסישער באָב
2. (צאַ II). זען באָב
באָ׳בעבאַרן: לר״נ (ראַב). ס באַר (זייער גרין) Баба (U.)
באָ׳בעלע (סטו 223). זור״פּ
באָ׳בעלעך; לר״נ
1. (פּוי: וואַרשע, יאַד; ווײַסנ 67, 99; מאַה 66; סטו 223; קאַל ן1; קאָרן ע

162). כּ״ט. נט״ט. פֿג״ל פֿאַסאָליעס, בעבלעך, באָב, ביבער
2. (ביר ש 40: 53 – dry, small beans). נט״ט
באַבעלעך־געוויקס, ־ן; לר״נ (האָב). זען שויטנדיקע
!באָבענאויבסט. זען שויטנדיקע
באַ'בענעס (אַ). ל״ר באָב
באַ'בעס (יאַד). ס באַר. פֿ״גל באַבעבאַרן
באַ'בעס; לר״נ
1. (באַשעוויס, אין פֿאָרווּ 1982/IV/23; ווינער 51, 52; לונ 15; לעווי 28; פּיעט, כלאים א,א; פּרץ V:8). נ״ד
2. (גראַד: „רויטע, געשריבענע ביבעלעך"; וואַרשע: „טאָפּעלע די גרייס ווי צוקערבאָבעס"; מאַגל: „ברוינע?"; ראַב: „גראָע, גרויסע; די קליינע הייסן ביבלעך און צוקער־ביבלעך")
3. (פּיעט, כלאים א, א). זען פּופּל־באָנדלעך
באַ'בע־סטרו'טשעס; לר״נ (הירשב V:66).= סטרוטשעבאָב. פֿ״גל באָב, באָבלעך, בעבלעך, ביב, פֿאַסאָליעס
באָבער, דער; בל״י (זאַקאַ, 73: „[עסן] הייסן באָבער").
באַ'בערלעך; לר״נ
1. (קאַמינקע: „אַ ווילד געוויקס"). נ״א
2. (פּרץ V: 187, ט?). דימ. פֿ״גל באָבעלעך; ביבערלעך
!באָבנפּלאַנצן. זען שויטנדיקע
באַבקע, די; בל״י (זאַמלט; לוריע 12: „מיט דער זיסער, לאַנגער באַבקע"). זען באַפּקע
באַ'בקע, די; בל״י (סטוו 223) = באָב
באַ'בקעבלאַ'ט, דאָס, ־בלעטער; לר״נ (סאָס 440); באַ'בקעבלע'טל, דאָס, ־עך; לר״נ (באַדז: „צום קאָכן"; זאמד; ייִגאַן: „געניצט צון אַן אָננעמונג"; פּפּמ 46) = לאָבערבלאַט
באַ'בקעס; ל״ר
1. (חיים גראַדע, פֿאָרווּ, III/11; סטוו 209; פּפּמ 41) = באַפּקע 1.
2. (מ.־מ. שאַפּיר, בריוו צו מ. שעכטער, 1982/II/1: „באַבקעס = בערלעך וואָס קינדער פֿלעגן וואַרפֿן תּישעה־באָבֿ"), תּישעה־באָבֿלעך
3. (שוואַ־שי II: אַ ברוינע קעפּל
באַ'בקעס; לר״נ (סטאַ: „רויטע פֿאַסאָליעס"). פֿ״גל באָב, באָבקע, ביב, ביבער
באָברי־גראָזן (צאַ 671). נ״א
באַ'בשויט, ־ן; סג״מ (שוואַ ־ 112). זען שויט
באַ'בשויטן; ל״ר (וואַסע 54). זען לאָפּעטקעלעך
באַגו'לניק, דער; בל״י (איִז 105; י. פֿאַליקמאַן, ס״ה 1968, נ' 30:8) = שיכור־גראָז
באַגיי'לטע ליי'ליע, די, ־ס (בה:ליטיַ, ע) LILLIUM auratum
באָגענווילִיע (שומ 122). זען בוגענווילִיע
באַדאַ'ן, דער, ־עס
1. (כימ 126; פּויער 6:1926/XII/29) BERGENIA crassifolia
2. (אייִב 1274). זען שטיינברעכער
באַ'דאַק, דער, ־עס (טענע 57). זען בודיק
באַ'דבלעטל, דאָס (גראַ מ 371: „זיך צוגעקלעפּט ווי אַ באָדבלעטל אויפֿן הוילן לײַב"). נב״ט

באַדונעס; ל״ר; סל״י, ס״אר (חן־ש 74: „פּעטרישקע״)
באַדזשאַקעס; ל״ר (פּריל 37: כעלעם), בודיק 2.
באַ׳דיאַווקע, די, ־ס (סטו 211). זען בודיק.
באַדיאַן, דער; סל״ר; ס״אר (בערג ב 228: באַדעיאַן; ליפּ 4; פּאַס) ILLICIUM
באַדיאַ׳ניקע; בל״ר (זפּ״פּ) ILLICIACEAE
באַ׳דיאַקעס; ל״ר (מעצ 79; קאָרן ע 39; שאַפּ 47:34). זען בודיק
באַדי׳ליעס; ל״ר (בימקאַ 38; מעלא 35, 67). שטענגל פֿון קאַרטאָפֿל, פּאַפּשוי א״אַ
באַ׳דיק, דער, ־עס; לר״נ (נאַדיר II:70, 93, 136; סטו 211; פֿיני 91;
פֿ״גל פּריל 35־36). זען בודיק
באַ׳דן־באַקטע׳ריעס; ל״ר (ענצ V: 195). כּ״ט
באַדעיאַן. זען באַדיאַן
באָדערט, דער (ווי 35; וועל 119: !באָרדערט, ט). ס פֿלוים Boddaert
באַהאָ׳פֿטענער צי פּער, דער (בה:ליטײַ, עבֿ; ד״ט) CYPERUS articulatus
באַהאַ׳ק, דער (בה: עבֿ) MONSONIA
באַהאַ׳ק־געוויקס, דאָס, ־ן; לר״נ (באַב 96; ייִלוו ב, III, 27:1935; סענ II:1;
שאַליט 138). נב״ט [נישט שייך צו דער פֿרײַערדיקער פּאָזיציע]
!באָהנע, ־ן (בן־ג־ב 411; הארק ב 35; ליאַנדאַר 3). דטשמ. פֿ״גל באָב,
באָנדל, באָנען, באָנעס, בוינע
באַווייס, דער; ס״אר (וועל 119). ס פֿלוים Bavay; (R) Bavejs
באָווי׳סט, דער

1. (אייב 1145). זען באָוויסטן
2. (אייב 1725). זען קאָלבנמאָך
3. (אייב 821). זען רעגן־שוועמל

באָוויסטן (ביב ש 113). פֿ״גל בויכשוועמלעך BOVISTA
באַוויל (ליאַנדאַר 2). פֿע״ש באַוול
באַוול, דער; בל״י (סטו 208). ג״פּ GOSSYPIUM
באַ׳וולבוים, דער

1. (האָכ; הארק III 257; סטו 211 – נ״ד) GOSSYPIUM arboreum
2. (האָכ 215). זען באַוול

באַ׳וול־געווי׳קס, דאָס (חיים III:171; סטו 208) = באַוול
באַ׳וולגראָז, דאָס; בל״י (אייב 1340: !פּאַלמען־ליליע, ט) ERIANTHUS
!באַוולפֿלאַנץ (סטו 208 – נ״ד). זען באַוול
באַ׳וולקוסט, דער, ־עס (סטו 211 – נ״ד; פּרו־ש II:269). זען באַוול
!באַוועל (ביר ש 16). זען באַוול
באַוועלבוים (קאָט II 69). זען באַוולבוים.
באַ׳ומאַנס רענעט (טרעט II:21). ס עפּל. פֿ״גל בוימאַן Baumann's Reinette
/באָונע/, די (א). פֿ״גל בוינע
באָז, דער, ־ן (ליפּ; סטו 211) SAMBUCUS
באַזאָווע צוויט (סאָטע, פּרק שני, [י״ג]). פֿע״ש באָזעווע צוויט, צוויט פֿון בעז.
באַזוודער־געשלעכטיק (גרינ 97) dioecious
באַזידיאַלע שוואָמען; ל״ר (ענצ). זען באַסידיאָמיצעטן
באָ׳זיווע בוים, דער. פֿע״ש. זען באָזעווע(ר) בוים
באַזילבערט (גילי 4) silvery
באַזילבערטע פּאַפּאָראָטן (שע 81:177, 178). אָפּט. פֿ״גל פּאַפּראָט.

באַזי׳ליק, דער, ־עס (אייב 106: !באַזיליען־קרויט, דטשמ; זשאראַוו 149;
ענצ: באַזיליקע) OCIMUM basilicum
באַזינע, די (ליפּ II). זען בוזינע
באַזיס פֿון בלאַט, דער; בל״י (basis (of a leaf
באַזיע, די, ־ס (קאַרן ע 72)
באַ׳זניק, דער, ־עס (אוי ר 124; ,אַקער מ 14, 105; מעצ 72). זען בוזינע
באַ׳זעווע בוים, דער (ליפּ: באַזיווע בוים) = באַז
באַ׳זעלע, דאָס, ־ך (סטו 226: !עלדער־בערי, האָלונדער־יאַגדע). פֿרוכט פֿון באַז
באַטאַ׳טן; ל״ר (קאַלאַנ־ק, יוני 1971:6, 13). זור״פּ
באַטאַ׳טע, די, ־ס (וויִוור א; לוינסקי 30; סטו 222; צא 49) IPOMOEA batatas
באַ׳טווינע, די [פּאַלאַטאַלער ט]; בל״י (א: וואַרשע; אגא 4; הארק II; סטו 223, 225; קאַל 47). נט״ט. דאָס גרינס פֿון ציבעלעס, בוריקעס
באַ׳טווע, די [פּאַלאַטאַלער ט]; בל״י (מאַן 57:39). זפּ״פּ
באַטו׳ל (קיני). ס עפּל. ס״א Battle
באטון (רעז 115). ס ציבעלע
באַטי׳אַך, דער; באַטי׳כעס/באַטי׳כים (גווב I:19; האכמ 30; קאַס 257).
א״י; ר״פּ. = קאַווענע
באַטיקלעך (חיים מאַלטינסקי, סה, 1971,נ 12, ז 14: „באַטיקלעך די טונקל פּיאָלעטע״). לויטן קאָנטעקסט – אַזאַ קווייט. נ״א.
באַטלעזשאַ׳נעס; ל״ר (פּפּמ I 42). זען פּאַטלעזשאַן
!באַטנגראַס (אנג). זען אויסטראַליש קנעפּלגראָז
באַטע׳מענדיקע געוויקסן; ל״ר (כימ 132). נט״ט flavoring plants
באַ׳טשאַן־שנאָבל, דער (ראפּ 27). זען בושל־שנאָבל
באַ׳טשווענע, די
1. (א; הארק; סטו 225) = באַטווינע
2. (הארק IV). זען צוקער־בוריק
באַטשינע; בל״י (א; וואלקעוויסק; ראקעוו; סטו 225). זען באַטווינע
באַ׳טשינקע, די; בל״י (נאַוו : „בלעטער פֿון יונגע בוריקעס״) = באַטווינע
באַיאַר־בוים (עלי שעכטמאַן, גק 107, 1982, ז 78: „דו וואַלטסט דאָך ניט געוואָלט אָפּברעכן [...] אַ צווײַג פֿון דעם ב״). נב״ט: עפּ
באַיאַ׳רישניק, דער, ־עס (קאַמ 46). זען דאָרנקוסט
באַ׳כטשע־קולטורן (באה V, מײַ 1933:35; קיר). כּ״ט. נט״ט.
(דיניעס, קאַווענעס אאַז״וו)
באַך מינץ (טעל 54).ארכ. זען וואַסער־מיאַטקע
באַלאַבאַ׳נעס: ל״ר (סטו 222). ס קאַרטאָפּל
באַלאַד׳אָנאַ (דאַלענע) = בעלאַדאָנע
באַלאָטניוקע, די, ־ס; ס״אר (ברוס II:77). זען וואַסער־שטערן. ס״א
באַלאָ׳טע, די, ־ס (אינט) BALLOTA
באַ׳לאַך (קאַס 325). נט״ט. נישט־צײַטיקע טייטלען
באַלאַנאָפּאָרע ע; לר״מ (ווײַסמ 31: !באַלאַ נאָפּאָרייעס, ט) BALANOPHORACEAE
באַלאָ׳נדל, דאָס, ־עך (בה:ע; ד״ט) PLATYCODON grandiflorum
באַלאַני׳טעס; בל״ר (לעמב VII; צא I:202) BALANITES
באַלאַסאַ׳ן; סל״ר; סג״מ (קאַס 292: „אַזאַ געלער גראָז״). זען באַז
באַלבאַרע׳סן (שוואַ י 110: „באַלבאַרעסן־קרענץ״). נ״א. לויט מיכאל אַסטור

(בריוו פֿון 12טן מײַ 1986) = באַרבאַריס

באַ'לבי, די, ־ס (קיצור 54; פֿ"גל פּריל ש 41).פֿע"ש. זען בולבע

באַ'לבע אבעבעה (הורוו ד ה 26: „אַ מין קאַרטאָפֿל"). זען ערדבאַר (א"ס: פּ). ס"א

באָלגאַ'רער (קאַמ־צ 99). ס ווינטער־ציבעלע

באָ'לדווין; בל"י (פֿאַרמ II:66). ס עפּל Baldwin

באַ'לדעך־צי'פּער, דער, ־ס (פֿ"גל ציפּער CYPERUS alternifolius

באַלדעריאַ'ן, דער (ליפּ; קאַמע 170, 172). זען וואַלעריאַן

באַלדר; ס"אר (שער אפּ י/2): „דער בלזור הייסט בלשון אשכוז באלדר אדר
באלדרייאן ובלשון לטיין היישט ער אנקורדינא").
[= ANACARDIUM? VALERIANA?]

באַלדריאַן (אייב 1318, 1656; גאַר 104, 110). זען וואַלעריאַן

באַלו'ט, דער, סל"ר (קאַס 342) א"י; ר"פּ. זען דעמב

באַלזאַ'מבוים, דער
1. (אינט) MYROXYLON
2. (פּיעט: שבֿיעית ז/1 – טוו קטף)

באַלזאַ'מבוים־פֿון־פּערו (אייב 1165 MYROXYLON pereirae

באַלזאַ'מגראָז, דאָס (סטו 209); באַלזאַמגראָזן; ל"ר (אייב 679; ענצ). זען באַלזאַמין

באַלזאַ'ם־טאָפּאָ'ל, דער (אייב 1480). זען טאַקאַמאַהאַק

באַלזאַ'ם־יאָדלע, די, ־ס (ענצ) ABIES balsamea

באַלזאַמי'ן, דער, ־ען (נאַוואַ 65; סטו 210/209; ראַפּ 9) IMPATIENS balsamina

באַלזאַמי'ניקע; בל"ר (אינט) BALSAMINACEAE

באַלזאַמי'נע (ענצ). זען אימפּאַציענס [(נאָמען פֿון) מין]

!באַלזאַמין־פֿלאַנצע (אייב 100), דטשמ. זען באַלזאַמין

!באַלזאַם־פּאַפּעל (אייב 1480) דטשמ. זען טאַקאַמאַהאַק

!באַלזאַם־פּעראָוויאַמי (טאַר 9, ט). זען באַלזאַמבוים־פֿון־פּערו

באַלזאַ'מניק, דער (בה:ר) AMYRIS

באַלזאַ'ם־פֿון־גלעד /גי'לאָד/, דער (אייב 99 COMMIPHORA opobalsamum

באַ'לזע, די, ־ס (יאַק: !באַלנאַ, ט) Ochroma

באַלנאַ. זען באַלזע

דער באַלעבאַטישער רעטעך (שלו קל 75). נב"ט. היפּשלעך גרויסער רעטעך

באַלעבאָס, דער; בל"י host plant

באָלע'טוס, דער; בל"י (אינט) BOLETUS

באַ'לעמל־ליאָ'ניע, די, ־ס (אינט; ד"ט LYONIA mariana

באַ'לעמניק, דער, ־עס (בה:ליטײַ, עבֿ; ד"ט CYCLOTAXIS

באמבאס, דער (אש א"י 80, 88) פֿע"ש; באַמבו (שמו, פֿעב 1978:8; אנג).
זען באַמבוס

באַ'מבוס, דער, ־ן (ז"פֿ) BAMBUSA

באַ'מבוסבוים, דער (אייב 100; סטו 211) = באַמבוס

באַמבו'סיקע; בל"י (אינט) BAMBUSEAE

באַמבו'סל, דאָס, ־עך (קלי 163). דימ באַמבוס

באַמבו'ק, דער, ־עס; באַמבו'קבוים (ז"פֿ). זען באַמבוס

באַמבו'קראָר, ־ן (איוו 87, 88, 149). זען באַמבוס

באַמבו'ק־שטע'קלעך; ל"ר (הירשב III 17). זען באַמבוס.

באַ'מבעס; לר"נ (באַס, יאַס, פּאַד; שוס 137; קאַרא י 39: „גרויסע, ברוינע

פֿאַסאָליעס").
באָ׳מבע־סאָ׳סנע, די, ־ס (שעכ 77) PINUS coulteri
באָמבע־פֿאַסאָליעס; לר״נ (פֿאַד) = באָמבעס
באָ׳מבע׳רל, דאָס, ־עך; לר״נ (גראַד) = פֿלאָמבירן
באָמברי׳ע, די, ־ס; (קאָס 292, 355). א״י; ר״פֿ = גוטעס
באַ׳מיע, די, ־ס (בן־ג 411; האָכמ 30; שאָפֿר 131 און בן־ג־ב 166: „באַמיאַ")
HIBISCUS esculentus
באָ׳מען; לר״נ (סטו 226; פֿפֿם 74). ר״פֿ. זען פּאָמען
באַנאַ׳ט־ווייק, דער, ־ן (דאָבז II:71 – „די פֿאַרשיידענע באַנאַט־ווייצן"). זוו״פֿ
באַנאַ׳טקע, די; בל״י (דאָבר 18; באָרא 37). ס ווייץ. Banatka (R)
באַ׳נאַן, דער; סל״ר (טאָמ־מ); באַנאַן, דער, ־ען (ז״פֿ). ג״פֿ
MUSA paradisiaca sapientum
!באַנאַנאַ(־בוים). זען באַנאַנע־בוים
באַנאַ׳ניקע (גוו״ב) MUSACEAE
באַנאַ׳נע, די, ־ס (ז״פֿ). ג״פֿ MUSA paradisiaca sapientum
באַנאַ׳נע־בוים, דער (ז״פֿ) MUSA
באַנאַ׳נען; באַנאַנעס; ל״ר באַנאַנ(ע)
די באַנאַ׳ן־פּאַלמע (ענצ). זען באַנאַנע־בוים
באַ׳נדגראָז, דאָס; בל״י (אייב 1231). זען אָטשערעטיקער קאַנאַריייניק
באַנדו׳רע, די, ־ס (קאָס 251; בן־ג 411: באַנדורא; חן־ש 31: באַנדאָרא) א״י;
ר״פֿ = פּאָמידאָר
באָנדל, דאָס, ־עך; לר״נ /BUNDL/
1. (אַ; אונג: קיני, סטרא, טאָשנאַד; וויש: „אַן איינצל־באָנדל,
אויסגעלישטעט פֿונעם שויט"; טאָמב III:122; קאָנ 12; איד
30/IX/1978, 10/IX/1980) = באָב, פֿאַסאָליע
2. (וויש: „אַ גאַנצער שויט")
באַ׳נדערקע, די, ־ס (אַ; סאַניק צ:נאָבל 48; סטרא: „אַ ביסל דײַטשמעריש:
קאַרטאָפֿל"; צוקער 12) = קאַרטאָפֿל
באַנוול, דער; בל״י (אָפּ ל 7; גראָס 231; פּריל ו 55, 82־83; שטיי 56) = באַוול
באַניאַ׳ן־פֿיקוס, דער, ־ן (אינט) FICUS bengalensis
באָני־בעסט; בל״י (פֿאַרמ II:72). ס פּאָמידאָר. Bonny Best
באָ׳ניס; ל״ר (קיצור 54). ארכ. פֿ״גל באָנדל, באָנעס.
באָ׳ניע, די, ־ס (פּוי: גראָד, דאָמב, כמעל, קלימ, מעל; סטו 226, 258) = דיניע
באָ׳ניעקע׳רן; באָניעקערלעך (פּוי; ז״פֿ). קערלעך פֿון באָניעס; זפֿ״פֿ
באָנן (טעללער 14, 23). פֿע״ש. באָנען זוו״פֿ
באָ׳נען; ל״ר (בעם 42); באָנעס, ל״ר (עטי 13). פֿ״גל באָנדל.
באָנקרעט, דער. ס״אר (גוב). ס באַר; Bon Chrétien Williams (Fr.)
Bonkreta Williamsa; (R.) Бон Кретьен Вильямс (P.)
באָן־קרעטיען־אוויליאַמס, דער; בל״י (וועל 119). זפֿ״פֿ
באָסאַל, דער; ס״אר (חן־ש 42). זען ציבעלע
באַסאַראַ׳בער אָ׳געקע, די, ־ס (לערנ 78: „די באַרימטע ב"). אָפּמ
באַסאַראַ׳בער אַ׳סטער, דער, ־ס (בה:ליטײַ) ASTER amellus bessarabicus
באַסאַראַ׳בער גלעזל (וועל 119). ס קאַרש. бессарабская склянка (R.)
באַסאַראַ׳בער ניס; ל״ר (לערנ 93: „די באַרימטע ב"). אָפּמ

באַסט, דער; בל״י = לוב
באַסטאָ'ן, דער, ־עס (מאָלד: איש, פּאָד: „ווײַסע האָט מען געגעסן, געלע – געגעבן די חזירים") = דיניע
באָסטאַ'ן, דער, ־עס (קאָרא 75). זעץ באַסטאָן
באָ'סטאָן־בעבל, דאָס, ־עך; לר״נ (יה 55:17). נב״ט
באַסטאָ'ניקל, דאָס, ־עך (מאָלד: איש; פּאָד).= קאַבאַקל
באָ'סטאָנער ני'רן־שי'בן; בל״ר (ד״ט; בה:ליטײַ, ע)
NEPHROLEPIS exalta bostoniensis
!באָסטאָן פֿוירן. אנג. זפּ״פּ
באַסי'דיאָמיצעטן; ל״ר (סטו 207) BASIDIOMYCETES
באָ'סיע, די, ־ס (אינט) BASSIA
באָ'סעריק, דער (מאָלד: איש א״אַ) = באָקסער
באָסק, דער (לייקין 82, 85). ס באַר. = בערע־באָסקע?
באָסקאָפּ, דער (לייקין 76). ס עפּל Boskoop
/באָפּ/ ר״א. זעץ באָב
באַפּו'כיקט, אד = פּוכיק
באָ'פּקע, די, ־ס
1. (פּ״גל באַבקע; באַבקעס) PLANTAGO
2. (שוואַ־שי; גארב: „אַ טונקעלץ ברוינלעכן קאָליר"; אַ: „גרעסער ווי ליסיטשקעס"). שוועמל. נ״א
באָ'פּקעבלעטער; ל״ר (ייִגאָן: „געניצט צוך אָן אָננעמווג"; באַדז; פּפּמ 46) = לאָבערבלעטער
באָ'פּקעס
1. ל״ר באַפּקע
2. (שאָץ: „באַפּקעס – בערלעך וואָס קינדער וואַרפֿן תשעה־באָבֿ")
באַפֿלי'גלט, אד winged
באַפֿרו'כפּער־אָרגאַ'ן, דער, ־עץ (ד״ט) generative organ
באַפֿרו'כפּערווג, די; בל״י (ז״פּ) fertilization
באַפֿרו'כפּער־יאָ'דער, דער; בל״י (ד״ט) generative nucleus
באַפֿרו'כפּערל, דאָס, ־עך (ד״ט) conceptacle
באַפֿרו'כפּערן (ז״פּ) to fertilize
באַפֿרו'כפּער־פּראָצעס, דער; בל״י fertilization
באַצווײַ'גט אד branched
באָצווינע, די (ברכ מ 9, 12). זעץ באָטווינע
/באָ'צוויזנע/, די; בל״י (אַ). ר״א. זעץ באָטווינע
באַצי'ל, דער, ־ן (אינט) bacillus
באַקאַ'וט (בערמ 146). האָלץ פֿונעם גוואַיאַקבוים
באקאר (פּיעט: שביעית ז, ב: „אַזאַ שמעקעדיקער גראָז"). ט״וו בוכריא. נ״א
באַקאַרבטע בלומען (שוואַ ש 9). נב״ט
באָ'קבאָרד (אייב 1265; הארק 547). זעץ ציגנבערדל
!באָקוויט (אנג; סטו 208). זעץ רעטשקע
באַקטע'ריע, די, ־ס (גאָל 143:22; כאצ II:111; סטו, ז' 424) BACTERIUM
באַקטעריען; ל״ר (קאָט 44, 45 א״אַ) דטשמ. זפּ״פּ
באַקכאַריס, דער, ־ן (אינט) BACCHARIS

באַקלאַזאַן, דער (מיש 11). זען פּאַטלעזשאַן
באַקלאַזשאַ׳ן, דער, ־עס
1. (ג; סטו 223; קאַל 28). זען פּאָמידאָר
2. (אַ; לנ, 11:1975/VIII/22; קאַל 17; קאָמ־צ 104; קיס 98). זען פּאַטלעזשאַן
באַקלאַזשאַ׳נעס; ל״ר; באַקלאַשאַ׳נעס (עטי 13); באַקלזשאַ׳נעס; באַקליזשאָ׳נעס;
באַקליעזשאָ׳נעס; באַקלעזשאַ׳נעס (אַ). ר״אַ. זען פּאַטלעזשאַן.
באָקס, דער, ־ן (מאַגל) = באָקסער, זוו״פּ
באָ׳קסאָר, דער, ־ן.
1. (סוכ; הארק 345; גאַריז 188; שווא י 146). זען באָקסער.
2. (הארק 195). זען כילבע
באָקסאָרבוים, דער (גאָרין 188, 189, 190). זען באָקסערבוים
באָקסבאים, דער (ליפּ 337). פּע״ש. ס״א. זען בוקסבוים
באָקסבערן; ל״ר (אַ: ניו־ריִע, לעטלאַנד). נ״א
באָ׳קסדאָרן, דער, ־ס
1. (אייב 821) LYCIUM
2. (אייב 573). זען אַסטראַגאַל
באקסהארין (חינ; פּרעגר 5). פּע״ש. זען באָקסער
באָ׳קסהאָרן, דער
1. (מענד ש 56; מערבֿ). פּע״ש. זען באָקסער
2. (הארק 195). זען כילבע
!באָקסהאָרנקלעע. דטשמ. זען דרייִקאַנטל
!באָקסהאָרען. דטשמ. זען באָקסער
באָ׳קסוווּד, דער; בל״י (פֿג, יולי 1924, נ 7, שפּ 166). כּ״ט (א״ס:וועב)
!באָקסטרי (סטו 211). אנג. זען בוקסבוים
באָקסל, דאָס, ־עך (אלעקס, טאַש א״אַ). פֿרוכט פֿון באָקסלבוים. זוו״פּ
באָ׳קסלבוים, דער (אלעקס, טאַש א״אַ) = באָקסערבוים
באָקסן; ל״ר (בימקאַ ד 103; סוצ II, 468) = באָקסער
באָקסנבוים (פּיעט פּאה א, ה) = באָקסערבוים
באָ׳קסער, דער, ־ס
1. (ז״פּ) פֿרוכט פֿון באָקסערבוים
2. (ז״פּ), באָקסערבוים
באָ׳קסערבוים, דער (סטו 210; סוצ II, 54; רעג; שעכ־וויי) CERATONIA siliqua
באָ׳קסערל, דאָס
1. (פּ״גל קאָרן־באָקסערל; תּבֿואה־באָקסערל) CLAVICEPS
2. (שטש־ב־פּ 149). טייל פֿונעם געוויקס תּבֿואה־באָקסערל
באָ׳קסערן (ברוס 154; ליפּ; שלו מא״פּ 101; אָלעסקאָ). ל״ר באָקסער
באָ׳קסערן־בוים, דער (ליפּ II אָ הארק IV; קאַליקשטיין, יידרע, פּסח תּשל״ו:
53; שעכ־וויי)
באָ׳קסערס (טשערנ; סערעט; ון וויינר אַ). ל״ר באָקסער
באַקצי״לן (בלומע 152). זען באַציל
באַקרוינטע שאַלוויִע, די (מייזיל 1960/XII/22: באַקרוינטע סאַלוויִע)
SALVIA horminum
באָקשאָרין (ברכ מ 11, 12). פּע״ש. זען באָקסער
באָקשפּאָן (ליפּ II). זען בוקשפּאָן

באַר, די ־ן (וואַס 79; ז״פּ – דרום־מ; קיפּ II:92; שלו ייִש 24) פּרוכט פֿון באַרנבוים
באַראַבאָ׳ליע, די, ־ס
1. (אַ; בלומע 99; סטו 222) = קאַרטאָפֿל
2. (ליפּ II). זען ערדבאַר
באַראַבאָ׳לקעלע, דאָס, ־ך (שטאַק 91, 216, 217, 224). דימ. זפּ״פּ
באַראַבוליאַ׳נקע, די, ־ס (שאַץ: „אַזוינע מיני ציבעלעס״). ס שאַלאָט (א״ס:מאַק) ALLIUM ascalonicum var. hort.
באַראַבו׳ליע, די, ־ס (אַ; בערעמעט, צ:כּהן 239, 240; מאַרטין בירנבוים, אין ייִדקן, אַפּריל 1984:49; ווײַש: „גרויסע״; שעכט־וו 43; סטוו 222) = קאַרטאָפֿל
באַראַבו׳לעס; ל״ר (ביקל 26) = קאַרטאָפֿל
באַראַג בלומען (טעללער 45). ,ארכ זען בוריטש
באַראָדיווקעלעך (ווײַסמ 12) [אָפּטײַטש??]
באַראָווינקע, די, ־ס (ווי 34; וועל 118; טרעט II:17). ס עפּל. Borovinka (R, E)
באַראַווי׳ק, דער, ־עס (ליטע: בויד, טראַב, קאָמעלישאָק א״אַ). ר״פּ BOLETUS edulis
באַראָווי׳ק, דער, ־עס (ברוס 286; גראַדע 127: „ב׳עס – די פּרינצן פֿון די שוואָמען ... מיט שטײַפּע ברוינע קעפּ און דיקלעכע שטאָמען״; לעווא 3, 5; סטוו 212; פּאַלק 13:41; שיל). שר״ל BOLETUS edulis
באַראַווי׳קעלע, דאָס, ־ך (ליטע: קאָמעלישאָק א״אַ). דימ באַראַוויק
באַראָווסקער (קאַמ־צ 88; ראַס 62). זוו״פּ
באַראָוועס (קאַמ־צ 88; ראַס 62). ס אוגערקע
באַראָווקע, די, ־ס (הארק II; מאה 71; סטוו 206). זען באַרעפּקע
באַראָווקע, די, ־ס /באָרופּקע/ (באָבעוו צ:ראַב 61). זען באַרעפּקע
באַראָזע, די, ־ס (אַ; ז״פּ – ליטע: נאָוואָאַלעקסאַנדראָווסק א״אַ). ר״אַ. ר״פּ = בערעזע
באַראַ׳זעווער בוים, דער; באַראָזענער בוים (אַ; ז״פּ – ליטע)
/באַ׳ראַלי; באַ׳ראַלע; באַ׳ראַלע/; ר״אַ. דימ באַר
/באַראַלעך; באַרעלעך; באַראַלאָך/. ל״ר באַרעלע. ר״אַ. זפּ״פּ
באַראָמע׳טער־שווע׳מל, דאָס, ־עך (לעמב VII) GEASTER hygrometricus
באַ׳ראַפּקע, די, ־ס (אַ; יאַד: „אַרײַנגעטון אין די פֿלאָמען, בײַם קאָכן אויף ווינטער״). זען באַרעפּקע.
!באַראַצקאָ (אונג; האַלמין). כּ״ט. נעמט אַרום פֿערישקעס און אַפּריקאָסן.
באַראָק, דער, ־עס (זיל 22). זען בוריק
באַרבאַליע, די, ־ס (יאַס: „קאַרטאָפּליעס – איידעלער״; ייִגאַלניצע; מעזשביזש [פּאָדאָליע], צ :כּהן 233; סאַט; רעס III:18; שטאַק 224) = קאַרטאָפֿל.
אַרויסרעד: אין טייל מקומות /באַרבאָליע/, אין אַנדערע /באַרבוליע/
באַרבאָלעס (זיל 83). זפּ״פּ
באַרבאָלקע, די, ־ס (בערעז: „לאַנגע, קאַרטאָפּליענע, שוואַרצע הויט״). ס קאַרטאָפֿל.
באַרבאָלקעלע, דאָס, ־ך (רעס III:32; שטאַק 224). דימ באַרבאָליע
באַרבאַרי׳ס, דער, ־ן (גרינ 170; כּימ 160; סטו 211; סיס 14). פּ״גל באַלבאַרעסן BERBERIS
באַרבאַרי׳ס־בלימל (זא 55). קווייט פֿון באַרבאַריס/באַלבאַרעס
באַרבאַרי׳סיקע; בל״ר (גילי 5, 37, 40; סטו 207: באַרבאַריסנדיקע) BERBERIDACEAE

באַרבאַרע׳ע, די, ־ס; לר״נ (אינט) BARBAREA
באַ׳רבוים, דער (איוויע, טז?). זען באַרנבוים
באַרבו׳ליע, די, ־ס (זווינ, טויסט, טשערנ, ייִגאָלניצע, סאַט, סערעט, יאָס: „קאַרטאָפֿליעס – איידעלער"; פֿיד; שאַץ: „ייִדן האָבן נישט געזאָגט קיין קאַרטאָפֿל"; שאַפֿ 66:60; שט 86, 87; שעכט־וו 43) = קאַרטאָפֿל
באַרבו׳לקעלע, דאָס, ־ך (טשערנ; שאַפֿ 40:47). דימ באַרבוליע
באַרגאולמע, די, ־ס (גיל 20, 23). זען שאָרסטיקער קנופּבוים
באַ׳רג־אַרבעסל, דאָס, ־עך (ענצ IV, 376) LATHYRUS luteus
באַ׳רג־אַרני׳קע, די, ־ס (ענצ IV, 480). פֿ״גל אַרניקע ARNICA montana
באַרגבוים, דער (לעד 86, נ״ד; מלכּי 189. טרוקענער ב, נט״ט)
באַ׳רגבלום (שטאַק 192). נ״א
באַ׳רג־בערע׳זע, די, ־ס (קאַמע 170: באַרג־בעריאָזע) BETULA papyrifera montanensis
באַ׳רגדאָרן, דער (צא 246). זען שטעכדאָרן
באַ׳רגטשערע׳ט, דער, ־ן (קאַמע 170: באַרגטשערעטענע לאָנקעס). נ״ד
באַרגיאַסין (רומע 146, 150). ס״אר. זען קרעלבוים
באַרגיקע אולמע (דאַנילאָוו 55). זען שאָרסטיקער קנופּבוים.
באַרגיקע יאָלקע, די, ־ס (דאַנילאָוו 223). PICEA obovata alpestris
באַ׳רגכשטוף, דער; בל״י (בה:ע) OXYRIA
באַ׳רגמיאַ׳טע (אייב 174). זען סגולה־טשאַבער
באַ ׳רג־מעלי׳סע (אייב 174). זען סגולה־טשאַבער
!באַרגנעלקן; ל״ר (רומע 50). זגאַל נעגעלע. נ״א
באַ׳רגסאַלאַ׳ט, דער (זאַל IV:14, ט). זען פּלוצער
באַ׳רג־פּיאָ׳ניע, ־ס. זען באַרג־ראָדאָדענדראָן
באַ׳רגפֿלאַקס, דער, ־ן (סטו 204) LINUM alpinum
באַ׳רג־קאָנעשי׳נע, די (גאַל 22 ב:32 – באַרגקלעווער; אייב 905: !אַלפּען־קליי) TRIFOLIUM alpinum
באַ׳רגקליאָן, דער, ־ען
1. (בורט 80) ACER spicatum
2. (גיל 32). זען יאַוור
באַ׳רגקלע׳ווער. זען באַרג־קאָנעשינע
באַ׳רג־ראָדאָדע׳נדראָן, דער (רומע 30: באַרג־פּיאָניע) RHODODENDRON myrtifolium
באָרד, די, בל״י (ליפּ 19: „אַזאַ מין געוויקס"). נ״א. = אַהרנס־שטעקן? אַרניקע?
באָרדאָוויק, דער; ס״אר (ראס 48). ס פּעטרישקע
באָ׳רדיקע וואָ׳רצל־פֿאָרעם, די; בל״י (סטו 205) fibrous roots
באָ׳רדיקער שטו׳רעמהוט, דער; בל״י (דאַנילאָוו 126) ACONITUM barbatum
באָ׳רדלישײַ, דער; בל״י (שטש־ב־פּ 151) TILLANDSIA usneoides
באָ׳רד־נעגעלע, דאָס, ־ך (ד״ט; אייב 1469: !באָרדנעלקע, סטודענטן־נעלקע, דטשמ) DIANTHUS barbatus
!באָרדנעלקע. זען באָרד־נעגעלע
באָרדערט. זען באָדערט
באָ׳רוווקע, די, ־ס (האָפּער ה 202; הארק 41; צא 18). זען באָרעפּקעס
באָרוויל, דער, ־ן (א). ס׳ באַר

באַרווי׳ניק, דער, ־עס (קאָרן ע 235: „טיף בלאָען, בלי׳ענדיקן באַרוויניק") VINCA minor

באָרופֿקעס; ל״ר (אַ: היוונעוו א״אָ). זען באָרעפֿקעס

באָ׳רטן־אַריסטי׳דע, ־ס, די (בה:ליטײַ, עבֿ) ARISTIDA lanata

באָ׳רטן־גע׳רשטן, דער; בל״י (בה:ליטײַ, ע, עבֿ) HORDEUM marinum

באָרטנדל, דאָס, ־עך (בה:עבֿ; ד״ט) AEGIALOPHILA

באָ׳רטן־דרײַ׳גראָז, דער; בל״י (ד״ט; בה:ליטײַ, עבֿ) TRISETUM koelerioides

באָ׳רטן־דרײַ׳קאַנטל, דאָס, ־עך (בה:ליטײַ, ע, עבֿ; ד״ט) TRIGONELLA maritima

באָ׳רטן־הירטשאַ׳ק, דער; בל״י (בה:ליטײַ, עבֿ) PICRIS amalecitana

באָ׳רטן־וועג׳בלאַט, דער; בל״י; (בה:ליטײַ, עבֿ) PLANTAGO squarrosa

באָ׳רטן־טאַמאַרי׳סק, דער, ־ן (בה:עבֿ) TAMARIX pseudo-pallasii

באָ׳רטן־טרוי׳בן; בל״ר (בה:ליטײַ, ע) VITIS riparia

באָ׳רטנלײַן, דער; בל״י (בה:ליטײַ, עבֿ) LINUM maritimum

באָ׳רטן־ליליע, די, ־ס (בה:ליטײַ, עבֿ) LILIUM maritimum

באָ׳רטן־מיי׳ער, דער, ־ן (בה:ליטײַ, עבֿ) DAUCUS litoralis

באָ׳רטן־מיי׳ערניק, דער, ־עס (בה:ליטײַ, עבֿ) ORLAYA pumila

באָ׳רטן־נאַרצי׳ס־ליליע, די, ־ס (בה:ליטײַ, ע, עבֿ) PANCRATIUM maritimum

באָ׳רטן־סילע׳נע, די, ־ס (בה:ליטײַ, ע, עבֿ) SILENE modesta

באָ׳רטנפֿלוים, די, ־ען (בה:ליטײַ, ע) PRUNUS maritima

באָ׳רטן־צלמקע, די, ־ס /צלאָמקע/ (בה:ליטײַ, ע, עבֿ) CRUCIANELLA maritima

באָ׳רטן־קאַיאָ׳רל, דאָס, ־עך (מײַזיל 59/VIII/20; בה:ליטײַ, עבֿ) IPOMOEA stolonifera

באָ׳רטן־קאַמי׳ש, דער, ־ן (בה:ליטײַ, עבֿ) JUNCUS maritimus

באָ׳רטן־רי׳מעניק, דער, ־עס (קיל 40:3 – הונט־קאַמילע; בה:עבֿ) ANTHEMIS leucanthemifolia

באַריאַן, דער (ליפֿ 99, ליפֿ II). פֿע״ש. זען בוריאַן

באַריאַן (הורוו ד ה 27). פֿע״ש. זען בוריאַן

באַרין (חפֿץ ח ז׳ ה). פֿע״ש. זען באַרן

באַרינבאָים (ליפֿ 65). פֿע״ש. זען באַרנבוים

באָרינע (סטו 210). זען אַפֿענע (א״ס:מאַק). ס״א

באַ׳ריק, דער, באַריקעס/באָרקעס (רימ; אַ; ביר ש 204:79; מיזעס 221; קאָרן ע 194). זען בוריק

באַ׳רכעטבוים, דער (ראַבינק 43:II) = סאַמעטבוים

באַרל, דאָס, ־עך
1. (ז״פֿ). דימ באַר
2. (מיזעס 127; סיג 81; שלו מא״פֿ 13) = באַר

!באַרלי (מיש 59). אַנג. זען גערשטן

באַרלעך; ל״ר באַרל

באַ׳רלקעלעך; לר״נ (לאָעסק: „אַזאַ סאָרט אַרבעס, קליין, ווײַס")

באַ׳רלקעס (לאָדזש: „סאָרט באַרן")

באַרן, דער; סל״ר (לייבל 7). ר״פֿ. זען באַר

באַרן, דער, – (אַ). ר״פֿ. זען באַר

באַרן, דער, בערן (אַ). ר״פֿ. זען באַר

באַרן; ל״ר באַר

באַרנ...; באַשטימיקער טייל אין צונויפֿהעפֿטן: באַרנהאָלץ (בערמ 141) א״אַ
/באַ׳רנאָ/ די, /באַ׳רנעס/ (אַ). זען באַר
באַרנבוים, דער (ז״פֿ) PYRUS communis
באַרנביימל, דאָס, ־עך (ז״פֿ; מענד ש 62: !באַרנבוימל). דימ באַרנבוים
באַרנבער, די, ־ן (ייִשפּר 46:48 – באַרן־בערן; קוו 193: „די שווערע באַרנבער״) = בערע
באַרנדל, דאָס, ־עך (אַ; דעמב 86, 103; לעווי 39; קיי 180) = באַרל
/באַרנחיע/, דאָס (אַלעקס). ר״פֿ. דימ באַרנע
/באַ׳רני, באַ׳רנעס/ (אַ). ר״אַ. זען באַר
/באַ׳רניחיע/, די, ־ס (קאַפּ 94; קיטנע). ר״פֿ. דימ באַרנע
באַרנע, די, ־ס (ז״פֿ: ל, פּוי) = באַר
באַ׳רנעבוים, דער (ז״פֿ: ל, פּוי) = באַרנבוים
באַ׳רנעס, ל״ר. פּ״גל באַר
באַ׳רנעסבוים, די, ־עך (ליסק). ר״פֿ. זען באַרנבוים
באַ׳רן־עפּל, דער (האַרק 443). ס עפּל pear-main
באַרעבאָ׳ליע, די, ־ס (אַ) = קאַרטאָפֿל
באַרעבו׳ליעס, די (זווינג) = קאַרטאָפֿל
באַרעווי׳ק, דער, ־עס (אַ: קופּישאַק – לעם פּאָנעוועזש). ר״פֿ BOLETUS edulis
באַרע׳זענער בוים, די (אַ: ליטע). ר״פֿ. = בערעזע
באָ׳רעטש (אייב 143; גאַר 111; סאָטע פּה/2). זען בוריטש
באַ׳רעלע, דאָס, ־ך (ז״פֿ). אימ באַר
!באַרענבוים. זען באַרנבוים
באַ׳רענע, די, ־ס (דוב; זשאַרעמין). = באַר
באָ׳רעפּקע, ־ס; לר״נ (אַ; פּריל 18: וואַרשע, קאָזשעניץ, אָפּאַלע, כעלעם) VACCINIUM vitis-idaea
באַ׳ר־פּאָמידאָר, דער, ־ן (בה:ליטײַ, ע) LYCOPERSICON esculentum pyriforme
באַרקאַ׳ן, דער, ־עס (פֿאַמ; בה:עבֿ) NOTOBASIS
באַ׳רקלעך (וואַרש ע 15; קנאַפּה 206, 351) דימ. זען בוריק
באָרקעס; ל״ר (אַלפֿא 71; בן־נון 310; וואַרשע; קיצ 53). זען בוריק
באַ׳רשטגראָז, דאָס; בל״י (קאָטיק ב 70) FESTUCA sulcata
באַרשטהערל, דאָס, ־עך (דאַנילאָוו 126, 136) TRISETUM
!באָרשטענגראָז. זען שאַרפֿגראָז
באָרשטש, דער (ליפֿ 19) HERACLEUM
באַשטוי׳בונג, די; בל״י pollination
באַשטוי׳בן to pollinate
באַשטוי׳בער, דער, ־ס pollinator
באַשטי׳לט, אַד (גאַל) petiolate
באַשמאַלאַ; סג״מ; ס״אר (סטו 226; פֿײַנ: „אַ טערקישע פֿלוים״)
באַ׳שנישע פֿלוי׳מען; ל״ר (ראַב). ס פֿלוים
באַשפּײַ׳ז־אָרגאַן, דער, ־ען (סטו 205) food-producing organ
בבֿל־וועורבע (בערקמ 49). פּ״ל = ווײַנעדיקע ווערבע
בה׳מה־/בע׳ריקעס/; בל״ר (קיני). ר״אַ. = פּאָשע־בוריק
/בוב/, דער (גראַד: „/בוב/ – גרויסע, ברוינע, /באָבעס/ – רויטע,

געשריבענע ביבעלעך"). פּאַלאַ. זען באָב
בואָסיעס טשוב (בה:ליטײַ, עבֿ; ד"ט) TRICHODESMIUM boissieri
/בו'בע/ (אַ). ר"אַ באָבער
בו'בעלעך; ל"ר (פּרץ II:31). זען באָבערלעך
/בו'בער/ (אַ). ר"אַ באָבער
בוגאַווילע (אוי אַ וואָך 199, 201). זען בוגענווילליע
בוגאַנווי'ליע (רעג 85). זען בוגענווילליע
בוגלאָזי בלום; ס"אַר (שער אַפּ יח/1, נ"ד). ארכ. זען רפֿואהדיקע אָקסנצונג
בוגלסאַא; ס"אַר (שער אַפּ טו/1, נ"ד). זפּ"פּ
בוגענווי'ליע, די, ־ס (יה 17:87; רבֿקה באַסמאַן אין: בײַ זיך, תּ"אָ, נ 25, ז' 50) BOUGAINVILLEA
בו'דאַס פֿיקוס, דער, ־ן (ד"ט; אייב 1061: דער הייליקער פֿײַגנבוים פֿון אינדיע; אייב 1062: דער הייליקער אינדישער פֿײַגנבוים) FICUS religiosa
בו'דזיאַק, דער; בל"י (לוריע 24: „בודזיאַק מיט שטעכנדיקע צווײַגן"; 29: „גרינעם בודזיאַק"; 38: „פֿון וואַנען האָט זיך גענומען אַזוי פֿיל בודזיאַק") = בודיק 1.
בו'דזיק, דער, ־עס (גובנ III:130; טאַב II:101; לעוו מ 82). זען בודיק
בו'דזשיק, דער, ־עס (גאַל; ארג 72). זען בודיק
בו'דיעק, דער, ־עס (טאַב III:112). זען בודיק
בו'דיק, דער, ־עס [פּאַלאַטאַלער ד]
1. (קון 97; אייב 652: !קראַצדיסטל) CIRSIUM
2. (אַ; חיים II:93; כאַוו 59; סטו 211). פֿ"גל פּריל 36־37. = תּשעה־באָבֿ־בערעלעך burr (E.)
בו'דיק־אַ'לפֿע, די (אייב 623: !האָרן־איגעל) MEDICAGO hispida
בודלע'ע, די, ־ס (אינט) BUDDLEIA
!בוזינאַ. זען בוזינע
בוז...בוים (ע"ק 26). ארכ. זען באָז
בו'זינע, די, ־ס
1. (בורט 77; גאַל 22:122; דוב־ב 72; ז"ש 119; יאַכ־ב 82, 84) SAMBUCUS
2. (גלוי 36, 37). זען ווילדער באָז
3. (דאַנילאָוו 53: SAMBUCUS latipinna). ס"אַ
בו'זינע־בוים, דער [BI'ZENE] (זווינ) = בוזינע
בו'זיק, דער, ־עס (סטו 211; רעס 1961/I/21; זגו; ראָוונע: „מע האָט עס געוואָרפֿן תּשעה־באָבֿ" [TI'ShEBU]). זען בודיק 2.
בוזעמקנאָספּ = פּאַכוועקנאָספּ
בו'זשאַלע (וועבר: „דאָס קעפּעלע פֿון dandelion" [= לופֿטל])
בו'זשיק, דער, ־עס (שלו פּכ 90). זען בודיק
בו'טלבוים, דער (אייב 145: פֿלאַשנבוים 2) BRACHYCHITON
!בוטער ... זען פּוטער ...
בוטשענע וואָרצלען (רעס III:31). בוקענע וואָרצלען, וואָרצלען פֿון אַ בוקנבוים
בו'יאַכעס; ל"ר (אַ). זען בויעכע
!בויג... זען בייג...
בוי'גן־ליליע, די, ־ס (הירשב III:184; הירשב III ב:178) CYRTANTHUS
בוי'דעם־באַ'רלעך (יעד; יאַקיר 218). נב"ט (טײַטש: אייסעך וואָס! אַ

נעכטיקער טאָג)
בויהי׳ניע, די, ־ס (אינט) BAUHINIA
בויז קרויט (בראַנטשפּיגל, פּרק ח). אַרכ. ווילדגראָז
בוי׳כגראָז, דאָס; בל״י (בה:ליטײַ, עבֿ) GASTRIDIUM
בוי׳כניק, דער; בל״י (בה:ליטײַ) GASTROCOTYLE
!בוים אייל (דרייז). זען איילבירט
בוי׳ם־אַלפּע, די, ־ס (בה:ד, ליטײַ, ע, ר) MEDICAGO arborea
בוימאַן, דער (לייקין 76). ס עפּל (G.) Baumann's Reinette
בוי׳ם־אַפּענע, די, ־ס; לר״נ (ד״ט; בה:ליטײַ) VACCINIUM arboreum
!בוימאַרטיק. זען בוימיק
!בוימאַרטיק געוויקס. זען בוימגעוויקס
!בוימאַרטיקער פּאַפּאָרט. זען פֿעדערבוים
!בוימאַרטיקער קאַדיק. זען בוימיקער קאַדיק
(בוי׳ם־)געבלע׳טער, דאָס, בל״י foliage
בוי׳מגעוויקס, דאָס, ־ן (יאכ־ב 78). כ״ט
בוימדאַליע, די, ־ס (מ״פּ) DAHLIA excelsa
בוימדל, דאָס, ־עך (אַנכי)
!בוימוואָהל; !בוים־וואָל. זען באַוול
בוימוואָל־בוים (זאל 131:IV). זען באַוול
בוימוואָל־גראָז, ט. זען קאַנאַ־קווייט
בוימוואָל־קוסט, דער, ־עס (שטש־ב־פּ 126). זען באַוול
בוימוואַרג, דאָס; בל״י (לעב)
!בוימזענף. זען זשמוטל
בוים־טרוסקאַווקע, די, ־ס (אליאש). נ״א
בוי׳מיקע עריקע, די, ־ס (אינט) ERICA arborea
בוי׳מיקער פּע׳נכערניק, דער (אינט) COLUTEA arborescens
בוי׳מיקער קאַדי׳ק (זשאראוו 16, 145: בוימאַרטיקער קאַדיק)
JUNIPERUS communis erecta
בוי׳מל־אָסאָ׳ט, דער, ־ן (בה:ליטײַ, ר) SONCHUS oleraceus
בוי׳מלבוים, דער (פּ״גל טונג־בוימלבוים) ALEURITES
בוי׳מל־געוויי׳קס, דאָס, ־ן; לר״נ (באס 21: !בוימלפּלאַנצן). געוויקס וואָס פֿון
אים באַקומט מען אַרויס בוימל.
בוי׳מל־עפּל, דער, – (פּאַד; בערגנער 79: „פֿונטוווקעס מיט בוימל [...] די
גרויסע בוימל־עפּל, די פֿונטוווקעס"); בוימל־עפּעלעך (כעט). ס עפּל
בוי׳מסמאָלע, די, ־ס (קרומק) resin
בוימערפּעך (יהואש). זען בוימסמאָלע
!בוים־פֿאַרן (איב 1561). דטשמ; כ״ט. זען פֿעדערבוים
!בוימפּלאַנצן. זען בוימל־געוויקסן
בוי׳ם־ראָדאָדענדראָ׳ן, דער, ־עס (הירשב III ג:147 – ראָדאָדענדראָן־בוים)
RHODODENDRON arboreum
בוי׳משוועמל, דאָס, ־עך (ריזו 30) FOMES
בוינדל, דאָס, ־עך (לוב). דימ בוינע
בויניסלעך. זען בוינעסלעך
בוין, די, ־ען, [BOYN, BOUN] (לוב: „גרויסע בוינען און קליינע בוינדעלעך")

= פֿאַסאָליע. פֿ״גל בוינעסלעך
בוינע, די
1. (סטו 223: גרויסע אַרבעס)
2. [BOUNE] (אונג); [BOYNE] (ביר ש 53:40 – 'dry, big bean')
בוי'נעסלעך; ל״ר (ייִשפּ III, 1943, ז 83: „אַרבעסלעך און אַלע מינים בעבלעך און באָב" [דערמיט געוואָרפֿן גורל; פֿונעם לשון פֿון אַן עלטערער צוויזמערער פֿרוי])
בויסער שמאַלצבאַרנע (לייקין 82). ס באַר
בוי'עכע, די, ־ס; לר״נ (גיל 36; סטו 226) VACCINIUM uliginosum
בויקען, דער (ווי 35; וועל 118; טרעט II:21; לייקין 76; סאַנ II:105). ס עפּל. Boiken
!בוירטש (סטו 210). אנג. זען בערעזע
בו'כווייק, דער, ־ן; ס״ס (ווע 82; סטו 208; לעוו I:355: בוכוואַק – מערבֿ). זען רעטשקע
בו'כנבוים, דער
1. (האַכ; פּרו־ש 11) = וואַלדבוק
2. (הארק; הארק II:36 – !„בוכענבוים") = בוק. (דער טערמין בוכנבוים קומט פֿיר אין כּלערליי מקורים, נאָר ס'איז מיינסטנס נישט קלאָר צי ס'איז געמיינט דער מין [בוק], צי דער זגאַל [וואַלדבוק], וואָס אין אייראָפּע איז ער דער פֿאַרשפּרייטסטער זגאַל פֿון מין בוק.)
3. פֿאַמ
!בוכענבוים, דטשמ. זען בוכנבוים
בוכענער בוים, דער (אַ) = בוק
!בולאַווע־אַרטיקע פֿעלדניצע. זען בולאַווע־פֿאַרמיקע פֿעלדניצע
בולאַווע־פֿאַרמיקע פֿעלדניצע (דאַנילאָוו 105; טיכאַ 10) AGROSTIS clavata
בו'לבע, די, ־ס
1. (ז״פּ: אַ; ליטע, גאַל – זב) = קאַרטאָפֿל
2. (ביב 40) bulb
בו'לבע־גע'רשטן, דער; בל״י (בה:ליטײַ, ע, עבֿ, ר) HORDEUM bulbosum
בולבעלעך, דימ בולבעס
בולגאַרישע ציבעלע, די (רעז 115) = בעסאַנאָווקער
בולוואַ'ר־פֿיקוס, דער, ־ן (ד״ט) FICUS retusa
/בולווי, די, בולוועס [פֿאַלאַטאַלער ל] (סאַק; סוכ)
בו'לווײַנשל, די, –; סג״מ (ראַ 43: „ווילדע בוים"). ס ווײַנשל
בו'לווע, די, ־ס [BU'LVE, BI'LVE]
1. (ליטע: ווילנע א״אַ; הערש 51; זאַקס II:234, 236; מארק מ 20; סטו 222; צאַ 878) = קאַרטאָפֿל
2. (סיע). זען טאָפּינאַמבור
3. זען בלומען־ציבעלע
בולוועני/בולוועני [אַרויסגערעדט אין טייל מקומות מיט פֿאַלאַטאַלן ל] (סאַק, סוכ א״אַ). אַדי
בום (בראָס יא, קבד). פֿע״ש בוים
בומרנציץ (עפּש י קעב/ג). ארכ = פּאָמעראַנצן
בונדיל. פֿע״ש. זען באָנדל, בונדל

/בונדל/, דאָס, ־עך
1. (וויש: „אַן איינצל בונדל, אויסגעלישקעט פֿונעם שויט”)
2. (וויש: „אַ גאַנצער שויט”)
/בו'נדלעכ/; ל"ר (אונג; בורגנ 276). פֿ"גל באָנדל; בונדל
בו'ניום, דער, ־ס (אינט; אייב 617: ערדנוס) BUNIUM
בו'נין; ל"ר (גליקל 82; שער אפֿ – נישט־נומערירט זײַטל; קיצ 54: 'וואַסער־אַרבעס'. פֿע"ש. זען בוינען
בו'סי(אַ)ק, דער, ־עס (דאַמב: „יאַגדעס, זויערלעך, ווײַס אינעווייניק”). נ"א
/בוענדל/, דאָס (בערא 46, 52). פֿ"גל באָנדל, בונדל
בוק, דער, ־עס (אַ; אברא 67; אפּ א 54; בולק: בילד 9; בערמ 137) FAGUS
בו'קאָ, דער, ־ס (גאר 111: בוקאָ־בלאַט; א"ס:בר – שפּ: bucco) BAROSMA
בו'קיקע, ל"ר (גיל 2, 7, 18: משפּחה בוקענע; סטו 207: משפּחה בוקענע; פֿ"גל בעכער־געוויקס) FAGACEAE
בו'קישע, ל"ר (זפּ"פּ) FAGALES
בו'קנבוים, דער (אַ; ספּי ש 154) FAGUS
בו'קניסל, דאָס, ־עך (וואַל, 1963/VIII/25; סטו 211: בוקנוס). נט"ט. פֿרוכט פֿון בוק.
בו'קן־משפּ'חה, די (ענצ II:127). זען בוקיקע
בו'קסבוים, דער
1. (פֿאמ; ז"פּ). זור"פּ BUXUS
2. (סטו 211; ייִפֿא I, 1938, 121; בערמ 146; צא 35) BUXUS sempervirens
3. (ליפּ 105 – אָפּטײַטש פֿון Зеленица). נ"א
בו'קסוס, דער, ־ן (זשאראָוו 141) = בוקסנבוים 1.
בוקסין בוים (חינ). פֿע"ש. זען בוקסבוים
בו'קסיקע (פֿ"גל בוקסבוים 1.) BUXACEAE
בו'קסנבוים, דער (מענד ש 39; סטו 211; בולק II:15) BUXUS sempervirens
!בוקסענבוימער, ל"ר. זען בוקסבוים
בו'קע (טרעט II:21) = בוק
בו'קעווע(ר) בוים, דער (אַ) = בוק
בוקען; ס"אר (אַ). זען בוק
בו'קענע
1. (גיל 2, 7, 18; סטו 207). זען בוקיקע
2. ל"ר (בולק II:18). אַד, ל"ר בוק
בוקעס, ל"ר בוק (לעווים 13)
בו'קשפּאַן, דער, ־ען
1. (סטו 211; בערג; פֿאמ) = בוקשפּאָן
2. (בערג). קווייט. נ"א
בו'קשפּאָן, דער; סל"ר (ליפּ II: באָקשפּאָן; סטו 211) BUXUS sempervirens
בוראגין; ס"אר (שער אפּ ח/ט, טו/1, כב/2). ארכ. זען רפֿואהדיקער בוריטש
בוראַ'וויע, די, ־ס (אינט; עבֿ: בורביה) BOERHAAVIA
בוראָוויצעס; ל"ר (מ"פּ). ס עפּל
בוראַ'וויק, ־עס (יוד 132); בו'ראַוויקעס (ברע). זען באַרעוויק
בוראַ'טשקעס; ל"ר (דראַטש: „דורך און דורך רויט”). ס עפּל
בורא־פּרי־אַדמהלעך [BOYRE PRI AD'UMALEKh] (רעס III:32).

= קאַרטאָפֿל. הומ?
בו׳ראַפֿקעס; ל״ר (לאָדזש). זעץ באָרעפֿקעס
בו׳ראַק, דער (אַ; ז״פֿ). זעץ בוריק
בוראָק, דער (הארק II). זעץ בוריק
בוראַקאָווע (דאַמבר; סטו 225). אַד בוראַק
בורבאַנק, דער (אַליאַש). ס׳ פֿלוים Burbank
!בורגאַמביל (בריוו פֿון אָשר שטשוטשינסקי, 82/XI/8). זעץ בוגענווייליע
בורגאַנווילִיאַ (חוה ראָזענפֿאַרב, אין: גק 110־111, 119:1983). זעץ בוגענווייליע
בורויִע׳נעס; בל״ר (טשערנ – בײַם ייִנגערן דור). רומ. זעץ בוריאַן
בוריאַ׳ן, דער; בל״י (בערג ב 207; גאָטל 46; לוריע 8; ליפּ II; פּעפּער 258; קיפּ 289; שלו פּכ 100) weeds
בוריאַ׳נע, די (שעכט־ג 60). עפּ. זעץ בוריאַן.
בוריאָ׳נען; ל״ר (מ״פּ). פֿ״גל בוריאַן
בוריאַ׳נעס; בל״ר (באסאַ; טראַכ: לערנ 15). זעץ בוריאַן
בוריאַ׳ן־רי׳מעניק; בל״י (אייב 852: !הונדס־קאַמילע, הונדס־ראָמאַשקע) ANTHEMIS cotula
בו׳ריטש, דער; בל״י (ווײַסמ 25, 58; פּרו־ש 25, 41; פֿ״גל באָרעטש). BORAGO
בוריטש־בלו׳מיקע; ל״ר (ווײַסמ 25, 58; פּרו־ש 25, 41) BORAGINACEAE
בוריי׳ער אַ׳גרעס, דער, – (קאַמע 193) RIBES burejense
בורינעס; בל״ר (אָזי 462). זעץ בוריאַן
בוריפֿקע. פֿע״ש. זעץ באָרעפֿקע
בו׳ריק, דער, ־עס
1. צפֿ – [BO'RIK]; צפֿון־אוקראַיִנע – [BI'RIK]; דרום־מ – [BE'RIK]; מארמ. (ז״פֿ) BETA
2. (ז״פֿ). זפּ״פּ BETA vulgaris
בו׳ריקל, דאָס, ־עך (לעווא 8). דימ בוריק
בו׳ריקע, די, ־ס (אַ; פּײַנ ל 74; שויס 153 – צוויי מאָל) = בוריק
בו׳ריקעס פֿעלדישע (ס 220, אָפּמ). נב״ט. פֿ״גל פֿעלדבוריק
בו׳ריקעס־ראָסט; בל״י (אגר 42). ржавчина свеклы (R.)
בו׳רע־אַרבעס; ל״ר (ווערב: „גראָע, געגעסן טרוקענע, אַזוי ווי בײַ אַנדערע ייִדן נאַהיט, ברוין־גראָע פּינטעלעך"). ס׳ אַרבעס
!בורעטשאַרטיקע געוויקסן (האכ). זעץ בוריטש־בלומיקע
בו׳רעלע (מארק מ 20) = שלאָף־עפּעלע; שישקע
בורעק. זעץ בוריק
בורקו׳ן, דער, ־עץ (גאָר ע 92). ס״א MEDICAGO sativa falcata
/בו׳רקעס/, די; ל״ר (אַ; איזשב, אַלעקס, דאַמבר; האלפּ ג 38). ר״פּ. זעץ בוריק
!בוש, דער (סטו 210). אנג. זעץ קוסט; קשאַק
בו׳שגראָז, דאָס; בל״י (אייב 1585). זעץ הונטגראָז
בו׳של־שנאָ׳בל, דער, ־עץ
1. (מײַזיל, 8:1959/III/6) ERODIUM
2. (שאפּ־ס 104, 142). זעץ געראַניום
!בושן; ל״ר (הערלד 7; סיג 25). זעץ קוסט; קשאַק
בו׳שקעס (נעווא 47: „קליינע באַרנעלעך וואָס ווערן שפּעט צײַטיק"). ס׳ באַר
בזשאָזאָ׳ווע(ר) בוים (פֿוי) = ברעזע

בזשאָזע, ־ס (פּוי: טעט א״אַ, אַ; ז״פֿ) = ברעזע
בזשאָ׳זעווע בוים (אַ) = ברעזע
בזשאָזקע, ־ס (אַ) = ברעזע
בזשאָסקווי׳ניע (אַ). זען פֿערישקע
בזשעזאָ׳וועס(ר) בוים (אַ) = ברעזע
בזשעזענע בוים (אַ; קלעמ; אַפּ 126) = ברעזע
ביאַ׳לע מאַזור; בל״י (ב. ד. 16). ס׳ האָבער **Biały Mazur** (P.)
ביאַ׳לעס; לר״נ (ייִגאָם). ס׳ פֿלוים **Białuchy** (P.)
ביאַ׳רום, דער, ־ס (מײַזיל, 8:59/I/23) BIARUM
ביב, דער; בל״י (אַ; א״ס:מאַק). = ביבער
ביבושא (פֿ״גל לעוו 390). אַרכ. זען פּיאָלע
ביבינעל (טעללער [43, 59]). אַרכ. זען פּימפּינעלע
ביבלעך; ל״ר (ראַב: „די גראָע גרויסע הייסן באָבעס״). = ביבער
ביבן; ל״ר (סטאַ: „ברוינע פֿעסאָליעס, פֿאַר אַ זכר״). = ביבער
בי׳בעלע, דאָס, ־ך (אַ; גראַד: „געשריבענע ביבעלעך, רויטע ביבעלעך״;
גרינע 87; ספֿרד: „ס׳נעזל אַ ביבעלע בלויז״). = ביבער
בי׳בעס; בל״ר (אַ; קילעמיי: „שבת און יום־טובֿ – ביבעס מיט טיי״). = ביבער
בי׳בער, דער; בל״ר (אַ; גלאַטש 91, 92; הורוו ד ה 27; סטו 223; פּשי 141:
„מיטן טאָפּ וואַרעמע ביבער ... נאָך אַ פּאָר ביבער״; נתן־דוד קאָרמאַן,
ייִדקן, נאָוו׳ 50:1977 – „אַזעלכע גרויסע טונקעלע באָבעס, וואָס די שאָלן
האָבן זיך לײַכט אַראָפּגעשיילט״; קיץ 43, 54). פֿ״גל ביב. VICIA FABA
בי׳בערבוים, דער
1. (ווײַסמ 36) SPARTIUM
2. (פֿרומק 50). זען מאַגנאָליע
בי׳בערלעך (פּאַלאַ ג 13, 17; פֿרץ III:29 – „קליסקעלעך מיט ביבערלעך״;
פֿרץ V :37). = ביבעלעך
בי׳בערן (ייִשפּ II:87: „גרויסע געזאָטענע אַרבעס. אַ באַליבט מאכל בײַ
חדר־ייִנגלעך״) = נאַהיט?
!ביבערקרויט. זען געלניק
בי׳בלקע, דאָס, ־עך (רא II:130) bud
ביבֿוש [? BAYFUS ?, BAYVUS] (ע״ק 26). אַרכ. זען פּיאָלע
ביגנאָ׳ניע, די, ־ס (אינט) BIGNONIA
!ביהנענ... זען בינענ...
ביו׳טי (אַליאַש). ס׳ פֿלוים
בי‍ון, דער, ־עס (ווערב: „גרויסע, ראָזע Paeonia״). = פּיוואָניע
בי׳זאַמבוים (אייב 914). זען שמעקעדיקע מאַלווע
בי׳זאַם־קאָרן (האַרק, ט). נב״ט
ביזאַנטי׳נישער האָ׳בער, דער; בל״י (בה:ליטײַ) AVENA byzantina
!ביזאַנטקרויט (ט). זען פּיזעמל
ביזע׳ליע (האָכמ 30). זען אַרבעס
ביזעמבוים (אייב 2; סטו 211, א״ס בר). זען אַבלמאָסק. ס״א
/בי׳זענע/. ר״א. בוזינע
ביזע׳ר סאַפּאָרדזשאַ׳ל (קאָס 292). נט״ט. קערלעך פֿון גוטעס
ביטאַנייא. פֿע״ש. זען בעטאָניע

ביטל־וואָרצל (הירשב III ג 86: „דעם רויטן וואָרצל ביטל"). נ"א
!ביטס; (ברוים 263). ל"ר. אַנג. זען בוריק
ביטעל (הירשב III ג 44: „דעם רויטן ביטעל־וואָרצל"). נ"א
ביטערבעז, דער (מאיר שטיקער, ייִדקע, 24/IX/1976:27). נ"א.
בי׳טערגראָז, דאָס, ־ן
1. (דאַנילאָוו 60, 126, 157, 169; סטו 208; שטש־ב־פּ 67: „ביטערגראָזן וואָס וואַקסן אין הייסע סטעפּערטער") ARTEMISIA
2. (טאַב II:79; כּימ 131; נסתּר II צ ספּ III; סטו 208). נ"א. פּאָלין? הירטשאַק?
3. (גלוי 16). זען ווערעמקרויט
בי׳טערהאָלץ, דאָס; בל"י
1. (גאַר 110). = קוואַסיע
2. (האַרק 592). נט"ט
בי׳טער־וואָרצל, דער; בל"י (אייב 558; סטו 208).= גענציאַנע?
ביטער־וואָרצלדיקע (משפּחה מיט 65 מינים און 1,100 זגאַלן) GENTIANACEAE
ביטער־וואָרצלישע (סדר מיט 11 משפּחות און 12,000 זגאַלן) GENTIANALES
בי׳טערזוים, דער (סטו 208). זוו"פּ
בי׳טער־זוימען, דער; סל"ר (פּרו־ש 25) CAMELINA sativa
בי׳טער־זי׳ס, דער, ־ן
1. (אייב 128, 933) CELASTRUS
2. (אייב 1727; גאַל 22 ב:39; סטו 209) SOLANUM dulcamara
ביטערע בערג־שאַלאָטן (פּיעט, פּאה א, ב). ט"ו חזרת גלים. נ"א.
בי׳טערע מאַנ׳דלען; בל"ר (לעוואַ 85, 129; מלאך רפֿאל 5; קיצ 54) PRUNUS amygdalus amara
בי׳טערע מאַראַ׳נץ, די, ־ן (ענצ IV:145 – ביטערער אַפּלסין) CITRUS aurantium
בי׳טערע צי׳בעלע, די
1. (קאַמ־צ 95: „ביטערע געוויינטלעכע רוסישע סאָרטן"). כּ"ט.
2. (גראַ מ 91: „צוגעגעסן ווי אַ ביטערע ציבעלע"). נט"ט
ביטערע קאַרשן (דראַטש; יאַס: „שוואַרצע, גענוצט נאָר פֿאַר קאָנפֿיטור"; קאַראַ י 12; י. קאַראַ, אין בוק שר א, 1978, ז 64)
ביטערע קוואַסיע, די (אינט) QUASSIA amara
ביטערע קרײַטעכצער (ז"פּ; קאַראַ י 89: „אַלערליי ביטערע קרײַטעכצער און זי מאַכט דערפֿון טיי, שמירעכץ, פּראַשיקעס"). נט"ט
ביטערע רויטע (לייקין 90, אַ"ד). ס׳ קאַרש (.P) Bittnera czerwona
ביטערער אַפּלסין, דער, ־עז. זען ביטערע מאַראַנץ
ביטערער בוריאַן (ווערגעליס, סה, סעפּט׳־אָקט׳ 1962:24). נ"א. זען ביטערגראָז?
ביטערער מאַ׳ס, דער (קאָלאַניסט, 18/X/1916:14). ס׳ פּאַפּשוי
בי׳טערער פּאָלי׳ן, דער; בל"י (לוריע 29, 82 א"אַ; סטו 208). ARTEMISIA absinthium
בי׳טערער פּילו׳ן (שוואַ י 25, 66). זען ביטערער פּאָלין
בי׳טערער פֿע׳פֿער (ליסק). נב"ט
בי׳טערער קאָריאַ׳נדער, דער, בל"י (פּיעט II, 176). נ"ד.
ביטערער קירבעס (אייב 249). זען שדים־עפּל
בי׳טערפֿיסל, דאָס (סטו 208). נ"א

!ביטערפֿלאַנץ (צא 287). נ״ד
בי׳טערקרויט
1. (וואַרש א 116). קרײַטעכצער? הירטשאַק? פּאָלין? נ״א.
2. (קאָס II:249). ארכ. זען ביטערע קרײַטעכצער
ביטער קרײַטעך (קאָס II:249). כּ״ט
ביטערקרײַטער (בליץ, שמות יב/8; סוצ 201). ארכ. זען ביטערע קרײַטעכצער
ביטר מנדל (טעללער [23, 25]). ארכ. זען ביטערע מאַנדלען
ביטר קרויט (קאָס II:249). ארכ. זען ביטערע קרײַטעכצער
!ביטש (סטו 211). אנג. זען בוק
בי׳טשיק, דער, ־עס (סערעט). שטענגל (פֿון א באַר, עפּל)
ביטשן (לאָעסק: „דאָ [אין אַמעריקע] צוקער־באָבעס״). זען ביטשעס
בי׳טשענע(ר) בוים (בראַד, זיטשקע, רעטין) = בוק
ביטשעס; בל״ר (לאַדזש; סטו 223; שמ 89). ס׳ פֿאַסאָליע biczykowe (P.)
ביטשקע (מ״פֿ). זען בוק
בייא פּוס (טעללער [43, 47]). ארכ. זען ביטערגראָז
בײַבלעטל, דאָס, ־עך (גאַל 22 ב; גאַל 45:23; פּרו־ש 10; סטו 205) stipule
בײַ׳בלעטלדיקער זאַמדניק, דער, בל״י (בה:ליטײַ) HALOPHILA stipulacea
ביי׳גיקעביילע־ווע׳לע, די (בה:ליטײַ; פֿ״גל ביילע־וועלע)
BELLEVALIA flexuosa
בײַוול (סטו 208) = באַוול
בייזש, דער (קיט) = בעז
בײַטאָ׳גיקער צע׳סטרום, דער (בה:ליטײַ, ע; ד״ט) CESTRUM diurnum
בײַ׳טײַכיקער קליאָן, דער, בײַטײַכיקע קליאָנען (דאַנילאָוו 77, 107)
ACER ginnala
בײַטל, דער, ־ען (בה:פּרו־ש 26: פּאַסטעך־בײַטל – זגאַל־נאָמען) CAPSELLA
בײַ׳טלדיקע (גרינ – אין גלאָסאַר). = אַסקאָמיצעטן
בײַ׳טלדיקער אָ׳רכיס, דער, בײַטלדיקע אָרכיסן (בה:ליטײַ, עבֿ; ד״ט)
ORCHIS saccatus
בײַ׳טשן־אַפֿאָדי׳ל, דער, ־ן (קיל 64:4). זען אַספֿאָדעלינע
בײַ׳כיקע באַ׳רלעך; לר״נ (זווינ). ס׳ באַר
ביילע־וועלע, די, ־ס (קל״א:ליטײַ) BELLEVALIA
ביימוויל (הורוו ד ה). פֿע״ש. זען באַוול
בײַם־ווע׳ג־ברוסניצעס (שני פּ III:81). עפּ
ביימוועל־ביימעל (ליפֿ I:408). פֿע״ש זען באַנוולבוים
ביי׳מלדיקע אַזאַ׳ליע, די, ־ס (בה:ליטײַ) RHODODENDRON arborescens
ביי׳מערדיקע ערי׳קע, די, ־ס (אינט; ד״ט) ERICA arborea
ביי׳מערדיקער פּע׳נכערניק, דער, ־עס (ד״ט) COLUTEA arborescens
בײַנאַ׳כטיקער האָ׳בער, דער (לוריע 173). אָפּמ
ביינדל (א; ל; הארק; סטו 226). = קערל pit
ביי׳נדלדיקע; לר״נ (גיל 21) PRUNOIDEAE
ביינדלעך־געוויקסן (קאַמע 172). זען ביינדלדיקע
ביי׳נהיילער, דער, ־ס (ד״ט) SYMPHYTUM

בײַנוול (ז״פ). = באַוול

בײַנוולבוים (פּיעט: שבת ב, א – ביינוועלבוים). זען באַוולבוים

/בייסאַקו׳רעס/־בלעטלעך (זווינ). פּ״גל בית־הקבֿרות־בלעטלעך

בײַ׳סיקער זאַ׳מדפּעפּער, דער, בל״י (גאַל 22 :48; גאַל 22 ב:46)
SEDUM acre

בײַ׳סיקער ראַנו׳נקל, דער (גאַל 22 ב:13, 17, 21; שטש־ב־פּ 17)
RANUNCULUS acris

בײַ׳סעניש, דאָס; בל״י (ציפּין I). = קראָפּעווע

!בײַפּוס (איבּ 909). דטשמ. זען פּיאָלע

בײַקאַלער העלמגראָז. זען בײַקאַלער קאָפּל

בײַקאַ׳לער ווי׳נטרייזעלע, דאָס, ־ך (דאַנילאָוו 108: בײַקאַלישע ווינטרויז)
ANEMONE baicalensis

בײַקאַ׳לער קאָפּל, דאָס, ־עך (דאַנילאָוו 60: בײַקאַלער העלמגראָז; דאַנילאָוו 128: בײַקאַלער שליאָמניק) SCUTELLARIA baicalensis

בײַקאַ׳לער שליאָ׳מניק, זפּ״פּ

בילבולניק, דער, ־עס [BI'LBLNIK] (ד״ט) PALIURUS spina-christi

/בילבאָ׳ווע/ [פּאַלאַטאַלער ל] ר״א. אַד בולבע

בילדערביימער (שוואַ ש 117). פּ״ל

בילוועס (נאַבל 48). ר״פּ קאַרטאָפּל

!בילזענקרויט (איבּ 628, 642). זען חזירשע בעבלעך

!בימזען־גראָז. זען געגנדזן־קאַמיש

!בינגעלקרויט

1. זען קוועקזילבערל
2. זען סך־יאָריק קוועקזילבערל

בינדגראָז, דאָס; בל״י (הארק 41; א״ס:וועב). זען שלענדערל

בי׳נעטש (ציווי 43). ר״פּ. שפּינאַק

בינען־אָרכידעע, די, ־ס (זאַקס 94)

בינענקרויט

1. (האָכ 199; סטו 209, נ״ד). זען קריכיקער טימיאַן
2. (האָכ 199, 218). זען טימיאַן

בי׳סטריצער פֿלאָמען (ספּער: „מ׳האָט אַ קוועטש געטאָן, איז דאָס שטיינדל [=קערל] אַרויס”). ס׳ פֿלוים

בי׳סטריצקע, די, ־ס (סטראַ: „פֿלאָומען”). זפּ״פּ

ביסמאַרק (לייקין 79). ס׳ עפּל Bismark

ביסנאַגע, די, ־ס (דײַק 20: ביסנאַגאַ) ECHINOCACTUS visnaga

ביעראָ׳זע (נאַל 183). זען ברעזע

ביעראָ׳זענע (ביימער) (אַ). זען ברעזע

!ביער העקעליך. פּע״ש. זען בירהעקעלעך

!ביערפֿלאַנצע. דטשמ. זען גלעכאָמע

/ביפּ/ (אַ). ר״א. = ביב

בי׳ק (דרוביטש, רעטין; עט I 112). ר״א. בוק

בי׳קהאַרץ־אַנאָ׳נע (בה:ליטײַ,ע) ANNONA reticulata
בי׳קעווע בוים, דער (גראָד) = בוק
בי׳קעווע האָלץ (דרוביטש, שטשאַוונע). האָלץ פֿון בוקנבוים
ביר, די, ־ן/־ע (אַ; עלז, אונגערן, טשענסטעכעוו; ווײַנר א 256:64; שווייץ III:89, 90). ר״פּ באַר
בירא׳זע, די, ־ס (אַ; נאַוו). זען ברעזע
בירא׳זעווע(ר) בוים, דער (אַ). זען ברעזע
בירא׳זקע, די, ־ס (אַ). זען ברעזע
/בי׳ראַק/ (אַ). ר״א בוריק
בי׳רגערשטן, דער; בל״י (בור־קר 323; בראַכמאַן 16). נב״ט. גערשטן וואָס מע מאַכט דערפֿון מאַלץ כּדי צו מאַכן ביר.
בי׳רהייוון; בל״י (ביב ש 102; האַכ; בײַ ווײַנר א איז הייוון לשון־נקבֿה, אין דרום – לשון־זכר) SACCHAROMYCES
בי׳ר־העקעלעך (אַ; כמעל; קלימ II; קיצ 56); ביר־העקעס (לעווי 29) = רויזן־יאָדערן
בירטן (רוסו [וואָלף טאַמבור], צײַט ר, 11:1976/XII/1) = איילבירטן
ביריאָ׳זע (אַ). זען ברעזע
ביריו׳טשינע (קאַמ 46). זען ליגוסטער
/בי׳ריק/, ־עס (זשיט). ר״א בוריק
ביריקעס; ל״ר (באַרישפּיל [לעם קיִעוו]) = תּשעה־באָבֿ־בערעלעך
בירכנביימער; ל״ר (אונג: קאַשוי, קאַרלסבאַרג). זען בוק
בירן, די, – (אַ; כּ״י 1474: 358; סטו 226). ר״פּ באַר
בירן, דער, – (בלאַכ; טשענסט). ר״פּ באַר
בירן; ל״ר (אַ: אונג; טשענסט, קאַשוי, קראָקע ; אַנשל לוי 21, 158; בערא ס 33; לעווי 75; סממ 25; פּרעגר 5). ר״פּ באַר
בירנבוים, דער (מיר 242). פֿאַמ. ר״פּ באַרנבוים
בירנדל, דאָס, ־עך (אַ; טשענסט; מאה II:522). ר״פּ באַרל
!בירנע (הארק). דטשמ. זען באַר
בירעבאַם (עלז; ציווי 14). ר״פּ באַרנבוים
בירעבידזשאַ׳נער מאַ׳לענע, די, ־ס; לר״נ (פֿלאָ 192: „מאַלינע״). RUBUS idaeus aculeatissimus
בירעבידזשאַ׳נער עפּל (מ״פּ). ס׳ עפּל
בירע׳זע, די, ־ס (אַ). ר״פּ. זען ברעזע
בירע׳זענער בוים, דער (אַ). ר״פּ. זען ברעזע
בירקל (סטו 210). ר״פּ. זען ברעזע
בירקן, בי׳רקענע, אַד (אַ) = ברעזן, ברעזענע
בירקנבוים, דער (אַ; הארק; מײַזיל 1959/I/30). זען ברעזע
!בירקע (הארק 42; סטו 210). דטשמ. זען ברעזע
!בירקענבוים (פּפּל). דטשמ. זען ברעזע
בירקני, אַד (שער אפּ ט/2). מערבֿ. פּע״ש. זען ברעזן
בי׳רקעס; ל״ר

1. (אַ: צפֿון־אוקראַיִנע; בודין 18). ר״אַ. בוריקעס
2. (טשערניעכעוו, פּרעיאַסלעוו) = תּשעה־באָבֿלעך
בירשן; ל״ר (קאַרלסבאַרג). זען גוטעסן
בירשעפּל; ל״ר (קאַרלסבאַרג). זען גוטעסן
בישאָף (באַס 21). ס' קאַרטאָפּל
בישאָפֿהוט (האַכ). זען שמאַרכל
בישו (ע״ק 26). אַרכ. זען אַנאַניס. ס״אַ
בית־הקבֿרות־בלעטער (א. וועוויאָרקע, אין: פּאַרמעסט, בירעבידזשאַן, 1933, נג 2־3:174). זור״פּ
בית־הקבֿרות־גרעזלעך (אונג מ 241). נב״ט. 'גראָע האָר'. פֿ״גל /בייסאַקורעס/
בית־הקבֿרות־רויזן (ראווו III:151). נב״ט. 'גראָע האָר' . פֿ״גל /בייסאַקורעס/
בית־עולם־באַרלעך; ל״ר (שטיקער I:16)
בית־עולם־בלומען (ראָזענ 211; רויז 29:15). נב״ט. גראָע האָר
בית־עולם־בלעטלעך (שאַפּ 28:73). נב״ט. 'גראָע האָר'
בית־עולם־גראָז (שולש 240). נ״אַ. זפּ״פּ
בית־עולם־גראָזן (קיי 118). נ״אַ. זפּ״פּ
בית־עולם־מאַלענעס (שפּי 142). ג״פּ
בית־עולם־ניסלעך; ל״ר (יאַנע) = רבי־ניסלעך
בית־עולם־־עפּל; ל״ר (מילער ש: „מיר קליינוואַרג האָבן [תּשעה־באָבֿ] געריסן זייערע בית־עולם־עפּל און זיך געוואָרפֿן מיט זיי")
בית־עולם־קרײַטער; ל״ר (סוצ 396). נ״ד, פּ״ל?
בכלירא [BAKALA'ER] (ע״ק 26). אַרכ. זען לאָבערבוים
בלאָ־איי'געלע, דאָס, ־עך (אש י 30, נ״ד; שטיי 110:21 און שטיי 60:50, 81,77 – „בלימעלע בלאָ־אייגעלע"). נ״ד. פּ״ל?
בלאָ־בוגאַווילע, די, ־ס (אוי אַ וואַך 199). אַפּמ, פּל
בלאָ'בלאַטיקע אַקאַ'ציע, די, ־ס (ד״ט; בה:ליטײַ, ע) ACACIA cyanophylla
בלאָ בלאָ'ערל, דאָס בלאָע בלאָערל, ־עך (דאַנילאָוו 160, 162) POLEMONIUM caeruleum
בלאָ בלאָ'־קעפּל, דאָס בלאָע בלאָ־קעפּל, ־עך (ד״ט; בה:ע) ERYNGIUM creticum
בלאָ־בליִענדיקער אײַזנהוט (ענצ, II:170) = אײַזנהוט
בלאָבערן, ל״ר (אַ). זען אַפּענעס
בלאָ גלאָקנבימעלע, דאָס בלאָע גלאָקנבימעלע (סאַקאָ 114). נ״אַ
בלאָ'־גלע'קעלע, דאָס, ־ך (האַרק: בלאָהגלאָק; שטש־ב־פּ 59; רונד־בלעטעריק גלעקעלע) CAMPANULA rotundifolia
בלאָ'־גראָז, דאָס; בל״י
1. (ראָנטש II:64; שווא ק 111, 112). אַנג. = לאָנקע־מיאַטליק
2. (קאָטיק ב II: בלויע גראָז). זען בויעכעס
בלאָ'־גראָ'־מישיי', דער; בל״י (טיכאָ 18) SETARIA glauca
בלאָהאָלץ, דאָס (אייב 809; האַרק I 346; האַרק II 117) HAEMATOXYLON !בלאָהגלאָק. זען בלאָגלעקעלע

בלאָ׳ווע, די, ־ [BLU'VE] (אַ; רומע־ייִ: פּאָד; באַסאַ: אוריִעוו, מערק) = פּאַטלעזשאַן. פּ״גל בלאָע

בלאָ׳ווע באַקלעזשאַנעס [BLU'VE] (גאָרשמאַן 58)

בלאָ׳ווע פּאָמידאָרן [BLU'VE]; ל״ר (מערק: „סינ פּאַטלעזשאַנעס״)

בלאָ׳ווע פּאַטלעזשאַנעס [BLU'VE]; ל״ר (אַ; יעד; ראש)

בלאָ׳ווע פּאָטלעזשעלע, די, ־ס [BLU'VE] (פּאָד) = פּאַטלעזשאַן

בלאָ׳ווע צי׳בעלע, די, בלאָווע ציבעלעס [BLU'VE] (סטי). נ״אַ. ס׳ ציבעלע

בלאָ׳זאַק, דער, ־עס (טויסט) = לופֿטל

בלאָ׳זבלום, די, ־ען (גווב I 34; גורע 32; נסתּר 39: „געלע קעפּלעך פֿון בלאָזבלומען״) = לופֿטל

בלאָ׳זבלימל, דאָס, ־עך (לעי ב 20; קוו 158) = לופֿטל

בלאָ׳זבלימעלע, דאָס, ־ך (חיים 9, 36) = לופֿטל

!בלאָזענשטאַנג (ט). דטשמ. זען פענכער־פּיקוס

!בלאָזענשטרויך. דטשמ. זען פענכערניק

בלאָ׳זערל, דאָס, ־עך (גווב I 34) = לופֿטל

בלאַטבוים, דאָס, בלאַטביימער (גאַל 22:71, 118) = זומערגרין

בלאָ׳טע־בערע׳זע, די, ־ס (ברוס 9) BETULA fontinalis

בלאָ׳טע־ציפּרע׳ס, דער, ־ן (פֿרומק 42: בלאָטע־ציפּרעסע) TAXODIUM

בלאָ׳טע־ציפּרע׳ס פֿון ווירדזשיניע (פֿרומק 42) TAXODIUM ascendens

בלאַט־שטענגלדיקער מאָך, דער (שטש־ב־פּ 153: „דער קוקומאָך – אַ טיפּישער בלאַט־שטענגלדיקער מאָך״)

בלאָ׳־יאַגדע, די, ־ס

1. (דאַנילאָוו 94, 177, 182: בלוי־יאַגעדע) VACCINIUM uliginosum
2. (סטרע 47) = טשערניצעס [VACCINIUM myrtillus]

בלאָלעכער בעז, דער; בל״י (סאָקאָ 106). נ״ד. אָפּמ?

בלאָלעכער הושענא־בוים, דער, בלאָלעכע הושענא־ביימער (גיל 14, 15) SALIX livida

בלאָלעכער טענענבוים, דער, בלאָלעכע טענענביימער (ד״ט) PICEA engelmanni

בלאָ׳נדע פּא׳הקעלעך; בל״ר (ד״ט) RHEXIA virginica

בלאָ׳ניק, דער, ־עס (בה:עבֿ; ד״ט) IXIOLIRION

בלאַנקי׳טנער צי׳גנבלאַט, דער, ־ן (גיל 37) LONICERA coerulea

בלאַסהויטיקער עפּל, דער (גראַדע, פֿאָרוו, 1973/XII/9). אָפּמ

בלאַס רי׳טגראָז, דאָס בלאַסע ריטגראָז; בל״י (דאַנילאָוו 78) CAREX pallida

בלאָ׳ע, די, – [BLU'VE] (משה פּינטשעווסקי, אין ארג 572; פּריל ט 199). זען בלאָווע

בלאָ׳ע אוי׳גנבלום, די, ־ען (ד״ט; בה:ד, ליטײַ, עבֿ)

!בלאָע בראָמיאַגדע (אײב 361, ט). זען אָזשענעס; מאַלענעס

בלאָ׳ע גלאָ׳קנבלימעלעך, ל״ר (סאָקאָ 114). אָפּמ. זען גלעקעלע

בלאָ׳ע וואַ׳סער־לי׳ליע, די, ־ס (אש 30) NYMPHAEA caerulea

בלאָ׳ע וועראָני׳קע, די, ־ס (זשאַראָוו 64). נ״ד. אָפּמ?

בלאָ׳ע ווערבע׳נע, די, ־ס (בה:ע; ד״ט) VERBENA hastata

בלאָ׳ע יאַ׳גדע, די, ־ס; לר״נ

1. (בלויע יאַגעדעס – דאַנילאָוו 94, 177, 182; קאַמע 170, 171, 190; קורז 66) = בלאָ־יאַגדע

2. (אַ; ווערב; טערע 130; קאַטיק ב II; שווא ג 96, 196) = שוואַרצע יאַגדע

בלאָ׳ע יאָ׳דלע, די, ־ס (ד״ט) ABIES concolor

בלאָ׳עכל, דאָס, ־עך (אייב 899: זעסלער־גראָז; מאיר זימל טקאַטש, ייִדישע קולטור, נ 1, 1977, ז 37: מורגראָז) MOLINIA caerulea

בלאָע ליידנבלום, די, ־ען (בה:ליטײַ, ע, עבֿ; ד״ט) PASSIFLORA caerulea

בלאָע ערדעפּל; בל״ר (גראַד: „צו פֿאַשען חזירים״) = בלאָע באַרבוליעס

בלאָע פּאַטלאַזשאַ׳נע, ־ס (ייִשפּר 22:48). זען פּאַטלעזשאַן

בלאָע פּאָטלעזשע׳לע, די, ־ס [BLU'VE] (פֿאַד א״אַ). זען פּאַטלעזשאַן

בלאָ׳ע פּרונ׳יע, די, ־ס (טשערנ). ס׳ פּרוניע

בלאָ׳ער אי׳ריס, דער, בלאָע איריסן (גווב 1335: איריס; ד״ט). IRIS versicolor

בלאָ׳ער אַמאַראַ׳נט, דער, בלאָע אַמאַראַנטן (בה:ליטײַ; ד״ט) AMARANTHUS lividus

בלאָ׳ער באַקלאַזשאַ׳ן, בלאָע באַקלאַזשאַנעס (באה V, מײַ 34:1933; לעוואַנדאַ 3, 139 א״אַ). זען פּאַטלעזשאַן

בלאָ׳ער באַקלאַזשאַ׳ן, דער, בלאָע באַקלאַזשאַנעס (באה V, מײַ 34:1933; דערק 13; לעווא 3, 139). זען פּאַטלעזשאַן

בלאָ׳ער גאַמאַ׳נדער, דער, בלאָע גאַמאַ׳נדערס (ד״ט; פֿ״גל גאַמאַנדער) TEUCRIUM fruticans

בלאָ׳ער ווע׳נוס־שטאָלץ, דער, בלאָע ווענוס־שטאָלצן (פֿ״גל ווענוס־שטאָלץ) HOUSTONIA caerulea

בלאָ׳ער טע׳נענבוים, דער, בלאָע טענענביימער (ד״ט) PICEA pungens

בלאָ׳ערל, דאָס, ־עך (דאַנילאָוו 160, 162) POLEMONIUM

בלאָ׳ער לו׳בין, דער; בל״י (העניך 26, 27; וועל 51/50) LUPINUS hirsutus

בלאָ׳ער עקאַלי׳פּטוס, דער, בלאָע עקאַליפּטוסן (ענצ II:209 – בלויער גומיבוים) EUCALYPTUS globulus

בלאָ׳ער פּאַטלאַזשאַ׳ן, דער בלאָע פּאַטלאַזשאַנעס [BLUVER] (באסאַ; ייִשפּר 22:48; רומע־ײַ צ פּריל ט 199; לערנ 78). זען פּאַטלעזשאַן

בלאָ׳ער פּאַטלאַזשאַ׳ן [BLU'VER]. זען פּאַטלעזשאַן

בלאָ׳ער צעאַנאָ׳טוס (בה:ע; ד״ט) CEANOTHUS thyrsiflorus

בלאָ׳ער קאַנדי׳ל, דער; בל״י (כימ 140). ס׳ עפּל

בלאָ׳ער קאָרן, דער; בל״י (דײַק 59). אַפּמ

בלאָ׳ער שאַלפֿיי׳, דער; בל״י (כאצ III:83). אַפּמ

בלאָ׳פֿערבוים, דער (שעכ 78) = הימלבוים

בלאָ קאַבאַ׳קל, דאָס בלאָע קאַבאַקל, ־עך (אַ). זען פּאַטלעזשאַן

בלאָ׳קאָטש, דער; בל״י (זאמלט) = אָפּיוממאָן. ס״א

בלאָ קאָרן־שוועסטערל, דאָס בלאָע קאָרן־שוועסטערל, ־עך (בוק ב; פּרו־ש 23) = קאָרן־שוועסטערל

!בלאַקבערי (סטו 226). אנג. זען אָזשענע

בלאָ־קעפּל, דאָס, ־עך (אײַב 454) ERYNGIUM

בלאָ־קרויט, דאָס; בל״י (זווינ: [BLUKROUT]; באסא, פּאָד: [BLUKRUT]; סײַ־צ 254: בלויער קרויט)

בלאָ׳רעגן, דער; בל״י (וואל, 1963/VI/16) WISTARIA

בלאָ־שוואָם, דער, ־עך (שטש־ב־פּ 145) = שיניאַק. ס״א

בלאָ שניי׳גלעקל, דאָס בלאָע שנייגלעקל, ־עך (זשאראָוו 63). נ״ד, אָפּמ?

בלבעס (חײַ־אַ 12). פּע״ש בולבעס

!בלובערי (סטו 226). אנג. זען אַפּענעס

/בלווּוע/ ר״א. בלאָווע; בלאָע

בלו׳טאַלגעס, ל״ר (ענצ IV 255) = כלאַמידאָמאָנאַדעס

בלו׳ט־אַפּלסי׳ן, דער, ־עך (ענצ IV 145). = בלוט מאַראַנץ

בלוטבלומען, ל״ר (שטיקער I:40). פּ״ל

בלוטגראָז, דאָס; בל״י

1. (אײַב 587, ט) LYTHRUM salycaria

2. (אײַב 587). זען ליטרום

בלו׳טיקע בלו׳ם, די (שאַפּ 15:40). פּ״ל

בלוטיקער שוואָם (כאריק 262). נ״א

בלו׳טמאַראַ׳נץ (סטו 226). ס׳ מאַראַנץ sanguinelli

בלו׳טניק, דער; בל״י (אײַב 1144, 1583: !בלוטקרויט) SANGUINARIA

בלו׳טסטראָפּן, דער, ־ס (בן־ג 166: !בלוט טראפּען) ADONIS palaestina

בלו׳ט־עפּל, דער, ־ (אַ) = פּאָמידאָר

בלו׳טערלעך [בלאָטערלעך] (ווײַסמ 12). נ״א

!בלוטקרויט. דטשמ. זען בלוטניק

בלוי... זען בלאָ...

בלוים (וויטעבסק, באָברויסק, גראָדנע צ ווײַנר מ 73, II, 99) = בלום

בלו׳מיק געווי׳קס, דאָס בלו׳מיקע געווי׳קס, ־ן (גאָל 31:23) Angiosperm

בלומען פֿון די רויזנקערלעך (גלאזמ ס 155). זען רויזן־יאָדערן

!בלומעל. זען בלימל

בלומענבלאַט. זען קרוינבלעטל

בלומען־בלעטל = קרוינבלעטל

בלומען־בלעטעלע = קרוינבלעטל

בלו׳מענבעט, דאָס/די; בל״י receptacle

בלו׳מען־בע׳כער. זען בלומען־בעכער

בלו׳מען־בעכערל, דאָס, ־עך calyx

בלו׳מען־גלעקל, דאָס, ־עך (שאַפּ 58:73). פּ״ל. = בלומען־בעכערל

בלו׳מען־געווי׳קס, דאָס, ־ן (גרינ, האַכ; חײמ II 83). זען בלומיק געוויקס

בלו׳מענדיק געווי׳קס, דאָס בלו׳מענדיקע געווי׳קס, ־ן (מינק 158). זען

בלומיק געוויקס
!בלומענדיקע פּלאַנצן (מינק 101). זעט בלומיק געוויקס
בלו׳מענטאַלער (קאַל 36). ס׳ זײַדנקרויט
בלו׳מען־יאַ׳סיען (בערמ 140). נ״א.
בלומען־פֿינגער, דער (זיגל 36:II). פּ״ל?
!בלומען־פּלאַנצען (קאַטיק 64). דטשמ. זעט בלומיק געוויקס
!בלומענקאָהל (האַרק 84; זאַל 15:IV). דטשמ. זעט בלומענקרויט
בלומענקער, ־ן; לר״נ [BLI'MENKERN] (טאַמ־מ) = רויזן־יאָדערן
בלו׳מענקרויט, דאָס; בל״י

1. (ז״פ; סאָרטן – פּ״גל קאַל 18) BRASSICA oleracea botrytis
2. (יונין, 1974/V/27). זעט בראָקאָלי

בלום פֿון מוט (אַליצ פּ 11). פּ״ל
בלום פֿון שלעכטס (גרי 9). פּ״ל
/בלו׳קרו׳ט/ (באַסאַ). ר״א = בלאָ־קרויט
בלושטש, דער (האַרק 346) = בליושטש
בלושטשעס, ל״ר בלושטש (בילסק: „די מאַמע פֿלעגט באַקן ברויט אויף בלושטשעס”; וואַלאַך, טאַג, 1960/VII/24; מענדל מאַן, צוק, יולי־אויגוסט 1961:262: „בלושטשעס בײַם טײַך”). זעט בליושטש
בלי׳ווײַסיקע; זוו״פּ STYRACACEAE
בלי׳ווײַסל, דאָס, ־עך (בה:ע, עבֿ; ד״ט) STYRAX
בליושטש, דער (שאָשקע ערליך, ייִשפּ XXI, 1961, ז 20: „הויכער מין געוויקס בײַם וואַסער וואָס ייִנגלעך האָבן געניצט צו מאַכן פֿײַפֿלעך פֿון דעם”; סטו 209; נעוואַ 47; פּריל ג 89; צאַ II) פּ״גל פליושטש; בלישטש HEDERA helix
בלײַ׳וואָרצל, דער. זעט בלײַניק
בלייכבלום, די (סטו 210). זעט אַספּאָדעל
בליי׳כע קאַ׳לט־קראָפּעווע (קיל 67:4 – !מאָשוס־טויבנעסל) LAMIUM moschatum
בליימדל, דאָס, ־עך (איש). דימ בלוים
בליימל, דאָס, ־עך (וואַלטש), דימ בלוים
בלײַמל, דאָס, ־עך

1. (אַ). דימ בלוים
2. (שעכ VI). LAPAGERIA

בליימעלע, דאָס, ־ך (ייִשפּר 51:48). אימ׳ בלום
בלײַ׳ניק, דער, ־עס (צאַ 593: בלײַקוסט; איבֿ 781: בלײַוואָרצל) PLUMBAGO
בלײַ׳ניקדיקע. משפּחה; זפּ״פּ PLUMBAGINACEAE
בלײַ׳ניקישע. סדר. PLUMBAGINALES
בלײַקוסט. זעט בלײַניק
/בלי׳מענקע׳רנ/. ר״א. בלומענקערן
בלי׳נדבלום, די, ־ען (ווײַסמ 15, 34). זעט דרימל־סילענע

בלי׳נדע בלום, די (זווינ, טשערנ, שאַץ, סאַניק – צ: כאַיעס 295; בעריש ווײַנשטיין, צוק, יאַנ 20:1963; שטאַל 71, 120; שטיקער I:53) TARAXACUM officinale

בלי׳נדבלימל, דאָס, ־עך (פּריד ג 95, 347). בלענדעניש

בלי׳נדע טשי׳טשעס, די; ל״ר (בערג; ט?). = בלינדע בלום?

בלי׳נדער לײַן, דער (סטו 208). נ״ד, נ״א

בלינדעניש־צינגלגראָז, דאָס; בל״י (דאַנילאָוו 162: בלינדעניש־בלעטערדיק צינגלגראָז) LIGULARIA calthaefolia

בלי׳נדע קראָ׳פּעווע, די (אייב 332; סטו 208) = קאַלטע קראָפּעווע

בלינדע קריגעלעך; בל״ר (גלוי 23, 24) HYOSCYAMUS niger

בלי׳נדער רע׳טעך, דער (זאַב 51). אַ מיסטגראָז. נ״א

בלי׳נצבלומען (פּרוג 148). פּ״ל? ט? בלינדבלום? בלינדבלימל?

בלישטש, דער, ־ן (שעפּס: „שטעקלעך, גרין, אין וואַסער״). ר״א בלושטש

בלישטשנצוויט, דער (לעי 141). דאָס בלי̇עכץ פֿון בלושטש, זפּ״פּ !בלעזל־אַרטיקע ספּירעע. זען בלעזל־פֿיסאָקאַרפּוס

בלע׳זל־פֿיסאָקאַ׳רפּוס (גיל 24: !בלעזל־אַרטיקע ספּירעע) PHYSOCARPUS opulifolius

בלע׳זעלעך; ל״ר (קאַנט 9) = לופּטל

בלע׳זערל, דאָס, ־עך (גאַל 159:22; גאַל III:45: „[...] דער נאָמען בלעזערל, וואָס מען גיט אים [דעם לופּטל] אין אַנדערע ערטער״; מאַלט III:84, 94; סטו 209; וואַל 60/VII/24: „נעמט, למשל, אַזאַ פּשוטן געוויקסן ווי דענדאָלײַען, דאָס איז דאָס אַלט באַקאַנטע לופּטל, פּוטערבלימל, פּוכקע – אַנדערע רופֿן עס לייבנצאָן, בלעזער, קולבע״) TARAXACUM officinale

בלע׳טער־בו׳ריק, דער, ־עס (קאַמ־צ 101; שעב III:92) BETA cicla

בלע׳טערגרינס, דאָס, ־ן (מיש 31). כּ״ט leafy vegetable

בלע׳טערדיק (הארק; הארק II) leafy

בלע׳טערדיק שוועמל, דאָס בלע׳טערדיקע שוועמל, ־עך (פּראַג 32). כּ״ט = פלעטלדיק שוועמל

בלע׳טערדיקער קאַ׳שטאַנבוים, דער (אַליצ ב 39). אַפּמ

בלע׳טער־טאַ׳ביק, דער; בל״י (אייב 782: בלעטער־טאַבאַק) = טיטין

בלע׳טעריצע, די, ־ס (שטש־ב־פּ 160) LARIX

בלע׳טערניצע, די, ־ס (ספּ V:47; שאפּ־ס 232) LARIX

בלע׳טער־סאַלאַ׳ט, דער; בל״י

1. (צאַ 237) LACTUCA

2. (קאַמ־צ 100; ראַס 44). ס׳ קולטיווירטער סאַלאַט

בלע׳טער־סעלעריי׳, דער, בל״י. (קאַפּ ש III:130 – בלעטער־סעלערן). ס׳ סעלעריי

בלע׳טער־פּע׳טרישקע, די; בל״י (קאַמ־צ 76). ס׳ פּעטרישקע (P.) pietruszka liściowa

בלע׳טערקרויט, דאָס; בל״י (קאַמ־צ 58; סטו 223) BRASSICA oleracea acephala

בלע׳טערשוואָם, דער; בל״י (אייב 26; סטו 212); בלע׳טערשוועמלעך
1. (גאָל 141:22). זען פּלעטלדיקע שוועמלעך
2.

בלע׳טער־שימל, דער (צא 709). = בלעטערשוואָם?

בלעכערנע בלומען (פֿאָגעל 1). פּ״ל

בלע׳נדעניש, דאָס, ־ן (גאָל 32:22; וואָל 1960/VII/24: „פּוטערבלום איז גאָר אין דער אמתן [...] וואָס דאָס פֿאָלק פּלעגט רופֿן בלענדעניש״; סטו 210; פּראָג 29) CALTHA palustris

בלענהיים; בל״י (לייקין 75). ס עפּל Blenheim

בלעקאָט, דער; בל״י; סג״מ (ענצ IV). פּאָלאָ. זען הינטישע פּעטרישקע

!בלעקבערי (פֿארם־א, 1917). .אנג. זען אָזשענע

בנות־שוח־פֿייגן (פּיעט, שביעית ה/א). נט״ט

בן־חורש , דער; בל״י [BENKhO'YRESh] (בה:עב) EPICACTIS

בעבל, ־עך, דאָס; לר״נ (פּ״גל: חזירשע בעבלעך, טערקישע בעבלעך, פּערדישע בעבלעך)
1. (ז״פּ) = פֿאַסאָליע; באָב
2. (קיפּ 86:II – „אַ קייאַך [...] מיט שורות ציינדלעך [...] געדיכט איינס לעם איינס. מיר רופֿן זיי בעבלעך״)

בעבלאַך, ל״ר (ז״פּ). ר״א בעבלעך; זפּ״פּ.

בע׳בלעך־געווי׳קס, דאָס, ־ן (העניג 37) = שויטנדיקע

!בעבעל (הארק II). זען בעבל

בע׳בעלע, דאָס, ־ך (ז״פּ). אימ באָב.

בע׳בקע (סטו 211)= בעטקע

בעגאָ׳ניע, די, ־ס (בראָכעס 39; ווײַסמ 30; סטו 209; שטש־ב־פּ 104) BEGONIA

!בעהאַק־געוויקסן. זען באַהאַק־געוויקסן

בעז, דער, ־ן; לר״נ
1. (ז״פּ) SYRINGA
2. (הארק 541:IV). זען בוזינע

בעזאווע קוויאט (מארקוזע יא/1, מ/1). פּאָלאָ. פּע״ש. צוויט פֿון בעז

בעזאָ׳קבוים, דער (אדעס). נ״א

בע׳זבוים, דער (סטו 211; פֿאָלק 133:41) = בעז

בעזימ... זען בעזעמ...

בעזסמערטניק. זען בעסמערטניק

בעזסעמיאַנקאַ לימאָנאַיאַ, טאָנקעוועטקאַ (ווי 34). זען טאָנקעוועטקע

בע׳זעם, דער, ־ער (גאָל III; ש״ע פּכּ 90) Bluegrass

!בעזעם־אַרטיק (הארק 433). זען בעזעמדיק

!בעזעם־אַרטיקער געבלום (קאַזא 36). זען בעזעמל 2.

בעזעמבוים, דער (אייב 158 – א״ס:וועב) BACCHARIS sarothroides

בע׳זעמביימל, דאָס, ־עך (טקאַטש 43; יה 95:49). זען דערנערדיקע גענ־יסטע

בע׳זעמגראָז, דאָס; בל״י (אייב 158). ס״א GUTIERREZIA dracunculoides

בע׳זעמדיק, אַד (פֿ״גל בעזעם־אַרטיק; בעזעם־אַרטיקער געבלום) paniculate

בע׳זעמל, דאָס

1. (גאַל 22; קאַזא 69) = בעזעמל־גראָז
2. (גאַל 22:157; יאַכ־ב 175; פֿרו־ש 24, 28; סיס 2; סטו 206) panicle
3. (ענצ). זען מיטליצע

בע׳זעמל־גראָז, דאָס; בל״י (אַגר 26) POA

בע׳זעם־סאָ׳רגע, די; בל״י (האַרק 53:!בעזים־קאָרן; פֿאַרם־אַ, 1917:50 – !ברומקאָרן) SORGHUM vulgare technicum

בעז׳עמער; ל״ר. פֿ״גל בעזעם

בע׳זעמער־בוים, דער (הורוו XII:116). נ״ד. = בעזעמביימל?

בעזעם־פֿאָרמיק (סיס 4, 10). זען בעזעמדיק

!בעזעם־קאָרן, אַנג. זען בעזעם־סאָרגע

!בעזעמשטרויך, דטשמ. זען ווימינאַריע

בע׳ז־שאַלווי׳ע, די (האַכ: !ווערטיקאַל־שאַלפּיי, ט) SALVIA verticillata

בעטאָ׳ניע, די, ־ס (שער אפֿ פֿ ט/1: ביטאַנייא) STACHYS

!בעטאָניען־גראָז (אייב 121). זען בעטאָניע

בעטאַניען וואַשר, בעטאַניען סירו׳, בעטאַניען צוקיר (טעללער [16]). פֿע״ש. פּראָדוקטן פֿון בעטאָניע

!בעטעלנוס (סטו 226, ט). זען בעטעלנוס

בעטנער־טרײַב, דער; בל״י (ראַס 44). ס׳ שאַלאָטן

בעטע׳ל (ענצ). פֿעפֿער געמאַכט פֿון בעטעלנוס

בעטעלבלאַט (מאַרש 11). בלאַט געמאַכט פֿון בעטעל־פּאַלמע

בעטע׳לנוס, די (אייב 121). פֿרוכט פֿון בעטעל־פּאַלמע

בעטע׳ל־פּאַ׳למע, די, ־ס (אינט) ARECA catechu

בע׳טקע, די, ־ס; לר״נ

1. (סוכ; אַ; אייב 1270; האַרק IV; זש 297) = שוועמלעך
2. (יוניק, 1952/V/22: „די געלע שוועמלעך [...] האָבן געהייסן בעטקעס אין ווײַסרוסיש פּוילן און ריפּקעלעך אין אַנדערע געגנטן")
3. (ז״ש 119). זען רויטער מוכאָמאָר
4. (ז״ש 243). זען ליסיטשקעס
5. (קאַנט 5). נ״ד

בעכער־אַרטיק. זען בעכערדיק

בעכערבלאַט, דאָס (קאַמע 28, 69). זען בעכערבלעטל

בעכערבלום, די (אייב 167; קיל 69:) POTERIUM

בע׳כערבלע׳טל, דאָס, ־עך (גאַל 22:15, 18; אווב; ווײַסמ; שטש־ב־פּ 89) sepal

בע׳כערבלע׳טעלע, דאָס, ־ך (שטש־ב־פּ 23) sepal

בע׳כער־געווי׳קס, דאָס, ־ן (האַכ; סטו 207). ע״ט. זען בוקיקע

בעכערדיק (גיל 1: !בעכער־אַרטיק) calyx-shaped

בע׳כערדיק בלימל (שלום שטערן אין זאַמלו, נ 3, ז 65). אַפּמ

בע׳כערל, דאָס, ־עך (אווב; גיל ז IV; האַרק 58; חיים 41; נײַד 83; פֿרו־ש 24, 35; שטש־ב־פּ 89) calyx

בע׳כער־פֿאָרמיק (ווײַסמ 77; יאַכ־ב 188). זען בעכערדיק

!בעכער־פֿערמיג (אייב 177). דטשמ. בעכערדיק

בע׳כער־שוּוע׳מל, דאָס (האָכ; סטו 212; שאפּ־ס 232) CANTHARELLUS

בעכער־ציינדל, דאָס, ־עך (אינט) calyx-tooth

בעלאַדאָ׳נע, די, ־ס (אייב 933; גאַרבער 144; חיימ II: 16, 22, 93; כימ 130; שטש־ב־פּ 132). פֿ״גל משוגע־קאַרש; שיכור־ווײַנשל ATROPHA belladonna

בעלאַדאָ׳נע־אַמאַרי׳ל, דער, ־ן (בה:ליטײַ) AMARYLLIS belladonna

בעלאָטוראָק, דער; בל״י (באס). ס ווייץ Kubanka

בעלאָסלאַ׳דקע, די, ־ס; לר״נ (נעוואַ 49: „ווײַסלעבכע, זיסע"; סטו 226); בעלאָסלאַטקע עפּל (אָרשע [אין רײַסן]). ס׳ עפּל

בע׳לגישע בריי׳טבלעטערדיקער (קאמ־צ 110). ס׳ כטשוף

בעלווי׳לער (קאָל; קאָל II:38; ראס 69: בעלוויל). ס׳ כטשוף

!בעלי נאַליוו (זשיט). רוס. ס׳ עפּל. זען ווײַסער אַליוו

בעלע דאָנע (פֿוקס IV). ים־געוויקס. נ״ד, נ״א.

בעלפֿלע׳ר, דער, ־ן (וואָל 117; טרעט II:21). ס׳ עפּל Bellfleur-Kitajka?; (R.) Белфлеррекорд

בעל־תּפֿילהכל, דאָס, ־עך (א״ס:ע) MARANTA leuconeura

בעם; ל״ר באַם (אַנשל לוי 27, 149, 152). מערבֿ, ארכ. ׳ביימער׳

/בענאַ׳נאָ/ (לאָדזש). ר״א באַנאַנע

בענזאָי (נײַד 7). זען בענזאָע־בוים

בענזאָ׳ע־בוים, דער (אייב 1391; ראָזענ 104). LINDERA benzoin

בעניאַקאָנער (דאָבז II:71). ס׳ קאָרן

בענידיקטי קרויט (שער אפֿ יב/2). ארכ; פֿ״גל בענעדיקטען־קרויט

בענינגען וואָרץ (טעללער [33]; [24] – פּעיאַניען וואָרץ). פֿע״ש. זען פּיוואָניע

!בענעדיקטען־קרויט (אייב 630)

1. זען געבענטשטער הײלבודיק
2. זען כמר־נעגעלעך

בע׳נקענדיקע שוואָ׳מען (האָפֿש 50). פֿ״ל

/בעס/ (קיט א״אַ). ר״א בעז

בעסאַמיאַ׳נקע, די (וועל 119). ס באַר. זען אַנזוימענדיקע Bessamianka

בעסאַנאָווקער ציבעלע, די (רעז 115). ס׳ ציבעלע

בעסאָ׳נעווער (קאמ־צ 97: בעססאָנעווער). ס׳ ציבעלע

בעסמע׳רטניק, דער (ענז III:44 – „בעזסמערטניק") GNAPHALIUM

בעססאָנאָווער. זען בעסאָנעווער

בעסעמיאַ׳נקע לימאָ׳נע, טאָנקאָווער; ס״אר (וועל 119; פֿ״גל טאָנקעוועטקע; בעסאַמיאַנקע). ס׳ באַר Pyrus, sp. Bessemianka

!בעערע (הארק 39). דטשמ. זען יאַגדע

!בעפֿרוכטונג (הארק 193; זאקס 81). דטשמ. זען באַפֿרוכפּערונג

!בעפֿרוכטען (הארק 219). זען באַפֿרוכפּערן

בעקמאַ׳ניע, די, ־ס (טיכאָ 8, 9) BECKMANNIA

בער, די, ־ן

1. (אַ; גאַר). ר״פֿ. = באַר
2. (אַ: עלזעס). ר״פֿ = יאַגדע
3. (קוו 193: „עפּל פּעפּינקעס [...] און די שווערע באַרן בער״). ס׳ באַר = בערע

בע׳ראַ־אַלעקסאַ׳נדראַ; סג״מ, סל״ר (זשאַראַון 130: „די אַלוטשער [אָרטנאָמען] באַרנעס דושעס אָדער בעראַ־אַלעקסאַנדראַ״) ס׳ באַר

בעראָ׳זיקע (גאַל 23 ב:100). זען ברעזיקע

בעראָזנדיקע (גיל 2: „משפּחה בעראָזנדיקע״). זען ברעזיקע

בעראָ׳זע, די, ־ס (אַ; פּינצק; אַבק; אַליצ ב 39; גיל 17; האַרק II; הורוו־ב 7; הירשב III:60; וואָלף II:25; מינק 101) = ברעזע

בעראָ׳זע־בוים, דער (אַ) = ברעזע

בעראָ׳זעדיקע (גיל 7, 17). זען ברעזיקע

בעראָ׳זעווע (האַרק II; שני פּ III:18, 115; קולב משיח 127 – „בעראָזעווע קאָרע״). אַד בעראָזע

בעראָזעווע(ר) בוים (אַ; סקווער) = ברעזע

בעראָ׳זקע, די, ־ס (הכּהן 35). דימ בעראָזע

בעראָ׳זקעלע, דאָס, ־ך (ז״פֿ: יוד 22 א״אַ). אימ בעראָזע

/בע׳ראַלע/ (לאַנדוי 58). ר״אַ בערעלע

בערבענקס קאַרטאָפּל (כּימ 141). ס׳ קאַרטאָפּל

בערבערי׳ס, דער (ענז V:113). זען באַרבאַריס

בערג־אולמבוים (אייב 1723). זען שאָרסטיקער קנופּבוים

בערגאמאָט [BERGAMU'T] (ליפּ 11). זען בערגאַמאָט 1.

בערגאַמאָ׳ט, דער, ־ן

1. (דרייז; סטו 226; ראַבין 77; ראָזען ש 104; שלו מ 53: „די בעסטע באַרן אין דער וועלט״). פּ״גל בערגאַמאָט, רויטער, האַרבסטיקער; בערהאַמאָטן.
2. (ענצ IV:14; ראָזענ ש 104) = בערגאַמאָט־מאַראַנץ

בערגאַמאָ׳ט־מאַראַ׳נץ, די, ־ן (פּ״גל בערגאַמאָט 2) CITRUS bergamia

בערגאַמאָ׳ט, רוי׳טער, האַ׳רבסטיקער (לייקין 82). ס׳ באַר (P.) Bergamota czerwona jesienna

!בערגאַמאָטען־ציטראָנע (אייב 119). דטשמ. זען בערגאַמאָט־מאַראַנץ

/בערגאַמוט/. ר״אַ. זען בערגאַמאָט 1.

בע׳רג־טוליפּאַ׳ן, דער, ־ען (מײַזיל 1959/III/20) TULIPA systola

בערגטייטלען, ל״ר (פּיעט בכורים א, ג). נ״טט. ט״ו תּמרים שבהרים

בע׳רג־יאַזיאָ׳נע, די, ־ס (אייב 1325) JASIONE montana

בערגיאַסען, דער (אייב 1250). זען קרעלבוים

בערג־לאָרבערבוים (אייב 905). זען שערעמניק

בע׳רגלדיקע פֿיאַ׳לקע (דאַנילאָוו 57) VIOLA callina

בע׳רג־מייערניק, דער, ־עס (בה:עבֿ; ד״ט) ORLAYA platycarpos
בע׳רגפֿלוים, די, ־ען (אייב 642, 1488) = חזיר־פֿלוים
בערג־רויז, די, ־ן (הארק 255:III) ROSA pendulina
בערגשאַלאַטן, ל״ר (פּיעט: פאה א, ב: „ביטערע בערגשאַלאַטן״). ט״ור חזרת גלים
בערדעלע, דאָס, ־ך (פּרו־ש 18: „אין די ווינקלען פֿון די אָדערלעך [פֿון בלאַט] האָריקע בערדעלעך״). ד״ט
בע׳רהאַמאָטן; ל״ר (שלו ייִש 24: „איַ, באַרן! בערהאַמאָטן! קיַילעכיקע, געלע, פֿעטע, זיסע, גלאַטע, ווייכע״) = בערגאַמאָט 1.
בע׳רוואָרצל, דער; בל״י (אייב 1392; הארק 584) MEUM athamanticum
בערוק, ט; פֿ״גל בעריק
בע׳רזע (מארק מ 22). אד. זען ברעזן
בע׳רזעבוים, דער (פֿאלאַ)
בע׳רזעלע (סטו 211; פּריל; שאפּ־ס 486) = בערעלע 1.
בערזענצע פֿלוים, די, ־ען , ס״אר (וויש). ס׳ פֿלוים
בערזשעניצקער אַנאַנאַס, ס״אר (לייקין 77, א״ד). ס׳ עפּל
בערטאָלע׳טיע, די, ־ס (אינט) BERTHOLLETIA
בערטרם וואָרצל (טעללער [24]). פֿע״ש. זען כריזאַנטעמע
!בעריאָזאַ (פּפּל 42). רוס. זען ב(ע)רעזע
בעריאָ׳זנדיקע (סטו 207). זען ברעזיקע
בעריאָ׳זע, די, ־ס (ז״פּ). זען ברעזע
בעריאָ׳זע־בוים, דער (א). זען ברעזע
בעריאָזעווע, אד (ז״פּ). זען ברעזן
בעריאָ׳זענער בוים (א). זען ברעזע
בעריאָ׳זעווע, אדי (ז״פּ: בעריאָזעווע בלאַט, בעריאָזעווע קאָרע, בעריאָזעווער וואַלד). זען ברעזן
בעריאָזענער בוים, דער (א) = ברעזע
בעריאָ׳זקע, ־ס
1. (ז״פּ:שר״ל). דימ בעריאָזע. = בערעזקע
2. (סאנ 109:II – „א מין שאַטירונג פֿון וויַיסן שאַסליי״). ס׳ טרויבן
3. (מ״פּ). זען בערעשקע
בעריאָ׳זקעלע (ז״פּ). דימ/אימ בעריאָזקע. זען בערעזקע
בערילע. זען בערעלע
בע׳ריק, דער, ־עס (אדעס; דראַטש; וויש; זב; זווינ; ראַב; אפּש 54; ביר ש 132:79; בוק ב 7, 17; הורוו ד ה 30; טאַמ 107:III; יאַקיר 68; יישפּר 54; ליפּ 24; ליפּ II; ספּירשטיין 104: בערוק; א.מ. פֿוקס, לנ, 1965/IX/26; פֿורמ 373; רא 22:II)
בעריקאָ׳ווע (ליפּ II א״א). אד בעריק
בע׳ריק־אַמאַראַנט, דער, ־ן (בה:ע; ד״ט) AMARANTHUS retroflexus
/בע׳ריקל/, דאָס, ־עך; דימ/ג״ד (דרום־מ: זווינ, טשערנ, סאַט, פּראָס, קיט).

ר"אַ בוריקל
בע׳ריקעס ל"ר בעריק
בע׳רישע לאַ׳פּע, די; בל"י (אײַב 7) = בערנפֿוס
בע׳רישקע, די, ־ס (סוכ). = תּשעה־באָבֿל
בערל, דאָס, ־עך; לר"נ
1. (אַ; פּוי – פּריל 30) = יאַגדע
2. (פּעט 13; באָט 51; מענד פּ 47) = בערעלע 6
3. זען ווינטערגרין. ס"אַ
4. זען הירש־אַפּענע. ס"אַ
5. זען זומפּיאַגדע
6. (ראַב). זע אַגרעס
!בערלאַפּ
1. (אײַב 821, 1725). זען מאָכשווועמל
2. (אײַב 821, 1725). זען קאָלבנמאָך
בערלאַפּן (ראָזענ 258). זען בערן־לאַפּע
!בערלאָפּען (ביר־ק נ 51, ט). זען בערן־לאַפּע
בערלי׳נער (קאַל 17; קאַל II:36; קאַמ־צ 101). ס׳ בלומענקרויט
בערלי׳נער בלו׳מענקרויט, זפּ"פּ
בע׳רלעך; ל"ר; פּ"גל בערל 2
!בערמודא גרעז. זען בערמודע־אינזשיל
בערמו׳דע־אינזשי׳ל (פּ"גל אינזשיל; פֿאַרם־אַ 1917: !בערמודא גרעז) CYNODON dactylon
בערן, דער, – (דאַמבר; טאַר). זען בער, ־ן
בערן; ל"ר
1. (שוואַ־שי) = בערע 1.
2. (בעם 38). זען באַר, ־ן
3. (עפּש 11). ק"ל. קוריײַ
בע׳רנבוים, דער (דאַמבר אַ"אַ). זור"פּ = באַרנבוים
בערנדל, דאָס, ־עך (דאַמבר; טאַר; טעט). דימ בערן. = באַרל
בערנטרויב (גלוי 30, 31) = בערן־יאַגדע
בע׳רנטריט, דער (סטו 208). נ"אַ, נ"ד
בע׳רני, די (אַ; קיצ 54). ר"אַ. פּע"ש בערנע
בע׳רן־יאַ׳גדע, די, ־ס
1. (סטו 226) ARCTOSTAPHYLOS
2. (סטו 226). זפּ"פּ. זען רפֿואהדיקע בערן־יאַגדע
בערן־לאַפּיקע; בל"ר (מינק 129) LYCOPODIACEAE
בערן־לאַפּישע; זפּ"פּ, זור"פּ LYCOPODIALES
בע׳רן־לאַ׳פּע, די, ־ס
1. (ביב ז׳ XI; גאַל 22; גאַר 85; שטש־ב־פּ 136, 155, 156) LYCOPODIUM
2. (אײַב 150). זען בערנפֿוס
3. (אײַב 300). זען באָרשטש

4. (סטו 208: ט – אויסגערעכנט אין איינעם מיט בערנפּוס און בערנטריט, עלעהיי זיי וואָלטן געווען סינאָנימען!]. נ״א

בערנמאָך, דער; בל״י (האָכ; סטו 212). זען קוקומאָך

בע׳רנע, די, ־ס

1. (ז״פּ: ליטע; גראַ מ 379; שעכ־וויַ) = באַר, ־ן

2. (דאַמבר: „גרויסע באַר״)

בע׳רנעבוים, דער (גיל 25; סטו 210) = באַרנבוים

בע׳רנעלע, דאָס, ־ך (אַ; סוצקעווער, ג״ק 67, 1969, ז 165) = באַרעלע

בערנעס, ל״ר בערנע (ז״פּ) = באַר, ־ן

בערנעש (ברכ מ 109). פּע״ש בערנעס

בע׳רנפּוס, דער; בל״ר (סטו 208; פּ״גל בערישע לאַפּע) ACANTHUS

בע׳רנפּוסיקע; ל״ר (זפּ״פּ) ACANTHACEAE

בע׳רנפּלוים, די, ־ען (בה:ליטיַ, ע, עבֿ; ד״ט) PRUNUS ursina

בערן קלא (טעללער [53]). אַרכ. זען האָניקל

בע׳רן־שוואַ׳רצל, דאָס, ־עך (בה:ליטיַ; ד״ט) GAYLUSSACIA ursina

בע׳רנשטיין־בוים, דער (פֿרומק 49, 52). כּ״ט. סמאָלעביימער פֿון דער טערציערער צײַט.

בע׳רע, די, ־ס

1. (אסט; טיש; מאָש: „טונקל ברוינע, שאָרסטקע הויט״; קראַסנעשילץ: „גרויסע באַרן״; אבר 412: „פֿון די באַרנעס זענען די באַרימטסטע: מאַרגאַראַטקעס, סאַפּעזשאַנקעס און די בערעס״; בערגנער 79: „זאַפֿטיקע, גרויסע בערעס״); סטו 226; קוו 193: „די באַרנבער״; ראַבין 77). פּ״גל בערעבאַר

2. (שווייץ III). כּ״ט. ר״פּ בערן [=יאַגדע] Beurre; (R.) бере; (U.) бера

3. (גלאַטש 51). אנג. זען יאַגדע; בערל

בע׳רע־אַלעקסאַ׳נדרע (זשאַראָוו 130: בעראַ־אַלעקסאַנדראַ). ס׳ באַר

בע׳רע־באָ׳סקע, די (טרעט II:20). ס׳ באַר Beurre Bosc

בע׳רעבאַר, די, ־ן (קיפּ III:84) = בערע 1.

בערע׳זאָווע(ר) בוים (אַ) = ברעזע

בערע׳זינער בוים, דער (מיט אַ בפֿירושן [ו]־קלאַנג) (אַ; סאַקאַלקי) = ברעזע

בערעזניאַק, ס״אר (יאַנ ש 87). זען ברעזע

בערעזניק, ס״אר (ג 17, 19, 20, 22, 23, 25). האָלץ פֿון ברעזעבוים

בערע׳זע, די, ־ס (ז״פּ) BETULA

בערע׳זע (ז״פּ). באַשטימיקער עלעמענט פֿון צונויפֿהעפֿטן: בערעזע־בוים, בערעזע־האָלץ א״אַ.

בערע׳זעווע(ר) בוים, דער (אַ) = ברעזע

בערע׳זעדיקע (גרינ 13, 97: „די משפּחה בערעזעס״) BETULACEAE

בערע׳זענער בוים, דער (אַ; קיפּ II:184) = בערעזע

בערע׳זעס

1. (ז״פּ; דרום־מ: פּאַפּלאָסק א״אַ; ברוס 20; בערג ב 142; קיפּ III:11)

ל״ר בערעזע
2. זען בערעזעדיקע
בערע׳זע־שוועמל (גאל 141:22, 157; האַכ 200, 214; שאפּ־ס 41) BOLETUS scaber
בערע׳זקע, די, ־ס (איציק פֿעפֿער, ס״ה סעפּ 49:1970) = בערעזע
בערע׳זשע, די, ־ס (א). זען בערעזע
בערע׳זשקע, די. זען בערעשקע
בע׳רעטשקעס; ל״ר (סטו 226). דימ בערע. ס׳ באַר
בערעכלי׳נע, די, ־ס (ליפּ 5). זען באַרבאַריס
בע׳רעלע, דאָס, ־ך; לר״נ
1. (ליפּ 330: בערילע; פּריל 35־36). פֿרוכט פֿון אָנבייגעוודיקן דיסטל
2. (א; פּריל 30 – וואַרשע, ליקעווע, גלאָוועטשעוו אאַז״וו; דעמב 103; מאַגל; שוואַ־שי) = RUBUS fruticosus
3. (שיל) = יאַגדע
4. (ליפּ 344) = קעצעלע
5. (צא 21). זען נאָגלניק
6. (ר״פּ) = תּשעה־באָבֿ־בערעלע
7. (קיט: „קליינע באַרן״)
בע׳רעלעך. ל״ר בערעלע
בערענ... זען בערנ...!
בע׳רעס; ל״ר (ערל 24: „געשמאַקע באַרן״; ראָוונע: „פֿינעף סאָרטן בערעס״). פֿ״גל בערע
בע׳רעסט, דער, ־ן
1. (בורט 80; שטש־ב־פּ 115; בערמ 139) ULMUS carpinifolia
2. (שאפּ־ס 41)
בערעסטן, אַד בערעסט
בערעסטע, ס״אַר. (אַרל 59; סטו 205). ברעזענע קאָרע
בערעסקליע׳ט, ־ן (בראָכעס 45; דאַנילאָוו 124; טעלע א 72). זען ברעסלינע
/בע׳רעק/ פֿ״גל בעריק
בע׳רע־ראָיאַ׳ל, ־ן (וואַל 117). ס׳ עפּל
בערעשקע; סאַ״ר (פֿפֿמ, נ 1, ז 41: „אַ גראָז וואָס וואַקסט צווישן תּבֿואה״) CONVOLVULUS arvensis
בע׳רצענצע (אין צעגלהיד, אונגערן – לויט עזריאל כ״ץ); בע׳רצענצע פֿלוים. זען אונגערישע פֿלוים
בערק, די, ־ן (קלמ 172; סטו 210; אַ. צייטלין אין ייִפֿאַ I, 1938, ז׳ 56) = ברעזע
בערקיל (בליץ, בראשית מ 11). אַרכ. מערבֿ = ווײַנטרויבן
בערקנבוים (סטו 210) = ברעזע
בערקנוועלדל (סוצ 133). וועלדל פֿון ברעזעס
בע׳רקעלע, דאָס, ־ך (דאַנילאָוו 60, 128, 149) AGRIMONIA
בע׳רקעס; ל״ר (בן־נון 310, 318). נ״ד

בערקרויט (שער אפֿ טו/2). ס"א. ארכ. זען שמוכטיקע גענדזן־לאַפּקע

בע׳רקשוועמל, דאָס, ־עך (גאָל 141:22, 157) = בערעזע־שוועמל

בערשטל, דאָס, ־עך (קאָמע 34). זען בערשטעלע

בע׳רשטל(גראָז), דאָס; בל"י (בה:ליטײַ, ד, עב; ד"ט) PENNISETUM

בע׳רשטל־שוועמל, דאָס, ־עך; לר"נ (האָכ 205; סטו 207). strigillate

בע׳רשטעלע, דאָס, ־ך

1. (פֿ"גל פּריל 35־36). פֿרוכט פֿון אָנבײַגעוודיקן דיסטל

2. (גאָל 29:22; כאַצ 74:II). bristle

!בעשטיבונג (פֿרומק 63:III, 64). זען באַשטויבונג

בראַ׳דעווקע, די, ־ס (גיל 18) wart [on a plant]

בראַונשווײַגער. זען ברוינשווײַגער

בראַזיליאַ׳נער אַראַוקאַריע, די, ־ס (ענצ 276 IV, 277; ענצ 329 III –

בראַזיליאַנישע אַראַוקאַ׳ריע) ARAUCARIA angustifolia

בראַזיליאַ׳נער נוס (ליעוו 67). זען בראַזילער נוס

!בראַזיליען־נוס. זען טעפּלבוים

!בראַזיליען־קאַשטאַנעס (אײַב 151). זען בראַזילער נוס

בראַזי׳לישע טיי, די. זען זשערבע

בראַזי׳לער נוס, די, בראַזילער ניס (סטו 226; ענצ 324 III). ג"פּ BERTHOLLETIA excelsa

בראָ׳זע (ווישײַ). זען ברעזע

בראָ׳זעווע (אָ; זאַקס 232:II; ליאָנדאָר 4). אַד בראָזע

בראָ׳זעווע(ר) בוים, דער (אָ). זען ברעזע

בראַ׳טדיניע, ־ס (מונקעטש [אין קאַרפּאַטן] לויט אינפֿאָרמאַציע פֿון מ.־מ. שאַפּיר: „pumpkin – קלענערע וואָס האָבן זיך געצויגן אויף די ווענט ביז אויף די דעכער און זיי פֿלעגן ליגן אויף די דעכער ביז נאָכן ערשטן פֿראָסט, דערנאָך פֿלעג מען זיי בראָטן.")

בראַ׳טקעס, די (גאָר; דאָמבר; קלימ II; מעצ 49; ענז I) VIOLA tricolor

בראַ׳טקעלע, דאָס, ־ך (בלומע לעמפּעל, ג"ק 122, 1987, ז 140: „אין די תּמימותדיקע בראַ׳טקעלעך, די ברידערלעך, אין די שטאָלצע כריזאַנטעמעס")

בראַ׳ט־שוועמל, דאָס, ־עך; לר"נ. זען געל מילעך־שוועמל

!בראַיערפֿלאַנצן. דטשמ. זען ליפּשיץ־פּערילע

בראָ׳כניק, דער (אײַב 1257: ברוכגראָז; הארק 636: !ברוכקרויט) HERNIARIA

בראַמבו׳רע, די, ־ס (אין טשעכײַ, צ׳ יוניך, 1979/II/27). זען קאַרטאָפֿל

!בראָמבעערע (הארק 42; ווע 16), דטשמ. זען אָזשענעס

בראָ׳מבער (בארק 62:99). זען אָזשענעס

בראָ׳מוס, דער, ־ן (פּרו־ש 24; שטש־ב־פּ 22) BROMUS

!בראָם־יאַגאָדעס (קיל, נ 1, ז 38׳); !בלויע בראָמיאַגדע (אײַב – מ"פּ). זען אָזשענעס

בראַנד, דער; בל"י (סטו 206; ספּ 162:III; פֿראָג 32; שטש־ב־פּ 26) USTILAGINALES

בראַנדבלומען (שמואל האַלקין אין: שאַאש 609). פּ״ל

בראַנדזשי׳נע, די, ־ס (א״י: חן־ש 203; האָכמ 30; צא 81; קאָס 355). ר״פּ.= פּאַטלעזשאַן

בראַנדזשי׳נקעלע, דאָס, ־ך (האָכמ 30: „קליימע בראַנדזשינעס")

בראַנדספּאָרן (שטש־ב־פּ 25, 26). ספּאָרן פֿונעם בראַנדשוועמל

בראַ׳נדשוועמל, דאָס, ־עך (ביב ז XI; כאַצ III:64; שטש־ב־פּ 147, 148) USTILAGINALES

בראַנטקאָרן, דער (בליץ, צ נח פּרילוצקי אין ייִפֿאַ I, 79:1938)

בראָ׳נקע; בל״י (קאַמ־צ 52). ס׳ קרויט.

בראַסיקאַ (פֿאָס־ש 15: „קאַלאַפּיאָרן, גאַלערעפּע") BRASSICA

!בראָסעל ספּראַוטס (זאַמע פּ 513). אַנג. זען בריסעלער קרויט; ברוקסעלקע

בראָ׳סקע־קאַמיש, דער; בל״י (בה:ליטיי) JUNCUS bufonius

בראָ׳קאָלי, דער, בל״י (זאַמע פּ 516) BRASSICA oleracea botrytis cymosa

/בראָש/. זען ברוש

/ברו׳דיניעס/ ר״א בראָטדיניעס

ברו׳דערבוים, דער (שמרי 10). פּ״ל

ברו׳דערל־שווע׳סטערל, דאָס, ־עך

1. (שאַפּ־ס 179) MELAMPYRUM
2. (סטו 209, ט). זען חנהלעס אייגעלעך

ברוזני׳צע, די, ־ס (אַ). זען ברוסניצע

ברו׳טשקע, די, ־ס (אַ; סוכ; גאַל 24:22, 157; סטו 223; סיע; ריוו 114) = בריקעוו

ברויט, דאָס; לי״נ

1. (אור א״אַ) = ווייץ
2. (מינצק, וויטעבסק, צ קאָס III:18; סטו 208; שעכטמ 32; אָפּט אין סאָוועטישן ליטעראַרישן ייִדיש) = תּבֿואה

ברויטבוים, דער

1. (צ.ב.י. 9; קאָט III:69; ביר־ק 32; מאַרש 9) ARTOCARPUS
2. !(אייב 33). זען באָקסערבוים

ברוי׳טוואָרצל, דער; בל״י (האַרק 738, ט; א״ס בר) DIOSCOREA bulbifera

ברוי׳טזשאַווער, דער; בל״ר (סטו 206) PUCCINIA graminis

ברוי׳טנוס, דער, ־ן (אייב 1055). CARYA glabra

ברוי׳טפּרוכט־בוים, דער (אייב 151, 739; האַרק 50). זען ברויטבוים 1.

ברוי׳טראָסט, דער (האָכ 200; סטו 206). זען ברויטזשאַווער

!ברויטראָץ (האָכ 217, ט). זען ברויטזשאַווער

ברויטשימל (וויינז, 2/VIII/9:1981). זען ברויטזשאַווער

ברוי׳נער אַמעריקאַ׳נער וואַ׳לנוס־בוים (אייב 1055). זען ברויטנוס

ברוינהאָלץ, דער, בל״י

1. (אייב 1270) CAESALPINIA SAPPAN

ברוינהאָלץ, דאָס

2. (זפּ״פּ). האָלץ פֿונעם ברוינהאָלץ(־בוים)

ברוינהאָלץ־בוים, דער (זפּ״פּ). קאָנקרעטער בוים פֿונעם זגאַל ברוינהאָלץ
!ברוינוואורץ, דטשמ. זען ברוינוואָרצל
ברוינוואָרץ־געוויקסן (האָכ; סטו 207). זען ברוינוואָרציקע
ברוי׳נוואָרציקע; בל״ר (פּרו־ש 32; ווײַסמ 24, 46) SCROPHULARIACEAE
ברוי׳נוואָרצל, דער, ־ען
1. (אײַב 498, 1056; קיל נ 3, ז 41: !ברוינוואורץ)SCROPHULARIA
2. (אײַב 159). זען וועסנעדיקער ברוינוואָרצל
ברוי׳נלעכע טאָ׳גליליע, די, ־ס (ד״ט) HEMEROCALLIS FULVA
ברוי׳נלעכע שווע׳מלעך, די (דאָבז 23). נ״א
ברוינע פּאַדליזשאַנעס (אָפּ מ 194). אָפּמ. זען פּאַטלעזשאַן
!ברוינקאָל (מ״פּ; א״ס:באַל). זען בלעטערקרויט
ברוי׳נשווײַגער.
1. (קאָל 17; קאָל II:34; קאָמ־צ 75). ס׳ מייער (P.) Czerwona Brunszwicka
2. (ראָס 73). ס׳ שפּאַראַגן (P.) Brunszwickie
3. (וועל 51; קאָל 18; קאָל II:34; קאָמ־צ 52; ראָס 41). ס׳ קרויט
(G.) Braunschweiger; (R.) Брауншвейгерская; (P.) Brunszwicka
ברוי׳נשווייגער רום (קאָמ־צ 112). זען ברוינשווײַגער 2.
ברוכגראָז, דאָס. זען בראָכניק
!ברוכיק. זען ברעכיק
!ברוכקרויט. זען בראָכניק
ברו׳מבער (פּריל 29). פּע״ש. זען גלײַך־שטענגלדיקע
ברו׳מבערטע, די (אָ: עלזעס) = אָזשענעס
ברו׳מברין; ל״ר (חפּץ־ח ה). פּע״ש. זען אָזשענעס
ברו׳מבערע, די (אָ: עלזעס) = אָזשענעס
!ברום גרעז (פֿאַרמ־א 1917). אנג. זען בראָמוס
!ברומקאָרן. זען בעזעמס־סאָרגע
!ברום קאָרן מילעט. זען פּראָסע
!ברוסטבער־פּרוכט (פּיעט, כלאים א, ד). זען יויובע
ברונדזי׳נע, די, ־ס (ירוש) = בראָנדזשינע
ברונדזשינקעלעך (ירוש: „געזײַערטע ברונדזשינקעלעך״). זפּ״פּ
ברונך קרעסן (טעללער [54]). ארכ. זען וואַסערכריין
ברונעלך (טעללער [21, 22]). ארכ. זען אַלהיילער
ברונעמאָך, דער; בל״י (מינק 143: ברונעממאָך; פּרידמ ל 39:
ברונעמער־מאָך) FONTINALIS
ברונעמקרעס (סטו 212); !ברונעמקרעסע (אײַב 1696). זען וואַסערכריין
!ברונעך־פּלאַנצע (הארק 717). זען וואַסערכריין
ברוסטבוים (אָקר 53: 93, 95). נב״ט. טייל פֿונעם וועבשטול
ברוסטבערלעך (טעללער [30]). ארכ. זען יויובע; סופּײַפּע
ברוסטבער־פּרוכט (פּיעט כלאים א, ד). ט״ו שיזפּין. זען יויובע; סופּײַפּע
ברוסטוואָרצל (פֿינקעל 19)
ברו׳סטיי׳, דער; בל״י (טאַר II:45: בריסטטיי; ליפּ 65: בריסט־טעע; ליפּ II).

פֿ״גל אַלטײ 2. ALTHAEA officinalis

ברוסטיאַגדע, די, ־ס

1. (סטו 227). זען סופּײַפּע; יויובע

2. (אײַב 749). פֿרוכט פֿון ברוסטיאַגדע 1.

!ברוסטיאַגדע־פֿלאַנצע (אײַב 749). זען ברוסטיאַגדע

ברוסי׳צע, די, ־ס (רומע 130, 159). נ״א. = ברוסניצע?

ברוסלי׳ניקעס (ראָוונע). נ״א

ברוסלי׳נע, די, ־ס (אבק; הארק IV; סטו 226). פֿ״גל ברעסלינע. זען ב רוסניצע, די, ־ס

ברוסני׳צע, די, ־ס

1. (ברעזן; האָכ; הארק 41; ווײַנר א; ז״ש 249; פֿאַלק 13; שאפּ־ס 53) VACCINIUM vitis-idaea minus

2. (גיל 35) = באָרעפּקע VACCINIUM vitis-idaea [דער חילוק צווישן VACCINIUM vitis-idaea און VACCINIUM vitis-idaea minus ווערט מײנסטנס נישט אָפּגעהיטן]

3. (קיפּ 82:III – „אַ זויערלעכע, ווײַסלעכע, גראָע יאַגעדע, אַ האַרטלעכע״). פֿ״גל בויעכע, לאָכאַטש, לאָכנע

4. (אַ) = זשורעכלינע; גאָגעלעך

ברוסניצעס־משפּחה (דאַנילאָוו 88). זען אַפּענעס

!ברוסניקע (הארק II). רוס. זען ברוסניצע

!ברוסעל ספּראַוטס (מיש 10, 23). זען בריסעלער קרויט

ברו׳סעלער קרויט (פֿאַלי 50; קאמ־צ 56; ראס 26, 43). זען בריסעלער קרויט

/ברו׳סקי/ (רײַס). ר״א ברוסקע. זען ברוקווע

ברו׳סקע, די, ־ס (הארק II). ר״פּ. זען ברוקווע

ברו׳צקע, די (א:רײַס; ברע; ייִלוו ב III, 1935, ז 27; סטו 223 [געפּסלט]). זען ברוקווע

!ברוקוואַ (קאָל 15). רוס. זען ברוקווע

/ברו׳קווי/ (אַ). ר״א ברוקווע

ברו׳קוויע, די, ־ס (ייִלוו ב IV, 1936, ז 32; זילב י 26:II). זען ברוקווע

ברו׳קווע, די, ־ס

1. (ז״פּ; דאַלענע: „ברוקוועס – געל; ריבן – ווײַס״). פֿ״גל בריקעוו BRASSICA rapa

2. (הארק 663). זען קילעריבן

ברוקלי׳נע, די, ־ס; לר״נ; /ברוקליענע/, ־ס (אַ; קלמ 172: – לעטלאַנד; ברוקנעס – ליטע; ברוסניצעס – רײַסן) = ברוסניצע

ברו׳קנע, די, ־ס; לר״נ

1. אַ; ליטע; ווערטערניק; כאצ III אָדער II 29 אָדער 32; מארק מ 21; פֿײַנ ל 60; קלמ 172; שווא י 117, 118: „רויטע ברוקנעס״). = ברוסניצע

2. (סטו 223, ט). זען בריקעוו

ברוקסע׳לקע, די, ־ס; לר״נ (שאליט 119; שאפֿר 16, 72) = בריסעלער קרויט

ברוקעוו (אַפּ – מ״פּ)
ברוש, דער, ־ים [BROSh] (א״ך; גראַסמ 43; שמרי, גק 27, 1971, ז 30) = קיפּאַריס
ברו׳שניצע, די, ־ס (אַ; ברכ מ 12, 118; האַרק II, שוואַ י 32, 154: „רויטע ברו׳שניצעס״). ר״אַ. זען ברוסניצע
ברו׳שקי, די (אַ; לונע, סאַקאָלקי). ר״אַ ברושקע
ברושקע, די, ־ס
1. (אַ; וואַלקעוויסק; ח. גראַדע, פּאָרוו, 1974/III/10; האַרק; האַרק II) = ברוקווע
2. (האַרק 663). זען קילעריבן
!ברזאָזע (סאָקאָ 105). זען ברעזע
בריאָזע, די, ־ס (פּרץ IV:56). זען ברעזע
בריאָ׳ניע, די, ־ס (שטש־ב־פּ 75). ס״אַר, ס״ש. פּ״גל צאָמבער BRYONIA
בריאָפּי׳טן; לר״נ (סטו 207) BRYOPHYTA
ברי׳גלהאָלץ, דאָס (באַרב: „ביליק ברענהאָלץ״). נ״אַ
ברי־גראָז (סימכ 48). זען ברײַעכץ
ברי׳דערלעך; בל״ר
1. (א״ס:אורע). כּ״ט. זען פּיאַלקע
2. (ז״ש 319; נאָוואָ 65; סטו 209; פּאָלי 51) VIOLA arvensis
בריו׳קעוו, דער (אַ; לוב) = בריקעוו
ברייט וועגריך. אַרכ. זען ברייט וועגבלאַט
ברייטער וועגבלאַט (טעללער [19, 38, 40]: ברייט וועגריך) PLANTAGO major
ברייטער פֿײַלנבלאַט, דער, ברייטע פֿײַלנבלאַטן (ד״ט). פּ״גל פֿײַלנבלאַט SAGITTARIA latifolia
בריי׳טבלאַט־טורגע׳ניע, די, ־ס (בה:ליטײַ; ד״ט) TURGENIA latifolia
בריי׳טבלאַטיק סאַ׳מעט־קעפּל, דאָס בריי׳טבלאַטיקע סאַ׳מעט־קעפּל, ־עך (בה:ליטײַ א״אַ; ד״ט) TYPHA latifolia
בריי׳טבלאַט־ספּירעע, די, ־ס (בה:ליטײַ; ד״ט) SPIRAEA latifolia
בריי׳טבלאַט־קאַלמיִע, די, ־ס (אייב 905: בערגלאָרבער־בוים; פּ״גל קאַלמיִע; ד״ט) KALMIA latifolia
בריי׳טבלאַט־קרע׳ס, דער, ־ן (א״ס:ליטײַ, ד, ר, פּ; ד״ט). פּ״גל קרעס LEPIDIUM latifolium
בריי׳טבלעטערדיק, אַד (אייב 776). platyphyllous
ברייטבלעטערדיקער אָרכיס, דער, ברייטבלעטערדיקע אָרכיסן (ראַפּ 48, 56: „די אָרכידעע מיט די ברייטע בלעטער״) ORCHIS latifolia
בריי׳טבלעטערדיקער הוי׳לצאָן, דער, בל״י (פּרו־ש 40) GALEOPSIS tetrahit
בריי׳טבלעטערדיק טאַמבו׳רל, דאָס ברייטבלעטערדיקע טאַמבורל, ־עך (דאַנילאָוו 59, 78, 79) ADENOPHORA latifolia
בריי׳ט־בלעטערדיקער סיִום, דער, בל״י (גאָל 23:51) SIUM latifolium
בריי׳ט־בלעטערדיקע ראָסע, די, בל״י (גרינ 172: ברייט־בלעטערדיקער זונטוי) DROSERA rotundifolia

ברייִ׳ט־לאַנצע׳ט־פֿאָרמיק, אד (גיל 11: „ברייט־לאַנצעט־פֿאָרמיקע בלעטער״). lanceolate
ברייט־עלי׳פּטיש, אד (גיל 14: „ברייט־עליפּטישע בלעטער״). elliptic
בריי׳טקרויניקע ווע׳רבע (שע 66:81). אָפּמ
בריי:יקע קראָפּעווע, די, בל״י (סטו 209; שאפּ־ס 145) = ברײ־קראָפּעווע
ברינדו׳שע, די, ־ס (טאַמ 160; טאַמ 122:III). רומ. כ״ט. בעיקר וועגן קווייטן פֿונעם מין זאַפֿערן
בריסטטיי; בריסט־טעע. פֿע״ש זען ברוסטטיי
בריסלינע, די, ־ס
1. (ליפּ II). זען זשורעכלינע
2. (ליפּ II). זען ברעסלינע
ברי׳סליניצע, די, ־ס (דאַברע: „קליינע, רויטע״) = ברעסלינע
ברי׳סלענע (שאפּ־ס 53: דאָס באַזונדערע יאַגדעלע פֿון דער ברוסניצע)
בריסלער קרויט (ווײַנר א); !בריסעל־קרויט (גאָל 26:22). זען בריסעלער קרויט
ברי׳סעלער קרויט, דאָס, בל״י (גאָל 25:22; סטו 223) BRASSICA oleracea gemmifera
ברי׳סעלער רוי׳זנקרויט, דאָס (אײַב 159). זען בריסעלער קרויט
ברי׳עדיקע קראָ׳פּעווע, די; בל״י (סטו 209) = ברײ־קראָפּעווע
ברי׳עווקע, די; בל״י (ש. דונסקי: „אין ביאַליסטאָקער געגנט״) = ברי:עכץ
ברי׳עכץ, דאָס; בל״י (א; גראַד; אָפּ 91; באש; בערל 50 – ק״ל; סטו 209). URTICA
ברי׳ענדיק; אד (פּרו־ש 42: „ברי:ענדיקע הערעלעך״) stinging hair
ברי׳ענדיקע קראָ׳פּעווע, די; בל״י (זא 51; סוצ 258:II; פּרו־ש 42). זען ברײ־קראָפּעווע
בריקווע, די, ־ס (א; אָפּ ר 8; דיב 13; ליפּ; נאָבל 48). זור״פּ
בריקעוו, דער; בל״י (א; אלעקס; יאַד; ייִגאַן; בינ 7; דיאַמ 110; וואַרשע, 69:1867/III/15; סטו 223; פֿרײַער, 6:1926/XI/3; פּיעט, כלאים א, ג) BRASSICA rapa
ברײ־קראָפּעווע, די; בל״י (גאָל 33:22) URTICA urens
ברי׳רה־פּאַראַזי׳ט, דער, ־ן facultative parasite
ברכי־נפֿשי־קנאָספּן (יונה בערקמאַן אין ירוש אל V, 105). פּ״ל
ברע׳גגעווי׳קס, דאָס, ־ן; לר״נ (פּראַג 37). כ״ט littoral plants
ברע׳גטרויב, די, ־ן; לר״נ (בה:ד, ע) COCCOLOBIS
ברעגיקע עפּלביימער; ל״ר (לוריע 108). אָפּמ
ברע׳זאָווע(ר) בוים, דער (א) = ברעזע
ברעזיווע; פֿע״ש. זען ברעזעווע
!ברעזיליען האָלץ (ליאַנדאַר 4: „פֿאַרב״). אנג.
ברעזינע; פֿע״ש. זען ברעזענע
ברע׳זיקע (גאָל 23 ב: בעראָזיקע). פֿ״גל בעראָזנדיקע; בערעזנדיקע BETULACEAE
ברעזן, אד ברעזע. פֿ״גל ברעזענע 1
ברע׳זע, די, ־ס (א; טיש; שאַץ; ליפּ 332, 345; לעי ב 189; נאַדיר 143:29 –

צוויי מאָל; סוצ 568; קאָרמ 97, 104, 206; קענ 72; שאפֿ 65:68; שאפֿ 37:81). פֿ״גל ברעזעבוים, ברעזעווער בוים, ברעזענע, בראָזע, בריאָזע, באַראָזע BETULA

ברע׳זעבוים, דער (א; י. פֿאַפּיערניקאָוו אין דרו, סעפּ׳/אָקט׳ 1969, ז 23; שאפֿ 67:40)

ברע׳זעדיקע (גיל 2, 7: בראָזנדיקע) BETULACEAE

ברע׳זעווע (ווערטערניק 37; ליפֿ 24: ברעזיווע). אַד ברעזע

ברע׳זענע

1. (באַרב; זווינ; כעלעמ; פֿרוזש; הירשב V:258, 259; פֿרץ III:127; אַד ברעזע.
2. (קאָלק; ליפֿ 11; דרייז 20) = ברעזע.

ברע׳זענע(ר) בוים, דער (א; באַרב; זאמד; זווינ; כעלעמ) = ברעזע

ברע׳זענע גריבע, די, ־ס (דרייז 21) = בערעזע־שוועמל

ברע׳זענע שוועמל, דאָס, ־עך (דרייז 21) = בערעזע־שוועמל

ברעזעס; ל״ר ברעזע

ברע׳זקעלע, דאָס, ־ך (שאפֿ 149:40). דימ ברעזע

ברעזשע, די, ־ס (א). זען ברעזע

ברע׳זשעבוים, דער (א). זען ברעזע

ברע׳זשענע, די, ־ס

1. (פֿוי; האָראָנ II:16). אַד
2. (א) = ברעזע

ברע׳זשענער בוים, דער (א). זען ברעזע

!ברעטלינג; !ברעטלינג־בעטקע. זען ווײַס מילעך־שוועמל

ברע׳כוואָרצל, דער; בל״י (ברוס 26; ברוס II:135) = ברעכנוס

ברע׳כיקער הושענא־בוים, דער [ShA'YNE] (גיל 12, 13: ברוכיקער הושענא־בוים) SALIX fragilis

ברע׳כיקער פֿוילבוים, דער (גיל 33: ברוכיקער פֿוילבוים) RHAMNUS flangula

ברע׳כנוס, דער; בל״י (אייב 947, 1082, 1682; גאַר 145; האַרק 408, 710; סטו 211); זוימען פֿון ברעכנוס־בוים

ברע׳כנוס־בוים, דער (אייב 945) STRYCHNOS nuxvomica

ברע׳נאַכצל; סל״ר (קאַרפּאַטן, צ יונין 1977/V/2) = בריִעכץ

ברענגראָז, דאָס (סוצ 581). פֿ״ל

ברענהאָלץ־בוים, דער (האַרק 220). נט״ט

ברע׳ניקער דאָרן, דער (סוצ 159). נב״ט. ׳סנה׳

ברען נעסטלן (טעללער [58]). אַרכ. זען ברענעצלעך

ברע׳נענדיקע קראָפּעווע, די; בל״י (סטו 209; שאפּ־ס 145; שוואַ י 66). זען ברײַ־קראָפּעווע

ברע׳נעדיקע קראָ׳פּעווע, די; בל״י (האַכ; חיימ II:52) = ברײַ־קראָפּעווע

!ברענעסעל (מ״פֿ). דטשמ. זען ברענעצלעך

ברע׳נעצל, דאָס; בל״י (א; אונג: טאַש א״א); ברענעצלעך; בל״ר (א; אונג) = בריִעכץ

ברע׳סטער (קאָל II:35). ס׳ פֿאַסטערנאַק

ברעסלי׳נע, די, ־ס
1. (ליפּ 22; ליפּ II; פּריל 43; פֿאלק 41:13). VACCINIUM vitis-idaea minus
2. (ליפּ 5; דרייז 11). זעץ באַרבאַריס
בשׂמים
1. (ז״פּ). נב״ט.
2. (קאַס 290). זעץ נעגעלעך
בתולה־בלום, די (זא 51) PARTHENOCISSUS
בתולה־פֿרוכטיקייט (א״ס:ליטײַ) parthenocarpy
בתו׳לה־קלעמאַ׳טיס, דער, ־ן (בה:ליטײַ, ע) CLEMATIS virginiana
בת־מי׳דבר, די, ־ס (בה:עבֿ) EREMOBIUM
בת־מ׳לכה־פּאַוולאָ׳וניע, די, ־ס (בה:ע; ד״ט) PAULOWNIA tomentosa
בֿ
בֿארצלקרויט (פּיעט, שביעית ט, א; ט, ה). ט״וו חלוגלוגות. נ״א
בֿורצל קרויט (טעללער [21]). ארכ. זעץ מייער

תּיקון־טעות צום מקורים־ווײַזער א

[דאָ גייען טעותן וואָס מיר האָבן געכאַפּט – טעותן וואָס מיר האָבן ניט געקענט אויסבעסערן אין מאַנוסקריפּט ווײַל דער מאַנוסקריפּט איז אויסגעקלאַפּט געוואָרן אין דער פֿאַרקאָמפּיוטער־תּקופֿה אויף דער עלעקטרישער שרײַבמאַשין.]

זוכוואָרט	דאַרף זײַן
אָסוויאַניצע	אָווסיאַניצע
אָנזוימענדיקע	[ס׳פֿעלט דער ענגלישער אָפּטײַטש:] Bessemianka

הוספֿות צום מקורים־ווײַזער א

אָ׳דערל, דאָס, ־עך (קאַזאַ 24). מ״ט vein
אדר מעניג (טעללער [54]). ארכ. זעז בערקעלע
אוי׳סלויפֿער, דער, ־ס (קאַזאַ 9). מ״ט vein
אולאָטריקסע (גרינ 24, 26, 30). זעז אולאָטריקס
אומגעצײַטיקטע טרויבן (מקור הברכה ט/2). נט״ט
!אומקרויטעכץ (קאַזאַ 37). זעז ווילדגראָז
אונדזער סאָסנע (פֿרומק 50). זעז וואַלד־סאָסנע
אורונדײַ (ארג פֿ 303)
אזעליא (זאַמע פֿ 396). אנג. זעז אַזאַליע
אָזשעניצע (שאַפּ־ס 143). איינצלפֿרוכט פֿון דער אָזשעניצע־קוסט (שאַפּ־ס
דיפֿערענצירט צווישן דער איינצלפֿרוכט, אָזשעניצע, און דער
זאַמל־נאָמען, אָזשענע וואָס וואַקסט אויף דער אָזשעניצע־קוסט)
איבש| איביש (טעללער [41, 54, 56]. ארכ. זעז ברוסטטיי
אייגל, דאָס, ־עך (לעוו מ; ז״פֿ) eye (of a potato)
איי׳דעלער קאַשטאַ׳ן, דער, ־עס (כאַצ III: 89); איי׳דעלער קאַ׳שטאַנבוים
(בולק 18). זעז איידל־קאַשטן
אייפּאַטאָ׳ריע (דאַנילאָוו 136, 160: יעווּפּאַטאָריום) EUPATORIUM
אייראָפּע׳ישע ווײַ׳נטרויבן, בל״ר (בה:ע; ד״ט) VITIS vinifera
!אײַריס (זאַמע פֿ 397). אנג. זעז איריס
אימאָרקן (מקור הברכה ט/2: „איגערקיס <אימאָרקן>”).
אימבר (טעללער [16 – צוויי מאָל, 24]). פֿע״ש. זעז אימבער
אינגרין (טעללער [54]). ארכ. זעז קבֿר־מירט
אלאע (טעללער [44 – (צוויי מאָל)] aloe
אַללאַק (מקור הברכה טו/1). זעז אָרקוש
אַלנט. פֿע״ש. זעז אַלענט
אַלפּילעריזשאָ (ארג פֿ 330: „אַ שפּיציק גראָז וואָס מאַכט די בהמות”)
אַלפּיסטע (ארג פֿ 314, 320)
אַמעריקאַנער ווערבע (ארג פֿ 303)
אַנאָנאַ (אליאש). זעז אַנאָנע
אנדארן קרויט (טעללער [30]) MARRUBIUM
אַנטאָ׳נער (וואַרשע: „גרויסע, טשוט־טשוט ווײַניק”; יאַד: „ווינטערדיק
עפּעלע”). אַנטאָנעווער
!אַספּערעגאָס (זאַמע 512). אנג. זען שפּאַראַגן; ספּאַרזשע
אפאסטעם קרויט (טעללער [67]). פֿע״ש. ארכ. זעז סקאַביאָזע
אפפיל [ל״י] – (טעללער [37])
אַראַזשאַן (ארג פֿ 303)
אַרוי׳פֿיקער בלאָ׳טע־ציפּרע׳ס, דער, אַרויפֿיקע בלאָטע־ציפּרעסן (לעמב X)
TAXODIUM ascendens
אַרמילאַ׳ריע (אינט) ARMILLARIA

Mordkhe Schaechter

PLANT NAMES IN YIDDISH

A handbook of botanical terminology

YIVO Institute for Jewish Research
New York, 2005

Mordkhe Schaechter

Plant Names in Yiddish

A handbook of botanical terminology

© 2005 YIVO INSTITUTE FOR JEWISH RESEARCH

All rights reserved

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the written permission of the publishers, except by a reviewer who may quote brief passages in a review.

Picture credit: Al. Sokolovski, BOTANIK, translated by L. Prusman and Y. Schupak, Kiev, 1928

Design and Layout: Boris Budiyanskiy

Cataloging-in-Publication Data

ISBN # 0—914512—49—8

Printed in USA

Publisher's Preface

YIVO is very pleased to present the reader with the handbook *Plant Names in Yiddish* by Dr. Mordkhe Schaechter. The author began preparing this book back in the 1960s and for various reasons could not publish it until now. The body of the book was completed in the late 1970s, the introductory chapters — in the 1990s. Since Dr. Schaechter was unable to complete it, that task has been left to us. Thus, credit for completing the book is YIVO's; much greater credit is due to Dr. Schaechter's chief assistant, David Braun of the Massachusetts Institute of Technology; and above all, to the author himself.

The reader should be aware that YIVO, in the person of the writer of this preface, saw to the proofreading of the introductory chapters (the body of the work was typed on an electric typewriter in the days before computers were common and was proofread at that time); and oversaw the process of printing and publication. No attempt was made to edit the body of the work in any way, so the reader will note that here and there, there are inconsistencies (for example, the author thanks a number of people who have since died without, of course, noting that fact). For technical reasons, the chapter "Plants Names and their Sources" is incomplete, including only the letters alef, beyz and veyz. When a second planned volume is published, we expect to include the rest of the bibliography.

The reader will also note that the computerized chapters use a different typeface from the typewritten ones. This should present no problem provided the reader bears in mind, for example, that where italics were used on the computer, underlining was used on the typewriter.

So the book is now available to all those who will enjoy reading and consulting it. We know that you share our joy!

On behalf of the YIVO Institute for Jewish Research
Dr. Paul Glasser
March 2005

Contents

Publisher's Preface 4

I. Introductory Sections 7
1. Foreword 8
2. Preface 11
3. Introduction: Yiddish Botanical Terminology 14
   a. The Name of a Plant 14
   b. The Appurtenance of a Plant 15
   c. Old and New in Yiddish Botanical Nomenclature 16
   d. Popular Nomenclature and Systematic Terminology 25

II. Instructions for the User 29
1. How to Use *Plant Names in Yiddish* 30
2. On the Trilingual Latin-English-Yiddish Dictionary 32
3. The Key to Proper Names 34
4. The Geographic-Ethnic Index 36
5. On the Source Index 44
   a. Essence 44
   b. Ordering 45
   c. How Sources are Cited 46
   d. Cross-References 47
   e. Abbreviations and Symbols 48

III. Linguistic Instructions 49
1. Gender 50
2. Plural 52
3. Pronunciation 54
4. Orthography: Orthographical and Morphological Variants 55

IV. Editor's Accounting 57
1. Sources Used 58
   a. Spoken Yiddish 58
   b. Written Yiddish 59
2. Problems of Identification 62
   a. Ethnobotanical Terms 62
   b. English Terms 64
   c. International Terms 64

3. Problems of Standardization 67
a. Usage of Farmers and Teachers of Botany and Yiddish Language 67
b. Scope, Quantity and Other Problems 71

V. Symbols, Abbreviations and Sources:
Bibliography and Informants, Supplement to Bibliography 75

VI. Multilingual Section 157
1. Latin-English-Yiddish Taxonomic Dictionary 158
2. Plant Names and Their Sources 287
Supplement to Sources 383
Errata to Sources 384

VII. English Section VII
1. Preface VIII
2. Introduction: Yiddish Botanical Terminology XI
3. Guidelines XXXVII
4. English Index to the Latin-English-Yiddish Taxonomic Dictionary XXXXIV

VII. English Section

קאַרטאָפּל.

1. Preface

Until its publication, *Plant Names in Yiddish* (henceforth: *PNY*) went through several stages. After the publication of a smaller project, "Names of trees and shrubs," whose theoretical part was published in the journal *Yidishe Shprakh* (vol. XXVI, 1966, pp. 56-80), objections were raised: why only trees and shrubs? How about flowers? How about vegetables, especially those virtually unknown in Eastern Europe? And we ourselves added: How about the aquatic plants the pedagogue and writer A. Golomb wrote about in Yiddish? And the mushrooms and toadstools? And the medicinal plants – how can one understand the Yiddish booklets on folk medicine if we don't clarify the meanings of the various botanical terms in them? And how can we possibly ignore the industrial plants about which quite a bit was written in Yiddish, especially in the Soviet Union? And generally the botanical terms that were taught in Yiddish schools in Eastern Europe?

By thus expanding the scope of our project we soon realized that the result would just be overwhelming, beyond the capabilities of an individual. Therefore it was decided to leave out many terms in the fields of phytomorphology, phytoanatomy, phytophysiology, phytoecology, phytogeography, and phytogenetics, as well as paleobotany, all of which would be left for a later hoped-for encompassing project, "Terminology of Life Sciences in Yiddish." As a result, what we were left with in the final analysis was just plant names, i.e., phytotaxonomic terminology of a descriptive and prescriptive nature, as well as a select number of morphological terms found in various Yiddish manuals of botany and agronomy

Authorship. Although *PNY* has only one compiler, it is in essence largely a collective work. It could not have been accomplished without the many compilers of Yiddish textbooks and readers on the natural sciences and geography, the translators and authors of travelogues, the terminologists and lexicographers, the dialectologists and collectors of regional lexicon, prose writers and poets with an eye for natural phenomena. Their indi-

vidual contributions are acknowledged in the "Yiddish Terminological Sourcefinder" in *PNY*.

Of direct assistance were primarily the tens of informants who most graciously supplied botanical nomenclature. (Their names are listed in the chapter "Symbols, Abbreviations and Sources: Bibliography and Informants"). We also received assistance in various ways: some individuals supplied us with relevant source material: Khanele Buler, Marshall Burgin, Leybl Kahn, I. Pushett. Others sent in names of plants, clarified meanings of obscure terms or supplied bibliographic data: Prof. Robert Austerlitz, Tsvi Ayznman, Hirsh Osherovitsh, Zachary M. Baker, Y. Elberg, Dr. Paul Glasser, Meyer Horowitz/Hurwitz, Prof. Bertram Kabak, Nekhome Winer, Beatrice Silverman-Weinreich, Tsvi Talshir, Sore Zylberman, Dr. Yitskhek Niborski, Charles Nydorf, Dr. Rakhmiel Peltz, Eliezer Fränckel, Elinor Robinson, Yankev-Tsvi Shargel, Z. Schñadower, Eli Shekhtman. To Dr. Itzik Gottesman, I owe a special debt of gratitude for putting at my disposal the Yiddish terminological treasures contained in several extremely valuable collections in the YIVO archives. Also, thanks go to Adam Whiteman for his assistance in matters of computer use.

For editorial assistance we are indebted to Uriel Weinreich, who managed to read the first version of "Names of Trees and Shrubs in Yiddish" up to *Cupressus sempervirens* a week before his untimely death; as well as to M.-M. Shaffir and Bella Schaechter-Gottesman, who read the introductory chapters and made valuable observations.

Special thanks are due to my wife Charlotte/Tsharne Schaechter, who in the first stage of this project (1963-67) immersed herself together with me in the world of plants – went to botanical gardens, parks, forests, read botanical literature. Eydl Schaechter (now Reznik) edited (1980-1982) the material with utmost care, precision, reliability and expertise which never ceased to amaze me. Binyumen Schaechter helped to edit and type out an initial version of the first few dozen pages of the "Yiddish Terminological Sourcefinder" (1983-1984); Susana Wolkowicz went through the "Yiddish Terminological Sourcefinder" and bibliography in 1985/86 and unified them in accordance with the principles which the author established for this book; David Braun completed part of this work and prepared the colossal amount of material which is included in this first volume of *PNY* in camera-ready form during the summers of 1987-93 and the academic year 1992-1993, part on an electric IBM typewriter (1987-90), part on a word processor (1991-93).

The picture would not be complete without mentioning the generous subsidies by the late Takhne (Tanhum) Brise, as well as the Judah Zelitch Foundation for a Living Yiddish, the Meyer and Tzippe Fruchtbaum Foundation, the Binyumen Shekhter Foundation for the Advancement of Standard Yiddish, and the Shmuel and Sime Kaplan Fund of the League for Yiddish. Without them *PNY* would have ground to a halt at an early stage.

At the final stage (1992), the generous contributions of: Shelby Shapiro, as well as Wolf Arzt, Dr. D. Guralnick, and Dr. Martin Peretz (in the memory of his mother Elke Peretz, née Weberman, one of the valuable informants for *PNY*) should be gratefully acknowledged.

2. Introduction: Yiddish botanical terminology

'There aren't any plant names in Yiddish'

The supposed dearth of Yiddish botanical terms is an old stereotype that has haunted the Yiddish speech community for generations. It has been repeated countless times, even by those who might have been expected to know better. Maurice Samuel (1943:194), for example, claims that "when it comes to harebell, clover, gardenia, dahlia, gladiolus, rhododendron, broom, clematis, fuchsia, cowslip, hyacinth, the word does not exist in Yiddish, except as a violent transliteration out of German or Russian." Little did he realize that the English, German and Russian names of most of these plants are – to use his description – nothing but a "violent" loan of the international term, which usually consists of a Latin or Greek root with a Latin ending: *Gardenia, Dahlia, Gladiolus, Rhododendron, Clematis, Fuchsia, Hyacinth.* What European language does not call these plants by their Latin-Greek name? The Latin name *Dahlia*, for example, is used in Dutch, English, Finnish, French, German, Hungarian, Italian, Norwegian, Polish, Portuguese, and Swedish. *Gladiolus* is used in all of the above languages, as well as in Albanian, Bulgarian, Czech, Danish, Serbo-Croatian, and Spanish. The Greek-origin *Rhododendron* is the term used in almost every European language. If the Yiddish *hiatsint* (used by, for example, the Yiddish poets Itsik Manger, Leyb Naydus, Pesi Hershfeld-Pomerants-Honigboym) is a "violent" loan, what are the Russian *giatsint*, Ukrainian *hiatsint*, German *Hyacinthe*, Czech, Danish, Dutch, Slovenian, Swedish *hyacint*, Polish *hiacynt*, Spanish *jacinto*, French *jacinthe*, Italian *giacinto*, Hungarian *jácint* (Balashev 1970: 109)? Even the Hebrew *yakinton* is just a "violent" loan of this universal term.

Calques

Furthermore, hundreds of plant names in English, German, Russian, and other languages are loan-translations – calques – from the international, Latin-Greek term: for example, Mimosa pudica (German *schamhafte Mimose*, Russian *mimoza stydlivaja*, Yiddish *shémevdike mimóze*, etc.), Impatiens noli-tangere (German *Rührmichnichtan*, English *touch-me-not*, Yiddish *rírnitl/rir-mikh-nisht-ón/nisht-rír-mikh-ón*). And if they are not calques from Latin-Greek, they are calques from each other: *forget-me-not*, German *Vergißmeinnicht,* Russian *nyezabudka*, Polish *niezapominajka*, Yiddish *ni(sh)t-fargés-mikh/fargés-mikh-ni(sh)tl/fargésnitl* (in various textbooks)/ *gedénkmirl* (in the works of Moyshe Nadir and Moyshe-Leyb Halpern). Nor is this phenomenon confined to Indo-European languages.[1]

The Ukrainian *jablonka rajska/jablinka rajska* (Makowiecki 1936: 277), the German *Paradiesapfel* (which also means 'tomato') and the Yiddish *ganeydn-epl* all go back to the international (Latin) Malus paradisiaca. There is nothing 'violent' in the transliteration, transcription, or translation of these terms. It is a most natural fact of (terminological) life.

Terms from Yiddish ethnobotany

Not even scientific-systematic terminology, let alone ethnobotanical terminology, consists, however, entirely of loan words and loan translations. Yiddish ethnobotany has supplied us with terms for the European elder (Sambucus nigra) – *rúkhes-shtékns*, *shéydim-shtékns*, and *meshúgene gráypelekh* (Khayes 1938: 296), for the glorybind (Convolvulus) – *shlénderl*, for the common dandelion (Taraxacum officinale) – *miekhblum*, *blínde blum*, *pékhbliml (*Stutshkov 1950: 210; Biber 1939: 40); for the genus Amanita – *meshúgene shvémlekh*; for the bladder silene (Silene cucubalus) – *krigelekh*.

One of the terms for willow is *sháyne-boym* (from *hoysháyne >hesháyne >sháyne* – 'willow twigs used ritually on the holiday of Sukkoth'). *Shayne-boym* has been noted in the writings of Mendele Moykher-Sforim from 1864, as well as those of A. Golomb et al. from the 1920s. Among the ethnobotanical terms in use in Palestine, *khaves faygn* 'Eve's figs' for bananas (Sheskin 1954) must be registered.

Considering the traditional revulsion at the pig, the epitome of ritual impurity in Jewish law and life, it is interesting to note how many Yiddish ethnobotanical terms refer to the pig: *kh//ázer-bónen* (among Alsace Yiddish

1) The Hebrew terms for Arenaria, Asplenium, Marsilea, Thuja, Casuarina, Alnus, Ficus, Forskahlea, Protaceae, Grevillea, Anabasis, Noëa, Chenolea, Bassia (=Madhuca), Digera, Boerhaavia, Bougainvillea, Phytolacca, Agrostemma, Velezia and many others are outright loans. The Hebrew words for Ophioglossum, Polypodium vulgare, Adiantum capillus veneris, Spermatophyta, Dicotyledoneae, Salix babylonica, Juglans regia, Morus nigra, Morus alba, Chenopodium ambrosioides, Tetragonia expansa, Trianthema petandrum, Agrostemma, and dozens of others are calques. All in all, over three-fourths of Hebrew botanical terminology are loans or loan-translations from Latin-Greek or from German — "'violent transliterations" in Samuel's words (1943).

speakers); *kházer-blum* (in Lithuania) – 'plantain'; *kházer-nisl* 'acorn'; *kházershe béblekh* 'henbane'; *kházerlekh* in certain Central Yiddish areas: B´dzin, Szczekociny) – 'gooseberries'; *kházer-épelekh* (in Wieruszów, Poland – 'tomatoes'; in Suceava, Rumania – 'wild apples'); *kházer-krígelekh* and *kházershe krígelekh* – synonyms of *kházershe béblekh*. Furthermore: *kházershe yágdes* (in Northern Yiddish); *kházershe ríbelekh* (Malva neglecta), etc.

A peculiar semantic change, discovered only during the past few years, occurred in the case of *éylbirt* (MHG *ölber* > *éylber* > *éylbert* > *éylbirt*). While it is generally known as one of the words for 'olive', along with *maslíne* and *olív(ke)*, *éylbirt(n)* – realized in Central Yiddish as /aylbit(n)/ – it turns out, has come to mean 'sunflower' (sg./pl.) and 'sunflower seeds' (plurale tantum) in large sections of Congress Poland, especially in the Kielce-Lublin area. The common link between 'olive' and 'sunflower seeds', of course, is the production of oil, for which both are used. In literary usage, *éylbirt* for 'sunflower' and *éylbirtn* for 'sunflower seeds' is relatively rare.

The introduction of botanical terminology in the Yiddish language

Old beliefs never die, they merely change. Thus we hear and read that it was the Yiddish day-school movement in interbellum Eastern Europe that introduced botanical terminology. Of course, the school movement in Eastern Europe did enrich the Yiddish language with numerous loan words and new coinages for plant names, organs, and functions, but the foundation and the 'lower floors' of Yiddish botanical terminology can be found in much earlier periods.

1. Not only from such printed sources Lifshits's Russian-Yiddish dictionary do we draw botanical terms, but they are found in much earlier texts. We encounter the Old Yiddish term for 'willow' in the *Seyfer Hamagid*, and the Yiddish term for 'mulberry tree' in *Brantshpigl* (1676) and in various other sources. As long ago as 1290, one finds in a manuscript (see Perles 1887; Timm 1977) the Old Yiddish terms for 'fern', 'mountain ash', 'hemp', 'saffron', 'fennel', 'mallow', 'box tree', 'sagebrush', 'laurel', 'elder' (for which Samuel claimed [in 1943!] that Yiddish had no term), 'willow tree', 'mint', 'poppy', 'cherry', 'anise', 'rute', 'reed', etc.
2. In two books on popular medicine dated 1474 and 1509 (Bernstein 1953), we find the Old Yiddish terms for 'elder', 'walnut', 'laurel', 'fig', 'almond', 'flax', 'saffron', 'ginger', 'garlic', 'horseradish', 'pear', 'apple', 'lily', etc. Preger's Yiddish tourist guide (1650) lists 'rosemary', 'mustard', 'grapes', 'green peas'.
3. Through the centuries, Yiddish Bible and Talmud translations, exegetic literature, and popular treatises on Jewish law and custom

have all referred countless times to Yiddish plant names, especially those with halakhic relevance. Among the Yiddish lexical items in rabbinical responsa (Bar-El 1977) we find a variety of cherry (*amaréln*), 'leek', 'melon', 'pomegranate', 'anise', etc. The five species of grain of ritual importance, for example – wheat, spelt, barley, rye, oats – have had Yiddish terms all through the history of Ashkenazic Jewry (Kosover 1958: 16-17).

Yiddish terms for the five vegetable species that are halakhically appropriate for the Passover ceremony have been documented at least since the 12th century (Kosover 1967: 243 ff). The Yiddish terms for 'charlock', 'wormwood', 'leek', 'lettuce', 'horseradish', 'parsley', 'chervil', 'chicory', 'cherries', 'sour cherries', 'apple', 'pear', 'plum', and 'nuts' are many centuries old.

Turning to modern Yiddish literature: the poet Nokhem Yud (1932: 131-132) depicts in loving terms nine species of mushroom in just one poem: *kézerl, mókhever, buravík, talstúkhes, rízhikes, vólvenkes, vórtsl-shvémlekh, híntishe shvémlekh, púlvershvom.* An average reader reminisces in a letter to the editor[2] about seven species of mushroom in his native town.

Morphophonemic changes

The age-old Yiddish botanical terms, of course, underwent the morphophonemic changes that occurred in the Yiddish language through the ages.

1. **Vermut* 'wormwood' suffered the unstressed vowel reduction so common in Yiddish, turning into *vermet,* attested in the writings of Wertheim (1736), Khay-Odem (Bernstein 1955), Sotenever (1851). The word for 'carob' (Ceratonia siliqua) has developed from the German *Bockshorn* through *bókshorn >bóksor >bókser >boks >boksl,* all stages well attested in the literature and in the spoken language (the last two in Central Yiddish, especially in Transcarpathia).
2. The international term Fuchsia (in Polish: *fuksja*) is rendered either as *fúksye* (Golomb 1922; Horovits 1929; Yunin 1974), or as *fuks* (Abelson 1915), or as *fuksl* (Hirshbeyn 1916). But while *fuks* and *fuksl* are recent literary attempts at morphophonemic integration, probably consciously done, the same cannot be said of (a) *níle-bárlekh, yenkíper-bárlekh, kol-nídre-bárlekh,* (b) *shíkse-bárlekh* or of (c) *ertsisról-épelekh, reshkhóydesh-rétekhlekh, shíker-níslekh.*

   a. At first blush the Southeastern Yiddish (henceforth SEY) series *níle-bárlekh, kol-nídre-bárlekh, yenkíper-bárlekh,* is inexplicable. Folk etymology has interpreted these terms to mean 'pears that mature around Yom Kippur' or the Day of Atonement. As a matter of fact, however, most varieties of pears mature in the fall, around that time of year. The correct explanation must be sought

2) Louis Garber, in *Forverts*, New York, November 15, 1972.

elsewhere. In the Ukrainian language there is a variety of pear *hruša hnyl'ka* (Makowiecki 1936: 277), corresponding to the Polish *gnilki*. The term *hnyl'ka* and the variant *hnyl'a* were adopted by the coterritorial speakers of SEY, for whom /h/ is non-phonemic, and this loanword *nile* (with the explanatory second element *barlekh* 'pears') thus landed in the middle of 'liturgical territory', *nile* (Neilah) being the closing series of prayers on Yom Kippur. After *nile-barlekh* was rationalized as a derivative of Neilah, a wiseguy (*a lets*) must have launched the next step and then yet another step: *kol-nídre-bárlekh* (Kol-Nidre – the most solemn prayer on the eve of the Day of Atonement – the chronological opposite of Neilah) and *yenkíper-bárlekh* (*yenkíper*, a 'descendant' of Yom Kippur, the Day of Atonement), or 'Day of Atonement pears'. The result: a Day of Atonement series of pseudoritual synonyms, all denoting the same variety, the cognates of the Ukrainian *hnyl'ka*, with no factual – chronological or ritual – connection to the Day of Atonement. All three terms have found their way into Literary Yiddish: *kol-nídre-bárlekh* occurs in the writings of Mendele Moykher-Sforim, Sholem-Aleykhem, Eliezer Shteynbarg, and Naftole Gros, *níle-bárlekh* in the writings of Yankev Fridman, *yenkíper-bárlekh* in the writings of Meylekh Ravitsh, all of whom are strongly influenced by SEY, that is, by the Yiddish of Ukraine, Bessarabia, and East Galicia.

b. Another instance of hitherto unexplained but not inexplicable word formation is *shíkse-bárlekh* 'Gentile-girl pears', with a further development to *shíksedike bárlekh* (for example, in the poetry of Trakhtenberg [1935]). This term too has no intrinsic factual relation to girls, Gentile or Jewish, for that matter. *Shíkse-bárlekh* is another case of folk-etymological reinterpretation – serious or in jest. It is, I assume, the Yiddish transformation of the Ukrainian *syhička* (Makowiecki 1936: 274), again with the loss of nonphonemic /h/, as was the case with *níle-bárlekh,* from the same general SEY area.

c. To this writer, one of the underlying explanations for *níle-bárlekh, kol-nídre-bárlekh, yenkíper-bárlekh, shíkse-bárlekh,* as well as *Ertsisról-épelekh* 'crab apples' and a number of others, is humor, a universal driving force in word formation (Havers 1931).[3] Humor must have been at work in the coining of *reshkhóydesh-rétekhlekh* (Hebrew *rosh-hodesh* 'the beginning of the lunar month', a half holiday), a variant of *khóydesh-rétekhlekh,* which

---

3) On the subject of humorous, parodistic word formation, see also M. Weinreich (1973, III: 243-250).

in turn is a loan translation for the name of Raphanus sativus radicula, named 'lunar radish' in a number of European languages (Polish, Ukrainian, Rumanian, etc.). The first step – from 'lunar radish' to *khóydesh-rétekhlekh* – is simple: calquing. The next step, however – *reshkhóydesh-rétekhlekh* – is a humorous further development.

3. A word with many synonyms in Yiddish ethnobotanical terminology is 'pine cone'; *shíshke* (with its northern variants *síske, síshke, shíske*), *shíshnik, shlóf-bérele, shlófepl, shlófépele*, the last two variants appearing in the writings of Y.-M. Lifshits and Y.-L. Perets. Here again we find a branching-out that possibly includes a humorous formation. *Shlóf-bérele* 'sleep berry' and *shlóf-épele* (pronounced /shlufepele/) 'sleep apple' are calques from a number of Slavic languages, where the term 'sleep berry/sleep apple' is based on the belief that putting a pine cone under one's pillow would induce sleep. The coinage *shlúfképele* (for example in the works of Elyezer Shteynbarg) and *shlúfképl* (in the works of Y. Metsker and Y. Hesheles) is folk-etymology pure and simple. The next stage of development, *shrúf-képele* 'bolt head', with *shluf* 'sleep' reinterpreted as /shruf/, SEY for *shroyf* 'bolt' (screw), is either spontaneous folk-etymology or a tongue-in-cheek remodeling of a word which in its previous stage was clearly understood as a sleeping aid. The breaking of the etymological tie could have been the result of playfulness. At any rate, while *shlófépele/shlúfépele* is 'only' a calque, *shlófképl, shlófképele, shrúf-képele* are all internal Yiddish developments.
4. A question that is often raised is, where does *kúres-bárlekh* come from? This term is a link in the evolutionary chain *beys-hakvóres >beysakvúres >beysakúres >kúres*, with the elimination of the /v/ in postconsonantal position in some words in a large area of Southern Yiddish (for example, *tsvíshn >tsíshn, tsvúgn >tsúgn, kvurt >kurt*) (Mieses 1924: 66). In other words, *kúres-bárlekh* stems from *beys-hakvóres-bárlekh* – pears growing in the cemetery, that is, wild pears, a synonym for *váldbarlekh, vílde bárlekh, dz(h)í(tsh)ke bárlekh, dz(h)í(tsh)kelekh*, etc.

Plant names in idioms, proverbs, and similes

Many Yiddish plant names have become part-and-parcel of Yiddish idioms, proverbs, popular similes: *kebébe mit lákrits, hándlen mit kébebe* (*kubébe/kebébe/kabébe* being the Yiddish term for Piper cubeba; *lákrits*, the cognate of the English *licorice* – the term for Glycyrrhiza); *farfáln vern vu der shvártser féfer vakst* 'to disappear without a trace' (*shvártser féfer* – the Yiddish term for Piper nigrum); *shtark vi a demb* 'strong as an oak', *hóy(e)kh vi a sósne/topólye* 'tall as a pine/poplar', *a noz vi a barbúlkele* ' a

bulbous nose (like a potato)', *sheyn vi a karefírer ésrig* 'good-looking as an ethrog (Citrus medica ethrog), imported from (the island of) Korfu', *shmekn vi a royz* 'fragrant as a rose', *lign vi a hunt in krópeve* 'be inconspicuous as a dog in nettle', *vaksn vi shvémlekh/pitserítsyes* 'to mushroom'.

Embarras de richesses: synonyms

It is a well-known fact in comparative dialect geography that plants introduced relatively late – such as potato, tomato, peanuts, sunflower – display a vast variety of synonyms, resulting in a checkered linguistic map. Some languages covering a large area possess dozens of geographically distributed synonyms for these plants. Yiddish is no exception.

1. 'Potato' is regionally known as *búlbe, búlve, bílve, kartófl(ye), kartóplye (!), érdepl, ekhpl, ríblekh, barbúlyes, zhémikes, mandebérkes, bánderkes, krumpírn,* etc. One town in Galicia, Sanok, at a crossroads of languages and cultures, boasts five different synonyms for 'potato': *kartóflyes, zhémikes, bílves, érdepl*, and *bánderkes* (Noble 1965: 48).
2. While Literary Yiddish is content with two synonyms: *pomidór* and *tomát*, Spoken Yiddish is much richer in synonyms for 'tomato': *tréyfener épl, shmád-épl, kházer-épl, baklazhánes, róyte, bandúres* (in Palestinian Yiddish), etc., the first three reflecting the fear, lasting well into the 20th century, of eating this supposedly dangerous fruit (see Prilutski 1938), even after it had been declared by a number of rabbis kosher and fit to eat. Simon (1960: 43) recalls in his memoirs how he was derided in his young adulthood by Ukrainian Jewish schoolmates who did eat tomatoes: "You'll get used [to the tomatoes], you dyed-in-the-wool *Litvak* [Lithuanian Jew], and you'll love them."
3. 'Peanuts' are known in the various regions of 'Yiddishland' as *rébeníslekh, moyshe-rabéyne-níslekh, ertsisról-níslekh, (a)merikáner níslekh*, *marokáner níslekh, kitáyske níslekh* ('Chinese nuts'), *shtróyene níslekh* (e.g., in Radom), *(fi)stáshkes*, etc.
4. For 'sunflower' Yiddish possesses *zúnroyz, royz* [4] (with the variants *reyz, zúnreyz, zínroyz, zínreyz*), *zúnblum, levóne-kvéyt, levóne-tshátshke, levóne-sóneshnik* (in Mohilev-Podolsk), *sóneshnik, shóntshenik, tshóndzhenik, áylbit, sháynperl* (in Moldavia), *zúmerglants, éyerblúmen/áyerblímen, tábikblímen,* etc.
5. Oranges are variously known as *marántsn, pomerántsn, aplsínen/aplsínes, paltshínes, portugáln* (the term used for centuries in the Land of Israel). From *aplsínes/apltsínes*, of Russian derivation,

4) In addition to the basic meaning 'rose' and 'sunflower', *royz* – along with *blum/blim/bloym/bleyml/blayml, kveyt*, and *tshátshke* – is used regionally as the generic term for 'flower'.

through *apltshínes* (*sabesdiker losn*!) and metathetically attained *paltshínes*, popular etymology has treated us to the following gem: *palestínes* 'Palestine fruit'!

Among the names of plants, plant parts, and fruits possessing a bewildering assortment of synonyms and variants in Yiddish ethnobotanical terminology are also the following:

6. Red radishes are variously known as *(resh)khóydesh-rétekhlekh, réte(kh)lekh, shóntse rétekhlekh, róyte rétekhlekh, (resh-khóydesh-) ríbelekh, róyte ríbelekh, redískelekh* (see paragraph on humor above).
7. 'Turnip' shows up as *brúkve, bríkev, brús(h)ke, brútske, krútshke, grízenes, ribn, váse markhávkes*, attesting to the ability of languages in contact to influence each other.
8. Another illustration of the bewildering asssortment of plant names in Yiddish are the terms for sorrel. Harkavy, in two of his early dictionaries (1898a, b), refers the reader from *shtshav* to *shtshavéy* 'sorrel'; he lists only *shtshavéy* in a third dictionary (1900). In the last of his dictionaries (1925), after incorporating all of Lifshits's lexical items, Harkavy lists *shtshav* and *shtshavéy* as synonyms, as well as Lifshits's *kvaséts*.[5] He does not list the Central Yiddish ('Polish Yiddish') vintage *shtshuf* and *khtshuf*, let alone the rarer forms listed below.

The Thesaurus of the Yiddish Language (Nokhem Stutshkov 1950: 223) is more inclusive: *shtshav, shtshávye, shtshavél, shtshavéy, tsvey*, and *kvaséts*, but it too omits the Central Yiddish *shtshuf, khtshuf, tshákhets* (Erlikh 1982: 143), and the archaic *ámper*. Weinreich's dictionary (1968) lists *shtshav* exclusively, the most commonly used term in American Yiddish, corresponding to both Polish *szczaw* and *Ukrainian ščav*. Tsanin's dictionary (1982) is the only one that does not omit *shtshuf* (etymologically rendered as *shtshov*); indeed, it is the sole form he lists.

a. In belles-lettres, *shtshuf/khtshuf* occurs in the works of M. Burshtin, Y. Emiot, B. Glazman, S. Horontshik, Khayim Krul, Y. Opatoshu, and Y. Perle (Schaechter 1986 a: 172-173, 283).

b. In the mainly Soviet Yiddish competition between the variants *shtshávye* and *shtshavél* (as in *hózn-shtshavél*), *shtshavl* and *shtshavéy*, the latter seems to have gained the upper hand and has thus been standardized – at least for Soviet Yiddish – in the Russian-Yiddish Dictionary (Shapiro *et al.* 1984) along with *shtshav*.

Not recorded in any dictionary are *shtsha, tshákhets, shtshave* (Maltinski), *shtsháver* (Kolodni).

---

5) Actually, *kvásets* does not refer to Rumex acetosa, but to another species, Rumex acetosella.

9. Sweetflag (Acorus), too, possesses a plethora of regionally varied synonyms and variants: *(d)zháver, sháver, shóver, shéver, sháber, shaván, shuváres, áyer, kálmes, kólmes, kvítshers, fáyfelekh, lépekhe, lépak*. In belles-lettres we encounter only the following variants: *zháver, sháver, kvítshers*, as well as the Russianizing *aír* (bisyllabic), preferred by the Yiddish school movement to the colloquial *áyer*, partially because of homonymophobia, the latter being homonymous with *áyer* 'your'.
10. Burrs used to play an important role on Tishebov (the ninth day of Ab, commemorating the destruction of the First and Second Temples). There was a custom, it seems, in all of Eastern Europe for boys to cause mischief on that day by throwing burrs into the beards of men and into the hair of women, especially young girls. In various parts of the Yiddish speech area, burrs were known as *bérelekh* and *tíshebov-/tíshebu-bérelekh, tíshebov-bérshtlekh* and *bérshtlekh* (*bershtl* 'brush'), *tíshebov-kémelekh* and *kémelekh* ('combs'), *shtékhlkes* (*shtekhn* 'to prick, stab, sting'), *shtekhúfkes, shtékhenes, shtékekhts, shtékhe(r), shtákhe, shtákhl-epl, shtékh-képelekh, kóltenes, koltns, búdikes/búdzhikes, shíshkes (sískes, síshkes, shískes), kólkes, skáyes, krétslekh, kíbes, klétes, tsápelekh, bérzelekh* (Shapiro *et al.* 1984: 486), *bír(i)kes, lópekhes*, and – *tíshebovlekh*.
11. Blackberries were regionally known as *bérelekh, shvártse bérelekh, yág(e)des, shvártse yág(e)des, zápres* (Rabakh 1952: 61), *bórefkes, brúsnitses, ózhenes*. Even for 'bud', a plant organ with little everyday use, Yiddish has, according to my observations, nearly a dozen synonyms: *knosp, knespl, butón, eygl, shpríts-éygele, shpróts-képele, knop, knepl, púpke, pupítshkele, pisk.*

Beginnings and geographic expansion

The historical development of Yiddish botanical terminology can be viewed not unlike geological strata – some terms coming in solid chronological succession, others in patches interspersed in the solid strata.

The first four strata can be defined as the linguistic material of Hebrew-Aramaic, Romance, medieval German, and Slavic derivation – the components[6] that entered into the fusion we know as the Yiddish language. They represent the following:

a. The vernaculars of the Jewish immigration to the Rhine-Main-Moselle are in the 9th and 10th centuries: Zarphatic and Italkic,[7] that is, the Jewish vernaculars previously known as Judeo-French and Judeo-

6) We follow M. Weinreich in his preference for *component* rather than the older *element*.
7) The terms *Zarphatic* and *Italkic* are Birnbaum's (1979: 67). In M. Weinreich's (1973, I: 105 ff.) terminology: *Western* and *Southern Loez*.

Italian (for more details, see section 'East vs. West', below).

b. The medieval German dialects these immigrants encountered there and later in various areas of what were to become Upper, Central, and – to a lesser degree – Lower German speech areas.

c. The Hebrew-Aramaic elements that had entered the incipient Yiddish language through various channels: as a substratum preceding (Birnbaum 1979: 58) or contemporaneous with Zarphatic and Italkic, as an adstratum from the Hebrew and Aramaic texts of prayer and study.

d. The older Central and East European stratum, consisting of loans from coterritorial West Slavic languages: Old Czech – through the mediation of Western Canaanic (M. Weinreich 1973; I: 83-89; III: 12-80), for example *kreyn* – and Old Polish (for example, *szczaw>shtshov>shtshuf>khtshuf*), was the result of eastward migration and settling of West Slavic lands.

e. As Jewish migrants moved further east, an East Slavic stratum – Ukrainian and Byelorussian – was added. This stage had its highpoint with the Jewish agricultural colonization in Ukraine, Bessarabia, Byelorussia, and Crimea, where the Yiddish speech community came to know first-hand, for example, the varieties of wheat – *banátke, arnaútke, khersóner gírke*, etc. advertised for and by grain dealers in the periodical *Kol-mevaser* in the 1860s. The settlers came to know useful steppe plants, as well as weeds. *Kuráy* (genus Salsola, called Russian thistle in English), for example, is mentioned countless times in Yiddish literature referring to Jewish colonization in Ukraine, as well as the more recent colonization in Argentina, in the works of such writers as B. Epshteyn, Elye Gordon, Note Lurye, Noyekh Lurye, Leyb Kvitko, and Elye Spivak (for more details, see the section on agricultural terminology below).

f. Geographically and linguistically peripheral in the development of Yiddish botanical terminology in Eastern Europe were the Jewish communities to the north and south of the Slavic heartland and to the south of the Carpathian mountains. Plant names of Estonian, Hungarian, Latvian, Lithuanian, Rumanian, and Slovak provenience had local currency but failed to gain literary acceptance, with the partial exception of the Moldavian dialect of the Rumanian language in Bessarabia.

g. Difficult to place chronologically but clearly Eastern European are the various internal Yiddish developments – new, anonymous coinages, semantic shifts – mentioned above.

h. The next stratum – like the preceding one – was not the result of contact with coterritorial languages, but the consciously sought influence of a non-contiguous language: the Germanizing attempts

of the Maskilic (Enlightenment) and early post-Maskilic period in the 19th century and the first two decades of the 20th century.

i. Overlapping with the Germanizing period, but continuing until World War II, is the influence of modern literary Polish and literary Russian, whose channels were partly the bureaucracy of a state and partly the intellectual sway exerted by Polish and Russian usage on some Yiddish writers, especially journalists. It enriched the Yiddish botanical terminology with a number of loans and calques. The strong influence of Russian continues to this day.

j. Emigration overseas brought Yiddish speakers into contact with new languages and new plants. The Ashkenazic, Yiddish-speaking community in the Land of Israel dates from the 15th century (Kosover 1966: 248-258, 355). Its botanical lexicon includes such terms as *súmsum* 'sesame', *bandúres, askedínye, sábres*, etc., of Arabic, Turkish, Judesmo and Slavic derivation, some of which have then entered Modern Hebrew.

It is a well-known fact, but easily overlooked: the first agricultural settlers on Palestine were East European Yiddish speakers, both during the first wave of immigration – in the colonies of Rishon-Letsion (in Yiddish: *Rishn*), Zikhron Yaakov (in Yiddish: Zikhren-Yakev), and Rosh-Pina founded in 1882, Ekron in 1883 (see Usishkin 1889), as well as the Second Aliya. The published material on agriculture in Palestine, such as that in the Yiddish periodical *Kolonist* (Jerusalem, 1883-5) and the later Zionist descriptions of Palestinian flora (Ben-Gurion and Ben-Tsvi 1918; Kilerman 1919), unfortunately were heavily Germanizing, *daytshmerish*, and did not reflect actual spoken Yiddish. In addition to belles-lettres (Kheyn-Shimoyni, etc.), the best, most reliable source for old Palestinian Yiddish plant names is the above-quoted study by M. Kosover (1966).

k. The Jewish experience in Argentina has enriched the Yiddish plant repertoire with a number of plants, notably *ombúboym* (Phytolacca dioica). There is no Yiddish poet or prose writer in Argentina who has not mentioned it at least once. One of the main plants cultivated by the Jewish agricultural settlers in the Pampas was (and still is) alfalfa, which by haplology was reduced to *alfe*.[8] Most of the new Argentinian-Yiddish botanical terms, such as *paraisn-boym*, are of Spanish origin. There was no discernible word-coining activity in the agricultural colonization in Argentina. From the available printed texts it is obvious that loan words were the main source of enrichment (see Shoykhet 1953: 27).

l. The far-eastern Soviet Jewish settlement in Birobidzhan (on the northern bank of the Amur River) was not much of a success in

---

8) See the letters by the settlers published by Bizberg (1945).

terms of numbers, especially since its leadership was arrested and shot during the Stalin purges of the 1930s, but it did capture the imagination of quite a number of people. It enriched the Yiddish language with dozens of Far Eastern plant names, hitherto unknown to the Yiddish speech community: mandzhúrisher áshboym (Fraxinus mandzhurica), mandzhúrisher líndnboym (Tilia mandzhurica), mandzhúrisher nísnboym (Juglans mandzhurica), mandzhúrisher kanátnik (Abutilon theophrasti), mongólisher demb (Quercus mongolica), koréer límene-yágde (Schisandra koraiensis), koréishe sósne (Pinus koraiensis), daúrer róytboym (Larix gmelini), daúrer b(e)réze (Betula dahurica), daúrishe lílye (Lillium dauricum), daúrishe royz (Rosa davurica).[9] These terms are commonly used in the works of Yiddish writers and poets who made Birobidzhan their home permanently or for a long period (Emonuel Kazakevitsh, Henekh Kazakevitsh, Buzi Miler, A. Vergelis), as well as those who came only for a short time but who wrote about it (D. Bergelson in his novel *Birebidzhaner*, M. Khashtshevatski's *A rayze keyn Birebidzhan*, Motl Grubian's "A vokh in Birebidzhan" in *Sovetish heymland*).

m. When a large Jewish community arose in Florida after World War II, a number of subtropical plants, especially flowers, started cropping up in the works of Yiddish poets who had settled there, notably Pesye Hershfeld-Pomerants-Honigboym. The same is true of California. When describing their physical environment, the California writers (Ronch, Dayksl, etc.), however, too often simply used English loan words, although some linguistic creativity was also at work in the form of calques: *Yehoyshúe-boym* 'Joshua tree' (Yucca brevifolia).

n. In present-day Israeli Yiddish a number of Modern Hebrew botanical terms have found their way into the writings of Israeli Yiddish writers: *tiltán* (for example, in the writings of Avrom Lev, a farmer-poet), *khatsáv* (in the writings of Yankev-Tsvi Shargel).

o. Beginning in the second half of the 19th century, but especially after World War I, down to this day, conscious innovation has prevailed: many plant names have been coined, either because the older names have been forgotten or become obsolete, or because lexical gaps had to be filled. This was done to a large extent at the Kiev Institute for Jewish Proletarian Culture, in the 1930s.

Yiddish agricultural terminology

Yiddish agriculture? Weren't Eastern European Jews either scholars

9) The vacillation between *dahur…/daur…/davur…* is in the international scientific terminology, not of our making.

(with their wives the breadwinners), merchants, or tailors? Another cherished stereotype. Well – yes and no. In addition to scholars, merchants and tailors, East European Jews were also shoemakers, tinsmiths, blacksmiths, locksmiths, glaziers, coopers, tinkers, water carriers, coachmen, and yes – farmers too.

Twenty-eight per cent of the Jewish population of Carpatho-Ukraine tilled the soil, as did 18% of the Jews of Galicia (Birnbaum 1979: 17). In 1924 the Jewish community in Bessarabia included 2972 farming households (*Landvirtshaft* 1926).

According to the statistics compiled by Brutskus (1926: 27, 36ff., 57, 84), 41,962 Jews were farmers in 1913 in the territory of pre-World War I Russia, up from 36,153 at the end of the 19th century. In 1924, 38,886 Jewish farmers were living in the former Kherson and Yekaterinoslav provinces, while by 1925 new Jewish agricultural colonization encompassed 27,988 souls in Byelorussia, Crimea, and Ukraine. (This was before settlement was begun in Birobidzhan.)

A historical aside. Jews in Germany were permitted to own fields and vineyards only up to the 12th century (Kosover 1958: 18-19), when Jewish ownership of land and vineyards was banned, but Jewish agriculture soon began in Central and Eastern Europe: Jewish farmers are documented in a village near Bytom, Silesia, from 1227 on (M. Weinreich 1973, III: 78), but in Eastern Europe, tilling the soil was not an isolated phenomenon. When Jews migrated to Eastern Europe, they entered many trades closed to them in medieval Western Europe, among them agriculture. Jewish agricultural colonization in Eastern Europe started in Galicia in 1785, in southern Russia in 1807, in Bessarabia in 1833, in Byelorussia and Lithuania in 1844.

Contrary to the largely successful attempts to standardize Yiddish botanical terminology within the Yiddish school systems (see below), the botanical component of Yiddish agricultural terminology was for the most part not affected by language planning, at least up to 1919. It was 'down to earth', accepting without hesitation loan words that the coterritorial Belarussian, Lithuanian, Polish, Romanian, Russian and Ukrainian languages had to offer. The Maskilic and post-Maskilic armchair botanists, on the other hand, who had little factual knowledge of the plant life they were describing by translations (mainly from German sources), 'enriched' the Yiddish language with innumerable German words (Harkavy 1891, Abelson 1915), as mentioned before.

An important source for the study of Yiddish botanical terminology are the various periodicals that served the needs of the Yiddish-speaking farmer. The early periodicals, like *Der yidisher farmer* (New York, 1891-2), *Der kolonist* (Jerusalem, 1893-5), *Der yidisher farm-almanakh* (New York, 1915-7), were heavily Germanizing, drawing to a large extent upon German agricultural handbooks. More reflective of actual day-to-day usage

were the Argentinian *Kolonist* (Dominguez-Entre Rios, 1916-7) and *Kolonist kooperator* (Buenos Aires, 1917-76),[10] but especially *Yidisher landvirt* (Warsaw, 1928; Lviv, 1933-9), *Birobidzhaner shtern* (Birobidzhan, 1930-), *Kolvirt-emes* (Kalinindorf, 1930-5), *Kolvirt-shtern* (Nay-Zlatopolye, 1931-6), *Bahershn di tekhnik fun der sotsyalistisher landvirtshaftlekher produktsye* (Kharkov, 1932-4), and the last 10-12 years of *Der yidisher farmer* (New York, 1908-59).[11]

Agricultural handbooks and other sources

In the 20th century, gardening became a popular pursuit for some city dwellers who owned patches of suburban land. (Keeping orchards had become popular earlier, in the 19th century.) Courses in gardening were offered both by the O.R.T. (Organization for Rehabilitation through Training) and by the agricultural schools run by the Jewish Colonization Association (J.C.A.) in eastern Galicia, Bessarabia, and elsewhere.

An important role in assisting Jewish agriculturists and gardeners to learn their new trades was played by agronomists through the handbooks they published. These were instrumental in the enrichment of Yiddish botanical terminology. Thus, Raseyn's handbook of gardening (1939) lists many dozens of vegetable varieties including, for example, eight varieties of potatoes, among them *friike roze, zeks-vokhedike*, etc. Even richer is a handbook on orchard-keeping (Leykin 1935): it gives a good description and advice on cultivating 32 commercial varieties of apples (1935: 75-81), 27 varieties of pears (1935: 81-5), and 15 varieties of plums (1935: 85-8).

Two additional figures shed light on the statement about the role of agronomists. Some garden varieties of fruits and vegetables, of course, were known in Yiddish in the 19th century and probably much earlier. The fact that, for instance, I. Rabin (1968: 77) can list in his memoirs – in one breath – ten varieties of apples (*antón, anís, hóznkep, váynike, tsigánkes, pépinkes, váyser alív, shampányer, sháfran, apórt*) and five varieties of pears (*dushésn, bergamótn, béres, smólkes, sapozhánkes*) attests to their popularity. In my *Plant Names in Yiddish*, (Schaechter 1994), I list (with their sources) 240 (two hundred and forty) varieties, including synonyms and variants of pears and 189 (one hundred and eighty nine) varieties of apples. Many of these varieties, as well as varieties of other fruits and vegetables, were culled from interviews with Yiddish speakers, but most were drawn from the Yiddish agricultural handbooks written by agronomists (Borovitsh 1927, Dobrolyubov-Gitman 1933, Dobzhinski 1934-8, Kamenetski and Tsegelnitski 1920, Kolodni 1919, 1921, Leykin 1935, Raseyn 1939, Tretyakov 1933, Veler 1900, etc.) or memoirs (such as those of Hirsh

---

10) After 1976, with the demise of its last Yiddish editor, A. Gabis, it became a Spanish-language publication.
11) Particularly under the guidance of its last editor, L. Berman.

Abramovitsh, Roze Nevadovski, Berl Rabakh, Alperson, etc.).

Language corpus planning

With the westernization of the Yiddish speech community in the 19th century, the traditional botanical lexicon no longer sufficed. Thus when the periodical *Kol-mevaser* (Odessa, 1862-70) began to publish reports on faraway lands, it was obliged to introduce *broytboym, velingtonye*, and other terms for tropical, equatorial, or New World plants.

The conscious expansion of Yiddish botanical terminology in the 19th and 20th centuries took place mainly along the following avenues: (1) by compilers of bilingual dictionaries; (2) by prose writers and poets; (3) by translators; (4) by compilers/authors of handbooks of gardening and agriculture; (5) by teachers of the natural sciences.

Bilingual dictionaries

When Lifshits set about compiling his classic Russian-Yiddish dictionary (1869) he was confronted with lexical gaps which he tried to fill to the best of his ability. Thus he had to coin *shleyfgroz* (1869: 408) for the plant known in English as horsetail (Equisetum), a neologism later used in a number of textbooks (Filiptshenko 1929, Kazakevitsh 1923, etc.).

A colossal role in the 'enrichment' of Yiddish botanical terminology was played by the early Harkavy dictionary (1891) and by Abelson (1915). This so-called 'enrichment', however, consisted of copying in transliterated form countless botanical terms lock, stock, and barrel from German dictionaries: *mukenfenger, akervinde, akermintse*, etc. The early Harkavy and Abelson had no qualms about flooding the Yiddish language with terms freighted with purely Christian associations: *Osterblum* 'Easter flower' (Harkavy), *Krist-vortsl* (Abelson 1915: 221), *Kristus-akatsye* (Abelson 1915: 647, 808), *Kristus-palme* (Harkavy 1891: 413), *Marien-groz* (Abelson 1915: 644). Even basically anti-Semitic terms were acceptable to Abelson: *Yudas-boym* (1915: 748), *Yuden-oyer* (1915: 744), *Yudenkarsh* (1915: 1721), *yidndorn* (1915: 1745). On the other hand, this pseudo-enrichment was not a totally negative factor. By listing many English botanical terms in their bilingual dictionaries and glossing them with pseudo-Yiddish 'equivalents', Harkavy and Abelson did not quite fill the lexical gaps but rather, unwittingly, called attention to their existence and thus indirectly challenged the Yiddish speech community to fill these gaps in a better way than had heretofore been the case.

Translations

When Mendele Moykher-Sforim published his Yiddish version of Jules Verne, *Der luftbalon* (1869), he was bound to introduce the international

plant name *baobab* (Adansonia digitata). Many other translators were faced with the same problem: faithful rendering into the target language (Yiddish) of the original, including botanical terminology, or an approximation. Some translators were more conscientious, some less; some succeeded – especially the Soviet Yiddish translators, for whom, as with all Soviet translators, a wrong translation was a most serious matter, at least in the Stalin era – some failed. Thus Y.Y. Shvarts (1918), an otherwise reputable Yiddish poet, mistranslated four out of seven plant names[12] in his rendering of Shakespeare's *Hamlet*, act IV, scene V into Yiddish.

Teaching natural sciences and standardization

The interbellum Yiddish school of Latvia, Lithuania, Poland, and the Soviet Union taught the sciences in Yiddish; hence the need to fill many gaps in botanical terminology. This task was performed by a number of textbooks written/translated mostly in the years 1919-34, by S. Brianski, Y. Burtyanski, M. Dubinski, Y. Giligitsh, A. Golomb, G. Grinberg, D. Hokhberg, H. Kazakevitsh, Malke Khayimson, Helene Khatskls, L. Prusman, Y. Shtshupak, and I. (Srul) Yakhinson. These textbooks were published mostly in Kiev, Moscow, and Vilnius. After the Holocaust, one more textbook of the natural sciences appeared in Bucharest (*Naturvisnshaft* 1947), and one by Golomb was printed in Mexico in 1947.

The standardization outside the Soviet Union was the result of the efforts of classroom teachers of the natural sciences and authors or translators of textbooks, who were in the main teachers themselves. Except for Golomb's textbook of botany, which benefited from the assistance of Z. Kalmanovitsh, a noted Yiddish linguist, standardization of botanical terminology in Latvia, Lithuania, and Poland was not an outgrowth of coordinated efforts of linguists and specialists in the field. In Liepaja, Latvia, for example, both the compiling of basic terminologies and the modernization of spelling were performed in 1919 by two teachers: Mendl Mark and Ayzik Elkishik (see Mendl Mark 1973: 49-51); the implementation of this standardization attempt was, however, confined to Latvia and does not seem to have had any significant effect on similar attempts elsewhere.

The standardization of Soviet Yiddish, on the other hand, was largely institutionalized. Thus, the standardization of botanical terminology was officially entrusted to Y. Burtyanski, L. Prusman, and Y. Shtshupak, 'among the best-qualified and most popular [Yiddish] teachers of the natural sciences in Soviet Ukraine' (Rozntal-Shnayderman 1981: 301).

Standardization in Eastern Europe came to an abrupt halt with the Holocaust. After World War II, it was begun anew, mostly with an eye to New World and Israeli plants (Schaechter 1966, 1994, Uriel Weinreich 1968).

---

12) He rendered *rosemary* as *farges-mikh-nit-blimlekh* rather than as *rozmarin*, *fennel* as *hopn* rather than *fenekhl*, *rue* as *vermut* rather than *rutl*, *daisies* as *rir-mikh-nit-on-blimlekh* rather than *margeritkes*! (I am grateful to Elinor Robinson for calling my attention to this translation.)

Competing variants

In addition to filling lexical gaps, standardization had to contend with competing variants and was forced to choose among them.

1. A case in point is the Yiddish word for 'fern'. This is a plant with little practical everyday value and hence not widely spoken about in Yiddish. Liondor's Polish-Yiddish dictionary (1827) does not list it; neither do Lifshits's excellent Russian-Yiddish (1869) and Yiddish-Russian (1874) dictionaries. Harkavy's exceedingly mediocre lexicographic attempts of the 1890s (see Schaechter 1986b), while unimaginatively copying hundreds of words from German dictionaries, also introduced the NHG *Farnkraut* as *'fárnkroyt'*, an easy way out of the problem of filling Yiddish lexical gaps. In this, Harkavy was followed by Abelson's equally mediocre dictionary (1915). An attempt to integrate this German loan word was made by one of the authors of Yiddish school textbooks, Hokhberg (1920): *fárn-kráytekhts* and *fárn-kráytekher*, but neither Harkavy's openly Germanizing *fárnkróyt*, nor Hokhberg's Yiddishizing 'readjustments', *fárn-kráytekhts* and *fárn-kráytekher*, succeeded in taking root in spoken Yiddish or in literary usage.

Spoken Yiddish, at least up to the Holocaust with its resulting total dislocation, relied, apparently, for its term for 'fern' exclusively on Slavic loan words in various degrees of morphophonemic integration, as reflected in belles-lettres, poetry, and scholarly publications: *paporótnik* (in the works of Moyshe Kulbak, Khayim Grade), *papórtnik* (in the translations of Kulbak[13] and in the articles of Volf Yunin/Wolf Younin), *paporót* (in the works of Y.Y. Shvarts), *paporótl* (Kazakevitsh), *páperet* (Helene Khatskls), *papórt* (in the textbooks and handbooks compiled by Gloyberman; Shtshupak, Burtyanski, and Prusman, Kazakevitsh; G. Grinberg; B. Kotik), *páprot* (Rukhl Korn), and *paprótnik* (Grade, Khayimson, Itsik Kipnis). *Paporótnik* derives from Russian, *paporót* – from Ukrainian. The fact that *paporót* is found in the works of Shvarts, hailing from a Yiddish speech area not contiguous with Ukrainian, could leave the door open for considering it an internal Yiddish development, namely a truncation, rather than a loan from Ukrainian. On the other hand, *paprótnik, papórt*, and *páperet* are probably internal developments in Yiddish. In the Yiddish schools in Poland in the early 1920s,[14] as well as in the Soviet schools down to the Holocaust, *papórt* was taught, while the textbooks of Helene Khatskls attempted to introduce the integrated form: *páperet*.

The etymological hypersensitivity of the Yiddish speech community (see Schaechter 1986a: 219-224, 265, 286) and the late 19th and 20th-century aversion of the Yiddish-speaking intelligentsia to Russian and

13) First name unknown, but probably not identical with Moyshe Kulbak.
14) As witness the detailed anonymous Yiddish manuscript outline of a course in systematic botany preserved in the archives of the YIVO (notebook no. VII, dated February 25-July 7, 1922, and obviously taught during that period).

Polish loan words precluded, however, the total reliance on Slavic-origin terms, and hence new coinages were bound to appear. Thus, M. Kats (1919: 42, 339) came up with *shpítsnblat*.[15]

Some textbooks (A. Golomb, Malke Khayimson) introduced another neologism, *fédergroz*, which in time became the term most widely taught in the Yiddish schools in Poland in the late 1920s and the 1930s. After World War II, *fédergroz* appears in the works of writers who had attended these schools (A. Sutskever, Khave Roznfarb), as well as others (Y. Rapaport, Kh. Kiel, Ish Yoir), while some (notably Kipnis and Grade) continued to use the derivatives of the *pap…* — series.

In the 20th-century lexicographic works, all words for 'fern' are ignored by Harkavy in his dictionaries of 1925 and 1928, thus discarding the ill-conceived loan word *fárnkróyt* of his earlier works. The Soviet Yiddish dictionaries (Rokhkind and Shklyar 1940; Falkovitsh 1941) diverge slightly from the recommendation of most Soviet Yiddish textbooks of botany, biology, and related sciences by recommending the unintegrated Russian form *paporótnik*, while the Soviet textbooks, as has been pointed out, prefer *papórt*. The most recent Soviet dictionary (Shapiro *et al.* 1984) has a synthesizing, eclectic approach, including both the forms used in Soviet Yiddish publications (*paporótnik* and *papórt*, the latter with the mistaken qualification 'colloquial') and the form preferred in non-Soviet standardizing publications, namely *fédergroz*.

The *Thesaurus of the Yiddish Language* (Stutshkov 1950: 201, 212) lists *fédergroz* but explicitly rejects *farn, fárnkráytekh, paporót*, and *paporótnik*, the first two, obviously, as *daytshmerizm*s, the latter two as unintegrated Russian loans. Stutshkov and his editor overlook, however, the form *papórt* widely used in various Yiddish textbooks of the natural sciences, as well as *paprót*, and Helene Khatskls's *páperet*. On the other hand, they attempt to introduce an unnecessary and misleading refinement of *fédergroz*, namely *flédergroz*,[16] unattested in any other source.

Uriel Weinreich's dictionary (1968) lists only *fédergroz*, as do Tsanin's Yiddish-Hebrew dictionary (1982) and Gris[Gruss]-Kerner's Yiddish-French dictionary (1982). Finally, this writer (Schaechter 1994) recommends *fédergroz* and *papórt* for 'fern' in general and *páperet* – in accordance with Khatskls's usage – for the genus Dryopteris (in older sources: Aspidium).

---

15) In his preface, Kats attributes the large number of Yiddish scholarly neologisms in his book to the Yiddish schools and terminological commissions in 'Russia, Ukraine and Lithuania, especially … in Kiev and Vilnius'. Whether *shpítsnblat* is a term Kats coined himself or borrowed from others remains an open question. Since he was a leading figure in Yiddish cultural activities in Kiev in 1918, this might be a case of modesty as far as his contribution to language enrichment is concerned.

16) Since in addition to *féderdike* 'fern-like plants', *fléderdike* is also listed (1950: 207), the possibility of a misprint must be excluded. It seems, rather, to be a case of standardizing interference without factual knowledge as far as the item to be named is concerned, since *fléder* has other connotations than *féder,* not applicable to a descriptive term for 'fern'.

2. Many times, a botanical term from interbellum school usage reflects a conscious or subconscious bias against Slavic loans. Thus, when Giligitsh introduced *shnéybal* and *shleyfl* in his textbook of botany as synonyms for the popular, older Slavic-origin *kálene* (for Viburnum), he was introducing a new (and superfluous) German loan word (NHG *Schneeball)*, as well as a calque from German (NHG *Schlinge*). The bending over backwards *vis-à-vis* accepted Yiddish terms of Slavic origin is, however, older than the school movement. It goes back to Mendele Moykher Sforim's credo *'Fónye loy yizókher'* (freely translated: 'We reject the Russian influence outright)'. Some writers, such as Itsik Kipnis, on the other hand, relied heavily on regional popular usage, containing many Ukrainian and Russian loan words. Kipnis, incidentally, was renowned for his subtle mastery of the Yiddish language.
3. The dichotomy between an everyday spoken Yiddish term of Slavic – and, to a lesser degree, Rumanian and Lithuanian – derivation vs. the standardized school term of various derivations (a long-standing word preserved only in written Yiddish, a new coinage, a loan word from NHG) is, of course, a phenomenon that extends further than the field of botanical terminology. In the vast corpus of Yiddish literature centered on the Yiddish-speaking agricultural settlements in Bessarabia, Birobidzhan, Crimea, and Ukraine – novels, short stories, memoirs by Y. Dobrushin, Perets Hirshbeyn, the Lurye brothers, Ayzik Raboy, et al – this bifurcation is clearly discernible in agricultural, horticultural, and related terminologies. When Gordon (1969: 26-27), for example, talks about building chicken coops, he uses the literary *shtélekhl* (diminutive of *shtal* 'stable'), but the protagonists use – in dialog – *kúrnik*, the everyday term of Slavic derivation.
4. A case of four-way competition can be found in the terms for lily-of-the-valley: the German-origin *máy-glekl* (cf. NHG *Maiglöckchen*), the Russian-origin *lándish*, the Polish-origin *konválye*,[17] and the term from the Yiddish school terminology *máy-koysyele*.[18]

Children's language

An interesting source of botanical terminology is Yiddish children's language. Probably the first terms observed and clearly defined as such were *nézboym/nézerboym* 'maple'. The literal meaning is 'nose tree', a reference to the fact that the fruit of the maple tree was stuck on their noses by Yiddish-speaking children, at least in the Belarussian-Yiddish speech area.

Children in the Central Yiddish speech area (Głowaczów, etc.) called the fruit of the European mountain ash (Sorbus aucuparia) *krel* 'bead' (Pri-

17) Used for example by Rukhl Korn, Y. Metsker, and Abe Shtoltsnberg, as well as the writers on agricultural subjects in interbellum Poland, such as Enzelberg.
18) As of this writing, this 'race' has not yet been decided. All four words are still competing, with a slight edge going to *máy-koysyele.*

lutski 1926-1933: 41), a fact that inspired the poet Sutskever (1963: 171) to term the tree *krélboym*.

One of the favorite fruits of Yiddish-speaking children is the fairly recent addition to the East European culinary repertoire known in English as the *peanut*. I cannot vouch for the Yiddish-speaking children of Old Jerusalem, Antwerp, or the agricultural colonies of Argentina, but I lovingly recall a childhood game in Chernivtsy, Ukraine (at that time: Cernăuţi, Romania) that included splitting open the peanut lengthwise and admiring the resulting 'figure' of a man with a flowing, forked beard clearly discernible, at least to a child's fertile imagination. Small wonder that Yiddish-speaking children in various areas of Eastern Europe accordingly coined such terms for the peanut as *rébe-níslekh* 'teacher/rabbi nuts' and *móyshe-rabéynu-níslekh* 'Moses the Lawgiver nuts'.

Also probably rooted in children's language are *kvítshers, fáyfelekh, (tíshebov-)bérshtlekh, tíshebov-kémelekh, tíshebovlekh*, and other terms for 'burrs' (see the section on synonyms above).

The 'flower generation'

Twentieth-century Yiddish (especially since the 1920s) could, with a little hyperbole, be called the 'flower century' or the 'flower generation'. For the first time the Yiddish speech community, its writers and poets and at least some of its speakers, discovered flowers and their beauty. In the preceding centuries, talking about or admiring flowers was considered *bitlzman* (a waste of time that should properly be devoted to the study of the Law). Sutskever and Shargel, Fridman and Shafir write lyrically about real flowers and coin names for imaginary flowers. Hirshbeyn, in his travelogues, writes about the flower *Makabéyer-blut* (a calque from the Modern-Hebrew term for Helichrysum sanguineum), as well as about *tíger-lílye, shlángen-lílye, fóyglblum*. Khil Falikman, a Bessarabian-born Soviet Yiddish writer, mentions in one brief piece of his (1973) a dozen or so names of flowers: *shvártsbretlekh, zúnroyzn, pérl-blímelekh, nastúrtsyes, georgínes, matyóles, ástres, shnéygleklekh*, etc.

Even the gruesome Holocaust literature does not close its eyes to flowers – in one article about the destroyed Jewish community of Melave (Mława), the author, Dr. Zev Yunis (1950: 34-36) makes a point of listing the flowers growing there: *khábres, konkóles* (typographical error for *konvalyes*?), *mílekhblímelekh, lílyes, váser-lílyes, rezéde, bez, nastúrtsyes, levkóye, ástres, georgínes, royzn, oleánders, tábikblimen* 'sunflowers'.

One single informant, Mr. L. Iwier from Zhebye of eastern Galicia, rattled off to me 14 names of flowers as fluently as he would read them from a printed list: *bez, yasmín, georgínes, brátkes, shnéygleklekh, rezéde, margerítkes, royzn, málver royzn, konfitúr-royzn, górtnroyzn, téyroyzn, tulipánes, nákhtfaylkhn.*

East vs. West

Finally, a terminological flashback. Let us quickly recapitulate: the history of Yiddish encompasses two periods: (a) the First Literary Yiddish (FLY), based on Western Yiddish dialects (WY), which disintegrated at the turn of the 19th century; (b) Modern Literary Yiddish (MLY), emerging around the turn of the 19th century, based on a synthesis of the main East European Yiddish (EY) regional varieties: Southeastern (Ukrainian or *Voliner*) Yiddish, Northern (Northeastern or *Litvish*) Yiddish, and Central Yiddish – more precisely, those regional varieties to the north of the Carpathian mountains, the Yiddish spoken in Congress Poland and Galicia. Other EY regional speech varieties participated in the development of MLY to a lesser degree ('Rumanian' and 'Lithuanian' Yiddish) or virtually not at all ('Hungarian', 'Slovakian', 'Carpatho-Ruthenian-Maramureş -Transylvanian', 'Latvian', and 'Estonian' Yiddish).[19]

1. In WY and in FLY, the Romance component played a larger part than in EY. The first Yiddish botanical term of Romance provenience that comes to mind is *milgro(y)m*, a 'cousin' of the English *pomegranate* and the German *Granatapfel*. It is attested in the earliest Yiddish texts down to this day, when the word for 'pomegranate' is still *milgro(y)m*.
2. Some botanical terms ultimately of Romance origin entered the Yiddish language not by way of the Zarphatic- and Italkic-speaking medieval Jewish settlers in the Rhine-Main-Moselle area, but through the mediation of German and, later, Slavic languages. From the vantage point of Yiddish, they are to be considered part of its Germanic or Slavic component. *Maránts*, 'orange', for example, is a transformation of the Polish *pomarańcza* and/or of the German *Pomeranze*, which in turn go back to the Late Latin *pomorancium*. (*Marants* coexists with the CY *pómerants*, which has also survived as a surname.)
3. *Karsh/kersh* 'cherry' is etymologically related to the MHG *kerse*, which in turn goes back to the Latin *cerassus*. From the vantage point of Yiddish, however, *karsh/kersh* belongs to its Germanic component, rather than to its Romance stock.

To continue with the geological image: the lexical stratum derived from medieval German was very broad in spoken WY and in FLY, based on WY dialects, but is somewhat slimmer in MLY, based on EY dialects. To reconstruct fully the original thick medieval Germanic stratum is easier when all we are looking for is literary evidence of the existence of a term in FLY, and much more difficult in the less-attested spoken WY. We cannot rely on most of the evidence from the early centuries to render the vernacular faithfully in its phonemic subtleties.

---

19) The seeming discrepancy between this statement and p. XVIII (f) above is easily explainable: the Yiddish used in the Republic of Lithuania did participate in the development of MLY, at least in the 20th century, but not in the development of botanical terminology beyond the spoken level.

Written vs. spoken Yiddish

Many botanical terms that we encounter in FLY have obvious MHG (or Early NHG) cognates, but there is no certainty that a given word encountered in a text was actually used in the spoken WY of the time. Thus the series איפֿוך, איפֿיך, איפֿא possibly, but not necessarily, reflects spoken WY, with איפֿא the form used by the *bney-hes*, those WY-speakers with zero articulation of /x/. The NHG correspondent is *Eppich*.

In a number of cases, we can safely assume that the attested FLY form corresponded to the spoken WY one. One example: the term for apple. In MLY, it is *epl*, in both singular and plural, and likewise in most of EY. Some areas of Central Yiddish, however, still preserve an archaic singular form *apl* (and a variant /ápu/), thus confirming the form *apl*, if not *apf(i)l*, amply attested in FLY. There is also no doubt that *nus, nusn/nis*, and others were present in spoken WY, not just FLY, since they remain common in Eastern Europe in modern times.

With regard to lexical items of Semitic derivation, it is also sometimes doubtful from FLY evidence whether the recorded items were actually part of spoken WY. A case in point as an obviously unreliable source for Yiddish botanical terminology is Callenberg (1733). He does not seem to be able to distinguish between Hebrew and Yiddish and lists the Hebrew terms for apple, wheat, barley, rye, onions, almond, etc., as Yiddish! Unless some of them were part-and-parcel of spoken WY without modern Yiddish linguistics being aware of it.

On the other hand, just as in other lexical fields, we must observe that while some items of Semitic derivation were characteristic for WY and FLY, others are characteristic for EY and MLY. Thus, *sháyne-boym, (resh-)khóydesh-rétekhl, et al.* are attested only in EY and/or MLY.

A clearcut difference between 'East' and 'West' – WY and EY, FLY and MLY – is the role botanical terms of Slavic origin play: while in WY *kreyn* 'horseradish' (EY: *khreyn*)[20] is attested from the 14th century on – along with *meretish* (cf. NHG *Meerretich*) – and *yag(e)des* (*Or Khodesh* 1671:27)/*yades* (Preger 1650: 5) 'berries' from the 17th century on – the bulk of Slavic-origin botanical terms entered the Yiddish language in its EY/MLY phase. Thus the parallel series (the first word – WY of Germanic origin, the second – EY of Slavic, Semitic, or other derivation): *líndebam* vs. *lipe* 'linden'; *éykhebam* vs. *demb* (plus variants) 'oak'; *véydebam* vs. *vérbe* 'willow' (and *sháyne-boym*); *péterzil/péterzayl* vs. *pétreshke* 'parsley'; *loukh* vs. *póre-tsíbele* (or *prazh*) 'leek'; *ámper* vs. *shtshav* 'sorrel', and so on.

All in all, Yiddish botanical terminology is a fertile ground for linguistic research from both a synchronic and diachronic point of view.

☐

---

20) It remains an open question whether WY derived this word directly from Czech/Western Canaanic or through the mediation of German dialects (M. Weinreich 1973: II: 199 ff.).

References

Abelson, Paul (ed.) (1915). *English-yidishes entsiklopedishes verterbukh.* New York.

Abramovitsh, Hirsh (1958). *Farshvundene geshtaltn.* Buenos Aires.

Balashev, L.L. (1970). *Dictionary of Useful Plants in Twenty Languages.* Moscow.

Bar-El, Yosef (1977). *Milon yidish-ivrit besheelot utshuvot gedoley ashkenaz.* Ramat-Gan.

Ben-Gurion, David and Ben-Tsvi, I. (1918). *Erets-yisroel in fargangenhayt un gegenvart* [sic!]. New York.

Bernstein, Motkhe (1953). [Two Old Yiddish books on popular medicine 1474 and 1509]. *Davke* 17, 330-61.

– (1955). [The Yiddish glossary of *Khay-odem*]. Reprint *Argentiner Yivo-shriftn* 6. Buenos Aires.

Biber, I. (1939). *Zoologye. I. On-shedredike.* Vilnius.

Birnbaum, Solomon A. (1979). *Yiddish: A Survey and a Grammar.* Toronto.

Bizberg, Pinkhes (1945). [Letters by Jewish colonists in his 'Tracing the Jewish settlement in Argentina']. *Argentiner yivo-shriftn* 3, 23-49.

Borovitsh, I. Sh. (1927). *Vi azoy tsu firn feld-virtshaft inem stepgegnt fun ukraine.* Moscow.

Brantshpigl (1676). Frankfurt am Main.

Brutskus, B. (1926). *Di yidishe landvirtshaft in mizrekh-eyrope*. Berlin.

Callenberg, Johan Heinreich (1733). *Kurze Anleitung zur Jüdischteutschen Sprache*.

Dobrolyubov-Gitman (1933). [The variety of winter wheat in steppe regions]. *Bahershn di tekhnik fun der […] produktsye* 2(7), 16-8.

Dobzhinski, B. (1934). [About spring planting]. *Yidisher landvirt* 2, 23-4.

Dubinski, M. and Sh. Brianski, *transl.* (1934). *Naturvisnshaft: lernbukh far der onfangshul*, 2nd ed. Part 1, 3rd year, V. A. Tetyurev. Kharkov-Kiev.

Erlikh, Y. (1982). *Dos shtetl.* Tel-Aviv.

Falikman, Khil (1973). [Snowdrops]. *Sovetish heymland* 2, 3-38.

Falkovitsh, Elye (1941). *Rusish-yidish verterbikhl.* Moscow.

Giligitsh, I. (1923). *Undzer flore.* Vilnius.

Gloyberman, Z. (1931). *Refue-tekhnisher royvarg*. Kharkov-Kiev.

Golomb, A. (1922 [1919]), *transl. Geviksn*. A. Botsch. Warsaw.

Gordon, Elye (1969). *In eygene kantn.* Moscow.

Grinberg, G., *transl.* (1929). *Populere biologye*. Yu. A. Filiptshenko. Moscow.

Harkavy, Alexander (1891). *English-yidisher verterbukh.* New York.

– (1898a). *Yidish-english tashn-verterbukh.* New York.

– (1898b). *Yidish-englishes verterbukh.* New York.

– (1900). *English-yidishes tashn-verterbukh*. New York.
– (1925). *Yidish-english-hebreisher verterbukh*. New York. (Reprinted with addenda 1928, 1988).
Havers, Wilhelm (1931). *Handbuch der erklärenden Syntax: Ein Versuch zur Erforschung der Bedingungen und Treibkräfte in Syntax und Stylistik.* Heidelberg.
Hirshbeyn, Perets (1916). *Fun vayte lender*. New York.
Hokhberg, D., *transl.* (1920). *Botanik: Di yesoydes fun naturvisnshaft fun biologishn shtandpunkt. Geviksen*. Moscow.
Horovits, Ber (1929). *Fun mayn heym in di berg*. Vilnius.
Kahn, Leybl (1972-1973). [Yiddish terminological groups]. *Yidishe shprakh* 31, 35-42; 32, 1-8.
Kamenetski, I. and Tsegelnitski, I. (1920). *Der grinsgortn.* St. Petersburg.
Kats, M., *transl.* (1919). *Evolutsye*. S. Herbert. New York.
Kazakevitsh, Henekh, *transl.* (1923). *Naturkentenish II: botanik.* V. Kapelkin and A. Tsinger. Kiev.
Khatskels, Helene (1918). *Program far naturvisnshaft*. Vilnius.
Khayes, Kl. (1938). [Popular remedies and omens relating to animals and plants]. In *Yidisher folklor*, Y.-L. Cahan (ed.), 277-297. Vilnius.
Kilerman, S. (1919). [The plants of the Land of Israel]. *Alt-nay-land* 1, 36-9; 2, 40-5; 3, 36-41; 4/5, 62-9.
Kipnis, Itsik (1979). *Mayn shtetele sloveshne*, vol. 1, Tel Aviv.
Kolodni, P. (1919). *Praktishe gertneray*. Kiev and Petersburg.
Kolodni, P. (1921). *Gertneray: praktishe yediyes*. Berlin.
Kosover, M. (1958). [Yiddish foods]. In *Yuda A. Yofe-bukh*. New York.
Kosover, Mordecai (1966). *Arabic Elements in Palestinian Yiddish: The Old Ashkenzaic Community in Palestine, its History and its Language*. Jerusalem.
Kosover, M. (1967). [Yiddish glosses in Rabbinic literature]. In *Shloyme Bikl-bukh*, Moyshe Shtarkman (*ed.*), 232-61. New York.
Kutshinski, M. (1941). [Portuguese elements in Yiddish]. *Yivo-bleter* 18, 207-14.
Landvirtshaft (1926). *Di yidishe landvirtshaft in besarabye*. Kishinev.
Leykin, J., *transl.* (1935). *A sod darf gebn reyvekh*. V. Goryatshenko. Vilnius.
Lifshits, Y.-M. (1869). *Rusish-yidisher verterbikh*. Zhitomir.
Liondor (1827). *Słownik Polski w języku żydowsko-niemieckim. Vilnius.*
Makowiecki, Stefan (1936). *Słownik botaniczny łacińsko-małoruski.* Cracow.
Mark, Mendl. (1973). *Di yidish-veltlekhe shul in Letland*. Tel Aviv, New York.
Mieses, M. (1924). *Die jiddische Sprache: eine historische Grammatik des Idioms der integralen Juden Ost- und Mitteleuropas*. Berlin, Vienna.
Naturvisnshaft (1947). *Naturvisnshaft (lebedike natur) un geografye: eyntsiker lernbukh farn 2-tn elementar-klas*. Bucharest.
Nevadovski, Roze (1945). [A bouquet of Bialystok words]. *Yidishe shprakh* 5, 46-50.

Noble, S. (1965). [Dialect differentiation in a single community]. *Yidishe shprakh* 25, 46-51.

Perles, J. (1887). Die Berner Handschrift des kleinen Aruch. *Jubelschrift zum siebzigsten Geburtstage des Prof. Dr. H. Graetz*, 12-16, 35 *et al.* Breslau.

Preger, Moyshe (1650). *Darkhey tsiyen*.

Prilutski, Noyekh (1926-1933). [*Bern, berlekh* and *berelekh*]. In *Arkhiv far yidisher shprakhvisnshaft, literaturforshung un etnologye*, Noyekh Prilutski and Shmil Lehman (eds.), 15-44. Warsaw.

– (1938). [Treyfene epl]. *Yidish far ale* 1, 63-4, 127-8, 198-9, 264.

Rabakh, Berl (1952). [Contributions to the Yiddish lexicon]. *Yidishe shprakh* 7, 58-61.

Rabin, I. (1968). [I see you, Vilnius]. *Sovetish heymland* 1, 70-111.

Raseyn, I. (1939). *Bayshtubiker grinsgortn*. Kaunas.

Rokhkind, S. and Shklyar, H. (1940). *Yidish-rusisher verterbukh*. Minsk.

Rozntal-Shnayderman, Ester (1981). [Help for Birobidzhan]. *Tsukunft*, 299-311.

Samuel, Maurice (1943). *The World of Sholom Aleichem*. New York.

Saymon, Shloyme (1960). *Tsvaygn*. Buenos Aires.

Schaechter, Mordkhe (1966). [Names of trees and shrubs]. *Yidishe shprakh* 24, 65-79.

– (1986a). *Laytish mame-loshn: observatsyes un rekomendatsyes*. New York.

– (1986b). [Lifshits, Harkavi and "Harkavi-Lifshits"]. *Yidishe shprakh* 37.

– (2005). *Plant Names in Yiddish: A handbook of botanical terminology.*

Shapiro, Spivak and Shulman (1984). *Rusish-yidisher verterbukh*. Moscow.

Sheskin, Hyman (1954). [Some expressions and witticisms in Israeli Yiddish]. *Yidishe Shprakh* 14, 95.

Shoykhet, Kheskl (1953). *Bletlekh tsu der geshikhte fun Narsis Leven.* Buenos Aires.

Shvarts, Y.-Y., *transl.* (1918). *Yulyus Tsezar* and *Hamlet*. New York.

Simon *see* Saymon

Sotenever, Mendl Lefin, *transl.* (1851). *Seyfer Refues Hoom*.

Stutshkov, Nokhem (1950). *Der oytser fun der yidisher shprakh*. New York.

Timm, Erika (1977). Jiddische Sprachmaterialien aus dem Jahre 1290: Die Glossen des Berner kleinen Aruch. Trierer Beiträge. *Fragen des älteren Jiddisch.* Sonderheft 2, October, 16-34.

Trakhtenberg, Yosef (1935). *Af basaraber erd*. Chicago.

Tretyakov, P. (1933). [The picking of industrial varieties of apples and pears]. *Bahershn di tekhnik fun der sotsyalistisher landvirtshaftlekher produktsye* 2(6), 16-21.

Tsanin, M. (1982). *Fuler yidish-hebreisher verterbukh*. Tel-Aviv.

Ussishkin, A. M. (1889). [How are our brethren the colonists in the Land of Israel faring?] *Di yidishe folks-bibliotek*, 87-102. Kiev.
Veber, Mikhl (1891). *Der yidisher feld-arbeter*. Warsaw.
Veler, M. (1900). *Vi men flantst a sod*. Vilnius.
– (1901-1902). *Der landarbeter-luekh far kolonisten un gertner*. Vilnius.
Weinreich, M. (1973). *Geshikhte fun der yidisher shprakh: bagrifn, faktn, metodn*, 4 vols. New York.
Weinreich, U. (1952). *Sabesdiker losn* in Yiddish: A problem of linguistic affinity. *Word* 8:260-77.
– (1968). *Modern English-Yiddish, Yiddish-English Dictionary*. New York.
Wertheim, Efroyem ben Naftole Tsvi (1736). *Sharey-Efroyem*. Altona.
Yud, Nokhem (1932). [Mushrooms and toadstools]. In his *Likhtike minutn*, 131-3. New York.
Yunin, Volf (1974). [Language nook]. *Forverts*, December 9.
Yunis, Zev (1950). [The Old Country]. *Pinkes Mlave*, 27-130. New York.

3. Guidelines for the Use of *Plant Names in Yiddish*

PNY is divided into several sections: 1) the Trilingual Taxonomic Dictionary: Latin-English-Yiddish; 2) the morphological list, which includes the most important words for plant parts or stages of a plant's development;[1] 3) the list of "Symbols, Abbreviations, and Sources: Bibliography and Informants"; 4) "Plant names and their sources." And finally, 5) the English Index to *PNY*, as well as Yiddish and English introductory chapters.

Trilingual Taxonomical Dictionary: The Latin-English-Yiddish (pp. xx)

The base language for this part of *PNY* is Latin, the standard language for the natural sciences. Alongside each Latin term is its English equivalent, if such is available. To the far right of that is the recommended Yiddish equivalent.

Standardized Plant Names was used as the authoritative source on Latin and English plant names. Where the information in this source was inadequate, a number of other authorities were also consulted; they are listed here in order of the priority they have been given for the purposes of this work: *Encylclopaedia Britannica, Webster, Brockhaus, Botanicheskij Slovar'*, and *Bol'shaja Sovetskaja Entsiklopedija*. For plants of the Land of Israel, *Magdir letsimkhey erets-yisrael* by Eig-Feinbrunn received second priority after *Standardized Plant Names*.

Although the Latin botanical nomenclature is indeed the most reliable, exact, stable, and unified, inconsistencies do exist within it. Where a botanical item is listed in *Standardized Plant Names* by one name yet appears in several of the above-mentioned authorities under another name, *PNY* followed the principle that "the majority rules" and accepted the decision of those other authorities. If two or more Latin names are available

1) For technical reasons, omitted from this volume.

[current] for the same plant, the reader is not referred from one Latin name to the other – only the one found in *Standardized Plant Names* is listed. But in the case of plants that are indigenous to the Land of Israel, we do refer the reader from one Latin name to the other, since the *PNY* user in Israel is more likely to use *Magdir* than *Standardized Plant Names* as his standard reference, and there is sometimes a contradiction between the Latin names found in those two sources. Where there were discrepancies regarding the official plant name to which none of the above-mentioned sources was able to lend its authority, *PNY* left these inconsistencies as they were: it was not the goal of this book to play a hand at standardizing international botanical terminology! As such, the plant names *Betula dahurica, Lillium dauricum,* and *Larix davurica,* for example, are all listed in the Trilingual Taxonomical Dictionary, for that is the way we found them in the Birobidzhan (USSR) sources we consulted, although the second element in these three terms is derived from the name of one single river. In the Yiddish, though, we did lend a normative hand – *dau'rer* was selected as the term over the variants *dahurer* and *davurer,* found in the relevant Yiddish literature.

The Yiddish terms which appear in the Trilingual Taxonomical Dictionary were standardized by the compiler in accordance with the following principles:

1. the uniqueness or differentness principle: when two or more synonyms or variants of a plant name exist, the one recommended as the standard was the more uniquely Yiddish one, the one that arose within the realm of the Yiddish language proper.
2. "the majority rules" – the synonym or variant with the largest geographic distribution or the greatest currency in the written language was selected.
3. balance of spoken vs. written language: the approach that a written form is preferable to a spoken form was rejected. The attempt was for both to be well represented; it is naturally our desire/goal that the standardized nomenclature have roots in the spoken language.
4. the shorter the word the better, unless the shorter word contradicts the above principles.
5. an older living/current form is preferable to a newer living/current form, but a newer current form is preferable to an archaism.
6. semantic transparency is advisable, whenever feasible..

The names of those species which begin with *stam, geveyntlekh, gortn-, esevdik, meditsinish, refue(dik)* (i.e., the Latin *sativa,* the English *garden,* etc) drop this first element in conversational speech. The spoken language is generally more economical (yet at the same time less precise) than scientifically accurate technical literature.

If an international term is not listed in the trilingual dictionary, it is to be understood that a corresponding Yiddish term does not yet exist and

that the international term may thus be incorporated into Yiddish (rewritten with Yiddish letters).

If the name of a botanical genus is identical in Latin, English, and Yiddish, we have not included it in the Trilingual Taxonomical Dictionary, unless we also list its taxonomically lower forms, i.e., the species. For instance, the genus *Danthonia* is known as such in Latin and English (and in Hebrew: דנתוניה). It is not listed in the trilingual dictionary. From this one must assume that the recommended Yiddish term should be *dantonye* (דאַנטאָניע). (See under the *mekoyrim-vayzer* about bringing internationalisms into Yiddish.)

Frequently only the species name is given in the trilingual dictionary and not the name of the genus. But from the species name one is to derive the name of the genus. For example, from the Yiddish term *blo-glekele ('Campanula rotundifolia')* one is to deduce that *glekele* is the name of the genus, i.e., the equivalent of the Latin *Campanula,* while *blo-* acts as the specifying additional element *(rotundifolia).* The two parts/elements together comprise the name of the species.

If the name of the species is comprised of one element (e.g., *gramafondl 'Campanula rapunculoides'*), the name of the genus is not derivable.

Plant species the names of which begin with *common, garden, edible, cultivated, medicinal,* etc. (and in Hebrew with מצוי, etc.) appear in their Yiddish form in the trilingual dictionary with this specifying element in parentheses. This element is skipped over in the natural speech of all living languages when mention is being made of the most common, most well-known species. In the international, scientific, i.e. Latin, terminology, however, this element (*sativus, communis*, etc.) may not be dispensed with.

The trilingual dictionary, as opposed to the section "Plant names and their sources," is selective and normative in nature – thus the former lists only two terms for *Taraxacum officinale* ('common dandelion'), while the descriptive *mekoyrim-vayzer* lists all twenty-one synonyms and variants which we have so far encountered in Yiddish sources.

The Key to Proper Names

4288 Yiddish equivalents of Latin terms are listed in the Trilingual Taxonomical Dictionary, including a small number of synonyms and variants. But in fact, by consulting the "Key to Proper Names," the user of *PNY* will have recourse to many, many more standardized terms than these alone." Let us say that someone finds the term *Cytisus Austriacus / Austrian Broom* and wishes to find its Yiddish equivalent. By alphabetically looking up *Cytisus* in the Trilingual Taxonomical Dictionary, (s)he will find that *Cytisus* is *bobboym* in Yiddish, but the name of the species *Cytisus austriacus* is missing. The "Key to Proper Names" (pp. XX) will show him that *austriacus / Austrian* is for the purposes of Yiddish botanical terminolgy:

estraykhsh. The answer to his query is thus: *estraykhsher bobboym.* Indeed, the reader will be required to know a fundamental of Yiddish grammar – that the Yiddish adjective is inflected to agree with the gender of the noun it is modifying. In order to find the gender of a specific noun, the reader must consult the section "Plant names and their sources," where (s)he will find the definite article of the botanical term next to its entry.

It is always recommended to consult the "Key to Proper Names" in such a case, since basic Yiddish knowledge of geographical terms is not always reliable. It is common knowledge that the Yiddish equivalent of *Austrian* is *estraykhsh* or *estraykhish,* and indeed *Cytisus austriacus* turned out to be *estraykhsher bobboym*. Yet in the case of Latin *pannonicus* as the second component of a plant name, the Yiddish equivalent is not *panonish* (as it would normally be for this historic and geographic term), but *ungerish* (in the domain of botanical nomenclature), which translates literally as 'Hungarian'.

Included in the "Key to Proper Names" are not just geographical terms, so common as elements in international plant names, but personal names of botanists who discovered or classified specific plants, e.g., *Rosa engelmanni* – in Yiddish: *englmans royz*. The extent to which this "Key to Proper Names" broadens the possibility of expressing standardized botanical terms in Yiddish is enormous.

"Plant Names and their Sources"

This section of *PNY* is an attempt to get as close as possible to the body of Yiddish plant names. It lists all the Yiddish plant names encountered in written and in spoken Yiddish by the compiler, along with their sources. In cases where a specific term has been introduced into the body of Yiddish botanical terminology for the first time through this work (in the trilingual dictionary), the basis on which it has been introduced is given (i.e., if it is an internationalism, loan word, neologism, etc.).

Alongside the sources are other pieces of information relevant to each term, such as: gender, stylistic observations, etc. Text in these notes which is underlined or italicized is in abbreviated form. These abbreviations are explained in the section "Symbols, Abbreviations and Sources" (this section is discussed below).

International terms are listed in the section "Plant names and their sources" only to the extent that the compiler found them in spoken or written Yiddish (e.g., *nimfee* for the international *Nimphea* in the Yiddish journal *Di goldene keyt, tsistus* for *Cystus* in Tsanin's Yiddish-Hebrew dictionary.) The number of international plant names is so huge that it would be impossible to list them all, or even half or a third, in the trilingual dicitonary. However, Yiddish is open to international scientific terms, so if a specific international term is not found in the trilingual dictionary, one must not as-

sume that it is thus not to be used in Yiddish. Yet in a case in which Yiddish does have a term of its own, it is unnecessary to use an international one within Yiddish. For example, using the term *Arachis hipogea* ('peanut') in Yiddish is superfluous when Yiddish already has the terms *rebe-nislekh, moyshe-rabeyne-nislekh, shtroyene nislekh, ertsisroel-nis, amerikaner nislekh, marokaner nislekh, fistashkes, stashkes* etc. from the Yiddish ethnobotanic repertoire. As standardized terms, the trilingual dictionary recommends *rebe-nislekh* and *stashkes,* while the rest are considered synonyms appropriate for non-technical literature/*belles-lettres,* poetry and everyday speech. (As mentioned in the subchapter on the trilingual dictionary, how to incorporate international terms into Yiddish when a plant name is missing from the trilingual dictionary is discussed xx.)

The section "Plant names and their sources" is arranged alphabetically. Consult the Yiddish version of this chapter (pp.) for special notes on the ordering of the entries.

The source of each botanical term in the *mekoyrim-vayzer* appears in parentheses immediately after the term and its plural and definite article (if those last two appear at all). But take note:

1. If a term was found in a glossary or dictionary which lists words alphabetically, the number of the page on which the term was found has not been given, unless the word appears in the glossary or dictionary in a place which didn't fall under the domain of the alphabetical ordering.
2. References are made to Stutchkoff's *Thesaurus of the Yiddish Language* not by synonym groups (as is commonly done), but by page number, thus making the item easier to find.
3. References to textbooks and schoolbooks with terminological glossaries are made to the glossary itself and not to corpus, unless the two bring contradictary information or the glossary does not include specific words used in the corpus.

References

The references found in the section "Plant names and their sources" are varied in character. If a Latin plant name appears after the Yiddish plant name, that means that this plant name is the one recommended in the trilingual dictionary as the standard Yiddish form. In some rare cases this is one of two terms which has been determined the standard; in even rarer cases – one of three. A reference indicated by the word *zen* זען 'see' indicates that the term following this symbol is recommended over the one preceding it, and that the user of the section "Plant names and their sources" should look under that entry to find the definition of the term he originally sought in this section. The same procedure holds true for an equal sign (=) following a term, just that this symbol denotes the permissibility of the

synonym or variant in the spoken language, belles-lettres, poetry, and memoirs, but a preference for the term referred to for scientific usage.

More detailed information about the symbols and abbreviations used in the section "Plant names and their sources" are available in the Yiddish version of this chapter.

Treatment of gender, number, orthography, and pronunciation in the section "Plant names and their sources" are dealt with in the Yiddish chapter *"Shprakhike onvayzn"* of the Introductory section.

Troubleshooting

Following are several possible scenarios which may face the user of *PNY*. They will be succinctly instructive of how to find one's way about this work.

1. A user knows the international/Latin scientific name of a plant and wishes to find its Yiddish equivalent. S/he will find this in the trilingual dictionary.
2. The Yiddish name of a plant or fruit is known to the user, but s/he wishes to find out the Latin name. S/he will find the term and relevant information about the term (gender, plural form, sources, normative comments, etc.) following the term in the section "Plant names and their sources." If this happens to be the term recommended in *PNY* as the standard, the Latin name will be listed under that entry. If it is not, the standardized Yiddish term will be indicated by זען ('see') or =. The user will then look up that term in the section "Plant names and their sources" and find the official Latin name.
3. The user knows the Yiddish name of a plant or fruit and wishes to found out the English name. S/he uses the section "Plant names and their sources" as in case (2) to find the Latin name, then looks up the Latin name in the trilingual dictionary, next to which will be listed the English name.
4. The user knows an English term and wishes to find the Yiddish equivalent. S/he must look up the English term in the "English Index" and find there the page number at which to look for the answer to his question in the trilingual dictionary.
5. If the user knows the Hebrew (or Czech, French, German, Hungarian, Polish, Rumanian, Russian, Spanish, etc.) name and seeks the Yiddish equivalent, s/he must look up the Latin name of the plant in a comprehensive reference work of the respective language and then look the Yiddish name up in our trilingual Latin-English-Yiddish dictionary. In the case of Hebrew, we recommend looking it up in *Magdir letsimkhey erets yisrael.* If the Latin name is impossible to find, s/he has to try to find the English name of the

plant, and by searching in the English Index, s/he will find the page on which the English term glosses with its Yiddish equivalent.

6. The user knows the English name of a part of a plant or a stage in its development. He must look in the "Morphological list" to find the equivalent Yiddish term.
7. The reader knows several Yiddish names of a particular plant (or fruit of a plant) and wishes to find out which one is recommended in *PNY* as the standardized term. He must look up the term he knows in the *Mekoyrim-vayzer*. If he finds the Latin equivalent of the Yiddish term there, **that** is the recommended Yiddish term. If he finds an equal sign (=) or זען, the term after these symbols is the one recommended for standardization.

Abutilon	ABUTILON	אַבוטילאָן'
Acacia	ACACIA	אַקאַציע
Acanthus	ACANTHUS	בעירנפֿוס; אַקאַנטוס
Aconite (=Aconite Monks-hood)	ACONITUM napellus	אײַזנהוט
Actinidia	ACTINIDIA	אַקטינײדיע
Adamsneedle (=Adamsneedle Yucca)	YUCCA filamentosa	אָדמס-נאָדל [O'DEMS.../U'DEMS...]
Adderstongue	1. OPHIOGLOSSUM 2. *see* Fawnlily	שלאַנגענצונג
Adonis	ADONIS	אַדאָניס
Aethusa	AETHUSA	עטוזע
African-lily (=African Agapanthus)	AGAPANTHUS africanus	אַפֿריקאַנער ליליע
Africanviolet	SAINTPAULIA	קאַפּ-פֿיאַלקע
Agapanthus	AGAPANTHUS	אַגאַפּאַנטוס
Agaric (=Lactarius)	LACTARIUS	מילעך-שוועמל
Agaricus	AGARICUS	אַגאַריק
Agave	AGAVE	אַגאַווע
Agrimony	AGRIMONIA	אַגרימאָניע; בערקעלע
Ailanthus	AILANTHUS	אײַלאַנט
Airpotato (=Airpotato Yam)	DIOSCOREA bulbifera	ברויטוואָרצל
Alder	ALNUS	אָלכע; אָלשענע
Alfalfa	MEDICAGO sativa	אַלפֿע; אַלפֿאַלפֿע
Alfileria	ERODIUM cicutarium	נאָדעלעך
Algae	ALGAE	אַלגעס
Alkanet	ALKANNA	אַלקאַנע
Allamanda	ALLAMANDA	אַלאַמאַנדע(-בוים)
Allspice (=Allspice Pimenta)	PIMENTA officinalis	ענגלישער פֿעפֿער
Almond	PRUNUS amygdalus	מאַנדלבוים
Aloe	ALOE	אַליאָז
Alpenclock	SOLDANELLA	קײַלעך-בלעטערניק
Alplily	LLOYDIA	אַלפּן-ליליע
Alternanthera	ALTERNANTHERA	אַלטערנאַנטערע
Alternateleaf Goldsaxifrage	CHRYSOSPLENIUM alternifolium	מילצבלום
Alyssum	ALYSSUM	אַליסום
Amanita	AMANITA	מוכאָמאָר; מאַכעמאָר
Amaranth	AMARANTHUS	אַמאַראַנט
Amaryllis	AMARYLLIS	אַמאַריל
Ammania	AMMANIA	אַמאַניע
Ammi	AMMI	אַמי
Aamorpha	AMORPHA	אַמאָרפֿע
Amyris	AMYRIS	באַלזאַמניק
Anattotree	BIXA orellana	אָרלעאַן
Andromeda	ANDROMEDA	אַנדראָמעדע
Anemone	ANEMONE	ווינטרייזעלע

Angelica	ANGELICA	אַנגעליקע
Angelintree	ANDIRA	קרוייטבוים
Angostura Barktree	GALIPEA officinalis	אַנגאָסטורע-בוים
Anise	PIMPINELLA anisum	ענעס
Anisetree	ILLICIUM	באַדיאַן
Anthericum	ANTHERICUM	פּאַרקאַן-ליליע
Anthyllis	ANTHYLLIS	וווּנדקלעווער
Apple	MALUS	עפּלבוים
Apple-of-Peru	NICANDRA	פֿליגן-סם [SAM]
Apricot	PRUNUS armeniaca	אַפּריקאָסן-בוים
Aralia	ARALIA	אַראַליע
Araucaria	ARAUCARIA	אַראַוקאַריע
Arborvitae	THUJA	טוּיע
Arecapalm	ARECA	אַרעקע-פּאַלמע
Argantree	ARGANIA	אײַזנבוים
Armillaria	ARMILLARIA	אַרמילאַריע
Arnebia	ARNEBIA	אַרנעביע
Arnica	ARNICA	אַרניקע
Arrowhead	SAGITTARIA	פֿײַלנבלאַט
Arrowroot	MARANTA	פֿײַלן-וואָרצל
Artichoke	CYNARA	קינאַרע
Artillery-plant (=Artillery Clearweed)	PILEA microphylla	האַרמאַטניק
Arum	ARUM	אַהרנס שטעקן [ARNS]
Ash	FRAXINUS	אַשבוים; יאַסען
Asiapoppy	ROEMERIA	רעמעריע
Asparagus	1. ASPARAGUS 2. (=Garden Asparagus) ASPARAGUS officinalis	אַספּאַראַגוס שפּאַראַגן; ספּאַרזשע
Aspen (=Poplar)	POPULUS	טאָפּאָליע
Asphodel	ASPHODELUS	אַספֿאָדעל
Aster	ASTER	אַסטרע
Australian-sassafras	ATHEROSPERMA moschatum	פֿעדער-מוסקעט-בוים
Autumncrocus	COLCHICUM	אייביקל
Avens	GEUM	כּמוי-נעגעלעך [KEMO'Y]
Avocado	1. (=Persea) PERSEA 2. (=American Avocado) PERSEA americana	פּערסעע אַוואָקאַדע-בוים
Azalea	RHODODENDRON	ראָדאָדענדראָן

Babysbreath	GYPSOPHILA paniculata	נע-ונדניק [NAVENA'DNIK]
Baccharis	BACCHARIS	באַקכאַריס
Balanites	BALANITES	באַלאַנייטעס
Baldcypress	TAXODIUM	בלאָטע-ציפּרעס
Baldmoney	MEUM	בערוואָרצל
Ballmustard	NESLIA paniculata	פֿעלדניסל

Balloonflower	PLATYCODON grandiflorum	באַלאָנדל
Ballota	BALLOTA	באַלאָטע
Balm	MELISSA	מעליסע
Balmtree	MYROXYLON	באַלזאַמבוים
Balsa	OCHROMA	באַלזע
Balsam	IMPATIENS	אימפּאַציענס
Balsam-apple	MOMORDICA balsamina	דאַמען-פּיסטאָלעט
Balsampear	MOMORDICA charantia	שפּרייצבאַרנע
Bamboo	BAMBUSA	באַמבוס
Banana	MUSA	באַנאַנע-בוים
Baneberry	ACTAEA	אַקטעע
Banyan (=Banyan Fig)	FICUS benghalensis	באַניאַן-פֿיקוס
Baobab	ADANSONIA digitata	באַאָבאַב
Barbadosnut	JATROPHA curcas	אָפּפֿירנוס-בוים
Barberry	BERBERIS	באַרבאַריס
Barley	1. HORDEUM 2. HORDEUM vulgare	גערשטן פֿיר-שורהדיקער גערשטן [ShU'RE/ShI'RE]
Barnyardgrass	ECHINOCHLOA crusgalli	היינערהירזש
Barrelcactus	FEROCACTUS	פֿעסל-קאַקטוס
Basil	OCIMUM	באַזיליק
Basketflower (=Basketflower Centaurea)	CENTAUREA americana	קוישקווייט
Basswood	TILIA	ליפּע; ליינדנבוים
Bauhinia	BAUHINIA	בויהיניע
Bayberry	MYRICA	וואַקס-הדס [HO'DES/HU'DES]
Beachgrass	AMMOPHILA	אַמאָפֿילע
Beadlily	CLINTONIA	קרעללילִיע
Beadruby	MAIANTHEMUM	מײַייִקל
Beakchervil	ANTHRISCUS	קערוול
Bean	PHASEOLUS spp.; VICIA spp.	באָב; פֿאַסאָליעס; בעבלעך; ביב
Beancaper	ZYGOPHYLLUM	זוגאַן
Bearberry	ARCTOSTAPHYLOS uva-ursi	רפֿואהדיקע בערן-יאַגדע [REFU'(Y)EDIKE/REFI'YEDIKE]
Beautyberry	CALLICARPA	שיינבערל
Bedstraw	GALIUM	גאַליום
Beebalm	MONARDA	מאָנאַרדע
Beech	FAGUS	בוק(נבוים)
Beefsteak Fungus (=Beefsteak Fistulina)	FISTULINA hepatica	לעבערניק
Beefwood	CASUARINA	קאַזואַרינע
Beet	BETA	בוריק
Beggarsticks	BIDENS	גאָפּלגראָז
Begonia	BEGONIA	בעגאָניע
Belladonna	ATROPA belladonna	אַטראָפּע
Belladonnalily	AMARYLLIS belladonna	אַמאַריל
Bellflower	CAMPANULA	גלעקעלע; קראָן-קריגעלעך

Bentgrass	AGROSTIS	פֿעילדניצע
Bergamot (=Bergamot Orange)	CITRUS bergamia	בערגאַמאָיט(-מאַראַינץ)
Bergenia *see* Leather Bergenia		
Bermudagrass	CYNODON dactylon	בערמוידע-אינדזשייל
Betelnutpalm	ARECA cathechu	בעטעילנוס-פּאַילמע
Betony	STACHYS	בעטאָיניע
Bignonia	BIGNONIA	טרומייטל
Bilberry (=Bog Bilberry)	VACCINIUM uliginosum	בוייעכעס; שיכּור-ניסלעך [ShI'KER]; בלאָי-יאַגדעס
Birch	BETULA	ב(ע)רעיזע; שבֿועות-בוים [ShVU'(Y)ES/ShVI'YES]
Bird Rape	BRASSICA campestris	זשעיפּיק; פֿעילדראַפּס
Bird-of-Paradise-flower	STRELITZIA	גן-עדן-פֿויגלבלום [GANE'YDN]
Birdcherry (=European Birdcherry)	PRUNUS padus	טשערעימכע; פֿייגלקאַרש
Bisnaga	ECHINOCACTUS visnaga	ביסנאַיגע
Bistort	POLYGONUM	גרייקע
Bitter Almonds	PRUNUS amygdalus amara	בייטערע מאַנדל
Bittercress	CARDAMINE	הערצל
Bitternut (=Bitternut Hickory)	CARYA cordiformis	געילאייגל-הייקאָרי
Bittersweet	CELASTRUS	בייטערזיס
Bitterwood	TRICHILIA	כּמו-מאַהאָין [KEMO'Y]
Blackberry	RUBUS	אָיזשענעס
Blackberrylily	BELAMCANDA chinensis	לעימפּערטל
Blackbryony	TAMUS	טאַימוס
Blackcap Raspberry	RUBUS occidentalis	אַמעריקאַינער מאַילענעס
Blackeyedsusan	RUDBECKIA hirta	שוואַירץ-חנדעלע [KhE'YNDELE]
Blackthorn	PRUNUS spinosa	טעירען; דאָירנדיקע פֿלויים
Blackwood	DALBERGIA	רוייזנהאָלץ
Bladdernut	STAPHYLEA	פּעינכערנוס
Bladdersenna	COLUTEA	פּעינכערניק
Bladderwort	UTRICULARIA	וואַיסערבלעזל
Bladekelp	LAMINARIA	לאַמינאַיריע
Bleedingheart	DICENTRA	אויירינגל
Blessed Milkthistle	SILYBUM marianum	סתּם גדיילן [STAM]
Blessedthistle	1. CNICUS benedictus 2. *see* Blessed Milkthistle	געבעינטשטער הייילבודיק
Bloodroot	SANGUINARIA canadensis	קאַנאַידער בלויטניק
Bloodwoodtree	HAEMATOXYLON	בלאָיהאָלץ
Bluebell	CAMPANULA rotundifolia	בלאָ גלעיקעלע
Bluebells	MERTENSIA	גלאָיקנבלום
Blueberry	VACCINIUM	אַיפֿענעס; שוואַירצע יאַיגדעס; שוואַירצע בעירעלעך
Blueblossom (=Blueblossom Ceanothus)	CEANOTHUS thyrsiflorus	בלאָיער צעאַנאָיטוס
Blue-eyedgrass	SISYRINCHIUM	זוין-בלאָערל
Bluegrass	POA	בעיזעמל(-גראָז)
Bluestem	ANDROPOGON	אַנדראָפּאָגאָין
Bluets	HOUSTONIA	וועינוס-שטאָלץ; בלאָיִקל

Bogbean (=Common Bogbean)	MENYANTHES trifoliata	דרײַבלאַט
Bog Bilberry	VACCINIUM uliginosum	בוייעכעס; שיכּור-ניסלעך [ShI'KER]; בלאָי-יאַגדעס
Boletus	BOLETUS	באָילעטוס
Borage	BORAGO	בוריטש
Bostonfern	NEPHROLEPIS exaltata bostoniensis	באָסטאָנער ניירן-שייבן
Boston Ivy *see* Japanese Creeper		
Bottlebrush	CALLISTEMON	קאַליסטעמאָן
Bottletree	BRACHYCHITON	בויטלבוים
Bougainvillea	BOUGAINVILLEA	בוגענווייליע
Bouncingbet	SAPONARIA officinalis	זייפֿן-וואָרצל
Box	BUXUS	בויקס(נ)בוים; בויקשפּאָן
Boxelder	ACER negundo	אַמעריקאַנער קליאָן
Bracken	PTERIDIUM	פּאַפּאָרט
Bracketplant	CHLOROPHYTUM elatum	קאַנטיקל
Brake	PTERIS	פֿלייניק
Bramble *see* Holy Bramble		
Brassbuttons	COTULA	קאָטולע
Brazilnut	BERTHOLLETIA excelsa	בראַזיילער נוס
Brazilwood	CAESALPINIA brasiliensis	בראַזייל-האָלץ
Breadfruit	ARTOCARPUS altilis	ברויטבוים
Breadnuttree *see* Cow breadnuttree		
Brewers Yeast	SACCHAROMYCES	בירהייוון
Bridal (=Bridalwreath Spiraea)	SPIRAEA prunifolia	כּלה-קרוין [KA'LE]
Bristlegrass	SETARIA	מויזן-קאָרן
Bristlethistle	CARDUUS	דייסטל
Broadbean	VICIA faba	ביב; (רוסישער) באָב
Broccoli	BRASSICA oleracea botrytis cymosa	בראָקאָלי
Brome	BROMUS	בראָמוס
Bromelia *see* Pinguin Bromelia		
Brookgrass	CATABROSA aquatica	וואַסער-טעכלגראָז
Broom	CYTISUS	באָבבוים
Broomcorn	SORGHUM vulgare technicum	בעזעם-סאָרגע
Broomrape	OROBANCHE	אַרבעס-וואַרגער
Brushcherry *see* Eugenia		
Brussels Sprouts	BRASSICA oleracea gemmifera	בריסעלער קרויט; ברוקסעלקע
Bryony	BRYONIA	בריאָניע
Buchu	BAROSMA	בוקאָ
Buckberry	GAYLUSSACIA ursina	בערן-שוואַרצל
Buckeye	AESCULUS	פֿערדקאַשטן [FE'RTKAShTN]
Buckthorn	RHAMNUS	פֿוילבוים
Buckwheat	FAGOPYRUM	רעטשקע
Buffaloberry	SHEPHERDIA	פּופֿלאויפּס
Buffalograss	BUCHLOE dactyloides	פּופֿלגראָז

Bugbane	CIMICIFUGA	וואַ׳נצן-טרײַבער
Bugle	AJUGA	שטייינקע
Bugleweed	LYCOPUS	וואָ׳לף-לאַפּע
Bugloss	ANCHUSA	אָ׳קסנצונג
Bullocksheart Custardapple	ANNONA reticulata	אַנאָ׳נע
Bulnesia	BULNESIA	פּאָ׳קנבוים
Bulrush	SCIRPUS	טשערע׳ט
Burclover *see* California Burclover		
Burdock	ARCTIUM	לאָ׳פּעכע
Burnet	1. POTERIUM 2. SANGUISORBA	בעיכערבלום בלו׳טגראָז
Burningbush *see* Eastern Wahoo		
Burreed	SPARGANIUM	שטעיכלגראָז
Burstwort	HERNIARIA	בראָ׳כניק
Bushhoneysuckle	DIERVILLA	געלצווי׳טניק
Butchersbroom	RUSCUS aculeatus	רו׳סקוס
Buttercup	RANUNCULUS	ראַנו׳נקל
Butterflybush	BUDDLEIA	בודלעיע
Butterfly Milkweed	ASCLEPIAS tuberosa	פֿלאַטערל-וואַטניק
Butterfly Weed *see* Butterfly Milkweed		
Butternut	JUGLANS cinerea	גראָ׳ער נו׳סנבוים
Buttertree	MADHUCA	פּו׳טערבוים
Butterwort	PINGUICULA	פּו׳טערקע
Buttonbush	CEPHALANTHUS	קאָ׳פּבלום
Buttonflower	HIBBERTIA	קנע׳פּלבלום
Buttongrass	DACTYLOCTENIUM radulans	(אויסטראַ׳ליש) קנע׳פּלגראָז
Cabbage	1. BRASSICA oleracea capitata 2. (=Wild Cabbage) BRASSICA oleracea	(קע׳פּל)קרויט גאָ׳רטנקרויט
Cacao	THEOBROMA cacao	קאַקאַ׳אָבוים
Cactus	*various genera*	קאַ׳קטוס
Caesalpinia	CAESALPINIA	קעסל-פּיי׳ניע
Cajeputtree	MELALEUCA leucadendron	קאַיעפּו׳ט-בוים
Calabash (=Calabash Gourd)	LAGENARIA siceraria	קאַלעוואַ׳סע-קע׳רביס
Calabashtree	CRESCENTIA	קאַלאַבאַ׳שן-בוים
Calceolaria	CALCEOLARIA	לאַ׳טשנקווייט
Calendula	CALENDULA	ראש-חודשל [REshKhO'YDEShL]
California Burclover	MEDICAGO hispida	בו׳דיק-אַ׳לפֿע
Californialaurel	1. UMBELLULARIA 2. UMBELLULARIA californica	שע׳רעמניק קאַליפֿאָ׳רניער שע׳רעמניק
Californiapoppy	ESCHSCHOLTZIA californica	קאַליפֿאָ׳רניער מאָ׳נרענדל
Calla	CALLA	ווײַ׳ספֿליגל
Callalily	ZANTEDESCHIA	ווײַ׳ספֿליגל-ליליע
Calotrope	CALOTROPIS	סדום-עפּל [SDOM/ZDOM]

Calycotome	CALYCOTOME	שנייבּרעכער
Camellia	CAMELLIA	קאַמעליִע
Camomile	ANTHEMIS	ריימעניק
Camphortree	CINNAMOMUM camphora	קאַמפֿערבוים
Campion	LYCHNIS	לייכט-נעגעלעך
Canaryclover	DORYCNIUM	אַכילאָטוס
Canarygrass	PHALARIS canariensis	קאַנאַריייניק
Candlenuttree	ALEURITES moluccana	לייכטנוס-בוים
Candytuft	IBERIS	זשמוטל
Cane	ARUNDINARIA	יאַמש
Canna	CANNA	קאַנאַ-קווייט
Cantaloupe	CUCUMIS melo cantalupensis	דיינקע [DINyKE]
Canterburybells	CAMPANULA medium	מיטל גלעקעלע
Cantharellus	CANTHARELLUS	בעכער-שוועמל
Cape-honeysuckle	TECOMARIA capensis	קאַפּלענדישע טעקאָמאַריע
Capejasmine	GARDENIA jasminoides	ריח-ניחוחל [REY(E)KhNEKhO'YEKhl]
Capemarigold	DIMORPHOTHECA	גיילדנקווייט
Cape-primrose	STREPTOCARPUS	קאַפּ-צוויט
Caper	CAPPARIS	קאַפּער
Caraway	CARUM carvi	קימל
Cardamom	ELETTARIA cardamomum	קאַרדעמאָן
Cardinalflower	LOBELIA cardinalis	צונטערל
Cardoon	CYNARA cardunculus	קאַרדאָן
Carissa	CARISSA	קאַריסע
Carlina	CARLINA	שטעכלינג
Carnation	1. DIANTHUS .2 DIANTHUS caryophyllus	נעגעלע; גוואָזדיקע גאָרטן-נעגעלע
Carob	CERATONIA siliqua	באָקסערבוים
Carolina Allspice *see* Common Sweetshrub		
Carolina Horsenettle	SOLANUM carolinense	שטעכיקער נאַכטשאָטן
Carosella	FOENICULUM vulgare piperitum	פֿעפֿערדיקער פֿענכל
Carrot	DAUCUS	מייער; מער
Cashew	ANACARDIUM	אַנאַקאַרד
Cassava	MANIHOT	מאַניאָק
Castorbean	RICINUS communis	ריצנבוים
Catalpa	CATALPA	קאַטאַלפּע
Catgut *see* Sea-catgut		
Catnip	NEPETA cataria	שיכור-קאַצניק [ShI'KER]
Cats-ear	HYPOCHOERIS	קאַצן-אויער
Cattail	TYPHA	סאַמעט-קעפּל
Cauliflower	BRASSICA oleracea botrytis	קאַלעפֿיאָר
Ceanothus	CEANOTHUS	צעאַנאָטוס
Cedar	CEDRUS	צעדערבוים
Cedar-of-Lebanon	CEDRUS libani	לבֿנון-צעדער(בוים) [LEVO'NEN/LEVU'NEN]

Cedrela	CEDRELA	צעדרע׳לע
Ceiba	CEIBA	וואָ׳לבוים
Celandine	CHELIDONIUM	שוואַ׳לבן-מי׳לעך
Celeriac	APIUM graveolens rapaceum	וואָ׳רצל-סעלע׳ריע
Celery	APIUM	צעי׳לניק; סעלע׳ריע
Celsia	CELSIA	צעי׳לזיע
Centaurea	CENTAUREA	כאַ׳בער
Centaurium	CENTAURIUM	טויזנט-גי׳לדן-גראָז
Centranthus (=Jupitersbeard Centranthus)	CENTRANTHUS ruber	יו׳פּיטערס באָרד
Centuryplant (=Centuryplant Agave)	AGAVE americana	הונדערט-יאָ׳ריניק
Cephalaria	CEPHALARIA	קעי׳פּלניק
Cephalocereus	CEPHALOCEREUS	האָ׳רנדיקער קאַ׳קטוס
Cerastium	CERASTIUM	האָ׳רנגראָז
Cestrum	CESTRUM	צעי׳סטרום
Charlock	BRASSICA kaber	פֿעי׳לד-זענעפֿט; פֿעי׳לד-גאָרטשיצע
Chastetree	VITEX	ווי׳טעקס
Checkerberry (=Checkerberry Wintergreen)	GAULTHERIA procumbens	רויטפֿרוכטיקער ווי׳נטערגרין
Checkertree (=Checkertree Mountainash)	SORBUS torminalis	ווילדער שפּעי׳רלבוים
Cherry	PRUNUS spp.	קאַ׳רשנבוים א״אַ
Chervil	ANTHRISCUS	קערוול
Chestnut	CASTANEA	קעי׳סטנבוים; קאַ׳שט(אַ)נבוים
Chickpea	CICER	כו׳מוס
Chickweed	STELLARIA media	פֿײַכט שטערנדל
Chicory	CICHORIUM	ציקאָ׳ריע
Chilebells	LAPAGERIA	בלײַמל
China-aster	CALLISTEPHUS	גאָרטן-אַסטער
Chinaberry	MELIA	מעי׳ליע
Chinese Lantern *see* Strawberry Groundcherry		
Chinkapin	CASTANEA spp.; *see also* Evergreenchinkapin	קעי׳סטנבוים; קאַ׳שט(אַ)נבוים
Chive	ALLIUM schoenoprasum	שטשי׳פּיער
Chloris	CHLORIS	כלאָ׳ריס
Chocolatetree	THEOBROMA	שאָקאָלאַ׳ד-בוים
Chokeberry	ARONIA	שטיי׳ניאַגדע
Chokecherry	PRUNUS spp.	טשערע׳מכע א״אַ
Cholla	OPUNTIA	סאַ׳ברע
Christmasrose	HELLEBORUS niger	שוואַ׳רצער ני׳סוואָרצל
Christthorn (=Christthorn Paliurus)	PALIURUS spina-christi	[BI'LBLNIK] בילבולניק
Chrysanthemum	CHRYSANTHEMUM	כריזאַנטעי׳מע
Cigarbox Cedar (=Cigarbox Cedrela)	CEDRELA odorata	שמעקעדיקע צעדרעלע
Cinchona	CINCHONA	כיני׳נבוים
Cinnamon	CINNAMOMUM	צי׳מרינג
Cinquefoil	POTENTILLA	פֿי׳נגערבלאַט

Circaea	CIRCAEA	צירצע׳ע
Citron	CITRUS medica	ציטראָן-עפּל
Citrullus	CITRULLUS	ציטרו׳לוס
Citrus	CITRUS	צי׳טרוס
Claviceps	CLAVICEPS	באָ׳קסערל
Clearweed	PILEA	האַרמאַ׳טניק
Clematis	CLEMATIS	קלעמאַ׳טיס
Clethra	CLETHRA	קלע׳טרע
Cloudberry	RUBUS chamaemorus	ווײַ׳סע מאַ׳לענעס
Clover	TRIFOLIUM	קאַנעשי׳נע; קלע׳ווער
Clovetree	SYZYGIUM aromaticum	נע׳געלעך-בוים
Clubawngrass	CORYNEPHORUS	קאַ׳נטשיקגראָז [KANTShIGROZ/...GRUZ]
Clubmoss	LYCOPODIUM	מאָ׳כשוועמל; בערן-לאַפּע
Cocainetree	ERYTHROXYLUM	קאָקאַ׳ין-קשאַק
Cochineal Nopalcactus	NOPALEA	קאָשעני׳ל-קאַ׳קטוס
Cocklebur	XANTHIUM	קסאַ׳נטיום
Cockspur	ECHINOCHLOA	הע׳נער-פּ̄יסל
Coconut	COCOS nucifera	קאָ׳קאָס-פּאַלמע
Coffee	COFFEA	קאַ׳ווע־בוים
Coffeetree	GYMNOCLADUS	נאַ׳קעטצווײַג
Colanut *see* Sudan Colanut		
Coleus	COLEUS	כּל-קאָלי׳רל [KOLKOLI'RL]
Colewort	CRAMBE	קאַטראַ׳ן
Collard(s)	BRASSICA oleracea acephala	בלע׳טערקרויט
Colocynth	CITRULLUS colocynthis	שדים-עפּל [ShE'YDIM]; קאָלאָקווי׳נט
Coltsfoot	1. TUSSILAGO 2. (=Common Coltsfoot) TUSSILAGO farfara	פּאָ׳דביאַל מו׳טער-שטי׳פֿמוטער
Columbine	AQUILEGIA	קאָלומבי׳ן
Comfrey	SYMPHYTUM	ביי׳נהיילער
Common Milkweed	ASCLEPIAS cornuti	סתּם וואַ׳טניק [STAM]
Common Morel	MORCHELLA esculenta	שמאָ׳רשקע; מוח-שוועמל [MO'YEKh]
Common Sweetshrub	CALYCANTHUS floridus	האָ׳ריקער געווע׳רצניק
Compassplant	SILPHIUM laciniatum	קאָ׳מפּאַסבלום
Condalia	CONDALIA	פּיקי׳זשין
Coneflower	RUDBECKIA	קאָ׳נוסל
Conifers	CONIFERALES	נאָ׳דלבוימישע; נאָ׳דלביימער
Copaltree	COPAIFERA	קאָפּאַ׳לבוים
Coprinus	COPRINUS	מיי׳סטשוועמל
Coralbean	ERYTHRINA	קאָראַ׳לן-בוים
Coralbells	HEUCHERA sanguinea	רוי׳טעכל
Coralberry	SYMPHORICARPOS	שניי׳-יאַגדעס
Coralroot	CORALLORRHIZA	קרע׳לן-וואָרצל
Cordia	CORDIA	קאָ׳רדיע

Coriander	CORIANDRUM sativum	פֿע׳לד-גליאַנדער
Cocklebur	AGRIMONIA eupatoria	געל בע׳רקעלע
Cocktree	PHELLODENDRON	סאַ׳מעטבוים
Corkwood	LEITNERIA	פּראָ׳פּקעבוים
Corn *see* Maize		
Cornbind *see* Dullseed Cornbind		
Corncockle	AGROSTEMMA	טויי׳בן-קאָרן
Cornelian Cherry (=Corneliancherry Dogwood)	CORNUS mas	(סתּם) דרען [STAM]
Cornflower	CENTAUREA cyanus	(בלאָ) קאָ׳רן-שווע׳סטערל
Corngrass (=Wind Bentgrass)	AGROSTIS spica-venti	מיי׳טליצע
Cornsalad	VALERIANELLA	וואַלעריאַנע׳לע
Cornsmut	USTILAGO zeae	זו׳נרויז-בראַנד
Coronilla	CORONILLA	קריי׳נדעלע
Corydalis	CORYDALIS	כאַכלאַ׳טקע
Cosmos	COSMOS	קאָ׳סמאָס
Costmary (=Costmary Chrysanthemum)	CHRYSANTHEMUM majus	פֿע׳פֿערל-בלימל
Cotoneaster	COTONEASTER	פֿײַ׳ערקוסט
Cotton	GOSSYPIUM	באַוול
Cottonsedge	ERIOPHORUM	וואָ׳לגראָז
Cottonthistle	ONOPORDUM	טאַ׳טערניק
Cottonweed	DIOTIS	ווי׳לדוואָל
Cottonwood (=Poplar)	POPULUS	טאָפּאָ׳ליע
Cotyledon	COTYLEDON	קאָטילעדאָ׳ן
Cowberry	VACCINIUM vitis-idaea	באָ׳רעפֿקעס
Cow Breadnuttree	BROSIMUM utile	קו׳-בוים
Cowlily	NUPHAR	וואַ׳סער-קרייגעלעך
Cowparsnip	HERACLEUM	באָרשטש
Cowpea	VIGNA	לו׳ביע
Cowtree Tabernaemontana	TABERNAEMONTANA utilis	מיי׳לעכבלום
Cowwheat	MELAMPYRUM	קו׳-ווייץ
Crabapple	1. MALUS spp. 2. (=Wild Sweet Crabapple) MALUS coronaria	ע׳פּלבוים אִ״אַ ארץ-ישׂראל-עפּעלעך [ERTSISRO'L/ERTSISRU'L]
Crabgrass	DIGITARIA	פֿי׳נגערגראָז
Cranberry	1. VACCINIUM macrocarpum 2. (=Small Cranberry) VACCINIUM oxycoccos	אַמעריקאַ׳נער גאָ׳געלעך זשע(רע)כלינעס; גאָגעלעך
Crapemyrtle	LAGERSTROEMIA	לאַגערסטרע׳מיע
Crassula	CRASSULA	די׳קבלאַט
Creeper	PARTHENOCISSUS	בתולה-בלום [PSU'LE/PSI'LE]
Crispleaf Mint	MENTHA crispa	קרוי׳זמינץ
Crocus	CROCUS; *see also* Autumncrocus	קראָ׳קוס; זאַ׳פֿרען
Crossvine	BIGNONIA capreolata	צי׳גן-טרומייטל
Crosswort	CRUCIANELLA	צלמקע [TSE'YLEMKE]

Croton	CROTON	קראָטאָ׳ן
Crowberry	EMPETRUM	מאָ׳כיאַגדע
Crowfootgrass	DACTYLOCTENIUM	קנע׳פּלגראָז
Crowndaisy (=Crowndaisy Chrysanthemum)	CHRYSANTHEMUM coronarium	גע׳לקרוין-כריזאַנטע׳מע
Crown-of-thorns (=Crown-of-thorns Euphorbia)	EUPHORBIA mili	שאָ׳נקעדיקער סם-סאָק [SAM]
Crownvetch (=Crownvetch Coronilla)	CORONILLA varia	קרוין-קריינדעלע
Cryptomeria	CRYPTOMERIA japonica	יאַפּאַ׳נישע קריפּטאָמע׳ריע
Crystaltea (=Crystaltea Ledum)	LEDUM palustre	פּאָרש
Cucumber	CUCUMIS sativus	או׳גערקע
Cudweed	GNAPHALIUM	בעסמע׳רטניק
Cumin	CUMINUM	קמיי׳ניק
Cupidsdart	CATANANCHE	צי׳גן-אויערל
Currant	RIBES	ווייַ׳מפּערלעך
Cushaw Melon	CUCURBITA moschata	קו׳סע
Custardapple *see* Bullocksheart Custardapple		
Cycas	CYCAS	ציקאַ׳דע
Cyclamen	CYCLAMEN	גאַלו׳כקע
Cypress	CUPRESSUS	ציפּרע׳ס; קיפּאַ׳רייס
Cypresspine	CALLITRIS	סאַנדאַראַ׳ק-בוים
Cyrilla	CYRILLA	גע׳לפֿרוכטניק
Cyrtanthus	CYRTANTHUS	בוי׳גן-ליי׳ליע
Dacrydium	DACRYDIUM	טרע׳רנבוים
Daffodil	NARCISSUS	נאַרצי׳ס
Dahlia	DAHLIA	דאַ׳ליע; געאָרגי׳נע
Daisy	BELLIS	מאַרגערי׳טקע
Dammarpine	AGATHIS	קאַו׳רי
Dandelion	TARAXACUM	לופֿטל
Daphne	DAPHNE	יאַ׳גדעלע
Dasheen	COLOCASIA esculenta	קו׳לקאַס
Date	PHOENIX	טיי׳טלבוים
Dateplum (=Dateplum Persimmon)	DIOSPYROS lotus	שוואַ׳רצע כו׳רמע
Datura	DATURA	דו׳למאַן
Dawnflower	ORTHROSANTHUS	פֿריי-איריס
Dayflower	COMMELINA	איי׳נטאָגל
Daylily	HEMEROCALLIS	טאָ׳גליליע; גע׳לע ליי׳ליע
Deadnettle	LAMIUM	קאַ׳לט-קראָפּעווע
Deathcup Amanita	AMANITA phalloides	טוי׳טער מאַכעמאָ׳ר
Deerberry (=Common Deerberry)	VACCINIUM stamineum	בלאָ׳-יאַגדע
Deervetch	LOTUS	לאָ׳טוס
Deodar	CEDRUS deodara	הימאַלייַ׳ער צע׳דערבוים
Desertcandle	EREMURUS	מידבר-ליכטל [MI'DBER]
Destroying Angel *see* Deathcup Amanita		

Devilpepper	RAUWOLFIA	ראַוואָלפֿיע
Devils-walkingstick	ARALIA spinosa	טײַוולבוים
Devilwood (=Devilwood Osmanthus)	OSMANTHUS americanus	אַמעריקאַנער כמו-אײלבירט [KEMO'Y]
Dewberry	RUBUS spp.	אָזשענעס; מאַלענעס
Dicksonia	DICKSONIA	דיקסאָניע
Dittany	DICTAMNUS	דיקטאַמנוס
Dill	ANETHUM graveolens	קריפּ; קאָפּער
Dock	RUMEX	כטשוף
Dodder	CUSCUTA	טײַוול-פֿאָדעם; פּאָוויטעצע
Dogbane	APOCYNUM	הונט-סם [SAM]
Dogtail	CYNOSURUS	הונטווײנדל
Dogtoothgrass	CYNODON	אינדזשיל
Dogtooth Violet *see* Fawnlily		
Dogwood	CORNUS	דרענבוים
Dolichos	DOLICHOS	לאַבלאַב
Dollarplant	LUNARIA annua	יאָריק זילבערבלאַט
Douglasfir	PSEUDOTSUGA	פּסעוודאָצוגע
Doumpalm	HYPHAENE	דומפּאַלמע
Dovetree	DAVIDIA involucrata	יפֿהפֿיה-בוים [YEFE'YFYE]
Draba	DRABA	גרײַפּעלע
Dracaena	DRACAENA	דראַגאָן
Dragonhead	DRACOCEPHALUM	שלאַנגענקאָפּ
Dropseed	SPOROBOLUS	פֿאַלעכל
Drugsquill	URGINEA	ווינטער-אָנזאָגער
Duckweed	LEMNA	וואַסער-לינדזן
Dullseed Cornbind	POLYGONUM convolvulus	שלענגל-גריקע
Durra	SORGHUM vulgare durra	דורע
Dustymiller	CENTAUREA cineraria	גראָער כאַבער
Dutchman′s-breeches	DICENTRA cucullaria	פּלודערלעך
Dutchmanspipe	ARISTOLOCHIA	ציבעך
Ear fungus	AURICULARIA auriculara-judae	אויער-שוועמל
Earthnut	CARUM bulbocastanum	ערדנוס
Earthstar	GEASTER	שטערן-שוועמל
Eastern Wahoo	EUONYMUS atropurpureus	פֿלאַמיקע ברעסלינע
Edelweiss	LEONTOPODIUM	איידלווײַס
Eelgrass	ZOSTERA	וואַסערגראָז
Eggplant (=Garden Eggplant)	SOLANUM melongena	פּאַטלעזשאַן
Egyptian Thorn	ACACIA vera	עכטע אַקאַציע
Egyptianlotus	NYMPHAEA caerulea	בלאָע וואַסער-ליליע
Einkorn	TRITICUM monococcum	איין-קערנדיקער ווייץ
Elaeagnus	ELAEAGNUS	גן-עדן-בוים [GANE'YDN/GENE'YDEM]
Elder	SAMBUCUS	בוזינע; באָז
Elecampane (=Elecampane Inula)	INULA helenium	אָמאַן; אַלענט

Elephants-ear	COLOCASIA	קאָלאָקאַ׳סיע
Elm	ULMUS	קנו׳פּבוים
Emmer	TRITICUM dicoccum	ע׳מער; צוויי-קערנערדיקער ווייץ
Endive	CICHORUM endivia	אינדייוו; ע׳ס-ציקאָריע
Entada	ENTADA	ענטאַ׳דע
Ephedra	EPHEDRA	עפֿע׳דרע
Epimedium	EPIMEDIUM	זאָ׳קנבלום
Epipactis	EPIPACTIS	בן-חורש [BENKhO'RESh]
Eryngo	ERYNGIUM	בלאָ׳-קעפּל; שטע׳כדאָרן
Esparto Needlegrass	STIPA tenacissima	כיילפֿע
Ethrog	CITRUS medica ethrog	אתרוג [E'SREG]
Eucalyptus	EUCALYPTUS	עקאַליי׳פּטוס; (איי)קאַליי׳פּט
Eugenia	EUGENIA	קאַ׳רשניק
Euonymus	EUONYMUS	ברעסליינע
Eupatorium	EUPATORIUM	אייפּאַטאָ׳ריע
Euphorbia	EUPHORBIA	סם-סאָק [SAM]
European Birdcherry	PRUNUS PADUS	טשערע׳מכע
Eveningprimrose	OENOTHERA	נאַ׳כטליכטל
Evergreenchinkapin	CASTANOPSIS	קע׳סטניק
Everlasting	HELICHRYSUM	זו׳נגאָלד
Eyebright	EUPHRASIA	אויי׳גנטרייסט
Falldaffodil	STERNBERGIA lutea	גע׳לע שטערנבע׳רגיע
Falsebeech	NOTHOFAGUS	דרום-בוק [DO'REM/DU'REM]
Falsebrome	BRACHYPODIUM	קורצל
Falsecarrot	CAUCALIS microcarpa	דריי׳בנער כמו-מייער [KEMO'Y]
Falsecypress	CHAMAECYPARIS	דרע׳רד-ציפּרע׳ס
Falseflag	NEOMARICA	צווע׳לעף-שבֿ׳טים [ShVO'TIM/ShVU'TEM]
Falseflax	CAMELINA	רי׳זשיק
Falsehellebore	VERATRUM	שימערי׳צע
False Indigo *see* Amorpha		
Falsepennyroyal	HEDEOMA	מטבעלע [MADBE'YELE/MATBE'YELE]
Falsespirea	SORBARIA	סאָרבאַ׳ריע
Fanpalm	LIVISTONA	פֿאָ׳כער-פּאַלמע
Farkleberry	VACCINIUM arboreum	בוי׳ם-אַפֿענעס
Fawnlily	ERYTHRONIUM	ליילקע
Featherfoil	HOTTONIA	וואַ׳סער-פֿע׳דער
Feathergrass	STIPA	(נ)אָ׳לגראָז
Fennel	FOENICULUM	פֿענכל; קי׳מלגראָז
Fennelflower	NIGELLA	ניגע׳לע
Fern	*various genera*	פֿע׳דערבלאַט
Fescue	FESTUCA	האָ׳בערגראָז; האָ׳בערניצע
Fiberlily	PHORMIUM	פֿלאַ׳קסליליע

Fiddlewood	CITHAREXYLUM	פֿידלהאָלץ
Fieldmadder	SHERARDIA arvensis	(פֿעלד-)שעראַרדיע
Fig	FICUS	פֿיקוס
Figwort	SCROPHULARIA	ברויננוואָרצל
Filbert	CORYLUS	וואַלדניסל
Fingergrass	DIGITARIA	פֿינגערגראָז
Fir	ABIES	יאָדלע; סכך-בוים [SKhAKh]
Firethorn	PYRACANTHA	פֿײַער-דאָרן
Fireweed	EPILOBIUM ANGUSTIFOLIUM	שמאָל ווערבעגראָז
Fistulina	FISTULINA	לעבערניק
Flatsedge	CYPERUS	ציפּער
Flax	LINUM	לײַן
Fleabane	ERIGERON	פֿלײפֿעפֿער
Flowering Plants	SPERMATOPHYTA	זוימען-געוויקסן; ספּערמאַטאָפֿיטן
Floweringquince	CHAENOMELES	קוויטנבוים
Floweringrush	BUTOMUS	וואַסער-שירעמל
Flower-of-an-hour	HIBISCUS trionum	שעה-קוויט [ShO'/ShU']
Flowerofjove	LYCHNIS flosjovis	זעוסל
Fluffweed	FILAGO	זשאַבניק
Fluvellin	KICKXIA	קיקסיע
Fly Mushroom (=Fly Amanita)	AMANITA muscaria	פֿליגן-שוועמל; רויטער מאַכעמאָר
Fomes	FOMES	בוימשוועמל
Foolsparsley	AETHUSA cynapium	הינטישע פּעטרישקע
Forgetmenot	MYOSOTIS	געדענקמירל; פֿאַרגעסנישטל
Forsythia	FORSYTHIA	גאָלדגלעקל
Four-o'clock	MIRABILIS	גוט-עלעפֿל
Foxglove	DIGITALIS	פֿינגערק
Foxtail	ALOPECURUS	פֿוקסן-עק
Frangipani	PLUMERIA	פּלומעריע
Frankenia	FRANKENIA	פֿראַנקעניע
Frankincense	BOSWELLIA	ווײַרעכניק
Fremontia	FREMONTIA	פֿרעמאָנטיע
Fringetree	CHIONANTHUS	שנייניק
Fritillary	FRITILLARIA	קרוינקוויט
Frogbit	HYDROCHARIS morsus-ranae	זשאַבעגראָז
Fuchsia	FUCHSIA	פֿוקסל; פֿוקסיע
Fumitory	FUMARIA	פֿעלדרויך
Fungi	FUNGI	פֿונגוסן; שוועמל-געוויקסן
Fustictree	CHLOROPHORA	געלהאָלץ
Gagea	GAGEA	גאָלדל
Gaillardia	GAILLARDIA	גײַלאַרדיע
Galangal	ALPINIA	גאַלגאַן
Gardenia	GARDENIA	גאַרדעניע

Gardencress (=Gardencress Pepperweed)	LEPIDIUM sativum	גאָרטנקרעס
Garden Rhubarb	RHEUM rhaponticum	ראַפּאָנטיק
Garlic	ALLIUM sativum	קנאָבל
Gentian	GENTIANA	גענציאַנע
Geranium	GERANIUM	געראַניום; געראַניע
Gerbera	GERBERA	גערבערע
German-camomile	MATRICARIA chamomilla	געווייניטלעכער ראָמיאַניק
Germander	TEUCRIUM	גאַמאַנדער
Gherkin *see* West Indian Gherkin		
Giantfennel	FERULA	געווערצלינג
Giantreed	ARUNDO donax	מיטל-ים-אַרונדאָ [YAM]
Ginger	ZINGIBER officinale	אימבער; איינגבער
Gingko	GINGKO biloba	פֿאָכערבלאַט
Ginseng	PANAX	זשען-זשען
Girasole *see* Jerusalem-artichoke		
Gladiolus	GLADIOLUS	גלאַדיאָל; שווערדנבלום
Glasswort	SALICORNIA	זאַלצל
Globe-amaranth	GOMPHRENA	קײַקל-אַמאַראַנט
Globedaisy	GLOBULARIA	קײַלעכל
Globeflower	TROLLIUS	טראָליוס
Globethistle	ECHINOPS	יאָזשל
Glorybind	CONVOLVULUS	שלענדערל
Glorybower	CLERODENDRON	גורלניק [GO'YRLNIK]
Gloxinia	SINNINGIA	שאָנקעדיקע גלאָקסיניע
Goatgrass	AEGILOPS	ציגנגראָז
Goatsbeard	ARUNCUS	ציגנבאָרד
Goatsrue	GALEGA	צאַפּניק
Goldenchain (=Goldenchain Laburnum)	LABURNUM anagyroides	(סתּם) גאָלדרעגן [STAM]
Goldenclub	ORONTIUM	קאַנטשיק
Golden Eardrops (=Goldeneardrops Bleedingheart)	DICENTRA chrysantha	געל אויערינגל
Golden Pothos (=SolomonIslands Ivyarum)	SCINDAPSUS aureum	גילדענער סקינדאַפּסוס
Golden Ray	LIGULARIA	צינגלגראָז
Goldenrod	SOLIDAGO	גינגאָלדעלע
Goldenshower (=Goldenshower Senna)	CASSIA fistula	קאַטשקע-פֿיסל
Goldentop	LAMARCKIA aurea	גילדן בערשטל
Goldentuft (=Goldentuft Alyssum)	ALYSSUM saxatile	גילדענער אַליסום
Goldfern	PITYROGRAMMA	נאַקעטל
Goldflower	HYPERICUM moserianum	גילדענער שדים-שיץ [ShE'YDIM]
Goldmoss (=Goldmoss Stonecrop)	SEDUM acre	בײַסיקער זאַמדפֿעפֿער [ZA'MTFEFER]
Goldpoppy	ESCHSCHOLTZIA	מאָנרענדל
Goldraintree	KOELREUTERIA	זייפֿבוים
Goldsaxifrage *see* Alternateleaf Goldsaxifrage		

Goldstargrass	HYPOXIS	מגן-דוד-גראָז [MOGNDO'VID/MUGNDU'VET]
Gooseberry	RIBES	אַגרעס
Goosecorn	JUNCUS squarroscus	גענדזן-קאַמיש
Goosefoot	CHENOPODIUM	גענדזן-לאַפּקע
Goosegrass	ELEUSINE indica	אינדישע עלעווסינע
Gordonia	GORDONIA	גאָרדאָניע
Gorse	ULEX	גוינסטער
Gourd	LAGENARIA	קערביס
Goutweed	AEGOPODIUM	ציגנפֿוס
Granadilla	PASSIFLORA	ליידנבלום
Grape	VITIS	(וויַין)טרויבן
Grapefruit	CITRUS paradisi	גרייפּפֿרוכט
Grapehyacinth	MUSCARI	טרויבן-היאַצינט
Grasspink Orchid	CALOPOGON	ראָזעכל
Grasstree	XANTHORRHOEA	גראָזבוים
Grecian Laurel	LAURUS nobilis	(גרעקישער) לאָרבערבוים
Greenbrier	SMILAX	(ליפּשיץ-)פּערילע
Greenfelt	VAUCHERIA	וואָשעריע
Green Spider *see* Bracketplant		
Grevillea	GREVILLEA	זייַדאַק
Gromwell	LITHOSPERMUM	שטיינזוימען
Groundcherry	PHYSALIS	וויינטערקאַרש
Groundnut	GLYCINE	גליציניע
Groundsel	SENECIO	זקנדל [ZOKNDL/ZUKNDL]
Guava	PSIDIUM	גויאַווע
Gulfweed (=Gulfweed Sargasso)	SARGASSUM bacciferum	גאָלפֿגראָז
Gypsophila	GYPSOPHILA	קאַטשיים
Hackberry	CELTIS	קראָפּעווע-בוים
Haircapmoss (=Common Haircapmoss)	POLYTRICHUM commune	גאָלדענער צאָפּ; קוקומאָך
Hairgrass	AIRA	אַירע
Halophytes	HALOPHYTE	זאַלצגעוויקסן
Hardgrass	SCLEROCHLOA dura	העלדיש גאָרטנגראָז
Harestail	LAGURUS ovatus	אָוואַל האָזווײַנדל
Hartstongue	PHYLLITIS scolopendrium	הירשצונג
Hatchetvetch	SECURIGERA coronilla	קרוינהעקל
Hawkbit	LEONTODON	לעמפּערטצאָן
Hawksbeard	CREPIS	ניסנדל
Hawkweed	HIERACIUM	יאַסטערל
Hawthorn	CRATAEGUS	דאָרן
Heartseed	CARDIOSPERMUM	האַרצזוימען
Heath	ERICA	עריקע
Heather	CALLUNA	סטעפּנהאָר
Hedgehogcactus	ECHINOPSIS	שופֿר-קאַקטוס [ShO'YFER]

Hedgehyssop	GRATIOLA	גאָטסגנאָד
Hedge Mustard	SISYMBRIUM officinale	רפֿואה-טוידרע [REFU'(Y)E/REFI'YE]
Hedgeparsley	TORILIS	פּעטרישניק
Heliotrope	HELIOTROPIUM	העליאָטראָפּ
Hellebore	HELLEBORUS	נייסוואָרצל
Hemlock	TSUGA	צוגע
Hemp	CANNABIS sativa	קאַנאָפּליעס; האַנעף
Hempnettle	GALEOPSIS	הוילצאָן
Henbane	HYOSCYAMUS	שגעון-גראָז [ShIGO'(E)N/ShIGU'N]
Henna	LAWSONIA inermis	קלאָרע ציפּערבלום
Hepatica	HEPATICA	לעבערבלימל
Herbmercury	MERCURIALIS annua	יאָריק קוועקזילבערל
Herculesclub (=Herculesclub Pricklyash)	ZANTHOXYLUM clavaherculis	ציינווייטיק-שטעכניק
Heronbill	ERODIUM	בושל-שנאָבל
Hibiscus	HIBISCUS	היביסקוס
Hickory	CARYA	היקאָרי
Hoarhound	MARRUBIUM	שאַנדרע-באַנדרע
Hobblebush (=Hobblebush Viburnum)	VIBURNUM alnifolium	אָלכעבלאַטיקע קאַלענע
Hogfennel	PEUCEDANUM	פֿערד-פֿענעכל [FE'RTFENEKhL]
Holly	ILEX	שאַרפֿבלעטער
Hollyhock	ALTHAEA rosea	רויזן-אַלטיי
Holy Bramble	RUBUS sanguineus	סנה-מאַלענעס [SNE']
Honesty	LUNARIA	זילבערבלאַט
Honeybush	MELIANTHUS	האָניקבלום
Honeycolor Armillaria	ARMILLARIA mellea	האָניקשוועמל
Honeydew	CUCUMIS melo inodorus	צעסאַרקע
Honeylocust	GLEDITSIA	גליעדיטש
Honeysuckle	LONICERA	ציגנבלאַט
Honey Mushroom *see* Honeycolor Armilllaria		
Honeywort	CERINTHE	וואַקסבלום
Hop (=Common Hop)	HUMULUS lupulus	האָפּן
Hophornbeam	OSTRYA	אָסטרעבוים
Hoptree	PTELEA	פּלעצל
Hornbeam	CARPINUS	ראַב
Horn-of-plenty	CRATERELLUS cornucopoides	מלאך-המוותל [MALKhAMO'VESL/MALKhAMU'SL]
Hornpoppy	GLAUCIUM	האָרנמאָן
Hornwort	CERATOPHYLLUM demersum	האָרנבלאַט
Horsebean	VICIA faba equina	פֿערדישע בעבלעך
Horsechestnut	AESCULUS	פֿערדקאַשטן
Horsegentian (=Common Horsegentian)	TRIOSTEUM perfoliatum	פֿיבער-וואָרצל
Horsenettle *see* Carolina Horsenettle		
Horse-purslane	TRIANTHEMA	דרייַיניק

Horseradish	ARMORACIA lapathifolia	כריין
Horseradishtree	MORINGA	מאָריינגע
Horsetail	EQUISETUM	שלייפֿגראָז; קייטלרוט
Horseweed (=Horseweed Fleabane)	ERIGERON canadensis	קאַנאַדער פֿלייפֿעדער
Hottentotbread Tortoiseplant	TESTUDINARIA	האָטנטאָטן-ברויט
Hottentotfig	MESEMBRYANTHEMUM edule	פֿײַגנבלום
Hounds-tongue	CYNOGLOSSUM	שוואַרצוואָרצל
Houseleek	SEMPERVIVUM	חיי-עולמל [KhAYO'YLEML]
Huckleberry	GAYLUSSACIA	שוואַרצל
Hyacinth	HYACINTHUS	היאַצינט
Hydnum	HYDNUM	קאָלטשאַק
Hydrangea	HYDRANGEA	האָרטענזיע
Hymenocallis	HYMENOCALLIS	שפּינעכל
Hyssop	HYSSOPUS officinalis	אזוב [E'ZEV]

Icelandmoss	CETRARIA islandica	קעפּפּעס; איסלענדישער מאָך
Immortelle	XERANTHEMUM	אימאָרטעל
Incensecedar	LIBOCEDRUS	ווײַרעך-צעדער
India Trumpetflower	OROXYLUM	טרומייטן-בלום
Indian Corn	ZEA mays	פּאַפּשוי; (פֿעלד-)קוקורוזע
Indian Currant (=Indiancurrant Coralberry)	SYMPHORICARPOS orbiculatus	רויטלעכע שניי-יאַגדעס

Indianfig	OPUNTIA ficus-indica	(סתּם) סאַברע [STAM]; אינדישער פֿײַגנבוים
Indian Hemp (=Hemp Dogbane)	APOCYNUM cannabinum	קענדיר
Indianlettuce	MONTIA	מאָנציע
Indian Paintbrush	CASTILLEJA coccinea	אינדיאַנער-פּאַרבבערשטל
Indianpipe	MONOTROPA	רוחותל [RU'KhESL/RI'KhESL]
Indigo	INDIGOFERA	אינדיק
Inula	INULA	אַלענט
Iris	IRIS	איריס
Irishmoss	CHONDRUS crispus	אירלענדישער מאָך
Ironwoundwort	SIDERITIS	אײַזנקע
Ivorynutpalm	METROXYLON	סאַגע-פּאַלמע
Ivorypalm	PHYTELEPHAS	העלפֿאַנדביין-פּאַלמע
Ivy	HEDERA	בליושטש; פּליושטש
Ixiolirion	IXIOLIRION	בלאָניק
Ixora	IXORA	עקזאָרע

Jacaranda	JACARANDA	יאַקאַראַנדע
Jack-in-the-pulpit	ARISAEMA	אַריזעמע
Jacobsrod	ASPHODELINE	אַספֿאָדעלינע
Jakfruit	ARTOCARPUS heterophyllus	אינדישער ברויטבוים
Jalap	EXOGONIUM purga	יאַלאַפּע
Japanese Creeper	PARTHENOCISSUS	בתולה-בלום [PSU'LE/PSI'LE]

Japanesemillet	ECHINOCHLOA crusgalli frumentacea	פֿאַיִזע
Jasione	JASIONE	יאַזיאָ׳נע
Jasmine	JASMINUM	יאַסמיין
Jerusalem-artichoke	HELIANTHUS tuberosus	ע׳רדבאַר
Jerusalemsage	PHLOMIS	פֿלאָ׳מיס
Jerusalemthorn	PARKINSONIA aculeata	שטעכיקע פּאַרקינסאָ׳ניע
Jimsonweed (=Jimsonweed Datura)	DATURA stramonium	סטראַמאָ׳ניום
Joe-pye-weed	EUPATORIUM	אייפּאַטאָ׳ריע
Johimbe Corynante	CORYNANTE yohimbe	יאָכיי׳מבע
Johnsongrass	SORGHUM halepense	אַרם-סאָ׳רגע [ARA'M]
Jonquil	NARCISSUS jonquilla	זשאָנקיי׳ל
Josephs-Coat (=Josephs-Coat Amaranthus)	AMARANTHUS tricolor	קאָלייריקער אַמאַראַ׳נט
Joshuatree (=Joshuatree Yucca)	YUCCA brevifolia	יהושע-בוים [(YOY)ShI'YE]
Jubaea	JUBAEA	יובע׳ע
Judastree	CERCIS siliquastrum	וואַ׳לדקרוין
Jujube	ZIZYPHUS	יוּיו׳בע
June Grass *see* Kentucky Bluegrass		
Jungleplum	SIDEROXYLON	דזשאָ׳נגלפֿלאָם
Juniper	JUNIPERUS	קאַדייק; יאַ׳לאָוויץ
Jupitersbeard (=Jupitersbeard Centranthus)	CENTRANTHUS ruber	יו׳פּיטערס באָרד
Jute	CORCHORUS	יו׳טע
Kafir	SORGHUM vulgare caffrorum	איי׳נדישער הירזש
Kafirbeantree	SCHOTIA	שויטאַ׳ק
Kafirbread	ENCEPHALARTOS	קאַ׳פֿערברויט
Kafirlily	CLIVIA	קאַ׳פֿערל
Kafirpotato	PLECTRANTHUS esculentus	קאַ׳פֿער-ריי׳בל
Kale	BRASSICA oleracea acephala	בלע׳טערקרויט
Kalmia	KALMIA	קאַ׳למיע
Kangaroo-grass	ANTHISTIRIA vulgaris	קענגורו׳-גראָז
Kangaroo-thorn (=Kangaroo-thorn Acacia)	ACACIA armata	קינזשאַ׳ל-אַקאַ׳ציע
Kauri-pine (=Kauri Dammarpine)	AGATHIS australis	קאַו׳רי
Keiapple	DOVYALIS caffra	קאַ׳פֿער-עפּל
Kentucky Bluegrass	POA pratensis	לאָ׳נקע-מיאַ׳טליק
Kidneyvetch (=Kidneyvetch Anthyllis)	ANTHYLLIS vulneraria	(רפֿואהדיקער) ווו׳נדקלעווער [REFU'(Y)EDIKER/REFI'YEDIKER]
Kingpalm	ARCHONTOPHOENIX	אַצילות-פּאַ׳למע [ATSI'LES]
Knotweed	POLYGONUM	גרייקע
Koeleria	KOELERIA	קעלע׳ריע
Kohlrabi	BRASSICA oleracea gongylodes	קאָלראַ׳בי; קילערי׳בן
Kok-saghyz	TARAXACUM koksaghyz	קאָקסאַגיי׳ז
Kolomikta (=Kolomikta Actinidia)	ACTINIDIA kolomikta	קיישמיש-אַקטיניי׳דיע
Krameria (=Peruvian Krameria)	KRAMERIA triandra	ראַטאַ׳ניע

Kumquat	FORTUNELLA	קו׳נקוואַט
Labradortea (=Labradortea Ledum)	LEDUM groenlandicum	גרע׳נלענדיש שיכּור-גראָז [ShI'KER]
Laburnum	LABURNUM	גאָ׳לדרעגן
Lacquertree	TOXICODENDRON	סם-האָלץ [SAM]
Lactarius	LACTARIUS	מיילעך-שוועמל
Ladiestresses	SPIRANTHES	ספּיראַ׳נטעס
Ladybell	ADENOPHORA	טאַמבו׳רל
Ladyfern	ATHYRIUM filixfemina	ווײַ׳בערש שטריי׳פֿנגראָז
Ladyslipper	CYPRIPEDIUM	ווע׳נוסעס מעשטל
Ladysmantle	ALCHEMILLA	פֿרוייען-מאַנטל
Ladysthumb (=Knotweed)	POLYGONUM	גרייקע
Lambkill (=Lambkill Kalmia)	KALMIA angustifolia	שמאָ׳לבלאַט-קאַ׳למיע
Lambsquarters	CHENOPODIUM album	ווײַ׳סע גע׳נדזן-לאַ׳פּקע
Lantana	LANTANA	לאַנטאַ׳נע
Larch	LARIX	רוי׳טבוים; בלעטערײ׳צע
Larkspur	DELPHINIUM	זשי׳וועקיסט
Laserwort	LASERPITIUM	לאַ׳זערניק
Laurel	LAURUS; *see also* Spurge Laurel	לאָ׳(ר)בערבוים; אָ׳בערבוים
Laurelcherry (=Common Laurelcherry)	PRUNUS laurocerasus	לאָ׳רבערקאַרש
Lavender	LAVANDULA	לאַ׳וועננדל; אַ׳וועננדע
Leadplant (=Leadplant Amorpha)	AMORPHA canescens	גראָ׳ע אַמאָ׳רפֿע
Leafflower	PHYLLANTHUS	סאַראַ׳נדי
Leafless-shrubby-horsetail	EPHEDRA campylopoda	ארץ-ישׂראל-עפֿע׳דרע [ERTSISRO'L/ERTSISRU'L]
Leather Bergenia	BERGENIA crassifolia	באַדאַ׳ן
Leatherleaf	CHAMAEDAPHNE calyculata	כאַמעדאַ׳פֿנע
Leatherwood	DIRCA	לע׳דערהאָלץ
Lecanora	LECANORA	לעקאַנאָ׳רע
Ledum	LEDUM	שיכּור-גראָז [ShI'KER]
Leek	ALLIUM porrum	פּאָ׳רע-ציבעלע; פּראַזש
Lemon	CITRUS limon	ציטרין; לי׳מענע
Lemongrass	CYMBOPOGON citratus	קע׳מלהיי
Lemonverbena (=Lemonverbena Lippia)	LIPPIA citriodora	ציטרין-לי׳פּיע
Lentil	LENS	לינדזן
Lepiota	LEPIOTA	שע׳רעם-שוועמל
Lespedeza	LESPEDEZA	לעספּעדע׳צע
Lettuce	LACTUCA	שאַלאַ׳טן; בלע׳טער-סאַלאַ׳ט
Leucadendron *see* Silver leucadendron		
Leucothoe	LEUCOTHOE	גלע׳קלניק
Lichen	LYCHENES	לי׳שײַעס
Licorice	GLYCYRRHIZA	לאַ׳קרעץ
Lignumvitae (=Common Lignumvitae)	GUAJACUM officinale	גוואַיאַ׳קבוים
Ligusticum	LIGUSTICUM	ליי׳בשטעקל
Lilac	SYRINGA	בעז; מײַ

Lily	LILIUM	ליליע
Lily-of-the-Valley	CONVALLARIA majalis	מיַיִ-כּוסעלע
Lime	CITRUS aurantifolia	גריינע לימענע
Linden	TILIA	ליפּע; ליינדנבוים
Lippia	LIPPIA	ליפּיע
Litmus Roccella	ROCCELLA tinctoria	פֿאַרבערמאָך
Liveforever (=Liveforever Stonecrop)	SEDUM telephium	האָזנקרויט
Liverwort *see* True Liverworts		
Lobelia	LOBELIA	לאָבעליע
Loblollybay (=Loblollybay Gordonia)	GORDONIA lasianthus	פֿינעף-בלאַטיקע גאָרדאָניע
Loco	ASTRAGALUS	אַסטראַגאַל
Locust	ROBINIA	ראָביניע
Loganberry	RUBUS loganobaccus	לאָגאַן-יאַגדעס
Loosestrife	LYSIMACHIA	ליסימאַכיע
Loquat	ERIOBOTRYA	אַסקעדייניע; מושמורע
Lords-and-ladies	ARUM maculatum	געפֿלעקטער אַהרנס שטעקן [ARNS]
Lotus	NELUMBIUM	לאָטאָס
Lovage	LEVISTICUM	ליוביסטיק
Lovegrass	ERAGROSTIS	ליבשאַפֿטגראָז [LI'PSHAFT...]
Loveinamist	NIGELLA damascena	דמשׂקער ניגעלע [DAME'SEKER]
Love-lies-bleeding	AMARANTHUS caudatus	רויטער אַמאַראַנט
Luffa Sponge	LUFFA	ליופֿע
Lungwort	PULMONARIA	לונגענבלום
Lupine	LUPINUS	לובין; טורמוייזן
Lychee	LITCHI CHINENSIS	ליטשיבוים
Lycoperdon	LYCOPERDON	רעגן-שוועמל
Lyonia	LYONIA	ליאָניע
Lysiloma *see* Sabicu Lysiloma		
Lythrum	LYTHRUM	ליטרום

Maackia	MAACKIA	מאַאַקיע
Macadamia	MACADAMIA	מאַקאַדאַמיע
Madagascar Travelerstree	RAVENALA madagascariensis	וועגסלײַט-בוים
Madder	RUBIA	כאַנעפּוייעס
Madrone	ARBUTUS	פּאָזעמקע-בוים
Magnolia	MAGNOLIA	מאַגנאָליע
Magnoliavine	SCHISANDRA	לימענע-יאַגדע; לימאָניק
Mahogany	SWIETENIA	מאַהאָן
Maidenhair	ADIANTUM	פֿרויענהאָר
Maize	ZEA mays	פּאַפּשוי; (פֿעלד-)קוקורוזע
Malay Guttapercha Natotree	PALAQUIUM gutta	גוטאַפּערטשע-בוים
Malefern	DRYOPTERIS filixmas	ווערעם-פּאַפּערעט
Mallow	MALVA	מאַלווע; קאַלאַטשיק
Maltesecross (=Maltesecross Campion)	LYCHNIS chalcedonica	פֿלאַקערל
Manchineel	HIPPOMANE mancinella	סם-מאַנצינעלע [SAM]
Mandarin Orange	CITRUS reticulata	מאַנדאַרין
Mandrake	MANDRAGORA	ליבעפּעלעך; פֿײַפֿלעך
Mango	MANGIFERA	מאַנגאָבוים
Mangosteen	GARCINIA mangostana	מאַנגוסטאַן-בוים
Mangrove	RHIZOPHORA	וואָרצלבוים
Mannagrass	GLYCERIA	מן-גראָז [MAN]
Manyseed	POLYCARPON	סך-זריעהלע [SAKhZRI'YELE]
Manzanita	ARCTOSTAPHYLOS	בערן-יאַגדע
Maple	ACER	נעזבוים; קליאָן
Marestail	HIPPURIS	פֿערד-עקל
Marigold	TAGETES	סאַמעטקע
Mariposa	CALOCHORTUS	יפֿהפֿיהלע [YEFE'YFYELE]; מאַריפּאָזע
Marjoram	MAJORANA	מײַראַן; מאַיאָראַן
Markingnut	SEMECARPUS	זכּרון-בוים [ZIKO'RN/ZEKU'RN]
Marshcress	RORIPPA	ראָריפּע
Marshmallow	ALTHAEA officinalis	ברוסטטיי
Marshmarigold	CALTHA	בלענדעניש
Marshpepper Smartweed	POLYGONUM hydropiper	וואַסער-פֿעפֿער(-גריקע)
Masterwort	ASTRANTIA	מײַסטער-וואָרצל
Matgrass	NARDUS	שאַרפֿגראָז
Matrimonyvine	LYCIUM halimifolium	סתּם באָקסדאָרן [STAM]
Mayapple	PODOPHYLLUM	מײַ-עפּל
Mayflower *see* Trailing-Arbutus		
Mayweed	MATRICARIA	ראָמיאַניק
Meadowbeauty	RHEXIA	פּאהקעלעך [PE'YKELEKh]
Meadow Fescue	FESTUCA elatior	לאָן-האָבערניצע
Meadowrue	THALICTRUM	טאַליקטרום
Meadowsaffron	BULBOCODIUM; *see also* Steven's Meadowsaffron	ליכטבלום

Meadowsweet	FILIPENDULA	שפּירבלום; פֿיליפּענדולע
Medic	MEDICAGO	אַילפֿע; אַלפֿאַלפֿע
Mediterraneangrass	SCHISMUS barbatus	מיטל-ים-גראָז [YAM]
Mediterraneanpalm	CHAMAEROPS humilis	דרייבנער כאַמעראָפּס
Medusahead (=Medusahead Wildrye)	ELYMUS caput-medusae	לאַנגזאַנגיק האָרגראָז
Medlar	MESPILUS	מיספלבוים
Melic	MELICA	האָניקגראָז [HO'NIGROZ/HO'NIGRUZ]
Melocoton	MELUM cydonium	גוטעס-פֿערשניק
Melon	CUCUMIS melo	מעלאָן
Meloncactus	MELOCACTUS	קײַלעך-קאַקטוס
Memphisgrass	CUTANDIA memphitica	מיצרישע קוטאַנדריע
Mercury	MERCURIALIS	קוועקזילבערל
Merrybells	UVULARIA	גלעקלקווייט
Merulius *see* Weeping Merulius		
Mesembryanthemum	MESEMBRYANTHEMUM	האַלבטאָגל [HA'LPTOGL/HA'LPTUGL]
Mesquite	PROSOPIS	מעסקיט
Micromeria	MICROMERIA	זויטע
Mignonette	RESEDA	רעזעדע
Mildew *see* Powdery Mildews		
Milk Mushroom	LACTARIUS piperatus	גרוזד
Milkthistle	SILYBUM	גדילן
Milkvetch	ASTRAGALUS	אַסטראַגאַל
Milkvine	VINCETOXICUM	שוואַלבנגראָז
Milkweed	ASCLEPIAS	וואַטניק
Milkwort *see* Polygala		
Millet	SETARIA	מויזן-קאָרן
Milletgrass	MILIUM	הירזשגראָז
Mimosa	MIMOSA	מימאָזע
Mint	MENTHA	מיאַטקע; מענטע
Mistletoe	VISCUM	מיסטל
Mockernut (=Mockernut Hickory)	CARYA tomentosa	האַרטער היקאָרי
Mockorange	PHILADELPHUS	כמו-יאַסמין [KEMO'Y]
Moluccabalm	MOLUCELLA	מאָלוקע-בוים
Moneywort	LYSIMACHIA nummularia	געלט-ליסימאַכיע
Monkeyflower	MIMULUS	מאַסקנבלום
Monkeypottree	LECYTHIS	טעפּלבוים
Monkeypuzzle (=Monkeypuzzle Araucaria)	ARAUCARIA araucana	טשילעיִשער אַראַוקאַריע
Monks-hood	ACONITUM	אַקאָניט; שטורעמהוט
Monsonia	MONSONIA	באַהאַק
Monsterflower	RAFFLESIA	ראַפֿלעזיע
Montana Paper Birch (=Mountain Paper Birch)	BETULA papyrifera montanensis	באַרג-בערעזע
Montezuma Cypress (=Montezuma Baldcypress)	TAXODIUM mucronatum	פּעמפּיק-בלאָטע-ציפּרעס

Moonflower	CALONYCTION	לבֿנה-בלום [LEVO'NE/LEVU'NE]
Moonseed	MENISPERMUM	לבֿנה-זוים [ ]
Moonwort	BOTRYCHIUM lunaria	לבֿנה-גראָז [ ]
Moorgrass	MOLINIA caerulea	מוירגראָז
Morel (=Common Morel)	MORCHELLA esculenta	שמאָרשקע; מוח-שוועמל [MO'YEKh]
Moreton-bay-chestnut	CASTANOSPERMUM australe	אויסטראַלישער קעסטזוים
Morningglory	IPOMOEA	קאַיאָרל
Mosses	MUSCI	מאָכגעוויקסן
Mother-of-thyme	THYMUS serpyllum	פֿעלדקימל(-טיימיאַן)
Motherwort	LEONURUS	פּוסטיירניק
Mountainash	SORBUS	ראַבינע
Mountainbluet	CENTAUREA montana	געבערג-בלאָעלע
Mountainholly	NEMOPHANTUS	פּאַראַלעל-בלאַט
Mountainlaurel (=Mountainlaurel Kalmia)	KALMIA lastifolia	ברייטבלאַט-קאַלמיע
Mountainmahogany	CERCOCARPUS	עקפֿרוכט
Mountainsorrel	OXYRIA	באַרגכטשוף
Mouse-earcress	ARABIDOPSIS thaliana	מײַזל-אויער
Mousetail	MYOSURUS	מויזן-עק
Mudwort	LIMOSELLA	זומפּל
Mugwort (=Mugwort Wormwood)	ARTEMISIA vulgaris	געוויינטלעך ביטערגראָז
Mulberry	MORUS	טוטנבוים; זײַדנבוים
Mullein	VERBASCUM	קבֿרים-מנורות [KVO'RIM-/KVU'REM-MENOYRES]
Mushroom	*various species*	שוועמל
Muskmallow	HIBISCUS abelmoschus	אַבלמאָסק
Muskmelon	CUCUMIS melo	מעלאָן
Muskroot	ADOXA moschatellina	פּיזעמל
Mustard	BRASSICA spp.	גאָרטשיצע; זענעפֿט
Myrrhtree	COMMIPHORA	מירעבוים
Myrtle	MYRTUS	מירט
Myrtle Whortleberry	VACCINIUM myrtillus	טשערניצעס
Naiad	NAJAS	נאַיאַדע
Nailwort	PARONYCHIA	נאָגלניק
Napiergrass	PENNISETUM purpureum	העלפֿאַנדגראָז
Narcissus	NARCISSUS	נאַרציס
Nasturtium	TROPAEOLUM	נאַסטורציע
Natal-ebony	MABA natalensis	דרום-אַפֿריקאַנער שוואַרצבוים [DO'REM/DU'REM]
Natalplum (=Natalplum Carissa)	CARISSA grandiflora	גרויסצוויטיקע קאַריסע
Natotree *see* Malay Guttapercha Natotree		
Navelwort	UMBILICUS	פּופּיקל
Nectarine	PRUNUS persica nectarina	נעקטאַרין-בוים
Needlegrass	STIPA	(נ)אָלגראָז

Nepenthes	NEPENTHES	פֿרעסקריגל
Nepeta	NEPETA	קאַצניק
Nettle	URTICA	קראָפּעווע; בריִעכץ
NewZealand-Spinach	TETRAGONIA expansa	ניי־זעלענדישער (כמו־)שפּינאַט [KEMO'Y]
Nightjasmine	NYCTANTHES arbor-tristis	אומעטבוים
Nightshade	SOLANUM	נאַכטשאָטן
Ninebark	PHYSOCARPUS	פֿיסאָקאַרפּוס
Nipplewort	LAPSANA	אָפּלניק
Nitgrass	GASTRIDIUM ventricosum	אָנגעפּוישט בויכגראָז
Nitrogen-fixing Bacteria	EUBACTERIALES	אַזאָט־באַקטעריעס
Nopalcactus *see* Cochineal Nopalcactus		
NorfolkIslandpine	ARAUCARIA excelsa	נאָרפֿאָלק־אַראַוקאַריע
Nutmeg	MYRISTICA	מושקעטבוים
Oak	QUERCUS	דעמב
Oat	AVENA	האָבער
Oatgrass	ARRHENATHERUM	האָבערניק
Ocotea	OCOTEA	אָקאָטעע
Ocotillo	FOUQUIERIA splendens	אָקאָטילאָ
Oilpalm	ELAEIS	אײלבירט־פּאַלמע
Okra	HIBISCUS esculentus	באַמיע
Oleander	NERIUM	אָלעאַנדער
Olive	OLEA	אײלבירטבוים
Onion	1. ALLIUM 2. (=Garden Onion) ALLIUM cepa	ציבעלע־געווייקסן (גאָרטן־)ציבעלע
Oniongrass	MELICA	האָניקגראָז [HO'NIGROZ/HO'NIGRUZ]
Ononis	ONONIS	אָנאָניס
Onosma	ONOSMA	סומקאַן
Orach	1. (=Garden Orach) ATRIPLEX hortensis 2. (=Saltbush) ATRIPLEX	סאָדמעלדע לאָבעדע; מעלדע
Orange	CITRUS spp.	מאַראַנץ
Orchardgrass	DACTYLIS	הוינטגראָז
Orchids	ORCHIDACEAE	אָרכידייעדיקע
Orchis	ORCHIS	אָרכיס
Oregano (=Origanum)	ORIGANUM	אָריגאַן
Orpine	TELEPHIUM	ראָסכאָדניק
Osageorange	MACLURA pomifera	אינדיאַנישע פּאַלטשינע
Osmanthus	OSMANTHUS	כמו־אײלבירט
Ostrichfern	PTERETIS nodulosa	שטרויספֿעדער
Oxalis	OXALIS	קיסליצע
Oxeyedaisy	CHRYSANTHEMUM leucanthemum	קאַלבאויג
Oxtongue	PICRIS	הירטשאַק
Oysterplant	SCOLYMUS	קאָרעבלום

Padauk *see* Sandalwood Padauk		
Pagodatree (=Japanese Pagodatree)	SOPHORA japonica	פּאַגאָדע-בוים
Paintbrush *see* Indian Paintbrush		
Paintedcup	CASTILLEJA	פֿאַרבבערשטל
Paliurus *see* Christthorn Paliurus		
Palm	*various species*	פּאַלמע
Palmetto	SABAL	סאַבאַל
Palmgrass	SETARIA palmifolia	פּאַלמע-מויזן-קאָרן
Palmyrapalm	BORASSUS flabellifer	דעלעב-פּאַלמע
Pancratium	PANCRATIUM	נאַרציס-ליליע
Panicum	PANICUM	פּראָסע
Pansy	1. (=Wild Pansy) VIOLA tricolor 2. (=Garden Pansy) VIOLA tricolor hortensis	חנהלעס אייגעלעך; (פֿעלד)בראַטקעס אַמנון-ותּמר [AMNENVETO'MER/TU'MER]
Papaya	CARICA papaya	פּאַפּײַע-בוים
Papermulberry	BROUSSONETIA	מוילפּער
Pappusgrass	PAPPOPHORUM	פֿעדערקרוין-גראָז
Papyrus	CYPERUS papyrus	פּאַפּירוס
Para Rubbertree	HEVEA brasiliensis	קויטשוקבוים
Paradise Apple	MALUS pumila paradisiaca	גן-עדן-עפּעלעך [GANE'YDN/GENE'YDEM]
Paraguaytea	ILEX paraguariensis	זשערבע
Parnassia	PARNASSIA	פּאַרנאַסיע
Parrotfeather	MYRIOPHYLLUM	פֿילבלאַט
Parsley	PETROSELINUM	פּעטרישקע
Parsnip	PASTINACA	פּאַסטערנאַק
Partridgeberry	MITCHELLA repens	קאָצל
Partridgepea	CHAMAECRISTA	פֿויגל-אַרבעס
Pasqueflower	1. (=Meadow Pasqueflower) ANEMONE pratensis 2. (=European Pasqueflower) ANEMONE pulsatilla	לאָנקע-ווינטרייזעלע וואָלף-אַנעמאָנע
Passionflower	PASSIFLORA	ליידנבלום
Patchouli	POGOSTEMON	פּאַטשולי
Patrinia	PATRINIA	פּאַטריניע
Paulownia	PAULOWNIA	פּאַוולאָווניע
Pawpaw	ASIMINA	פּאָפּאָבוים
Pea	PISUM	אַרבעס
Peach	PRUNUS persica	פֿערשקע-בוים
Peanut	ARACHIS	רבי-ניסל [RE'BENI'SL]
Pear	PYRUS	באַר
Pearleverlasting	ANAPHALIS	פּערלבלימל
Pearlmillet	PENNISETUM glaucum	פּערל-בערשטל
Pearlwort	SAGINA	פּערעלע
Peashrub	CARAGANA	קאַראַגאַן
Peavine	LATHYRUS	אַרבעסל
Pecan	CARYA illinoensis	פּעקאַננוס-בוים

Pedicularis	PEDICULARIS	לוי׳זגראָז
Peganum	PEGANUM	פּעגאַ׳ן
Pelargonium	PELARGONIUM	פּעלאַרגאָ׳ניע
Pelican-flower (=Pelican Dutchmanspipe)	ARISTOLOCHIA grandiflora	גרוי׳סצוויט-צי׳בעך
Pellitory	PARIETARIA	וואַ׳נטקווייט
Pennisetum	PENNISETUM	בע׳רשטל(גראָז)
Pennycress	THLASPI	טאַ׳שנגראָז
Pennyroyal (=Pennyroyal Mint)	MENTHA pulegium	פֿליי׳-מיאַטקע
Pennywort	HYDROCOTYLE	גראַ׳צער
Peony	PAEONIA	פּיוואָ׳ניע
Pepper	PIPER	פֿע׳פֿער
Peppermint	MENTHA piperita	פֿע׳פֿערמינץ; ע׳נגלישע מע׳נטע
Pepperminttree	AGONIS flexuosa	פֿע׳פֿערמינץ-בוים
Peppertree	SCHINUS	פֿע׳פֿערבוים
Pepperweed	LEPIDIUM	קרעס; פֿ׳עפֿערגראָז
Perilla	PERILLA	פּערי׳לע
Periwinkle	VINCA	קבֿר-מירט [KE'YVER]
Persea	PERSEA	פּערסע׳ע
Persimmon	DIOSPYROS	כו׳רמע
Petunia	PETUNIA	פּעטו׳ניע
Phacelia	PHACELIA	פֿאַצע׳ליע
Phantomorchid	CEPHALANTHERA	קע׳פּל-אָרכידײ׳
Pharaohs Fig *see* Sycamore Fig		
Pheasants-eye (=Pheasants-eye Adonis)	ADONIS annua	אַדאָ׳ניס-רויז
Phillyrea	PHILLYREA	לאָ׳בערניק
Phlox	PHLOX	פֿלאָקס
Piassava	LEOPOLDINIA	פּיאַסאַ׳ווע
Pickerelweed	PONTEDERIA cordata	האַ׳רצבלאַטיק פֿ׳יש-מאכל [MA(Y)KhL]
Pigeonpea	CAJANUS cajan	אַנגאָ׳לער קאַיאַ׳נוס
Pignut (=Pignut Hickory)	CARYA glabra	ברוי׳טנוס
Pimenta (=Allspice Pimenta)	PIMENTA officinalis	פּימע׳נטבוים
Pimpernel	ANAGALLIS	אוי׳גנבלום
Pimpinella	PIMPINELLA	פּימפּינע׳לע
Pine	PINUS	סאָ׳סנע
Pineapple	ANANAS comosus	אַ׳נאַנאַס-בוים
Pineappleweed	MATRICARIA matricarioides	שמע׳קעדיקער ראָמיאַ׳ניק
Pinguin (=Pinguin Bromelia)	BROMELIA pinguin	אַנאַנאַ׳סניק
Pink	DIANTHUS	נע׳געלע; גוואָזדי׳קע
Pink Family	CARYOPHYLLACEAE	נע׳געלע-בלו׳מיקע
Pinxter-flower (=Pinxterbloom Azalea)	RHODODENDRON nudiflorum	פּו׳רפּל-אַזאַ׳ליע
Pipsissewa	CHIMAPHILA	ווי׳נטערהאָלט
Piqueria	PIQUERIA	פּיקאַ׳ריע
Pistache	PISTACIA	פֿיסטו׳קבוים
Pitanga	EUGENIA uniflora	פּיטאַ׳נגע

Pitcherplant	SARRACENIA	לאָגל-בלימל
Pittosporum	PITTOSPORUM	קלײַזוים
Planetree	PLATANUS	פּלאַטאַן
Plantain	1. MUSA paradisiaca 2. PLANTAGO	קאָכבאַנאַן; קאָך-באַנאַנע װעגבלאַט; באַפּקע
Plantainlily	HOSTA	האָסטע
Plum	1. PRUNUS spp. 2. (=Bullace Plum) PRUNUS insititia	פֿלױם; פֿלאָם טערנעסלײפֿקע
Plumbago	PLUMBAGO	בלײַניק
Plumcot	PRUNUS armeniaca X salicina	פֿלױמענקאָט
Plumegrass	ERIANTHUS	באַװולגראָז
Plumyew	CEPHALOTAXUS	קעפּל-שװערדל
Podocarpus	PODOCARPUS	פּאָדאָקאַרפּוס
Poinciana	POINCIANA	פּױנציאַנע
Poinsettia (=Common Poinsettia)	EUPHORBIA pulcherrima	פֿלאַמבלאַט
Poisonhemlock	CONIUM maculatum	העמלאָק; געפֿלעקטער קאָניום
Poisonivy (=Common Poisonivy)	TOXICODENDRON radicans	סם-בלעטלעך [SAM]
Poisonnut	STRYCHNOS	סטרײכנאָס
Poisonoak	TOXICODENDRON spp.	סם-האָלץ [SAM]
Poisonsumac	TOXICODENDRON vernix	סומאַק-סם-האָלץ [ ]
Poisontree	METOPIUM	סם-בױם [ ]
Poisonvetch	ASTRAGALUS	אַסטראַגאַל
Pokeberry	PHYTOLACCA	פֿיטאָלאַק
Polygala	POLYGALA	אײַטערל
Polypody	POLYPODIUM	[SAKh] סך-פֿיסל
Polypogon	POLYPOGON	סך-בערדניק [ ]
Polyporus	POLYPORUS	טרוט
Pomegranate	PUNICA	מילגרױמבױם
Pond Bald Cypress	TAXODIUM ascendens	אַרױפֿיקער בלאָטע-ציפּרעס
Pondweed	POTAMOGETON	געמײזעכצל
Popcorn	ZEA mays everta	קאָקאָשעס
Poplar	POPULUS	טאָפּאָליע
Poppy	PAPAVER; *see also* Asiapoppy	מאָן
Portulaca	PORTULACA	פּאָרטולאַק
Potato	SOLANUM tuberosum	קאַרטאָפֿל(יע)
Potmarigold (=Potmarigold Calendula)	CALENDULA officinalis	סגולה-ראש-חודשל [SGU'LE-/SGI'LE-REShKhO'YDEShL]
Powdery Mildews	ERYSIPHE	מעלטױ-שװעמעלעך
Pricklegrass	CRYPSIS	סקרופּניצע
Pricklyash	ZANTHOXYLUM	שטעכניק
Prickly Brazilwood	CAESALPINIA echinata	פּערנאַמבוק-האָלץ
Pricklypear	OPUNTIA	סאַברע
Primrose	PRIMULA	פּרימל; שליסעלעך
Privet	LIGUSTRUM	ליגוסטער

Prophetflower (=Prophetflower Arnebia)	ARNEBIA echioides	נבֿיא-אַרנעיביע [NO'VI/NU'VE]
Proso	PANICUM miliaceum	הירזש; פּראָסע
Protea	PROTEA	פּראָטעיע
Prune	----	פּרוניע
Pteridophyta	PTERIDOPHYTA	פּטערידאָפֿיטן; פּאַפּאָרטיקע געוויקסן
Puccinia	PUCCINIA	פּוטשיניע
Puffball	LYCOPERDON persicum	פּילוורשוואָם
Pummelo	CITRUS grandis	פּאָמעלע
Pumpkin	CUCURBITA pepo	דיניע
Pumpwood	CECROPIA	אַמבייַ
Puncturevine	TRIBULUS terrestris	ארץ-ישׂראלדיקער דרייַשפּיץ [ERTSISRO'L.../ERTSISRU'L...]
Purslane	PORTULACA	פּאַרטולאַק
Pussywillow	SALIX DISCOLOR	קעצעלעך-ווערבע
Pygmypine	DACRYDIUM laxifolium	דרייבנער טרערנבוים
Pygmyweed	TILLAEA	טילעיע
Pyrethrum	1. (=Chrysanthemum) CHRYSANTHEMUM 2. (=Dalmatian Pyrethrum) CHRYSANTHEMUM cinerariaefolium 3. (=Florists Pyrethrum) CHRYSANTHEMUM coccineum	כריזאַנטעמע פֿליגן-סמל [SAML] פערסישער רומיאַניק
Quackgrass	AGROPYRON repens	קרייכוויץ; קריכיקער פּירייִ
Quakinggrass	BRIZA	ציטערגראָז
Quassia	QUASSIA	קוואַסיע
Queen-Anne′s-Lace	DAUCUS carota (ornamental var.)	שפּיצן-שלייערל
Queenslandnut (=Queenslandnut Macadamia)	MACADAMIA ternifolia	קווינסלאַנד-מאַקאַדאַמיע
Quince	1. CYDONIA 2. (=Common Quince) CYDONIA oblongata	צידאָניע גויטעסבוים
Radish	RAPHANUS	רעטעך
Raffiapalm	RAPHIA	ראַפֿיע
Raggedrobbin	LYCHNIS floscuculi	קוקאַווקעלע
Ragweed	AMBROSIA	הייפֿיבערל
Ragwort (=Ragwort Groundsel)	SENECIO jacobaea	יעקבֿס זקנדל [YA'NKEFS ZOKNDL/ZUKNDL]
Raisintree	HOVENIA	צוועבנבוים
Ramie	BOEHMERIA nivea	זייַדגראָז; ראַמי
Rampion (=Rampion Bellflower)	CAMPANULA rapunculus	גראַמאָפֿאָנדל
Ramsons	ALLIUM ursinum	וואַלדקנאָבל [VA'LTKNOBL]
Rape *see* Bird Rape; Winter Rape; Broomrape		
Raspberry	RUBUS	מאַלענעס
Rata	METROSIDEROS robusta	מערדערבוים
Rattlesnakeplantain	GOODYERA	שלענגהיילער
Rattlesnakeroot	PRENANTHES	לייבנפֿוס

Ravennagrass	ERIANTHUS ravennae	אויפֿגעשאָסן באַוולגראָז
Redbud	CERCIS	רויטאייגל
Redcedar	JUNIPERUS	קאַדייק; יאַלאָוויץ
Redpepper	CAPSICUM	פֿעפֿערל
Redquebracho	SCHINOPSIS	קעבראַטשאָ
Redtop	AGROSTIS alba	ווייַסע פֿעלדניצע
Redwood	SEQUOIA sempervirens	רויטע סעקווויע
Reed (=Common Reed)	PHRAGMITES communis	טראָשטש(ינע)
Reedgrass	CALAMAGROSTIS	קאַלאַמאַגראָסט
Reindeermoss	CLADONIA rangiferina	הירשנמאָך
Ressurectionfern	SELAGINELLA lepidophylla	תּחית-המתימל [TKhISAME'YSIML]
Resurrectionmustard	ANASTATICA	רויז-פֿון-יריחו [YERI'KhE]
Retama	RETAMA	רעטאַמע
Rhodesgrass	CHLORIS gayana	ראָודס גראָז
Rhododendron	RHODODENDRON	ראָדאָדענדראָן
Rhubarb	1. RHEUM 2. (=Garden Rhubarb) RHEUM rhaponticum	ראַבאַרבער ראַפּאָנטיק
Rhyncosia	RHYNCOSIA	רינכאָזיע
Rice	ORYZA; *see also* WILDRICE	רייַז
Riceflower	PIMELEA	רייַזקווייט [RA(Y)SKVEYT]
Ricegrass	ORYZOPSIS	רייַזגראָז
Rippleseed Plantain	PLANTAGO major	ברייטער וועגבלאַט
Roccella *see* Litmus Roccella		
Rockcress	ARABIS	אַראַבקע [ARA'PKE]
Rocket	HESPERIS	נאַכטפֿיאַלקע
Rocketsalad	ERUCA sativa	עסעוודיקע כּמו-שאַלאַטן [KEMO'Y]
Rockjasmine	ANDROSACE	אַנדראָסאַקע
Rockrose	CISTUS	קיסטרויז
Rockweed	FUCUS	פֿוקוס
Rose	ROSA	רויז
Roseacacia (=Roseacacia Locust)	ROBINIA hispida	ראָזע ראָביניע
Roseapple	SYZYGIUM jambos	יאַמבוסבוים
Rosebay (=Rosebay Rhododendron)	RHODODENDRON maximum	געלקנאָפּ-אַזאַליע
Rosemallow	HIBISCUS	היביסקוס
Rosemary	ROSMARINUS officinalis	(רפֿואהדיקער) ראָזמאַרין [REFU'(Y)EDIKER/REFI'YEDIKER]
Rose-of-Sharon *see* Shrub-althea		
Roseroot (=Roseroot Stonecrop)	SEDUM rosea	רויזן-וואָרצל
Rosewood	DALBERGIA	רויזנהאָלץ
Rotang Rattanpalm	CALAMUS rotang	ראָטאַנג-פּאַלמע
Royalpalm	ROYSTONEA	מלכות-פּאַלמע [MA'LKhES]
Rubbertree (=Para Rubbertree)	HEVEA brasiliensis	קויטשוקבוים
Rue	RUTA; *see also* Water Rue	רוטע

Runningpine	LYCOPODIUM clavatum	קאָלבנמאָך
Rupturewort	ALTERNANTHERA polygonoides	סך-ווינקלדיקע אַלטערנאַנטעריע [SAKh]
Rush	JUNCUS	קאַמייש
Rushbroom	VIMINARIA denudata	אויסטראַלישעווימינאַריע
Russianolive	ELAEAGNUS angustifolia	שמאָלבלאַטיקער גן-עדן-בוים [GANE'YDN/GENE'YDEM]
Russianthistle	SALSOLA	קורייַ; זאַלצגראָז
Russula	RUSSULA	פֿעפֿער-שוועמל
Rutabaga	BRASSICA napobrassica	שוועדישע ברויקווע
Rye	SECALE	קאָרן
Ryegrass	LOLIUM	רייַגראָז
Sabadilla	SCHOENOCAULON	סאַבאַדייל
Sabicu Lysiloma	LYSILOMA latisiliqua	סאַבייקו
Safflower	CARTHAMUS tinctorius	זייפֿנבלום; ווילדער זאַפֿרען
Sage	SALVIA	שאַלוויע
Sagebrush	ARTEMISIA	פּיאָלע; פּאָלין; ביטערגראָז
Sagopalm	METROXYLON	סאַגע-פּאַלמע
Saguaro	CEREUS giganteus	סאַגואַראָ(-קאַקטוס)
Sainfoin	ONOBRYCHIS	עספּאַרצעט
Saladchervil	ANTHRISCUS cerefolium	(פּעטרישקע-)קערוול
Salsify	TRAGOPOGON	ציגן-בערדל
Saltbush	ATRIPLEX	לאָבעדע; מעלדע
Samphire	CRITHMUM maritimum	סתּם ים-שלאַטן [STAM YAM]
Sandalwood	SANTALUM	צינדל
Sandalwood Padauk	PTEROCARPUS	סאַנדלבוים
Sandgrass	TRIPLASIS	זאַמדגראָז
Sandspurry	SPERGULARIA	אַספּערגולאַריע
Sandwort	ARENARIA	אַרענאַריע
Sanicle	SANICULA	רפֿואהכּל [REFU'(Y)EKhL/REFI'YEKhL]
Sapodilla	ACHRAS zapota	זאַפּאָטע
Sapote	CALOCARPUM sapota	מאַרמעלאַד-בוים
Sapucaianut (=Sapucaianut Monkeypottree)	LECYTHIS zabucajo	סאַפּוקייַע-טעפּלבוים
Sargasso *see* Gulfweed Sargasso		
Sassafras	SASSAFRAS; *see also* Australian-sassafras	סאַסעפֿראַס
Satintail	IMPERATA	אַטלעס-וויינדל
Satinwood	CHLOROXYLON	אַטלעסהאָלץ
Sausagetree	KIGELIA	ווורשטבוים
Saussurea	SAUSSUREA	סאָסורעע
Savory	SATUREIA	טשאַבער
Sawgrass	MARISCUS	שנייַדגראָז
Sawwort	SERRATULA	ציינדלגראָז
Saxaul	HALOXYLON persicum	סאַקסאַול; פּערסישער האַלאָקסילאָן

Saxifrage	SAXIFRAGA	שטיינברעכער
Scabious	SCABIOSA	סקאַביאָזע
Scallion	ALLIUM fistulosum var.	אַשלעך
Scarlet Runner (=Scarlet Runner Bean)	PHASEOLUS coccineus	טע׳רקישע בע׳בלעך
Screwpine	PANDANUS	שרויפֿנבוים
Scurfpea	PSORALEA	סאַראָ׳ל
Scurvyweed	COCHLEARIA	סקאָרבו׳טגראָז
Seabeard	CLADOPHORA rupestris	פֿע׳לדזן-וואַ׳סער-פֿאָ׳דעם
Seabuckthorn	HIPPOPHAE	זי׳לבערקוסט
Sea-catgut	CHORDA filum	ים-פֿאָ׳דעם [YA'M]
Seagrape	COCCOLOBIS	ברע׳גטרויב [BRE'KTROYB]
Seaheath *see* Yerbareuma Seaheath		
Seaholly (=Seaholly Eryngo)	ERYNGIUM maritimum	ים-בלאָ-קעפּל [YAM]
Sea-Lavender	LIMONIUM	איי׳ביקקוסט
Sealettuce	ULVA	או׳לווע
Seaonion	URGINEA	ווי׳נטער-אָ׳נזאָגער
Searocket	CAKILE	ים-זענעפֿט
Sedge	CAREX	אָסאָ׳קע; רי׳טגראָז
Sedge Family	CYPERACEAE	אָסאָ׳קיקע
Seepweed	SUAEDA	ראָ׳פּעלע
Selaginella	SELAGINELLA	סע׳לע-גינע׳לע
Selfheal	PRUNELLA	פּרונע׳לע
Senna	CASSIA	קאַ׳סיע; צע׳נעס
Sensitivefern	ONOCLEA sensibilis	פֿי׳לעוודיקע אָנאָקלע׳ע
Sensitiveplant	MIMOSA pudica	שע׳מעוודיקע מימאָ׳זע
Sentrypalm	HOWEA	שומר-פּאַ׳למע [ShO'YMER]
Sequoia	SEQUOIA	סעקוויי׳ע
Serpentroot	SCORZONERA	סקאָרצאָנע׳ר
Serradella	ORNITHOPUS	סעראַדע׳לע
Serviceberry	AMELANCHIER	שאַלאַמו׳קסנע
Servicetree (=Servicetree Mountainash)	SORBUS domestica	גאָ׳רטן-ראַ׳בינע
Sesame	SESAMUM	קונזשו׳ט; סו׳מסום
Shagbark (=Shagbark Hickory)	CARYA ovata	אָ׳פּגעשליסענער הי׳קאָרי
Shallot	ALLIUM ascalonicum	שאַלאָ׳ט
Sharppoint (=Sharppoint Fluvellin)	KICKXIA elatine	הע׳לדישע קי׳קסיע
Sheepsherdspurse	CAPSELLA bursa-pastoris	פּאַ׳סטעך-בײַטל
Shepherds-needle	SCANDIX	נאָ׳ל
Shrub-althea	HIBISCUS syriacus	סי׳רישער היבי׳סקוס
Shrubby-horsetail *see* Leafless-shrubby-horsetail		
Sicklegrass	PHOLIURUS	סע׳רפּגראָז
Signalgrass	BRACHIARIA	סיגנאַ׳לגראָז
Silene	SILENE	סילע׳נע
Silkoak (=Silkoak Grevillea)	GREVILLEA robusta	אויסטראַ׳לישער זײַדאַ׳ק

Silkvine	PERIPLOCA	זײַדניק
Silver Leucadendron	LEUCADENDRON argenteum	זילבערבוים
Silverbell	HALESIA	ווײַסגלעקל
Silverberry	ELAEAGNUS commutata	זילבער-גן-עדן-בוים
Silvergrass	MISCANTHUS	זילבערגראָז
Silverleaf	LEUCOPHYLLUM	זילבערשויט
Sissoo	DALBERGIA sissoo	איינדיש רויזנהאָלץ
Skeletonweed	CHONDRILLA	כאָנדריל
Skullcap	SCUTELLARIA	שליאָמניק
Skunkcabbage	SYMPLOCARPUS foetidus	טכויערקרויט
Skyflower	DURANTA	דוראַנטע
Slipperwort (=Calceolaria)	CALCEOLARIA	לאַטשנקווייט
Sloe	PRUNUS spinosa	טערעין; דאָרנדיקע פֿלוים
Sloughgrass	BECKMANIA	בעקמאַניע
Smartweed	POLYGONUM spp.	גריקע
Smilograss	ORYZOPSIS miliacea	הירזש-רײַזגראָז
Smoketree	COTINUS	פּאַרויקן-בוים
Smuts	USTILAGINALES	בראַנד(שווּעמלעך)
Snailseed	COCCULUS	שלענגזוים
Snakeweed *see* Tarragon Snakeweed		
Snap Bean	PHASEOLUS vulgaris compressus	לאָפּעטקעלעך; סטרויטשעבאָב
Snapdragon	ANTIRRHINUM	לייבנמויל
Snapweed	IMPATIENS	אימפּאַציענס
Sneezeweed	HELENIUM	ניסניק
Sneezewort (=Sneezewort Yarrow)	ACHILLEA ptarmica	ניס-אַכילעע
Snowbell	STYRAX	בליווײַסל
Snowberry	SYMPHORICARPOS	שניי-יאַגדעס
Snowdrop	GALANTHUS	סתּם שנייגלעקל [STAM]
Snowflake	LEUCOJUM	שנייעלע
Snow-in-summer	CERASTIUM tomentosum	שאָנקעדיק האָרנגראָז
Soapbarktree	QUILLAJA saponaria	טשילענער זייפֿקאָרע
Soapberry	SAPINDUS	זייפֿיאַגדע
Soapwort	SAPONARIA	זייפֿגראָז
Solomonplume	SMILACINA	סמילאַצינע
Solomonseal	POLYGONATUM	שלמה-המלכס זיגל [ShLO'YMAME'YLEKhS]
Sorghum	SORGHUM vulgare	סתּם דורע [STAM]
Sorrel (=Garden Sorrel)	RUMEX acetosa	שטשאַוו; כטשוף
Soursop	ANNONA muricata	פֿלאַשנבוים
Sourwood	OXYDENDRUM	זויעראַק
Sowthistle	SONCHUS	אָסאָט; ווייצנגראָז
Soybean	GLYCINE soja	סויע(-באָב)
Spearmint	MENTHA spicata	געקרײַזלטע מענטע
Speedwell	VERONICA	וועראָניקע
Spelt	TRITICUM spelta	שפּעלץ; אָרקוש

Sphagnum	SPHAGNUM	טאָרפֿמאָך
Spicebush	LINDERA	בענזאָע-בוים
Spiderflower	CLEOME	שפּינקווייט
Spiderling	BOERHAAVIA	בוראַוויע
Spiderwort	TRADESCANTIA	טראַדעסקאַנציע
Spigelia	SPIGELIA	ספּיגעליע
Spikenard	ARALIA	אַראַליע
Spikesedge	ELEOCHARIS	טשוואָקקאַמייש
Spinach	SPINACIA	שפּינאַט; שפּינאַק
Spiralflag	COSTUS	קאָסט
Spirea	SPIRAEA	ספּירעע
Spleenwort	ASPLENIUM	זאַנייטיצע
Springbeauty	CLAYTONIA	זונקווייט
Spruce	PICEA	טענענבוים
Spurflower	PLECTRANTHUS	שפּאָרל
Spurge	EUPHORBIA	סם-סאָק [SAM]
Spurge Family	EUPHORBIACEAE	סם-סאָקיקע [ ]
Spurge Laurel (=Spurgelaurel Daphne)	DAPHNE laureola	וואָלפֿישע יאַגדע
Spurry	SPERGULA	שפּערגל
Squash	CUCURBITA pepo var.; *see also* Winter Squash	קאַבאַקל; אַרביזיקל; באַסטאָניקל
Squashberry	VIBURNUM edule	איינגעמאַכטס-קאַלענע
Squill	SCILLA	ים-ציבעלע [YAM]
Squirtingcucumber	ECBALLIUM elaterium	מיטל-ימישער שפּריצניק [ ]
St. Andrewscross	ASCYRUM hypericoides	שמאָלער צלמניק [TSEYLEMNIK]
Staggerbush (=Staggerbush Lyonia)	LYONIA mariana	באַלעמל-ליאָניע
Starapple	CHRYSOPHYLLUM	שטערן-עפּל
Starflower	TRIENTALIS	שטערנבלום
Stargrass	ALETRIS	שטערנגראָז
Star-of-Bethlehem	ORNITHOGALUM; *see also* Yellow Star-of-Bethlehem	פֿויגל-מילעך
Starwort	STELLARIA	שטערנדל
Sternbergia	STERNBERGIA	שטערנבערגיע
Steven′s Meadowsaffron	COLCHICUM steveni	רעגן-אייביקל
Stickseed	LAPPULA	קלעפּזוים
Stickwort	AGRIMONIA eupatoria	געל בערקעלע
Stiffgrass	SCLEROPOA	שטייַפֿגראָז
Stinkbush	ANAGYRIS	טייַוולקויט
Stinkdragon	DRACUNCULUS	פּיפּערנאָטערל
St. Johnswort	HYPERICUM	שדים-שיץ [SHE'YDIM]; פּלאָנטערבלום
Stonecress	AETHIONEMA	עץ-נעמטס
Stonecrop	SEDUM	זאַמדפֿעפֿער [ZA'MTFEFER]
Stonewort	CHARA	לייפֿשיצעס טשערעט
Strapwort	CORRIGIOLA littoralis	שוועלבלצונג

Strawberry	FRAGARIA spp.	רויטיאַגדעס א״אַ
Strawberry Groundcherry	PHYSALIS alkekengi	כינעזיש לאַמטערל
Strawberrytree	1. (=Madrone) ARBUTUS 2. (=Andrachne Strawberrytree) ARBUTUS andrachne	פּאָזעמקע-בוים ארץ-ישׂראלדיקער פּאָזעמקע-בוים [ERTSISRO'L.../ERTSISRU'L...]
Strawflower	HELICHRYSUM bracteatum	אַמעריקאַנער זונגאָלד
String Bean (=Snap Bean)	PHASEOLUS vulgaris compressus	לאָפּעטקעלעך; סטרוטשעבאָב
Suakwa Vegetablesponge	LUFFA cylindrica	צילינדרישע ליופֿע
Succisa	SUCCISA	טײַוולגראָז
Sudan Colanut	COLA acuminata	קאָלאַניסל
Sudangrass	SORGHUM vulgare sudanense	סודאַנער גראָז
Sugarapple	ANNONA squamosa	זייסזאָק-אַנאָנע
Sugarcane	SACCHARUM officinarum	קולטיווירט צוקער-שטעקל
Sugarpalm	ARENGA	צוקער-פּאַלמע
Sumac	RHUS	סומאַק
Sumbul	DOREMA	סומבול
Summercypress	KOCHIA	ווינעטשע
Summersweet (=Summersweet Clethra)	CLETHRA alnifolia	אָלכע-קלעטרע
Sundew	DROSERA	ראָסע
Sundrops	OENOTHERA	נאַכטליכטל
Sunflower	HELIANTHUS	זונרויז
Sunrose	HELIANTHEMUM	זונרייזל
Swallowwort	CYNANCHUM	הינטוואַרגער
Sweet Corn *see* Indian Corn		
Sweetalyssum	LOBULARIA	לאָבולאַריע
Sweetbay Tree *see* Grecian Laurel		
Sweetbrier (=Sweetbrier Rose)	ROSE eglanteria	ווײַנרויז
Sweetcane	SACCHARUM	צוקעררער; צוקער-שטעקל
Sweetclover	MELILOTUS	האָניקל
Sweetfern	COMPTONIA peregrina	זיסל
Sweetflag	ACORUS	שאַווער
Sweetgale	MYRICA gale	זומפּיקער וואַקס-הדס [HO'DES/HU'DES]
Sweetgrass	HIEROCHLOE odorata	זוברעווקע
Sweetgum	LIQUIDAMBAR	שטערנבלאַט
Sweetleaf	SYMPLOCOS	פֿערדס-מאכל [MA'(Y)KhL]
Sweetpea	LATHYRUS odoratus	שמעקעדיק אַרבעסל
Sweetpotato	IPOMOEA batatas	באַטאַטע
Sweetshrub	CALYCANTHUS	געווערצניק
Sweetsultan	CENTAUREA moschata	סולטאַנדל
Sweetvetch	HEDYSARUM	זייסוויקע
Sweetwilliam	DIANTHUS barbatus	באָרד-נעגעלע
Swertia	SWERTIA	זומפּבלום [ZU'MBLUM]
Swordfern	NEPHROLEPIS	ניירן-שיבן
Sycamore	PLATANUS	פּלאַטאַן

Sycamore Fig	FICUS sycomorus	סיקאַמאָר
Tabernaemontana *see* Cowtree Tabernaemontana		
Talipotpalm	CORYPHA umbraculifera	כּבֿוד-פּאַלמע [KO'VED/KU'VED]
Tallowtree	SAPIUM	חלבֿניק [KhE'YLEVNIK]
Tamarind	TAMARINDUS indica	טאַמאַריינד
Tamarisk	TAMARIX	טאַמאַריסק
Tangerine *see* Mandarin Orange		
Tanghin	TANGHINIA	טאַנגין
Tanoak	LITHOCARPUS	דעמבקעסט [DE'MPKEST]
Tansy	TANACETUM	קויקובלימל
Tansymustard	DESCURAINIA	דעקורעניע
Taro	COLOCASIA antiquorum	טאַראָ
Tarragon	ARTEMISIA dracunculus	עסטראַגאָן
Tarragon Snakeweed	GUTIERREZIA dracunculoides	בעזעמגראָז
Tarweed	MADIA	(אייל)מאַדיע
Tea	CAMELLIA	קאַמעליע
Teak	TECTONA	טיקבוים
Tearthumb	TRACAULON	פֿינגער-רײַסער
Teasel	DIPSACUS	קעמשישקע
Teatree	LEPTOSPERMUM	טײניק
Tecomaria	TECOMARIA	טעקאָמאַריע
Teff	ERAGROSTIS abyssinica	טעף
Telegraph Plant *see* Windmillgrass		
Telegraph Tickclover	DESMODIUM gyrans	טעלעגראַפֿקע
Teosinte	EUCHLAENA	טעאָסינטע
Tephrosia	TEPHROSIA	טעפֿראָסיע
Terminalia	TERMINALIA	גאָרנבוים
Thimbleberry *see* Blackcap Raspberry		
Thintail	LEPTURUS cylindricus	צילינדרישער דינווײנדל
Thistle	CIRSIUM	בודיק
Thorn *see* Hawthorn; Acacia		
Thorowax	BUPLEURUM	האָזן-אויערל
Threeawn	ARISTIDA	אַריסטידע
Thrift	ARMERIA	אַרמעריע
Thyme	THYMUS	טימיאַן
Tickclover *see* Telegraph Tickclover		
Tigerflower	TIGRIDIA	טיגערבלום
Tigerlily	LILIUM tigrinum	טיגער-ליליע
Tillandsia *see* Treebeard Tillandsia		
Timothy	PHLEUM pratense	טימאָפֿײעווקע
Toadflax	LINARIA	לײַנעכל
Tobacco	NICOTIANA	טאַביק

Tomato	LYCOPERSICON	פּאָמידאָר
Tonkabean	DIPTERYX	טאָנקע-בעבל
Toothwort	DENTARIA	צייינקרייַטעכץ
Tormentilla Cinquefoil	POTENTILLA errecta	טאָרמענטייל
Torreya	TORREYA	כמו-מושקעט [KEMO'Y]
Tortoiseplant *see* Hottentotbread Tortoiseplant		
Towelgourd	LUFFA	ליופֿע
Trailing-Arbutus	EPIGAEA repens	לייגיק לאָבערל
Travelersjoy	CLEMATIS vitalba	וויקסיקער קלעמאַטיס
Travelerstree see Madagascar Travelerstree		
Treebeard Tillandsia	TILLANDSIA usneoides	באָרדלישייַ
Treefern	ALSOPHILA; CYATHEA	פֿעידערבוים
Treemallow	LAVATERA	לאַוואַטעירע
Tree-of-heaven (=Tree-of-heaven Ailanthus)	AILANTHUS altissima	הימלבוים
Tree Strawberry	CEPHALANTHUS natalensis	דרום-אַפֿריקאַנער קאָפּבלום [DO'REM/DU'REM]
Tricholoma	TRICHOLOMA	שיפּקעס
Trigonella	TRIGONELLA	דרייַיקאַנטל
Trillium	TRILLIUM	טריליום
Trisetum	TRISETUM	באָרשטהעירל
Troutlily see Fawnlily		
True Liverworts	HEPATICAE	לעיבער-מאָכן
True Bay *see* Grecian Laurel		
Truffle	TUBER	טרופֿל
Trumpetbush	TECOMA	טרומייטניק
Trumpetcreeper	CAMPSIS	טרומייטלינג
Trumpetflower *see* India Trumpetflower; Crossvine		
Tuberose	POLIANTHES tuberosa	טובעראָז
Tucuma Astrocaryum	ASTROCARYUM tucuma	טוקום-פּאַלמע
Tuftroot	DIEFFENBACHIA	דיפֿנבאַכיע
Tulip	TULIPA	טול(י)פּאַן
Tuliptree	LIRIODENDRON	טוליפּאַן-בוים
Tulipwood	HARPULLIA pendula	פיינקבוים
Tungoiltree	ALEURITES fordi	טונג(בוימל-)בוים
Tunicflower	TUNICA	טוניקל
Tupelo	NYSSA	טופּעלאָ
Turmeric	CURCUMA	קורקומע
Turnera	TURNERA	דאַמיאַנע
Turnip	BRASSICA rapa	ברוקווע; בריקווע
Turpeth	IPOMOEA turpethum	קאַיאָרל
Turtlehead	CHELONE	טשערעפּאַכקע

Twelve Apostles (=Falseflag)	NEOMARICA	צוועלעף-שבֿטים [ShVO'TIM/ShVU'TEM]
Twinflower	LINNAEA	צפֿון-לינעע [TSO'FN/TSU'FN]
Twinleaf	JEFFERSONIA	צווילינגבלאַט
Upastree	ANTIARIS toxicaria	אופּאַסבוים; אַנטשאַר
Upland Cotton	GOSSYPIUM hirsutum	באַוול(ניק)
Urucuri	SCHEELEA martiana	אורוקורי
Valerian	VALERIANA	וואַלעריאַן
Vanilla	VANILLA	וואַניל
Vegetablesponge *see* Suakwa Vegetablesponge		
Velvetgrass	HOLCUS	סאַמעטגראָז
Velvetplant	GYNURA	סאַמעטניק
Venusflytrap	DIONAEA	פֿליגן-כאַפּער
Venuslookingglass	SPECULARIA	שפּיגלע
Venus-pride (=Bluets)	HOUSTONIA	ווענוס-שטאָלץ; בלאָיקל
Verbena	VERBENA	ווערבענע
Vernalgrass	ANTHOXANTHUM	פֿרילינגגראָז
Vetch	VICIA	וויקע
Viburnum	VIBURNUM	קאַלינע-בוים
Violet	VIOLA; *see also* Africanviolet	פֿיאַלקע; סאַמעטל
Vipersbugloss	ECHIUM	שלאַנגענקוסט
Virginsbower	CLEMATIS virginiana	בתולה-קלעמאַטיס [PSU'LE/PSI'LE]
Wahoo *see* Eastern Wahoo		
Wallflower	CHEIRANTHUS	גאָלדבלאַט
Wallrocket	DIPLOTAXIS	טאָפּלריי
Walnut	JUGLANS	נוסנבוים
Wanderingjew	TRADESCANTIA fluminensis	נעכטיקער-טאָג
Wartcress	CORONOPUS	לאַפּקעלע
Washingtonpalm	WASHINGTONIA	וואַשינגטאָניע
Waterbugtrap	ALDROVANDA vesiculosa	זשוקעס-פֿרעסער
Waterchestnut	TRAPA NATANS	וואַסער-ניסלעך
Watercress	RORIPPA nasturtium-aquaticum	זשערעכע
Waterdropwort	OENANTHE	פֿערדס-קריפּ
Waterelm	PLANERA aquatica	וואַסער-קנופּניק
Waterhemlock	CICUTA	ציקוטע
Waterhyacinth	EICHHORNIA	וואַסער-היאַצינט
Waterleaf	HYDROPHYLLUM	וואַסערבלאַט
Waterlemon	PASSIFLORA laurifolia	לאָבערדיקעליידנבלום
Waterlily	NYMPHAEA	וואַסער-ליליע
Watermelon	CITRULLUS vulgaris	קאַווענע; אַרבוז
Watermoss	FONTINALIS	ברונעמאָך

Waterparsnip	SIUM	סיִום
Waterplantain	ALISMA	פֿראָשלעפֿל
Waterplatter	VICTORIA	וויקטאָריע
Waterprimrose	JUSSIAEA	וואַסער-פּרימל
Water Rue	ASPLENIUM ruta-muraria	מויער-זאַנגיטיצע
Watersoldier	STRATIOTES aloides	אַליאָז-וואַסערזעג
Waterstarwort	CALLITRICHE	וואַסער-שטערן
Waterweed	ANACHARIS	וואַסערפּעסט
Waterwillow	DECODON verticillatus	שיילקאָרע
Waterwort	ELATINE	עלאַטינע
Waxmyrtle	MYRICA	וואַקס-הדס [HO'DES/HU'DES]
Waxpalm	CEROXYLON	וואַקספּאַלמע
Waxplant	HOYA	וואַקסקווייט
Wayfaringtree (=Wayfaringtree Viburnum)	VIBURNUM lantana	מעילבוים
Weaversbroom	SPARTIUM junceum	שפּאַנישער בייבערבוים
Weeping Merulius	MERULIUS lacrymans	שטויבשוועמל [ShTU'P.../ShTI'PShVEML]
Welwitschia	WELWITSCHIA	וועלוויטשיע
West Indian Gherkin	CUCUMIS anguria	עיסיק-אוגערקע
Wheat	TRITICUM aestivum	יאַרענע; ווייכער ווייץ; זומערווייץ
Wheatgrass	AGROPYRON	פּיריי; ווילדווייץ; פּירניק
White-cedar (=Whitecedar Falsecypress)	CHAMAECYPARIS thyoides	מיזרח-אַמעריקאַנער דרעוד-ציפּרעס
White Falsehellebore	VERATRUM album	ווייַסע שימערייצע
Whitequebracho	ASPIDOSPERMA quebracho-blanco	טשאַקאָ-ווייַס-קעבראַטשאָ
Whortleberry *see* Myrtle Whortleberry		
Widgeongrass	RUPPIA maritima	ים-רופּיע [YA'M]
Widgeonweed	RUPPIA	רופּיע
Wildcelery	VALLISNERIA	וואַליסנעריע
Wildginger	ASARUM	פֿעדנפֿוס
Wildrice	ZIZANIA	ווילדער רייַז
Wildrye	ELYMUS	האָרגראָז
Willow	SALIX	ווערבע; הושענא-בוים [ShA'(Y)NEBOYM]
Willowweed	EPILOBIUM	ווערבעגראָז
Windmillgrass	CHLORIS	כלאָריס
Wineberry	ARISTOTELIA	ווייַניאַגדע
Winghead	PTEROCEPHALUS	פֿליקאָפּ
Wingnut	PTEROCARYA	פֿליניסל
Winterberry (=Holly)	ILEX	שאַרפֿבלעטער
Wintercress	BARBAREA	ווינטערקרעס
Wintergreen	GAULTHERIA	ווינטערגרין
Winter Rape	BRASSICA napus	ווינטערראַפּס
Winter Squash	CUCURBITA maxima	הונדערט-פֿונטיקע דיניע
Winter Thorn	ACACIA albida	ווייַסצווייַג-אַקאַציע
Wistaria	WISTARIA	בלאָרעגן

Witches'-butter	NOSTOC	הי׳מלבלום
Witchgrass	PANICUM	פּראָ׳סע
Witchhazel	HAMAMELIS	האַמאַמע׳ליס
Withania	WITHANIA	איַי׳נשלעפֿיקע וויטאַ׳ניע
Woad	ISATIS	איסאָ׳טיס
Woadwaxen	GENISTA	גענײ׳סטע
Wolfberry	LYCIUM	באָ׳קסדאָרן
Woodbine (=Woodbine Honeysuckle)	LONICERA periclymenum	וואַ׳לד-צײ׳גנבלאַט
Woodfern	DRYOPTERIS	פּאַ׳פּערעט
Woodnettle	LAPORTEA	האָ׳לצבריִעכץ
Woodreed	CINNA	וואָ׳רעם-זוי׳מען
Woodruff	ASPERULA	יאַסמיי׳ניק
Woodrush	LUZULA	לוזו׳לע
Woodsia	WOODSIA	ווו׳דסיע
Woodsorrel	OXALIS	קיי׳סליצע
Wormwood	ARTEMISIA	פּיאָ׳לע; פּאָליין; בײ׳טערגראָז
Yam	DIOSCOREA	יאַ׳ם-וואָרצל
Yarrow	ACHILLEA	אַכילע׳ע
Yaupon	ILEX vomitoria	אינדיאַ׳נער-טיי
Yelloweyegrass	XYRIS	גע׳לעכל-גראָ׳ז
Yellowflowergourd	CUCURBITA pepo ovifera	איי׳ער-דײ׳ניע
Yellow Star-of-Bethlehem	GAGEA lutea	גאַ׳נדז-ציבעלע [GA'NTSIBELE]
Yellowwood	CLADRASTIS	קלאַדראַ׳סטיס
Yellowwort	CHLORA	גע׳לניק
Yerbareuma Seaheath	FRANKENIA grandiflora	גרויסצוויט-פֿראַנקע׳ניע
Yew	TAXUS	טאַ׳קסוס
Ylangylang	CANANGA odorata	אילאַ׳נג-אילאַ׳נג
Yucca	YUCCA	יו׳קע
Zebrawood	CONNARUS	זע׳ברעהאָלץ
Zinnia	ZINNIA	זי׳ניע
Zucchini	CUCURBITA pepo var.	זוקיי׳ני

יִדיש-ליטײַניש-ענגלישער זוכצעטל

צונויפֿגעשטעלט פֿון רפֿאל פֿינקל[1]; רעדאַקטירט פֿון הערשל גלעזער

ווי אַ צוגאָב צו מרדכי שעכטערס די געוויקסן־וועלט אין יִדיש גיבן מיר דעם לייענער אַ יִדיש-ליטײַניש-ענגלישן זוכצעטל, אויפֿן סמך פֿונעם ענגליש-לאַטײַניש-יִדישן זוכצעטל וואָס אינעם באַנד, זז׳ XXXXIV-CIV. ווי איר ווייסט, האָט דער צונויפֿשטעלער פֿון דעם באַנד נישט באַוויזן צו פֿאַרענדיקן דעם מקורים-ווײַזער (287-384), וואָס דאָס האָט אויך געזאָלט זײַן דער יִדישער זוכצעטל; מיר וואָלטן געוואָלט בײַ אַ שפּעטערדיקן שעת-הכּושר דאָס פֿאַרענדיקן און אַרויסגעבן אין אַ צווייטער אויפֿלאַגע, נאָר עד כּאַן וועט דער איצטיקער זוכצעטל קומען צו הילף דעם לייענער. אַזוי ווי דאָס איז בלויז אַ צוגאָב צום באַנד די געוויקסן־וועלט, מוז מען איבערלייענען אַלע אינסטרוקציעס דאָרטן (זז׳ 29-48). וואָס איז שייך דעם איצטיקן זוכצעטל דאַרף מען האָבן אין זינען, אַז:

1. די צוויי זוכצעטלען, דער ענגליש-ליטײַניש-יִדישער און דער איצטיקער יִדיש-ליטײַניש-ענגלישער, זענען בײדע אַ קיצור פֿונעם לאַטײַניש-ענגליש-יִדישן טאַקסאָנאָמישן ווערטערביכל (זז׳ 158-286). אינעם ווערטערביכל איז דאָ אַ סך מער אינפֿאָרמאַציע. אַזוי אַז אין די צוויי קיצורים איז טייל מאָל דאָ, למשל, בלויז דער מין (genus בלעז) פֿון אַ געוויקס, בשעת די פֿאַרשיידענע זגאַלן (species) זענען אויסגערעכנט בלויז אינעם ווערטערביכל. אָט איז אַ דוגמא:

בײַ **פֿיקוס** שטייט אינעם יִדיש-ליטײַנישן-ענגלישן זוכצעטל fig. דאָס איז, אָבער, נישט די גאַנצע אינפֿאָרמאַציע. ערשט אונטער FICUS אינעם ווערטערביכל (ז׳ 204) געפֿינט מען די עטלעכע זגאַלן, דערונטער „פֿײַגנבוים — F. carica – Common fig”, וואָס נעמט אַרײַן דעם טאָג-טעגלעכן יִדישן טערמין, פֿײַג(נבוים). אַגבֿ, שטייט **פֿײַגנבוים**, ווי אויך **עפּלבוים**, **באַרנבוים** אאַז״וו, ווײַל דאָס איז אַ ווערטערביכל פֿון געוויקסן ממש; בשעת **פֿײַג**, **עפּל**, **באַר** אד״גל זענען גאָר בלויז אַ טייל פֿון אַ געוויקס, דהײַנו די פּרי.

אַן אַנדער דוגמא: אינעם יִדיש-ענגלישן זוכצעטל זענען דאָ אי **פֿעפֿערמינץ**, אי **פֿעפֿערמינץ־בוים**, אויף ענגליש — peppermint און peppermintree. קען זיך אין פֿלוג דאַכטן, אַז דאָס זענען איין געוויקס. אינעם ענגליש-יִדיש-לאַטײַנישן דערוויסט מען זיך, אָבער, אַז די לאַטײַנישע טערמינען זענען פֿאַרשיידענע, MENTHA piperita און AGONIS flexuosa. וועלעכער טערמין האָט אַ שײַכות צום באַקאַנטערן געוויקס, וואָס מיט די בלעטער דערפֿון באַווירצט מען עסן? נו, אינעם ווערטערביכל געפֿינט מען אויס, אַז אַלע עסעוודיקע געוויקסן געהערן צום מין Mentha, בשעת Agonis איז אין גאַנצן אַן אַנדער מין.

2. פֿון דער אַנדערער זײַט האָבן מיר פֿונעם טאַקסאָנימישן ווערטערביכל צוגעגעבן דאָ אַ צאָל זגאַלן, וואָס אינעם ענגליש-יִדישן זוכצעטל זענען זיי נישטאָ.

3. די זגאַלן-נעמען וואָס באַשטייען אין אַדיעקטיוו פּלוס סובסטאַנטיוו זענען אַלפֿאַבעטיזירט לויטן ערשטן וואָרט, ד״ה דעם אַדיעקטיוו, דאַרף מען זיי זוכן דאָרטן. אַ שטייגער, די נעמען וואָס הייבן זיך אָן מיט „אַמעריקאַנער”: **אַמעריקאַנער גאָגעלעך**, **אַמעריקאַנער זונגאָלד**, **אַמעריקאַנער כּמו–איילבירט**, **אַמעריקאַנער מאַלענעס**, **אַמעריקאַנער קליאָן** — אַלע געפֿינען זיך אונטער „אַ”, נישט אונטער „ג”, „ז” אאַז״וו.

4. חוץ אין זעלטענע פֿאַלן האָבן מיר אין דעם נײַעם זוכצעטל די אַקצענט-צייכנס און די פֿאָנעטישע טראַנסקריפּציע נישט איבערגעחזרט, דאַרף מען דאָס זוכן אין דער ענגליש-יִדיש-לאַטײַנישער רשימה.

5. בײַם גרייטן דעם זוכצעטל האָבן מיר געפֿונען אַ צאָל טעותן אינעם באַנד, וואָס מיר ווײַזן אויף זיי אָן דאָ ווײַטער. מיר בעטן די לייענערס, זיי זאָלן אונדז געבן צו וויסן וועגן די טעותן וואָס זיי וועלן אַ מאָל געפֿינען.

1. פּראָפֿעסאָר פֿון קאָמפּיוטערײַ, קענטאָקיער אוניווערסיטעט

תּיקון-טעות

ז׳ 31, הערה 3: דאַרף זיך לייענען „זען הערה 1״.

ז׳ 52, דריטער פּאַראַגראַף, שטייט „ביַי צונויפֿהעפֿטן מיט **–בוים**, **–בלאַט** ברענגען מיר נישט קיין לשון-רבים, וואָרן אונדזער לייענער ווייסט דאָך, אַז דער רבים אין ליטעראַרישן ייִדיש איז **ביימער**״; ס׳וועט נישט דערמאָנט, אַז דער רבים פֿון **בלאַט** איז **בלעטער**. חוץ דעם איז אין דער פֿערטער שורה ס׳וואָרט **רבים** געשריבן על-פּי טעות אין קורסיוו.

ז׳ 87, ביַי דער קירצונג „ביאַליסטאָק״ שטייט „צפֿון-מיזרח-פּוילן, הייַנט: ר״פּ״. אין דער אמתן איז ביאַליסטאָק ווייַטער אין פּוילן.

ז׳ 119: ביַי דער קירצונג „מאַניק II״ דאַרף זיך דעם שרייַבערס נאָמען לייענען „יהושע מאַניק-לעדערמאַן״ (מיט פּתח).

ז׳ 129: ביַי דער קירצונג „פּאַלאַ״ דאַרף זיך דער שרייַבערינס נאָמען לייענען „ראָזע פּאַלאַטניק״ (מיט יוד).

ז׳ 130: ביַים שייכדיקן שטאָטנאָמען שטייט „פּאַרצעוו״, אָבער שטיין דאַרף **פּאַרצעווע**, בהסכּם מיט מ. שעכטערס טאָפּאָנימישער קאַרטאָטעק.

ז׳ 131: ביַי דער קירצונג „פּרוזש״ איז נישט קיין לאָקאַליזירונג. די שטאָט פּרוזשענע, פֿריִער אין מיזרח-פּוילן, געפֿינט זיך הייַנט אין מערבֿ-רייַסן.

ז׳ 169: ביַי „שטייניאַגדע ARONIA״ שטייט Choiceberry; שטיין דאַרף Chokeberry.

ז׳ 188: ביַי „קלעמאַנטינע C. r. clementine״ איז נישטאָ קיין ענגלישער טערמין; שטיין דאַרף clementine.

ז׳ 209: ביַים מין GOSSYPIUM דאַרף צוגעגעבן ווערן אַ צווייטער זגאַל, „באַוול(ניק) G. hirsutum / Upland Cotton״.

ז׳ 236: ביַי „געווערץ-אָריגאַן O. vulgare״ שטייט Common O; אויף ענגליש דאַרף שטיין Common Oregano.

ז׳ 240: ביַי „אַדזוקי-בעבלעך P. angularis״ דאַרף אויף ענגליש שטיין Adzuki B.

ז׳ 249: ביַי „הייליקקאַרש P. virginiana״ דאַרף אויף ענגליש שטיין Common Chokecherry.

ז׳ 270: ביַי TECOMA / Trumpetbush איז פֿאַרווישט דער ייִדישער טערמין. שטיין דאַרף „טרומייטניק״.

P. XXXXII, addendum to no. 2: As the section "Plant names and their sources" is incomplete, the user should look up the Yiddish name in the new Yiddish-Latin-English Index. For further information, s/he can then consult the Latin-English-Yiddish Taxonomic Dictionary (pp. 158-286).

----, addendum to no. 4: Rather than page numbers, the English-Latin-Yiddish index includes all three languages. For further information, the user can then consult the Latin-English-Yiddish Taxonomic Dictionary (pp. 158-286).

P. XXXXIII, addendum to no. 6: The "Morphological list" is not included in the volume, although it may be added at a later date.

----, addendum to no. 7: As mentioned above, "Plant names and their sources" is incomplete.

(The following corrections have been entered in the PDF version of the English-Latin-Yiddish index.)

PP. XXXXIV-CIV: In cross-references, "*see*" and "*see also*" should always be in italics.

P. XXXXV: Under "CHRYSOSPLENIUM alternifolium מילצבלום," the English should read "Alternateleaf Goldsaxifrage."

P. XXXXVI: Under "CYNARA קינאַרע," the English should read "Artichoke."

P. XXXXIX: Under "Bitter Almonds / ביטערע מאַנדל," Latin "amygdalus" should be lower-case.

P. LI: Under "SPIRAEA prunifolia כּלה-קרוין," the English should read "Bridal (=Bridalwreath Spiraea)."

P. LII: The entry "Butterfly milkweed / ASCLEPIAS tuberosa פֿלאַטערל-וואַטניק" should be added.

P. LIII: Under "Camphortree / CINNAMOMUM camphora," the Yiddish should read קאַמפֿערבוים.

----: Under "Cantaloupe / CUCUMIS melo cantalupensis דינקע," the Yiddish should be transcribed [DINyKE] (with palatal N).

P. LVI: Under "Cigarbox Cedar (=Cigarbox Cedrela) / CEDRELA odorata," the Yiddish שמעקעדיקע צעדרעלע should be added.

P. LVII: Under "BRASSICA oleracea acephala בלעטערקרויט," the English should read "Collard(s)."

P. LIX: Under "Cranberry," no. 1. should read "VACCINIUM macrocarpum אַמעריקאַנער גאָגעלעד;"; no. 2 should read "(=Small Cranberry) VACCINIUM oxycoccos זשעו(רע)כלינעס; גאָגעלעד."

----: Under "CUCURBITA moschata קוסע," the English word "Melon" should begin with upper-case "M."

P. LXII: In the Latin column, the genera should all be upper-case, viz.: EPIMEDIUM, EPIPACTIS, ERYNGIUM, EUCALYPTUS, EUGENIA, EUONYMUS, EUPATORIUM, EUPHORBIA.

P. LXIV: Under "CHAENOMELES קוויטנבוים," the English should read "Floweringquince."

P. LXVIII: Under "Herbmercury יאָריק קוועקזילבערל," the Latin should read "MERCURIALIS annua."

P. LXXIII: Under "CHENOPODIUM album ווייַסע גענדזן-לאַפּקע," the English should read "Lambsquarters."

P. LXXIV: Under "Laurelcherry (=Common Laurelcherry) לאָרבערקאַרש," only the first word of the Latin should be upper-case, viz. "PRUNUS laurocerasus."

P. LXXVIII: Under "ASTRAGALUS אַסטראַגאַל," the English should read "Milkvetch" (upper-case "M").

P. LXXIX: Under "Mushroom שוועמל," the Latin should read "*various species*" (lower-case italic).

P. LXXXII: Under "Palm פּאַלמע," the Latin should read "*various species*" (lower-case italic).

P. LXXXV: Under "Plum (=Bullace Plum) טערנעסליפֿקע," the Latin column should read in part "2. PRUNUS insititia."

-----: Under "Plumbago בלייַניק," the Latin should read "PLUMBAGO" (all upper-case).

-----: Under "Plumyew / CEPHALOTAXUS," the Yiddish column should read קעפּל-שווערדל.

P. LXXXVII: Under "Quince גוטעסבוים," Latin no. 2 should read "(=Common Quince) CYDONIA oblongata."

P. LXXXVIII: Under "Rata מערדערבוים," the Latin should read "METROSIDEROS robusta" (first word upper-case).

----: Under "PHRAGMITES communis (טראָשטש(ינע," the English should read "Reed (=Common Reed)."

P. LXXXXI: Under "Scallion אַשלעך," the Latin should read "ALLIUM fistulosum var."

P. LXXXXV: Under "Strawberry Groundcherry / alkekengi," the Yiddish should read כינעזיש לאַמטערל.

P. C: Under "Twelve Apostles (=Falseflag) צוועלעף-שבֿתים," the Latin should read "NEOMARICA."

P. CII: Under "Whitequebracho טשאַקאָ-ווייַס-קעבראָטשאָ," the Latin should read "ASPIDOSPERMA quebracho-blanco."

P. CIV: "Yerbareuma Seaheath / FRANKENIA grandiflora גרויסצוויט-פֿראַנקעניע" is not in alphabetical order; it should be before "Yew."

YIDDISH-LATIN-ENGLISH INDEX
TO THE TAXONOMIC DICTIONARY

compiled by Raphael Finkel[2]; edited by Paul Glasser

As a supplement to Mordkhe Schaechter's *Plant Names in Yiddish*, we present the reader with the "Yiddish-Latin-English Index to the Taxonomic Dictionary," compiled from the "English-Latin-Yiddish Index to the Taxonomic Dictionary" published in the *Plant Names* (pp. XXXXIV-CIV). As you know, the author was unable to finish the index entitled "Plant Names and Their Sources" (pp. 287-384), which was also intended to be the Yiddish index (see "Guidelines for the Use of *Plant Names in Yiddish*," pp. XXXX-XXXXIII); at some future date, we hope to complete this latter index. Until then, the present index will help the reader find the Latin and English names of a plant that s/he encounters in a written or oral Yiddish text. Since the "Yiddish-Latin-English Index" is only a supplement to *Plant Names*, we urge the reader to consult the entire volume, in particular the "Instructions for the User" (pp. 29-48).

Instructions for use of the present index are as follows:

1. The two indexes, English-Latin-Yiddish and Yiddish-Latin-English, are both abridged versions of the "Latin-English-Yiddish Taxonomic Dictionary" (pp. 158-286). The Dictionary contains far more information. For example, an entry in either of the two indexes may only list the genus of a plant, whereas the various species belonging to the genus are to be found only in the Dictionary. Here is an example:

In the English-Latin-Yiddish index, English "fig" is glossed by Latin "FICUS." However, this is only the genus. If the user refers to the entry "FICUS" in the Dictionary (p. 204), s/he will find information on the relevant species, such as "F. carica - Common fig - *faygnboym*," which is the everyday Yiddish word for 'fig tree.' It should also be noted that the Dictionary lists *faygnboym, eplboym, barnboym*, etc. 'fig tree, apple tree, pear tree', because it is a dictionary of plant names, whereas "fig, apple, pear," are only parts of a plant, viz. the fruit.

Another example: the entries *fefermints* and *fefermints-boym* in the Yiddish-Latin-English index, in English - "peppermint" and "pepperminttree" respectively. At first glance, one might think that these are two names for the same plant. However, the Latin names are "MENTHA piperita" and "AGONIS flexuosa" respectively. Which of these plants is the familiar herb? In the Dictionary, the user will find that all edible species belong to the genus MENTHA; AGONIS is an entirely different genus.

2. A number of names of species found in the Dictionary that are not listed in the English-Latin-Yiddish index have been added to the Yiddish-Latin-English index.

3. Species in Yiddish that are made up of an adjective plus a noun are alphabetized according to the first word, the adjective. Therefore, the user should look in the index under the first letter of the first word. For example, the five terms that begin with *amerikaner* - *amerikaner gogelekh, amerikaner zungold, amerikaner kmoy-eylbirt, amerikaner malenes, amerikaner klyon* - are all found under *alef*, not under *giml*, etc.

4. With only a few exceptions, the stress marks and phonetic transcriptions found in the "English-Latin-Yiddish Index" have not been included in this inde. In case of doubt, the user may consult the latter.

5. We have included a list of errata for the entire published volume (see above).

---

2. Professor of Computer Science, University of Kentucky

Abutilon	ABUTILON	אַבוטילאָן
Muskmallow	HIBISCUS abelmoschus	אַבלמאָסק
Laurel	LAURUS	אָבערבוים
Agave	AGAVE	אַגאַווע
Agapanthus	AGAPANTHUS	אַגאַפּאַנטוס
Agaricus (=Lactarius)	AGARICUS	אַגאַריק
Agrimony	AGRIMONIA	אַגרימאָניע
Gooseberry	RIBES	אַגרעס
Adonis	ADONIS	אַדאָניס
Pheasants-eye (=Pheasants-eye Adonis)	ADONIS annua	אַדאָניס־רויז
Adzuki Bean	PHASEOLUS angularis	אַדזוקי־בעבלעך
Adamsneedle (=Adamsneedle Yucca)	YUCCA filamentosa	אָדמס־נאָדל
Arum	ARUM	אַהרנס שטעקן
Cucumber	CUCUMIS sativus	אוגערקע
Harestail	LAGURUS ovatus	אָוואַל האָזווײנדל
Avocado (=American Avocado)	PERSEA americana	אַוואָקאַדע־בוים
Lavender	LAVANDULA	אַווענדע
Pimpernel	ANAGALLIS	אויגנבלום
Eyebright	EUPHRASIA	אויגנטרייסט
Rushbroom	VIMINARIA denudata	אויסטראַלישע ווימינאַריע
Silkoak (=Silkoak Grevillea)	GREVILLEA robusta	אויסטראַלישער זײַדאַק
Moreton-bay-chestnut	CASTANOSPERMUM australe	אויסטראַלישער קעסטזוים
Buttongrass	DACTYLOCTENIUM radulans	אויסטראַליש קנעפּלגראָז
Ear fungus	AURICULARIA auriculara-judae	אויער־שווּעמל
Ravennagrass	ERIANTHUS ravennae	אויפֿגעשאָסן באַוולגראָז
Bleedingheart	DICENTRA	אוירינגל
Sealettuce	ULVA	אולווע
Nightjasmine	NYCTANTHES arbor-tristis	אומעטבוים
Upastree	ANTIARIS toxicaria	אופּאַסבוים
Urucuri	SCHEELEA martiana	אורוקורי
Nitrogen-fixing Bacteria	EUBACTERIALES	אַזאָט־באַקטעריעס
Hyssop	HYSSOPUS officinalis	אזובֿ
Blackberry; Dewberry	RUBUS spp.	אָזשענעס
Satintail	IMPERATA	אַטלעס־ווײנדל
Satinwood	CHLOROXYLON	אַטלעסהאָלץ
Belladonna	ATROPA belladonna	אַטראָפּע
Autumncrocus	COLCHICUM	אייביקל
Sea-Lavender	LIMONIUM	אייביקקוסט
Edelweiss	LEONTOPODIUM	איידלווײַס
Argantree	ARGANIA	אײַזנבוים
Aconite (=Aconite Monks-hood)	ACONITUM napellus	אײַזנהוט
Ironwoundwort	SIDERITIS	אײַזנקע
Polygala	POLYGALA	אײַטערל
Ailanthus	AILANTHUS	אײַלאַנט
Oilpalm	ELAEIS	איילבירט־פּאַלמע
Olive	OLEA	איילבירטבוים
Tarweed	MADIA	איילמאַדיע
Squashberry	VIBURNUM edule	אײַנגעמאַכטס־קאַלענע
Dayflower	COMMELINA	איינטאָגל
Nonesuch Daffodil	NARCISSUS incomparabilis	איינס־אין־דער־וועלטל
Einkorn	TRITICUM monococcum	איין־קערנדיקער ווייץ
Withania	WITHANIA	אײַנשלעפֿיקע וויטאַניע
Yellowflowergourd	CUCURBITA pepo ovifera	אייער־דיניע
Eupatorium; Joe-pye-weed	EUPATORIUM	אייפּאַטאָריע

Eucalyptus	EUCALYPTUS	אייקאַליפּט
European Aspen	POPULUS tremula	אייראָפּעיִשער ציטערבוים
Ylangylang	CANANGA odorata	אילאַנג־אילאַנג
Immortelle	XERANTHEMUM	אימאָרטעל
Ginger	ZINGIBER officinale	אימבער
Balsam; Snapweed	IMPATIENS	אימפּאַציענס
Ginger	ZINGIBER officinale	אינגבער
Dogtoothgrass	CYNODON	אינדזשיל
Spotted Joe-pye-weed	EUPATORIUM maculatum	אינדיאַנישע אייפּאַטאָריע
Osageorange	MACLURA pomifera	אינדיאַנישע פּאַלטשינע
Yaupon	ILEX vomitoria	אינדיאַנער־טיי
Indian Paintbrush	CASTILLEJA coccinea	אינדיאַנער־פֿאַרבבערשטל
Endive	CICHORUM endivia	אינדיווו
Sissoo	DALBERGIA sissoo	אינדיש רויזנהאָלץ
Goosegrass	ELEUSINE indica	אינדישע עלעווסינע
Jakfruit	ARTOCARPUS heterophyllus	אינדישער ברויטבוים
Kafir	SORGHUM vulgare caffrorum	אינדישער הירזש
Indianfig	OPUNTIA ficus-indica	אינדישער פֿײַגנבוים
Indigo	INDIGOFERA	אינדעך
Woad	ISATIS	איסאַטיס
Icelandmoss	CETRARIA islandica	איסלענדישער מאָך
Iris	IRIS	איריס
Irishmoss	CHONDRUS crispus	אירלענדישער מאָך
Hairgrass	AIRA	אַירע
Canaryclover	DORYCNIUM	אַכילאָטוס
Yarrow	ACHILLEA	אַכילעע
Allamanda	ALLAMANDA	אַלאַמאַנדע(־בוים)
Algae	ALGAE	אַלגעס
Needlegrass; Feathergrass	STIPA	אַלגראָז
Alternanthera	ALTERNANTHERA	אַלטערנאַנטערע
Aloe	ALOE	אַליאָז
Watersoldier	STRATIOTES aloides	אַליאָז־וואַסערזעג
Alyssum	ALYSSUM	אַליסום
Alder	ALNUS	אָלכע
Hobblebush (=Hobblebush Viburnum)	VIBURNUM alnifolium	אָלכעבלאַטיקע קאַלינע
Summersweet (=Summersweet Clethra)	CLETHRA alnifolia	אָלכע־קלעטרע
Oleander	NERIUM	אָלעאַנדער
Elecampane (=Elecampane Inula)	INULA helenium	אַלענט
Alplily	LLOYDIA	אַלפּן־ליליע
Medic	MEDICAGO	אַלפֿאַלפֿע; אַלפֿע
Alkanet	ALKANNA	אַלקאַנע
Alder	ALNUS	אָלשענע
Elecampane (=Elecampane Inula)	INULA helenium	אָמאַן
Ammania	AMMANIA	אַמאַניע
Beachgrass	AMMOPHILA	אַמאָפֿילע
Amaranth	AMARANTHUS	אַמאַראַנט
Amaryllis	AMARYLLIS	אַמאַריל
Amorpha	AMORPHA	אַמאָרפֿע
Ombutree Pokeberry	PHYTOLACCA dioica	אָמבו(בוים)
Pumpwood	CECROPIA	אַמבײַ
Ammi	AMMI	אַמי
Pansy (=Garden Pansy)	VIOLA tricolor hortensis	אַמנון־ותּמר
Cranberry	VACCINIUM macrocarpum	אַמעריקאַנער גאָגעלעך
Strawflower	HELICHRYSUM bracteatum	אַמעריקאַנער זונגאָלד
Devilwood (=Devilwood Osmanthus)	OSMANTHUS americanus	אַמעריקאַנער כּמו־איילבירט
Blackcap Raspberry	RUBUS occidentalis	אַמעריקאַנער מאַלענעס
Boxelder	ACER negundo	אַמעריקאַנער קליאָן

Pineapple	ANANAS comosus	אַנאַנאַס־בוים
Pinguin (=Pinguin Bromelia)	BROMELIA pinguin	אַנאַנאַסניק
Ononis	ONONIS	אָנאָניס
Bullocksheart Custardapple	ANNONA reticulata	אַנאָנע
Cashew	ANACARDIUM	אַנאַקאַרד
Pigeonpea	CAJANUS cajan	אַנגאָלער קאַיאַנוס
Angostura Barktree	GALIPEA officinalis	אַנגאָסטורע־בוים
Angelica	ANGELICA	אַנגעליקע
Nitgrass	GASTRIDIUM ventricosum	אָנגעפּוישט בויכגראָז
Andromeda	ANDROMEDA	אַנדראָמעדע
Rockjasmine	ANDROSACE	אַנדראָסאַקע
Bluestem	ANDROPOGON	אַנדראָפּאָגאָן
Upastree	ANTIARIS toxicaria	אַנטשאַר
Sowthistle	SONCHUS	אָסאָט
Sedge Family	CYPERACEAE	אָסאָקיקע
Sedge	CAREX	אָסאָקע
Poisonvetch	ASTRAGALUS	אַסטראַגאַל
Aster	ASTER	אַסטרע
Hophornbeam	OSTRYA	אָסטרעבוים
European Aspen	POPULUS tremula	אַסיקע
Asparagus	ASPARAGUS	אַספּאַראַגוס
Sandspurry	SPERGULARIA	אַספּערגולאַריע
Asphodel	ASPHODELUS	אַספֿאָדעל
Jacobsrod	ASPHODELINE	אַספֿאָדעלינע
Loquat	ERIOBOTRYA	אַסקעדיניע
Common Persimmon	DIOSPYROS virginiana	אַפּאַרסעמאָן
Shagbark (=Shagbark Hickory)	CARYA ovata	אָפּגעשליסענער היקאָרי
Nipplewort	LAPSANA	אָפּלניק
Barbadosnut	JATROPHA curcas	אָפּפֿירנוס־בוים
Apricot	PRUNUS armeniaca	אַפּריקאָסן־בוים
Blueberry	VACCINIUM	אַפֿענעס
African-lily (=African Agapanthus)	AGAPANTHUS africanus	אַפֿריקאַנער ליליע
Kingpalm	ARCHONTOPHOENIX	אַצילות־פּאַלמע
Ocotillo	FOUQUIERIA splendens	אָקאָטילאָ
Ocotea	OCOTEA	אָקאָטעע
Acanthus	ACANTHUS	אַקאַנטוס
Monks-hood	ACONITUM	אַקאָניט
Acacia	ACACIA	אַקאַציע
Actinidia	ACTINIDIA	אַקטינידיע
Baneberry	ACTAEA	אַקטעע
Bugloss	ANCHUSA	אָקסנצונג
Rockcress	ARABIS	אַראַבקע
Araucaria	ARAUCARIA	אַראַוקאַריע
Aralia	ARALIA	אַראַליע
Watermelon	CITRULLUS vulgaris	אַרבוז
Squash	CUCURBITA pepo var.	אַרביזיקל
Pea	PISUM	אַרבעס
Broomrape	OROBANCHE	אַרבעס־וואַרגער
Peavine	LATHYRUS	אַרבעסל
Pond Bald Cypress	TAXODIUM ascendens	אַרויפֿיקער בלאָטע־ציפּרעס
Artichoke	CYNARA scolymus	אַרטישאָק
Oregano (=Origanum)	ORIGANUM	אָריגאַן
Jack-in-the-pulpit	ARISAEMA	אַריזעמע
Threeawn	ARISTIDA	אַריסטידע
Orchids	ORCHIDACEAE	אָרכידייעדיקע
Orchis	ORCHIS	אָרכיס
Anottotree	BIXA orellana	אָרלעאַן
Armillaria	ARMILLARIA	אַרמילאַריע
Thrift	ARMERIA	אַרמעריע

Johnsongrass	SORGHUM halepense	אַרם־סאָרגע
Arnica	ARNICA	אַרניקע
Arnebia	ARNEBIA	אַרנעביע
Sandwort	ARENARIA	אַרענאַריע
Arecapalm	ARECA	אַרעקע־פּאַלמע
Crabapple (=Wild Sweet Crabapple)	MALUS coronaria	ארץ־ישׂראל־עפּעלעך
Leafless-shrubby-horsetail	EPHEDRA campylopoda	ארץ־ישׂראל־עפֿעדרע
Puncturevine	TRIBULUS terrestris	ארץ־ישׂראלדיקער דרײַשפּיץ
Strawberrytree (=Andrachne Strawberrytree)	ARBUTUS andrachne	ארץ־ישׂראלדיקער פּאָזעמקע־בוים
Spelt	TRITICUM spelta	אַרקוש
Ash	FRAXINUS	אַשבוים
Scallion	ALLIUM fistulosum var.	אַשלעך
Ethrog	CITRUS medica ethrog	אתרוג
Baobab	ADANSONIA digitata	באַאָבאַב
Bean; Broadbean	PHASEOLUS spp., VICIA spp.; VICIA faba	באָב
Broom	CYTISUS	באָבבוים
Leather Bergenia	BERGENIA crassifolia	באַדאַן
Anisetree	ILLICIUM	באַדיאַן
Monsonia	MONSONIA	באַהאַק
Cotton	GOSSYPIUM	באַוול
Plumegrass	ERIANTHUS	באַוולגראָז
Upland Cotton	GOSSYPIUM hirsutum	באַוו(לניק)
Elder	SAMBUCUS	באָז
Basil	OCIMUM	באַזיליק
Sweetpotato	IPOMOEA batatas	באַטאַטע
Ballota	BALLOTA	באַלאָטע
Balloonflower	PLATYCODON grandiflorum	באַלאָנדל
Balanites	BALANITES	באַלאַניטעס
Balmtree	MYROXYLON	באַלזאַמבוים
Garden Balsam	IMPATIENS balsamina	באַלזאַמין
Amyris	AMYRIS	באַלזאַמניק
Balsa	OCHROMA	באַלזע
Boletus	BOLETUS	באָלעטוס
Staggerbush (=Staggerbush Lyonia)	LYONIA mariana	באַלעמל־ליאָניע
Bamboo	BAMBUS	באַמבוס
Okra	HIBISCUS esculentus	באַמיע
Banana	MUSA	באַנאַנע־בוים
Banyan (=Banyan Fig)	FICUS benghalensis	באַניאַן־פֿיקוס
Squash	CUCURBITA pepo var.	באַסטאָניקל
Bostonfern	NEPHROLEPIS exaltata bostoniensis	באָסטאָנער נירן־שיבן
Plantain	PLANTAGO	באַפּקע
Baccharis	BACCHARIS	באַקכאַריס
Wolfberry	LYCIUM	באָקסדאָרן
Carob	CERATONIA siliqua	באָקסערבוים
Claviceps	CLAVICEPS	באָקסערל
Pear	PYRUS	באַר
Barberry	BERBERIS	באַרבאַריס
Montana Paper Birch (=Mountain Paper Birch)	BETULA papyrifera montanensis	באַרג־בערעזע
Mountainsorrel	OXYRIA	באַרגכטשוף
Sweetwilliam	DIANTHUS barbatus	באָרד־נעגעלע
Treebeard Tillandsia	TILLANDSIA usneoides	באָרדלישײַ
Common Pear	PYRUS communis	באַרנבוים
Edible Boletus	BOLETUS edulis	באַרעוויק
Cowberry	VACCINIUM vitis-idaea	באָרעפֿקעס

Trisetum	TRISETUM	באַרשטהערל
Cowparsnip	HERACLEUM	באָרשטש
Bougainvillea	BOUGAINVILLEA	בוגענווילִיע
Thistle	CIRSIUM	בודיק
California Burclover	MEDICAGO hispada	בודיק־אַלפֿע
Butterflybush	BUDDLEIA	בודלעע
Elder	SAMBUCUS	בוזינע
Bottletree	BRACHYCHITON	בוטלבוים
Cyrtanthus	CYRTANTHUS	בויגן־ליליע
Bauhinia	BAUHINIA	בויהיניע
Fomes	FOMES	בוימשוועמל
Farkleberry	VACCINIUM arboreum	בוים־אַפֿענעס
Bilberry (=Bog Bilberry)	VACCINIUM uliginosum	בויעכעס
Beech	FAGUS	בוק(נבוים)
Buchu	BAROSMA	בוקאָ
Box	BUXUS	בוקס(נ)בוים; בוקשפּאָן
Spiderling	BOERHAAVIA	בוראַוויע
Borage	BORAGO	בוריטש
Beet	BETA	בוריק
Sickle Alfalfa	MEDICAGO sativa falcata	בורקון
Heronbill	ERODIUM	בושל־שנאָבל
Bean; Broadbean	PHASEOLUS spp., VICIA spp.; VICIA faba	ביב
Wormwood	ARTEMISIA	ביטערגראָז
Bittersweet	CELASTRUS	ביטערזיס
Bitter Almonds	PRUNUS AMYGDALUS amara	ביטערע מאַנדל
Sour Orange	CITRUS aurantium	ביטערע מאַראַנץ
Common Wormwood	ARTEMISIA absinthium	ביטערער פּאָלין
Comfrey	SYMPHYTUM	ביינהיילער
Goldmoss (=Goldmoss Stonecrop)	SEDUM acre	בײַסיקער זאַמדפֿעפֿער
Christthorn (=Christthorn Paliurus)	PALIURUS spina-christi	בילבולניק
Bisnaga	ECHINOCACTUS visnaga	ביסנאַגע
Brewers Yeast	SACCHAROMYCES	בירהייוון
Bluebell	CAMPANULA rotundifolia	בלאָ גלעקעלע
Bloodwood tree	HAEMATOXYLON	בלאָהאָלץ
Baldcypress	TAXODIUM	בלאָטע־ציפּרעס
Deerberry (=Common Deerberry)	VACCINIUM stamineum	בלאָ־יאַגדע
Bilberry (=Bog Bilberry)	VACCINIUM uliginosum	בלאָ־יאַגדעס
Venus-pride (=Bluets)	HOUSTONIA	בלאָיִקל
Ixiolirion	IXIOLIRION	בלאָניק
Egyptianlotus	NYMPHAEA caerulea	בלאָע וואַסער־ליליע
Blueblossom (=Blueblossom Ceanothus)	CEANOTHUS thyrsiflorus	בלאָער צעאַנאָטוס
Cornflower	CENTAUREA cyanus	בלאָ קאָרן־שוועסטערל
Eryngo	ERYNGIUM	בלאָ־קעפּל
Wistaria	WISTARIA	בלאָרעגן
Burnet	SANGUISORBA	בלוטגראָז
Snowbell	STYRAX	בליווײַסל
Ivy	HEDERA	בליושטש
Chilebells	LAPAGERIA	בלײַמל
Plumbago	PLUMBAGO	בלײַניק
Lettuce	LACTUCA	בלעטער־סאַלאַט
Larch	LARIX	בלעטעריצע
Collard(s); Kale	BRASSICA oleracea acephala	בלעטערקרויט
Marshmarigold	CALTHA	בלענדעניש
Epipactis	EPIPACTIS	בן־חורש
Bean	PHASEOLUS spp.; VICIA spp.	בעבלעך

Begonia	BEGONIA	בעגאָניע
Lilac	SYRINGA	בעז
Tarragon Snakeweed	GUTIERREZIA dracunculoides	בעזעמגראָז
Bluegrass	POA	בעזעמל(־גראָז)
Broomcorn	SORGHUM vulgare technicum	בעזעם־סאָרגע
Betony	STACHYS	בעטאָניע
Betelnutpalm	ARECA cathechu	בעטעלנוס־פּאַלמע
Burnet	POTERIUM	בעכערבלום
Cantharellus	CANTHARELLUS	בעכער־שוועמל
Belladonna	ATROPA belladonna	בעלאַדאָנע
Belladonnalily	AMARYLLIS belladonna	בעלאַדאָנע־אַמאַריל
Spicebush	LINDERA	בענזאָע־בוים
Cudweed	GNAPHALIUM	בעסמערטניק
Sloughgrass	BECKMANIA	בעקמאַניע
Bergamot (=Bergamot Orange)	CITRUS bergamia	בערגאַמאָט(־מאַראַנץ)
Baldmoney	MEUM	בערוואָרצל
Bermudagrass	CYNODON dactylon	בערמודע־אינדזשיל
Acanthus	ACANTHUS	בערנפֿוס
Manzanita	ARCTOSTAPHYLOS	בערן־יאַגדע
Clubmoss	LYCOPODIUM	בערן־לאַפּע
Buckberry	GAYLUSSACIA ursina	בערן־שוואַרצל
Birch	BETULA	בערעזע
European Glorybind	CONVULVUS arvensis	בערעשקע
Agrimony	AGRIMONIA	בערקעלע
Pennisetum	PENNISETUM	בערשטל(גראָז)
Brazilwood	CAESALPINIA brasiliensis	בראַזיל־האָלץ
Brazilnut	BERTHOLETTIA excelsa	בראַזילער נוס
Pansy (=Wild Pansy)	VIOLA tricolor	בראַטקעס
Burstwort	HERNIARIA	בראָכניק
Brome	BROMUS	בראָמוס
Smuts	USTILAGINALES	בראַנד(־שוועמלעד)
Broccoli	BRASSICA oleracea botrytis cymosa	בראָקאָלי
Breadfruit	ARTOCARPUS altilis	ברויטבוים
Airpotato (=Airpotato Yam)	DIOSCOREA bulbifera	ברויטוואָרצל
Pignut (=Pignut Hickory)	CARYA glabra	ברויטנוס
Sappan Caesalpinia	CAESALPINIA sappan	ברוינהאָלץ
Figwort	SCROPHULARIA	ברוינוואָרצל
Watermoss	FONTINALIS	ברונעמאָד
Marshmallow	ALTHAEA officinalis	ברוסטטיי
Mountain Cowberry	VACCINIUM vitis-idaea minus	ברוסניצעס
Turnip	BRASSICA rapa	ברוקווע
Brussels Sprouts	BRASSICA oleracea gemmifera	ברוקסעלקע
Bryony	BRYONIA	בריאָניע
Field Violet	VIOLA arvensis	ברידערלעך
Nettle	URTICA	בריִעכץ
Mountainlaurel (=Mountainlaurel Kalmia)	KALMIA lastifolia	ברייטבלאַט־קאַלמיע
Rippleseed Plantain	PLANTAGO major	ברייטער וועגבלאַט
Brussels Sprouts	BRASSICA oleracea gemmifera	בריסעלער קרויט
Turnip	BRASSICA rapa	בריקעוו
Seagrape	COCCOLOBIS	ברעגטרויב
Birch	BETULA	ברעזע
Euonymus	EUONYMUS	ברעסלינע
Mountain Cowberry	VACCINIUM vitis-idaea minus	ברעסלינעס

Japanese Creeper	PARTHENOCISSUS tricuspidata	בתולה־בלום
Virginsbower	CLEMATIS virginiana	בתולה־קלעמאַטיס
Cranberry (=Small Cranberry)	VACCINIUM oxycoccos	גאָגעלעך
Hedgehyssop	GRATIOLA	גאָטסגנאָד
Galangal	ALPINIA	גאַלגאַן
Wallflower	CHEIRANTHUS	גאָלדבלאַט
Forsythia	FORSYTHIA	גאָלדגלעקל
Gagea	GAGEA	גאָלדל
Haircapmoss (=Common Haircapmoss)	POLYTRICHUM commune	גאָלדענער צאָפּ
Goldenchain (=Goldenchain Laburnum)	LABURNUM anagyroides	גאָלדרעגן
Cyclamen	CYCLAMEN	גאַלוכקע
Bedstraw	GALIUM	גאַליום
Gulfweed (=Gulfweed Sargasso)	SARGASSUM bacciferum	גאָלפֿגראָז
Germander	TEUCRIUM	גאַמאַנדער
Yellow Star-of-Bethlehem	GAGEA lutea	גאַנדז־ציבעלע
Beggarsticks	BIDENS	גאָפּלגראָז
Sicilian Sumac	RHUS coriaria	גאַרבערבוים
Gordonia	GORDONIA	גאָרדאָניע
Gardenia	GARDENIA	גאַרדעניע
China-aster	CALLISTEPHUS	גאָרטן־אַסטער
Carnation	DIANTHUS caryophyllus	גאָרטן־נעגעלע
Pine Strawberry	FRAGARIA ananassa	גאָרטן־פּילעניצעס
Onion (=Garden Onion)	ALLIUM cepa	גאָרטן־ציבעלע
Cabbage (=Wild Cabbage)	BRASSICA oleracea	גאָרטנקרויט
Gardencress (=Gardencress Pepperweed)	LEPIDIUM sativum	גאָרטנקרעס
Servicetree (=Servicetree Mountainash)	SORBUS domestica	גאָרטן־ראַבינע
Mustard	BRASSICA spp.	גאָרטשיצע
Terminalia	TERMINALIA	גאָרנבוים
Milkthistle	SILYBUM	גדילן
Pink; Carnation	DIANTHUS	גוואָזדיקע
Lignumvitae (=Common Lignumvitae)	GUAJACUM officinale	גוואַיאַקבוים
Malay Guttapercha Natotree	PALAQUIUM gutta	גוטאַפּערטשע־בוים
Four-o'clock	MIRABILIS	גוט־עלעפֿל
Quince =(Common Quince)	CYDONIA oblongata	גוטעסבוים
Melocoton	MELUM cydonium	גוטעס־פֿערישניק
Guava	PSIDIUM	גויִאַווע
Gorse	ULEX	גונסטער
Glorybower	CLERODENDRON	[GOYRLNIK] גורלניק
Gaillardia	GAILLARDIA	גײַלאַרדיע
Goldentop	LAMARCKIA aurea	גילדן בערשטל
Capemarigold	DIMORPHOTHECA	גילדנקווייט
Goldentuft (=Goldentuft Alyssum)	ALYSSUM saxatile	גילדענער אַליסום
Golden Pothos (=Solomonislands Ivyarum)	SCINDAPSUS aureum	גילדענער סקינדאַפּסוס
Goldflower	HYPERICUM moserianum	גילדענער שדים־שיץ
Goldenrod	SOLIDAGO	גינגאָלדעלע
Gladiolus	GLADIOLUS	גלאַדיאָל
Bluebells	MERTENSIA	גלאָקנבלום
Honeylocust	GLEDITSIA	גליעדיטש
Groundnut	GLYCINE	גליציניע
Leucothoe	LEUCOTHOE	גלעקלניק
Merrybells	UVULARIA	גלעקלקווייט
Bellflower	CAMPANULA	גלעקעלע
Elaeagnus	ELAEAGNUS	גן־עדן־בוים

Paradise Apple	MALUS pumila paradisiaca	גן־עדן־עפּעלעך
Bird-of-Paradise-flower	STRELITZIA	גן־עדן־פֿויגלבלום
Dahlia	DAHLIA	געאָרגינע
Blessedthistle	CNICUS benedictus	געבענטשטער היילבודיק
Mountainbluet	CENTAUREA montana	געבערג־בלאָעלע
Forgetmenot	MYOSOTIS	געדענקמירל
German-camomile	MATRICARIA chamomilla	געוויינטלעכער ראָמיאַניק
Mugwort (=Mugwort Wormwood)	ARTEMISIA vulgaris	געוויינטלעך ביטערגראָז
Giantfennel	FERULA	געווערצלינג
Sweetshrub	CALYCANTHUS	געווערצניק
Golden Eardrops (=Goldeneardrops Bleedingheart)	DICENTRA chrysantha	געל אוירינגל
Cocklebur; Stickwort	AGRIMONIA eupatoria	געל בערקעלע
Bitternut (=Bitternut Hickory)	CARYA cordiformis	געלאייגל־היקאָרי
Fustictree	CHLOROPHORA	געלהאָלץ
Moneywort	LYSIMACHIA nummularia	געלט־ליסימאַכיע
Yellowwort	CHLORA	געלניק
Siberian Peashrub	CARAGANA arborescens	געלע אַקאַציע
Daylily	HEMEROCALLIS	געלע ליליע
Falldaffodil	STERNBERGIA lutea	געלע שטערנבערגיע
Yelloweyegrass	XYRIS	געלעכל־גלאָז
Cyrilla	CYRILLA	געלפֿרוכטניק
Bushhoneysuckle	DIERVILLA	געלצוויטניק
Rosebay (=Rosebay Rhododendron)	RHODODENDRON maximum	געלקנאָפּ־אַזאַליע
Crowndaisy (=Crowndaisy Chrysanthemum)	CHRYSANTHEMUM coronarium	געלקרוין־כריזאַנטעמע
Pondweed	POTAMOGETON	געמייזעכצל
Goosefoot	CHENOPODIUM	גענדזן־לאַפּקע
Goosecorn	JUNCUS squarroscus	גענדזן־קאַמיש
Woadwaxen	GENISTA	געניסטע
Gentian	GENTIANA	גענציאַנע
Lords-and-Ladies	ARUM maculatum	געפֿלעקטער אַהרנס שטעקן
Poisonhemlock	CONIUM maculatum	געפֿלעקטער קאָניום
Spearmint	MENTHA spicata	געקרײַזלטע מענטע
Geranium	GERANIUM	געראַניום; געראַניע
Gerbera	GERBERA	גערבערע
Barley	HORDEUM	גערשטן
Grasstree	XANTHORRHOEA	גראָזבוים
Rampion (=Rampion Bellflower)	CAMPANULA rapunculus	גראַמאָפֿאָנדל
Leadplant (=Leadplant Amorpha)	AMORPHA canescens	גראָע אַמאָרפֿע
Dustymiller	CENTAUREA cineraria	גראָער כאַבער
Butternut	JUGLANS cinerea	גראָער נוסנבוים
Pennywort	HYDROCOTYLE	גראַצער
Milk Mushroom	LACTARIUS piperatus	גרוזד
Natalplum (=Natalplum Carissa)	CARISSA grandiflora	גרויסצוויטיקע קאַריסע
Yarbareuma Seaheath	FRANKENIA grandiflora	גרויסצוויט־פֿראַנקעניע
Pelican-flower (=Pelican Dutchmanspipe)	ARISTOLOCHIA grandiflora	גרויסצוויט־ציבעך
Grapefruit	CITRUS paradisi	גרייפּפֿרוכט
Draba	DRABA	גרײַפּעלע
Lime	CITRUS aurantifolia	גרינע לימענע
Ladysthumb; Knotweed; Bistort; Smartweed	POLYGONUM	גריקע
Labradortea (=Labradortea Ledum)	LEDUM groenlandicum	גרענלענדיש שיכּור־גראָז
Grecian Laurel (=Sweetbay Tree)	LAURUS nobilis	גרעקישער לאָבערבוים
Dahlia	DAHLIA	דאַליע

Turnera	TURNERA	דאַמיאַנע
Balsam-apple	MOMORDICA balsamina	דאַמען־פּיסטאָלעט
Hawthorn	CRATAEGUS	דאָרן
Blackthorn; Sloe	PRUNUS spinosa	דאָרנדיקע פֿלוים
Datura	DATURA	דולמאַן
Doumpalm	HYPHAENE	דומפּאַלמע
Skyflower	DURANTA	דוראַנטע
Durra	SORGHUM vulgare durra	דורע
Jungleplum	SIDEROXYLON	דזשאָנגלפֿלאָם
Pumpkin	CUCURBITA pepo	דיניע
Cantaloupe	CUCUMIS melo cantalupensis	דינקע [DINyKE]
Bristlethistle	CARDUUS	דיסטל
Tuftroot	DIEFFENBACHIA	דיפֿנבאַכיע
Crassula	CRASSULA	דיקבלאַט
Dittany	DICTAMNUS	דיקטאַמנוס
Dicksonia	DICKSONIA	דיקסאָניע
Loveinamist	NIGELLA damascena	דמשׂקער ניגעלע
Palmyrapalm	BORASSUS flabellifer	דעלעב־פּאַלמע
Oak	QUERCUS	דעמב
Tanoak	LITHOCARPUS	דעמבקעסט
Tansymustard	DESCURAINIA	דעקורעניע
Dracaena	DRACAENA	דראַגאָן
Tree Strawberry	CEPHALANTHUS natalensi	דרום־אַפֿריקאַנער קאָפּבלום
Natal-Ebony	MABA natalensis	דרום־אַפֿריקאַנער שוואַרצבוים
Falsebeech	NOTHOFAGUS	דרום־בוק
Pygmypine	DACRYDIUM laxifolium	דריבנער טרערבוים
Falsecarrot	CAUCALIS microcarpa	דריבנער כּמו־מייער
Mediterraneanpalm	CHAMAEROPS humilis	דריבנער כאַמעראָפּס
Bogbean (=Common Bogbean)	MENYANTHES trifoliata	דרײַבלאַט
Horse-purslane	TRIANTHEMA	דרײַניק
Eastern Poplar	POPULUS deltoides	דרײַקאַנט־בלאַט
Trigonella	TRIGONELLA	דרײַקאַנטל
Cornelian Cherry (=Corneliancherry Dogwood)	CORNUS mas	דרען
Dogwood	CORNUS	דרענבוים
Falsecypress	CHAMAECYPARIS	דר'ערד־ציפּרעס
Oat	AVENA	האָבער
Fescue	FESTUCA	האָבערגראָז; האָבערניצע
Oatgrass	ARRHENATHERUM	האָבערניק
Thorowax	BUPLEURUM	האָזן־אויערל
Liveforever (=Liveforever Stonecrop)	SEDUM telephium	האָזנקרויט
Hottentotbread Tortoiseplant	TESTUDINARIA	האָטנטאָטן־ברויט
Mesembryanthemum	MESEMBRYANTHEMUM	האַלבטאָגל
Woodnettle	LAPORTEA	האָלצבריִעכץ
Witchhazel	HAMAMELIS	האַמאַמעליס
Honeybush	MELIANTHUS	האָניקבלום
Oniongrass	MELICA	האָניקגראָז
Sweetclover	MELILOTUS	האָניקל
Honeycolor Armillaria	ARMILLARIA mellea	האָניקשוועמל
Hemp	CANNABIS sativa	האַנעף
Plantainlily	HOSTA	האָסטע
Hop (=Common Hop)	HUMULUS lupulus	האָפּן
Wildrye	ELYMUS	האָרגראָז
Hydrangea	HYDRANGEA	האָרטענזיע
Mockernut (=Mockernut Hickory)	CARYA tomentosa	האַרטער היקאָרי
Common Sweetshrub	CALYCANTHUS floridus	האָריקער געווערצניק

Artillery-plant (=Artillery Clearweed)	PILEA microphylla	האַרמאַטניק
Hornwort	CERATOPHYLLUM demersum	האָרנבלאַט
Cerastium	CERASTIUM	האָרנגראָז
Cephalocereus	CEPHALOCEREUS	האָרנדיקער קאַקטוס
Hornpoppy	GLAUCIUM	האָרנמאָן
Pickerelweed	PONTEDERIA cordata	האַרצבלאַטיק פֿיש־מאכל
Heartseed	CARDIOSPERMUM	האַרצזוימען
Hempnettle	GALEOPSIS	הוילצאָן
Centuryplant (=Centuryplant Agave)	AGAVE americana	הונדערט־יאָריק
Winter Squash	CUCURBITA maxima	הונדערט־פֿונטיקע דיניע
Giant St. Johnswort	HYPERICUM ascyron	הונטבלוט
Dogbane	APOCYNUM	הונט־סם
Orchardgrass	DACTYLIS	הונטגראָז
Dogtail	CYNOSURUS	הונטווייַנדל
Willow	SALIX	הושענא־בוים
Hyacinth	HYACINTHUS	היאַצינט
Rosemallow	HIBISCUS	היביסקוס
Ragweed	AMBROSIA	הייפֿיבערל
Deodar	CEDRUS deodara	הימאַלײַער צעדערבוים
Tree-of-heaven (=Tree-of-heaven Ailanthus)	AILANTHUS altissima	הימלבוים
Witches'-butter	NOSTOC	הימלבלום
Swallowwort	CYCANCHUM	הינטוואַרגער
Foolsparsley	AETHUSA cynapium	הינטישע פעטרישקע
Barnyardgrass	ECHINOCHLOA crusgalli	הינערהירזש
Hickory	CARYA	היקאָרי
Proso	PANICUM miliaceum	הירזש
Milletgrass	MILIUM	הירזשגראָז
Smilograss	ORYZOPSIS miliacea	הירזש־רײַזגראָז
Oxtongue	PICRIS	הירטשאַק
Reindeermoss	CLADONIA rangiferina	הירשנמאָך
Hartstongue	PHYLLITIS scolopendrium	הירשצונג
Hardgrass	SCLEROCHLOA dura	העלדיש גאָרטנגראָז
Sharppoint (=Sharppoint Fluvellin)	KICKXIA elatine	העלדישע קיקסיע
Heliotrope	HELIOTROPIUM	העליאָטראָפּ
Ivorypalm	PHYTELEPHAS	העלפֿאַנדביין־פּאַלמע
Napiergrass	PENNISETUM purpureum	העלפֿאַנדגראָז
Poisonhemlock	CONIUM maculatum	העמלאָק
Cockspur	ECHINOCHLOA	הענער־פֿיסל
Bittercress	CARDAMINE	הערצל
Milkweed	ASCLEPIAS	וואַטניק
Ceiba	CEIBA	וואָלבוים
Cottonsedge	ERIOPHORUM	וואָלגראָז
European Strawberry	FRAGARIA vesca	וואַלדיאַגדעס
Filbert	CORYLUS	וואַלדניסל
Woodbine (=Woodbine Honeysuckle)	LONICERA periclymenum	וואַלד־ציגנבלאַט
Ramsons	ALLIUM ursinum	וואַלדקנאָבל
Judastree	CERCIS siliquastrum	וואַלדקרוין
Wildcelery	VALLISNERIA	וואַליסנעריע
Valerian	VALERIANA	וואַלעריאַן
Cornsalad	VALERIANELLA	וואַלעריאַנעלע
Pasqueflower (=European Pasqueflower)	ANEMONE pulsatilla	וואָלף־אַנעמאָנע
Spurge Laurel (=Spurgelaurel Daphne)	DAPHNE laureola	וואָלפֿישע יאַגדע
Bugleweed	LYCOPUS	וואָלף־לאַפּע
Pellitory	PARIETARIA	וואַנטקוווייט
Vanilla	VANILLA	וואַניל

Bugbane	CIMICIFUGA	וואַנצן־טרײַבער
Waterleaf	HYDROPHYLLUM	וואַסערבלאַט
Bladderwort	UTRICULARIA	וואַסערבלעזל
Eelgrass	ZOSTERA	וואַסערגראָז
Waterhyacinth	EICHHORNIA	וואַסער־היאַצינט
Brookgrass	CATABROSA aquatica	וואַסער־טעכלגראָז
Amphibious Marshcress	RORIPPA amphibia	וואַסערכריין
Waterlily	NYMPHAEA	וואַסער־ליליע
Duckweed	LEMNA	וואַסער־לינדזן
Waterchestnut	TRAPA natans	וואַסער־ניסלעך
Waterweed	ANACHARIS	וואַסערפּעסט
Waterprimrose	JUSSIAEA	וואַסער־פּרימל
Featherfoil	HOTTONIA	וואַסער־פֿעדער
Marshpepper Smartweed	POLYGONUM hydropiper	וואַסער־פֿעפֿער(־גריקע)
Waterelm	PLANERA aquatica	וואַסער־קנופּניק
Cowlily	NUPHAR	וואַסער־קריגעלעך
Waterstarwort	CALLITRICHE	וואַסער־שטערן
Floweringrush	BUTOMUS umbellatus	וואַסער־שירעמל
Honeywort	CERINTHE	וואַקסבלום
Bayberry; Waxmyrtle	MYRICA	וואַקס־הדס
Waxpalm	CEROXYLON	וואַקספּאַלמע
Waxplant	HOYA	וואַקסקווייט
Woodreed	CINNA	וואָרעם־זוימען
Mangrove	RHIZOPHORA	וואָרצלבוים
Celeriac	APIUM graveolens rapaceum	וואָרצל־סעלעריע
Washingtonpalm	WASHINGTONIA	וואַשינגטאָניע
Greenfelt	VAUCHERIA	וואָשעריע
Woodsia	WOODSIA	װוּדסיע
Anthyllis	ANTHYLLIS	װוּנדקלעווער
Travelersjoy	CLEMATIS vitalba	װוּקסיקער קלעמאַטיס
Sausagetree	KIGELIA	װוּרשטבוים
Chastetree	VITEX	וויטעקס
Wheat	TRITICUM aestivum	ווייכער ווייץ
Sowthistle	SONCHUS	ווייצנגראָז
Ladyfern	ATHYRIUM filixfemina	ווײַבערש שטרייפֿנגראָז
Currant	RIBES	ווײַמפּערלעך
Grape	VITIS	ווײַנטרויבן
Wineberry	ARISTOTELIA	ווײַניאַגדע
Sweetbrier (=Sweetbrier Rose)	ROSE eglanteria	ווײַנרויז
Silverbell	HALESIA	ווײַסגלעקל
White mustard	BRASSICA hirta	ווײַסע גאָרטשיצע
Lambsquarters	CHENOPODIUM album	ווײַסע גענדזן־לאַפּקע
Cloudberry	RUBUS chamaemorus	ווײַסע מאַלענעס
Redtop	AGROSTIS alba	ווײַסע פֿעלדניצע
White mustard	BRASSICA hirta	ווײַסער זענעפֿט
White Falsehellebore	VERATRUM album	ווײַסע שימעריצע
Calla	CALLA	ווײַספֿליגל
Callalily	ZANTEDESCHIA	ווײַספֿליגל־ליליע

Winter Thorn	ACACIA albida	ווײַסצווײַג־אַקאַציע
Edible Boletus	BOLETUS edulis	ווײַסשוועמל
Frankincense	BOSWELLIA	ווײַרעכניק
Incensecedar	LIBOCEDRUS	ווײַרעך־צעדער
Cottonweed	DIOTIS	ווילדוואָל
Wheatgrass	AGROPYRON	ווילדווייץ
Shore Drugsquill	URGINEA maritima	ווילדע ציבעלע
Safflower	CARTHAMUS tinctorius	ווילדער זאַפֿרען
Austrian Flax	LINUM austriacum	ווילדער פֿלאַקס
Wildrice	ZIZANIA	ווילדער רײַז
Checkertree (=Checkertree Mountainash)	SORBUS torminalis	ווילדער שפּערלבוים
Drugsquill; Seaonion	URGINEA	ווינטער־אָנזאָגער
Wintergreen	GAULTHERIA	ווינטערגרין
Pipsissewa	CHIMAPHILA	ווינטערהאָלט
Common Winterberry	ILEX verticillata	ווינטער־יאַגדע
Groundcherry	PHYSALIS	ווינטערקאַרש
Wintercress	BARBAREA	ווינטערקרעס
Winter Rape	BRASSICA napus	ווינטערראַפּס
Anemone	ANEMONE	ווינטרייזעלע
Summercypress	KOCHIA	ווינעטשע
Waterplatter	VICTORIA	וויקטאָריע
Vetch	VICIA	וויקע
Plantain	PLANTAGO	וועגבלאַט
Madagascar Travelerstree	RAVENALA madagascariensis	וועגסלײַט־בוים
Welwitschia	WELWITSCHIA	וועלוויטשיע
Venus-pride (=Bluets)	HOUSTONIA	ווענוס־שטאָלץ
Ladyslipper	CYPRIPEDIUM	ווענוסעס מעשטל
Speedwell	VERONICA	וועראָניקע
Willow	SALIX	ווערבע
Willowweed	EPILOBIUM	ווערבעגראָז
Verbena	VERBENA	ווערבענע
Malefern	DRYOPTERIS filixmas	ווערעם־פּאַפּערעט
Common Wormwood	ARTEMISIA absinthium	ווערעמקרויט
Halophytes	HALOPHYTE	זאַלצגעוויקסן
Russianthistle	SALSOLA	זאַלצגראָז
Glasswort	SALICORNIA	זאַלצל
Sandgrass	TRIPLASIS	זאַמדגראָז
Stonecrop	SEDUM	זאַמדפֿעפֿער
Spleenwort	ASPLENIUM	זאַניטיצע
Sapodilla	ACHRAS zapota	זאַפּאָטע
Crocus	CROCUS	זאַפֿרען
Epimedium	EPIMEDIUM	זאָקנבלום
Azarole Hawthorn	CRATAEGUS azarolus	זאַרורע
Sweetgrass	HIEROCHLOE odorata	זוברעווקע
Beancaper	ZYGOPHYLLUM	זוגאַן
Micromeria	MICROMERIA	זוטע
Flowering Plants	SPERMATOPHYTA	זוימען־געוויקסן
Sourwood	OXYDENDRUM	זויעראַק
Wheat	TRITICUM aestivum	זומערווייץ
Swertia	SWERTIA	זומפּבלום
Marsh Peavine	LATHYRUS palustris	זומפּ־טשינע
Sweetgale	MYRICA gale	זומפּיקער וואַקס־הדס
Mudwort	LIMOSELLA	זומפּל
Blue-eyedgrass	SISYRINCHIUM	זון־בלאָערל
Everlasting	HELICHRYSUM	זונגאָלד

Springbeauty	CLAYTONIA	זונקווייט
Sunflower	HELIANTHUS	זונרויז
Cornsmut	USTILAGO zeae	זונרויז־בראַנד
Sunrose	HELIANTHEMUM	זונרייזל
Zucchini	CUCURBITA pepo var.	זוקיני
Grevillea	GREVILLEA	זײַדאַק
Ramie	BOEHMERIA nivea	זײַדנגראָז
Mulberry	MORUS	זײַדנבוים
Silkvine	PERIPLOCA	זײַדניק
Goldraintree	KOELREUTERIA	זייפֿבוים
Soapwort	SAPONARIA	זייפֿגראָז
Soapberry	SAPINDUS	זייפֿיאַגדע
Safflower	CARTHAMUS tinctorius	זייפֿנבלום
Bouncingbet	SAPONARIA officinalis	זייפֿן־וואָרצל
Silver Leucadendron	LEUCADENDRON argenteum	זילבערבוים
Honesty	LUNARIA	זילבערבלאַט
Silverberry	ELAEAGNUS commutata	זילבער־גן־עדן־בוים
Silvergrass	MISCANTHUS	זילבערגראָז
Seabuckthorn	HIPPOPHAE	זילבערקוסט
Silverleaf	LEUCOPHYLLUM	זילבערשויט
Zinnia	ZINNIA	זיניע
Sweetvetch	HEDYSARUM	זיסוויקע
Sweetfern	COMPTONIA peregrina	זיסל
Sugarapple	ANNONA squamosa	זיססאַק־אַנאָנע
Bush Pumpkin	CUCURBITA pepo melopepo	זיסע מעלאָנע
Markingnut	SEMECARPUS	זכּרון־בוים
Zebrawood	CONNARUS	זעברעהאָלץ
Flowerofjove	LYCHNIS flosjovis	זעוסל
Mustard	BRASSICA spp.	זענעפֿט
Groundsel	SENECIO	זקנדל
Fluffweed	FILAGO	זשאַבניק
Frogbit	HYDROCHARIS morsus-ranae	זשאַבעגראָז
Jonquil	NARCISSUS jonquilla	זשאָנקיל
Waterbugtrap	ALDROVANDA vesiculosa	זשוקעס־פֿרעסער
Larkspur	DELPHINIUM	זשיוועקיסט
Candytuft	IBERIS	זשמוטל
Cranberry (=Small Cranberry)	VACCINIUM oxycoccos	זשעכלינעס
Ginseng	PANAX	זשען־זשען
Bird Rape	BRASSICA campestris	זשעפּיק
Paraguaytea	ILEX paraguariensis	זשערבע
Cranberry (=Small Cranberry)	VACCINIUM oxycoccos	זשערעכלינעס
Watercress	RORIPPA nasturtium-aquaticum	זשערעכע
Houseleek	SEMPERVIVUM	חײַ־עולמל
Tallowtree	SAPIUM	חלבֿניק
Pansy (=Wild Pansy)	VIOLA tricolor	חנהלעס אייגעלעך
Tobacco	NICOTIANA	טאַביק
Daylily	HEMEROCALLIS	טאָגליליע
Cottonthistle	ONOPORDUM	טאַטערניק
Tartary Buckwheat	FAGOPYRUM tataricum	טאַטערקע
Tolubalsam Balmtree	MYROXYLON balsamum	טאָלובוים
Meadowrue	THALICTRUM	טאַליקטרום
Tamarind	TAMARINDUS indica	טאַמאַרינד
Tamarisk	TAMARIX	טאַמאַריסק
Ladybell	ADENOPHORA	טאַמבורל
Blackbryony	TAMUS	טאַמוס
Tanghin	TANGHINIA	טאַנגין

Tonkabean	DIPTERYX	טאָנקע־בעבל
Aspen = Cottonwood = Poplar	POPULUS	טאָפּאָליע
Wallrocket	DIPLOTAXIS	טאָפּלריי
Tacamahac Poplar	POPULUS tacamahacca	טאַקאַמאַהאַק
Yew	TAXUS	טאַקסוס
Taro	COLOCASIA antiquorum	טאַראָ
Tormentilla Cinquefoil	POTENTILLA errecta	טאָרמענטיל
Sphagnum	SPHAGNUM	טאָרפֿמאָך
Pennycress	THLASPI	טאַשנגראָז
Tuberose	POLIANTHES tuberosa	טובעראָז
Mulberry	MORUS	טוטנבוים
Corncockle	AGROSTEMMA	טויבן־קאָרן
Centaurium	CENTAURIUM	טויזנט־גילדן־גראָז
Deathcup Amanita	AMANITA phalloides	טויטער מאַכעמאָר
Arborvitae	THUJA	טויִע
Tulip	TULIPA	טול(י)פּאַן
Tuliptree	LIRIODENDRON	טוליפּאַן־בוים
Tungoiltree	ALEURITES fordi	טונג(בוימל־)בוים
Tunicflower	TUNICA	טוניקל
Tupelo	NYSSA	טופּעלאָ
Tucuma Astrocaryum	ASTROCARYUM tucuma	טוקום־פּאַלמע
Lupine	LUPINUS	טורמויזן
Turpeth	IPOMOEA turpethum	טורפּיטל
Tigerflower	TIGRIDIA	טיגערבלום
Tigerlily	LILIUM tigrinum	טיגער־ליליע
Common Tobacco	NICOTIANA tabacum	טיטין
Date	PHOENIX	טייטלבוים
Teatree	LEPTOSPERMUM	טייניק
Devils-walkingstick	ARALIA spinosa	טײַוולבוים
Succisa	SUCCISA	טײַוולגראָז
Dodder	CUSCUTA	טײַוול־פֿאָדעם
Stinkbush	ANAGYRIS	טײַוולקויט
Pygmyweed	TILLAEA	טילעע
Timothy	PHLEUM pratense	טימאָפֿייעווקע
Thyme	THYMUS	טימיאַן
Teak	TECTONA	טיקבוים
Drug Centaurium	CENTARIUM umbellatum	טישאָנטשניק
Skunkcabbage	SYMPLOCARPUS foetidus	טכויערקרויט
Teosinte	EUCHLAENA	טעאָסינטע
Telegraph Tickclover	DESMODIUM gyrans	טעלעגראַפֿקע
Spruce	PICEA	טענענבוים
Monkeypottree	LECYTHIS	טעפּלבוים
Teff	ERAGROSTIS abyssinica	טעף
Tephrosia	TEPHROSIA	טעפֿראָסיע
Tecomaria	TECOMARIA	טעקאָמאַריע
Plum (=Bullace Plum)	PRUNUS insititia	טערנעסליפֿקע
Blackthorn; Sloe	PRUNUS spinosa	טערען
Scarlet Runner (=Scarlet Runner Bean)	PHASEOLUS coccineus	טערקישע בעבלעך
Spiderwort	TRADESCANTIA	טראַדעסקאַנציע
Globeflower	TROLLIUS	טראָליוס
Reed (=Common Reed)	PHRAGMITES communis	טראָשטש(ינע)
Polyporus	POLYPORUS	טרוט
Grape	VITIS	טרויבן
Grapehyacinth	MUSCARI	טרויבן־היאַצינט
Bignonia	BIGNONIA	טרומייטל
Trumpetcreeper	CAMPSIS	טרומייטלינג

India Trumpetflower	OROXYLUM	טרומייטן־בלום
Trumpetbush	TECOMA	טרומייטניק
Pine Strawberry	FRAGARIA ananassa	טרוסקאַפֿקעס
Truffle	TUBER	טרופֿל
Trillium	TRILLIUM	טריליום
Dacrydium	DACRYDIUM	טרערנבוים
Savory	SATUREIA	טשאַבער
Whitequebracho	ASPIDOSPERMA quebracho-blanco	טשאַקאָ־ווײַס־קעבראַטשאָ
Spikesedge	ELEOCHARIS	טשוואָקקאַמיש
Monkeypuzzle (=Monkeypuzzle Araucaria)	ARAUCARIA araucana	טשילענער אַראַוקאַריע
Soapbarktree	QUILLAJA saponaria	טשילענער זייפֿקאָרע
Garden Fennelflower	NIGELLA sativa	טשערניטשקע
Myrtle Whortleberry	VACCINIUM myrtillus	טשערניצעס
Bulrush	SCIRPUS	טשערעט
Birdcherry (=European Birdcherry)	PRUNUS padus	טשערעמכע
Chokecherry	PRUNUS spp.	טשערעמכע א״אַ
Turtlehead	CHELONE	טשע0רעפּאַכקע
Daphne	DAPHNE	יאַגדעלע
European Strawberry	FRAGARIA vesca	יאַגדעס
Fir	ABIES	יאָדלע
Jasione	JASIONE	יאַזיאָנע
Globethistle	ECHINOPS	יאָזשל
Johimbe Corynante	CORYNANTE yohimbe	יאָכימבע
Redcedar	JUNIPERUS	יאַלאָוויץ
Jalap	EXOGONIUM purga	יאַלאַפּע
Roseapple	SYZYGIUM jambos	יאַמבוסבוים
Cane	ARUNDINARIA	יאַמש
Yam	DIOSCOREA	יאַם־וואָרצל
Black Poplar	POPULUS nigra	יאַסאָקאָר
Hawkweed	HIERACIUM	יאַסטערל
Woodruff	ASPERULA	יאַסמיניק
Jasmine	JASMINUM	יאַסמין
Ash	FRAXINUS	יאַסען
Cryptomeria	CRYPTOMERIA japonica	יאַפּאַנישע קריפּטאָמעריע
Jacaranda	JACARANDA	יאַקאַראַנדע
Dollarplant	LUNARIA annua	יאָריק זילבערבלאַט
Herbmercury	MERCURIALIS annua	יאָריק קוועקזילבערל
Wheat	TRITICUM aestivum	יאַרענע
Joshuatree (=Joshuatree Yucca)	YUCCA brevifolia	יהושע־בוים
Jubaea	JABAEA	יובעע
Jute	CORCHORUS	יוטע
Jujube	ZIZYPHUS	יוּיובע
Centranthus (=Jupitersbeard Centranthus)	CENTRANTHUS ruber	יופּיטערס באָרד
Yucca	YUCCA	יוקע
Seaholly (=Seaholly Eryngo)	ERYNGIUM maritimum	ים־בלאָ־קעפּל
Seashore Glorybind	CONVOLVULUS soldanella	ים־גלעקעלע
Searocket	CAKILE	ים־זענעפֿט
Maritime wormwood	ARTEMISIA maritima	ים־פּיאָלע
Sea-catgut	CHORDA filum	ים־פֿאָדעם
Squill	SCILLA	ים־ציבעלע
Widgeongrass	RUPPIA maritima	ים־רופּיע
Red Fir	ABIES magnifica	יעלניק
Ragwort (=Ragwort Groundsel)	SENECIO jacobaea	יעקבֿס זקנדל
Dovetree	DAVIDIA involucrata	יפֿהפֿיה־בוים

Mariposa	CALOCHORTUS	יפֿהפֿיהלע
Talipotpalm	CORYPHA umbraculifera	כּבֿוד־פּאַלמע
Coleus	COLEUS	כּל־קאָלירל
Bridal (=Bridalwreath Spiraea)	SPIRAEA prunifolia	כּלה־קרוין
Osmanthus	OSMANTHUS	כּמו־אײלבירט
Mockorange	PHILADELPHUS	כּמו־יאַסמין
Bitterwood	TRICHILIA	כּמו־מאַהאָן
Torreya	TORREYA	כּמו־מושקעט
Avens	GEUM	כּמו־נעגעלעך
Centaurea	CENTAUREA	כאַבער
Corydalis	CORYDALIS	כאַכלאַטקע
Leatherleaf	CHAMAEDAPHNE calyculata	כאַמעדאַפֿנע
Skeletonweed	CHONDRILLA	כאָנדריל
Madder	RUBIA	כאַנעפּויעס
Chickpea	CICER	כומוס
Persimmon	DIOSPYROS	כורמע
Sour Orange	CITRUS aurantium	כושכאַש
Dock; Sorrel (=Garden Sorrel)	RUMEX; RUMEX acetosa	כטשוף
Strawberry Groundcherry	PHYSALIS alkekengi	כינעזיש לאַמטערל
Esparto Needlegrass	STIPA tenacissima	כילפֿע
Cinchona	CINCHONA	כינינבוים
Chloris; Windmillgrass	CHLORIS	כלאָריס
Chrysanthemum; Pyrethrum	CHRYSANTHEMUM	כריזאַנטעמע
Horseradish	ARMORACIA lapathifolia	כריין
Sweetalyssum	LOBULARIA	לאָבולאַריע
Dolichos	DOLICHOS	לאַבלאַב
Orach (=Saltbush)	ATRIPLEX	לאָבעדע
Lobelia	LOBELIA	לאָבעליע
Laurel	LAURUS	לאָבערבוים
Waterlemon	PASSIFLORA laurifolia	לאָבערדיקע לײדנבלום
Phillyrea	PHILLYREA	לאָבערניק
Loganberry	RUBUS loganobaccus	לאָגאַן־יאַגדעס
Pitcherplant	SARRACENIA	לאָגל־בלימל
Crapemyrtle	LAGERSTROEMIA	לאַגערסטרעמיע
Treemallow	LAVATERA	לאַוואַטערע
Lavender	LAVANDULA	לאַװענדל
Laserwort	LASERPITIUM	לאַזערניק
Lotus	NELUMBIUM	לאָטאָס
Deervetch	LOTUS	לאָטוס
Slipperwort (=Calceolaria)	CALCEOLARIA	לאַטשנקװײט
Bladekelp	LAMINARIA	לאַמינאַריע
Medusahead (=Medusahead Wildrye)	ELYMUS caput-medusae	לאַנגזאַנגיק האָרגראָז
Meadow Fescue	FESTUCA elatior	לאַן־האָבערניצע
Lantana	LANTANA	לאַנטאַנע
Pasqueflower (=Meadow Pasqueflower)	ANEMONE pratensis	לאָנקע־װינטרײזעלע
Kentucky Bluegrass	POA pratensis	לאָנקע־מיאַטליק
String Bean (=Snap Bean)	PHASEOLUS vulgaris compressus	לאָפּעטקעלעך
Burdock	ARCTIUM	לאָפּעכע
Wartcress	CORONOPUS	לאַפּקעלע
Licorice	GLYCYRRHIZA	לאַקרעץ
Laurel	LAURUS	לאָרבערבוים

Laurelcherry (=Common Laurelcherry)	PRUNUS laurocerasus	לאַרבערקאַרש
Moonflower	CALONYCTION	לבֿנה־בלום
Moonwort	BOTRYCHIUM lunaria	לבֿנה־גראָז
Moonseed	MENISPERMUM	לבֿנה־זוים
Common Sunflower	HELIANTHUS annua	לבֿנה(־סאָנעטשניק)
Cedar-of-Lebanon	CEDRUS libani	לבֿנון־צעדער(בוים)
Lupine	LUPINUS	לובין
Cowpea	VIGNA	לוביע
Woodrush	LUZULA	לוזולע
Pedicularis	PEDICULARIS	לויזגראָז
Lungwort	PULMONARIA	לונגענבלום
Dandelion	TARAXACUM	לופֿטל
Lyonia	LYONIA	ליאָניע
Mandrake	MANDRAGORA	ליבעפּעלעך
Lovegrass	ERAGROSTIS	ליבשאַפֿטגראָז
Ligusticum	LIGUSTICUM	ליבשטעקל
Privet	LIGUSTRUM	ליגוסטער
Trailing-Arbutus	EPIGAEA repens	ליגיק לאָבערל
Lovage	LEVISTICUM	ליוביסטיק
Towelgourd	LUFFA	ליופֿע
Lythrum	LYTHRUM	ליטרום
Lychee	LITCHI chinensis	ליטשיבוים
Snapdragon	ANTIRRHINUM	לייבנמויל
Rattlesnakeroot	PRENANTHES	לייבנפֿוס
Passionflower; Granadilla	PASSIFLORA	ליידנבלום
Flax	LINUM	ליַין
Toadflax	LINARIA	ליַינעכל
Meadowsaffron	BULBOCODIUM	ליכטבלום
Candlenuttree	ALEURITES moluccana	ליכטנוס־בוים
Campion	LYCHNIS	ליכט־נעגעלעך
Lily	LILIUM	ליליע
Fawnlily	ERYTHRONIUM	לילקע
Magnoliavine	SCHISANDRA	לימאָניק
Lemon	CITRUS limon	לימענע
Magnoliavine	SCHISANDRA	לימענע־יאַגדע
Lentil	LENS	לינדזן
Linden; Basswood	TILIA	לינדנבוים
Loosestrife	LYSIMACHIA	ליסימאַכיע
Lippia	LIPPIA	ליפּיע
Linden	TILIA	ליפּע
Stonewort	CHARA	ליפֿשיצעס טשערעט
Greenbrier	SMILAX	ליפֿשיץ־פּערילע
Lichen	LYCHENES	לישיַיעס
Hepatica	HEPATICA	לעבערבלימל
True Liverworts	HEPATICAE	לעבער־מאָכן
Beefsteak Fungus (=Beefsteak Fistulina)	FISTULINA (hepatica)	לעבערניק
Leatherwood	DIRCA	לעדערהאָלץ
Blackberrylily	BELAMCANDA chinensis	לעמפּערטל
Hawkbit	LEONTODON	לעמפּערטצאָן
Lespedeza	LESPEDEZA	לעספּעדעצע
Lecanora	LECANORA	לעקאַנאָרע
Maackia	MAACKIA	מאַאַקיע
Amur Honeysuckle	LONICERA maacki	מאַאַקס לאָניצערע
Magnolia	MAGNOLIA	מאַגנאָליע
Tarweed	MADIA	מאַדיע

Foxtail Millet	SETARIA italica	מאָהאַר
Marjoram	MAJORANA	מאַיאָראַן
Aztec Tobacco	NICOTIANA rustica	מאַכאָרקע
Mosses	MUSCI	מאָכגעוויקסן
Crowberry	EMPETRUM	מאָכיאַגדע
Amanita	AMANITA	מאַכעמאָר
Clubmoss	LYCOPODIUM	מאָכשוועמל
Mallow	MALVA	מאַלווע
Moluccabalm	MOLUCELLA	מאָלוקע־בוים
Persian Melon	CUCUMIS melo var.	מאַליאָן
Dewberry; Raspberry	RUBUS spp.	מאַלענעס
Poppy	PAPAVER	מאָן
Beebalm	MONARDA	מאָנאַרדע
Mango	MANGIFERA	מאַנגאָבוים
Mangosteen	GARCINIA mangostana	מאַנגוסטאַן־בוים
Mandarin Orange	CITRUS reticulata	מאַנדאַרין
Almond	PRUNUS amygdalus	מאַנדלבוים
Cassava	MANIHOT	מאַניאָק
Indianlettuce	MONTIA	מאָנציע
Goldpoppy	ESCHSCHOLTZIA	מאָנרענדל
Monkeyflower	MIMULUS	מאַסקנבלום
Macadamia	MACADAMIA	מאַקאַדאַמיע
Orange	CITRUS spp.	מאַראַנץ
Daisy	BELLIS	מאַרגעריטקע
Horseradishtree	MORINGA	מאָרינגע
Mariposa	CALOCHORTUS	מאַריפּאָזע
Sapote	CALOCARPUM sapota	מאַרמעלאַד־בוים
Goldstargrass	HYPOXIS	מגן־דוד־גראָז
Morel (=Common Morel)	MORCHELLA esculenta	מוח־שוועמל
Coltsfoot (=Common Coltsfoot)	TUSSILAGO farfara	מוטער־שטיפֿמוטער
Mousetail	MYOSURUS	מויזן־עק
Bristlegrass; Millet	SETARIA	מויזן־קאָרן
Papermulberry	BROUSSONETIA	מוילפּער
Water Rue	ASPLENIUM ruta-muraria	מויער־זאַניטיצע
Amanita	AMANITA	מוכאָמאָר
Moorgrass	MOLINIA caerulea	מורגראָז
Loquat	ERIOBOTYRA	מושמורע
Nutmeg	MYRISTICA	מושקעטבוים
Falsepennyroyal	HEDEOMA	מטבעלע
Mint	MENTHA	מיאַטקע
Desertcandle	EREMURUS	מידבר־ליכטל
White-cedar (=White-cedar Falsecypress)	CHAMAECYPARIS thyoides	מיזרח־אַמעריקאַנער דרערד־ציפּרעס
Canterburybells	CAMPANULA medium	מיטל גלעקעלע
Giantreed	ARUNDO donax	מיטל־ים־אַרונדאָ
Mediterraneangrass	SCHISMUS barbatus	מיטל־ים־גראָז
Squirtingcucumber	ECBALLIUM elaterium	מיטל־ימישער שפּריצניק
Corngrass (=Wind Bentgrass)	AGROSTIS spica-venti	מיטליצע
Lilac	SYRINGA	מיַי
Mouse-earcress	ARABIDOPSIS thaliana	מיַיזל־אויער
Beadruby	MAIANTHEMUM	מיַייִקל
Lily-of-the-Valley	CONVALLARIA majalis	מיַי־כּוסעלע

Mayapple	PODOPHYLLUM	מײַ־עפּל
Masterwort	ASTRANTIA	מײַסטער־וואָרצל
Carrot	DAUCUS	מייער
Marjoram	MAJORANA	מײַראַן
Pomegranate	PUNICA	מילגרוימבוים
Cowtree Tabernaemontana	TABERNAEMONTANA utilis	מילעכבלום
Lactarius	LACTARIUS	מילעך־שוועמל
Spring Adonis	ADONIS vernalis	מילעק
Alternateleaf Goldsaxifrage	CHRYSOSPLENIUM alternifolium	מילצבלום
Mimosa	MIMOSA	מימאָזע
Mistletoe	VISCUM	מיסטל
Coprinus	COPRINUS	מיסטשוועמל
Medlar	MESPILUS	מיספּלבוים
Memphisgrass	CUTANDIA memphitica	מיצרישע קוטאַנדריע
Myrtle	MYRTUS	מירט
Myrrhtree	COMMIPHORA	מירעבוים
Horn-of-plenty	CRATERELLUS cornucopoides	מלאך־המוותל
Royalpalm	ROYSTONEA	מלכות־פּאַלמע
Mannagrass	GLYCERIA	מן־גראָז
Muskmelon	CUCUMIS melo	מעלאָן
Wayfaringtree (=Wayfaringtree Viburnum)	VIBURNUM lantana	מעלבוים
Orach (=Saltbush)	ATRIPLEX	מעלדע
Powdery Mildews	ERYSIPHE	מעלטוי־שוועמעלעך
Balm	MELISSA	מעליסע
Chinaberry	MELIA	מעליע
Mint	MENTHA	מענטע
Mesquite	PROSOPIS	מעסקיט
Carrot	DAUCUS	מער
Rata	METROSIDEROS robusta	מערדערבוים
Nailwort	PARONYCHIA	נאָגלניק
Conifers	CONIFERALES	נאָדלבוימישע; נאָדלביימער
Alflileria	ERODIUM cicutarium	נאָדעלעך
Gram Chickpea	CICER arietinum	נאַהיט
Naiad	NAJAS	נאַיאַדע
Eveningprimrose; Sundrops	OENOTHERA	נאַכטליכטל
Rocket	HESPERIS	נאַכטפֿיאַלקע
Nightshade	SOLANUM	נאַכטשאָטן
Nightflowering Silene	SILENE noctiflora	נאַכטשטערן
Shepherds-needle	SCANDIX	נאָל
Needlegrass; Feathergrass	STIPA	נאָלגראָז
Nasturtium	TROPAEOLUM	נאַסטורציע
Goldfern	PITYROGRAMMA	נאַקעטל
Coffeetree	GYMNOCLADUS	נאַקעטצווײַג
American Spikenard	ARALIA racemosa	נאַרד
Norfolkislandpine	ARAUCARIA excelsa	נאָרפֿאָלק־אַראַוקאַריע
Narcissus	NARCISSUS	נאַרציס
Pancratium	PANCRATIUM	נאַרציס־ליליע
Prophetflower (=Prophetflower Arnebia)	ARNEBIA echioides	נבֿיא־אַרנעביע
Jerseytea Ceanothus	CEANOTHUS americanus	ניו־דזשוירזי־טיי
Walnut	JUGLANS	נוסנבוים
Fennelflower	NIGELLA	ניגעלע
New Zealand-Spinach	TETRAGONIA expansa	נײַ־זעלענדישער (כּמו־)שפּינאַט
Sneezewort (=Sneezewort Yarrow)	ACHILLEA ptarmica	ניס־אַכילעע

Hellebore	HELLEBORUS	ניסוואָרצל
Hawksbeard	CREPIS	ניסנדל
Sneezeweed	HELENIUM	ניסניק
Swordfern	NEPHROLEPIS	נירן־שיבן
Snapweed	IMPATIENS noli tangere	נישט־ריר־מיך־אָן
Pink; Carnation	DIANTHUS	נעגעלע
Pink Family	CARYOPHYLLACEAE	נעגעלע־בלומיקע
Clovetree	SYZYGIUM aromaticum	נעגעלעך־בוים
Babysbreath	GYPSOPHILA paniculata	נע־ונדניק
Maple	ACER	נעזבוים
Wanderingjew	TRADESCANTIA fluminensis	נעכטיקער־טאָג
Nectarine	PRUNUS persica nectarina	נעקטאַרין־בוים
Sabadilla	SCHOENOCAULON	סאַבאַדיל
Palmetto	SABAL	סאַבאַל
Sabicu Lysiloma	LYSILOMA latisiliqua	סאַביקו
Cholla; Pricklypear	OPUNTIA	סאַברע
Saguaro	CEREUS giganteus	סאַגואַראָ(־קאַקטוס)
Sagopalm	METROXYLON	סאַגע־פּאַלמע
Orach (=Garden Orach)	ATRIPLEX hortensis	סאָדמעלדע
Saussurea	SAUSSUREA	סאַוסורעע
Cocktree	PHELLODENDRON	סאַמעטבוים
Velvetgrass	HOLCUS	סאַמעטגראָז
Violet	VIOLA	סאַמעטל
Velvetplant	GYNURA	סאַמעטניק
Marigold	TAGETES	סאַמעטקע
Cattail	TYPHA	סאַמעט־קעפּל
Cypresspine	CALLITRIS	סאַנדאַראַק־בוים
Sandalwood Padauk	PTEROCARPUS	סאַנדלבוים
Common Sunflower	HELIANTHUS annua	סאָנעטשניק
Pine	PINUS	סאָסנע
Sassafras	SASSAFRAS	סאַסעפֿראַס
Sapucaianut (=Sapucaianut Monkeypottree)	LECYTHIS zabucajo	סאַפּוקייַע־טעפּלבוים
Saxaul	HALOXYLON persicum	סאַקסאַול
Scurfpea	PSORALEA	סאַראָל
Leafflower	PHYLLANTHUS	סאַראַנדי
Falsespirea	SORBARIA	סאָרבאַריע
Potmarigold (=Potmarigold Calendula)	CALENDULA officinalis	סגולה־ראש־חודשל
Calotrope	CALOTROPIS	סדום־עפּל
Sudangrass	SORGHUM vulgare sudanense	סודאַנער גראָז
Soybean	GLYCINE soja	סויע(־באָב)
Sweetsultan	CENTAUREA moschata	סולטאַנדל
Sultan Snapweed	IMPATIENS sultani	סולטאַנקווייט
Sumac	RHUS	סומאַק
Poisonsumac	TOXICODENDRON vernix	סומאַק־סם־האָלץ
Sumbul	DOREMA	סומבול
Sesame	SESAMUM	סומסום
Onosma	ONOSMA	סומקאַן
Common Jujube	ZIZYPHUS jujuba	סופֿייַפֿע
Peanut	ARACHIS	סטאַשקע
Heather	CALLUNA	סטעפּנהאָר

Jimsonweed (=Jimsonweed Datura)	DATURA stramonium	סטראַמאָניום
String Bean (=Snap Bean)	PHASEOLUS vulgaris compressus	סטרוטשעבאָב
Poisonnut	STRYCHNOS	סטריכנאָס
Signalgrass	BRACHIARIA	סיגנאַלגראָז
Waterparsnip	SIUM	סיִום
Silene	SILENE	סילענע
Sycamore Fig	FICUS sycomorus	סיקאַמאָר
Shrub-althea	HIBISCUS syriacus	סירישער היביסקוס
Polypogon	POLYPOGON	סך־בערדניק
Rupturewort	ALTERNANTHERA polygonoides	סך־ווינקלדיקע אַלטערנאַנטערע
Manyseed	POLYCARPON	סך־זריעהלע
Fir	ABIES	סכך־בוים
Polypody	POLYPODIUM	סך־פֿיסל
Solomonplume	SMILACINA	סמילאַצינע
Poisontree	METOPIUM	סם־בוים
Poisonivy (=Common Poisonivy)	TOXICODENDRON radicans	סם־בלעטלעך
Poisonoak	TOXICODENDRON spp.	סם־האָלץ
Manchineel	HIPPOMANE mancinella	סם־מאַנצינעלע
Euphorbia; Spurge	EUPHORBIA	סם־סאָק
Spurge Family	EUPHORBIACEAE	סם־סאָקיקע
Holy Bramble	RUBUS sanguineus	סנה־מאַלענעס
Selaginella	SELAGINELLA	סעלע־גינעלע
Celery	APIUM	סעלעריע
Sequoia	SEQUOIA	סעקוויע
Serradella	ORNITHOPUS	סעראַדעלע
Sicklegrass	PHOLIURUS	סערפּגראָז
Asparagus (= Garden Asparagus)	ASPARAGUS officinalis	ספּאַרזשע
Spigelia	SPIGELIA	ספּיגעליע
Ladiestresses	SPIRANTHES	ספּיראַנטעס
Spirea	SPIRAEA	ספּירעע
Flowering Plants	SPERMATOPHYTA	ספּערמאַטאָפֿיטן
Scabious	SCABIOSA	סקאַביאָזע
Scurvyweed	COCHLEARIA	סקאָרבוטגראָז
Serpentroot	SCORZONERA	סקאָרצאָנער
Pricklegrass	CRYPSIS	סקרופּניצע
Matrimonyvine	LYCIUM halimifolium	סתּם באָקסדאָרן
Goldenchain (=Goldenchain Laburnum)	LABURNUM anagyroides	סתּם גאָלדרעגן
Blessed Milkthistle	SILYBUM marianum	סתּם גדילן
Sorghum	SORGHUM vulgare	סתּם דורע
Cornelian Cherry (=Corneliancherry Dogwood)	CORNUS mas	סתּם דרען
Common Milkweed	ASCLEPIAS cornuti	סתּם וואַטניק
Samphire	CRITHMUM maritimum	סתּם ים־שלאַטן
Indianfig	OPUNTIA ficus-indica	סתּם סאַברע
Snowdrop	GALANTHUS	סתּם שנייגלעקל
Ebony Persimmon	DIOSPYROS ebenum	עבנבוים
Aethusa	AETHUSA	עטוזע
Egyptian Thorn	ACACIA vera	עכטע אַקאַציע
Waterwort	ELATINE	עלאַטינע
Emmer	TRITICUM dicoccum	עמער
Peppermint	MENTHA piperita	ענגלישע מענטע
Allspice (=Allspice Pimenta)	PIMENTA officinalis	ענגלישער פֿעפֿער
Entada	ENTADA	ענטאַדע

Anise	PIMPINELLA anisum	ענעס
Endive	CICHORUM endivia	עס־ציקאָריע
Tarragon	ARTEMISIA dracunculus	עסטראַגאָן
West Indian Gherkin	CUCUMIS anguria	עסיק־אוגערקע
Rocketsalad	ERUCA sativa	עסעוודיקע כּמו־שאַלאַטן
Sainfoin	ONOBRYCHIS	עספּאַרצעט
Apple	MALUS	עפּלבוים
Crabapple	MALUS spp.	עפּלבוים א״אַ
Ephedra	EPHEDRA	עפֿעדרע
Stonecress	AETHIONEMA	עץ־נעמטס
Eucalyptus	EUCALYPTUS	עקאַליפּטוס
Ixora	IXORA	עקזאָרע
Mountainmahogany	CERCOCARPUS	עקפֿרוכט
Jerusalem-artichoke	HELIANTHUS tuberosus	ערדבאַר
Earthnut	CARUM bulbocastanum	ערדנוס
Heath	ERICA	עריקע
Pagodatree (=Japanese Pagodatree)	SOPHORA japonica	פּאַגאָדע־בוים
Podocarpus	PODOCARPUS	פּאָדאָקאַרפּוס
Coltsfoot	TUSSILAGO	פּאָדביאַל
Meadowbeauty	RHEXIA	פּאהקעלעך
Dodder	CUSCUTA	פּאָוויטעצע
Paulownia	PAULOWNIA	פּאַוולאָווניע
Rosy Dock	RUMEX roseus	פּאַזי
Strawberrytree (=Madrone)	ARBUTUS	פּאָזעמקע־בוים
European Strawberry	FRAGARIA vesca	פּאָזעמקעס
Eggplant (=Garden Eggplant)	SOLANUM melongena	פּאַטלעזשאַן
Patrinia	PATRINIA	פּאַטריניע
Patchouli	POGOSTEMON	פּאַטשולי
Japanesemillet	ECHINOCHLOA crusgalli frumentacea	פּאַיִזע
Tree Tobacco	NICOTIANA glauca	פּאַלאַן
Wormwood	ARTEMISIA	פּאָלין
Palm	*various species*	פּאַלמע
Palmgrass	SETARIA palmifolia	פּאַלמע־מויזן־קאָרן
Tomato	LYCOPERSICON	פּאָמידאָר
Pummelo	CITRUS grandis	פּאָמעלע
Sheepsherdspurse	CAPSELLA bursa-pastoris	פּאַסטעך־בײַטל
Parsnip	PASTINACA	פּאַסטערנאַק
Pawpaw	ASIMINA	פּאָפּאָבוים
Bracken	PTERIDIUM	פּאַפּאָרט
Pteridophyta	PTERIDOPHYTA	פּאַפּאָרטיקע געוויקסן
Papaya	CARICA papaya	פּאַפּײַע־בוים
Papyrus	CYPERUS papyrus	פּאַפּירוס
Woodfern	DRYOPTERIS	פּאַפּערעט
Maize	ZEA mays	פּאַפּשוי
Bulnesia	BULNESIA	פּאָקנבוים
Mountainholly	NEMOPHANTUS	פּאַראַלעל־בלאַט
Smoketree	COTINUS	פּאַרוקן־בוים
Purslane	PORTULACA	פּאָרטולאַק
Parnassia	PARNASSIA	פּאַרנאַסיע
Leek	ALLIUM porrum	פּאָרע־ציבעלע
Anthericum	ANTHERICUM	פּאַרקאַן־ליליע
Crystaltea (=Crystaltea Ledum)	LEDUM palustre	פּאָרש
Buttertree	MADHUCA	פּוטערבוים

Butterwort	PINGUICULA	פּוטערקע
Puccinia	PUCCINIA	פּוטשיניע
Poinciana	POINCIANA	פּוינציאַנע
Puffball	LYCOPERDON persicum	פּולווערשוואָם
Motherwort	LEONURUS	פּוסטירניק
Navelwort	UMBILICUS	פּופּיקל
Buffaloberry	SHEPHERDIA	פּופֿלאויפּס
Buffalograss	BUCHLOE dactyloides	פּופֿלגראָז
Pinxter-flower (=Pinxterbloom Azalea)	RHODODENDRON nudiflorum	פּורפּל־אַזאַליע
Pteridophyta	PTERIDOPHYTA	פּטערידאָפֿיטן
Wormwood	ARTEMISIA	פּיאָלע
Piassava	LEOPOLDINIA	פּיאַסאַווע
Peony	PAEONIA	פּיוואָניע
Muskroot	ADOXA moschatellina	פּיזעמל
Pitanga	EUGENIA uniflora	פּיטאַנגע
(Allspice) Pimenta	PIMENTA officinalis	פּימענטבוים
Pimpinella	PIMPINELLA	פּימפּינעלע
Tulipwood	HARPULLIA pendula	פּינקבוים
Stinkdragon	DRACUNCULUS	פּיפּערנאָטערל
Piqueria	PIQUERIA	פּיקאַריע
Condalia	CONDALIA	פּיקיזשין
Wheatgrass	AGROPYRON	פּירייִ; פּירניק
Sycamore	PLATANUS	פּלאַטאַן
St. Johnswort	HYPERICUM	פּלאָנטערבלום
Dutchman's-breeches	DICENTRA cucullaria	פּלודערלעך
Frangipani	PLUMERIA	פּלומעריע
Ivy	HEDERA	פּליושטש
Hoptree	PTELEA	פּלעצל
Douglasfir	PSEUDOTSUGA	פּסעוודאָצוגע
Peganum	PEGANUM	פּעגאַן
Petunia	PETUNIA	פּעטוניע
Hedgeparsley	TORILIS	פּעטרישניק
Parsley	PETROSELINUM	פּעטרישקע
Saladchervil	ANTHRISCUS cerefolium	(פּעטרישקע־)קערוול
Pelargonium	PELARGONIUM	פּעלאַרגאָניע
Montezuma Cypress (=Montezuma Baldcypress)	TAXODIUM mucronatum	פּעמפּיק־בלאָטע־ציפּרעס
Bladdernut	STAPHYLEA	פּענכערנוס
Bladdersenna	COLUTEA	פּענכערניק
Pecan	CARYA illinoensis	פּעקאַננוס־בוים
Greenbrier; Perilla	SMILAX	פּערילע
Pearleverlasting	ANAPHALIS	פּערלבלימל
Pearlmillet	PENNISETUM glaucum	פּערל־בערשטל
Prickly Brazilwood	CAESALPINIA echinata	פּערנאַמבוק־האָלץ
Saxaul	HALOXYLON persicum	פּערסישער האַלאָקסילאָן
Pyrethrum (=Florists Pyrethrum)	CHRYSTANTHEMUM coccineum	פּערסישער רומיאַניק
Avocado (=Persea)	PERSEA	פּערסעע
Pearlwort	SAGINA	פּערעלע
Leek	ALLIUM porrum	פּראַזש
Protea	PROTEA	פּראָטעע
Witchgrass; Panicum; Proso	PANICUM (miliaceum)	פּראָסע
Corkwood	LEITNERIA	פּראָפּקעבוים
Apricot; Cherry; Chokecherry; Laurelcherry; Peach; Plum	PRUNUS	פּרונוס
Prune	-----	פּרוניע
Selfheal	PRUNELLA	פּרונעלע
Primrose	PRIMULA	פּרימל
Gingko	GINGKO biloba	פֿאָכערבלאַט
Fanpalm	LIVISTONA	פֿאָכער־פּאַלמע

Dropseed	SPOROBOLUS	פֿאַלעכל
Bean	PHASEOLUS spp.; VICIA spp.	פֿאַסאָליעס
Phacelia	PHACELIA	פֿאַצעליע
Paintedcup	CASTILLEJA	פֿאַרבבערשטל
Litmus Roccella	ROCCELLA tinctoria	פֿאַרבערמאָך
Forgetmenot	MYOSOTIS	פֿאַרגעסנישטל
Partridgepea	CHAMAECRISTA	פֿויגל־אַרבעס
Star-of-Bethlehem	ORNITHOGALUM	פֿויגל־מילעך
Buckthorn	RHAMNUS	פֿוילבוים
Fungi	FUNGI	פֿונגוסן
Rockweed	FUCUS	פֿוקוס
Fuchsia	FUCHSIA	פֿוקסיע; פֿוקסל
Foxtail	ALOPECURUS	פֿוקסן־עק
Violet	VIOLA	פֿיאַלקע
Horsegentian (=Common Horsegentian)	TRIOSTEUM perfoliatum	פֿיבער־וואָרצל
Fiddlewood	CITHAREXYLUM	פֿידלהאָלץ
Pokeberry	PHYTOLACCA	פֿיטאָלאַק
Birdcherry (=European Birdcherry)	PRUNUS padus	פֿייגלקאַרש
Common Fig	FICUS carica	פֿײַגנבוים
Hottentotfig	MESEMBRYANTHEMUM edule	פֿײַגנבלום
Chickweed	STELLARIA media	פֿײַכט שטערנדל
Arrowhead	SAGITTARIA	פֿײַלנבלאַט
Arrowroot	MARANTA	פֿײַלן־וואָרצל
Brilliant Campion	LYCHNIS fulgens	פֿײַערבלימל
Firethorn	PYRACANTHA	פֿײַער־דאָרן
Cotoneaster	COTONEASTER	פֿײַערקוסט
Mandrake	MANDRAGORA	פֿײַפֿלעך
Parrotfeather	MYRIOPHYLLUM	פֿילבלאַט
Meadowsweet	FILIPENDULA	פֿיליפּענדולע
Sensitivefern	ONOCLEA sensibilis	פֿילעוודיקע אָנאָקלעע
Cinquefoil	POTENTILLA	פֿינגערבלאַט
Crabgrass; Fingergrass	DIGITARIA	פֿינגערגראָז
Foxglove	DIGITALIS	פֿינגעריק
Tearthumb	TRACAULON	פֿינגער־רײַסער
Loblollybay (=Loblollybay Gordonia)	GORDONIA lasianthus	פֿינעף־בלאַטיקע גאָרדאָניע
Ninebark	PHYSOCARPUS	פֿיסאָקאַרפּוס
Pistache	PISTACIA	פֿיסטוקבוים
Fig	FICUS	פֿיקוס
Barley	HORDEUM vulgare	פֿיר־שורהדיקער גערשטן
Butterfly milkweed	ASCLEPIAS tuberosa	פֿלאַטערל־וואַטניק
Plum	PRUNUS spp.	פֿלאָם
Poinsettia (=Common Poinsettia)	EUPHORBIA pulcherrima	פֿלאַמבלאַט
Jerusalemsage	PHLOMIS	פֿלאָמיס
Eastern Wahoo	EUONYMUS atropurpureus	פֿלאַמיקע ברעסלינע
Firepink Silene	SILENE virginica	פֿלאַם־פֿײַערל
Phlox	PHLOX	פֿלאָקס
Flax Dodder	CUSCUTA epilinum	פֿלאַקסדרייער
Fiberlily	PHORMIUM	פֿלאַקסליליע
Maltesecross (=Maltesecross Campion)	LYCHNIS chalcedonica	פֿלאַקערל
Soursop	ANNONA muricata	פֿלאַשנבוים
Plum	PRUNUS spp.	פֿלוים
Plumcot	PRUNUS armeniaca X salicina	פֿלוימענקאָט
Venusflytrap	DIONAEA	פֿליגן־כאַפּער
Apple-of-Peru	NICANDRA	פֿליגן־סם

Pyrethrum (=Dalmatian Pyrethrum)	CHRYSANTHEMUM cinerariaefolium	פֿליגן־סמל
Fly Mushroom (=Fly Amanita)	AMANITA muscaria	פֿליגן־שוועמל
Pennyroyal (=Pennyroyal Mint)	MENTHA pulegium	פֿליי־מיאַטקע
Fleabane	ERIGERON	פֿלייפֿעפֿער
Wingnut	PTEROCARYA	פֿליניסל
Brake	PTERIS	פֿליניק
Winghead	PTEROCEPHALUS	פֿליקאָפּ
Treefern	ALSOPHILA; CYATHEA	פֿעדערבוים
Fern	*various genera*	פֿעדערבלאַט
Australian-sassafras	ATHEROSPERMA moschatum	פֿעדער־מוסקעט־בוים
Pappusgrass	PAPPOPHORUM	פֿעדערקרוין־גראָז
Pansy (=Wild Pansy)	VIOLA tricolor	פֿעלדבראַטקעס
Charlock	BRASSICA kaber	פֿעלד־גאָרטשיצע
Coriander	CORIANDRUM sativum	פֿעלד־גליאַנדער
Charlock	BRASSICA kaber	פֿעלד־זענעפֿט
Seabeard	CLADOPHORA rupestris	פֿעלדזן־וואַסער־פֿאָדעם
Ballmustard	NESLIA paniculata	פֿעלדניסל
Bentgrass	AGROSTIS	פֿעלדניצע
Horse agaricus	AGARICUS arvensis	פֿעלד־פּיטשעריטשע
Maize	ZEA mays	פֿעלד־קוקורוזע
Mother-of-thyme	THYMUS serpyllum	פֿעלדקימל(־טימיאַן)
Bird Rape	BRASSICA campestris	פֿעלדראַפּס
Fumitory	FUMARIA	פֿעלדרויך
Fieldmadder	SHERARDIA arvensis	פֿעלד־שעראַרדיע
Fennel	FOENICULUM	פֿענכל
Barrelcactus	FEROCACTUS	פֿעסל־קאַקטוס
Pepper	PIPER	פֿעפֿער
Peppertree	SCHINUS	פֿעפֿערבוים
Pepperweed	LEPIDIUM	פֿעפֿערגראָז
Carosella	FOENICULUM vulgare piperitum	פֿעפֿערדיקער פֿענכל
Redpepper	CAPSICUM	פֿעפֿערל
Costmary (=Costmary Chrysanthemum)	CHRYSANTHEMUM majus	פֿעפֿערל־בלימל
Peppermint	MENTHA piperita	פֿעפֿערמינץ
Pepperminttree	AGONIS flexuosa	פֿעפֿערמינץ־בוים
Russula	RUSSULA	פֿעפֿער־שוועמל
Horsebean	VICIA faba equina	פֿערדישע בעבלעך
Wildginger	ASARUM	פֿערדנפֿוס
Sweetleaf	SYMPLOCOS	פֿערדס־מאכל
Waterdropwort	OENANTHE	פֿערדס־קריפּ
Marestail	HIPPURIS	פֿערד־עקל
Hogfennel	PEUCEDANUM	פֿערד־פֿענעכל
Dent Corn	ZEA maus dentiformis	פֿערדצאָן
Buckeye; Horsechestnut	AESCULUS	פֿערדקאַשטן
Peach	PRUNUS persica	פֿערישקע־בוים
Frankenia	FRANKENIA	פֿראַנקעניע
Waterplantain	ALISMA	פֿראָשלעפֿל

Maidenhair	ADIANTUM	פֿרויענהאָר
Ladysmantle	ALCHEMILLA	פֿרויען־מאַנטל
Dawnflower	ORTHROSANTHUS	פֿרי־איריס
Vernalgrass	ANTHOXANTHUM	פֿרילינגגראָז
Fremontia	FREMONTIA	פֿרעמאָנטיע
Nepenthes	NEPENTHES	פֿרעסקריגל
Goatsrue	GALEGA	צאַפּניק
Hemlock	TSUGA	צוגע
Emmer	TRITICUM dicoccum	צוויי־קערנערדיקער ווייץ
Twinleaf	JEFFERSONIA	צווילינגבלאַט
Raisintree	HOVENIA	צוועבנבוים
Twelve Apostles (=Falseflag)	NEOMARICA	צוועלעף־שבֿטים
Cardinalflower	LOBELIA cardinalis	צונטערל
Sugarpalm	ARENGA	צוקער־פּאַלמע
Sweetcane	SACCHARUM	צוקעררער; צוקער־שטעקל
Dutchmanspipe	ARISTOLOCHIA	ציבעד
Onion (=Garden Onion)	ALLIUM cepa	ציבעלע
Onion	ALLIUM	ציבעלע־געוויקסן
Cupidsdart	CATANANCHE	ציגן־אויערל
Goatsbeard	ARUNCUS	ציגנבאָרד
Honeysuckle	LONICERA	ציגנבלאַט
Salsify	TRAGOPOGON	ציגן־בערדל
Goatgrass	AEGILOPS	ציגנגראָז
Crossvine	BIGNONIA capreolata	ציגן־טרומייטל
Goutweed	AEGOPODIUM	ציגנפֿוס
Quince	CYDONIA	צידאָניע
Levant Wormwood	ARTEMISIA cina	ציטווער
Quakinggrass	BRIZA	ציטערגראָז
Citron	CITRUS medica	ציטראָן־עפּל
Citrullus	CITRULLUS	ציטרולוס
Citrus	CITRUS	ציטרוס
Lemon	CITRUS limon	ציטרין
Lemonverbena (=Lemonverbena Lippia)	LIPPIA citriodora	ציטרין־ליפּיע
Sawwort	SERRATULA	ציינדלגראָז
Herculesclub (=Herculesclub Pricklyash)	ZANTHOXYLUM clavaherculis	ציינווייטיק־שטעכניק
Toothwort	DENTARIA	ציינקרייַטעכץ
Suakwa Vegetablesponge	LUFFA cylindrica	צילינדרישע ליופֿע
Thintail	LEPTURUS cylindricus	צילינדרישער דינוויינדל
Cinnamon	CINNAMOMUM	צימרינג
Ceylon Cinnamon	CINNAMOMUM zeylanicum	צימרינגבוים
Golden Ray	LIGULARIA	צינגלגראָז
Sandalwood	SANTALUM	צינדל
Flatsedge	CYPERUS	ציפּער
Cypress	CUPRESSUS	ציפּרעס
Cycas	CYCAS	ציקאַדע
Chicory	CICHORIUM	ציקאָריע
Waterhemlock	CICUTA	ציקוטע
Circaea	CIRCAEA	צירצעע
Crosswort	CRUCIANELLA	צלמקע
Ceanothus	CEANOTHUS	צעאַנאָטוס
Cedar	CEDRUS	צעדערבוים
Cedrela	CEDRELA	צעדרעלע
Celsia	CELSIA	צעלזיע

Celery	APIUM	צעלניק
Senna	CASSIA	צענעס
Honeydew	CUCUMIS melo inodorus	צעסאַרקע
Cestrum	CESTRUM	צעסטרום
Twinflower	LINNAEA	צפֿון־לינעע
Squash	CUCURBITA pepo var.	קאַבאַקל
Redcedar	JUNIPERUS	קאַדיק
Coffee	COFFEA	קאַוועבוים
Watermelon	CITRULLUS vulgaris	קאַווענע
Kauri-pine (= Kauri Dammarpine)	AGATHIS australis	קאַורי
Beefwood	CASUARINA	קאַזואַרינע
Catalpa	CATALPA	קאַטאַלפּע
Brassbuttons	COTULA	קאָטולע
Cotyledon	COTYLEDON	קאָטילעדאָן
Colewort	CRAMBE	קאַטראַן
Gypsophila	GYPSOPHILA	קאַטשים
Goldenshower (=Goldenshower Senna)	CASSIA fistula	קאַטשקע־פֿיסל
Turpeth	IPOMOEA turpethum	קאַיאָרל
Cajeputtree	MELALEUCA leucadendron	קאַיעפּוט־בוים
Plantain	MUSA paradisiaca	קאָכבאַנאַן; קאָך־באַנאַנע
Calabashtree	CRESCENTIA	קאַלאַבאַשן־בוים
Mallow	MALVA	קאַלאַטשיק
Reedgrass	CALAMAGROSTIS	קאַלאַמאַגראָסט
Sudan Colanut	COLA acuminata	קאָלאַניסל
Elephants-ear	COLOCASIA	קאָלאָקאַסיע
Colocynth	CITRULLUS colocynthis	קאָלאָקווינט
Oxeyedaisy	CHRYSANTHEMUM leucanthemum	קאַלבאויג
Runningpine	LYCOPODIUM clavatum	קאָלבנמאָך
Columbine	AQUILEGIA	קאָלומבין
Deadnettle	LAMIUM	קאַלט־קראָפּעווע
Hydnum	HYDNUM	קאָלטשאַק
Bottlebrush	CALLISTEMON	קאַליסטעמאָן
Eucalyptus	EUCALYPTUS	קאַליפּט
Californiapoppy	ESCHSCHOLTZIA californica	קאַליפֿאָרניער מאָנרענדל
Californialaurel	UMBELLULARIA californica	קאַליפֿאָרניער שערעמניק
Josephs-Coat (=Josephs-Coat Amaranthus)	AMARANTHUS tricolor	קאָליריקער אַמאַראַנט
Kalmia	KALMIA	קאַלמיע
Calabash (=Calabash Gourd)	LAGENARIA siceraria	קאַלעוואַסע־קערביס
Viburnum	VIBURNUM	קאַלענע־בוים
Cauliflower	BRASSICA oleracea botrytis	קאַלעפֿיאָר
Kohlrabi	BRASSICA oleracea gongylodes	קאָלראַבי
Rush	JUNCUS	קאַמיש
Camellia; Tea	CAMELLIA	קאַמעליע
Compassplant	SILPHIUM laciniatum	קאָמפּאַסבלום
Canna	CANNA	קאַנאַ־קווייט
Bloodroot	SANGUINARIA canadensis	קאַנאַדער בלוטניק
Horseweed (=Horseweed Fleabane)	ERIGERON canadensis	קאַנאַדער פֿלייפֿעדער
Hemp	CANNABIS sativa	קאַנאָפּליעס
Canarygrass	PHALARIS canariensis	קאַנאַרייניק
Coneflower	RUDBECKIA	קאָנוסל
Bracketplant	CHLOROPHYUM elatum	קאַנטיקל
Goldenclub	ORONTIUM	קאַנטשיק
Clubawngrass	CORYNEPHORUS	קאַנטשיקגראָז
Great Dodder	CUSCUTA europaea	קאַניאַקע
Clover	TRIFOLIUM	קאַנעשינע
Camphortree	CINNAMOMUM camphora	קאַנפֿערבוים

Spiralflag	COSTUS	קאָסט
Senna	CASSIA	קאַסיע
Cosmos	COSMOS	קאָסמאָס
Copaltree	COPAIFERA	קאָפּאַלבוים
Buttonbush	CEPHALANTHUS	קאָפּבלום
Cape-honeysuckle	TECOMARIA capensis	קאַפּלענדישע טעקאָמאַריע
Caper	CAPPARIS	קאַפּער
Dill	ANETHUM graveolens	קאָפּער
Africanviolet	SAINTPAULIA	קאַפּ־פֿיאַלקע
Cape-primrose	STREPTOCARPUS	קאַפּ־צוויט
Kafirbread	ENCEPHALARTOS	קאַפֿערברויט
Kafirlily	CLIVIA	קאַפֿערל
Keiapple	DOVYALIS caffra	קאַפֿער־עפּל
Kafirpotato	PLECTRANTHUS esculentus	קאַפֿער־ריבל
Partridgeberry	MITCHELLA repens	קאָצל
Cats-ear	HYPOCHOERIS	קאַצן־אויער
Nepeta	NEPETA	קאַצניק
Cacao	THEOBROMA cacao	קאַקאַאָבוים
Cocainetree	ERYTHROXYLUM	קאָקאַיִן־קשאַק
Coconut	COCOS nucifera	קאָקאָס־פּאַלמע
Popcorn	ZEA mays everta	קאָקאָשעס
Cactus	*various genera*	קאַקטוס
Kok-saghyz	TARAXACUM koksaghyz	קאָקסאַגיז
Peashrub	CARAGANA	קאַראַגאַן
Coralbean	ERYTHRINA	קאָראַלן־בוים
Cardoon	CYNARA cardunculus	קאַרדאָן
Cordia	CORDIA	קאָרדיע
Cardamom	ELETTARIA cardamomum	קאַרדעמאָן
Potato	SOLANUM tuberosum	קאַרטאָפֿל(יע)
Carissa	CARISSA	קאַריסע
Rye	SECALE	קאָרן
Cornflower	CENTAUREA cyanus	קאָרן־שוועסטערל
Oysterplant	SCOLYMUS	קאָרעבלום
Cherry	PRUNUS spp.	קאַרשנבוים א״אַ
Eugenia	EUGENIA	קאַרשניק
Chestnut; Chinkapin	CASTANEA spp.	קאַשט(אַ)נבוים
Cochineal Nopalcactus	NOPALEA	קאָשעניל־קאַקטוס
Mullein	VERBASCUM	קבֿרים־מנורות
Periwinkle	VINCA	קבֿר־מירט
Cow Breadnuttree	BROSIMUM utile	קו־בוים
Quassia	QUASSIA	קוואַסיע
Sheep Sorrel	RUMEX acetosella	קוואַסעץ
Cowwheat	MELAMPYRUM	קו־ווייץ
Japanese Floweringquince	CHAENOMELES	קוויטנבוים
Queenslandnut (=Queenslandnut Macadamia)	MACADAMIA ternifolia	קווינסלאַנד־מאַקאַדאַמיע
Mercury	MERCURIALIS	קוועקזילבערל
Rubbertree (=Para Rubbertree)	HEVEA brasiliensis	קויטשוקבוים
Basketflower (=Basketflower Centaurea)	CENTAUREA americana	קוישקווייט
Sugarcane	SACCHARUM officinarum	קולטיווירט צוקער־שטעקל
Dasheen	COLOCASIA esculenta	קולקאַס
Sesame	SESAMUM	קונזשוט

Kumquat	FORTUNELLA	קונקוואַט
Cushaw melon	CUCURBITA moschata	קוסע
Raggedrobbin	LYCHNIS floscuculi	קוקאַווקעלע
Tansy	TANACETUM	קוקובלימל
Haircapmoss (=Common Haircapmoss)	POLYTRICHUM commune	קוקומאָך
Maize	ZEA mays	קוקורוזע
Russianthistle	SALSOLA	קוריײַ
Falsebrome	BRACHYPODIUM	קורצל
Turmeric	CURCUMA	קורקומע
Horsetail	EQUISETUM	קייטלרוט
Alpenclock	SOLDANELLA	קײַלעך־בלעטערניק
Globedaisy	GLOBULARIA	קײַלעכל
Meloncactus	MELOCACTUS	קײַלעך־קאַקטוס
Globe-amaranth	GOMPHRENA	קײַקל־אַמאַראַנט
Kohlrabi	BRASSICA oleracea gongylodes	קילעריבן
Caraway	CARUM carvi	קימל
Fennel	FOENICULUM	קימלגראָז
Kangaroo-thorn (=Kangaroo-thorn Acacia)	ACACIA armata	קינזשאַל־אַקאַציע
Rockrose	CISTUS	קיסטרויז
Woodsorrel	OXALIS	קיסליצע
Cypress	CUPRESSUS	קיפּאַריס
Fluvellin	KICKXIA	קיקסיע
Kolomikta (=Kolomikta Actinidia)	ACTINIDIA kolomikta	קישמיש־אַקטינידיע
Yellowwood	CLADRASTIS	קלאַדראַסטיס
Henna	LAWSONIA inermis	קלאָרע ציפּערבלום
Maple	ACER	קליאָן
Pittosporum	PITTOSPORUM	קלייזוים
Clover	TRIFOLIUM	קלעווער
Clethra	CLETHRA	קלעטרע
Clematis	CLEMATIS	קלעמאַטיס
Clementine	CITRUS reticulata clementine	קלעמאַנטינע
Stickseed	LAPPULA	קלעפּזוים
Cumin	CUMINUM	קמיניק
Garlic	ALLIUM sativum	קנאָבל
Elm	ULMUS	קנופּבוים
Buttonflower	HIBBERTIA	קנעפּלבלום
Crowfootgrass	DACTYLOCTENIUM	קנעפּלגראָז
Cocklebur	XANTHIUM	קסאַנטיום
Cubeb Pepper	PIPER cubeba	קעבעבע
Redquebracho	SCHINOPSIS	קעבראַטשאָ
Caesars Amanita	AMANITA caesarea	קעזערל
Koeleria	KOELERIA	קעלעריע
Lemongrass	CYMBOPOGON citratus	קעמלהיי
Teasel	DIPSACUS	קעמשישקע
Kenaf Hibiscus	HIBISCUS cannabinus	קענאַף
Kangaroo-grass	ANTHISTIRIA vulgaris	קענגורו־גראָז
Indian Hemp (=Hemp Dogbane)	APOCYNUM cannabinum	קענדיר
Chestnut; Chinkapin	CASTANEA spp.	קעסטנבוים
Evergreenchinkapin	CASTANOPSIS	קעסטניק
Caesalpinia	CAESALPINIA	קעסל־פּיניע
Phantomorchid	CEPHALANTHERA	קעפּל־אָרכידיי
Cephalaria	CEPHALARIA	קעפּלניק
Cabbage	BRASSICA oleracea capitata	קעפּלקרויט
Plumyew	CEPHALOTAXUS	קעפּל־שווערדל
Pussywillow	SALIX discolor	קעצעלעך־ווערבע
Gourd	LAGENARIA	קערביס

(Beak)chervil	ANTHRISCUS	קערוול
Icelandmoss	CETRARIA islandica	קערפּעס
Croton	CROTON	קראָטאָן
Bellflower	CAMPANULA	קראָן־קריגעלעך
Nettle	URTICA	קראָפּעווע
Hackberry	CELTIS	קראָפּעווע־בוים
Crocus	CROCUS	קראָקוס
Crispleaf Mint	MENTHA crispa	קרויזמינץ
Cabbage	BRASSICA oleracea capitata	קרויט
Angelintree	ANDIRA	קרויטבוים
Poppy Anemone	ANEMONE coronaria	קרוין־אַנעמאָנע
Hatchetvetch	SECURIGERA coronilla	קרוינהעקל
Fritillary	FRITILLARIA	קרוינקווייט
Crownvetch (=Crownvetch Coronilla)	CORONILLA varia	קרוין־קריינדעלע
Coronilla	CORONILLA	קריינדעלע
Quackgrass	AGROPYRON repens	קריכווייץ, קריכיקער פּיריי
Dill	ANETHUM graveolens	קריפּ
Beadlily	CLINTONIA	קרעללילי ע
Coralroot	CORALLORRHIZA	קרעלן־וואָרצל
Pepperweed	LEPIDIUM	קרעס
Wartybark Euonymus	EUONYMUS verrucosus	קרעציקער שפּינדלבוים
Hornbeam	CARPINUS	ראַב
Rhubarb	RHEUM	ראַבאַרבער
Locust	ROBINIA	ראָביניע
Mountainash	SORBUS	ראַבינע
Rhododendron; Azalea	RHODODENDRON	ראָדאָדענדראָן
Rhodesgrass	CHLORIS gayana	ראָודס גראָז
Devilpepper	RAUWOLFIA	ראַוּוואָלפֿיע
Rosemary	ROSMARINUS officinalis	ראָזמאַרין
Roseacacia (=Roseacacia Locust)	ROBINIA hispida	ראָזע ראָביניע
Grasspink Orchid	CALOPOGON	ראָזעכל
Rotang Rattanpalm	CALAMUS rotang	ראָטאַנג־פּאַלמע
Krameria (=Peruvian Krameria)	KRAMERIA triandra	ראַטאַניע
Ramie	BOEHMERIA nivea	ראַמי
Mayweed	MATRICARIA	ראָמיאַניק
Buttercup	RANUNCULUS	ראַנונקל
Orpine	TELEPHIUM	ראָסכאָדניק
Sundew	DROSERA	ראָסע
Rhubarb (=Garden Rhubarb)	RHEUM rhaponticum	ראַפּאָנטיק
Seepweed	SUAEDA	ראָפּעלע
Raffiapalm	RAPHIA	ראַפֿיע
Monsterflower	RAFFLESIA	ראַפֿלעזיע
Marshcress	RORIPPA	ראָריפּע
Calendula	CALENDULA	ראש־חודשל
Peanut	ARACHIS	רבי־ניסל
Indianpipe	MONOTROPA	רוחותל
Rue	RUTA	רוטע
Rose	ROSA	רויז
Hollyhock	ALTHAEA rosea	רויזן־אַלטיי
Rosewood	DALBERGIA	רויזנהאָלץ
Roseroot (=Roseroot Stonecrop)	SEDUM rosea	רויזן־וואָרצל
Resurrectionmustard	ANASTATICA	רויז־פֿון־יריחו
Redbud	CERCIS	רויטאייגל
Larch	LARIX	רויטבוים
Strawberry	FRAGARIA spp.	רויטיאַגדעס א״אַ

Indian Currant (=Indiancurrant Coralberry)	SYMPHORICARPOS orbiculatus	רויטלעכע שניי־יאַגדעס
Coralbells	HEUCHERA sanguinea	רויטעכל
Redwood	SEQUOIA sempervirens	רויטע סעקוויע
Love-lies-bleeding	AMARANTHUS caudatus	רויטער אַמאַראַנט
Fly Mushroom (=Fly Amanita)	AMANITA muscaria	רויטער מאַכעמאָר
Checkerberry (=Checkerberry Wintergreen)	GAULTHERIA procumbens	רויטפֿרוכטיקער ווינטערגרין
Broadbean	VICIA faba	רוסישער באָב
Butchersbroom	RUSCUS aculeatus	רוסקוס
Widgeonweed	RUPPIA	רופּיע
Manchurian honeysuckle	LONICERA ruprechtiana	רופּרעכטס לאָניצערע
Falseflax	CAMELINA	ריזשיק
Capejasmine	GARDENIA jasminoides	ריח־ניחוחל
Sedge	CAREX	ריטגראָז
Ryegrass	LOLIUM	ריַיגראָז
Rice	ORYZA	ריַיז
Ricegrass	ORYZOPSIS	ריַיזגראָז
Riceflower	PIMELEA	ריַיזקווייט
Camomile	ANTHEMIS	רימעניק
Rhyncosia	RHYNCOSIA	רינכאָזיע
Castorbean	RICINUS communis	ריצנבוים
Steven's Meadowsaffron	COLCHICUM steveni	רעגן־אייביקל
Lycoperdon	LYCOPERDON	רעגן־שוועמל
Mignonette	RESEDA	רעזעדע
Retama	RETAMA	רעטאַמע
Radish	RAPHANUS	רעטעך
Buckwheat	FAGOPYRUM	רעטשקע
Asiapoppy	ROEMERIA	רעמעריע
Bearberry	ARCTOSTAPHYLOS uva-ursi	רפֿואהדיקע בערן־יאַגדע
Kidneyvetch (=Kidneyvetch Anthyllis)	ANTHYLLIS vulneraria	(רפֿואהדיקער) ווונדקלעווער
Rosemary	ROSMARINUS officinalis	רפֿואהדיקער ראָזמאַרין
Hedge Mustard	SISYMBRIUM officinale	רפֿואה־טודרע
Sanicle	SANICULA	רפֿואהכל
Sweetflag	ACORUS	שאַווער
Shallot	ALLIUM ascalonicum	שאַלאָט
Lettuce	LACTUCA	שאַלאַטן
Serviceberry	AMELANCHIER	שאַלאַמוקסנע
Sage	SALVIA	שאַלוויִע
Common Mushroom Agaricus	AGARICUS campestris	שאַמפּיניאָן
Hoarhound	MARRUBIUM	שאַנדרע־באַנדרע
Snow-in-summer	CERASTIUM tomentosum	שאָנקעדיק האָרנגראָז
Gloxinia	SINNINGIA	שאָנקעדיקע גלאָקסיניע
Crown-of-thorns (=Crown-of-thorns Euphorbia)	EUPHORBIA mili	שאָנקעדיקער סם־סאָק
Chocolatetree	THEOBROMA	שאָקאָלאַד־בוים
Winterberry (=Holly)	ILEX	שאַרפֿבלעטער
Matgrass	NARDUS	שאַרפֿגראָז
Birch	BETULA	שבֿועות־בוים
Henbane	HYOSCYAMUS	שגעון־גראָז
Colocynth	CITRULLUS colocynthis	שדים־עפּל
St. Johnswort	HYPERICUM	שדים־שיץ
Milkvine	VINCETOXICUM	שוואַלבנגראָז
Celandine	CHELIDONIUM	שוואַלבן־מילעך
Hounds-tongue	CYNOGLOSSUM	שוואַרצוואָרצל

Blackeyedsusan	RUDBECKIA hirta	שוואַרץ־חנדעלע
Huckleberry	GAYLUSSACIA	שוואַרצל
European Dewberry	RUBUS caesius	שוואַרצע אָזשענעס
Blueberry	VACCINIUM	שוואַרצע בערעלעך, שוואַרצע יאַגדעס
Black Poplar	POPULUS nigra	שוואַרצע טאָפּאָליע
Dateplum (=Dateplum Persimmon)	DIOSPYROS lotus	שוואַרצע כורמע
European Dewberry	RUBUS caesius	שוואַרצע מאַלענעס
Christmasrose	HELLEBORUS niger	שוואַרצער ניסוואָרצל
Rutabaga	BRASSICA napobrassica	שוועדישע ברוקווע
Strapwort	CORRIGIOLA littoralis	שוועלבלצונג
Mushroom	*various species*	שוועמל
Fungi	FUNGI	שוועמל־געוויקסן
Gladiolus	GLADIOLUS	שווערדנבלום
Kafirbeantree	SCHOTIA	שויטאָק
Sentrypalm	HOWEA	שומר־פּאַלמע
Hedgehogcactus	ECHINOPSIS	שופֿר־קאַקטוס
Weeping Merulius	MERULIUS lacrymans	שטובשוועמל
Monks-hood	ACONTIUM	שטורעמהוט
Saxifrage	SAXIFRAGA	שטיינברעכער
Gromwell	LITHOSPERMUM	שטיינזוימען
Chokeberry	ARONIA	שטייניאַגדע
Bugle	AJUGA	שטיינקע
Stiffgrass	SCLEROPOA	שטײַפֿגראָז
Eryngo	ERYNGIUM	שטעכדאָרן
Jerusalemthorn	PARKINSONIA aculeata	שטעכיקע פּאַרקינסאָניע
Carolina Horsenettle	SOLANUM carolinense	שטעכיקער נאַכטשאָטן
Burreed	SPARGANIUM	שטעכלגראָז
Carlina	CARLINA	שטעכלינג
Pricklyash	ZANTHOXYLUM	שטעכניק
Sweetgum	LIQUIDAMBAR	שטערנבלאַט
Starflower	TRIENTALIS	שטערנבלום
Sternbergia	STERNBERGIA	שטערנבערגיע
Stargrass	ALETRIS	שטערנגראָז
Starwort	STELLARIA	שטערנדל
Starapple	CHRYSOPHYLLUM	שטערן־עפּל
Earthstar	GEASTER	שטערן־שוועמל
Ostrichfern	PTERETIS nodulosa	שטרויספֿעדער
Sorrel (=Garden Sorrel)	RUMEX acetosa	שטשאַוו
Chive	ALLIUM schoenoprasum	שטשיפּיער
Waterwillow	DECODON verticillatus	שיילקאָרע
Beautyberry	CALLICARPA	שיינבערל
Ledum	LEDUM	שיכּור־גראָז
Bilberry (=Bog Bilberry)	VACCINIUM uliginosum	שיכּור־ניסלעד
Catnip	NEPETA cataria	שיכּור־קאַצניק
Falsehellebore	VERATRUM	שימעריצע
Tricholoma	TRICHOLOMA	שיפּֿקעס
Adderstongue	OPHIOGLOSSUM	שלאַנגענצונג
Dragonhead	DRAGOCEPHALUM	שלאַנגענקאָפּ
Vipersbugloss	ECHIUM	שלאַנגענקוסט
Skullcap	SCUTELLARIA	שליאָמניק
Fern Asparagus	ASPARAGUS plumosus	שליאַרע־שפּאַראַגן
Horsetail	EQUISETUM	שלייפֿגראָז
Primrose	PRIMULA	שליסעלעד
Solomonseal	POLYGONATUM	שלמה־המלכס זיגל
Snake Melon	CUCUMIS melo flexuosus	שלענג־אוגערקע

Rattlesnakeplantain	GOODYERA	שלענגהײלער
Snailseed	COCCULUS	שלענגזוים
Dullseed Cornbind	POLYGONUM convolvulus	שלענגל־גריקע
Glorybind	CONVOLVULUS	שלענדערל
Russianolive	ELAEAGNUS angustifolia	שמאָלבלאַטיקער גן־עדן־בוים
Lambkill (=Lambkill Kalmia)	KALMIA angustifolia	שמאָלבלאַט־קאַלמיע
Fireweed	EPILOBIUM angustifolium	שמאָל װערבעגראָז
St. Andrewscross	ASCYRUM hypericoides	שמאָלער צלמניק
Morel (=Common Morel)	MORCHELLA esculenta	שמאָרשקע
Sweetpea	LATHYRUS odoratus	שמעקעדיק אַרבעסל
Cigarbox Cedar (=Cigarbox Cedrela)	CEDRELA odorata	שמעקעדיקע צעדרעלע
Pineappleweed	MATRICARIA matricarioides	שמעקעדיקער ראָמיאַניק
Calycotome	CALYCOTOME	שנײברעכער
Sawgrass	MARISCUS	שנײַדגראָז
Snowberry	SYMPHORICARPOS	שנײ־יאַגדעס
Fringetree	CHIONANTHUS	שנײניק
Snowflake	LEOCOJUM	שנײעלע
Flower-of-an-hour	HIBISCUS trionum	שעה־קװײט
Sensitiveplant	MIMOSA pudica	שעמעװדיקע מימאָזע
Fieldmadder	SHERARDIA arvensis	שעראַרדיע
Californialaurel	UMBELLULARIA	שערעמניק
Lepiota	LEPIOTA	שערעם־שװעמל
Weaversbroom	SPARTIUM junceum	שפּאַנישער ביבערבוים
Asparagus (=Garden Asparagus)	ASPARAGUS officinalis	שפּאַראַגן
Spurflower	PLECTRANTHUS	שפּאָרל
Venuslookingglass	SPECULARIA	שפּיגעלע
Spinach	SPINACIA	שפּינאַט, שפּיניאַק
Hymenocallis	HYMENOCALLIS	שפּינעכל
Spiderflower	CLEOME	שפּינקװײט
Queen-Anne's-Lace	DAUCUS carota (ornamental var.)	שפּיצן־שלײערל
Meadowsweet	FILIPENDULA	שפּירבלום
Spelt	TRITICUM spelta	שפּעלץ
Spurry	SPERGULA	שפּערגל
Balsampear	MOMORDICA charantia	שפּריצבאַרנע
Screwpine	PANDANUS	שרויפֿנבוים
Resurrectionfern	SELAGINELLA lepidophylla	תּחית־המתימל